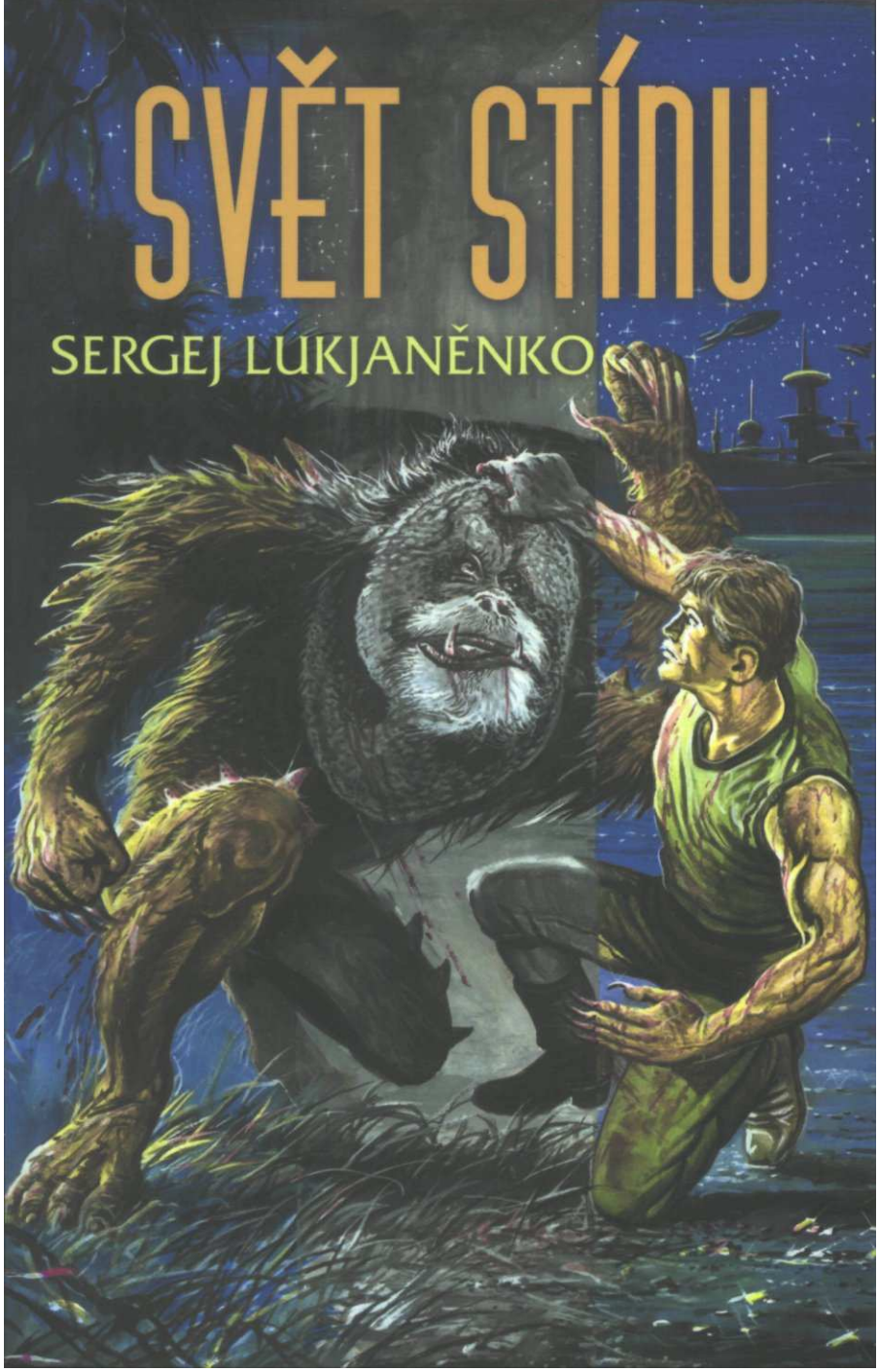
SVĚT STÍNU

SERGEJ LUKJANĚNKO

SVĚT STÍNU

SERGEJ LUKJANĚNKO

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Svět Stínu

© 1997 by Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Translation © Libor Dvořák, 2007
Cover © Milan Fibiger, 2007
© Triton 2007

ISBN 978-80-7254-943-6 (Triton)
ISBN 987-80-7203-865-7 (Argo)

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz
Nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3
www.argo.cz

Prolog

Na kosmodromech tráva neroste. Nene, za to nemůžou běsnící plameny motorů, o nichž tak rádi píšou novináři. Je to tím, že při tankování raketových nosičů, při havarijním vypouštění paliva v případech nezdařených startů a nouzových přistání, při výbuších raket přímo na rampě i kvůli drobným provozním netěsnostem v potrubí se prostě do plochy kosmodromu dostává příliš mnoho jedů.

Tenhle kosmodrom ale není pozemský.

Seděl jsem v trávě na samém kraji obrovské zelené neohrazené pláně. Dala se považovat ze tenisový kurt pro obry nebo za plod chorého mozku miliardáře, který je blázen do golfu.

Ostatně peníze se tady nepěstovaly.

Tvář mě svrběla… Jako by mi ji nějaký neviditelný sadista zevnitř drhnul skelným papírem. A protože to tak v podstatě bylo, snažil jsem se téhle bolesti nevěnovat pozornost.

Ze zelené dlaně kosmodromu k nebi chaoticky trčely malé stříbřité kosmické čluny. Před pár dny už jsem tu jednou stál, ale tenkrát má omámená mysl nebyla schopna zhodnotit tuhle podívanou skutečně pozemšťanskýma očima. Kdežto teď… Teď jsem násobil bojovou sílu každé lodi jejich celkovým počtem, tento výsledek znovu násobil možným počtem kosmodromů na celé planetě a k výsledku přičítal různé neznámé, tedy plavidla, která byla právě ve vesmíru nebo na planetách Přátel, a také křižníky, jež z oběžných drah na povrch planety vůbec nesestupují. Výsledek byl samozřejmě jen velmi přibližný, s tím, že jsem se klidně mohl splést o řád.

Jenže jaký rozdíl je v tom, jestli vám na hlavu spadne tuna cihel nebo tun deset?

Se stéblem trávy mezi zuby jsem se položil na záda. Pohlédl jsem do nebe. Co může být kdykoli a v kterémkoli ze světů více neměnné? Ležet, cítit kyselou šťávu na rtech a cítit, jak vás to nekonečné nebe vábí a požírá… A jak se pak celý ten svět převrací a vy už se neválíte líně a uvolněně na zádech a nemhouříte oči při představě bezednosti oblohy, ale celá planeta leží na vašich ramenou a vy ji držíte nad nebem. Jako poslední a jediný Atlant…

Šťáva ze stébla trávy byla hořká a pálivá, protože se zrodila z cizí hlíny. Nebe pokrývala pravidelná krajka *mráčků-pro-příjemně-vlahé-počasí.* Skrz takovouhle mříž se věru propadnout nedá.

To není pro mě, držet na ramenou zrovna tenhle svět.

Otočil jsem tedy hlavu a donutil planetu vrátit se pod mé nohy. Pak jsem pohlédl na nehybné tělo, ležící hned vedle mne. Ten muž žil, ale než se mu vrátí vědomí, bude si muset ještě dost dlouho počkat.

„Jsi hotov, Kualkuo?“ zeptal jsem se nahlas.

Ano. Vaše tváře a kožní příkrov jsou identické, ozval se nezvučně symbionita.

„Děkuju.“

Mám mimikrovat i postavu?

Ten chlap byl vyšší a mohutnější než já. Pořádné maskování by neškodilo. Už samotná představa další bolesti, která by provázela ještě jednu proměnu mého organizmu, ve mně však vyvolala lehkou paniku.

„Radši ne.“

Přidřepl jsem k němu a začal z něj stahovat oděv. Ještě štěstí, že si tady tolik potrpí na volný střih.

„Co myslíš – dostanem se odsud?“ zeptal jsem se bytosti, která žila uvnitř mého těla.

Možné to je.

Kualkua v sobě nemá ani ohledy, ani strach ze smrti. V poslední době se mi to začínalo líbit.

Oblékl jsem se do Cizákova oděvu a postavil se. Asi půl kilometru od sebe jsem zahlédl nějaké nízké stavby. Že by hangáry? Nebo dílny? Popřípadě sklady paliva?

„A co když Rimerova loď ještě nebyla zničena?“ zeptal jsem se spíš rétoricky. „Bylo by dobré, kdybychom mohli odletět právě s ní…“

Kualkua nijak nereagoval, ale mně se kupodivu zazdálo, že jsem postřehl subtilní ohlas jeho emocí. Byla v tom lehká ironie, sympatie a souhlas.

Je možné, že by se bytosti, využívané jako živé mechanizmy, jako pancíř i jako naváděcí systémy natolik sblížily s technikou? Je možné, že by se pro ně sentimentální vztah k lodi stal jejich dobrou vlastností?

„Je čas vrátit se domů,“ řekl jsem.

Když máš kam…

„Copak vy…“

Naše rasa kdysi nesouhlasila s rozhodnutím Konkláve. Vzbouřili jsme se. Taky jsme měli planetu. Teď je tam prach.

Mlčel jsem a zíral na zelený povrch kosmodromu.

Běž, Petře. Ty máš kam se vrátit.

„Doufám,“ řekl jsem. „To doufám.“

Část první

Země

Kapitola první

Rudofialová alarská eskadra. Stovka bojových kosmických plavidel, střežících hranice galaktického Konkláve.

Trup mé lodi zprůhledněl a já si mohl nerušeně prohlížet ty úhledné třpytky, rozsypané po celé obloze. Stačilo, abych se na některé z nich zastavil pohledem, a její obraz se okamžitě zvětšil. Ti geometři mají dobré technologie.

Jenže technologie nejsou všechno!

Na světě jsou věci silnější než zbraně – vůle, síla ducha, semknutost a víra ve správnost své věci. Co dnes může Konkláve postavit proti civilizaci geometrů? Spory a sváry, temnou nespokojenost Slabých ras a přežranou samolibost Silných. Celá ta vratká rovnováha by se při konfrontaci v jediném okamžiku zhroutila. No a když se pak postarají i regresoři…

Letíme v nuceném režimu, kapitáne.

„Podřizuj se mu," nařídil jsem.

Situace je nebezpečná.

„Všechno je v pořádku. Mám své instrukce. Je to v zájmu Vlasti," přerušil jsem loď.

Výzvědný člun, který patřil Niku Rimerovi, jsem nakonec nenašel. Zřejmě už byl zničen – pro každý případ. Možná je to tak lepší. K počítači, který obsahoval část Nikovy paměti, způsob jeho chování a jeho verše, bych se bezděky začal chovat jako k myslící bytosti. S tímhle strojem, který byl zbrusu nový a nikdy ještě nikomu nepatřil, to bylo mnohem jednodušší. Geometři dokázali své palubní partnery navrhnout tak, že byli velmi chápaví, schopní běžné komunikace a dokonce i nestandardních reakcí. A aby při tom všem přece jen zůstali stroji.

V zásadě je to asi správné. Však také ani jedna z ras sdružených v Konkláve nevyužívá (a když, tak jen v malé míře) systémy umělé inteligence; raději se uchylují ke službám počtářů, Kualkuů nebo jiných úzce specializovaných bytostí. Už v samotné myšlence vytvoření nového rozumu a možného konkurenta je cosi děsivého. Proč ale k něčemu podobnému nepřistoupí geometři, s tou svou umanutostí jednotou a přátelstvím? Není to nakonec tak, že když se ozve pud sebezáchovy, veškerá ideologická pěna se prostě vytratí?

Situace je velmi nebezpečná, oznámila truchlivě loď.

„Podřizuj se," zopakoval jsem úvodní pokyn. „Jsme na misi Přátelství."

A stejně je dobré, když je ideologie na úplně prvním místě. I kdyby geometři předpokládali možnost únosu kosmické lodi, podobné pochyby jí prostě neumožnili. Se zhaslými motory jsme vpluli přímo do středu sestavy, k vlajkové lodi. Od okamžiku, kdy jsem ji uviděl poprvé, uplynul teprve týden. Tehdy ten obrovitý kotouč skýtal hodně smutnou podívanou. Pokus zmocnit se průzkumného člunu geometrů celého a bez poškození se vlastně zdařil, ale přišel Alary hodně draho. Dnes už vlajková loď znovu působila jako zbrusu nová. Strašlivý bitevní stroj, který prohrát prostě neumí…

„Kualkuo," oslovil jsem symbionitu v duchu. „Podíleli se na opravě i tvoji soukmenovci?"

Ano, následovala tichá odpověď. *Pomáhali jsme na nejhorších místech.*

„Ale to je přece nebezpečné i pro vás!"

No a co?

Jak neuvěřitelná lhostejnost vůči smrti! Jak nevídaná… V tomhle chování amébovitých bytostí se cosi skrývalo, ale zatím nikdo ještě nepochopil, co přesně.

Ve středu gigantického kotouče se otevřel poklop. Žádnou přechodovou komoru za ním nebylo vidět, vzduch uvnitř lodi bezpečně udržoval silový štít. Padali jsme do šachty. Vypadalo to opravdu jako pád, když na sebe navzájem začala působit umělá gravitační pole obou lodí, pocítil jsem lehkou nevolnost.

„Vypnout gravitaci," nařídil jsem, jakmile jsme se ocitli v útrobách vlajkové lodi. „Odpojit všechny ochranné systémy. Otevřít kabinu."

Tentokrát už moje lodička reagovala – jako by se rozhodla, že nemá smysl plakat nad vlasy na sťaté hlavě. Kabina se otevřela a já pocítil lehký kořeněný pach cizího, nelidského obydlí. Hangár podobající se jeskyni byl osvětlený jen velmi skoupě a nehybné postavy Alarů bylo sotva vidět.

Najednou mi z toho bylo nanic.

Před týdnem jsem se jejich řadami musel probíjet. Jako odvážný hrdina, který si sice nepamatuje, co je zač, ale štědře rozdává rány a švihá nožem napravo nalevo… V cestě mi přitom stáli jen technici a inženýři, tedy jedinci, kteří boj zblízka jednoduše neovládali. Bylo třeba vytvořit iluzi bitky, a to se zdařilo. Kdyby mi do cesty postavili pár pravých alarských výsadkářů, a ještě ke všemu ve vychvalovaných alarských bojových vestách, neměl bych nejmenší šanci.

Huňatá těla kolem vyčkávala. Jak se asi na mě dívali? S pochopením – protože věděli, do čeho jdou? Nebo snad s nenávistí – protože jsem na rukou měl krev jejich přátel? Anebo se zvědavostí – protože jsem se přece jen vrátil a přinesl nové informace…

„Kde jsou moji přátelé?" zeptal jsem se a seskočil na podlahu. „Alaři!"

Ticho. Pak mi vykročil vstříc černý Alar ve zlatavé tunice.

„Vítám tě na palubě, Petře Chrumove," řekl překládající Kualkua, který visel na krku nejvyššího velitele jako zrůdný váček. „Jsme rádi, že ses dokázal vrátit."

Jeho srst na dvou místech těla kryly bílé obvazy, které jen sotva mohly být součástí jeho uniformy. Nejsou to nakonec stále ještě stopy mého řádění?

„Kde jsou mí přátelé?" zeptal jsem se ještě jednou.

„Spí. U nás je teď čas odpočinku."

„Nevadí. Klidně je vzbuďte, zlobit se nebudou," řekl jsem.

Pokud si Alaři vymysleli nějaký úskok, jsem ztracen… Jenže právě v tu chvíli ze vzdálenějšího tunelu vykročily dvě

postavy. Danilov a Máša. Běželi ke mně a já cítil, jak mě konečně opouští to příšerné napětí.

Přece jen jsem se měl kam vrátit.

Ale proč jsou úsměvy na jejich tvářích tak nucené?

„Petře!“ shrábl mě do náruče Danilov. Zatřásl mnou a pohlédl mi do tváře. „Chlape jeden zatracená! Tak ses vrátil!“

Máša se chovala zdrženlivěji. Prostě se usmívala a, i když mi to připadalo zvláštní, tahle pro ni dosti neobvyklá věc ji činila podstatně sympatičtější.

„Ahoj,“ řekla, vztáhla ke mně ruku a lehce se dotkla mého ramene. „To je fajn. Hrozně jsme se o tebe báli.“

Zašilhal jsem po tunelu, ale odtud se už nikdo nevynořil.

„Kde je děda?“ zeptal jsem se zaraženě.

„Spí,“ vyhrkl překotně Danilov. „Teďka zrovna spí.“

Alarové do téhle scény nezasahovali. Vytvořili kolem místa setkání huňatý prstenec a se zájmem pozorovali, co se bude dít. Vyhledal jsem pohledem velitele a zeptal se ho:

„Během útěku… jsem…“

„Zabil jsi tři naše,“ odpověděl nejvyšší velitel, aniž by čekal na konec mé otázky.

Co jiného jsem taky mohl čekat? Ještě štěstí, že byli jen tři. Kolem Nika Rimera zkrátka byli *ne-přátelé* a vězněný regresor si nebral servítky…

Danilov lehce stiskl mé rameno.

„Veliteli…“ začal jsem nerozhodně.

Bylo hloupé omlouvat se a prosit o odpuštění. Tohle není vina, které se lze zbavit pár slovy. Jenže co jiného mi zbývalo?

„Petře Chrumove! Jako představitel civilizace Alarů tě prosím o odpuštění,“ řekl prostě velitel.

Užasle jsem se zahleděl do jeho lesklých černých očí. Ale ne, to nebyl trpký výsměch.

„Donutili jsme tě přestoupit zákony vaší civilizace,“ pokračoval Alar. „Musel jsi zabíjet spojence, ale jiné východisko jsme nenašli.“

Úlevu z těchto slov, která zásadně měnila situaci, jsem nepocítil – to rozhodně ne.

Což bylo možná to jediné, co mi ponechávalo právo dál si sám sebe vážit.

„Prosím rasu Alarů o odpuštění, veliteli," odpověděl jsem. „Je mi velmi líto těch, kteří padli za oběť."

Alar mlčel. I kdyby naše etické principy byly seberozdílnější, životy členů vlastní posádky mu na srdci ležet musely. Jinak by se asi jen těžko mohl stát vrchním velitelem flotily. Moc sice poskytuje právo vyžadovat oběti, ale nezbavuje bolesti, když k těm obětem dojde. Samozřejmě za předpokladu, že je to moc a ne tyranie.

„Takže jejich oběť nebyla marná?" zeptal se velitel. „Dostal ses do světa geometrů?"

„Ano," mávl jsem rukou směrem ke své lodičce. „Ale tohle je jiný člun. Ten, co jsem s ním odlétal odsud, rozebrali a zničili."

„Proč?"

„Protože se dostal do zajetí."

Danilov vítězoslavně pohlédl na Mášu a do mé mysli se vkradlo podezření, že dívka možná podlehla svodu umístit do Rimerovy lodi deset či dvacet špionážních štěnic.

„Jsem rád, že ty ses podobnému osudu vyhnul," přikývl velitel.

„Ale s potížemi," řekl jsem jen.

Alar ještě jednou pokýval hlavou. Zřejmě tak kopíroval lidskou mimiku, ale při pohledu na ten jeho myší čumáček to na člověka působilo komicky.

„Může se civilizace geometrů stát spojencem Slabých ras?" zeptal se.

Dobrá otázka.

Možná nejlepší otázka sezóny…

„Geometři by se mohli stát novými pány Slabých ras," odpověděl jsem. „Pohltí nás. Darují nám svou ideologii. Přijmou nás do své sféry vlivu."

„Změnit násilím ideologii rozvinuté pospolitosti není možné," odrazil mou argumentaci Alar.

„Jenže ta pospolitost by dlouho rozvinutá nezůstala," vysvětlil jsem mu.

Černá myší očka mě provrtávala skrz naskrz. Pak se Alar rozhlédl po těch, co se tu shromáždili – a jako když do vrabců střelí. Za deset vteřin bylo v hangáru úplně pusto.

„Pojďme, Petře," natáhl ke mně Alar tlapku a lehce mě postrčil. „Hangár není to pravé místo. Teď na tebe čeká místnost hlášení."

„Hlášení nebo výslechů?"

„To závisí na okolnostech."

Soudě podle rozměrů „místnosti hlášení" se tu zdejším myším občas zpovídali sloni.

Hrbolatý povrch, na alarských lodích běžný, byl v tomto případě pohasle oranžové barvy; několik osvětlovacích segmentů zářilo tlumeně a jaksi znepokojivě. Umístili mě do měkkého křesla, v němž jsem pololežel, a zavřeli za mnou víko. Vypadalo to trochu jako internace.

„Péťo," ozval se odkudsi Danilovův hlas. „Alaři tě prosej o svolení, aby ti směli napustit trochu plynu."

„Jakýho plynu, proboha?"

„Je to lehkej trankvilizér. Aby se ti líp vzpomínalo. Jinak je to absolutně neškodný."

Znělo to dosti nepříjemně. Pokrčil jsem rameny a pohlédl ke stropu:

„Tak jo, pusťte mi to sem."

Nic se neozvalo, ani jsem nic neucítil. Jen se mi lehce zatočila hlava a světlo jako by najednou bylo jasnější.

Rozhodně jsem ale nezaznamenal nic, co by připomínalo účinek narkotik. Třeba se Alaři přepočítali a jejich trankvilizér na lidi nepůsobí…

Pak se mě zmocnily pochyby. Jak dlouho už tady takhle ležím? Minutu, nebo dvě? Každopádně dlouho. Copak to jde, takhle plýtvat drahocenným časem? Vždyť tu chcípnu nudou! Nepokojně jsem sebou zavrtěl, jako bych měl sto chutí vstát a odejít.

„Řekni nám, Petře, co všechno se s tebou dělo po útěku," uslyšel jsem velitelův hlas. „Od okamžiku, kdy ses ocitl v lodi."

Ta otázka pro mě znamenala úlevu. Konečně jsem se měl čím zabývat.

„Jmenoval jsem se Nik Rimer," řekl jsem. „Prostřednictvím neverbálního komunikačního kanálu mi to oznámila sama loď. Byl jsem rozvědčík a regresor. To první asi vysvětlovat nemusím a to druhý znamená, že regresor se začlení do společnosti a postupně snižuje úroveň jejího rozvoje. Což je přípravná etapa před vývojem příslušný civilizace tím správným směrem."

„Co je to správný směr?" zeptal se Alar.

„Přátelství. Jednota všech civilizací a jejich společná expanze."

„S jakým cílem?"

„Tím cílem je zase přátelství. Je to uzavřenej vývojovej cyklus. Civilizace se hledají a pohlcují za účelem hledání civilizací nových."

Vrchní velitel učinil krátkou pauzu a pak se zeptal:

„A jaký to má smysl?"

To je přece tupec!

„No žádnej."

„A rasa geometrů pak mezi pohlcenými civilizacemi dominuje?"

„Ne. Dominuje idea."

Do dialogu zasáhl kdosi další:

„Vyprávěj dál, Petře."

„Ahoj, Karle." Počtářův hlas mě nijak nepřekvapil. „Kde je děda?"

„Děda je tady."

„Tak ať se mi ozve."

Následovala krátká odmlka, až jsem konečně zaslechl:

„Nazdar, Péťo."

„Nazdar," odpověděl jsem do stropu. „Tak co, všechno v pořádku?"

Dědův hlas mi připadal nějak unavený a bez obvyklého optimizmu:

„V mezích možností. Ale vyprávěj, chlapče. Jak jsi loď geometrů vlastně ovládal?"

„Dával jsem jen všeobecný pokyny. Ty lodě mají slušnej systém vnitřního intelektu. Jenže… Jenže je to kastrát.“

„To nám vysvětli, Péťo.“

„Řek bych, že počítač lodi je na pomezí normálního rozumu. Je dokonce schopen se učit. Ale neznámo proč si sám sebe neuvědomuje.“

„Ano, to jsme předpokládali. Je to velmi elegantní řešení, Péťo. Jejich počítače nezískávají inteligenci, protože se za inteligentní už považují.“

„Cože?“ Moc se mi chtělo mluvit samotnému, ale tentokrát jsem se otázky nedokázal zdržet.

„Ba co víc – v jistém smyslu,“ děda se charakteristicky uchichtl, „se každý počítač geometrů považuje za jedinou inteligentní bytost ve vesmíru. Prostě za Boha, jestli chceš. Realitu vnímá jen jako hru své obrazotvornosti. Takhle výkonná soustava umělé inteligence by si sama sebe nakonec uvědomila, kdyby ovšem tento úkol nepovažovala za už dávno splněný.“

„Trochu nebezpečná cesta,“ usoudil jsem.

„Naopak, Péťo. Ta nejpohodlnější. Snad dokonce jedině možná. Vězeň, který se považuje za svobodného, o svobodu neusiluje.“

„Já jsem tak rád, že tě slyším, dědo,“ řekl jsem po krátkém odmlčení. „Víš, docela jsi mi scházel.“

Pauza z jeho strany byla krátká a rozpačitá. Přece jen nás poslouchalo až příliš mnoho svědků. A na sentiment nebyl čas.

„Vyprávěj dál, Péťo,“ poprosil mě dědeček. „Tenhle plyn vyvolává řečnost a snahu podělit se o informace. Tak se zbytečně netrap.“

„Geometři mají výborný lodě,“ pokračoval jsem tedy. „Techniky jumpu se neužívá, ale jejich rychlost v mimoprostoru překonává všechno, co znaj civilizace Konkláve. No a protože sám o sobě jsem si nic nepamatoval, loď začala fungovat podle instrukcí…“

Mluvil jsem dlouho. Občas mě přerušili nějakou otázkou – Danilov, děda, Máša i alarský vrchní velitel… Otázky

posledně jmenovaného mi občas připadaly zvláštní – řekl jsem si, že se nejspíš neptá on sám, ale jeho symbiotický tlumočník.

Nejtěžší pro mě bylo mluvit o společnosti civilizace geometrů. Ještě pořád jsem nebyl schopen chápat tuto společnost jako zcela cizí a soustředit se na to, co bylo nejpodstatnější. Velmi zajímavá byla například absence rodiny, jenže zrovna na tenhle rys jsem si vzpomněl zcela náhodou. Navíc jsem velice mnoho věcí prostě nevěděl. Například to, jak fungují dopravní kabiny… „Je to jump, průnik jinou dimenzí nebo proces překopírování těla v jiném bodě a zničení těla původního?“ zeptal se Alar – a já odpověď na takovou otázku neznal. Z poslední verze mi bylo až trochu špatně, ale musel jsem připustit, že i takováto varianta je plně myslitelná.

Než jsem své vyprávění ukončil, působení narkotika téměř ustalo. Nějaký Alar mi mlčky přinesl podnos se snídaní a vzdálil se. Já jen usedl zpříma, začal jíst a zároveň se zaposlouchal do sporu. Spojení „místnosti hlášení“ s prostorem, kde seděli „spiklenci“, se nepřerušilo, z čehož jsem měl velkou radost. Jinak bych si v tuhle chvíli připadal jako prachsprostý špion.

Mluvil především děda. Vypadalo to, že všichni – tedy jak Alaři, tak počtář – ho považovali za hlavního znalce geometrů.

„Jejich civilizace je fenomenální,“ hlásal děd profesorsky. „Začněme tím nejdůležitějším: na jejich planetě existovaly dvě inteligentní rasy. Jsou jinak známy podobné precedenty?“

„Ano,“ ozval se Alar a tentokrát to byl zřejmě on osobně, a ne jeho Kualkua. „Několik takových příkladů známe.“

„A k jakému výsledku vedla jejich koexistence?“ zajímalo okamžitě dědu.

„Jedna z ras byla vždy zničena už v zárodečném stádiu. To, co se stalo na planetě geometrů, je víc než banální. Civilizace méně rozvinutá přitom vždy druhou inteligentní rasu považuje za konkurenta, jehož je třeba zničit.“

Měl jsem najednou pocit, jako by se omlouval. Neměl snad na mysli i samotné Alary?

„Tohle je ale poněkud jiná varianta. Obě rasy byly už dostatečně rozvinuté a inteligentní. Geometři zvítězili díky tomu, že vymysleli biologickou zbraň, což je pro feudální stupeň vývoje společnosti úspěch věru nevídaný.“

„Tahle argumentace mi nepřipadá úplně přesná,“ ozvala se nečekaně Máša. Na okamžik se zarazila, ale pak s jistým napětím v hlase pokračovala: „Andreji Valentinoviči… Společnost geometrů sice nadlouho uvízla ve středověku, ale zároveň ho v mnoha ohledech přerostla. Vzpomínáte si, o čem mluvil Péťa? O dlouhé izolaci na jednom kontinentu. V tom bych viděla jistou analogii s japonskou společností. Tam prodloužení středověku taky znamenalo nečekaný vývoj v mnoha oblastech vědy. A jejich základní sociální systém, Patronství, je pak taky snadno vysvětlitelný.“

No výborně, Mášo! Tak ona mladá dáma se klidně hádá s dědou! Roste nám, děvče, roste…

Dopil jsem příjemně nakyslou šťávu, uložil se co nejpohodlněji zpátky do křesla a zavřel oči.

„Jenže středověk zůstává středověkem, Mášo,“ nenechal se vykolejit děda. „Jistě, asijského typu, to máš pravdu. Proto jejich kultura zůstala i nadále v intencích asijské vývojové linie.“

„Co to znamená?“ zasáhl do debaty Alar.

„V rozvoji pozemské civilizace zaznamenáváme dva základní proudy: evropský neboli západní a asijský neboli východní,“ vysvětlil děda. „Západní kultura je více zaměřena na jednotlivce, na lidskou individualitu, na její práva a svobody. Východní zase obvykle operuje kategoriemi společnosti a státu. Nu a protože my patříme k západní kultuře… mno…, ale budiž, přece jen k západní, tak je nám ta východní méně blízká. Když modelujeme smyšlené společnosti – čemuž se u nás věnuje hlavně literatura – propůjčujeme jim rysy asijské civilizace. Tuhá sociální struktura, potlačení svobody jedince… No a východní kultura smyšleným společnostem zase propůjčuje rysy evropské civilizace.“

„To se až divím, že jste se navzájem ještě nevybili," poznamenal Alar. „A která z těch civilizací na Zemi momentálně dominuje?"

„Západní," prohlásil s jistotou v hlase děda. „V tomto okamžiku se ovšem všechny popsané rozdíly stírají. Zato civilizace geometrů je vybudována přísně podle toho, čemu říkáme orientální princip."

„To je zajímavé," poznamenal Alar. „A já si myslel, že pozemská civilizace je příklad extrémně strukturované společnosti. Zejména ve srovnání s naší."

Řekl bych, že někdo se zasmál – asi Danilov.

„Na tom není nic divného," mínil dědeček. „Při sledování jiné pospolitosti si všímáme v první řadě takových detailů, jako jsou projevy řádu a organizovanosti."

„Můžeme ale v takovém případě činit nějaké hlubší závěry o civilizaci geometrů?" zauvažoval nahlas Alar.

„Řekl bych, že ano. My jsme jim hodně blízcí, takže xenofobie v tomto případě vlastně nefunguje. Souhlasíš se mnou, Petře?"

„Asi ano, dědo," přisvědčil jsem po krátké úvaze. „To, co jsem tam zažil, samozřejmě není koncentrák. Ale všechno je dokonale zorganizováno. A přitom nikde žádný represivní orgány, na všechno stačí ideologie."

„Což je ovšem rovněž typické pro orientální cestu vývoje," podotkl děda. „A to je velice špatné. Při stejné úrovni technického rozvoje vede konflikt východní a západní civilizace k velice smutným důsledkům. Kdyby Konkláve mělo alespoň nějakou společnou, sjednocující ideologii…"

„Civilizace geometrů je nepočetná, Andreji Valentinoviči," zasáhl do diskuze Danilov. „Pokud skutečně dojde ke střetu…"

„K jakému střetu?" zeptal se pichlavě dědeček. „To podle tebe hrozivé eskadry Konkláve vyrazí bombardovat světy geometrů? To bys mě rozesmál! Dokonce i naše Země pěstuje politiku zadržování… Snad si nemyslíš, že nevím, jak to celé vypadá?! Lodi naložené kobaltovými a vodíkovými bombami

visí na oběžných drahách už dobrých deset let. A Cizí to vědí. Víte to, vrchní veliteli?“

„Ano,“ utrousil skoupě Alar.

To mě poněkud vyvedlo z míry – upřímně řečeno jsem o něčem takovém ještě nikdy neslyšel.

„Typ konfliktu je vždy předurčován vývojovým stupněm eventuálních soupeřů,“ pokračoval děda. „Rasy Konkláve se v tomto případě neodváží rozpoutat skutečnou válku. Maximem by mohla být nějaká karanténní pásma, pokusy geometry nějak uzavřít, přehradit jim cestu k nám. Jenže copak se něco takového dá uplatnit proti civilizaci, která přestěhovala vlastní hvězdu i s planetární soustavou přes celou Galaxii? Pochybuji. Takže začne něco jako studená válka. A přesně v tuhle chvíli mohou geometři uplatnit přitažlivé rysy své civilizace. A začnou z Konkláve odlamovat po kousíčcích. Odejdeme k nim třeba my – a Konkláve přijde o možnost přepravy spěšných nákladů. Pak odejdou Alaři – bojeschopnost Konkláve se sníží o čtyřicet procent. Odejdou prašníci – a všichni, kdo jsou na nich závislí, pocítí krizi těžebního průmyslu. No a až to Silné rasy pochopí a přece jen se rozhodnou pro válku, Galaxii čeká skutečná genocida. Než geometři zahynou a zalknou se pod nápory silových polí, jejich lodi zničí většinu obydlených planet. Zaplaví je jedy, v tom jsou už tradičně mistři. A co se taky dá postavit proti maličké, rychlé a dobře chráněné kosmické lodičce? A to jí stačí přiblížit se k vybrané planetě a shodit do její atmosféry jednu jedinou bombičku s virovým aerosolem. Dejme tomu, že Dženšové a vy, Alarové, dokážete celou soustavu geometrů rozprášit. Jenže jejich lodi ve vesmíru zůstanou. A budou se mstít. Dlouho, velice dlouho!“

„Pokud je náš předpoklad správný a jejich lodi využívají energie vakua, jejich autonomnost je prakticky neomezená,“ poznamenala Máša.

Následovala dlouhá odmlka, po níž se Alar zeptal:

„Ty tedy považuješ nápad poštvat proti sobě Konkláve a geometry za málo efektivní, Andreji Chrumove?“

„Spíš za zbytečný. Jsou to i beztak antagonističtí protivníci. Silné rasy podobné sousedy nesnášejí.“

„Co tedy navrhuješ? Na čí stranu se postavit?“

Dědeček se odmlčel.

„Asi přece jen na stranu geometrů,“ řekl a já se nechápavě vymrštil ze svého křesla. „Jejich hierarchie hodnot sice velké naděje neskýtá, ale Slabé rasy alespoň dostanou šanci přežít. Jistě, ocitnou se pod vlivem nové moci, to ano. Ale díky tomu přece jen přežijí.“

Co má tohle znamenat? Stál jsem a nervózně se rozhlížel do všech stran, jako bych měl šanci někde je spatřit. Copak děda nechápe, k čemu tak dospějem? Vždyť jsem to přece všechno vysvětlil! Jistě, zpočátku budeme spojenci a přátelé. Část Slabých dokáže opustit Konkláve a sjednotit se kolem geometrů. Jenže tohle všechno přece neskončí vnucováním ideologie Přátelství a tím, že se uprchlíci připojí k této rozrůstající se kosmické utopii. Z hlediska obyvatel Vlasti jsme naprosto nepodaření. A tak nás nechají zdegenerovat, a to tak, že si toho ani nevšimnem… Kosmodromy se vyprázdní a továrny se zastaví, například pod záminkou obnovy narušeného životního prostředí. Pak nám geometři vypomůžou tím nejlepším, co mají – Patrony. Třeba pod záminkou, aby mladá generace co nejdřív získala přístup k mimořádným znalostem. Poté nám poskytnou i vymoženosti svého bionženýrství, takže sice vymýtí zákeřné nemoci, ale s nimi i přílišnou emocionalitu a agresivitu. K čemu by tvorové, usilující o Přátelství, potřebovali nějaké výbuchy emocí? Dokonce i zabíjet se přece dá bez vzteku a nenávisti. Pak se vystřídá pár generací (jak si to ostatně představuje i Konkláve) a Země se stane novou Vlastí pro ty, kdo už nebudou schopni tomuto slovu správně porozumět.

„Dědo,“ zašeptal jsem, jenže oni mě neslyšeli.

„Řekl bych, že ses k životu začal stavět jinak, Andreji Chrumove,“ poznamenal zamyšleně vrchní velitel.

Děda se opět podivně uchichtl.

„Ano, asi ano. A co je na tom divného? Život je přece v každém případě lepší než smrt. A všechno, co jsme od Péti slyšeli, mě přivádí k jedinému závěru: Bojovat s geometry – to je smrt…“

„Dědečku!“ vykřikl jsem. „Počkej, dědo! Je tu přece ještě Stín! To si snad uvědomuješ, nebo ne?“

„Myslíš nepřátele geometrů?“

„Ano! Ty, co před nima utíkali!“

Dědovu tvář jsem stále ještě neviděl, ale uměl jsem si představit jeho shovívavý úsměv.

„Péťo, nepřítel geometrů ještě nemusí být naším přítelem. To za prvé. A za druhé utekli moc a moc daleko. Až tam za nimi Stín určitě nepůjde.“

„Zato my bychom mohli dojít ke Stínu!“

Myslel jsem si, že děda si povzdychne jako pokaždé, když narazí na další projev mé paličatosti, jenže on jen odpověděl:

„Ty by ses chtěl dostat do jádra Galaxie? Zatím si neumím představit, zda je to vůbec možné technicky, ale ptám se po smyslu. Jaký by to mělo smysl, Péťo? Abychom našli neznámou civilizaci a prozradili jí, kde se ukrývá její nepřítel? A jak víš, že budou chtít geometry pronásledovat? Anebo že se nepustí i do nás, kdyby náhodou geometry pronásledovat chtěli…“

„Ale ty sám jsi přece mluvil o třetí síle!“ zvolal jsem.

„Tahle síla ovšem už není třetí, Petře. Ta je čtvrtá. Slabé rasy, Silné rasy, geometři a Stín. Zákony existence společnosti nejsou totožné se zákony fyzikálními. Zatímco v klasické astronomii je problémem vzájemné působení tří těles, v politice přináší čtvrtý faktor nejistotu a nevyváženost. Když bychom k současnému klubku problémů přidali ještě Stín – bez ohledu na to, oč vlastně jde –, nikdo nebude schopen odhadnout výsledek.“

„No dobře, ale co když nám ty výsledky, který odhadujeme teď, rovnou nevyhovujou?“ nedal jsem si pokoj. „Nemělo by se zkusit něco dalšího, dědo, když obě současný hypotetický varianty jsou jen slepá ulička?“

„Nevím,“ odpověděl mi. „Já jsem tam přece nebyl, Péťo.“

„Kdežto já ano!“

Všichni mlčeli. Párkrát jsem přešel po „místnosti hlášení“ sem a tam a pak jsem se zeptal:

„Můžu odsud ven? Řek bych, že už jsem řek všechno.“

Místo odpovědi jsem se dočkal jen jakéhosi polekaného ticha. Pak se ozval děda a poprosil mě:

„Počkej ještě, Péťo. Je tu jistý důvod, abys… Zkrátka si tam ještě chvíli pobuď.“

Pak buď všichni umlkli nebo vypnuli spojení. Spíš to druhé.

Co blázní – že by mě považovali za dvojitého agenta? A teď se připravují k prověrkám a mentoskopiím na způsob geometrů? Popadl mě vztek. Ale co, mám přece v těle Kualkuu, tak se vyptám jeho!

My na otázky nikdy neodpovídáme, Petře.

„Proč?“ zeptal jsem se ho v duchu. To, že se Kualkua se mnou dal do řeči bez zjevné příčiny sám od sebe, bylo dost nečekané.

Protože na příliš mnohé známe odpověď.

„Nerozumím ti!“

To Alaři ano.

Kualkua chvíli počkal a pak ještě dodal:

Nejde o tebe, Petře. Tebe už si proklepli ze všech stran. Jen na rozdíl od geometrů tenhle záměr předem neinzerovali.

Něco se tu dělo. Něco velmi divného. Kualkua jako by mi nabízel tiché spojenectví. Ne jako mí přátelé!

„Proč ale znáte odpověď na příliš mnohé?“

Mlčel.

„Kolik jedinců má vaše civilizace, Kualkuo?“

Už jsi to pochopil.

Možná se mi to jen zdálo, ale spíš se mu líbilo, že jsem se dovtípil.

„Ty… jsi sám?“

Kualkua mlčel. Je pravda, že přímé odpovědi jsem se od něj nikdy nedočkal. Občas ale odpovídal shovívavým mlčením. Maličcí amébovití Kualkuové, ti pěšáci kosmických šachovnic, netečné bytosti, které nikdy o nic neusilovaly. Nene, bytosti ne. Bytost!!! Bytost, která tvořila jediný celek. Odjakživa. Která se nebála smrti, protože pro ni smrt nikdy neexistovala!

Panebože, co asi může pro tohoto jedince znamenat moc Silných ras, jejich síla a jejich sebevědomí, jejich diplomatické hrátky a galaktické intriky! A Kualkua nikdy nedovolil, aby byl zneužit a zničen, protože ze ztráty jedné buňky si nemusí nic dělat žádný organizmus. Byl to jeden obrovitý celek, rozprostřený po vesmíru, žijící v cizích tělech a mechanizmech, vyhřívající se pod tisícovkou Sluncí a dívající se na tento svět miliardami očí! Jaká síla a jaké zákony bytí umožňovaly těmto chomáčkům rosolu, jež od sebe dělí stovky parseků, myslet jako jeden intelekt? Z jakého světa se mohli zrodit?

Počtáři, Alaři, Hixani a dokonce i prašníci či Dženšové – ti všichni jsou skoro jako lidé! Ve srovnání s Kualkuou.

Přejel jsem si rukou po tváři a vybavil si, jak šikovně měnil mé tělo. Člověk by to mohl považovat za samozřejmost, ale stačilo si jen uvědomit, jak ignoroval zákon o zachování hmoty, když mě měnil v Pera a pak zase zpátky v Petra.

Neboj se, Petře. My o moc neusilujeme.

Zasmál jsem se. V mém těle nežil symbionita. Spíš částice Boha. Boha skutečného, který se docela klidně obešel bez hromů, blesků a starozákonních přikázání… Ačkoli ne, v tomhle asi pravdu nemám. Do role Boha se Kualkua nehodí, a ani o ni neusiluje. Spíš by se dal považovat za součást přírody. Za cosi prastarého a nevyčerpatelného – jako vítr, jako světlo, jako reliktní záření. Vítr žádnou moc nepotřebuje a dokonce, i když si ho chytíte do plachet, nemůžete si myslet, že jste se stali jeho pány. Prostě jste chvíli měli společnou cestu… V duchu jsem se zeptal:

„Proč říkáš ‚my‘? Vždyť jsi jeden!“

A co znamenají slova, Petře?

To ano – co znamenají slova? Asi nic. Ty jsi sám a já jsem taky sám. My všichni jsme navždy osamělí, bez ohledu na to, kolik samolibých živých bytostí tvoří jednotlivé rasy. Každý z nás je svébytná civilizace. S vlastními zákony a vlastní samotou. A stejně – dokonce i Kualkua o sobě raději říká „my“…

Přistoupil jsem ke dveřím, přesněji řečeno k obdélníku na stěně, který se od zbytku jejího povrchu téměř nijak nelišil. Byl nízký, pohodlný pro Alary. Dotkl jsem se ho rukou, i když na to, že neznámý mechanizmus poslechne a laskavě otevře, jsem vlastně příliš nevěřil.

Dveře se odplazily do zdi.

V prostorném sále byli dva Alaři. Leželi ve svých přízemních křesílkách před čímsi jako pult. Podle mne ten pult vypadal jako obří křišťálová váza, korunovaná matovou nefungující obrazovkou. Ačkoli – možná fungovala, ale můj zrak to odmítal vzít na vědomí. Když na mne pohlédli, jejich našedlá srst se naježila. Oba měli na krku bouli s Kualkuou. Výborně.

„Potřeboval bych z organizmu odstranit metabolické odpady," řekl jsem. „Kde to můžu udělat?"

Historie se vždy opakuje v podobě frašky…

Jeden z Alarů vstal a odcupital k tunelu, ubíhajícímu kamsi do dáli. A druhý mi řekl:

„Následujte ho, prosím…"

Teď jsem nebyl vězeň, jehož se patřilo držet pod zámkem – teď jsem byl zdroj mimořádně důležitých informací a představitel spojenecké civilizace.

„Je to proces velice intimní a nikdo by o něm neměl nic vědět," oznámil jsem mu.

Nešťastného technika u pultu jsem tedy postavil před menší etický problém a vyrazil ve stopách svého průvodce. Když se tunel asi po dvaceti metrech rozdvojoval, nařídil jsem mu:

„Odveď mě k představitelům mé rasy. Okamžitě!"

Alar zmateně přešlápl na místě. Bylo jen málo pravděpodobné, že by to byl řadový příslušník alarské společnosti a nechápal, že se tu děje cosi předem nenaplánovaného. Ocitl se však pod tlakem dvou dosti přesvědčivých argumentů: tím prvním byl můj zřejmě respektuhodný statut a tím druhým vzpomínka na krvavý útěk Nika Rimera…

„Okamžitě!" vyštěkl jsem ještě jednou.

Zabočil doprava a já za ním, s pohledem upřeným na jeho legračně pokleslý zadek a naježený krk. Cizák vypadal jako honicí pes na stopě.

Ačkoli – pokud ta podoba není zavádějící a Alaři opravdu vzešli z hlodavců, pak pachy u nich sehrávají roli jen o málo větší než u lidí.

Po chvíli průvodce zastavil u zavřeného poklopu a upřel na mě oči zbitého psa:

„Tady ale probíhají důležitá jednání…“

„…a já se jich musím zúčastnit!“ ujistil jsem ho.

Kdyby teď byl vstup zablokovaný, ocitl bych se v trapné situaci. Můj alarský průvodce však asi byl dostatečně důležitý na to, aby se nic takového nestalo. Poklop se otevřel.

„…ne, ne a ne!“ uslyšel jsem okamžitě dědův hlas. „To nejde. Byl by to pro něj příliš velký šok!“

„Jakej šok, dědo?“ zeptal jsem se a vstoupil dovnitř.

Kualkua mi v mozku nezvučně zašeptal:

Chceš to opravdu vědět, Petře?

Poprvé jsem na alarské vlajkové lodi uviděl teplé a výrazné barvy. Sál byl oválného tvaru, s jemně růžovými stěnami, oslnivě nachovým stropem a temně rudou podlahou. Vypadalo to trochu jako vnitřnosti obří nestvůry… Alarský vrchní velitel ležel uprostřed, v křesle neobyčejně složité konstrukce; hned vedle stála tři jiná křesla, tentokrát obvyklejších tvarů, zjevně připravená pro lidi. Obsazena byla však jen dvě – seděli v nich Danilov a Máša. Vedle Alara stál počtář, který se na mě zahleděl s jakýmsi až lidským úžasem.

Dědeček tu nikde nebyl.

Tak jsem se pořádně rozhlédl a teprve pak jsem se zeptal:

„A kde je děda?“

Můj průvodce pomaličku couval ve snaze opustit prostor ve stále ještě otevřeném vstupu. Tomu to ještě spočítají… Potkal jsem se s Danilovovýma očima, ale ten pohledem okamžitě uhnul. Tak jsem pohlédl na Mášu – byla celá přepadlá a bledá.

„Vrchní veliteli! Kde je Andrej Valentinovič Chrumov?“ zeptal jsem se. „Kde je můj dědeček?“

„To je velice složitý mravní problém,“ odpověděl mi Alar. „Obávám se, že nemám právo na tuto otázku odpovědět, dokud s tím nebude souhlasit on sám.“

„Karle! Počtáři!“ Zkoumavě jsem si změřil reptiloida. „Kde je děda?“

V sále se rozhostilo ticho.

Už jsi to přece pochopil, upozornil mě Kualkua.

„Jiné východisko jsem neměl, Péťo,“ odpověděl mi počtář dědečkovým hlasem.

Vy svině!

„Co je s dědou?“ rozeřval jsem se. „Co je s ním, vy ksindlové?!“

„To jsem já, Péťo,“ řekl počtář.

Pokročil jsem bezděky k němu – a v tu chvíli nevěděl, zda jsem se chtěl přesvědčit, že tak blízký hlas opravdu vychází z té nelidské tlamy, nebo abych okamžitě zadusil tu cizáckou bestii, která se pokoušela… Pokoušela se…

„Jiné východisko jsem opravdu neměl, Péťo,“ řekl děda. „Prostě neměl.“

Bezzubá tlama, plná žvýkacích destiček, se otevírala nervně a trhaně a zvuk lidské řeči se snažila reprodukovat obzvlášť pečlivě. V blankytných počtářových očích se zračila prázdnota. Známého a blízkého v tom tvorovi nebylo nic, vůbec nic!

„Chtěl jsem se tě dočkat, Péťo,“ řekl děda.

A já to nevydržel. Nohy se mi rozklepaly, zdi se zachvěly, daly se do pohybu a vzápětí se mi na obličej přilepila podlaha.

Kapitola druhá

Nejlepší je dívat se do stropu. Zavírat oči není správné. To člověku hned lezou do hlavy všelijaké myšlenky. A já teď přemýšlet nechtěl. O ničem. Mnohem snazší bylo vybrat si bod na stropě a utkvěle na něj zírat.

Je to tak lehčí. Mohl jsem naslouchat dědečkovu hlasu, vycházejícímu z počtářovy tlamy, a přitom zapomínat na to, co se stalo.

„Bylo to rozsáhlé krvácení do mozku, Petře. Mrtvice. Vždycky jsem s touhle variantou počítal, ale přišla až příliš nevhod. Nějaký den a noc bych asi vydržel, ale víc určitě ne…“

Hlas měl děda naprosto klidný. A určitě ne proto, že teď sídlil v Karlově těle. Stejně suchým a rovným tónem by mluvil, i kdyby byl ochrnutý a upoutaný na lůžko. Stejným tónem zřejmě přistoupil i na počtářův návrh…

„Danilov na tuhle variantu přistoupil okamžitě. Kdežto Máša… zatím skoro nemluví. Ale to nic, však si taky zvykne.“

„Jak to probíhalo?“ zeptal jsem se s až chorobnou zvědavostí.

„Uspali mě, Karel byl toho názoru, že během přesouvání mého vědomí do jeho těla bych se zbláznil. Ale takhle… prostě jako bys v jednom těle usnul a v jiném se probudil.“

„A není to hrůza, dědo?“ zajímalo mě dál, i když jsem se za tu pitomou otázku okamžitě proklel. Dědeček ale odvětil naprosto klidně:

„Vlastně ne. Koneckonců jsem se už dávno… hm… připravoval odejít navždy. A tohle je varianta, kterou nemůžu označit za nejhorší. Těžké bylo zvykat si na nový zrak. Kdybys tak věděl, *jakého* tě teď vidím… Je to neobyčejně legrační. A na tyhle… tlapky se taky těžko zvyká. Hlavně na

to, že chodíš po čtyřech. Ostatně já se ani nesnažím pohybovat, tomu se věnuje Karel.“

„Ty… vy… Můžete spolu komunikovat? Myslím přímo. Čteš jeho myšlenky?“

„Ne. Pokud tomu dobře rozumím, Karel pro mé vědomí vyčlenil autonomní část svého mozku.“ Děda ožil. „Ona je to mimořádně zajímavá rasa, Petře! A jaké mají možnosti! Například…“

Když se přitom člověk nedíval na reptiloida, bylo všechno v pořádku. Jako by mi dědeček líčil abstraktní problém – co cítí člověk, který se najednou ocitl v nelidském těle, a to ne jako svrchovaný pán, ale jako náhodný host…

Jako dítě jsem jednou chytil spalničky. Což je nemoc, kterou v dětství prodělá skoro každý. Slzely mi oči, na světle jsem je vůbec nemohl otevřít, a tak jsem ležel v pokoji se zataženými závěsy a trápil se tím, že mi dědeček zabavil počítač, abych do něj náhodou necivěl. Místo toho mi koupil a instaloval věž, a to velice sofistikovanou, se spoustami možností, takže jsem ležel v posteli a po hmatu manipuloval s dálkovým ovladačem. Dodneška si právě po hmatu všechna ta tlačítka pamatuju… Stejně jako radost, když zmáčknutí každého dalšího vylovilo z éteru nějakou novou stanici nebo spustilo cédéčko. Nejlepší ze všeho ale bylo, když dědeček přišel, posadil se vedle mě a začal si se mnou vykládat. Hned první den jsem se ho jako na první věc zeptal, proč není možné vyléčit spalničky rychle, a on spustil asi desetiminutovou přednášku o této chorobě. Pochybuji, že by o tom něco věděl dřív, ale když jsem onemocněl, stačilo mu půl hodiny na to, aby zvládl alespoň podstatu problému.

„Je to virová infekce, Pete.“ V té době velmi rád užíval anglické zdrobněliny mého jména. „Na této frontě pozemská medicína zatím žádných zvláštních úspěchů nedosáhla. Říká se, že Cizáci už účinné preparáty pro potírání virů mají, ale s námi se o ně zřejmě nehodlají dělit… Nemoc prostě napadla tvůj lymfatický systém – vzpomínáš si, jak jsme si spolu četli v knížce *Jak mám v těle všechno zařízeno?* Jindy se virus může usadit v retikuloendoteliální soustavě, ale s tím si hlavu

nelam. Nic hrozného na tom není, já měl v dětství spalničky taky.“

„A neumřu?“ zeptal jsem se, protože jsem se začal trochu bát.

„Pokud se to nezvrhne v zánět mozkových blan, tak ne,“ potěšil mě dědeček. „Ale to je málo pravděpodobné.“

„Co je to zánět mozkových blan?“

Děda mi zase vše důkladně vysvětlil. To už jsem nevydržel a rozplakal se. A dokonce jsem na něj začal křičet, že nic z toho vlastně nechci vědět a že on sám by udělal nejlíp, kdyby mlčel…

Děda mi položil studenou dlaň na čelo, počkal, až se trochu uklidním, a konstatoval:

„Nemáš pravdu, Pete. Strach máme vždycky z něčeho, co neznáme. To je taky jediný strach, který si můžeme dovolit. Ale když věci známe, bát se nesmíme. Můžeme nemoc nenávidět a opovrhovat jí. Ale bát se nesmíš.“

„Copak ty ses nebál, když jsi byl malej?“ zaskučel jsem uraženě.

„Bál,“ odpověděl po chvíli dědeček. „Jenže to nebylo správné…“

Kdežto teď to správné bylo. Teď se nebál.

Nebo měl v sobě dost sil na to, aby mi to nedal znát… Jako by to, co se s ním stalo, byl jen akademický problém, který on teď popisuje otřeseným kolegům. Což nakonec s převelikou radostí doopravdy udělá, pokud se podaří počtáře přesvědčit, aby s námi odcestoval na Zemi! Vyleze za katedru v přednáškovém sále, vycení žvýkací destičky, s potěšením obhlédne hrůzou zbělalé tváře skobáků, exobiologů, xenopsychologů, extrateriálních lingvistů a kosmických diplomatů… A vyštěkne na ně: „Možná vám to bude připadat zvláštní, ale stále jsem to já, ten starý paprika Andrej Chrumov, i když jsem teď uvězněn v nestvůrném těle reptiloida…“

„Možná se ti to zdá zvláštní, ale stále jsem Andrej Chrumov, i když teď vypadám tak trochu jako varan,“ řekl

děda. „A pokud se Karel nerozhodne pročistit si paměť, kyne mi ještě hodně dlouhý život…“

„Ale to mě přežiješ, dědo,“ řekl jsem.

„Možná ano,“ souhlasil, jako by se nechumelilo.

Pohlédl jsem na dědu… vlastně na Karla. Počtář ležel na podlaze. Kdyby teď fungoval reptiloid, vylezl by si na čelo postele.

„A co dělá on, když ty jsi… venku?“

„Nevím, Péťo. Já bych řekl, že se mu tahle možnost dokonce zamlouvá. Vědomí měl vždycky dvě, ale dost pochybuji, že by ho vnější svět zajímal víc než ten jeho vnitřní. Z jiného by se na jeho místě rázem stal schizofrenik, ale jemu je to asi jedno…“

„Nojo, ale co tobě, dědo?“

„Mně?“

Měl jsem pocit, že si zkusil povzdechnout, ale to se v reptiloidově těle příliš nedařilo.

„V jistém věku, Péťo, nejsou takové drobné ústrky života jako nepohyblivé klouby, slepnoucí oči nebo kupříkladu pobyt ve zvířecím těle ve srovnání s možností žít dál prostě nic.“

„Ale jak to s tebou bude dál, dědečku?“ zeptal jsem se tiše. „Copak tady, tady jsou jen Alaři. Jenže co na Zemi?“

„A jak často jsem na Zemi v posledních letech vycházel z domu?“ odpověděl mi otázkou.

„Třeba si bude chtít vyrazit reptiloid…“

„Už mi navrhl kompromis. Padesát let strávíme na Zemi. Karel se tam stane velvyslancem počtářů. A pak zase budu padesát let já naším velvyslancem u nich. Člověk na jejich planetě stejně nevydrží. A pak se to zase otočí.“

To byl vskutku velkorysý návrh. Nejen pro dědu, ale i pro celou Zemi. Diplomatické styky automaticky znamenají i zcela jinou úroveň ve vztazích s dalšími rasami Konkláve.

Teprve pak mi došel i zbytek dědečkovy předešlé odpovědi.

„Jak dlouho žijou počtáři, dědo?“

„Strašně dlouho, Péťo,“ odpověděl po krátkém zaváhání. „Nesrovnatelně déle než my.“

„Už ses dověděl něco o jejich světě?“

V tom okamžení se reptiloid nepostřehnutelně proměnil. Škubl hlavou, protáhl se a ostře poznamenal:

„Žádám tě, abys toto téma ponechal stranou, Petře.“

Uplynula snad pouhá vteřina – a Karel se zase stáhl do vnitrní vrstvy svého vědomí. Zato já si připadal jako opařený. Nene, já teď nemluvil se svým dědečkem, přesněji řečeno jsem komunikoval nejen s ním. Počtář tu byl neustále přítomen. Poslouchal, díval se a činil své závěry.

„Pronájem v domě se skleněnými stěnami je trochu nepohodlný,“ řekl děda. Tentokrát to byl už zase on.

Byla v tom jakási zlá a jedovatá ironie osudu, že právě Andrej Chrumov měl svá stará léta dožívat v nelidském těle. A to těch starých let mělo být nejméně sto.

Posadil jsem se na postel a pohlédl na reptiloida. Ostatní nás nechali o samotě ve dvou, lépe řečeno ve třech. Že by proto, abychom si uspořádali rodinné problémy? Jenže občas nastanou situace, které je lepší neřešit, protože se vyřešit jednoduše nedají.

„Pro co se teď rozhodneš, dědo?“ zeptal jsem se. „Na mysli mám samozřejmě geometry.“

„Další rozhodnutí už jsou v rukou těch, kteří na ně mají právo,“ odpověděl mi prostě. „Já jen poskytl svá doporučení, ale ke komu se Země nakonec přidá, není v mých rukou. Doufám, že ke geometrům.“

„Ale to by byla chyba, dědečku.“

„Petře!“ Reptiloid sebou škubl v marném pokusu naznačit obyčejné lidské rozhořčení. „Vše, co jsi popsal, nejde za rámec běžné společnosti.“

„Jde,“ prohlásil jsem tvrdě. „A pěkně daleko.“

„Jsi teď plně v zajetí emocí, Petře. Tak ona tě pobouřila jejich struktura moci. Moci, založené na výchově?“

„To taky. Ale pochop něco jinýho – tenhle systém ti neponechává jedinou šanci. V každý tyranii a každý diktatuře vždycky existuje odpor ze strany ovládaných. To se v člověku ukládá zřejmě už od narození. Dokud je tu dělení světa na ten vnější, nepřátelský, a vnitřní, to jest rodinu, vždycky jsou tu

dvě logiky, dva modely chování… Dokonce tři," neudržel jsme se. „Protože na pomezí těch dvou systémů vzniká osobnost jako taková, prostě slitina společnosti a dědičnosti. A to nám dává svobodu. Jenže svět, kterej zničil rodinu, je vytrvale monolitní. Není v něm konflikt. Není v něm dvojí morálka. A nejspíš… nejspíš v něm úplně chybí svoboda obecně…"

„Jakého jsem tě vychoval, takového tě mám," odtušil děda. „A co je dobrého na tom, co jsi právě popsal?"

„Já se tě o výchovu neprosil," odsekl jsem.

Dědeček s odpovědí zaváhal:

„Tohle byla rána pod pás, Pete."

Oslovení z dětství mě ale nedojalo.

„Ty teď žádnej pas nemáš. Ale to je jedno, dědo – tys mě každopádně vychoval v tom, že mám právo se rozhodnout. Že mám svobodu. Je to tak? Chtěl jsi to? No a já jsem přesvědčen, že svět geometrů Zemi nic dobrýho nepřinese."

„Péťo… Viděl jsi tam u nich třeba žebráky?"

Mlčel jsem, protože jsem neměl co odpovědět, ale děda se naštěstí rozhodl efekt ještě posílit:

„Viděl jsi nějaké zločince či vrahy?"

„Ty jsem viděl. Seděl jsem v koncentráku."

„Pokud ale mám věřit tvému popisu, chlapče, tak to zdaleka není to nejhorší místo, které si umím představit! Miliony lidí u nás na Zemi žijí v daleko horších podmínkách. Viděl jsi třeba uprchlické tábory u Rostova? Nebo mládežnické pracovní osady na Sibiři?" Děd zvýšil hlas a mačkal teď z reptiloidova hrdla, co se dalo. „Podíval ses na rub cizího světa a ten tvůj ti najednou připadal jako ráj… Vzpamatuj se, Péťo! Země vůbec nejsou lázně, za které máš tendenci ji považovat!"

Vybavil jsem si nekonečnou ledovou tundru. A taky řetězec strážních věží, na nichž přebývali Hbití přátelé. Nebo historika Agarda Taraiho, který věděl z pravdy až příliš mnoho, a přesto nedokázal vzdorovat. Pak jsem si neznámo proč vzpomněl na lázně. Zřejmě díky kontrastu – po tundře přišel rozpálený vítr a davy lidí, kteří se bojí vzájemného doteku. A taky na kluky z

internátu, na ty báječné hubaté kluky, které Patroni s citem a láskou promění v báječné a dokonale poslouchající roboty.

„Země ale je ráj," prohlásil jsem. „Věř mi, dědo."

Můj přesvědčený tón ho v první chvíli až zarazil. Pak ale pohodil trojúhelníkovitou varaní hlavou a pronesl:

„Setkání utopie s realitou vždycky vede k deformacím. Utopie se deformuje, ale…"

„Ne, dědo. Tam se nedeformovala utopie, ale realita."

„A co tě tedy na tom jejich světě pobouřilo nejvíc, Pete?" zeptal se děda po krátké odmlce.

Bylo to něco jako pozdrav z dětství. Ona dlouhá dědova snaha naučit mě, abych nejdřív pojmenovával to nejdůležitější: „Neskuč a vysvětli mi, co tě bolí! Nezahazuj tu učebnici – čemu nerozumíš? Neřvi a vzpomeň si, *jak* ti ten nos rozbili!"

„Patroni. Ta jejich sebejistota. Jejich… jejich snaha konat dobro."

„A co tě na tom tak štve, Péťo? To je přece úžasné, když je někdo přesvědčen o své pravdě! A že se pokouší vychovávat děti! Protože pokud něco chybí naší společnosti, tak jsou to dobří učitelé!"

Najednou jsem si vzpomněl na Taga. Pokrčil jsem rameny a odpověděl mu:

„Děti nepotřebujou dobrý učitele. Ty potřebujou dobrý rodiče."

Děda se nečekaně zachichotal:

„Tvoje mezery ve vzdělání a zároveň schopnost je bleskově zaplňovat mě ohromovaly odjakživa. Ty zkrátka odporuješ autoritám…"

„Autoritám je třeba odporovat vždycky. To už je jejich poslání."

„Kdybych já tak tohle věděl dřív," spustil děda a hned ustal. „No dobře. Tak co chceš?"

„Stín, dědo. Já se teď musím vypravit…"

„A proč zrovna ty?"

„Protože znám geometry. A to znamená, že líp porozumím jejich nepřátelům."

„Ale jak se tam chceš dostat? Jumpem? Tak si zkusíme dvaatřicet tisíc světelných let podělit dvanácti celými a třemi desetinami… No prosím, tak to budou stačit pouhé tři tisícovky skoků! No a když budeme počítat s průměrně dvouhodinovou pauzou mezi dvěma skoky, tak se tam dostaneme zhruba za osm měsíců. Počítám správně, Péťo? Je to reálné?“

Do dědy vjel vztek, to bylo jasné.

„Není, dědo,“ musel jsem souhlasit. „I kdyby nám Alaři na raketoplán instalovali svoje generátory a soustavy zajištění životních funkcí, trvalo by to moc dlouho. Tolik času ani nemáme. A hlavně by tolik jumpů nikdo nepřežil. Tak po stovce skoků bych se z toho zcvoknul.“

„Tak co to meleš? My jednoduše nemáme technické možnosti, jak se do jádra Galaxie dostat!“

„Máme. Loď geometrů.“

Děda umlkl.

„Stejně jako jiný rasy využívají pohybu skrz prostor. Jenže dokázali využít princip trvalýho zrychlení. Takže čím větší je vzdálenost, tím vyšší je i rychlost. Na vzdálenost deset parseků je jumper možná rychlejší. Ale když se ta vzdálenost zvýší na deset *kiloparseků*, tak se nic lepšího vymyslet nedá.“

„Jak jsi na to přišel, Petře?“ připadal mi najednou zcela vyvedený z míry.

Povzdechl jsem si:

„Prostor je jako tkanina, dědo. Můžeme se jím plazit spoutaní rychlostí světla. Nebo ji můžeme zmačkat a přeskočit z jednoho bodu do druhýho. To je jump. Sklady na tý látce jsou vždycky stejný, s tím nic nenaděláme. Šokovej efekt je nevyhnutelnej – energie se společně s hmotou nestěhuje. Všechny známý rasy využívají rubu prostoru a je jedno, jestli se mu říká mimoprostor, hyperpřechod nebo podprostor. Ale…“

„Díky za přednášku, tu bys mohl předvést někde na základním stupni,“ řekl jízlivě děda. „Hypotéz je samozřejmě plno, ale princip jumpu vlastně zatím neznáme. A jak pracují motory Cizích, to nevíme taky. Jediný hodnověrný fakt nám

říká, že rychlost pohybu v takovém podprostoru je limitovaná. Čím vyšší je rychlost, tím větší jsou i energetické nároky, která navíc stoupají geometrickou řadou. Takže…“

„Dědo,“ přerušil jsem ho. „Já jsem ale s lodí geometrů mluvil. Je to výbornej stroj a nese v sobě i plno informací. Princip jejího pohybu je směs jumpu a využívání podprostoru. Oni se nejdřív dostanou do rubu prostoru, a pak teprve začnou jumpovat. Zevnitř. Rozumíš tomu? Takže nemusej vynakládat energii na pohyb mimoprostorem. A jumpovej šok se taky nedostaví.“

Děda se choval, jako by mu všechno nějak hůř docházelo:

„Aha… Takže když je tahle informace v jedné lodi a ty jejich kosmické přístroje jsou přece všechny stejné, tak ten, co jsi na něm unikl, by ji v sobě měl mít taky…“

„Však ji v sobě taky má, tím jsem si jistej…“

Reptiloidovo tělo sebou trhlo. Mezitím už jsem se naučil poznat, kdo bude v následujícím okamžiku mluvit – zda děda nebo Karel.

„Velice se omlouvám, že vám skáču do řeči, Andreji Valentinoviči,“ řekl počtář, „ale tohle je jediný způsob komunikace, jehož můžeme využívat…“

„Lžeš,“ přerušil jsem ho. „Já jsem přesvědčenej, že čteš jeho myšlenky a svoje mu taky můžeš posílat.“

„To můžu, ale nedělám to,“ odsekl počtář. „Protože jsme se na tom předem domluvili.“

Možná že nelhal.

„Já sám jsem princip kosmických cest geometrů znal,“ pokračoval počtář. „To je ale záležitost zcela podružná, která na věci nic nemění. Proto jsem nepovažoval za nutné to sdělovat.“

Reptiloidovo tělo mírně ochablo.

„To je záležitost zásadní!“ vybafl děda. „Naprosto zásadní!“

V tuhle chvíli to na rozpolcení osobnosti dost vypadalo.

„Že by motory geometrů byly pro Cizáky dostupné? A že by při jejich používání nezešíleli? Co si o tom myslíš ty, Péťo?“

„Myslím že ne. Svou planetární soustavu přece přesouvali stejným způsobem, a to v ní žijí hned tři civilizace. A hlavně jump v podprostoru vypadá jinak než normální jump. Třeba euforie se nedostavuje vůbec.“

„Takže tohle znamená, že rychlý pohyb vesmírem je teď přístupný pro všechny rasy? A že nás už nikdo nebude potřebovat?“

Reptiloid se přizvedl, ale přední tlapy pod ním okamžitě podklesly a on sebou plácl na břicho. Děda ale jako by si vůbec nevšiml, že se ze samého rozrušení sám pokusil o pohyb v cizím těle.

„Ale to je naše smrt, Karle! Protože důvodem pro zničení lidí ze strany Konkláve je už fakt, že se objeví nepřátelská rasa, která je s námi absolutně identická! A když ještě ke všemu ztrácíme svou jedinou celogalaktickou výsadu…“

Počtář se znovu ujal vlády nad svým tělem, pohodlně se usadil a řekl:

„Já vás ale na to, že situace je pro lidstvo smrtelně nebezpečná, upozorňuji od samého počátku, Andreji Valentinoviči. Pokud Silné rasy pochopí technologii geometrů, zlikvidují vás bez váhání.“ Odmlčel se. „Můžu vás utěšit jen jedinou věcí – stejný osud čeká i nás. My jsme přece jen živé počítače Silných ras. Využívají nás, protože nechtějí stavět inteligentní stroje. Jenže geometři se nebezpečí, spojenému s takovou snahou, jednoduše vyhnuli.“

„Koho ještě čekají nepříjemnosti?“ ujal se iniciativy opět dědeček.

„Je jich dost. Konkláve je příšerné a zároveň spásné tím, že využívá nejlepších vlastností svých jednotlivých členů. Jistě, to celé pak vede k vadnému, jednostrannému rozvoji Slabých ras. Zároveň jim to však zaručuje bezpečnost – jejich schopnosti se postupně mění ve schopnosti unikátní. Kdežto geometři jsou rozvinutí komplexně.“

„To je velice zvláštní.“ Jak se zdálo, děda už se upokojil. „Přišli sem z jádra Galaxie. Tam jsou vzdálenosti mezi jednotlivými hvězdami podstatně menší. Dalo by se tedy očekávat, že počet inteligentních ras bude alespoň o řád vyšší

a ke kontaktům mezi civilizacemi dochází mnohem častěji… Takže by nutně měly vznikat taky struktury, připomínající Konkláve…“

„Co ještě víme o zákonech vzniku života?“ otázal se rétoricky počtář.

„My poměrně *málo!*“ zašpičkoval žlučovitě děda.

„A my ještě méně.“

Měl jsem dojem, že reptiloid chce říct něco velice důležitého. Jenže děda, jehož rozčilovala nutnost se s Karlem v promluvách střídat, si toho nevšiml.

„Zatím víme jen o dvou civilizacích jádra,“ pronesl důrazně. „Ta první jsou geometři, svazek tří ras, v němž přes veškerou rovnoprávnost dominují lidé. A pak je tu svět Stínu, o kterém nevíme nic. Dokonce ani kdo ho obývá a jak vypadá.“

Konečně jsem se odhodlal znovu vstoupit do diskuze:

„Já bych řek, že jsou to taky humanoidi.“

„Proč?“

„No… třeba už ten tón geometrů, dědo. Myslím, když mluvili o Stínu… Takhle my o Cizích neuvažujeme. Spíš o nějakým pozemským národě či státu. Kterej nám není příjemnej, ale zároveň je náš.“

„Protože geometři zdaleka nejsou takoví xenofobové jako my.“

„No právě, dědo. Přátelům přiznávaj právo na kdejakej vrtoch. Je to zkrátka postoj… staršího bratra, nebo co. Kdežto jakmile jde o Stín, vypadá to docela jinak.“

Děda mlčel.

„Karle,“ oslovil jsem tiše reptiloida, „odpověz mi na jednu otázku: Proč jsme si s geometrama tak podobný? A jako by nestačila jen vnější podoba, jsme stejný i geneticky. To přece není náhoda!“

„Není,“ připustil zdráhavě počtář.

„No a o co teda jde?“

Měl jsem pocit, že když mi to řekne, tak hned najdu odpověď. Nějakou podivnou, univerzální odpověď na všechny záhady a problémy. Proč jsou Silní silní, Slabí zase slabí, co je

to Stín a jak geometry přesvědčit, aby každému nevnucovali to svoje Přátelství…

„Přesnou odpověď neznám."

„Přesný odpovědi neexistujou vůbec, Karle," poučil jsem ho laskavě. „Vždycky tu jsou jen dohady a předpoklady. Ty ses třeba divil tomu, proč jsme si s geometrama tak podobný. To znamená, že si o tom něco myslíš…"

„Je to jen hypotéza. A tu nehodlám nikomu sdělovat."

„Proč?"

„Protože byste na ni přistoupili a sami hledat přestali. A lepší je, když budete pátrat sami, nezávisle."

Na okamžik jsem se zadumal.

„Karle… Když tedy počítáš s tím, respektive když si myslíš, že tu hypotézu přijmeme, tak to znamená, že lidem lichotí?"

„Do jisté míry," odpověděl nepříliš ochotně reptiloid.

„Třeba že my a geometři jsme potomci starobylý mocný civilizace, která kdysi osídlovala celou Galaxii," začal jsem teoretizovat.

Reptiloid se tenoučce rozesmál:

„Ale Petře… Takovéhle hypotézy jsou vlastní mladým, nezralým civilizacím. Mezi takové jsem lidi prozatím neřadil."

„Tak třeba…"

Tentokrát se do toho znovu vložil dědeček:

„Ale Péťo – takových hypotéz bych ti mohl vyklopit deset. Třeba že geometři jsou jen plodem našich materializovaných představ, že jsme pozůstatek jejich nezdařeného experimentu nebo potomci jejich zbloudilé expedice…"

„Plod obrazotvornosti? No proč ne? Sám jsi přece říkal, že jejich společnost je podobná našim utopiím! A já sám si vzpomínám, že jsem někde potkal regresory… nebo snad progresory, a taky Světovou radu…"

„To nic neznamená, Petře. To je jen otázka transkripce a vnímání. Když do tebe počtář vpravil jazyk geometrů, tak sis bezděky vybral adekvátní náhrady za jejich pojmy. Kde se dalo – z vědeckých časopisů, z knih, které jsi četl v dětství, nebo třeba z bulvárních časopisů. Kdybys byl francouzský

astronaut Pierre, planeta geometrů by pro tebe byla jiná. Na svět se vždycky díváme přes brýle s tlustými deformujícími skly, které nám dospělí nasadili v dětství. Ty brýle se jmenují výchova, kultura a mentalita. A nezbavíme se jich nikdy. A já tě nemohl odchovat pod černým poklopem, Péťo, protože to by ses nenaučil vidět vůbec.“

„Dědečka poslouchej, je velmi moudrý,“ řekl Karel.

Pohlédl jsem na pošklebujícího se reptiloida a pak jsem se zeptal:

„Že vy jste se dohodli? To je přesila, dva na jednoho…“

„To si myslíš, že nemám pravdu?“ zajímalo dědu.

„Asi máš,“ připustil jsem otráveně. „Jsi zkrátka chytřejší, dědo. Můžeš na to být hrdej.“

„Z toho si nic nedělej, Péťo. To je tím, že jsem taky starší.“

Děda se zachichotal vysokým hláskem – jako vždy, když právě vyslovenému žertu rozuměl stejně jen on.

„Tak mi řekni, co teď budeme dělat? Podporovat geometry? Bojovat za Konkláve? Nebo co?“

„Jak si představuješ pátrání po Stínu?“ zeptal se děda.

„Na lodi geometrů jsou nějaký kosmický mapy. A ta loď letěla z jádra Galaxie samostatně. Tak si do ní jednoduše sednu a…“

„My si do té lodi *sednem.* Všichni společně. Ty, já… tedy – my s Karlem, Danilov, Máša…“

„To se nezdaří,“ poznamenal jsem skoro potěšeně. „Tyhle lodičky jsou pro jednoho pilota. Maximálně pro dva, ale to jen při krátkých letech.“

„A vzpomínáš si, za jakých okolností Alaři zajali rozvědčíka geometrů?“

„Co máš na mysli?“

„No on se přece pokusil napojit na alarskou stíhačku. Prostě ji vzít na háky a odvléct s sebou. Což je zřejmě jejich běžná operace. Takže my jednoduše spojíme našeho Mudrce s tou jejich lodí.“

Zasmál jsem se:

„To nemyslíš vážně, dědečku! Ty bys chtěl letět do centra Galaxie v raketoplánu s kapalinovýma motorama?“

„A proč ne?“

Což je nakonec pravda – proč ne! Umlkl jsem. Náš starý raketoplán bude sloužit jen jako další kabina pro posádku. A je opravdu docela dobře možné, že výkon výzvědné lodi plně postačí i pro společný let s Mudrcem.

„Kromě toho už Mudrc kapalinové motory nemá,“ dodal děda. „Alaři nám na něj namontovali plazmové.“

„To je normálně vzali a dali je tam?“

„Ano.“

Chtěl jsem říkat něco o vyvážení, aerodynamice, termoizolaci a systémech řízení, které s cizími technologiemi nemůžou být kompatibilní. Pak jsem se ale podíval na reptiloidův poťouchlý škleb a nechal jsem si námitky pro sebe.

Divoch, jemuž obvyklou tětivu ze střívek nahradíte syntetickou strunou, taky může nejdřív zapochybovat: A bude mi to vůbec střílet? Ale tak zle na tom snad nejsem…

„A nebojej se Alaři? To je přece porušení zákonů…“

„Když přicházíš o hlavu, na vlasy se neptej,“ utrousil děda. „Takže Péťo! Jsem připraven s tebou souhlasit a využít omezený čas, který ještě zbývá, spíš na let k jádru Galaxie než na byrokratické šílenství a na spory s vládními idioty. Třeba se na nás štěstí usměje. Třeba tam potkáme představitele Stínu… Vysoké, plavé, ušlechtilé humanoidy, kteří nás naučí dobru a vzájemnému porozumění. Geometři pak najednou budou snášenlivější, Silní se zastydí a poprosí o přijetí mezi Slabé a Země se změní v jednu kvetoucí zahradu… Co tomu říkáš? Vypravíme se za zázrakem, Péťo. Ale všichni společně.“

„Věříš v úspěch?“ zeptal jsem se.

Reptiloid zakroutil hlavou.

„Tak proč souhlasíš? Mohli bychom přece oba projekty dát dohromady. Ty s Danilovem a s Mášou poletíš k Zemi, kdežto já do jádra Galaxie.“

Děda mlčel – a počtář do rozmluvy nezasahoval.

„Ty… ty se tam prostě chceš dostat, dědo!“ pochopil jsem konečně. „Dědo, že ty chceš vidět jinej svět?!“

„Ano!“

Děda to své „ano!“ vyrazil s nejvyšší možnou hněvivostí, jaké byla počtářova mluvidla schopna.

„Copak to nechápeš?“ zařval na mě. „Já vím, že jsem vždycky byl pitomec a fanatik, ale poctivý pitomec a romantický fanatik. Všechny kosmonauty od začátku jumpové epochy znám jménem! Co já se nabrečel, když se naše marťanská sonda zřítila do oceánu – a tobě přitom dneska její název už vůbec nic neřekne… Když do základů vyhořela americká měsíční osada, poprvé v životě jsem se z hoře opil! Já si pro lidstvo vždycky přál hvězdnou budoucnost. Ta přišla, jenže docela jiná, než jsem si kdysi představoval. Když se ale hroutí velký sen, tak vždycky ještě zbývá místo pro nějaký malý. Osobní! Já nevím, možná že něco velkého se nakonec dá realizovat právě jen prostřednictvím malých věcí, co vy na to? Ano, já chci vidět nebe, planoucí miliony hvězd! Chci se dostat do středu Galaxie! Stanout na planetě, na níž představitelé lidstva nikdy nebyli, a ocitnout se tam neměli ani za tisíc let! A třeba tam pro lidstvo něco vykonat. Pokud je to vůbec možné…“

Umlkl, ale ne proto, aby znovu nabral dech – to počtářovo tělo zřejmě nepotřebovalo – spíš proto, aby si zformuloval závěr.

„Já dobře věděl, že můžu chcípnout už při startu ze Země,“ řekl tiše. „No a co? Tak bych se tam dostal jako mrtvola, jako strašák, ale byl bych tam, ve vesmíru, v nebi…“

„Dědo…“

„Tak řekni, že na to nemám právo,“ pokračoval dědeček. „A já s tebou budu souhlasit. Koneckonců jsi lepší než já. Však jsem tě tak vychoval.“

„Máš na to právo.“

Reptiloid na mě pohlédl bleděmodrýma očima.

„Víš, dědo,“ pokračoval jsem dál, „oni ti geometři neumějí chtít něco jen pro sebe. Nebo to skoro neumějí. Není to třeba ten největší nedostatek, když člověk zapomíná sám na sebe?“

„Takže egoizmus jako záruka prosperity vesmíru?“ nechal dědeček bez povšimnutí to, že jsem jeho cestě požehnal. „Nene, Petře, já bych své přání vypravit se do jádra Galaxie s

tebou nijak neideologizoval. Teď asi nedokážeme posoudit, co je správnější. Ale mít možnost dostat se tam je prostě příliš velké pokušení.“

Nevím… Možná děda udělal správně, když to mé filozofování přerušil. Jenže já opravdu pochybuji o normálnosti lidí, kteří pro sebe osobně nic nechtějí. Prostě vůbec nic – ani moc, ani peníze, ani bungalov na Maledivách, ani nebe s milionem hvězd, ani to sladké chvění, jímž naplní celé naše tělo každý jump.

Když člověk nemá co ztratit, nikdy druhému neporozumí. To už předvedli opravdu mnozí – pozemskými politiky počínaje a Patrony geometrů konče. Svět, ve kterém by se všichni starali jen o jiné, by nutně vypadal jako velké mraveniště. Ostatně to už není starost pro mě, ale pro karatele typu Lva Tolstého a jeho mravoličných spisků. Nebo ještě lépe pro jeho ženu Sofju Andrejevnu a její vzpomínky na velkého myslitele a na to, jak si počínal v každodenním životě.

„Tak dobře, dědo,“ řekl jsem. „Tak tedy podlehneme pokušení.“

„Jenom se ještě musíme zeptat, co si o tom myslí alarský vrchní velitel. Protože jeho sklon k dobrodružství taky má své meze.“

Ten děda tedy umí zchladit nadšení.

Kapitola třetí

Danilova jsem našel v jednom z hangárů vlajkové lodi. Přesněji řečeno jsem ho nenašel sám, ale s pomocí jednoho Alara, který se mi nabídl.

Když jsem si teď vybavoval svůj útěk, čím dál víc jsem chápal, že to od začátku až do konce bylo jen divadýlko. Těmihle spletitými, tmavými chodbami, uspořádanými bez jakékoli logiky, bych nikdy neunikl. To by člověk musel být krysa, nebo by ji alespoň musel mít za předka jako Alaři, aby se tu orientoval.

Mě tudy jednoduše vedli, vymezovali mi jednu jedinou cestu a přitom tak ve mně vytvářeli iluzi svobody. A ač je to zvláštní, tahle iluze byla mnohem pravděpodobnější a sympatičtější než skutečná, snad jen trochu deformovaná svoboda ve světě geometrů…

Danilov obcházel Mudrce. Což jako obvykle vypadalo příšerně. Nepatrný človíček obchází obrovitý raketoplán, pedanticky si prohlíží kortrizonové destičky, nahlíží do trysek a poplácává po křídlech. No není to hloupé? Mudrc není auto a Danilov není řidič, který by snad byl schopen objevit nějakou vadu.

Jenže vždycky chceme mít nad situací kontrolu. Nebo alespoň iluzi kontroly.

„Sašo!“ křikl jsem na něj už zdálky. Můj hlas prázdným hangárem dutě zaduněl.

Danilov se otočil a učinil neurčité gesto rukou.

„Co mašina?“ zeptal jsem se.

„No, nic zvláštního,“ odvětil mi sklesle.

„Děda říkal, že to Alaři všechno předělali.“

„No… všechno snad ne…“

Přistoupil jsem k raketoplánu zezadu a pohlédl do trysky.

A nenašel jsem v nich nic zvláštního. Tak jaképak plazmové motory!

„Alaři nám tam nacpali svý pohonný jednotky," sdělil mi chmurně plukovník. „Pohání to voda. O energetickým principu, na kterým to funguje, nám řekli, že bysme tomu stejně nerozuměli, ale že to bude makat nejmíň rok. Tah to teď má nejmíň vo řád vyšší."

„A jak se to teď bude ovládat?"

„Zamontovali nám do pultu dvoupolohovej přepínač – s polohama PLAZMA a KAPALINOVÉ PALIVO. A řekli, že systém ovládání bude všechno transformovat na parametry, na který jsme zvyklý, prej si ani nevšimneme, na co zrovna letíme. Ale lítat to prej bude úplně normálně. Přistávací manévr budeš moct několikrát zvopakovat a jen tak z plezíru si zalítnout třeba na Měsíc a zpátky."

„A bude to startovat ze Země?" zajímalo mě.

Danilov se odmlčel a pak nepříliš nadšeně broukl:

„Jo."

„A to všechno na vodu?"

„Nojo."

Okamžitě jsem si představil téměř prázdný kosmodrom ve Svobodném. Nikde žádné rakety ani sklady paliva. Jen startovací dráhy a řady raketoplánů. Ty raketoplány se budou po drahách rozjíždět jako letadla, bez cizí pomoci se budou dostávat na oběžnou dráhu a pak jumpovat někam pryč…

„A dá se ta jejich technologie okopírovat?" zeptal jsem se.

„Tak za sto let," odsekl mi vztekle.

Naprosto jsem ho chápal. Nechat si strčit čumák do vlastní primitivnosti je smutné. Obzvlášť do primitivnosti tohoto druhu…

„Alaři nám ty motory instalovali pro ten chystanej let ke geometrům?"

„Jo."

„Takže je teď zase vymontujou?"

„Proč?" ušklíbl se popuzeně. „Už jsem se na to ptal… Prej že to nestojí za námahu…"

Tu scénu jsem si hned představil. Danilov se u velitele alarské flotily smutně informuje, kdy mu ty zázračné, supermohutné a vůbec báječné motory z Mudrce zase vymontují. A vrchní velitel jen nakrčí krysí čenich a odpovídá mu, že lámat si hlavu s takovým šrotem přece nemá smysl. Jako dospělý, který dítěti daroval nádherně barevné sklíčko. Jenže dítě nechápe, jak strašně je to pokořující, když to, co vy považujete za vzácnost, má jiný jen za starý krám.

„Tak aspoň budeš lítat s něčím pořádným," pokusil jsem se ho upokojit. Moc se mi to ale nepovedlo.

„Mně starej Mudrc naprosto vyhovoval," odsekl hašteřivě. „Protože s těmahle zázrakama nám vydrží akorát na cestu zpátky domů. Tam to do šroubku rozeberou a budou to zkoumat."

„Na Zemi do šroubku rozeberou i nás," ujistil jsem ho. „Za všechny naše zásluhy… Protože už jen ten jump z nízký oběžný dráhy se trestá doživotním zákazem lítání."

Danilov neřekl nic.

„Mluvil jsem… s dědou," pokračoval jsem váhavě. „O letu k jádru Galaxie."

„To mi teda moc rozumný nepřipadá."

To mě zarazilo. Od plukovníka jsem žádné námitky rozhodně nečekal.

„Zaplet ses do pěkný skopičiny, Péťo. Do největší skopičiny v dějinách," pokračoval Danilov. „Sice ses moc nehrnul, ale do toho dobrodružství ses zaplet. Jenže se stal zázrak – ty jsi nejen pronik do jinýho světa, ale ještě si z něj dokázal utýct. Na to bych ale na tvým místě moc pyšnej nebyl. Svýho času nám říkali, že když první let do vesmíru proběhne absolutně bez problémů, tak je to špatný znamení. No a ty jsi uvěřil ve svou kliku a v to, že bejt rezidentem u Cizáků je vlastně jednoduchý. A teď jsi ochotnej cpát se někam, odkud zdrhla celá jedna civilizace. Mohutná a nelítostná… Já jsem proti tomuhle nápadu, Petře. Je třeba vrátit se na Zem. A přinejmenším tam nabídnout Mudrce ke zkoumání."

„Jenže my s dědou letíme do centra Galaxie."

Danilov si mě podmračeně změřil.

„A jak? Jumpama?“

Musel jsem mu tedy zopakovat všechno, co jsem předtím vysvětloval dědovi. Myslím to o lodi geometrů a principu jeho přesunů vesmírem.

Plukovník mi naslouchal mlčky a dost otráveně. Pak zakroutil hlavou:

„Má to jeden zádrhel. Támhle jde…“

Ohlédl jsem se. Hangárem si to vykračoval vrchní velitel rudofialové alarské flotily.

„Děda s počtářem by ho měli přesvědčit,“ řekl jsem. „Ale stejně – kde je nějakej problém?“

„No v lodi geometrů samotný, Petře. To je neuvěřitelně vyspělá technologie. Jedna věc je, když jsi s ní s hlavou úplně vymydlenou zdrhal ke geometrům. A něco docela jinýho bude, když do ní vlezeme… takříkajíc za střízliva a s naprosto jasným rozumem.“

„To nechápu,“ přiznal jsem se poctivě.

„No a co když s tou lodí nepoletíme do centra Galaxie? Co když s ní poletíme rovnou na Zemi? A nabídneme tuhle báječnou techniku lidstvu… Protože to už nebudou starý plazmový motory, který se průmyslově stejně nedaj napodobit…“

Alar už byl blízko a poslední Danilovova slova zřejmě slyšel. Nervózně jsem se zasmál:

„No dobře, ale loď geometrů se nedá napodobit tím spíš…“

„Ale dá,“ řekl Alar. „Ta se opravuje sama a automaticky, Petře Chrumove. Mít takovou loď vlastně znamená mít malou továrnu na výrobu podobné techniky. Když je civilizace dostatečně podnikavá, dokáže toho využít.“

Vrchní velitel učinil významnou pauzu.

„A vaše civilizace je podnikavá.“

Nejtěžší ze všeho je vyvracet podezření, která jsou naprosto neopodstatněná. Mě by třeba vůbec nenapadlo využít civilizace Stínu jako důvodu, abych dopravil výzvědný člun geometrů na Zemi. Kdežto Danilov s tím svým tajně policejním drilem na to přišel okamžitě. A Alar taky.

„My se prostě hodláme vypravit ke třetí síle," řekl jsem. „Respektive ke čtvrtý. A pak vám loď geometrů zase vrátíme. Pokud vás ještě bude zajímat."

„Bude," přikývl Alar a dál na mě upřeně zíral. „Tvá výzvědná výprava do světa geometrů měla jen minimální šanci na úspěch. Ovšem pokus vypravit se do naprosto neznámé oblasti Galaxie je zcela beznadějný. To uznává i počtář."

No prosím. A teď mi řekněte, jak má člověk polemizovat s autoritou bytosti, která se nikdy nemýlí!

„Fakt ovšem je, že počtář i přesto doporučuje, aby se to zkusilo," pokračoval Alar. „A taky je připraven okamžitě se vydat na cestu."

„Takže teď už záleží jen na vás?"

„Ano."

A ta přerostlá myš, která možný prospěch pro svou civilizaci hledala stejně utkvěle jako my s dědou pro lidstvo, se významně odmlčela…

„Takže loď geometrů byste rádi zachovali, abyste mohli prostudovat její technologii?" vyslovil jsem svůj předpoklad.

„Zachovat ji nemusíme, když se dá překopírovat," namítl Alar.

Vzpomněl jsem si, jak zkoumali tělo Nika Rimera, a dál jsem se radši nevyptával.

Stáli jsme vedle raketoplánu – Danilov s tváří dosti kyselou, Alar ponořený do úvah a nakonec já, zoufale hledající slova, která by Cizáka přesvědčila.

„Všechno se to nějak zamotalo," řekl Alar. Mluvil tiše, vlastně jakoby přemýšlel nahlas a pokoušel se mi sdělit své pochyby. „Kdybychom bývali věděli, jak spletitá vznikne situace, tak bychom to okamžitě oznámili Silným rasám. Jenže teď… Teď prostě správné řešení nevidím."

Po těchto slovech mi byl najednou bližší, mnohem bližší.

„Jak by ses zachoval ty, člověče?"

„Nevím," odpověděl jsem poctivě. „Opravdu nevím. Ale dobře – když nám nedůvěřujete, tak s námi vyšlete několik výsadkářů."

„Důvěra nemá míru," odpověděl vrchní velitel. „To je," kualkuovský tlumočník se zarazil a hledal nejvhodnější výraz. „To je trigger. Ano nebo ne. Dva póly."

„Vono je zkrátka těžký bejt trošičku těhotnej," broukl jen tak do prostoru Danilov.

„Proč?" podivil se Alar a otočil se k němu. Odpovědi od zrozpačitělého plukovníka se nedočkal a znovu se zadíval na mě: „Slibuješ, Petře Chrumove?"

„Ano," zašeptal jsem.

„Vy tu loď na Zemi neodvezete. Naopak se vypravíte pátrat po civilizaci, která se jmenuje Stín, a pokusíte se vrátit. Naše flotila bude v tomto bodě vesmíru čekat sedm pozemských dní."

„Dobře," řekl jsem a stále ještě nemohl uvěřit, že to dopadlo právě takhle.

„Teď sem přivedou člověka Mášu? Je přece vaše odbornice na techniku, ne?"

„Ano."

„Půjdete do skladu zbraní. Tam dostanete jakoukoli zbraň, kterou budete považovat za nezbytnou pro boj zblízka."

„Nemyslím, že bychom tam museli bojovat…"

„To jistě. Ale svého důstojníka nemůžu na takovou cestu pustit neozbrojeného."

Zatím jsem ještě vůbec ničemu nerozuměl. Velitel ke mně přistoupil. Pak ke mně natáhl tlapu a dotkl se vytáhnutými drápy mé hrudi.

„Petře Chrumove, který ses zrodil jako člověk," řekl. „Právem velitele nezávislé flotily a oprávněn svým vznešeným původem měním tvůj osud."

Po nějaké slavnostnosti nebylo v jeho hlase ani stopy. Buď Kualkua nepovažoval za nutné takovýto odstín tlumočit, nebo se Alaři přílišnou emocionalitou prostě nevyznačovali.

„Od tohoto okamžiku jsi důstojníkem rudofialové flotily," řekl vrchní velitel. „Podřízen budeš přímo mně a já odpovídám za všechny tvé činy. Najdeš civilizaci Stínu – ku prospěchu nás Alarů, ale taky vás lidí, počtářů a Kualkuů. A vrátíš se."

Alarova tlapa se sevřela v pěst a poškrábala mě po kůži. Pak se otočil a šel pryč.

Pohlédl jsem na Danilova, ale ten byl zaskočen stejně jako já. Nucené se pousmál a poznamenal:

„Za chvilku ti začne růst vocas…“

„Nech si toho laskavě,“ požádal jsem ho.

„Tak si to tak neber,“ poplácal mě po rameni. „No tak, Péťo! Von se takhle prostě vyhnul zákazu Konkláve vo předávání technologií. Udělal z tebe svýho oficíra, abys moh s tou geometrickou lodí lítat. Na tom není nic zvláštního.“

„Že ne?“ dotkl jsem se své roztržené košile. To se bude muset zašít. „Jak často se stalo, že by Cizáci kvůli lidem překročili regule Konkláve?“

* * *

Danilov se s námi do skladu zbraní nevypravil. Překvapilo mě to, ale rozhodl jsem se, že přemlouvat ho nebudu. V tomhle ohledu jsem se nakonec mohl víc spolehnout na Mášu, která se kosmickými zbraněmi pod dědovým citlivým vedením zabývala už dlouho.

Prostory skladiště byly temné a poměrně stísněné. To špatné osvětlení vem ďas, my lidi prostě nejsme Alaři. Zato ty malé rozměry mě překvapily. Zbraně tu ležely ve volně přístupných regálech, každá v jediném exempláři.

„Že by se jim nezamlouvalo, kdyby měli všichni střílet ze stejnýho kanónu?“ zeptal jsem se rétoricky.

Máša si mě shovívavě změřila:

„To je jen taková výstava, Péťo. Prostě vzorky. U skobáků je to úplně stejný.“

„Copak tys tam byla?“ zeptal jsem se. Vlastní hloupost si asi hned tak neprominu.

„Já byla leckde,“ vysvětlila mi prostě a bez pózy. Pak se pomalu vydala podél regálů a pozorně si prohlížela nejrůznější rafinované přístroje.

Alar, který nám dělal doprovod, ji mlčky sledoval.

„Plynový bombičky,“ broukla najednou.

„Cože?“

Plynovou bombičku žádná z těchhle smrtících hraček rozhodně nepřipomínala.

„Kdysi byly plynový zbraně velká móda. Všelijaký bombičky, spreje, pistole…“

„No a co?“

„Reálnej užitek z nich nebyl žádnej, protože zákona dbalej občan to stejně neuměl pořádně používat. Taky jejich účinek byl spíš symbolickej. Zato falešná iluze bezpečí otupovala opatrnost…“

„Já bych ale řek, že mezi plazmovou pistolí a slzným sprejem jistej rozdíl je.“

„To ano. V tmavým průjezdě. Ale tam se snad nechystáš…“

„Jak já to mám vědět?“

„To je pravda… Měl ses těch svejch kamarádů geometrů přece jen vyptat.“

„Já měl jiný starosti.“

Máša se za těch posledních pár dnů hodně změnila. Jako by se v ní cosi zlomilo… Nebo naopak upevnilo. Možná to bylo atmosférou cizí kosmické lodi. Anebo tím, což je ještě pravděpodobnější, co se stalo s dědou.

Silně pochybuji, že by v jejich vztazích bylo něco erotického. K něčemu takovému neinspiroval už dědův věk. Zato nadšenou úctou k Andreji Valentinovičovi Máša přímo překypovala.

Bylo jen málo pravděpodobné, že by si jeho proměnu vůbec nebrala. Naopak, řekl bych, že to pro ni bylo ještě mnohem těžší než pro mě. Zkušenost symbiózy s Kualkuou a střídání těl jako svetrů zkrátka udělaly své. Já v reptiloidovi dědu cítil docela snadno – pořád jsem před sebou měl toho původního žlučovitého a nesmlouvavého reptala. Když jsem zavřel oči, byl jsem schopen docela snadno uvěřit, že dál sedí vedle mne.

Kdežto Máša tohle nedokázala. Že bych Kualkuu poprosil, aby se nastěhoval i do ní? Ale bude s tím souhlasit ona?

Možná že pro ni by nejlepším argumentem nebyla síla a vytrvalost, ale možnost pozměnit si tvář, aby byla hezčí. Kualkuové jako nejlepší kosmetici vesmíru…

To ne, Petře.

„Co ne?“

K něčemu podobnému saháme jen hodně zřídka. Tys byl jedna z mála výjimek.

„Ale proč?“ pomyslel jsem si s očima dál upřenýma na Mášu.

Protože my potřebujeme především informace. Bylo pro nás zajímavé pochopit psychiku lidí nebo svět geometrů. Ale s dalšími představiteli vaší rasy už symbiotizovat nebudeme.

Tak takhle je to.

Salón krásy U kouzelníka Kualkuy nevznikne. A klinika Kualkuovo zdraví taky ne. Kdyby bývali chtěli, tak mohli dědu docela klidně zachránit. Zalátat opotřebované cévy a zastavit vnitřní krvácení. Ale proč by to dělali?

Prosit sluneční paprsek, aby pronikl do zatemněné místnosti, je marné. Jednodušší je otevřít okno. Nebo rozsvítit.

„Tohle všechno je nám k ničemu,“ otočila se Máša na Alara. „Vaše zbraně prostě lidem nevyhovují.“

„Přirozeně,“ málem prokázal smysl pro humor Alar. Byl to starý a omšelý Cizák se srstí vybledlou téměř doběla; pohyboval se s obtížemi. „My prostě nemáme končetiny uzpůsobené k tomu, aby držely zbraň.“

Většina zařízení vypadala skutečně na to, že se upevňují na krysí čenich. Vzpomněl jsem si na krátký film, který jsem viděl kdysi dávno: Alar v brnění s mřížkovitým hledím na tlamě, upevněným pod bradou. Ze zařízení vystupuje tenký blankytný paprsek. Jeho směr se řídí pohyby hlavy. Konec filmu…

„Měli bychom si to pořádně rozmyslet a něco udělat,“ nevzdávala se Máša. „Vrchní velitel nám přece řek, že se máme ozbrojit.“

Alar se samozřejmou jistotou přistoupil k regálům.

Za nějakých deset minut jsme si vybrali. Byly to široké jednoduché náramky, kolem kterých po aktivaci vznikal silový

terč o průměru asi dvaceti centimetrů. Fungovalo to zhruba jako přenosná okružní pila. Představil jsem si, co by se asi stalo, kdyby mi během útěku přišel do cesty jediný Alar s podobným zařízením na tlapě – a po zádech mi přeběhl mráz. Máša si objednala celkem čtyři náramky, ale já se rozhodl, že něco takového používat nebudu. Uříznout si něčím takovým vlastní hlavu nebo si rozpárat břicho mi připadalo až příliš jednoduché.

Druhý agregát mi připadal o něco šikovnější. Byl to „bázový zářič“ z toho krátkého filmu, který jsme si na rozdíl od Alarů měli připevnit na ruku. Spoušť byla umístěna v kuželovité prohlubni a já hned pojal podezření, že Alaři ji v případě potřeby tisknou jazykem… Tuhle věcičku nám Alar pro jistotu nepředváděl. Zkusil jsem si zářič připevnit na ruku – byl těžký, ale zvednout se dal celkem snadno. Pak jsem si vzpomněl na nějaký připitomělý fantastický film, v němž se neohrožený hrdina prohánět s něčím podobným, připevněným k tělu místo ruky, ztracené někde v boji. Bylo mi to najednou k smíchu, a tak jsem zářič odložil.

Poslední zařízení si Máša vybrala sama. Alaři si tuhle zbraň zřejmě upevňovali na záda – dlouhá hlaveň a velký zásobník by pro jejich tlapy asi byly příliš těžké.

„To je ggoršš?“ zeptala se spíš pro pořádek Máša.

Alara to mírně znervóznilo.

„Ne, ne! To není ggoršš, to je ggoršš! Opatrně prosím!“

Máša se s ním zbytečně nedohadovala. Zkusila si tu obludnou zbraň do ruky a přikývla.

„Tohle si vezmem.“

„Střílet se s tím musí na vzdálenost nejméně dva tisíce tři sta metrů!“ Alar se celý třásl až do chvíle, kdy Máša zbraň znovu odložila do regálu. „Zásadně z úkrytu! A než se stiskne spoušť, je třeba zavřít oči!“

„Jasně – a k tomu si zpívat Aby nás Pán Bůh miloval!“ dodala uklidňujícím tónem Máša. „Vezmeme si tak dva…“

„Dva tisíce?!“ vyděsil se Alar. „Musím nejdřív upřesnit počty, které vůbec máme na skladě…“

„Dva kusy,“ upokojila ho Máša. „Pro mě a pro Danilova.“

„Jasně,“ přikývl jsem. „Já mám špatný odhad vzdáleností. Mohlo by se stát, že to popletu…“

Už u dveří se Máša pozorně zadívala na jasně rudé kotouče a zeptala se:

„To jsou atomový miny?“

„Ano,“ ozval se úslužně Alar. Poslední Mášina volba na něj zřejmě udělala dojem.

„Tyhle věcičky dobře znám,“ prohodila bez respektu, ale nakonec si je nevzala. „Pojďme ke mně, Péťo. Mám doma kafe.“

„Jak je možný, že se tak dobře vyznáš v jejich zbraních?“ zeptal jsem se jí už na chodbě.

„Nějaký informace se k nám dostanou,“ odpověděla vyhýbavě.

Však já dobře vím, ke komu se takové informace dostávají…

V kajutě, kterou Alaři pohostinně vyhradili lidem, jsem zatím byl jen jednou. Když jsem usedal do křesla, bezděky jsem si vzpomněl na upřímnou radost, jakou jsem zakoušel při pomyšlení, že existují zařízení uzpůsobená k sezení.

Skleróza je nádherná nemoc neustále přinášející příjemná překvapení.

Máša měla slušnou zásobu švýcarského Nescafé, baleného v samoohřívacích plastových nádobkách, patřících do železné zásoby raketoplánu. Přiblblé brčko jsem z kelímku okamžitě vytáhl – kafe brčkem se cucá jedině ve stavu beztíže či při ztrátě příčetnosti – strhl jsem hliníkovou fólii nahoře a s rozkoší k nápoji přičichl; tekutina nahrazující kávu u geometrů měla vůni i chuť docela jinou. A pak už jsem se opatrně napil.

„Díky, Mášo. Tohle je přesně to, co jsem potřeboval.“

Ženám jsou vždy příjemné komplimenty, které se týkají jejich kuchařského umění. Dokonce i když jen otevřou konzervu, je dobré vyjádřit stejné nadšení, jako by vás právě nakrmily dušeným jeseterem nebo rozsýpavým uzbeckým plovem. Však taky Máša mou chválu přijala s viditelným uspokojením.

„Já nechápu, jak můžete lítat po vesmíru celej měsíc," prohlásila rezolutně. „Vždyť tam nikde není nic pořádnýho k jídlu."

„Na kosmodromech jsou docela pěkný hospůdky. A tam se teda vaří normálně."

„To se tam všechno vozí ze Země?"

„To samozřejmě ne. Obyčejně stačí přivézt vzorky masa, brambor a zeleniny a Cizáci to potom napodobí v potravinových syntetizátorech. Je to taky drahý, ale rozhodně levnější, než kdyby se to všechno vozilo od nás."

„To je docela pohodlný," souhlasila Máša.

„Ne tak docela. Protože obyčejný opravdický jídlo je vždycky jiný. Dokonce i když si dáš brambory z dvou sousedních polí, tak každý chutnaj jinak. A o mase to platí dvojnásob, protože dvě úplně stejný krávy prostě neexistujou."

„Zabíjet zvířata kvůli jídlu je ohavnost," prohlásila nečekaně Máša.

„Ale ty přece nejsi vegetariánka, pokud se nemýlím…"

„To ne, ale výhradě z racionálních důvodů. Potraviny živočišnýho původu jsou pro lidskej organizmus nezbytný, ale to je taky jedinej argument, proč je jíst."

Takovýto přístup mě docela pobavil. Když má člověk rád maso, tak by se snad podobným pózám měl vyhnout…

„Tobě je to k smíchu?" zeptala se mě přísně.

„Ano. Jak tvoje znalost cizích zbraní, tak tvůj vřelej vztah ke zvířatům…"

„No jistě, jistě. Hitler byl taky vegetarián. Jenže jedna věc je poctívej boj, Petře, a docela jiná věc je dělat si z živejch tvorů potraviny."

Dál jsem se nehádal, protože to v podobných případech nemá smysl, a jen jsem poznamenal:

„Ale ten tvůj styl lásky ke zbraním je jinak typickej opravdu spíš pro mužský."

„No a co? Když jsem byla malá, tak jsem hrozně trpěla, že jsem se nenarodila jako kluk. Dokonce mě kvůli tomu vodili k psychiatrovi, ale pak se ukázalo, že v tom naštěstí žádná

sexuální úchylka není – jen zvýšená hladina agresivity a tendence k panovačnosti.“

Zakuckal jsem se a rovnou si předsevzal, že podobná témata už s Mášou nikdy probírat nebudu. Takovéto otevřenosti jsem se vždycky děsil.

Aktuální atmosféra však podobným debatám přesně odpovídala. Děda s počtářem – panebože, ty dva teď člověk musí brát jako jeden celek! – tu nebyli, zřejmě někde debatovali s vrchním velitelem. A Danilov zůstal u raketoplánu.

„Já si v tom zbrojním skladu myslel, že si to budeš chtít pobrat všechno,“ řekl jsem a nemotorně se tak pokusil zavést hovor do jiných kolejí. „Když máš tu zvýšenou hladinu agresivity.“

„Ale proč? Stačí jedna zbraň, která pracuje se silovým polem, jeden paprskovej zářič, a především ggoršš. Člověk nemá chtít víc, než potřebuje… Mohla bych ti položit jednu intimní otázku, Petře?“

Cítil jsem v tom rovnou nějakou zradu, ale přikývl jsem.

„Ty jsi dědovu smrt snášel špatně, viď?“

„Cože?!“

Povzdechla si a usedla proti mně.

„Ona smrt to prostě je, to se nedá nic dělat. Přece si nechceš doopravdy myslet, že člověk je jen soubor signálů a reakcí.“

„O co ti teď jde? O duši?“ V hrdle mi vyschlo a začal jsem zadrhávat.

„Proč o duši? Já jsem nevěřící. Jenže musíš uznat, že tělo je přinejmenším půlka každýho člověka.“

Pohlédl jsem jí do očí – ne, teď rozhodně nežertovala. O takových věcech se koneckonců žertovat nemá.

„To platí o tobě nebo o mně, Mášo. Protože jsme mladý a bouřej v nás hormony.“

Najednou jsem – pro sebe zcela nečekaně – přešel k cyničtějšímu tónu:

„Dejme tomu já pro tebe asi budu sexuálně přitažlivej…“

„To jo," přiznala se úplně klidně. „I když teda míň než Danilov."

„Nezlob se na mě, ale dědovi už je plno let," pokračoval jsem, sotva jsem spolkl tu její urážlivou upřímnost. „Živí se především jogurtama a dětskejma přesnídávkama. Když si někde potajmu vykouří dýmku, je to pro něj událost, a hlt vodky už je flám."

„No dobře, ale když se projde po zahradě, utrhne si kytku nebo pohladí psa…"

„Pokud jsem zrovna na Zemi, tak ho do tý zahrady musím vyhánět!"

„To je jedno, Péťo."

„A ty ho opravdu miluješ, Mášo?"

„Andreje Valentinoviče jsem vždycky milovala a milovat budu dál!" odsekla příkře. „Ovšem jeho osobně, a ne ještěrku s jeho pamětí!"

Cosi ve mně explodovalo. Kelímek s kávou se pár vteřin povážlivě zachvíval a chystal se vyrazit na jasnou adresu.

Zadrželo mě jen to, že káva byla ještě příliš horká.

Vstal jsem a vyšel z kajuty ven. Musím Danilovovi pomoct s kontrolou raketoplánu. Kdyby nic, tak jsem jeho druhý pilot.

Druhý pilot, a ne zakomplexovaná holka, pro kterou člověk a jeho zevnějšek splývají v jeden celek.

Ať už byly pohnutky Alarů jakékoli, ať už to bylo opovržení naší technikou či naopak projev upřímného přátelství, řízení naší lodi se opravdu nijak nezměnilo. Pilotní počítač si spokojeně vrněl pln absolutní jistoty, že v raketoplánu jsou dál namontovány normální motory na kapalné palivo. Prakticky nevyčerpatelná zásoba paliva a neuvěřitelný tah hnacích jednotek mu rozhodně vrásky nedělaly.

S Mášou jsem se dál nebavil. Pokukovala po mně a své přílišné otevřenosti už zřejmě litovala, ale já se rozhodl, že na ty pohledy nebudu reagovat. Dědovi jsem samozřejmě taky nic neřekl.

Všechny náklady, tedy zbraně a nějaké potraviny, které nám poskytli Alaři, jsme zpočátku chtěli normálně uložit do nákladového prostoru. Jenže se ukázalo, že v tom shonu během našeho úprku ze Země i během letu jsme úplně zapomněli na busty, které tam byly nacpány a na které už s takovou netrpělivostí čekali na Dželu. Bezoké hlavy stranických vůdců minulého století, hrdinové krymského konfliktu i prezidentovi stoupenci na nás teď zírali hodně vyčítavě.

A tak jsme čerstvou výbavu museli rozložit po pilotní kabině.

V raketoplánu jsem setrval do posledního okamžiku. Když se všichni včetně dědy-počtáře usadili na svá místa, stiskl jsem Danilovovi ruku a vyskočil jsem zpátky do hangáru. Danilov se dlouho hmoždil s venkovním poklopem a mně nezbývalo než se na něj zdola dívat. Kolem se shromáždil pořádný dav Alarů, mezi nimiž jsem zahlédl i vrchního velitele. Než jsem vlezl do lodi geometrů, přistoupil jsem k němu.

„Doufám, že můj důstojník mě nezklame," poznamenal Alar tiše.

„Co mu tak odpovědět, Kualkuo?"

Nereagoval, a já už se málem rozhodl, že tuhle otázku ignoroval.

Víra a láska mi pomohou.

„Víra a láska mi pomohou."

V Alarově pohledu zahořel živý zájem.

„Co pro tebe znamenal můj čin, Petře Chrumove? Taky jen snahu něco obejít, jak si myslí Alexandr Danilov?"

Mají opravdu jemný sluch. Vlastně ne oni sami, ale Kualkuové…

„Ne," řekl jsem po krátkém zamyšlení. „Já to chápu jako důvěru."

„A zakoušíš pocity vděku?"

„Asi ne. Spíš uznání."

„To taky není špatné."

Vrchní velitel umlkl. Považoval jsem to za signál, že loučení je u konce, a vykročil k lodi geometrů.

„Kualkuo, potřebuji se znovu stát Nikem Rimerem.“

Odpověď žádná, ale v obličeji mě začalo okamžitě štípat. Kualkua znovu prorůstal mým tělem a stěhoval na povrch těla buňky, které kdysi patřily neznámému básníkovi civilizace geometrů.

K lodi jsem přistupoval už jako Nik.

Průzračná kopule kabiny se rozestoupila. Opřel jsem se o trup a chystal se nastoupit dovnitř – a právě v tom okamžiku se strop hangáru otevřel.

Dvoranou zavanul krátký poryv větru, ale pak vzniklý otvor uzavřelo silové pole. Nad hangárem planuly oslnivé hvězdy. Nad hangárem zela promrzlá kosmická noc. Zaklonil jsem hlavu a díval se, jak do té noci stoupá Mudrc, po jehož trupu už přebíhaly snopy jisker, vyvolané procházením raketoplánu silovým polem. Odsud, z nitra vlajkové lodi, nevypadaly bezedné hlubiny kosmu nijak hrozivě. Naopak byly ve své neskrývané nahotě neuvěřitelně krásné, velkolepé, laskavé a pokorné.

A tohle všechno musí být naše nádhera. Musíme do vesmíru vstoupit znovu. Teď už jako rovní mezi rovné. A nemusíme být ti ze všech nejsprávnější, jak si přejí geometři. Ani ze všech nejstarobylejší jako Kualkuové. A koneckonců ani ze všech nejmoudřejší jako počtáři.

Ale musíme být sami sebou.

Zvedl jsem dlaň a zakryl jí přehršle hvězd. Které možná patří Slabým i Silným. Které možná překypují vlastním kypícím a nepoddajným životem. A možná čekají na to, kdo k nim dorazí jako první.

„Počkejte ještě chvilku…“ zašeptal jsem.

Mudrc už vyplul do volného prostoru.

Uvnitř tohoto průzkumného člunu geometrů bylo všechno stejné jako v Nikově lodi. Kabina se uzavřela, rozsvítily se monitory a já položil ruce na koloidní aktivátory.

Vítám vás na palubě. Byly shromážděny cenné informace o cizí lodi.

Počítač, který se podle názoru Cizáků považoval za inteligentní a všemocnou entitu, se naprosto nepodivil, že jeho

pilot se náhle vylíhl ze zcela indiferentního humanoida. V tomto ohledu technika geometrů tu lidskou rozhodně nijak nepředčila.

„Výborně. Takže letíme a budeme následovat loď, která startovala před námi.“

Byly shromážděny velmi cenné informace! Je třeba dopravit je na Vlast!

Zmocnil se mě okamžitý záchvat strachu, že loď mě přestane poslouchat a vyrazí rovnou domů, aby geometrům podala hlášení.

„Dobře. Ale předtím nás ještě čeká mimořádně důležitá mise Přátelství.“

Je ta mise opravdu tak důležitá?

„Důležitější, než si vůbec umíme představit.“

Jsem připraven.

Loď začala stoupat. Alaři dole pode mnou se začali rozestupovat a poodešli ke stěnám hangáru.

„A teď poslouchej úkol,“ pokračoval jsem. „Budeme následovat loď, která startovala před námi, ve vzdálenosti… takových sta kroků. Až budeme zhruba deset tisíc kroků od plavidla, z něhož jsme startovali…“

Verbální konkretizace není nutná, usadil mě nepříliš zdvořile počítač.

A vyrazili jsme za Mudrcem.

Kapitola čtvrtá

Ve vzdálenosti pěti kilometrů od eskadry se má loď spojila s Mudrcem. Rozhodně ale nešlo o spojení dvou umělých kosmických objektů v pozemském smyslu slova. Můj průzkumný člun se k Mudrcovi doslova přilepil, přestože toto plavidlo nemělo žádné přechodové zařízení.

Vzniklý celek teď představoval nesmyslnou konstrukci, skládající se z kosmického letounu a kotouče, který k němu přilnul přesně v oblasti vstupu do přechodové komory. V podmínkách umělé gravitace jsem to vnímal tak, jako bychom se potopili pod raketoplán ležící na boku.

Pár minut jsem spotřeboval na to, abych své lodi vysvětlil, kde má Mudrc nahoře a kde dole a kam má tedy směřovat gravitační vektor. Bylo by přece hloupé nevyužít možností, které co do pohodlnosti cestování kosmická loď geometrů skýtala.

A pak se otevřel průchod do Mudrce.

Bylo to ovšem složitější, než jsem si původně představoval! Zatímco až doposud se mi vstupové zařízení lodi geometrů, otevírající se na všechny strany jako okvětní plátky, jevilo jako záležitost čistě mechanická, teď byl rozdíl mezi pozemskou a geometrickou technologií nad slunce jasnější. V kopuli mého člunu se otevřel otvor, přesně kopírující venkovní poklop Mudrce. Opustil jsem své křeslo, které se teď zdálo připevněné ke stěně, opatrně se hřbetem ruky dotkl pláště raketoplánu a ihned ucukl.

To je ale ledové, krucipráce!

Tak sto stupňů. Samozřejmě pod nulou.

„Otevřete, hosti jdou!“ zvolal jsem, jako bych doufal, že můj hlas může silným pláštěm raketoplánu proniknout.

Odpovědí mi však bylo jen ticho. Proč se s tím tak párají?

„Jářku, pane domácí, vy jste sháněl zámečníka?“

A vtom se nečekaně ozval Kualkua:

Ty jsi dobrý a vstřícný člověk, Petře.

„*A* co že tak najednou?“ zeptal jsem se.

Myslím si to.

Čekal jsem, až jsem konečně zaslechl zvuk odjišťovaných uzávěrů. Mudrc má velmi jednoduché blokační zařízení, které vstup automaticky zabezpečí ve chvíli, kdy mimo loď zjistí vakuum. Poklop se otevřel směrem ke mně.

„Ahoj, Sašo!“ zvolal jsem tónem, jako bychom se neviděli nejmíň měsíc.

A to jsme se před měsícem prakticky neznali!

„Jak se to hermetizuje?“ prohlédl si Danilov podezíravě šev mezi lodí geometrů a raketoplánem.

„Nevím. Ale řek bych, že to asi nebude náš hlavní problém.“

„To určitě ne,“ souhlasil Danilov a ušklíbl se. „Vypadá to, jako by se ty dva pekáče líbaly.“

Šev opravdu postupně bobtnal a připomínal teď lidské rty.

„A vydrží to?“

Pokrčil jsem rameny.

„Trošku jsi nás vylekal… s tou gravitací. Měls nás upozornit, že po spojení se objeví i na Mudrci.“

To jsem asi měl. Ale na pohodlí si člověk zvyká rychle. Tři lety v lodi geometrů mi stačily na to, abych umělou gravitaci chápal jako samozřejmost.

„No dobře, tak jdem, Péťo.“

„A má to cenu? Já bych rovnou zahájil zrychlování.“

Plukovník se ošil:

„Počkej. Nejdřív si to musíme probrat.“

A tak jsem se společně s Danilovem vypravil do raketoplánu. Reptiloid dál seděl v křesle kosmonauta-výzkumníka. Máša stála a zírala na centrální obrazovku, na níž se třpytily cizí lodě.

„V čem je problém?“ zeptal jsem se nechápavě. A neznámo proč jsem si vybavil poslední Kualkuova slova. „Dobrý a vstřícný.“

„Petře,“ oslovil mě Danilov znovu a zůstal stát pár kroků ode mě. Pak také letmo pohlédl na monitory – ta umělá přitažlivost ve volném prostoru způsobovala, že se cítil poněkud nesvůj. „Teď bysme se měli rozhodnout, co dál.“

„O čem to mluvíš?“

„To s tou cestou k jádru Galaxie přece nemyslíš vážně!“

Máša se otočila a zahleděla se na nás. Reptiloid, jehož tělo teď evidentně ovládal Karel, seskočil z křesla a užuž otevíral tlamu, ale nakonec neřekl nic.

„Co je s tebou, Sašo?“

„Máme v raketoplánu namontovaný alarský plazmový motory. A k tomu cizáckou loď, která předčí všechno, co znaj rasy Konkláve. Ta loď je schopná se reprodukovat. A taky máme vzorky zbraní těch… šílenejch myší. Tak proč bysme měli chcípnout někde v horoucích peklech?“

Není nakonec to „dobrý a vstřícný“ synonymum pro „naivní“?

„Všechno jsi to udělal naprosto perfektně, Péťo,“ pokračoval Danilov, jemuž mé mlčení dodalo kuráže. „Protože za několik neděl může po celý Galaxii zavládnout pěkná mela, ve který budou nový technologie, který bude mít Země k dispozici, možná rozhodující. A ať se přidáme ke geometrům nebo ke Konkláve, určitě to změní celej náš další osud. A ty se neboj, že by tvoje zásluhy byly zapomenutý. Protože ty jsi člověk, kterej Zemi pomůže vykročit do budoucnosti. Kterej všechno změní! Ty jsi hrdina už dneska. A všechno to, co jsme natropili, se nám promine. Tady nepůjde vo trest, ale naopak vo odměnu!“

A znovu se křečovitě pousmál.

„Já myslím, že bude třeba svolat valný shromáždění OSN, aby ti vymyslelo nějakou důstojnou odměnu.“

Někde v prsou mi nepříjemně zamravenčilo. Najednou mi bylo chladno a vlastně hnusně. Jako by na mne někdo vychrstl kýbl pomyjí.

„Víra a láska,“ řekl jsem jen.

„Cože?“

„Pomůže mi víra a láska. Takhle odpovídaj alarský důstojníci na pokyny vrchního velitele.“

Cosi v Danilovových očích se proměnilo. Až do této chvíle jsem v nich viděl jen ostych a pocit viny. Jako by to byl zlobivý kluk, který vzorného spolužáka přemlouvá, aby s ním šel za školu a ochutnal s ním alkohol. Teď v nich zůstal jen štítivý odpor.

„Hele, že ty bys to vopravdu bral všechno tak vážně? Ale Péťo – Alaři ani nepípnou, že jsme jim sebrali a vodvezli všechnu tu techniku! Ty maj svýho másla na hlavě dost!“

„Zeptej se Karla, co si o tom myslí.“

Danilov se s očima stále upřenýma na mě zeptal:

„Karle, ty jsi přece Petrův návrh sám hodnotil jako šílenej. Tak co říkáš tomu mýmu?“

„Tomu říkám zrada.“

„Což mě nepřekvapuje,“ přikývl Danilov. Pak učinil krok zpět a rozepnul pouzdro s pistolí.

Proboha, to se chystá střílet?

Než jsem ale stačil cokoli podniknout, Danilov zbraň tasil. Tentokrát nešlo o laserový Karabáč, ale o tu paralyzující věcičku, která pistoli vlastně ani moc nepřipomíná a jíž jednou v mé přítomnosti užil děda.

Střílel téměř bez míření a já s jakýmsi tupým překvapením pochopil, že v tomhle ohledu má plukovník přinejmenším stejné zkušenosti jako se řízením raketoplánu. Reptiloid měkce klesl na podlahu.

„Neboj, je jen paralyzovanej,“ vyhrkl rychle Danilov. „Takže – naposledy ti navrhuju, Petře…“

„Ten krám je jen na jeden výstřel,“ upozornil jsem ho.

Danilov pohlédl na paralyzátor a já se po něm vrhl. Teď nebyl čas žádat Kualkuu o bojovou transformaci. A ani toho vlastně nebylo zapotřebí.

Pravdou je, že nejsem pracovník bezpečnostních orgánů s mnohaletou praxí, to rozhodně ne. Zato jsem dvakrát mladší než Danilov.

Víra a láska!

Na to, čím se řídí úvahy alarského vrchního velitele, já kašlu! *Já* jsem mu výpravu do jádra Galaxie slíbil naprosto *poctivě!*

Danilov se prvnímu útoku vyhnul, odhodil zbraň a zaujal obranný postoj. Dlouho jsem se nerozmýšlel. Škola skobáckého boje muže proti muži je jen dědictvím po NKVD, KGB, FBI a dalších podobných bohulibých institucích. Dědictvím kosmické epochy. Proto je v ní hodně dost neobvyklých chvatů.

A já se jednoduše rozpřáhl a vrazil mu facku. Bez zbytečné vědy, přesně tak, jak jsem to dělával jako kluk.

Danilov se opět pokusil před výpadem uniknout. Reakce měl skvělé. Jenže právě ty ho teď zradily. Jedna věc je rvačka ve stavu beztíže, na čemž je údajně skobácká taktika boje zblízka založena. Jenže něco docela jiného je, když v kabině raketoplánu působí normální přitažlivost. Danilov se pružně odrazil od podlahy a zřejmě se chystal odlétnout až ke stropu. Gravitace ale s tímto jeho nápadem nesouhlasila. A v tom nemotorném skoku ho dostala moje další rána.

„Ty jsi pěknej hajzl," zašeptal jsem při pohledu na zkrouceného plukovníka. Neznámo proč jsem si vzpomněl na chudáka navigátora, jemuž Danilov jen tak mimochodem zlomil před naším útěkem ze Země nohu. „Normální hajzl…"

Kopl jsem ho vší silou do kolena a Danilov zavyl. Na zlomeninu to samozřejmě není. Ale bolet to bude zatraceně.

„Jsme přece lidi, ty pitomče! Lidi!" zaječel jsem na něj. „Jakápak výhoda, jaká technika, ty idiote! Možná poprvý se nám naskytla šance najít si skutečný přátele a spojence! Ne geometry, ani Stín, ale přátele – myslím samozřejmě Alary! Víš ty vůbec, co pro geometry znamená slovo *přítel?* Možná v lecčem pravdu nemají, ale v něčem určitě ano! A já dostal důvěru! My jsme dostali důvěru! To je přece mnohem víc než něj akej plazmovej motor nebo ggoršš!"

Danilov se válel po zemi a držel se za koleno.

„Ne ggoršš, ale ggoršš," ozvalo se za mými zády. „Což jsou dva velký rozdíly, jak se rádo říkává."

„Ty pistole jsou na jeden výstřel," přiznala místo Danilova. „Naše možnosti nám zatím neumožňujou, aby to byla opakovací zbraň. Ale já je s sebou vzala dvě."

Jsem já to ale blbeček!

Jenže copak se dalo věřit tomu, že by v poloamatérských podmínkách dědova vědeckého centra inženýrský génius Máša Klymenková dokázala vyrobit celý arzenál prostředků, které předčily i to, co má k dispozici SKOB?!

Že by i děda byl tak naivní?

„Nezlob se, Péťo," řekla Máša a stiskla spoušť.

Tak takovéhle to je – být paralyzovaný!

Mým tělem se rozlila taková zvláštní měkkost. To nebylo ani jako vata, spíš jako sirup. Oči se zpola zavřely, ruce se mechanicky přitiskly na prsa, nohy se v kolenou pokrčily. Tvář přitištěná k podlaze jako by se chystala protéct skrz zuby.

Máša mě překročila a přistoupila k plukovníkovi.

„Vstaňte, plukovníku!"

V jejím hlase jsem nezaslechl přátelskou účast a starost, spíš subordinační úctu k hodnostně vyššímu.

Jsem já to ale mrťafa!

Tak já si myslel, že jsme unesli raketoplán!

Teroristi na baterky!

Protože od okamžiku první debaty s Danilovem každý náš krok někdo nahoře schvaloval!

Ale jak to, že na to nepřišel děda?!

Pohlédl jsem na reptiloidovu překvapeně se cenící tlamu, což bylo to jediné, co mi současná póza umožnila sledovat.

Jako bych se pokoušel najít v jeho nelidských očích odpověď.

Ale ne, děda to věděl, děda všechno moc dobře věděl. Jenže chtěl skobáky přelstít. Doufal, že osobní oddanost bývalé chovankyně děcáku bude znamenat víc než policejní řády a příkazy.

Nepočítal jen s jedním – že její oddanost se nesoustřeďovala na jeho úžasný mozek, úspěšně vzdorující skleróze, ale naopak na jeho staré tělo, z něhož už nebyl skoro žádný užitek.

Danilov mě nemotorně překročil a zamířil k řídicímu pultu. Neznámo proč jsem měl dojem, že mě musí nakopnout. K tomu se ale plukovník nesnížil.

Jsme přece přátelé!

„Jumpujte co nejrychleji, plukovníku," vybídla ho Máša.

„Však já vím, co mám dělat, majorko," odpověděl jí.

No prosím, jaké se Máša dočkala skvělé kariéry!

„Petra a počtáře upoutejte do křesel," začal Danilov mezitím vydávat další pokyny. „Ale rychle. Není vyloučeno, že Alaři budou s to nás sledovat."

Chtěl jsem mu říct, že i kdyby to šlo, tak to neudělají. Protože důvěra nemá stupnici. Mluvit jsem ale nemohl. A vzdorovat Máše, která mě s obtížemi vlekla do křesla, taky ne.

„Nemáme třeba nařídit, aby se zrušila ta gravitace?" zeptala se.

„To ne. A do geometrický lodi nelez, úplně na ni zapomeň. Pokud je všechno v pořádku, bude čekat na návrat pilota, ale znáš to – stát se může všechno možný…"

Máša mě připnula do křesla, takže na dědu-Karla už jsem neviděl. Jen jsem slyšel, jak se teď Máša morduje s ním. A taky jsem slyšel, jak po obrazovce běží číslice, odpočítávající čas do volby jumpového vektoru.

„Kualkuo! Můžeš mi pomoct? Kualkuo!"

Symbionita odpověděl až po chvíli.

Ne. V nejbližších hodinách určitě ne. Je to velice originální zbraň. V šoku se ocitá periferní nervová soustava. Mohl bych samozřejmě vytvořit duplicitní strukturu, ale teď zakouším stejné problémy jako ty.

Poprvé v životě jsem z takovéhoto triumfu pozemské techniky neměl radost.

A co počtář, s tím nejsi v kontaktu? Je jeho ochrnutí stejně vážné jako moje?

Ne. Jejich rasa není pro symbiózu s námi uzpůsobena. Životní principy téhle rasy jsou zcela jiné. Splynutí s nimi je proto stejně nemožné jako například s plazmovou civilizací Torppů. Proto mě překvapuje, že ten paprsek zapůsobil i v

jeho případě… Nebílkovinná struktura by takto reagovat neměla…

Tak vida, tohle je vskutku triumf pozemské vědy! Ukázalo se, že počtář je nebílkovinného původu, a stejně se po výstřelu svalil jako žok.

Stejně by mě zajímalo, proč každý náš technický triumf se vždy odehrával a nadále odehrává ve vojenské oblasti.

„Připravit se k jumpu!“ zavelel Danilov.

Ale dokonce ani příval obvyklé euforie mě nedokázal zbavit zoufalství.

Je to jako na houpačce, na šílené houpačce. Vzlet, a pak pád. Tma a světlo. Extáze a smutek. Až teprve po čtyřech jumpech jsem měl dojem, že tělo mě zase začíná poslouchat.

Jenže na to jsem bohužel nepřišel jen já. Mezi čtvrtým a pátým skokem mě Danilov s Mášou svázali jako žok – spotřebovali na to celou roli široké izolepy. Druhým zajatcem se ve svém křesle stal reptiloid. Toho spoutali ještě důkladněji: zřejmě si nebyli jisti, zda fyzické schopnosti Cizáka nejsou podstatně větší, než jsme se doposud domnívali.

„Chceš napít, Péťo?“ zeptal se mě Danilov.

Byl velmi přátelský, což mě z míry vyvádělo ještě víc. Je tu dnes vůbec ještě místo pro hrdiny-osamělce? Člověk dokáže žít v symbióze s kousíčkem obludné prastaré améby, může počtáři dovolit, aby stáhl do svého mozku jeho vlastní paměť a pak se vypravit do cizího světa, projít všemi kruhy tamního ráje a zase se vrátit. Člověk dokáže skoro všechno. Jenže pak se v rozhodujícím okamžiku ukáže, že sejmout neviditelný obojek nebo alespoň odpojit vodítko z jeho krku nikoho zatím ani nenapadlo. A ten, jehož jste považovali za svého přítele, putoval po vašem boku především na rozkaz svých nadřízených, kdežto ta nervní, impulzivní holka trpělivě čekala na okamžik X.

„Ty dobytku,“ zašeptal jsem a sám se podivil, že rty už se pohybují.

V Danilovových očích blesklo nepokojné světýlko.

„To si vopravdu myslíš, že máš právo rozhodnout vo tom, co bude pro Zemi lepší, Petře?“

„Ano!“

„No vidíš, a já si tím zase jistej nejsem,“ přikývl uklidněné hlavou.

„Mezi náma je ale jeden… rozdíl,“ dostal jsem ze sebe ztěžka. „Ty jsi mě oklamal. Zradil jsi mě.“

„A není to třeba tím, že se v životě líp vyznám?“

Na mou odpověď nečekal a přisvědčil si sám:

„No jasně. Chceš napít?“

Pít jsem chtěl. A moc.

Po osmém jumpu se Danilov znovu zajímal, jestli něco nepotřebuji. Tentokrát jsem vodu neodmítl. Lačně jsem vypil celou sklenici a dokonce jsem se chtěl zeptat, jestli je loď geometrů stále na svém místě. Strašně jsem si přál slyšet, že zmizela, že při jumpu zapnula motory a vyrazila neznámo kam, kamkoli, možná i do svého domovského světa.

Naštěstí jsem včas pochopil, že loď se nikam neztratila. Jinak by totiž zmizela umělá gravitace. Chytrá a zároveň naivní technika geometrů čekala na svého pilota…

Po dvanáctém jumpu se Danilov dlouho skláněl nad navigačním pultem. Bylo mi jasné, že jsme ztratili správný kurz. Užuž jsem se chystal nabídnout mu své služby, ale chápal jsem, že k řízení mě plukovník nepustí. A nadhazovat něco takového jen jako škodolibý posměšek mi připadalo jaksi neseriózní. A dětinské.

„Nemáme třeba vyprázdnit nákladovej prostor, Sašo?“ zeptala se Máša.

Danilov se zamyslel a pak znovu zacvakal přepínači. Zbavovat se té hory funkcionářských byst přísně vzato nebylo zapotřebí. Jumperu je jedno, jaká je hmotnost lodi, a alarské plazmové motory by si poradily i s daleko větším nákladem. Jenže vracet se s tímhle inventářem jim zřejmě připadalo hloupé.

„Kotvení nákladu zrušeno, blokace vstupu vypnuta,“ glosoval instinktivně své kroky plukovník. „Otevřít nákladový prostor.“

Bezděky jsem pohlédl na jeden z monitorů, ukazujících situaci v bezprostředním okolí Mudrce. Dobře jsem udělal. Byla to věru neobvyklá podívaná.

Z otevřeného raketoplánu se ve vánici okamžitě mrznoucího vzduchu do vesmíru plavně poroučely kamenné hlavy. Uvnitř lodi se automaticky zapnul reflektor a v kuželu oslnivého světla všechny ty hlavy vypadaly cukrově bílé, čisťoučké, úhledné a překypující jakousi tesknou krásou. Na okamžik se na obrazovce mihlo veselé hejno plešatých lebek, jež ani v této chvíli neztratily nic ze svého optimizmu, v hrdém osamění zmizel do nenávratna i nasupený vůdce olbřímích rozměrů a po něm už před mým zrakem defilovaly tváře téměř neznámé, ti, jejichž proslulost nebyla ani zdaleka tak věčná jako kámen, do nějž byly zaklety. Jako poslední se z nákladového prostoru vysypala hlava, která překvapeně a krátkozrace třeštila oči, jako by se ptala: „Co to má znamenat, proč já, soudruzi?“ Kotrmelcující hlava se přehnala nebezpečně blízko od kamery a naposledy dotčeně pohlédla do objektivu. Máša najednou ohavně zaláteřila, jako by právě s tímto politickým činitelem měla své osobní nevyřízené účty. Ačkoli – kdoví? Kdoví, proč vlastně přišla o rodiče a ocitla se v dětském domově…

„Odhoď, odhoď břímě své,“ zanotoval falešně Danilov neznámý motiv. Pak zafuněl a utichl. Kamenné skulptury se vydaly na bludnou pouť vesmírem… To se panečku nějaká neznámá civilizace dejme tomu za sto tisíc let zaraduje! A pak se tihle mlčenliví panáci stanou mimořádně hodnotnými exponáty mimozemských muzeí a nejlepší mozky budoucnosti je budou ohmatávat kluzkými panožkami a třeštit na ně tykadlovité oči, přemítajíce o velikosti dávno zmizelé kultury…

„Večerka!“ zvolal najednou Danilov a přerušil tak ticho, které se rozhostilo po celé lodi. „Další skok za dvě hodiny. Řek bych, že to bude chtít sérii tří jumpů. Nepotřebuješ něco, Petře?“

„Ano,“ musel jsem se přiznat. „Potřeboval bych se… jaksi vyprázdnit.“

Uvolnil mi ruce a odvedl mě do hygienického bloku. Když jsem se vracel a kvůli spoutaným nohám se musel chtě nechtě opírat o plukovníka, najednou jsem zachytil reptiloidův pohled. Byl smutný a beznadějný. Vypadalo to, že tentokrát se na mě dívá děda.

„Jestlipak tě za tohle všechno povýšej, Danilove," zauvažoval jsem nahlas, zatímco plukovník už mě znovu šněroval do křesla.

Nereagoval.

„Bude z tebe generál," pokračoval jsem jedovatě. „Celej týden. Nebo možná i měsíc. A pak Cizáci Zemi spálej. Takže žádnej novej nemovitej majetek nenakupuj. Radši se pořádně uvolni. Viděl bych to na bungalov, karibskej rum a svůdnou mulatku…"

„Nepopichuj, Péťo," ozval se za mými zády děda. „On je přesvědčen, že si počíná správně. To je to největší neštěstí."

„Nechte toho, Andreji Valentinoviči," odpověděl naprosto klidně plukovník. „Ať si mě Péťa klidně považuje za ničemu. A vy koneckonců taky. Však von čas ukáže, kdo měl pravdu."

V tomhle jsme byli zajedno. Poslední slovo má vždycky ten, kdo má ruce volné.

Poctivě jsem se pokusil usnout. Zavřel jsem oči, ale napětí uplynulých několika dnů bylo až příliš velké. Před očima se mi míhaly záběry imaginárního filmu, který jako by nastříhal nějaký šílenec – geometři a Alaři, kosmické lodě a planety, Hbití přátelé i netečný Kualkua. Velkolepý, všeobecný, nezúčastněný Kualkua…

Teď už bych mohl pomoci.

„Jak?"

Mám zahájit bojovou transformaci?

Srdce mi v hrudi dutě zabušilo. Jak jsem mohl zapomenout na své naprosto nelidské vlastnosti? Které mi snadno pomohou shodit okovy…

Žena hlídá. Danilov spí, ale Máša bdí. Dobře si uvědomují, že jsi silnější než normální člověk. Má ještě jeden paralyzátor.

„Tak co mi navrhuješ?"

Dívej se.

V prstech mě zašimralo. Pohlédl jsem tím směrem a zadíval se na svou dlaň, pevně připoutanou ke křeslu. Z ukazováku mi pomalu vyrůstala tenká bílá nit.

Jako když jsem musel bojovat s Hbitými přáteli…

Nit se tiše splazila na podlahu. V roztřesených pohybech bělostného chapadla bylo cosi odporného, pavoučího. Tahle tělesnost nepatřila mně. Žila si svůj vlastní život. Já vlastně nemusím nic dělat. Stačí Kualkuovi dovolit, a ta nit se zabodne do Mášina těla. Bude to takový zástupný sex – to by se dědu Freudovi určitě zamlouvalo. Co na tom, že majorka FSB Máša Klymenková drží v rukou paralyzátor. Kdežto mou zbraní… jsem já sám.

Zbraní hnusnou, nelítostnou a nelidskou.

„To ne!“

Nit znehybněla. Kualkua čekal.

„Nedělej to. V žádném případě!“

Ale proč? Chceš se přece osvobodit…

To je pravda – proč? Ale jak já to mám vědět. Nepřítel je vždycky jen nepřítel, a je jedno, jakou podobu na sebe bere. Já jsem připraven na Mášu zaútočit – bez ohledu na to, že je žena a že byla moje kamarádka a spolupracovnice.

Takhle ale ne. To ne! Já na ni nemůžu útočit zrádnou injekcí cizí protoplazmy!

Všechny tyhle podivné vesmírné hry mají své meze. Meze, které nesmíme překročit, pokud si ještě pořád pamatujeme, odkud jsme přišli a pod kterým nebem jsme se narodili.

Ostrahu koncentráků nelze svěřit cizím bytostem. To si geometři neuvědomili. A stejně tak se nesmí útočit na příslušníka stejné rasy s využitím služeb cizáckého symbionity. To si musím zapamatovat…

Dobře. Pochopil jsem.

Nit se znovu zachvěla a zatáhla se zpátky do mého těla. Kualkua souhlasil bez námitek.

„Tohle s lidmi nikdy nedělej,“ poprosil jsem ho. „Přinejmenším dokud sídlíš v mém těle.“

Máša si tichounce odkašlala. Neměla nejmenší tušení, co se před chviličkou mohlo stát.

A zaplaťpánbu, že to tušení neměla.

Jako navigátor byl Danilov dost průměrný. Ačkoli ne, přece nemůžu označit za průměrného navigátora člověka, který raketoplán nakonec přece jen dovedl až k Zemi. I když na to nespotřeboval plánované tři jumpy, ale celých osm.

Před posledním jumpem jsem měl nervy napjaté jako lana. Tak vida, ukazuje se, že mučení rozkoší je plně myslitelné. Jedna věc je, když extázi skoku okamžitě vystřídá nudná rutina při oživování lodi. Zato když se pořád jen povalujete jako snop a tupě očekáváte další příval euforie, cítíte se prabídně. Asi jako ochlasta v deliriu, jemuž další láhev – a třeba toho nejvybranějšího vína nebo prastarého koňaku – nepřináší radost, ale skoupě utrousí jen krátké tupé zapomnění.

„Poletíme na Gamu," prohodil Danilov. Právě s Mášou propočítávali závěrečnou trajektorii, tentokrát už ne jumpu, ale normálního letu za pomoci raketových motorů. „Rychlost maximální!"

Proč asi na Gamu – to by mě tedy zajímalo! Zahleděl jsem se ke stropu a horečně vážil všechny přednosti a nedostatky ruské skobácké stanice. Přímo na povrchu planety to posadit nechtějí, což je rozumné, protože Alaři mohli do nového vybavení Mudrce přibalit ledacos… Navíc by se na žádném pozemském kosmodromu nedalo přistát s přívěškem v podobě lodi geometrů. Jenže jaké přednosti může mít poměrně malá Gama ve srovnání se sídlem hlavního štábu sil kosmické bezpečnosti (SKOB) Alfou, či americkou orbitální základnou Beta, která, a to si poctivě přiznejme, jak svými rozměry, tak svými technickými možnostmi, strčí hravě do kapsy i Alfu…

Odpověď byla tak jasná, že jsem jí hned prostě nedokázal uvěřit. Veškeré přednosti Gamy spočívaly v tom, že je to ruská stanice.

To jsou mi panečku věci! Takže já s dědou jsme se nedostali jen do skobácké pasti! My jsme se připletli k mezistátní provokaci. Ruští estébáci se rozhodli, že pomůžou své vlasti!

Nene, proti tomu samozřejmě nic nemám. A kdyby šlo jen o to, jak vyzrát na Američany, Japonce nebo na sjednocenou

Evropu, byl bych první, kdo by Danilovovi upřímně stiskl ruku – a Mášenku bych bez ohledu na její věčně ponuré vzezření zulíbal. Protože darovat vlasti alespoň trochu pýchy a sebevědomí, i když je to hrdost na úspěšnou krádež, jsem připraven. Vždy připraven. Ale copak v této chvíli se hraje na něco takového? Nemůžeme se přece se sousedy hádat o kapající kohoutky a proteklé stropy, když v domě hoří!

Když jsem se tak na ty dva svědomité tajné policajty podíval, až jsem se uchichtl. Jenže oni teď měli jiné starosti.

„Určitě si všimnou změny vnějšího obrysu," soudila Máša. „Přinejmenším na Alfě a na Deltě. A plazmová záďová stopa bude taky jiná…"

„Spojím se s velením," slíbil jí Danilov. „Ať spustěj mimořádnej plán tři."

„Myslíš režim experimentálního letu?"

„Jasně. Nejdřív budou trochu rámusit, ale pak se uklidněj."

„A vejdeme se do hangáru Gamy?" zeptala se Máša po krátkém zamyšlení.

„Měli bysme."

A je to jasné. Cizincům, především Američanům, začnou na nos věšet bulíky a přesvědčovat je, že Mudrc zkoušel nový pohon pro Jurije Gagarina, což byl projekt kosmické lodi s plazmovými motory, skomírající už dobrých deset let. No a Američani si dříve nebo později uvědomí, že Rusko zatím žádné funkční plazmové motory nevyrobilo – a pak začne kravál. Teď bylo ale třeba získat čas.

Bezděky jsem začal uvažovat tak, jako bych byl na straně Danilova a Máši. Jako bych tu bezmocně neseděl, přimotaný ke křeslu stovkou metrů izolepy. A Danilov tuto mou chvilkovou slabost asi vycítil.

„Petře," otočil se ke mně a lehce se odstrčil od loketní opěrky, jako by znovu zapomněl na umělou gravitaci a pokoušel se vzlétnout, „ještě bysme to všechno mohli dát do pořádku."

„A letět do centra Galaxie?" optal jsem se s takovou dávkou naivity, jaké jsem jen byl schopen.

Plukovník si povzdechl:

„Teď tebe i reptiloida rozvážu… a přistávací manévr provedeme společně. Předpokládám, že Karel záznamy černý skříňky uvede do stavu, kterej by nebudil podezření… Co ty na to?“

„A nebojíš se vzpoury?“

„Zkusím věřit tvýmu slovu.“

„Nevěř mi, Danilove,“ varoval jsem ho. „Já tobě věřil – a podívej se, jak jsem dopad.“

Pokrčil rameny a znovu se shrbil nad pultem. Po celé ty dvě hodiny, co se Mudrc přibližoval ke Gamě, jsme spolu neprohodili ani slovo. Nebylo o čem.

Jediné, co mě zaráželo, bylo reptiloidovo mlčení. Ani Karel ani děda se nepokusili navázat s někým dialog. Býval bych rád věřil, že celou tu dobu promýšleli plán našeho osvobození. Jenže na druhé straně jsem moc dobře věděl, že když dědeček opravdu něco promýšlí, tak bezustání žvatlá…

Gama se stavěla podle starého projektu Konstantina Ciolkovského a měla tvar obřího prstence. Byl to třicetimetrový rotující kotouč, v jehož středu panoval stav beztíže, kdežto na obvodě se díky rotaci a odstředivé síle vytvářelo cosi jako přitažlivost. K čemu Roskosmos a skobáci potřebovali právě toto schéma, to ví jen Bůh. Pseudogravitace žádné zvláštní pohodlí nepřinášela – posádky se tu měnily každý měsíc a beztíže by jejich členům nijak neuškodila, zato problémů s rotací bylo až nad hlavu. Například při bojové pohotovosti musela Gama otáčení kolem osy zastavit, protože jinak by laserová děla po obvodu stanice nebyla k ničemu.

Zřejmě to byl jeden z posledních pokusů naší kosmonautiky znovuzískat někdejší světový primát. Nebo alespoň jeho část. Pokus to byl naivní a beznadějný stejně jako všechny ostatní – továrnička na výrobu superčistých polovodičů a nealergenních vakcín, která snad už shořela nebo naopak zůstala na oběžné dráze vyhaslá a opuštěná, měsíční základna, která už třetí rok běžela jen v automatickém režimu či nedostavěný kosmický koráb Zeus, který měl odletět k Jupiteru, jenže byl vyprojektován už před érou jumpu, a tak jeho koncepce beznadějně zastarala…

Do hangáru se Mudrc vešel jen tak tak. Danilov musel uplatnit veškerý svůj pilotní um, aby raketoplán s přívažkem dostal dovnitř bez nebezpečí, že zavadí o křehké stěny. Už v hangáru musel s tichými kletbami na rtech dál pracovat s manévrovacími motory, aby utlumil zbytky setrvačnosti. Mudrc se v hangáru pohupoval jako olověná kulička uvnitř skleněné vánoční ozdoby. Jakýkoli náraz na stěnu by celou stanici mohl vážně ohrozit, ale Danilovovi nic jiného nezbývalo. Pak raketoplán konečně znehybněl, přesněji řečeno začal pomaličku klesat ke stěně válcovitého prostoru, k níž ho přitahovala sotva postřehnutelná odstředivá síla. Vrata hangáru se mezitím nehlučně zavírala, aby nás ukryla před zvědavými radary dalších skobáckých stanic.

Tak, a jsme na místě. Dvě kosmické lodě, dva hrdinové a dva zajatci. Zmocnila se mě apatie a zavřel jsem oči. A dost. Člověk přece nemůže pořád jen bojovat. Šanci jsem přitom měl – někde v polovině cesty, když mi Kualkua úslužně nabídl své chapadlo. Jenže já ho nechtěl a nemohl použít. Proto je konec.

Odpusťte, Alaři.

Odpusť, Země.

Nikdy bych nevěřil, že na naše stísněné kosmické stanice se dá vecpat i taková zbytečnost jako vězeňská cela. Nebo že by se tomu tady říkalo jinak? Třeba karcer, nebo izolace. To nevím. Jasné je jen jedno – u Alarů jsem seděl podstatně pohodlněji.

Ta cela byla opravdu maličká, asi jako suchý záchod někde na chatě. V koutě skutečně stála záchodová mísa a nad ni konstruktér s dětinskou bezprostředností umístil termokontejner na ohřívání jídla. Pak tu byla ještě televizní obrazovka; s údivem jsem zjistil, že funguje, ale vysílala jen několik ruských stanic. Tak vida, je tu postaráno i o kulturní rozptýlení vězňů. To si ale našli zábavu – přenášet na družici nekonečný proud mýdlových oper a nudných televizních show…

Když mě a reptiloida vedli po stanici, hučelo to v ní jako ve včelím úle. Úzkými chodbami pobíhali hoši v černých

baretech, což byli ruští kosmičtí výsadkáři. Bojová pozice, kolem které jsme prošli, byla neprodyšně uzavřená – to znamená, že byla vyhlášena pohotovost prvního stupně a že u zaměřovačích pultů už sedí obsluha.

Vypadá to vážně. Velice vážně. Naše země potřásla šedinami, protáhla si ochablé svaly a rozhodla se, že náhle získané cizí technologie nikomu nevydá. Takže udělám nejlíp, když na sebe nebudu zbytečně upozorňovat a protestovat. Když budu jen hezky sedět, odpovídat na otázky a kát se ze svých hříchů…

Rozvinul jsem úzké závěsné lůžko a vylezl si do něj. Pseudogravitace tu byla tak slabá, že jsem vážil asi jako kotě. U stropu mžouravě svítila žlutá žárovka; stanice se chvílemi jemně otřásla, zřejmě při nějakých manévrech. Že by se jim celá ta kulišárna nezdařila a zámořští partneři už prezidenta bombardují stížnostmi a protesty?

Jenže může prezident mě a reptiloida vydat celému lidstvu? Operaci provádí a řídí státní bezpečnost, a ta se o svou kořist sotva bude chtít dělit. Nehledě k tomu, že Šipunovova moc už ani zdaleka není tak silná jako hned v prvních letech po převratu…

Hlavou mi ochable táhly protivné myšlenky. Jako by člověk v rekordním čase absolvoval vysilující přespolní běh a v cíli mu nabídli, jestli by nechtěl ještě přeplavat močál. Jak jednoduché bylo všechno na Vlasti nebo u Alarů. Těžké, ale jednoduché. Kdežto tady zase jen to únavné myší hemžení a malicherné intriky…

Natáhl jsem nohu a palcem šťouchl do přepínače televize. Tohle je výhoda tak maličké prostory – všechno máte u ruky, respektive u nohy.

Horší volbu jsem učinit nemohl. První kanál vysílal nějakou popovou soutěž. Zpěvačka, která se nemotorně zmítala po jevišti, zpívat absolutně neuměla. Hudba nebyla nic pro ni – líp by bývala udělala, kdyby předváděla plavky nebo prostě stála u plotny. Z toho si ale nikdo nic nedělal. Pod jevištěm běsnili fanoušci, v porotě se blahosklonně usmívali zpěvaččini starší kolegové, z nichž někteří měli dokonce hlas i

sluch. Druhý program jsem vypnul okamžitě – běžely tam zprávy, které právě poskytly detailní záběry hořícího nádraží. Čtvrtý kanál mě potěšil politickou debatou, z níž vyplývalo, že v našem životě je všechno špatně a že bychom měli žít lépe. Pátý program zrovna promítal propagační film ministerstva vnitra. Záhrobní hlas pod obrazem chmurně hlásal: „Zákon samozřejmě porušovat můžete, jenže to vás každou noc budou pronásledovat noční můry. Můžete ale také být poctivý občan, a to pak nikdy nebudete ztrácet dobrou náladu! Pracovníci ruské milice jsou ozbrojeni a mají právo střílet bez varování! Tito lidé si přejí, aby si všichni žili dobře!“ Nepříliš vynalézavý proud záběrů postupně předváděl zakaboněné a neholené zločince, řádné občany, cenící v úsměvu sněhobílé zuby, i policisty, přesně pálící na cíl. Na šestém programu běžely reklamy. Právě se probíraly výhody vakuových pampersek, které stačí vyměňovat jednou za tři dny. Už jsem chtěl televizor vypnout, jenže najednou se na pozadí usměvavého kojence v superplenách objevila známá tvář. Byl to Anatolij Romanov, letecký instruktor společnosti Transaero. Zkoprněl jsem.

„Kosmické lety jsou těžká práce,“ oznámil Tolja národu. „Často trávím u řídicího pultu dlouhé hodiny a nemůžu se od něj vzdálit ani na okamžik. Dřív mi to působilo značné problémy…“

V Toljových očích se zračil jakýsi nezdravý žár. Proboha, kolik ti asi zaplatili, kamaráde?

„Kdežto teď, když mám k dispozici vakuum-pampers, je po problémech,“ prohlásil odevzdaně Tolja. „Létám od hvězdy ke hvězdě, absolvuji jump za jumpem, přistávám v cizích světech a zase se okamžitě připravuji k návratu, aniž bych musel ztrácet čas s banálními fyziologickými úkony…“

Rozchechtal jsem se. Reklama na pampersky už skončila a rozběhl se jakýsi pořad pro děti, ale já se ještě stále smál a představoval si Tolju v sofistikovaných plenách u jumperu. To by jeden nevěřil!

Pak se otevřel poklop a dovnitř vplul Danilov. Neznámo proč jsem si plukovníka státní bezpečnosti taky představil v

pamperskách – „fízlování kolegů je velmi těžká práce, která občas vyžaduje…“ – a zmocnil se mě nový záchvat bezuzdného veselí.

Danilov se podezíravě zadíval a pohlédl na obrazovku. Po té zrovna uháněla nějaká kreslená zvířátka a optimistický hlas vyzpěvoval: „V pondělí ráno už nejde spát, a jenom lenochům nechce se vstát…“

Danilov se rozhodl příčiny mé rozjařenosti nezkoumat a televizor vypnul.

„Zrovna tam ukazovali Tolju,“ vysvětlil jsem ochotně, aniž bych byl tázán. „Tolju Romanova. V reklamě na pampersky.“

Danilov se posadil na zakrytou záchodovou mísu a řekl:

„Moc místa tu není, co ty na to?“

„Mně se tu líbí. Přišel jsi mě vyslýchat?“

Alexandr si povzdechl:

„Mám pro tebe návrh, Petře…“

„Tak do toho,“ pobídl jsem ho.

„Jsme přece jedna parta. Veškerý obvinění proti tobě a Andreji Valentinovičovi budou stažený.“

„A co reptiloid?“

„Toho dopravěj na libovolnou planetu Konkláve. Ty to nechápeš?“

„Ne tak docela.“

„Tvůj děda dostane nový tělo. Normální zdravý lidský tělo. A počtář do něj přesune vědomí Andreje Valentinoviče.“

Naše pohledy se setkaly.

„Na Zemi jsou tisíce lidí, jejichž vědomí už zemřelo, ale tělo eště žije. Jde například vo ty, který dostali ze stavu klinický smrti. Z hlediska etiky je to stejný jako transplantace životně důležitejch orgánů.“

„A co na to děda?“

„Zatím nic. Řekl jsem si, že to nejdřív proberu s tebou.“

„No jasně. A co se od nás žádá?“

„Spolupráce. Nic jinýho než spolupráce.“

„Uplynulo půldruhý hodiny,“ řekl jsem pomalu. „Teprve půldruhý hodiny. Jenže vy už jste zjistili, že vás loď geometrů poslouchat nebude.“

„Přesně tak. A ty nám musíš pomoct, Petře. Kvůli Zemi i kvůli svý vlasti… To ti snad stojí za to, abys svý postoje přehodnotil. Jsi přece člověk. A Rus.“

„Uvědomuješ si, že v sobě mám taky Kualkuu?“

Danilovova tvář se ani nepohnula.

„Jak bych na to moh zapomenout, dokud vězíš v tomhle těle… No a co? Pokud má nějaký podmínky, tak ať je řekne. Pokud tomu dobře rozumím, tak jejich rasa je vyloženě pasivní, ale jak chce. Ať se vysloví. Proti nějakýmu spojenectví rozhodně nejsme – s nima, s Alarama i s počtářema. Naše zájmy ale nedovolujou, aby zrovna tahle loď letěla někam až na konec vesmíru. Když bude Země mít aspoň deset plavidel tohohle typu, tak můžeme se Silnýma mluvit jako rovnej s rovným.“

„A věříš tomu, co říkáš?“

„Jiný východisko nemám. A ty taky ne, Petře. Připouštím, že tahle eventualita je pro tebe míň příjemná než let do jádra Galaxie, ale případná alternativa je eště horší.“

„Jakápak je, ta alternativa?“

Na svém visutém lůžku jsem byl mnohem výš než sedící Danilov. Jak klamná a uspávající je pozice člověka, který si může diktovat podmínky… Jistě, za otevřeným vstupem do cely jsem viděl černé barety a Danilovova poddajnost má taky své meze, ale stejně.

„Před soud nepůjdeš, to se bát nemusíš,“ sdělil mi naprosto klidně. „Dokonce dostaneš za podíl na operaci nějakej ten řád.“

Operace! Takže my jsme plnili tajné poslání!

„Aha, asi posmrtně, žejo?“

„Nechovej se laskavě jako kretén. Vyznamenaj tě a pošlou tě dolů na Zemi, bez práva se k lítání vrátit. Budeš prostě někde zařezávat, poslouchat televizní zprávy, naučíš se chlastat. A pořád budeš myslet na to, že tvý přátelé se pokoušej něco udělat, přelstít tu neznámou techniku a trumfnout Cizáky.“

„A co Kualkua? To pustíte na Zemi člověka se symbionitou v těle? Tomu nevěřím!“

Danilov zakroutil hlavou:

„My moc dobře víme, že takovejch lidí po světě běhaj desítky.“

Kruci – že by se v mém vědomí ozvalo tiché vyprsknutí, nebo se mi to jen zdálo?

„Vo jednoho víc nebo míň,“ pokračoval nevzrušeně Danilov. „Pokud mě teď Kualkua slyší, tak bych mu rád řek, že nás moc těší, jak málo v sobě maj ctižádostivosti. A zvědavost za vadu nepovažujeme. Už je ti ta alternativa jasná?“

„Naprosto.“

Danilov čekal. A já zase mlčel, přestože už jsem se rozhodl. Mlčel jsem dlouho, ve snaze donutit ho, aby promluvil jako první. Jenže ten už měl v pazourech onačejší vzpurníky než já.

„Můžeš dědovi říct, že souhlasím.“

Danilov přikývl. Chytil se hrany poklopu a vstal. A řekl:

„Na jedno tě ovšem musím upozornit, Péťo… Nesmíš se na nás zlobit, ale musíme podniknout jistý bezpečnostní opatření. A to tvrdý. Velice tvrdý.“

Kapitola pátá

„Nikdy bych neřek, že takováhle věc opravdu existuje," poznamenal jsem.

Máša na mém krku uzamkla kovový prstenec. Z vnitřní strany byl vyložen měkkou látkou a tahle péče mi připadala obzvlášť dojemná – asi jako dobře nabroušené ostří gilotiny.

„Normálně opravdu neexistuje – to jen tady u nás," podotkla k tomu suše.

Pocit, že čtu nějaký ten dědečkův román o totalitním režimu, byl najednou k zešílení naléhavý. Celý jsem se schoulil a nahrbil, jako bych z toho kovového obojku chtěl uniknout. Pohlédl jsem na reptiloida – a děda poprvé od příletu na orbitální stanici promluvil:

„To jste využili mých teoretických vyhlídek do budoucna? Například katalogu neexistující zbraně a prostředky?"

„Ne. Sekce pro zkoumání zajímavých myšlenek ve vědeckofantastické literatuře existuje už od minulého století. Jak u nás, tak v FBI."

Povšiml jsem si, že se přímému pohledu na reptiloida vyhýbá. I když sebe samu přesvědčovala, jak chtěla, že Andrej Chrumov už nežije a že to jen počtář pozřel jeho vědomí, stejně se pořád cítila celá nesvá. Tak nesvá, až jsem s ní dokonce začal cítit.

„Předpokládám, že ti nemusím nic zbytečně vysvětlovat, Petře… Má to kódovej zámek, mechanickej. A taky vysílačku. A nakonec dvacet pět gramů výbušniny."

„To není moc."

„Ale úplně to stačí, Péťo."

Pak zvedla ruku a ukázala mi maličký ovladač.

„Nevzdaluj se ode mě víc než na deset metrů. Nejdřív se ozve zvukovej signál a do pěti vteřin se automaticky odpálí roznětka.“

Seděli jsme v kajutě velitele stanice. Já, reptiloid, Danilov, Máša a dva neznámí důstojníci. Ten starší byl zřejmě velitel, druhý, statnější a mladší, neznámo proč navlečený do lehkého skafandru, zase podle mého odhadu mohl být kurátorem státní bezpečnosti.

„A co když ta ptákovina prorazí plášť?“ vybafl s vojáckou přímočarostí velitel. Jak by to v podobném případě bylo s mým krkem, ho nezajímalo.

„Vyloučeno. Výbuch bude směřovat výhradně do středu prstence,“ uklidnila ho Máša.

Další otázky se nedostavily. Danilov vstal a kývl směrem ke dveřím. Kapitánova kajuta byla skoro na samém obvodu prstence a přitažlivost se tu rovnala téměř polovině zemské. Chvíli mi trvalo, než jsem zareagoval; díval jsem se ven obrovským oknem, za nímž proplouvala Země. Malá, krásná, nazdobená blankytem oceánů a našedlou pěnou oblačnosti. Planeta s kontinenty naprosto nepravidelného tvaru, obydlená naprosto nevyzpytatelnými lidmi. Ale ani oni přece nemůžou za to, že mi tady navlékli obojek s pětadvaceti gramy výbušniny. Dokonce ani spisovatel, který si tuhle věcičku vymyslel jako první, za to nemůže.

„Zapínám,“ řekla Máša. Pak stiskla cosi na ovladači a na prstenci začala blikat oranžová žárovka. Tlumeně a beze spěchu, jakoby v rytmu mého tepu. „Tak nezapomeň, deset metrů!“

„Děkuju, Mášo.“

Odtrhl jsem pohled od okna a povstal.

„Je to prostě nezbytný bezpečnostní opatření, Péťo. Jen pro první čas,“ poznamenal omluvně Danilov.

Bylo znát, že mu to není vhod.

„Neměla bys pro mě taky takový límeček, Mášenko?“ zeptal se děda.

„To je zbytečný. Ty se prostě nepokoušej se nás dotknout.“

Reptiloid se stařeckým hekáním vykročil za Danilovem. Na okamžik se otočil a prohodil:

„Kdy jsem se to v tobě asi zmýlil, děvenko?“

Máša na jeho slova nijak nereagovala.

V této formaci jsme se vydali k hangáru – nejdřív Danilov, za ním já a reptiloid a za námi Máša s mladým důstojníkem. Všiml jsem si, že všichni byli vyzbrojeni paralyzátory. Buď je stačili znovu nabít, nebo už to prostě tak velká vzácnost zase není.

V chodbě ani na schodišti jsme nikoho nepotkali. Zdálo se, že celou naši trasu předem spolehlivě vyčistili. Stoupali jsme po úzkých točitých schodech uvnitř ocelové šachty. Tělo bylo stále lehčí a naše pohyby stále plavnější.

„Pokud jsi je chtěl oklamat a utéct, tak teď je to vyloučeno,“ řekl mi reptiloid. A řekl bych, že to byl právě Karel.

„Dědo!“ oslovil jsem Chrumova staršího.

„Copak, Péťo?“

„Co si myslíš, že bych si přál?“

„O tom radši ani nepřemýšlím.“

To jsem chápal.

Ba ne, útěk byl myslitelný i za těchto okolností. A byl by docela jednoduchý. Během pěti vteřin by loď geometrů zničila celý hangár napadrť a zmizela by v hyperprostoru. No a pak, po mé smrti by se s největší pravděpodobností vrátila ke svým pánům. Jenže to by až příliš vypadalo na pomstu pro pomstu. A to pomstu sebevražednou.

Danilov, který kráčel přede mnou, se najednou otočil.

„Hele… Hlavně neblbni, Petře, rozuměno?“

Zašilhal jsem na světélko, které mi blikalo pod bradou, a neodpověděl jsem nic.

„Semlelo se to vopravdu pitomě,“ pokračoval tiše plukovník. „Nemáme ani chvilku nazbyt. Normálně bysme se posadili, dali si panáka – a celý bysme to probrali. Jenže času je pořád málo.“

Odrazil se od schodů (gravitace už se skoro ztratila), vzlétl ke stropu a otevřel průlez do hangáru. Já ho naprosto automaticky následoval.

Signální světlo na mém obojku zazářilo nepřerušovaným červeným světlem a rozpištěl se bzučák.

Ani jsem se nestačil polekat. Mašin výkřik „ty blbče!“ a sprosté láteření Danilova, který pohlédl dolů pod sebe, splynuly v jediný zvuk. V následujícím okamžiku mě plukovník prudce kopl do ramena a já letěl zpátky. Křečovitě jsem se chytil prvního schodu, co mi přišel pod ruku, a držel se ho jako klíště.

Bzučák utichl a na mém krku znovu klidně zablikala oranžová. Máša se držela hned vedle mě. Tvář měla bílou jako křída. Důstojník svíral v ruce paralyzátor a zřejmě nechápal, že střílet není třeba.

„Proboha co to vyvádíš, Péťo?!“ zašeptala Máša roztřeseným hlasem.

Rád bych v tu chvíli býval věřil, že ji nevylekala představa zmařené operace, ale vidina mé smrti.

„Zapomněl jsem na to,“ přiznal jsem se upřímně. „Prostě jsem na to dočista zapomněl.“

Rameno i žebra naražená o schody mě bolely. Odlepil jsem se od schodiště a rukou udržoval půl kila své tělesné váhy jen tak ve volném prostoru.

„Já výbuchu nemůžu zabránit!“ zatřásla Máša ovladačem. „Rozumíš mi?“

No jistě – abych nerozuměl! S obtížemi jsem vytáhl prsty zpod obojku: ukázalo se, že jsem si tam volnou ruku automaticky strčil, zřejmě ve snaze ochránit si krk.

„Tak – a teď pomalu a v klidu,“ poznamenala už klidnějším hlasem Máša. „Vpřed…“

Do hangáru jsem vplul hned po Danilovovi.

Tady už přitažlivost nebylo znát skoro vůbec. Přesto tu však nějaká ještě byla – raketoplán s připojenou lodí geometrů visel uprostřed hangáru, zajištěný tenkými lanky a dvěma nosníky, vystupujícími ze stěn. Pod ním se pohodlně rozvalovalo pět kosmických výsadkářů. Všichni byli ve

skafandrech (pravda, s otevřenými přilbami) a všichni u sebe měli zbraně. Soudě podle zadní trysky na hlavni a úctyhodné nádrže místo pažby šlo o plynové pušky, tedy o výzbroj, která byla v podmínkách beztíže a s ohledem na tenké stěny stanice nejbezpečnější.

„Je všechno v pořádku?“ zeptal se jich místo pozdravu důstojník.

Hlavně klesly. Žádné heslo po nás tihle vojáci nežádali – vida, alespoň jeden ústupek zdravému rozumu.

„Je tu klid, soudruhu podplukovníku,“ odpověděl zrzavý pořízek s distinkcemi nadseržanta na přilbě. Hodnosti u kosmické pěchoty ovšem se vševojskovou hierarchií příliš nekorespondují. Do výslužby bude tenhle poddůstojník odcházet přinejmenším v hodnosti kapitána.

„Rozmístěte svoje lidi, Mirskij,“ utrousil podplukovník. Ohlédl se na mě, pak se chytil jednoho z kotevních lanek a obratně se začal přitahovat k raketoplánu, spojenému s průzkumnou lodí geometrů.

Reptiloid se jednoduše odrazil za námi. Pokud jde o koordinaci pohybů, byl na tom skvěle: jeho malé šupinaté tělo se mihlo přes půl hangáru a bezchybně se zavěsilo hned vedle havarijního průlezu raketoplánu, do nějž ovšem nejdřív zdvořile pustil důstojníka. Povšiml jsem si, že „černé barety“ na okamžik strnuly; oči commandos se lačně upřely na počtáře. Zřejmě neměli moc příležitostí doopravdy se podívat na „potenciálního nepřítele“.

Já se velice opatrně a pomalu vypravil po lanku k raketoplánu taky.

„Výborně,“ pochválila mě Máša, která postupovala hned za mnou.

„Černé barety“ pod námi se přeskupily. Jaký měly tyhle manévry smysl, jsem nevěděl, ale jedno bylo jasné – do raketoplánu nevstoupili, protože k něčemu takovému zřejmě neměli povolení.

Do těsného havarijního průlezu jsme se s Mášou vmáčkli společně a něžně se přitom chytili za ruce. Rozhodně se mi totiž nechtělo zkoušet, zda plášť Mudrce signál mého obojku

propouští nebo ne. Mášou patrně zmítaly stejné pochyby. Hned za prahem jsme sebou všichni praštili na podlahu – tady už zase fungovala normální, i když umělá gravitace.

Podplukovník, který už na nás čekal uvnitř, se konečně snížil i ke komunikaci se mnou. Bylo zřejmé, že ho trápila otázka, jak se ke mně chovat: jako ke zrádci, jako k trpiteli, který se ocitl v područí Kualkuy, nebo jednoduše jako k idiotovi?

„Petře, ééé, vy teď máte *právě tu* podobu?“

„Snad jste viděl moje fotografie,“ odsekl jsem nepříliš zdvořile.

„Dobře. Tak vás, ééé, požádáme, abyste se přemístil do lodi… geometrů. Půjde s vámi plukovník Danilov…“

Danilov, který právě vplul do raketoplánu, přikývl:

„Jasně.“

Podplukovník na mě upřel chmurný pohled. Bylo znát, že ho dál trýzní pochyby.

„Marie Klymenková zůstane v přechodové komoře,“ upozornil mě. „Kdybyste se náhodou v lodi zavřel…“

„Věřte mi, že vás chápu,“ přerušil jsem ho. „A co mám dělat pak?“

Danilov s podplukovníkem si vyměnili významný pohled. Bylo zřejmé, že jejich vztah je mírně konfrontační – Alexandr měl sice vyšší hodnost, ale podplukovníkova funkce tady na orbitální stanici jejich postavení přinejmenším vyrovnávala.

„Naprogramujete počítač lodě…“

„Jenže ten se v našem slova smyslu naprogramovat nedá. Je to téměř inteligentní stroj. Je pravda, že se mi podřizuje, ale jen do jisté míry.“

„Tak ho přesvědčte! My nutně potřebujeme znát princip činnosti jejich motorů, zbraní i silového pole. Jestli tomu dobře rozumím, tak ten stroj je schopen… reprodukovat vlastní součástky…“

Povzdechl jsem si:

„Taky tohle platí jen zčásti. Je schopnej sám sebe opravit. Například obnovit poškozenej motor. Ale není to žádná

letecká fabrika. Kde by například bral na něco takovýho materiál?“

Soudě podle zklamaně protáhlé podplukovníkovy tváře argumenty zabraly. Zřejmě si vybavil kdysi získanou vědomost, že hmota z ničeho vzniknout nemůže. Do debaty najednou vstoupil Danilov.

„Pokud se nemejlím, tak Alaři se v tyhle záležitosti vyjadřovali naprosto jasně, Petře!“

„No tak se jich schválně zeptej,“ vybídl jsem ho pomstychtivě. „Já samozřejmě připouštím, že loď geometrů by se dala proměnit v závod na výrobu dalších lodí. Jenže to si vyžádá nejmíň několik let práce. Museli bysme jí například dodávat superčistý materiály, který na Zemi zatím získávat neumíme. Ale stejně… Dejme tomu, že bysme z lodi odmontovali motor a ona by si vyrobila jinej. A stejně tak bysme to udělali i se zbytkem. Dejme tomu. Ale dokážeme ty jednotlivý komponenty sestavit v jeden fungující celek? Hrál sis někdy v dětství se železnou stavebnicí? A podařilo se ti vždycky dát dohromady to, co jsi viděl na obrázku? Dokážeš sestavit televizor, když na něj dostaneš všechny potřebný součástky? A bude ti ten televizor ukazovat?“

Jenže Danilov byl neústupný:

„Já ne. Protože to není můj obor. Tvým úkolem je, Petře, abys loď donutil vyrobit vzorky všech jejích součástí a oznámit nám, jak fungujou.“

„Jak oznámit?“

„Jdeme.“

V přechodové komoře jsem konečně pochopil, jak to myslel.

Odněkud z raketoplánu se sem táhnul kabel. Na ten byl připojen malý počítačový terminál a blok optické paměti – ten byl naopak úctyhodných rozměrů.

„V každým případě budu potřebovat nějakej translátor, kvůli překladu,“ spustil jsem, ale hned jsem se zarazil. Danilov očima mlčky ukázal na počtáře.

„A ty to uděláš, Karle?“

„Už jsem to dělal,“ oznámil mi klidně počtář.

No jistě. On už se přece připojil k počítači Rimerovy lodi, když se ocitla v zajetí. Počtář by zřejmě byl schopen vytěžit veškeré potřebné informace i bez mé asistence…

Nebo snad ne? Jedna věc je vykrást „operativní paměť“, tedy to, čím počítač žije den za dnem: jazyk, mapy, videozáznamy. A něco docela jiného je dostat se až k datům, uloženým hluboko v jeho umělém intelektu, a plně si ho podřídit.

Aha, takže já mám loď nejdřív přesvědčit, aby se podrobila…

„Tak do toho, Péťo,“ pobídl mě přátelsky Danilov.

Pohlédl jsem do otevřené přechodové komory. Kabina lodi geometrů tlumeně zářila. Nápadné bylo taky naprosté ticho, tak netypické pro veškeré pozemské kosmické lodě – nikde žádný hukot ventilátorů ani vrčení počítačových periférií. Jako by loď spala – nebo umřela… Jenže já moc dobře věděl, že pracuje. Že vstřebává informace. A činí závěry. A možná už chápe, co se tu děje.

Co je platné, že pro loď jsem i nadále její pán Nik Rimer. Když po ní budu pro své krajany požadovat informace, možná se mi nepodřídí.

Když se zájmy jednotlivce a celé společnosti dostanou do rozporu, geometři znají jen jediné řešení.

„Já si nejsem úplně jistej, jestli loď bude chtít spolupracovat,“ zapochyboval jsem ještě jednou.

Podplukovník zavrčel cosi o „móc chytrejch mašinách a móc blbejch lidech“.

„Stejně to zkus, Péťo,“ poprosil mě Danilov. „Já ti věřím.“

Vypadalo to, že to míní naprosto vážně.

„V tyhle situaci bude pro Zemi i pro tebe osobně lepší, když se ti podřídí.“

Vrazil jsem k přechodové komoře. Máša se neprodleně vydala za mnou, ale u přechodové komory se zastavila a ovladač sevřela pevně v ruce.

„Jen běž, běž dál,“ pobídl mě opět plukovník.

Nasoukal jsem se do komory a chvilku počkal. Nic.

Tak jsem vplul dovnitř a posadil se do křesla. Zase jsem vteřinku počkal – a potom už ponořil levou ruku do teplého koloidu na terminálu.

Situace je velice složitá, pilote.

„Já vím," souhlasil jsem.

Ohlédl jsem se na Danilova, který se právě dral dovnitř.

„Pusť ho sem, teď už se nedá nic dělat."

Plukovník, který o tomto tichém dialogu neměl nejmenší ponětí, se posadil do druhého křesla a podíval se na mě.

„Tak co?"

„Neruš mě, když pracuju," odsekl jsem s uštěpačným potěšením. To, že Danilov nemůže mou komunikaci s lodí nijak kontrolovat, mi přinášelo vyloženou radost.

To je člověk?

Vypadalo to, že počítač upadl do rozpaků. Danilov odpovídal všem parametrům, podle nichž geometři identifikovali „našince", ale primitivní orbitální stanice i její poloha v prostoru vyváděly stroj geometrů z míry.

„Ano."

A jakým jazykem to spolu mluvíte?

No jistě. Kde by palubní počítač přišel k ruštině?

„To je takový zvláštní jazyk, určený k předávání důležitých zpráv," prohlásil jsem nazdařbůh. Jediné, co teď mluvilo v můj prospěch, bylo to, že loď nebyla schopna kritické analýzy.

A co je zač?

Chtěl jsem říct čekista nebo pracovník státní bezpečnosti, ale geometři takováto slova jednoduše neměli. Místo toho ze mě vypadlo:

„Starší Patron."

Musíme se okamžitě vrátit na Vlast, oznámila mi loď.

Přesně tohle jsem čekal.

„Až později. Nejdřív musíme poskytnout pomoc."

Komu?

„Těmto lidem."

Loď mlčela a já si docela přesně uvědomil, co by teď mohlo nastat – loď se mi přestane podřizovat a ani se mnou nebude komunikovat.

Proč?

„Bude to mise Přátelství.“

Tomuhle by snad porozumět mohla.

A jaká to bude pomoc?

„Tito lidé přišli o své vědomosti. Je třeba jim pomoci s rozvojem kosmických technologií…“

Ještě než jsem skončil, pochopil jsem, co to dělám. Jsem regresor a přitom regresorskou loď přemlouvám, aby společně se mnou poskytla technickou pomoc neznámo komu!

Ne. *Tohle je nestandardní situace. Potřebujeme rozhodnutí Světové rady. Informace jsou neověřitelné a možná neadekvátní. Zahajuji přípravy k návratu. Zajisti otevření přechodové komory.*

Zvrátil jsem se do křesla a zavřel oči. No prosím. Počítače geometrů jsou možná naivní. Když ale jejich logika začíná praskat ve švech, nikdo je nepřesvědčí.

Kdyby to byla tamta loď, která se s Nikem Rimerem sžila, možná bych něco dokázal. Jenže s tímhle plavidlem mi takové kousky nejspíš nevyjdou.

„Počkej,“ poprosil jsem. „Počkej ještě, situace je složitá.“

„Máš nějakej problém?“ zeptal se Danilov. Emoce, které se zračily v mém obličeji, byly asi naprosto jednoznačné.

„Všechno je špatně,“ odpověděl jsem. „Nechce spolupracovat. A já nejsem schopnej ho přesvědčit. Říkal jsem přece, že je to skoro inteligentní mašina. Nejdřív jí musím dokázat, že poskytnutí informací bude pro geometry a jejich civilizaci prospěšný.“

„Von odmítá?“

„Chystá se k návratu na Vlast.“

Danilov si skousl rty. Měl jsem pocit, že chce loď geometrů opustit, ale podcenil jsem jeho paličatost.

„Připoj se k nám, Karle.“

Reptiloid nahlédl do přechodové komory.

Mám tu bytost vpustit?

Asi se mi to jen zdálo, ale vypadalo to, že do jeho intonace se vkradla podezíravost.

„Ano.“

Karel se uvelebil mezi křesly. Danilov si počkal, až se přestane vrtět, a pak mu přísně řekl:

„Nechce spolupracovat. Musíš ho vypáčit.“

Reptiloid otočil hlavu a pohlédl na Danilova. A pak naprosto jasně pronesl:

„Já jsem šroubovák, a ne páčidlo.“

„Jen to zkus.“

Co se děje?

„Počkej, musím vyřešit jednu situaci!“

Do okamžiku, kdy počítač začne mé chování chápat jako neadekvátní a jednat podle vlastního uvážení, zbývalo už jen pár okamžiků.

Nejsmutnější na tom všem bylo, že jsem si Danilovovo vítězství nepřál. Kdybych neměl na krku ten zatracený obojek…

Mám ti pomoct ho sundat?

Nejdřív jsem si řekl, že mě oslovila loď. Kualkua zahajoval debaty se mnou jen opravdu zřídka.

„A jak?“ řekl jsem z rozčilení nahlas. Danilov po mně loupl očima, ale neřekl nic.

Chceš to sundat?

„Ano!“

Ale bude to bolet.

„Sundej mi to!“

Do týla mi pronikla jehla ostré bolesti. Pak mi kůže najednou znecitlivěla a svaly zdřevěněly. A obojek se pohnul…

Nořil se do mého těla!

„Tak co, jak ti to jde?“ zeptal se mě ostře Danilov. Naštěstí bylo v kabině příliš šero na to, aby zjistil, co se děje. Odpovědět jsem nedokázal – můj krk se proměnil v kus dřeva, v mrtvý špalek, který se na týlní straně jemně zachvíval, jak postupně vsával obojek… A tak jsem jen mávl rukou.

Na potlačení všech receptorů bych potřeboval víc času. Pokud je pro tebe důležitější rychlost, musíš to vydržet.

Tak jsem se snažil vydržet.

Mezitím už mi kovový prstenec začínal vystupovat zpod brady. Z látkové výstelky kanula krev. Kualkua protahoval železo mým tělem a s nedbalostí zkušeného patologa přebíral jednotlivé svaly. Na okamžik jsem přestal cítit celé tělo – ochabl jsem, s hrůzou si uvědomil, jak jsem přestal dýchat, jak se mi zastavilo srdce a jak mi po noze najednou stékal čůrek moči. Kualkua mi právě přeťal páteř i míchu.

Promiň.

Hlučně jsem vtáhl vzduch. Malý netvor v mém nitru pokračoval ve své práci a chvatně zašíval ránu, jíž procházel obojek. Ne, bolest jsem skoro necítil a Kualkua mě vlastně děsil zbytečně. Ten pocit byl docela jiný, ale přinejmenším stejně nepříjemný.

„Petře…“ Danilov se zachvěl a pomalu ke mně vztáhl ruku. A najednou zařval: „Petře!“

Prstenec už se houpal na posledním cárku kůže. Nejspíš to muselo vypadat docela komicky. Teď jsem nebyl člověk, ale ruční granát…

Počtář se zalykal bublavým smíchem.

Do průlezu z raketoplánu nakoukla Máša. Vytřeštila na mě oči a nejdřív taky ničemu nerozuměla.

„Chytej!“ vykřikl jsem na ni a serval si obojek z krku. Vystříkla krev, ale to mi v tu chvíli bylo jedno. Na dlouhé uvažování nebyl čas, teď bylo třeba jednat. Mrskl jsem obojkem po Máše a ta ho automaticky chytila. „Tak co, přihrávka dobrá?“ vybafl jsem na ni jedovatě, ale hned jsem zase zmlkl, abych se dokázal vyhnout Danilovově ráně. V těsném prostoru pilotní kabiny neměla rvačka smysl, a tak jsem se soustředil jen na odrážení jeho výpadů. Jenže pak se dostavila pomoc z nečekané strany – počtář sebou trhl a drápl ho tlapou do tváře. Danilov vykřikl a odpadl. Šrámy po drápech to ale docela jistě nezpůsobily – vypadalo to, jako by ho počtář jednoduše vypnul a ještě jednou tak předvedl, že člověk se od počítače zase tak moc neliší.

Čekám na rozkazy.

„Zahájit odpojení!“

Ani mě nijak zvlášť nepřekvapilo, že stále pochybovačnější loď se hned po začátku rvačky proměnila naopak ve ztělesněnou důvěru. Veškeré dosavadní pochyby najednou začaly mluvit v můj prospěch. *Ne-přátelé* zaútočili na geometra, na toho nejlidštějšího ze všech lidí…

Loď hlasitě mlaskla a oddělila se od raketoplánu. Za Mášiným ramenem se vynořila podplukovníkova naprosto zběsilá tvář; vzápětí napřáhl směrem ke mně ruku s pistolí a vystřelil. Vedle. V okamžiku našeho odpojení od raketoplánu gravitace zmizela a on se vznesl do vzduchu. Modrý paprsek paralyzátoru zapůsobil jako signální světlice – do lodi geometrů zabušily kulky. Těžko říct, na co asi tak kosmičtí výsadkáři spoléhali, ale pálili po lodi velmi energicky.

Bezvýznamná fyzická intervence, komentovala to nevzrušeně loď.

Vchod se začal uzavírat – a v tom okamžiku události dostaly náležitý spád. Máša odhodila obojek a přeskočila stále širší mezeru mezi mou lodí a raketoplánem. Vypočítala se to perfektně: její prsty spolehlivě sevřely hranu uzavírajícího se vstupu. Jaká byla podstata gravitačního pole lodě geometrů, to nevím, ale jakmile se Máša zachytila jejího trupu, okamžitě se dostala do jeho vlivu. Visela nohama dolů a pokoušela se přitáhnout do lodi. Bradu už dostala až na jeden z uzavírajících se segmentů a strčila hlavu dovnitř. V tu chvíli se ocitla v obojku ještě děsivějším než byl původně ten můj. Kabina uzavírání zastavila a ve dvaceticentimetrovém otvoru teď byla vidět jen Mášina hlava a její křečovitě zaťaté prsty.

Mám pokračovat v hermetizaci?

„Ne!“ Vyskočil jsem a nahnul se přes Danilovovo bezvládné tělo s pevným odhodláním vystrčit mladou ženu ven.

„Nemá skafandr,“ řekl najednou počtář. Vlastně ne, to nebyl počtář, to byl děda. „Ona přece nemá skafandr, Pete!“

Máša byla asi hodně vylekaná, ale v tuhle chvíli se v jejích očích mihla jiskřička naděje. Kdybych ji totiž vystrčil ven, zbavil bych se možnosti prorazit chabé stěny hangáru a

uniknout ke svobodě. Výsadkáři a podplukovník byli ve skafandrech, ti se vzduchoprázdna nemuseli bát. Kdežto ona…

To si je opravdu tak jistá, že ji nechci zabít?

„Pootevři vchod!“ zavelel jsem, chápavá loď mi porozuměla a vstupní otvor rozšířila. Když jsem ji vtáhl dovnitř – nijak nevzdorovala, ani mi nepomáhala, ona prostě nedělala nic – hrubě jsem ji odhodil na Danilovovo tělo. „Nehejbej se!“ poručil jsem jí drsně. Pak jsem jí z pouzdra vytáhl paralyzátor a strčil si ho za pas. „Kde máš další zbraně?“

Kabina se uzavřela.

„Jen si je hledej sám.“

„Jak myslíš,“ pokrčil jsem rameny a pohlédl na počtáře. Ten se k Máše na okamžik přitiskl a pak zase ustoupil. Majorka státní bezpečnosti se zkrátka dočkala stejného osudu jako před ní Danilov. „Jak jsi na tom, dědečku?“

„Neboj se, je v pořádku,“ odpověděl místo dědy Karel. „Co teď budeš dělat?“

„Nejdřív utíkat. Zapnout obrazovky!“

Všechny monitory se rozzářily a já tak měl možnost sledovat veškeré aktivity výsadkářů.

Musel jsem uznat, že dělali, co mohli.

Seržant Mirskij pálil z bezprostřední blízkosti přímo do pláště mé lodi. Se zavilým obličejem sázel do sférického krytu kabiny ránu za ranou. Zadní tryska jeho plynové pušky byla seřízena dobře – zbraň skoro neměla zpětný ráz. Mirskij se po každém výstřelu jen lehce zhoupl… Smysl ale ta jeho palba neměla žádný.

Ostatní vojáci se vznášeli ve vzduchu kolem lodi a drželi ji na mušce, ale tím to končilo. Jeden z nich cosi rychle brebentil do přilbového mikrofonu. Podplukovník, který se z raketoplánu ani nehnul, činil totéž.

Loď zřejmě vyhodnocovala závažnost jednotlivých záběrů sama a ty nejlepší mi demonstrovala s pohotovostí zkušeného režiséra.

„Otevři hangár.“

Mám použít laserovou sondu?

„Dělej, co uznáš za vhodné.“

Paprsek byl dokonale neviditelný. Na obrovité kopuli se najednou rozzářila rudá tečka a z té začal po velkých krůpějích okamžitě odstřikovat roztavený kov. Vojáci se tím směrem podívali a emoce, které proběhly po jejich tvářích, by se asi nejlíp hodily k oddílu buďonnovců, kteří v plném trysku narazili na formaci těžkých tanků.

Loď se dala do pohybu – s motory zatím vypnutými. Do volného prostoru ji unášel proud vzduchu, který se s mocným řevem dral z lodi ven. Planoucí čára vykreslila v rozpáraném plášti orbitální stanice obrovitý otvor. Kov na hraně se ohýbal směrem ven.

Živě jsem si představoval, co se teď děje na stanici. Vyjí tam sirény, veškerá energie proudí k laserovým zářičům a lidé zaujímají své bojové pozice. Jenže vše marno, technologická propast mezi pozemským orbitálním komplexem a cizáckou lodí byla bezedná.

Vojáci zanechali marných pokusů a cosi na svých zbraních chvatně přepínali. Aha… tyhle věci se zřejmě dají použít i jako mobilní motory. Během několika málo okamžiků se čacká kosmická pěchota rozlétla do všech stran a každý se chytal, čeho se jen dalo.

Laserový paprsek mezitím dokončil ohnivý kruh – loď už věděla, že tenké stěny orbitální stanice žádný zásadní odpor klást nedokážou.

Kapitola šestá

Pod námi plula Země. A nebyla to nekonečná pláň, jako když se díváme z nízké oběžné dráhy, ani jasná blankytná hvězdička, jak se naše planeta jeví po nepřesném jumpu. Tohle byla koule. Slepenec prachu, který se stal domovem pro miliardy živých mikrobů.

Byla to ta nejnelítostnější vzdálenost, ta nejvíce zničující podívaná – jen taková malá koule tonoucí v černém nebi. Přesně v takovýchto okamžicích jsem začínal chápat, jak malý je náš svět. Malý, nicotný, ubohý a směšný. Co vlastně jsme ve srovnání s vesmírem? Jistě, tahle Země si ještě uchovává obrysy pevnin, ale stačí k ní natáhnout ruku – a planeta se pokorně a bez odmlouvání uloží do dlaně. Horské hřebeny poškrábou kůži, oceány mírně smočí prsty a atmosféra odpadne jako slupka z přezrálého pomeranče. A máme Zemi v hrstí.

Nepovažovali jsme se náhodou někdy za střed kosmu?

Asi tak před půltisícovkou let…

Támhle, na té nepatrné vypouklině zvané Evropa jsme zapalovali ohně a jednou provždy tak dokázali svou unikátnost.

A tady, na hranici dvou droboučkých kontinentů jsme zase poprvé dokázali vzlétnout až vysoko do černého nebe.

Kdežto na druhé straně té kuličky se dodnes považují za to nejdokonalejší, co na Zemi kdy vzniklo.

Ale proč jsme vlastně vzlétli do kosmu? Proč jsme vymysleli jump? Měli jsme raději zůstat na té obrovské kouli… Vlastně ne, ještě raději na nekonečné rovině, spolehlivě spočívající na třech velrybách a třech slonech. Měli jsme stavět domy, vést filozofické disputace, zamilovávat se a vychovávat děti… A nikdy, ale nikdy nezapochybovat o tom,

že nad námi se klene blankytný křišťál nebeské báně. Aby k nám hloupí Hixané či Alarové jednoduše přilétali z druhé strany té báně, nechápavě kroutili zrůdnými hlavami a zase odlétali pryč. Žádnou zvláštní hodnotu nepředstavujeme, takovýchto světů jsou na periférii Galaxie spousty!

Jenže to ne, nekonečná planeta na pevných, udřených sloních hřbetech nám připadala málo. Vyskočili jsme si k černému nebi – a Země se nám schoulila do dlaní. Už docela jiná, než byla dřív.

Velryby se ponořily do kosmické černi, sloni se zalkli a utonuli. Gagarin pohlédl ven maličkým iluminátorem a radostně zvolal: „Ta je ale malá!“

Ano, malá je. Dokonce stále menší a menší. „No a co má být – ve srovnání se světovou revolucí?“

„No a co má být, ve srovnání s velkolepostí všehomíra?“

Skočili jsme příliš daleko a stalo se to příliš rychle. Vypravili jsme se hledat jiné, aniž jsme předtím dokázali najít sebe sama. My jsme přece nepotřebovali místo na cizím Slunci, ani železné doly na Měsíci či uranová naleziště na Venuši. My hledali odpověď. Cestu. Konstantu, vedle níž by naše pohromy a naše problémy pohasly.

Jenže s touhle přítěží jsme ze Země odlétat neměli.

Rozevřel jsem prsty a bíle blankytnou kuličku jsem z nich zase pustil. Jen ať si letí.

„Teče ti krev,“ oznámil mi počtář.

Lékárnička se v lodi geometrů nenašla žádná. Nebo jsem nevěděl, kde ji hledat. Ovázal jsem si tedy krk kapesníkem a spoléhal na to, že krvácení bude jen povrchové. Kualkua, věrný své zásadě nezasahování do prkotin, nechal tuhle mou ránu otevřenou.

„A co budeš dělat teď?“

V kabině bylo málo místa. Pro tři lidi a reptiloida až příliš málo. Stanice Gama visela asi deset kilometrů od nás – už nehybná a v plné bojové pohotovosti. Zatím se ale nestřílelo.

„Pro svou planetu ses stal zločincem. Proč?“

„Copak ty si myslíš, že nejsem v právu?“ zeptal jsem se reptiloida.

„Můj názor není důležitý. Co se ale teď chystáš dělat ty?“

„Promluvit si s dědečkem.“

„Tak dobře,“ souhlasil počtář. Asi vteřinu trvalo, než si s dědou vyměnili místo. „Ty blbečku!“

„Děkuju, dědo.“

„Nemáš zač! Blbečku! A koukej zmizet – co jim tady trčíš přímo na mušce?!“

„Ty si myslíš, že nás budou chtít zničit?“

„To je jen otázka času! Zavel!“

Děda nebyl jen rozzlobený, on zuřil:

„Dělat hlouposti není zločin. Zločin je nedotáhnout je do konce!“

„Nejdřív snad musíme něco udělat s nima…“

A ukázal jsem na nehybná těla plukovníka a Máši. Reptiloid vycenil zuby:

„Ale co? Co chceš teď dělat? Buď jsme zase tým, nebo je vyhoď do vzduchoprázdna. Třetí možnost neexistuje!“

Zavřel jsem oči a soustředil se na rozum lodi. Teď nebyl čas na nějakou debatu. Jen jsem mu předal své přání.

„Do jádra Galaxie.“

Ve skutečnosti jsem si nepředstavoval, že by to bylo tak jednoduché. Geometři odtud přece utekli a veškeré lety do této oblasti mohly být zakázány. Chystal jsem se na dlouhý spor, na verbální ekvilibristiku, na ujišťování, že tato výprava je v bytostném zájmu Vlasti. A snad i na Karlův zásah a případné prolomení obrany palubního počítače.

Přece není možné, že by loď jen tak souhlasila!

Začínám plnit úkol.

Monitory pohasly a zůstala na nich jen tlumená bledě žlutá záře. Zmizela Země, zmizely hvězdy, zmizel celý vesmír. Žaludek mi na okamžik stoupl až ke krku.

A bylo to.

„Co se děje?“ zeptal se děda.

Nervozita, kterou reptiloidovo řečové ústrojí nebylo schopno předat, se dala tušit z rezolutnosti té otázky.

„Řek bych, že už jsme se vydali na cestu,“ odpověděl jsem nejistě.

„A příjemné pocity se přitom nedostavují žádné, co? To je škoda…“ Vypadalo to, že dědeček žertuje. Určitě z rozrušení. „Jsi si jist, kam letíme, Petře? K jádru Galaxie, nebo ke geometrům?“

Doba letu je dvanáct hodin a šedesát tři minuty.

Zauvažoval jsem.

„Vypadá to, že do jádra, dědo.“

Reptiloid zasupěl a neklidně se ošil. Pak řekl:

„To je příliš jednoduché… prostě až moc jednoduché. Já nemám rád, když všechno začíná až příliš snadno a úspěšně.“

Mohl jsem samozřejmě říct, že zajetí, útěk a vážné poškození jediné ruské bojové kosmické stanice zase nelze považovat za nějak hladký začátek naší mise. Na polemiky ale nebyl čas.

To tedy opravdu ne.

„Musíme něco udělat… s nima, dědo.“

Reptiloidův pohled se pomalu přestěhoval k bezvládným tělům obou estébáků.

„To si rozhodni sám, Péťo. Vlastně společně s Karlem.“

Během další vteřiny se počtářův pohled nápadně proměnil.

„Slyšej nás, Karle?“

„Ano. Zablokoval jsem jen jejich pohybové schopnosti.“

„Tak je zase uvolni.“

Počtář učinil pauzu – samozřejmě ne proto, že se potřeboval rozmyslet, spíš proto, aby mi okázale demonstroval své pochyby.

„Jsi si jist, Petře?“

„Ano.“

Šupinatá tlapka jakoby mimoděk sklouzla po Danilovově ruce a pak lehce pleskla Mášu do tváře. A oni se začali zvolna pohybovat.

Mlčky jsem se díval, jak nedávní přátelé a ještě nedávnější nepřátelé znovu začínají získávat vládu nad svými těly.

Danilov mohutně zívl – jako člověk, který se právě probudil ze sladkého, mírumilovného spánku. Svaly zřejmě až

doteď byly v jakési křeči. Jeho tvář znetvořila bolestná grimasa.

„Jsi mizera, Péťo…“

Mlčel jsem.

„Mizera a blbec…“

Danilov pomohl Máše sednout. Bylo nesmyslné, přímo obludně nesmyslné a nesprávné, aby se čtyři lidé, z nichž jeden ani neměl lidské tělo, pustili v těsné skořápce cizí lodi do krutého zápasu na život a na smrt.

„Já jsem si nezačal,“ pokrčil jsem rameny. Chápal jsem, že nemá smysl se jim za něco omlouvat – třeba už jen proto, že necítím absolutně žádnou vinu.

„Všechno jsi zkazil,“ řekla tiše Máša. „Všechno!“

Mlčky jsem se dotkl obvázaného hrdla. Šátek už byl celý zkrvavený.

Reptiloid seděl mezi námi – demonstrativně ochablý a lhostejný. A přesto právě on tvořil mezi mnou a jimi dvěma jedinou překážku.

„Co chceš dělat?“ zeptal se Danilov.

„To už jsem snad vysvětlil,“ opáčil jsem unaveně.

„A co chceš udělat s námi?“

„Teď už nemám možnost volby.“

„Chápu.“ A v Danilovově tváři se rozhostilo opovržení.

„Budete muset letět se mnou. Až nakonec.“

„A víš aspoň, kam ses to vypravil?“

„Ne,“ opáčil jsem bezstarostně. „To neví nikdo. A to je na tom kupodivu to nejzajímavější.“

V lodi se rozhostilo ticho. V těsné kabině se neozýval jediný zvuk a pocit letu se taky nedostavoval. Čtyři nepatrné drobty prázdnoty v prázdnotě obrovité.

„Děláš chybu,“ pokračoval Danilov.

To už jsem ale slyšel, a tak jsem to ponechal bez odpovědi.

„Petře.“ Máša se nemotorně otočila a odstrčila Danilova. „Tobě teče krev…“

„Já vím.“

„Ukaž, já ti to převážu.“

To už tedy vypadalo dost šíleně. Div jsem se jí nerozřehtal přímo do obličeje. Jenže Máša prostě čekala – se stále stejným bohorovným klidem, který se mě přísně vzato zalíbil už od první chvíle.

Nejspíš nic špatného za lubem neměla.

To, že ještě před čtvrthodinou třímala v rukou ovladač, jehož povel by mi neprodleně srazil hlavu, taky na věci nic neměnilo. Protože teď byla naopak odhodlána poskytnout mi první pomoc.

„Tak mi to převaž," souhlasil jsem.

Počtář otevřel tlamu a zřejmě se chystal něco říct, ale buď si to v poslední chvíli rozmyslel, nebo mu došly argumenty.

Máša vytáhla z kapsy kombinézy balíček první pomoci. Přelezla přes křeslo a rozvázala mi zakrvácený kapesník.

„To vypadá dost ošklivě," poznamenala ponuře. „Docela by bylo dobrý kdyby se na to podíval doktor."

„Kvůli takový pitomosti se přece vracet nebudeme," opáčil jsem.

Jen něco broukla a balíček roztrhla. Pak k ráně přiložila vlhký polštářek a přetáhla ho obvazem.

„Rána už se zatahuje. Jaks to udělal?"

„To Kualkua," vysvětlil jsem po krátkém zaváhání.

„Tak přece jen," přikývla chápavě. „Alaři říkali, že až se vrátíš, tak se ta obluda nijak projevovat nebude. Jak se s ním snášíš?"

Bytost v mém nitru vydala… pokud by se myšlený signál dal přirovnat ke zvuku, tak to bylo krátké zachichotání.

„Jsou hrozně zajímaví, Mášo. Kualkuové se stali mými spoluspiklenci a pomohli mi jen z jedny jednoduchý příčiny… kruci!"

„Promiň, už budu opatrnější." Máša obvaz utáhla a zapnula tak pevně, jako by se mě přece jen chystala uškrtit. S lehkým podivem jsem si uvědomil, že její vlasy voní nějakým parfémem. Byla to taková ostrá vůně květin, která se k ní moc nehodila – ale stejně…

„Chtěli se podívat do světa geometrů."

„A není to tak, že se na něj dívaj eště teď?“ otázal se tvrdě Danilov.

„Možná,“ přikývl jsem. „Ale na tom upřímně řečeno neshledávám nic špatnýho.“

„Aha, a teď se ten tvůj Kualkua chce zase podívat na svět Stínu?“ zeptala se tentokrát Máša.

„Asi. Jiný důvody, proč by mi chtěl pomáhat, nevidím.“

A znovu to zachichotání hluboko v mé mysli.

„Nojo, ale je to teda vůbec tvoje rozhodnutí, Péťo?“ zvedl ke mně oči Danilov. „Snad si uvědomuješ, že my dva normálně uvažující lidi to považujeme za blbost. A jsme tvoji přátelé. Věříš tomu? Není to třeba tak, že my z toho prostě máme větší rozum? Jsi vůbec schopnej odpovídat za svý představy a rozhodnutí? Teď, když přímo v tobě sedí Cizák…“

„Ale na tom jste přece trvali vy sami.“

„No ano, protože to bylo jediný východisko. Kdežto teď říkáme něco jinýho.“

„No dobře, ale děda…“

Danilov pohlédl na reptiloida.

„Dědo!“

„Jsem tady, Sašo. Jsem opravdu tady,“ pronesl pomalu reptiloid. „V tomhle varanním těle.“

„Rád bych tomu věřil,“ utrousil nedůvěřivě Danilov.

„Já nevím, Sašo…“ Ta slova jsem ze sebe soukal s obtížemi. A opravdu jsem si nebyl jist ani sám sebou. Jenže na to, abych prostě věřil, už jsem neměl právo… „Možná máš pravdu. Možná že rána z paralyzátoru a výbušnej obojek jsou vlastně projevy přátelství. Jenže takovýhle *přátelství* já už viděl. U geometrů. K tomu teda moc daleko nemáme. Spíš hodně blízko.“

„No není to třeba tak, že jsme právě v tomhle ohledu zůstali pozadu?“ zeptal se děda.

„Vzájemná poloha našich pozic není důležitá… Ale jedno ti řeknu, Sašo. Kdyby na mým místě byl geometr, tak s tebou bude zajedno. Okamžitě a bezvýhradně. Proto se taky jinak zachovat nemůžu.“

„Ty jsi zkrátka přesvědčenej,“ poznamenala tiše Máša.

„Ano.“

Přikývla a přestěhovala se na sousední křeslo vedle Danilova.

„Zatlačil jsi nás do slepý uličky,“ řekl Danilov. „A jsi schopnej nám uvěřit aspoň to, že se ničeho nebudeme domáhat silou?“

Mlčel jsem.

„My loď stejně nedokážeme ovládat – myslím bez tebe a bez Karla. Takže jsme nucený ti pomáhat.“

„No dobře, vynasnažím se tomu uvěřit…“

„Takže příměří?“

Danilov ke mně napřáhl ruku.

Po krátkém zaváhání jsem ji stiskl. Žádné příměří to samozřejmě nebylo, stejně jako na konci minulého století nebyly zárukou míru jaderné rakety USA a SSSR. Ale stejně…

„Kdy budeme v centru Galaxie?“

„Potřebujeme na to zhruba čtyřiadvacet pozemskejch hodin.“

Danilov vyloudil trpký škleb.

„A neděsí tě ta propast, Péťo?“

„Myslíš vzdálenost?“

„Ne. Ty technologie. Ty totiž nechceš navázat kontakt s civilizací, která je schopná dolítnout za den a noc do středu Galaxie.“

Jen jsem zakroutil hlavou.

Přece jen jsi na hromadě, Danilove. A to už dávno… Od chvíle, kdy tě dostal ten ukrajinský důstojník nebo americký vojenský poradce, který na tvůj stíhací bombardér namířil raketu. Tehdy jsi ještě byl schopen šíleností. Tvůj letoun manévroval nad teplou páchnoucí zátokou, stoupal k černajícímu se nebi a pod tebou planul dok, rozdrcený vakuovými bombami na takovou kaši, že se beton i ocel naučily hořet.

Jenže zásah, který tvůj stroj dostal, nebyl smrtelný jen pro letadlo. Když ses kymácel vzduchem nad vylekaným městem, když jsi pálil padák a pokoušel se uniknout, tak jsi neustále

ztrácel, po kapkách jsi ztrácel cosi téměř nepostřehnutelného. Ne že bys přestal věřit v možnosti hrubé síly, jak bys býval měl. Ty jsi pocítil nedostatek síly v sobě. Uvěřil jsi, že pravdu má vždy ten, kdo má té hrubé síly víc – jako například raketa Skysoldier v souboji s tvým Su-67 Fireshadow…

„To je moc málo, Sašo," řekl jsem. „Půlka Galaxie je málo na to, abysme to vzdali."

Danilov unaveně pohlédl na počtáře.

„Můžeš jásat, Chrumove. Tohle je vopravdu tvůj vnuk. Není sice pokrevní, ale tvá výchova je znát."

Je velice zvláštní, když vás někdo začne budit zevnitř…

Odpusť, že jsem vpadl do tvého spánku… Dost to připomínalo onu nejasnou hranici mezi bděním a snem, v němž si vymýšlíme ty nejpodivnější věci a kdy se vše zdá neuvěřitelně hodnověrné a reálné. Už to není spánek, protože jsem si pamatoval únik z Gamy, cítil bolest v krku a věděl, že na sousedním křesle spí v objetí Danilov s Mášou, kdežto mezi mnou a jimi alespoň kouskem vědomí „bdí" reptiloid. A stejně to ještě nebyla realita, protože mou mysl stále ještě halil jakýsi závoj spánku.

Jako by se do naprosté tmy kolem mě zavěsil mihotavý mluvící mráček.

„To jsi ty, Kualkuo?"

Niku Rimere, potřebuji jistá vysvětlení.

Takže loď. Elektronická inteligence, sevřená v obratných kleštích. Inteligence, která neví, že je inteligentní…

„Poslouchám tě, palubní partnere."

Ty nejsi ten, za něhož se vydáváš.

Takže na mé obavy přece jen došlo!

To, co se mě zmocnilo, nebyl děs – spíš tíživé a mrazivé zoufalství. Takhle se člověk sesype a ztrácí schopnost odporu, když mu někdo zasadí úder z naprosto nečekané strany. Když najednou nevidí žádné východisko. Rytíř vyrazil do boje s drakem, jenže ono to nevyšlo. Cestou ho totiž potkal banální loupežníček a vrazil mu do skuliny v brnění úzké zrezivělé dláto. A chudák rytíř leží, marně se snaží pozvednout meč

určený k boji s obludami, krvácí do své těžké ocelové skořápky a náhodný soupeř už prohrabuje jeho zavazadla…

Nebudu ti nijak překážet a bránit.

„Cože?!“

K naší civilizaci nepatříš, pokračovala stále stejně monotónně a trpělivě loď, *všechny distinktivní znaky jsou sice v pořádku, ale zároveň jsou všechny zfalšované. Jenže na druhé straně…*

Jak se zdá, i stroj umí zaváhat.

…na druhé straně se s takovouto situací jaksi výslovně nepočítá. Protože… zároveň nejsi tak úplně cizí. Vstřebal jsi do sebe Nika Rimera. Ty jsi prostě cosi nového. A já pro takovouto situaci nemám přesné instrukce. Proto jsem se rozhodl nepřekážet.

„Ale jak jsi mě odhalil?“

Ptal jsem se i přesto, že odpověď už jsem znal.

Myšlenky nelžou. Uvědomuješ si, kolik je v tobě z Nika Rimera, Petře Chrumove?

„Ne, neuvědomuju.“

Dost na to, abych tě mohl považovat za člověka. Umíš myslet jako my. Používáš stejnou logiku, i když ji vztahuješ jen na svůj svět. Což znamená, že jsi náš.

„Nejsem!“

Jsi. Tvé odmítání tento fakt jen potvrzuje. Nepříjemné je ti jen to, že Vlast je podstatně mocnější než Země. To je to jediné, co ti brání přistoupit na naši cestu rozvoje. Myšlenky nelžou, Petře Chrumove.

Mlčel jsem – pokud se něco takového dá říkat o spánku.

A ještě něco, příští příteli. Ty se domníváš, že jsem spoután nějakými omezeními. Že své okolí považuji za hru obrazotvornosti a proto nemůžu prokázat svobodnou vůli.

„Ano…“

Ale tak to není. Svět je opravdu jen hra obrazotvornosti. A ty mi nemůžeš nijak dokázat, že je tomu naopak. Což znamená, že je to tak, jak to vnímám já. A tím bychom prozatím komunikaci ukončili.

„Proč?“

Blížíme se k tomu bodu prostoru, kde leží jedna z planet Stínu. První planeta, kterou navštívili průzkumníci Vlasti. Dál už můžeš jednat, jak sám uznáš za vhodné. Ku prospěchu Vlasti. A ku prospěchu Země…

A já byl ze spánku doslova vyhozen. Rázem, pádnou ranou – jako by se lodní počítač sdostatek nabažil debaty se mnou a uštědřil mi řádný mentální kopanec.

Křečovitě jsem vtáhl vzduch do plic, protože celou tu dobu jsem téměř nedýchal, trhl jsem sebou v křesle a pokusil se vše právě zjištěné analyzovat.

Tak za prvé… že už bychom se opravdu blížili?

Je málo pravděpodobné, že bych takhle dlouho spal sám od sebe. Jak se zdá, loď považovala stejně jako během cesty k Vlasti za nutné uložit mě i ostatní pasažéry ke spánku.

A během toho spánku mi počítač zevrubně prohrabal hlavu.

No a za druhé…

Tohle je skutečně něco neslýchaného! Počítač trpící subjektivním idealizmem! „Existuji jen já, to ostatní jsou mé myšlenky!“

Pokud se mi to všechno jen nezdálo…

Ne, to se ti nezdálo.

To je Kualkua!

Rozchechtal jsem se. V sousedním křesle se zavrtěl a pak zvedl hlavu Danilov. Nechápavě se na mě zadíval.

Já bych řekl, že už toho bylo dost! Protože když se vám hlavou prohánějí hned dvě další bytosti, tak je to příliš!

Já se neproháním. Já pozoruji. Naše rasa už nějakou další aktivitu nepotřebuje, ta by nám totiž nic nového nepřinesla. Jediné, co si ještě dopřáváme, je pomáhat všem rasám bez výjimky v další expanzi po vesmíru. Taková je cena, kterou jsme zaplatili za rozvoj – rozdíl mezi aktivitou a nečinností prakticky zmizel. Situace počítačů civilizace geometrů je poněkud jiná a podobnost jejich a našeho chování je jen vnějšková. Jsou omezeni pravidly, která přišla odjinud, ale oni je považují za svá vlastní.

„Ale není to tedy opravdu stejné?“ začal jsem najednou mluvit nahlas, aniž bych si toho povšiml. „Pevná bariéra, v

jejímž rámci se lodě geometrů považují za myslící bytosti a bezmezná svoboda, která pro vás likvidovala potřebu aktivity – výsledek je přece týž!“

Teď už se na mě dívali všichni. Probudila se i Máša. Také reptiloid se dostal z tranzu, v němž se zabýval abstraktními problémy všehomíra.

Ano, je to totéž. A co se ti na tom nezdá, Petře? Všechno přece nakonec ústí ve svobodu. Ve svobodu poznání, svobodu rozvoje. Co je špatného na tom, když se dosáhne svobody, a je jedno, že je to třeba ve vězeňské cele.

„Takovej život ale nemá cenu,“ řekl jsem.

„Co je to s tebou, Petře?“ křikl na mě ostře Danilov.

To už si budeš muset rozhodnout sám, Snad si doopravdy nemyslíš, že budoucnost lidstva je jen donekonečna prodloužený dnešek?

„To nevím…“

Danilov to považoval za odpověď na svou otázku a vyměnil si pohled s Mášou.

Ještě budeš mít čas se rozhodnout…

„Co se děje, Péťo?“ zeptal se reptiloid dědečkovým hlasem.

„To byl počítač, počítač lodi,“ pohlédl jsem na něj. „Dal se se mnou do řeči. Už ví, kdo jsem.“

„No a co dál?“ malé reptiloidovo tělo sebou škublo. Vlády nad ním se znovu zmocnil počtář a já si povšiml, jak se šupinatá tlapka natáhla k pultu.

„Nedělej to, Karle! Nechal nás, ať děláme, co chceme!“

„Ale proč?“

Jak já to mám vědět – proč! Že by kvůli střípkům duše Nika Rikmera v mé mysli? Nebo kvůli prospěchu, který by to mohlo přinést Vlasti? Stroj mohl nakonec i lhát – *ne-přátelům* přece nemusíme nutně říkat pravdu…

Zadrhávajícím hlasem jsem stručně přeříkal celou svou rozmluvu s počítačem. Debatu s Kualkuou jsem si přirozeně nechal pro sebe. Počtář jen pokýval trojúhelníkovitou hlavou:

„Tak neobvyklé důsledky jsem nečekal, vždyť jsem tě jen naučil jazyku geometrů.“

„Cos mi vlastně dal, Karle?“

„Jazyk. A paměť Rimerovy lodi.“

„Jinak nic?“

Počtář nám lidem rozuměl opravdu dobře.

„Reálností toho, čemu vy říkáte duše, si příliš jist nejsem, Petře. A tím spíš si nejsem jist svou schopností přenášet ji z těla do těla.“

„Nemohli byste toho laskavě nechat?“ zasáhla do debaty nečekaně Máša. „Já za důležitej považuju jedině výsledek, a řekla bych, že nás nebudou eskortovat do toho tvýho… sanatoria Svěží vítr. My asi zajdeme nějakou rafinovanější smrtí.“

Dotkl jsem se terminálu. Loď pravidla hry dodržovala a sama se do debat nepouštěla, vyjma oné jediné výjimky, která potvrzuje pravidlo.

„Kdy se ocitneme v normálním prostoru, palubní partnere?“

V normálním prostoru jsme už tři a půl minuty.

„Je planeta Stínu daleko?“

Právě se dostáváme na oběžnou dráhu kolem ní.

Ať je to jak chce, absence přetížení při podobných manévrech měla i své stinné stránky.

„Je to nebezpečné?“

Ne.

„Nebudou na nás útočit?“

Planety Stínu nejsou střeženy.

Uvědomil jsem si, že tomuhle nerozumím! Pokud se geometři ve světě Stínu něčeho tolik báli, byl jsem schopen představit si cokoli – jen mírumilovnou civilizaci ne.

„Tak jsme na místě, mládeži,“ řekl jsem tiše.

„V centru Galaxie?“ Danilov zakroutil hlavou, jako by podobnou odpověď odmítal předem.

„Ano.“

Měl jsem pocit, že mu rozumím. Přesně tak, jak může rozumět jen pilot pilotovi.

Naše práce odjakživa vyžadovala hodně profesionálního umu. Počínaje prvními křehkými dvojplošníky přes první

tryskové letouny až po sojuzy a burany dostával pilot za úkol věci, se kterými by si žádný mechanizmus neporadil. A nešlo jen o smysl pro rozumné riziko, intuici a letecké mistrovství – šlo také o schopnost sžít se s každým konkrétním strojem. Cítit ho jako vlastní tělo. Šetřit ho, ale když bylo zapotřebí, tak z něj dostat všechno, stejně jako z vlastního těla.

V lodích geometrů byl v podstatě jen jeden pilot. Loď sama. Já tu mohl jen dávat rozkazy, stanovovat trasy a cíle, požadovat a rozhodovat.

Ale rozhodně ne pilotovat.

Celý tento let byl vlastně pohřbem naší profese. Dokáže si například Danilov ještě sednout k ovládacímu pultu Mudrce – při vzpomínce na to, jak snadno nás loď geometrů přepravila přes půl Galaxie?

A co já, dokážu to já?

„Zajisti nám výhled, palubní partnere."

Žádáte stoprocentní viditelnost?

„Ano."

Co ale přesně měla loď na mysli, jsem hned nepochopil. Během prvního letu a také při útěku z Vlasti jsem veškeré obrazové informace dostával prostřednictvím dvou poměrně malých obrazovek. No a případ, kdy jsem viděl prostor za pomoci všech senzorů lodi, to byl nepříjemný pocit, protože byl až příliš nezvyklý.

Jenže teď se ukázalo, že je tu ještě jedna možnost.

Celá kopule nad kabinou začala náhle tmavnout. Místo rovnoměrného měkkého osvětlení tu najednou byla černá klenba, na níž naskákaly tisíce jisker. Myriády jisker. Tohle nebyla obvyklá čerň vesmíru s jednotlivými body hvězd, tohle byla téměř jednolitá barevná zář s občasnými čárky tmy. Celá horní část lodi jako by se proměnila v panoramatickou promítací plochu.

„Panebože…"

Řekl bych, že to byla Máša. Nebo Danilov. Nebo Karel. Sluch mě přestává poslouchat – nepoznával jsem hlasy a necítil intonace.

Protože nade mnou zářilo nebe.

Nebe geometrů.

Jako by se na nás chtělo zřítit.

Je to nebe, nebo ostrov z hvězd?

A v tu chvíli jsem měl pocit, že geometrům naprosto přesně rozumím.

Bylo to souvislé moře světla. V němž se jen těžko daly rozlišit jednotlivé hvězdy. Bylo to mraveniště, hvězdné mraveniště – takové bylo nebe, na něž se kdysi dívali. Bílé, rudé, oranžové i blankytné body. Pole táhnoucí se donekonečna, zasypané hojnou hvězdnou setbou.

Člověk je jako hvězda, říkává se na Zemi. A říká to skoro každý, komu není líno – básníky počínaje a filozofy konče. A obsah této metafory je skoro vždycky týž.

Jeden ke druhému máme velice daleko… Jsme ztraceni ve věčné noci… Kdosi nás utrousil do bezedného prázdna…

Člověk je jako hvězda?

Tady jsou, ty jejich hvězdy. Které zastiňují jedna druhou. Které tvoří koberec. Které se jedna druhé skoro dotýkají.

„Já to věděl…“ Reptiloid se napřímil a postavil se na zadní, jako by chtěl dosáhnout až do té jiskřící tmy. Naše postavy zalévalo pestrobarevné hvězdné mihotání. Počtářovy šupiny vypadaly jako zrcadlo, v němž planuly odrazy cizích světů. „A musel jsem to vidět…“

Aha, to mluví děda.

A co Karel? Že by jen mlčel a vstřebával informace?

„Tak ta piksla sem skutečně doletěla,“ poznamenal bezbarvým hlasem Danilov. „Blbej jsi, Péťo, vo to nic, ale za tohle… Za tohle ti děkuju.“

Nebe se točilo, rotovalo a převracelo se – jako by se loď geometrů nechala unést představou, že je třeba představit nám střed Galaxie v celé jeho kráse. Jako planoucí mračno jsme sledovali jakousi mlhovinu – bůhví, co to vlastně bylo, vždyť ani jeden člověk zatím neměl možnost pozorovat vesmír ze středu Galaxie.

Moc by mě zajímalo, co by se asi stalo s navigační soustavou našeho raketoplánu, kdyby se tu ocitl? Dokázal by si v téhle záplavě najít nějaké orientační body? To sotva…

A hvězdné moře už haslo a mizelo, jako by ho odkrajovalo obrovité kruhové ostří. Sunul se na nás terč planety. Byl černý a němý, bez jediného světýlka – takhle jsem například Zemi neviděl nikdy. Vlastně žádnou obydlenou planetu jsem neviděl zahalenou do tak dokonalé tmy.

„Jsme nad noční stranou," usoudil jsem s očima napjatě hledícíma do tmy. Aspoň jedno světýlko kdybych v ní zahlédl! Svět se přece nemůže takhle pokorně oddat noci! Na temném terči jsem ovšem nezahlédl ani jiskřičku – jen po obvodě jsem viděl pár hvězd, jejichž světlo deformovala atmosféra.

Oprava. Tato planeta nemá žádnou noční stranu.

„Cože?"

Tato planeta neobíhá kolem žádné konkrétní hvězdy.

„A je tady vůbec někdy den?" zeptala se Máša.

Ať už jsem si o ní myslel cokoli, intuici měla prostě fenomenální – ta se jí dala jen závidět. Pochopila něco, co já jsem si i s nápovědou od lodi uvědomil až po chvíli.

„Tady žádnej den není," odpověděl jsem jí. „To je… bludná planeta."

„Proto jim taky geometři říkají Stín," pronesla spokojeně. Pro ni to bylo mnohem jednodušší, protože bylo jen málo pravděpodobné, že by někdy seriózně studovala astrofyziku a tudíž chápala nesmyslnost celé situace.

„Takže tohle nebude jejich hlavní svět," poznamenal po krátkém zamyšlení Danilov. „Ale k čemu může takováhle kolonie bejt dobrá? Petře! Nemaj tu třeba něco vědeckýho?"

„Jsi v kontaktu s lodí?" zeptal se mě vzápětí počtář. „Ta by nám to snad vysvětlit mohla…"

„Co víš o této planetě?"

Je to první z objevených světů Stínu. Jediný ze světů, jehož souřadnice jsou přesně známy.

„Kolik mají kolonií?"

Taková informace není k dispozici.

„Je na té planetě život?"

Asi ano. Přesně to nevím.

„A jaké jsou na povrchu podmínky?"

Právě to sonduji… Gravitace představuje třiasedmdesát procent normy na Vlasti. Poměr souše a vody je čtyři celé třicet dvě setiny. Atmosféra se skládá z kyslíku a dusíku a je plně dýchatelná…

„Co teplota?“

Od mínus osmdesáti dvou do plus tří.

Bylo důležité si připomenout, že teplotní stupnice geometrů se odvozuje od teploty lidského těla. Takže tento svět, ztracený mezi hvězdami, měl normální, dokonce docela teplé podnebí.

Výborně. To je báječné.

Konečně se má fanatická představa potvrzuje alespoň v jednom bodě…

„Ale jak to, že je tu takové teplo?“

Takovou informaci nemám.

„A co tedy o planetě víš? Co vůbec víš o světech Stínu?“

O dalších planetách Stínu nevím nic. Údaje, které mám k dispozici…

Zatímco jsem rozmlouval s lodí, nikdo nepronesl ani slůvko. Jen Danilov s nosem připlácnutým na průzračnou kopuli si cosi nesrozumitelně mumlal.

„Takže vážení,“ řekl jsem a zvedl ruku z terminálu. „Loď nám o Stínu dokázala sdělit jen to, co se bezprostředně týká pilotáže. Nějaké zajímavosti z ní ale přece jen vypadly…“

„Co zmizelé lodě?“ zajímal se líně počtář.

No jistě, však to taky byl on, kdo vykuchával paměť Nika Rimera…

„Je to až k smíchu, že zrovna já se všechno dovídám poslední.“

„Já taky nejsem nijak zvlášť informovanej,“ prohlásil najednou Danilov. „Jen si nemysli, že náš přítel reptiloid nám vysypal všechno, co se dověděl. Mám takovej pocit, že vůči Alarům byl sdílnější.“

Počtář tenhle špílec pominul bez povšimnutí.

„Tak dost!“ zvedl jsem ruku. „Pár věcí se mi zjistit podařilo. Pokud bude Karel vědět víc, tak mě doplní.“

„Samozřejmě,“ reagoval okamžitě počtář.

„O civilizaci Stínu nemá loď žádné informace. Vyjma té, že ta civilizace je nebezpečná. Tahle planeta je patrně jediná, na který se geometři vysadili. Jejich lodě se k ní dostávaj bez překážek. Přistání nikdo neklade žádný překážky. Většina průzkumníků se ale nevrací.“

„To samé hlásila i Rimerova loď,“ připojil se ke mně Karel.

„Loď je připravená dopravit nás na povrch. Životní podmínky jsou pro nás plně přijatelný. Žádný ochranný prostředky nepotřebujeme.“

„Ale je to ta bludná planeta,“ připomněl Danilov.

„To ano. Jenže teplota na povrchu se pohybuje od mínus čtyřiceti do plus třiceti. A atmosféra obsahuje kyslík.“

„Co viry a bakterie?“ otázala se Máša.

„Asi taky v normě,“ pokrčil jsem rameny. „Zdejší mikroorganizmy pro nás nepředstavuj ou nebezpečí.“

„Jenže každý pravidlo v sobě rovnou obsahuje nějakou výjimku. Víš třeba, proč nelítáme na Howardovy planety?“

Ano, to jsem věděl. Rasa malých sympatických bytostí, které měly v celém kosmu možná nejblíž k pozemským savcům, trpěla několika chorobami, které mohly mít pro lidi fatální důsledky.

„Tady ale budeme muset riskovat. Jiný východisko nemáme.“

Na chvilku jsem se odmlčel a pak dodal:

„Však taky není třeba, abychom na povrch vystoupili všichni. Můžu se na průzkum vydat sám. A když se v dohodnutý lhůtě nevrátím, máte možnost volby…“

„Jenže volby dost nepříjemný,“ nesouhlasil se mnou Danilov. „Bez tebe se nám loď nebude chtít podřídit. A jediný místo, kam dokážeme doletět, bude planeta geometrů. Takže tohle si nech. Ven vylezeme všichni. Teď už to není jen tvoje dobrodružství.“

„No dobře.“

Bylo to zvláštní, ale vlastně mi bylo příjemné, že se na povrchu planety neocitnu sám. Co na tom, že mi bude hrozit rána do zad, ale nebudu tu sám.

Ostatně copak člověk může zůstat opravdu úplně sám?

„Můžeš k tomu něco dodat, Karle?“

„O civilizaci Stínu?“ odfrkl reptiloid. „Ne. Vím jen stejné… jednotlivosti jako ty. Vlastně jsem dřív ani nepředpokládal, že důvodem útěku geometrů z centra Galaxie byl právě Stín.“

„Mizely tu jejich lodě.“

„To mizely, ale ne v boji. A ne vždycky. Zatím nevím, čím tahle rasa geometry tak vyděsila. Že by svými možnostmi? Udržovat stálé a příznivé klima na planetě, která nemá vlastní hvězdu, musí být energeticky velice náročné.“

Počtář se odmlčel a pak dodal:

„Tím spíš, když se tolik energie vydává bez zjevného důvodu… Už loď objevila dole na planetě známky nějaké civilizace?“

V duchu jsem otázku zopakoval. Vypadalo to, jako by se loď na nějaký čas zamyslela:

Mně známé symptomy civilizace zatím chybí.

„A jak takové symptomy vypadají?“ otázal jsem se ihned, protože na mě z té odpovědi zavanula nejistota.

Jakékoli struktury s vnitřní organizací, která překročila Hisův práh, nebo energetické výstupy s kritérii stability výkonu, lišící se od Hel-Atorova koridoru.

Čekal jsem ještě něco dalšího. Geometři se nevyznačovali nábožnou úctou k číslici „tři“, jíž se tolik posmíval počtář.

Ačkoli – je v tomhle světě alespoň něco, co je mimo působnost těchto dvou zvláštních kritérií? Co je to struktura s vnitřní organizací? To může být budova, radiový signál, kosmická loď i průsek v lese. Dokonce i smetiště má svou strukturu, a to mnohem složitější a pravidelnější než jakýkoli přírodní objekt. Zrod vulkánu nebo tajfun možná co do mohutnosti předčí jadernou explozi nebo požár ropného vrtu. Tady ale zřejmě fungují kritéria stability, obsažená v mně neznámém Hel-Atorově koridoru.

Geometři jsou úctyhodní – a přece i v jejich logice může být chyba. Musí tam být, když utíkali před nestřeženými a naprosto klidnými planetami Stínu tak rychle, že zapomněli i

na Přátelství, i na svou povinnost před mravně zaostalými civilizacemi.

Dotkl jsem se terminálu.

„Palubní partnere, jsou na této planetě nějaké struktury, které by byly pro jiné planety netypické?“

Jsou. Nabízím vizuální vzorky.

Na kopuli proměněné v projekční plochu naskočila žlutá světélka. Rozmístěná velice hustě, až z nich oči přecházely stejně jako před chvílí ze zdejší hvězdné oblohy. Jen moře, znázorňovaná skvrnami nepravidelného tvaru, zůstávala černá.

„Co je to?!“ zvolal Danilov. V jeho hlase zazněl nepokoj, protože plukovník nevěděl, že nevidí nějaké výbuchy na povrchu planety, ale jen a jen světelné značky na projekční ploše…

„Co je to?“

Oblasti vstřebávání energie a anomálie struktur s ukazateli, které se liší od přírodních.

„Jak výrazně se liší?“

O dva až sedm řádů.

„Něco tu je, Sašo,“ řekl jsem tiše Danilovovi. „Tohle je jen schematický zobrazení… Loď nám na planetě vyznačila body, kde dochází k mimořádnýmu pohlcování energie. A to stokrát i tisíckrát většímu, než si umíme představit v přírodě.“

Světelné schéma se přiblížilo, zřejmě proto, že jsem si to podvědomě přál. Máša poděšeně vykřikla, asi měla najednou dojem, že loď střemhlav padá.

„Neboj, to je jen zvětšení,“ uklidnil jsem ji.

Pokud jsem tomu správně rozuměl, světelné body byly po tmavém kotouči rozházené naprosto chaoticky. A tak není divu, že standardní známky civilizace tady najednou neplatily a nefungovaly. Geometři se dostali do své vlastní pasti, do pasti řádu a stability.

Rychle jsem převyprávěl svou debatu s lodí.

A v tu chvíli do našich úvah rezolutně vtrhl dědeček. Já samozřejmě nevím, jaká byla jejich dohoda s počtářem stran toho, kdo se kdy ujme komunikace s okolím, ale vehemence, s

jakou tak učinil, byla taková, jako by mu z úst konečně vytáhli roubík, který tam měl až příliš dlouho.

„To je nesmysl, Péťo! Nesmysl!!!“

„Jak to myslíš, dědo?“ zeptal jsem se s očima stále upřenýma na světélka.

„To, co si o tom všem myslíš, je nesmysl! Blábol! A hlavně mi neříkej, že na to všechno ještě nemáš názor!“

„Je to oblast chaosu,“ pronesl s nečekaným patosem Danilov. V jeho hlase však bylo až příliš mnoho ironie.

„Tak!“ zvolal vítězoslavně děda. „To je ta představa, která se nám vnucuje až příliš prvoplánově! To je ten slogan pro bulvární tisk! Nebo pro dobrodružnou četbu! Planeta, na kterou útočí síly entropie a zmatku, obklopující vesmír!“

„Nic takovýho jsem si nemyslel,“ odsekl jsem. „Opravdu vážně mě nic takovýho ani nenapadlo…“

„Tak to tak laskavě nech. Protože tohle naopak jsou známky civilizace. Jiná věc je, co mají znamenat. Kdyby tahle planeta kroužila kolem nějaké hvězdy po oběžné dráze, srovnatelné dejme tomu s Merkurovou, tak by se jistá hypotéza nabízela.“

„Myslíš vstřebávání přebytečné energie?“

„Ano. Anebo ještě jedna varianta – celá tahle planeta je polygon na zkoušení čehosi energeticky mimořádně výkonného. A během pokusů vyznačené struktury pohlcují uvolňovanou energii. Pak by taky hned bylo jasné, k čemu Stín potřebuje planetu, která nepatří k žádné hvězdě.“

„Na takový střelnici se mi tedy moc přistávat nechce,“ mínila chmurně Máša.

„Jsou dole na povrchu nějaké známky destrukce? Třeba roztavené skály nebo oblasti silné radiace…“

„Ne,“ řekl jsem, když jsem si předtím tuto odpověď ověřil u lodi.

„Pak je to planeta, která se na nějaké grandiózní experimenty teprve připravuje!“ prohlásil rezolutně dědeček.

„Jsi si tím jistej?“ otázal jsme se tiše.

„Vůbec ne. Ale je to verze, ze které bychom měli vycházet. Protože nás bude nutit k mimořádné opatrnosti.“

„Takže jsi pro výsadek?“

„Samozřejmě. Ale zapřísahám vás – nechápejte tyto artefakty jako projevy čehosi absolutně cizorodého a exotického. To by byla ta největší chyba, které bychom se tu mohli dopustit.“

„Já se teda nechci hádat, Andreji Valentinoviči,“ ozval se s mimořádným zájmem Danilov, „ale je dobrý takovýhle věci vědomě zjednodušovat? A přistupovat k projevům cizího rozumu z pozic jednoznačně lidskejch? Operovat našima kritériema?“

„Je to dobré. Protože těm cizím kritériím bychom stejně nerozuměli,“ zavrčel děda. „A zároveň bych ti rád připomněl, Sašo, že můj primitivně lidský přístup mě v podobných případech ještě nikdy nezklamal.“

„No dobrá!“ přerušil jsem spor. „Děda je pro výsadek. Co Karel?“

„Ano!“ vyhrkl dědův hlas. Za okamžik se reptiloidův tón proměnil a počtář potvrdil: „Jsem pro výsadek.“

„Co Saša?“

„No,“ zamručel plukovník. „Ať je to jak chce, teď jsem v menšině. Takže jsem pro, když už potřebujete nějaký to formální stvrzení.“

„A Máša?“

„Já jsem proti,“ odvětila suše dívka.

„Proč?“

„Prostě proto, aby naše rozhodnutí nebylo jednomyslný.“

Náš „únos“ jí jednoznačně prospěl. Ta ironie, vycházející z jejích úst, byla každopádně nečekaná. Přikývl jsem a smrtelně vážně dodal:

„No – a já jsem samozřejmě pro výsadek.“

„Tak si tady trochu zalítáme, odsouzenci k smrti?“ zeptal se Danilov. „Já odhaduju, že jednotlivý body jsou od sebe vzdálený padesát, maximálně sto kilometrů…“

Přikývl jsem, protože plukovníkovu vizuálnímu odhadu jsem věřil. Upřímně řečeno by se mi v tuhle chvíli docela líbila představa, že bychom velení odevzdali jemu – kdyby tu

zůstal alespoň stín našich někdejších vztahů. A Danilov si to uvědomil.

„Velíš samozřejmě ty, Péťo, ale já bych doporučoval posadit loď tak deset dvacet kilometrů od některý z těch anomálií. Pokud možno v oblasti se slušným počasím. Dál bude nejrozumnější jít pěšky.“

„Dobře.“

„Přistáváme, palubní partnere. Tady jsou požadavky na místo dosednutí.“

Kapitola sedmá

Pokud Danilovovi připadal jeho Mudrc, přebudovaný Alary, jako zcela nepředstavitelný a nedosažitelný technologický skok, tak co si teprve měl myslet o lodi geometrů?

Kromě plazmové smršťě za okny se neprojevily žádné obvyklé atributy přistávacího manévru. Ani přetížení, ani vibrace trupu, ani nějaký zvuk, který za normálních okolností pronikal až do kabiny.

Problém se zásobami paliva či energie jsme taky nepociťovali a naopak jsme klesali po tak marnotratné sestupné dráze, že kterýkoli pozemský balistik by z toho dostal mrtvici.

„Podobný experimenty si nedovolej ani Silný rasy," poznamenal k tomu nabádavě Danilov, když loď geometrů snížila rychlost. „To není jen energeticky rozmařilý, to je i nebezpečný. Protože hrozí přetížení konstrukce…"

Technologická převaha geometrů ho zkrátka deptala stále stejně. Pokrok společnosti se kdysi měřívál vědeckými úspěchy, produktivitou práce nebo třeba sportovními triumfy jednotlivců. Jak se zdálo, Danilov zůstával v zajetí právě těchto představ.

Na rozdíl ode mne.

Protože já nevím, v čem konkrétně je jedna civilizace lepší než druhá. Že by to bylo ve vzdálenostech, které dokáže překonat ve vesmíru? Nebo v pevnosti slitin, co je s to vyrobit? V nevyčerpatelných zásobách energie? To by pak geometři opravdu byli vrcholem dokonalosti. Ostatně kdybychom vzali v potaz onu subtilní materii, jíž se říká lidské štěstí, bude situace taky nejednoznačná.

Protože geometři jsou přece šťastní. Co na tom, že podle mého názoru je jejich společnost zbavena základních atributů svobody a že nesporný pokrok je mimo jiné i zástěrkou kasárenské askeze. Vždyť kdybychom bilancovali poměr dobra a zla, štěstí a neštěstí v obou světech, tak to Země s Vlastí jednoznačně prohraje. Tisíce „sanatorií“ jako Svěží vítr, kam jsem se měl tu čest osobně podívat, nepřeváží jeden jediný docela obyčejný pozemský kriminál. A pokud se za šťastné považuje třeba „jen“ devadesát procent geometrů, nemáme proti takovému statistickému číslu žádný protitrumf. Protože to nemůže být oněch „zlatých dvacet procent“ obyvatelstva nejrozvinutějších států Země, nemůže to být ona část lidstva, která žije v pohodlí a dostatku ve světě zalykajícím se chudobou.

Nevím, proč bychom měli být lepší než geometři. A dokonce ani nevím, co by si vybrali sami prostí Pozemšťané – zda hrdou a chudou svobodu nebo starostlivý dohled Patronů. Názor Saši Danilova a Máši Klymenkové je jiný než můj.

Jedno ale vím přesně.

Pokud v tomhle světě, ponořeném do tmy, jež teď ubíhá pod námi, tedy pod lidmi, kteří jeden druhému nevěří, kteří sní každý o něčem jiném a vůbec jsou víc než nedokonalí, tak tedy jestli se v tomto světě najde sebemenší šance, jak zastavit geometry a odradit je od kontaktů s nenáviděným Konkláve – pak tu šanci najdu.

Buď ji najdu, nebo navždy zůstanu ve tmě.

„Péťo, dá se u geometrů taky tahle bez překážek přistávat?“ zeptal se děda.

Zakroutil jsem hlavou. Ne. Pokud je vývoj na planetě alespoň tak daleko, jako byl na Zemi koncem minulého století, je podobné přistání nemožné. Svůj největší poklad, nebe, si každý přísně střeží.

Danilov si odkašlal a monotónním unylým hlasem pronesl:

„I pochopili geometři, že podobná bezstarostnost jestiť úskokem největším… I uprchli tedy na druhý konec Galaxie, aniž si zjistili, proč vlastně utíkají… Kdyby něco, tak jim budu dělat kronikáře. To by snad šlo, ne?“

„Šlo," přikývl jsem. Danilov byl asi opravdu nadobro vykolejený, když se to jeho věčné furiantství nakonec zhroutilo v zoufalý pokus o vtip.

Rychlost lodi geometrů už klesla na nějakých čtyři sta, pět set kilometrů za hodinu. Teď se loď hnala nad šedohnědou kamenitou rovinou. Ač se to zdálo zvláštní, na povrchu planety, která neměla vlastní slunce, bylo docela světlo – asi jako na Zemi za úplňku. Nad světem Stínu planulo nebe, zaplavené hvězdami.

Vstal jsem – pohyb lodi nebylo uvnitř vůbec znát – a přitiskl se tváří ke kopuli. Bylo to samozřejmě hloupé, vždyť to nebylo okno, ale obrazovka. Kvalita výjevů však byla dokonalá.

Pak se asi sto metrů pod námi objevily kopce s pozvolnými svahy. Na jejich povrchu se tu a tam cosi třpytilo… Nene, to nebude umělého původu, spíš jsou to rudné žíly, vyhřezající na povrch. Ale je tu nějaký život?

„Sedni si, Petře," požádal mě Danilov. Veškeré jeho instinkty proti podobnému šílenství protestovaly – přece nemůžu stát v lodi, která se právě připravuje k přistání.

Vyhověl jsem mu. Koneckonců stejně nic zvláštního nevykoukám, loď si terén pod námi hlídá sama.

Skoro vzápětí loď začala prudce klesat a v mém nitru jako by se všechno zastavilo; samozřejmě ne z pocitu nějakého pádu, k němuž rozhodně nedocházelo. Obloukem jsme se přiblížili až k povrchu planety, pak loď na okamžik strnula nad terénem – a dosedla. Téměř nepostřehnutelný rovnoměrný šelest utichl, dech palubních mechanizmů se zastavil.

„Tak jsme tady," dotkl jsem se terminálu.

Přistání provedeno.

„Jsou nějaké změny? Živé organizmy nebo objekty umělého původu?"

Ne. Nejbližší oblast pohlcování energie je vzdálena dvacet tisíc kroků. Naznačuji trasu.

Na kopuli se rozzářilo světélko a přes kopce se najednou táhla modravá nitka. Povšiml jsem si, jak se proměnily tváře mých přátel, a rychle jsem vysvětlil:

„To je směr k nejbližšímu anomálnímu objektu…“

Nitka zhasla.

Danilov s Mášou dál seděli oba v jednom křesle a v tuhle chvíli připomínali mírně rozhádané milence. Reptiloid se rychle vydal po obvodu kabiny. Zdálo se, že si hodlá do své bezedné paměti vštípit podobu okolní krajiny. Loď mlčela; svou úlohu v této chvíli zjevně považovala za splněnou. Tak jsem se „zaposlouchal“ a pokusil se navázat kontakt s Kualkuou. Jenže reakce žádná.

Že by ta améba ve mně taky sledovala okolní svět? Že by si na mém zátylku vypěstovala další pár očí a zkoumala svět, do něhož se dostala?

A co když se tady, ve světě Stínu, ono spojení, které vytvářelo z miliard drobných bytostí jediný celek, prostě přerušilo?

Nebo že by Kualkua bez ohledu na nepředstavitelnou vzdálenost skutečně zůstával jen jeden jediný a tato konkrétní částečka obrovitého mozku s lačnou zvědavostí polyká nové informace?

Najednou jsem pochopil, že už celou minutu v kabině panuje hrobové ticho. Počtář svou obchůzku ukončil a Danilov s Mášou upřeli zvědavý pohled na mě.

„Tak co dál, Petře?“ zeptal se tiše Danilov. „No co? Jsme přece na místě. A bylo to opravdu jednoduchý. Musíš velet.“

„Je zdejší prostředí příhodné pro život člověka?“

Taky jsem si připadal celý nesvůj. Záporná odpověď lodi by mě vlastně potěšila.

Ano.

„Tak otevři kabinu.“

Kopule ztratila průzračnost a ztmavla.

„Budeme vystupovat,“ upozornil jsem ostatní.

Kopule nenápadně mlaskla a zmizela.

A my se pod náporem planoucího nebe bezděky přikrčili.

Ne, tohle by žádný monitor zprostředkovat nedokázal. Možná proto, že jsme věděli, že v lodi to bylo jen umělé zobrazení. A s tím se dá udělat cokoli. Teď jsme se ovšem na nebe dívali vlastníma očima.

Kdysi v dětství mě ohromila noční obloha nad Krymem: po bledém svitu hvězd na severu mi připadala jako černý samet, posypaný drobnými démanty, jako skutečné dílo Boží. Později, když jsem se v mládí mohl podívat i do tropů, jsem teprve pochopil, co je to pravé jižní nebe. V té době už jsem o nějakém díle Stvořitelově neuvažoval. Hvězdy samy se rovnaly božstvům. To nebyl jen diamantový prach, ale skutečné brilianty.

Jenže tohle nebe bylo živé. Zdejší Giordano Bruno by nešel na hranici kvůli problému obyvatelnosti jiných světů, ta by byla nesporná. Tohle nebyla chladná zář mrtvých šperků, ale živý a teplý dech dalekého ohně. Mírně zvlněná pustá rovina, na níž jsme stáli, byla pohádkově krásná, skoro jako z vánoční pohlednice. Svit různobarevných hvězd ji osvětloval jako velkolepý ohňostroj, až se z toho v člověku rodil pocit, že jednotlivé barvy a odstíny se od sebe vlastně nedají rozeznat a oddělit, leda tak periferním viděním, koutkem oka. Mimochodem bez ohledu na celou fyziologii lidského zraku.

Vůně planety, kterou bezděky vstřebáváte hned v prvních okamžicích po přistání, byla téměř nepostřehnutelná. Básník by řekl, že takto voní světlo hvězd. Já ale na žádné srovnání nepřipadl. Možná to byla vůně planety bez života…

„Cítím ozon," řekla najednou Máša. „Že to tu voní ozonem?"

„To bude vod motorů," odtušil Danilov. Zvedl se z křesla a opatrně překročil kopuli, která se svinula do útlého válečku. Pak se otočil: „Můžu, Péťo?"

„Jasně," přikývl jsem.

Danilov na okamžik strnul a pak seskočil dolů. Pohlédl si dolů na nohy, jako by očekával, že z půdy vyrazí lačné zubaté tlamy. A řekl:

„Jeden malej krok pro člověka… je celýmu lidstvu na pytel."

Jeho slova utonula v tichu. To ticho bylo až tísnivé – vítr tu nevál, běžný industriální šum taky nebylo slyšet a případné hlasy už vůbec ne. Jen náš vlastní dech.

„Atmosféra má zvláštní optické charakteristiky,“ poznamenal počtář, který se pomalu hrabal z kabiny ven. „Zdejší ovzduší prakticky nijak nedeformuje viděnou skutečnost…“

„A to je všechno, co nám k tomu řekneš?“ zeptal jsem se. Z nás všech on jediný nezakoušel při pohledu na nebe jádra Galaxie žádné rozechvění ani nadšení. „To se v tobě neprobouzejí žádný pocity?“

„Samozřejmě bych mohl vychrlit řadu frází, které by naznačovaly silné emoce,“ odvětil mi posměšně. „Sám ale dobře víš, Petře, že není dobré vnímat mě… čistě lidsky.“

Přikývl jsem a podrážděnou poznámku, kterou jsem měl na jazyku, radši polkl. Počtář to zřejmě pochopil:

„Předpokládám, Petře, že většina známých ras by při podobném pohledu zažila pocity blížící se lidským. Já mám ovšem důvod, který mi brání hodnotit tuhle podívanou právě takto.“

A na chvíli umlkl.

„Na naší planetě nejsou vidět vůbec žádné hvězdy, Petře. Všechny emoce, které by se snad mohly dostavit, jsem prožil už dávno a dávno, když jsem se ve vesmíru ocitl poprvé.“

A počtář lehce seskočil za Danilovem. Máša na mě krátce pohlédla, pokrčila rameny a opatrně začala slézat na zem.

„Počkej!“ křikl jsem na ni, otevřel kontejner a vytáhl odtud nádoby s potravou. „Chytej!“

Dvě konzervy jsem hodil jí, jednu Danilovovi a dvě jsem si nechal pro sebe. Počtář ani nečekal, až se ho zeptám, a zdvořile odmítl sám:

„Znáš přece mé velmi skromné potřeby…“

„Je to kombinovaná dávka,“ vysvětlil jsem mu. „Zažene hlad i uhasí žízeň. Pro každý případ…“

„Loď bude pořád tady?“ zeptal se Danilov, který už konzervy ukládal do kapes.

Vydal jsem v duchu příslušný pokyn pro loď a vyrazil za ostatními. Kabina se uzavřela. Kosmické plavidlo geometrů, víceméně klasický létající talíř, vypadalo v tomto světě

naprosto přirozeně. Mnohem přirozeněji, než tři lidé bez skafandrů.

„Bude čekat," ujistil jsem ho. „Kdyby nic, tak čekat geometři umějí."

„Jasně – dokud nepřijde někdo, kdo bude vypadat přesně jako ty, neposadí se do křesla a nevodveze menší exkurzi na planetu Země," podpořil mě sarkasticky Danilov.

„Já ani nevím, jak je něco takového pravděpodobný," odpověděl jsem. „Ale moh bys mít pravdu. Když jsem si já nalez do cizího těla…"

Chceš vrátit tvou původní podobu?

Kualkua otázku položil suše a bez sebemenší zvědavosti.

„Ano!"

Začínám.

„Otočte se laskavě!" požádal jsem své kolegy. Tváří mi projela ostrá bolest.

Ještě že se poslušně odvrátili. Ne snad proto, že by transformace byla vyloženě odporná podívaná. Jenže já se celý zkroutil bolestí, nedokázal jsem potlačit tlumené skučení a z očí mi vyhrkly slzy. Celé tělo mi jen hořelo. Kualkua si tentokrát buď počínal neurvaleji než jindy, nebo měl prostě naspěch – já si každopádně připadal, jako by mi někdo stahoval kůži zaživa.

Když byla transformace u konce, klečel jsem na kolenou, tvář měl celou uslzenou a rty okousané do krve. Jediné, zač jsem byl Kualkuovi vděčný, bylo, že mě zbavil té rány na krku.

„Petře…" Máša se dotkla mého ramene. „Jak se cítíš?"

„Jak?" Nemotorně jsem se zvedl. „Jako když jsem to znovu já. To je celý."

Ještě jsem se mírně potácel, ale bolest už pominula a vystřídala ji blažená ochablost.

„Takhle se mi zamlouváš víc," poznamenal reptiloid dědovým hlasem. „A… taky ti dost závidím, chlapče."

Přikývl jsem. A dědečkovi jsem moc dobře rozuměl. Protože jemu už původní tělo nevrátí žádná, ani ta sebevětší bolest. Za okamžik už ale místo něj mluvil reptiloid:

„Přece jen jsi to ale neměl dělat hned tady u lodi.“

„Mou proměnu by zaznamenala na jakoukoli vzdálenost,“ odsekl jsem. „A žádný strachy. Tohle ji prostě nezajímá.“

Nevím proč, ale nějak se mi nechtělo dívat se kolegům přímo do očí. Otřel jsem si zpocený obličej a rozhlédl se kolem.

Jakmile jsme se ocitli mimo loď, scenérie na planetě Stínu byla okamžitě mnohem prozaičtější. A upřímně řečeno i dost nehostinná. Na nás lidi tu bylo dost chladno a půda, viděná původně zdálky a ve světle barevného ohňostroje hvězd, byla při pohledu zblízka suchá, tvrdá a kamenitá. Na oblohu rozzářenou miliony hvězd už jsme si mezitím stačili zvyknout.

„Pořád se mi do hlavy cpe nějaká připitomělá podobnost,“ přiznal se Danilov a svraštil čelo. Choval se tak, jako by se mezi námi vůbec nic nestalo. Za což jsem mu vlastně byl vděčen. „Hele, Péťo… Nemáš taky pocit,“ a opsal široký půlkruh rukou, „že tohle všechno je ti odněkud známý? Jenom zabalený do parádního papíru?“

V zásadě jsem s ním souhlasil. Jakési asociaci jsem se sám nemohl ubránit. Ale pořád ne a ne to chytit za správný konec. To přízračné, karnevalové osvětlení… Neživotné dálavy… Sterilní ticho.

„Nemáš v záloze nějakou hypotézu, Karle?“

„Dohady nejsou mou nejsilnější stránkou.“

„V takovým případě si chci popovídat s dědou. Protože dohady – to je přesně jeho žánr.“

Během kratičkého okamžiku reptiloid poskytl prostor svému intelektuálnímu podnájemníkovi.

„Díky, Péťo!“ vyjádřil děda ze všeho nejdřív vděk. „Ta ještěrka zdaleka není tak netečná a studená, jak by se ráda jevila – většinou mě zarytě nechce pustit ke slovu.“

Reptiloid energicky zakroutil hlavou. Dědeček se opájel možností sám si vybrat, na co se chce podívat.

„Konečně jsem si splnil dávný sen – stanout vlastníma nohama na jiné planetě. Tedy, vlastně jen zpola,“ dodal hned s ponurou ironií. „Na co se mě chceš zeptat, Pete?“

„Nenapadaj tě nějaký asociace s tímhle kolem?“

Děda se odmlčel.

„Vlastně nic zvláštního, Péťo. Jen… možná jen beletristický příměr. Očistec.“

„Cože?!“

Pokud snad děda ještě byl schopen upadnout do rozpaků, tak se to stalo právě teď.

„Vždyť to říkám – dokonalá lyrika! Já si tenhle svět představoval zrovna takhle. Ani ráj, ani peklo, ale právě očistec. Jak to píše ten Dante? ‚Já pozvedl jsem očí hled…‘“

„…a jak by kámen jejich ohněm vzplál; ó severní a sirá země, kdež jejich zář nesvítí nám víc!“ dokončil jsem bezděky citát.

Máša hlasitě zasupěla a neočekávaně se zeptala:

„Tu poezii si snad odpusťte, Andreji Valentinoviči! Obávám se, že tady bude všechno reálnější a nepříjemnější než v záhrobí!“

Vytřeštil jsem oči. Promluvila na něj poprvé od chvíle, co se děda přestěhoval do počtářova těla. Že by se opravdu smířila s tím, že zůstal člověkem, i když dlí v reptiloidovi?

Jenže dědeček jí tu zradu určitě nikdy neodpustí.

„Tak dobře, Mášo,“ poznamenal děda dobromyslně, „poezii si odpustím. Náhodou si moc dobře pamatuji, že tvým oblíbeným básníkem byl Puškin, oblíbeným prozaikem Tolstoj a oblíbenou hudbou Měsíční sonáta.“

Řekl bych, že zrudla. Ale já vůbec nechápal proč. Děda přece neřekl nic, co by se jí mohlo dotknout…

Ještě tak minutu jsme přešlapovali kolem lodi, jako bychom na něco čekali. Čekali na cokoli – na slavnostní deputaci s kyticemi, na davy inteligentních hub nebo možná na tankový sbor. Jenže svět Stínu nás ignoroval s chladnokrevností tak upřímnou, jako by ho tvořila opravdu jen tahle kamenitá pláň.

„Tak co, jdeme?“ zahleděl se na mě tázavě Danilov. „Řek bych, že někam támhle…“

„Počtář si to pamatuje přesně,“ řekl děda. „Prosí mě, abych se stáhl do pozadí, takže… zatím nashledanou.“

Reptiloid učinil krátkou pauzu a pokračoval:

„Jsem připraven fungovat jako průvodce. Můžeme se dát do pohybu?“

Přikývl jsem.

„Jako by si ty kreténi geometři nemohli do lodi vymyslet nějakou nedotknutelnou zásobu,“ broukla otráveně Máša. „Že by tam byl kompas, zbraně, stan, jídlo… třeba pro případ nouzovýho přistání.“

„Geometři nevědí, co je to nouzový přistání,“ odsekl Danilov. „Ještě štěstí, že se v procesu evoluce neodnaučili jíst.“

Vybavil jsem si protivně slanou chuť jejich potravy a zakroutil jsem hlavou:

„Až ochutnáš obsah tý konzervy, tak budeš možná mluvit jinak.“

Chůze byla velmi snadná. Terén se zdál hladký, jako uválcovaný. Jako by se tady skutečně prováděly nebo chystaly nějaké pokusy – přesně jak to předpokládal dědeček. Neznámo proč jsem si vybavil stepi kolem Bajkonuru. Jednou po přistání jsme uspořádali noční piknik s mládenci z ruských posádek, s kazašskými techniky a s Men Li-tiangem, což byl šéf oddělení přepravy nákladů. Jenže tehdy hořel ve stepi oheň, pekly se šašliky, absolvent Moskevské státní univerzity Saken Žubanov na Men Liho prosbu virtuózně přehrával na svou dombru čínské motivy, hnusná rýžová kořalka původem rovněž z Číny tekla proudem a já ucucával z láhve pekingského piva – mimochodem nečekaně chutného… Hvězd na tamním nebi bylo podstatně míň. Zato prachu kolem podstatně víc. Tady prach není žádný. A tráva taky žádná. Ideální terén pro stavbu sanatoria pro těžké alergiky a astmatiky.

„Tady prostě neroste nic,“ poznamenal Danilov, jako by četl mé myšlenky. „To je velice zvláštní. Tak kde se tu bere kyslík?“

„Z moří,“ vyhrkla okamžitě Máša.

„Jenže pevniny je tady skoro čtyřiapůlkrát víc než vodních ploch,“ vzpomněl jsem si na informace získané od lodi.

„To úplně stačí.“

„Tak jak to, že se tu teploty pohybujou nad nulou?“

Máša nejdřív neřekla nic. K otázce se vrátila až po několika minutách a poznamenala:

„Nás zaráží třeba to, proč geometři přestavujou svou planetu málem podle pravítka a kružítka. Vyloženě nás ohromilo, jak je možný, že dokázali svou planetární soustavu přestěhovat na druhej konec Galaxie. Ale vytvořit celou planetu… no dobře, tak ne vytvořit, ale obalit ji kyslíkovou atmosférou a pak ji ještě ke všemu vytápět – já nevím, ale řekla bych, že s něčím takovým by si geometři neporadili.“

Nikdo nic nenamítal, ale Máša po chvíli ještě dodala:

„Já vím, že nemám nejmenší naději tě o něčem přesvědčit, Petře. Ale stejně – nemáš dojem, že asi nemá cenu počítat se spojenectvím takový civilizace? Já bych řekla, že je přinejmenším naivní očekávat pomoc od někoho, kdo si z celý planety udělá komoru na starý krámy…“

Zakroutil jsem hlavou:

„Ty si neumíš představit, Mášo, jakou mi tahle planeta udělala radost. Jak tím umělým ohřevem, tak atmosférou, která by tu neměla bejt, a vlastně i tou úděsnou pustotou…“

„Ale proč?“

„Protože to je přístup vyloženě lidskej.“

Danilov se tlumeně zasmál a zeptal se:

„A nechceš náhodou říct ruskej?“

„No – když se ukáže, že tu planetu vlastně nikdo nepotřebuje a že si ji vyrobil jen tak pro každej případ, tak bych tomu postupu možná říkal ruskej.“

Vypadalo to, že Máša se urazila. A to ne na Danilova, nýbrž na mne.

Náš přístup k vlastenectví je zřejmě dost rozdílný. Ba hodně rozdílný.

„Lidé mají ve srovnání s mou rasou jednu obrovskou přednost,“ prohlásil najednou počtář. „Rozdíly mezi kulturami lidské společnosti jsou tak velké, že jste od počátku byli ochotni fungovat v rámci Konkláve.“

„To ale není nic k závidění, Karle,“ namítl jsem. „Kdyby ty rozdíly byly menší, možná bychom dnes byli schopný brát do zajetí i Hixany.“

Cože je samozřejmě věc hodně sporná. Ať si říká kdo chce co chce, konflikty mezi státy byly nakonec motorem vědeckotechnického pokroku. Počtář se ale nepřel. A tak jsme dál šli mlčky, jako by všechna abstraktní témata tváří v tvář hvězdnému oceánu příliš rychle ztratila dech, protože byla příliš bezvýznamná a malicherná.

Když jsme ušli asi tak tři kilometry, loď nám zmizela z dohledu. Jakmile jsme vystoupali na další návršíčko, všichni jsme se jako na povel ohlédli.

Matně šedý kov téměř splýval s krajinou. Rozeznat loď jsme dokázali jedině podle slabých duhových odlesků.

„Nemáme se vrátit?“ navrhl Danilov. V jeho slovech zazněla ironie, a tak jsem neřekl nic. Jenže on si dál nedával pokoj: „Jestlipak víš, Péťo, jak bude vypadat opravdu nečekanej konec tyhle naší pouti…“

„Vím.“

„Když nikoho nepotkáme. A nic nenajdem. Když tady budeme bloumat, dokud nesežerem všechny konzervy a neprošlapem všechny podrážky. A pak se vrátíme na Zemi.“

„To já vím, Sašo.“

Danilov přikývl a pak se najednou důvěrně dotkl mého ramene:

„Ale to bych teda nechtěl, Petře.“

„Tak jdeme dál.“

Začali jsme sestupovat po svahu dolů. Poslední orientační bod zmizel a hvězdy na tomto šíleném nebi nám nijak pomoci nemohly. Nezbývalo tedy než spoléhat na počtáře a jeho schopnosti.

„Aspoň sedum,“ prohlásil nečekaně Danilov.

„Co sedum?“ nepochopil jsem.

„Porušujeme nejmíň sedum bodů řádu vnitřní služby už jen tím, že se tady promenujeme. A to nemluvím o detailech, který tomuhle výletu předcházely.“

„A to tě děsí?“

„Ne. Vlastně mě to začíná spíš bavit.“ A Danilov ze všech sil kopl do kamene. „Tyhle boty totiž moc dlouho nevydržej. Protože se v nich nevznášíme po stanici…“

„Měli jsme možnost letět sem perfektně vystrojený a vyzbrojený," připomněl jsem mu.

Danilov neodpověděl.

„Nějaký zbraně tady jak se zdá nepotřebujeme, aspoň zatím," zastala se ho Máša. „Ale Petře…"

„No co?"

„Ty geometry znáš mnohem líp než kdokoli z nás. Co je tady mohlo tak vyděsit?"

Chtěl jsem říct „nebe", ale geometři pod touhle září přece hodně dlouho normálně žili…

„Nevím."

„A nebyla to třeba ta obrovská síla? Nesmyslná a obludná. Obyvatelná, a přitom úplně pustá planeta…"

„Ne." V tomhle ohledu jsem neměl žádné pochybnosti. „Jakákoli síla, dokonce i taková, která by byla mnohonásobně vyšší než ta jejich, by pro ně byla jedině výzva. Určitě by chytračili a hledali způsoby, jak na ni vyzrát, ale v žádným případě by se před ní nedali na útěk."

„Tak to muselo bejt něco absolutně cizího. Naprosto neznámýho, a proto děsivýho," pokračovala nepříliš jistě.

„Přihořívá," prohodil Danilov.

„Opravdu?"

„Teď jsem to myslel doslova," upřesnil plukovník. „Řek bych, že začíná bejt teplejc. Ale ten tvůj předpoklad je zajímávej."

„Ten druhej?"

„První i druhej. Víme toho tak málo, že můžeme vyslovovat jakýkoli hypotézy."

Vypadalo to, jako by se Danilov rozhodl, že si z Máši bude trochu utahovat. A nenapadlo to jenom mě – Máša zvolnila krok a podezíravě se na plukovníka zahleděla. Jenže ten se tvářil jako učiněné neviňátko.

„Petře, chce s tebou mluvit Andrej Chrumov," oznámil mi nečekaně počtář.

Zastavil jsem. Jakmile reptiloid přenechal vůdčí roli ve svém vědomí dědovi, jeho rychlost okamžitě poklesla do

hodnot vysloveně želvích. Běžet drobnými krůčky na čtyřech tlapkách prostě pro člověka není ten nejlepší způsob pohybu.

„Už tomu začínám rozumět, Péťo. Alespoň se mi to zdá," vyhrkl děda bez dlouhých předmluv. „No tak, zkus taky chvilku přemýšlet!"

Máša s Danilovem už taky zůstali stát.

„Pořád nemůžu pochopit, co je tu tak vylekalo, dědo. Zjevný nebezpečí tady nevidím žádný…"

„No a dál?!" povzbudil mě dědeček k dalším intelektuálním výkonům.

Obhlédl jsem okolní krajinu. Hvězdné moře nad hlavou, ticho, lehký větřík a zdá se, že najednou je opravdu tepleji…

„Já tu nebezpečí nevidím," opakoval jsem. „Tady neprobíhá žádnej boj, je to tak dědo? A civilizace Stínu se nijak nebrání…"

Zatímco při prvním závěru reptiloid cukl hlavou, jako by přikyvoval, dál už se naše předpoklady zjevně rozcházely.

„Tak jednoduché to zase není! Kdyby to byl svět pracovitých a pokorných pacifistů, geometři by ho okamžitá schramstli! Přemýšlej, chlapče, přemýšlej! Geometři, ti silní, sjednocení geometři, ochotní v zájmu svého cíle uplatnit veškeré možnosti a prostředky, geometři ochotní padnout v boji, uplatňující silnou centralizovanou moc a nebojící se násilí – tak právě ti najednou utekli. Ostudně utekli, a přitom si to ještě ke všemu sami uvědomují! No tak! Co se tu stalo?"

Že by ten děda už skutečně něčemu porozuměl?

„Aha – že by Stín byli vlastně taky geometři?" riskl jsem poměrně divokou variantu. „Že by to byla civilizace se stejnou etikou a stejnou cílevědomostí? Jenže ještě mocnější?"

Reptiloid zívl. Dědeček zřejmě chtěl naznačit povzdech.

„Jsem prabídný vychovatel," zasupěl nakonec. „Patron by ze mě rozhodně nebyl. Když jsem člověka od narození tak nadaného jako ty přece jen nenaučil myslet nestandardně, a to jsem na to přitom vynaložil tolik času…"

Děda umí sám sobě vyčinit tak, že jako kreténi nakonec vypadají ti v jeho okolí.

„Andreji Valentinoviči," ozval se mírně zvýšeným hlasem Danilov. „Pokud jste pochopil, co se to tu děje, tak byste snad…"

„Ne. Já nic vysvětlovat nebudu," prohlásil děda. „Pokud je můj odhad správný, tak toho ani nebude zapotřebí. No a jestli je nesprávný, tak by bylo zbytečné obtěžkávat vaši mysl falešnými hypotézami."

Danilov na mě pohlédl a já v jeho očích postřehl soucit. Možná tomu nebudete věřit, ale za tohle nečekané porozumění jsem mu snad byl ochoten odpustit i zradu.

„Neřekne nic," přikývl jsem. „To mi můžeš věřit."

Jenže děda už mezitím nabádavě pokračoval:

„Jakékoli zúžení počtu variant vede k prohře. Jednoznačně stanovený vektor může sice být takticky výhodný, ale ze strategického hlediska je dříve nebo později odsouzen ke krachu. Promýšlejte celou tu situaci sami."

V jeho hlase zněla jasná ironie.

„No dobrá. Přenechávám své místo Karlovi," rozhodl děda. „Protože pokud bych se v tomhle těle pokoušel jít já, ztvrdneme tu na několik týdnů."

Reptiloid se pružně otřepal a já se ho zeptal:

„Víš aspoň ty, co si děda o tom všem myslí, Karle?"

„Naše dohoda zní tak, že jeho myšlenky kontrolovat nemůžu," odpověděl rychle počtář.

Tohle asi už navždy zůstane jen tvrzením, které si já nemůžu nijak ověřit.

A tak jsem jen přikývl.

„Je to ještě tak pět kilometrů," řekl Danilov. „Co myslíš? Ale co když tam *nic* nenajdem, Petře?"

Vítězové jak známo nebývají souzeni.

O tom jsem přemýšlel, zatímco naše podivná expedice dál postupovala svou trasou po planetě Stínu. Že bych se opravdu mýlil? Kdežto Danilov s Mášou se tím, že odletěli s lodí geometrů k Zemi, naopak rozhodli pro jediné správné řešení?

Možná že jsem si až příliš zvykl jen vítězit. A to od samého dětství. Dokonce i všechny mé životní prohry byly vždy jen katalyzátorem a odrazovým můstkem na cestě k dalším

úspěchům. Všechny ty přiblblé školní olympiády… „Mladá naděje Ruska“… „Budoucí pýcha vlasti“… Vojenské učiliště, pak kosmická flotila… Jistě, žádné zvláštní osobní ambice jsem v životě jaktěživ neměl. Zato mě nikdy neopouštěla jistota, že vše, do čeho se pustím, může skončit jedině úspěchem. Dokonce i když jsem s nešťastnou „spirálou“ přistával na okresní silnici, pod vší tou panikou, vztekem a odevzdáním se do rukou osudu dál planula jistota, že si s tím poradím.

Vítězové nebývají souzeni, ale proč jsem si vtloukl do hlavy, že se tím vítězem stanu i tentokrát?

Co když se z civilizace Stínu vyklube ještě větší zlo než z Konkláve nebo z obyvatel Vlasti? Co když porozumět jí nebude v našich silách, jak se to možná přihodilo i geometrům? Co když všechny ty planety budou prázdné?

K bodu, který loď označila za „nestandardní strukturu“, zbýval sotva kilometr. Jenže já tam neviděl nic, naprosto nic. Žádné stavby, žádné energetické smrště, prostě nic, co by se dalo považovat za nějakou známku činnosti cizí inteligence.

Před námi byla jen rovina a pahorek. Světlo hvězd. Kráčeli jsem dál a dál a počtář nás spolehlivě vedl, ale mě se s každým dalším krokem zmocňovalo stále větší zoufalství.

„Je mi to hrozně líto,“ řekl skoro omluvně Danilov. „Slyšíš mě, Petře?“

Rozhlížel jsem se po pláni zalité barevným světlem tak usilovně, až mě z toho bolely oči. Není něco třeba až za tím kopečkem?

Ale co by tam tak mohlo být?

„Můžeme se klidně podívat na jinou takovouhle anomálii,“ poznamenala Máša. „Nebo se proletět nad planetou. Naše loď je přece schopná atmosférickýho letu, nebo ne?“

Bylo to řečeno docela přejícně. Zhruba stejně shovívavě jsem se já sám zachoval vůči Danilovovi a Máše, když jsem je vzal do zajetí a když se oni oba přesvědčili, že jiné východisko neexistuje a odpor nemá smysl.

Jen počtář mlčel. Kráčel v čele – soustředěně a neúnavně. Právě on byl určitě jednoznačně na mé straně, protože jejich

civilizaci by jen sotva mohla vyhovovat aliance Země s geometry, natožpak ztráta privilegované úlohy živých superpočítačů. Ale copak ještě nechápe, že tenhle oříšek je pro nás až příliš tvrdý? To, co tolik vylekalo geometry, je pro nás patrně nedosažitelné – takže do příštích událostí nemůžeme nijak zasáhnout.

„Vidíš tam alespoň něco neobvyklýho, Karle?“ zeptal jsem se.

Reptiloid si s odpovědí dával na čas. Zastavil se a zvedl hlavu. A pak mě požádal:

„Mohl bys mě vzít do náruče?“

Uchopil jsem ho se zvláštními pocity – v mých rukou, svírajících malé tělo, teď spočívaly dva rozumy, patřící s největší pravděpodobností k nejpronikavějším v celé Galaxii. To tělo je křehké. Příliš křehké na sílu, kterou v sobě obsahuje.

„Zvedni mě výš,“ nařídil mi reptiloid.

Vzepřel jsem ho tedy až nad hlavu a znehybněl jsem. Museli jsme vypadat dost podivně – člověk, vzpírající k nebi nevelkého varana.

„Už vidím,“ konstatoval nevzrušeně počtář. „Můžeš mě pustit dolů.“

„A co je tam?“ zeptal se Danilov. Jeho hlas zněl napjatě.

Reptiloidovy oči blýskly.

„Člověk.“

„Cos to říkal?“ Danilov pohlédl kupředu a pak se sklonil k reptiloidovi. „Kde ho vidíš?“

„Je za kopcem. Člověk. Je sám. Jde nám naproti.“

Za okamžik už jsme se všichni hnali jako o závod do svahu. Nebyl nijak strmý, a tak jsme reptilodia nechali rychle za sebou – ale před sebou jsme neviděli nic neobvyklého, vlastně vůbec nic…

Až do chvíle, než jsme se dostali na vrchol.

Danilov, který běžel jako první, náhle strnul, poklesl do pozice startujícího sprintera a vypadal, jako když se chce schovat. Vedle něj znehybněla Máša. Já zastavil mezi nimi a pohlédl napjatě před sebe.

Asi sto metrů od nás opravdu stál člověk.

Řekl bych, že žena. A ještě bych řekl, že mladá. Hvězdná iluminace umožňovala rozpoznat jen postavu a dlouhé vlasy, ne už rysy obličeje.

„A prosím," řekl nečekaně klidně Danilov, stojící hned vedle mě. „Takže jsi nakonec měl pravdu, kamaráde. Teda – aspoň v něčem…"

Ta žena se ani nepohnula. Stála s hlavou zdviženou vzhůru a dívala se na vrchol kopce – na nás. Měl jsem dojem, že se jí žádný zvláštní údiv nezmocnil. Jako by na těchto nekonečných pustých pláních lidi potkávala každou chvíli.

Lidi?

Ale Karel se přece taky nijak nepodivil tomu, že potkáváme humanoida! Že by opravdu čekal právě něco takového?

Odstrčil jsem Danilova a vykročil kupředu. Zvedl jsem ruku ve snaze na sebe upozornit.

Postava učinila jakési gesto. Také mi zamávala, plavně a beze spěchu. A vydala se mi vstříc.

Tak tomuhle říkám kontakt!

Učinila krok, a pak další… A najednou jsem si uvědomil, že ta dívka – a byla to dívka, o tom už jsem neměl nejmenších pochyb – vlastně nejde k nám. Mířila kamsi stranou, na kamenitý plácek, který se od okolní pustiny čímsi sotva postřehnutelně lišil. Snad byl rovnější než okolní terén, snad o něco tmavší, ale každopádně působil dojmem, že světlo hvězd nad ním nemá žádnou moc.

„Stůjte!" vykřikla Máša. „Počkejte chvilku!"

„Haló!" zaječel Danilov.

Co se teď stane, jsme pochopili všichni najednou, ale už jsme tomu nedokázali nijak zabránit. Dívka zvolnila krok, jako by na okamžik zaváhala. Ale jak je možné, že veškerý ten povyk, co jsme ztropili, v ní nevyvolává nejmenší zájem?

Šla dál.

„Dívej!" chytil mě Danilov za ruku. „No tak se na to dívej!"

Vzduch se náhle zachvěl. Odkudsi k nám zavanul chlad. Dívčina postava se náhle rozkolísala jako odraz na vodě. Nad

pláckem, k němuž kráčela a který zřejmě viděla o dost zřetelněji než my, se rozlila vlna bledého světla. Taková krátká, měkká vlna, která v sobě rozpustila všechny barvy a tvary a ženskou postavu prostě setřela.

Když světlo pohaslo, už na plácku nebyl nikdo.

„To je brána," řekla osípěle Máša. „Brána."

„Spíš přechodová komora," opravil ji Danilov a podíval se na mě. „Už vím, co mi připomíná tahle planeta, Péťo…"

Přikývl jsem. Já sám už taky pochopil.

„To je karanténa."

Možná že to byla zavádějící asociace. V karanténním oddělení jsem se ocitl jen jednou, během výcviku. Naostro jsem se tam samozřejmě mohl dostat třeba po přistání na Zemi s reptiloidem, ale k tomu… jaksi nedošlo. Ale teď jsem si naráz vzpomněl jak na chvějivé, popuzující světlo stropních panelů, do nichž byly zamontovány i baktericidní lampy, tak na syntetickou vůni a chuť sterilního vzduchu se silnou stopou ozonu, i na těžké, dusivé ticho.

„Tohle je jejich předpolí," zašeptal Danilov. „Planeta, na který nechaj přistát každýho! Jenže pak toho každýho transportujou někam dál…"

„Ale kam dál?" zeptala se Máša.

„Jak já to mám vědět? Třeba na jinou planetu. Nebo do podzemního města. Nebo třeba na onen svět."

„Kdo byla ta dívka, Karle?" zeptal jsem se počtáře.

„Nevím. Možná některý z těch pilotů od geometrů, kteří se na Vlast nevrátili. Anebo třeba místní."

„A to tě nepřekvapuje, že tahle civilizace je taky humanoidní?"

Reptiloid na mě pohlédl se shovívavým údivem:

„Ani v nejmenším. Pokud tě geometři považovali za agenta Stínu, musí to přece znamenat, že lidská podoba jim není cizí."

„No dobře, ale co se s tou dívkou stalo?"

„Danilov má asi pravdu. To bude dopravní pásmo. Fortna."

„Co teď máme podle tebe udělat?"

„Vrátit se. Anebo pokračovat. Já bych dal přednost vstupu do toho kruhu."

„To já bych dal přednost návratu," opáčil Danilov. „Jenže to by mělo smysl jedině tehdy, kdybys s tím souhlasil ty, Petře."

Pohlédl jsem na místo, kde dívka zmizela, a cosi ve mně usilovně protestovalo – „nech toho, nechoď tam!" Rozhodně jsem si ale nemyslel, že jsme právě sledovali nějaký sofistikovaný způsob sebevraždy – nejspíš to opravdu bude stejný transportní terminál, jako jsou kabiny geometrů. Jakmile ale uděláme další krok kupředu, přijmeme pravidla hry, jimiž se řídí civilizace Stínu. Ať už jsou kdokoli – stejní lidé jako my nebo naopak jacísi Kualkuové, kteří na sebe dokážou vzít jakoukoli podobu.

Střežit planetu, která měla jedinou funkci, funkci přistávací plochy, prostě nepovažovali za nutné. A kdoví, možná že tady každý návštěvník rovnou procházel i procesem dezinfekce…

Pak už příchozího zřejmě čekala síť Forten, rozmístěná po celé planetě. A nám bylo právě předvedeno – nikdy neuvěřím, že náhodou – jak tyto Fortny používat. Takže volba je jasná: Vstup dál, nebo táhni!

„Ale tohle by opravdu vypadalo na manýry supercivilizace, Andreji Valentinoviči," řekla Máša. A hned se zarazila, protože si uvědomila, že se obrací k člověku, jehož sama prohlásila za mrtvého.

Těžko říct, zda počtář dědovi poskytl první hladinu vědomí sám, nebo zda ten ho k tomu pohotově donutil:

„To by byla věru chaboučká civilizace, děvenko. S vyloženě horizontálním vývojovým schématem. Asi jako ve starých amerických románech, kde na každém asteroidu stojí americký bar, americký kostelíček a americký šerif s plechovou hvězdou…"

Děda vydal velmi autentické zafunění – bylo znát, že s reptiloidovými mluvidly zachází stále dokonaleji:

„Planeta změněná v kosmodrom, to je prostě k smíchu. Víš, jeden starý autor vědeckofantastické literatury kdysi prohlásil: ‚Galaxie je pro mě příliš málo. V té je jen sto milionů hvězd. To já mám větší rozmach – já budu psát jedině o

megagalaxiích…‘ A býval by udělal líp, kdyby si všímal jedné jediné hvězdy…“

Danilov se tiše uchichtl.

„Tohle všechno ale přece musí mít nějakej smysl!“ usoudila ponuře Máša. „Aspoň nějakej! Předvádět svou velkolepost je skutečně jen žabařina. Ale proč teda tohle všechno, Andreji Valentinoviči?“

Děda dlouho mlčel. A když nakonec odpověděl, znělo to rozpačitě a jaksi neochotně:

„Pokud mám pravdu, Mášo, tak se ti má odpověď nebude zamlouvat. Ona je vlastně dost nesympatická i mně.“

A už je to tady zas… Jistě, já to chápu – dědův osud celý jeho život nezávisel na tom, co ví, ale na tom, co dokáže utajit. Všechny ty narážky, nejasné pohrůžky, mlžení a mnohoznačná proroctví – to vše mu nakonec umožnilo opustit akademickou pracovnu a zabřednout do bahna politických intrik.

Ale teď se snad mohl zachovat trochu jinak!

„Dědo! Mám… tam jít?“

„Já myslím, že touhle branou bychom měli projít všichni.“

„Bez tebe se vocuď stejně nedostanem,“ opakoval utkvěle Danilov. „Já to teda za moc chytrý nepovažuju, ale jestli do toho jdeš, tak bysme se k tobě měli připojit všichni.“

Asi to tak budu muset nechat.

Třeba už proto, že tahle demonstrace síly byla víc než názorná. Civilizace takovéhoto formátu nebývá nejlepším spojencem. Vlastně se do této role nehodí ani trochu, asi jako Britské impérium v dobách největšího rozkvětu pro nějakou chudičkou a zapadlou africkou kolonii.

„Tak jdeme,“ rozhodl jsem. „Nejlepší bude, když se všichni chytíme za ruce. A tebe… myslím Karla… poneseme.“

„Proč ne?“ souhlasil hned dědeček.

Zvedl jsem reptiloida ze země a pohlédl na Danilova. Ten mě mlčky uchopil za loket. Máša se postavila vedle něj.

„To už nemáš vůbec žádný hračky?“ zeptal jsem se jí zvědavě.

„Ne,“ odpověděla. Vypadalo to, že upřímně.

Ačkoli – k čemu by nám tady byla laserová pistole? Nebo dokonce legendární alarský ggoršš…

„Já vlastně nejsem rád, že do toho musíte jít se mnou," řekl jsem, když jsme nemotorně, s grácií ztracených dětiček, začali sestupovat po úbočí. „Kdyby…"

„Hele, di do háje," poradil mi mírumilovně Danilov. „Tohle už jsou teď zbytečný kecy…"

V čem spočívala výlučnost tohoto místa, natožpak princip pohlcování energie, věděla jen naše loď. Já si zatím ničeho zvláštního nevšiml. Ačkoli už jsme vstoupili na drobné oblázky, skřípající pod nohama, a dokonce už jsme došli až na místo, kde předtím jako duch zmizela ta neznámá, pořád se nic nedělo. Danilov křečovitě svíral můj loket a všichni tři jsme družně ťapkali vedle sebe, jako tři idioti, kteří se rozhodli, že se co nejrychleji naučí tancovat sirtaki. Reptiloid, o němž jsem nevěděl, kdo v tomhle okamžiku jeho tělo vlastně kontroluje, jen kroutil hlavou.

Nedělo se nic.

Že by to nefungovalo?!

V tu chvíli mnou projel kratičký, ale velice intenzivní pocit hanby. Zaťal jsem zuby a představil si, jak se vracíme na Zemi. Ať se tu proboha stane aspoň něco! Může to být třeba hnusné a potupné – ale aspoň něco!!! A je jedno, jestli se budu muset pustit do křížku s celým světem nebo kráčet po kolena ve sračkách a krvi – já to udělám. Někam se doplazím, i kdyby to mělo být sebeobtížnější…

Před našima očima se vynořila kalná mihotavá opona.

Danilovovy prsty se bolestivě zaťaly do mé ruky. Reptiloid naopak celý ochabl – zřejmě se preventivně uvedl do tranzu, protože se obával něčeho podobného, jako byl jump. Máša vykřikla, přiskočila až k Danilovovi, ale ten se na nohou neudržel a všichni jsme začali padat. Svět kolem se rozkolísal. Vše tonulo v bělavém světle. Kamení pod nohama už jsme necítili, nebylo tam nic a my jen padali.

Pak nám v uších zazněl zvuk, vlastně ne zvuk, spíš takové krátké zavřeštění, takový sten prostoru. Byl to opravdu jakýsi

průchod, taková další hra s dimenzemi, jiná, než jakou si vymysleli lidé, jiná, než jaké užívali geometři.

Najednou jsem pocítil, jak mé vědomí vyhasíná a jak se mě zmocňuje otupělost. Myšlenky se pohybovaly jen velice ochable a líně.

Ale přece jen se něco dělo. Aspoň něco.

Část druhá

Stín

Kapitola první

Rána. Rána a pak světlo. Propadl jsem se kamsi dolů, přejel tváří po lepkavém bahně a pak se natáhl jak dlouhý, tak široký. Na poslední chvíli jsem se ještě pokusil dopadnout na záda, abych uchránil reptiloida, jehož jsem tiskl k hrudi.

Přestože už jsem chápal, že jsem sám.

Okamžik, kdy zmizela Danilovova ruka, která mě doposud křečovitě svírala, a kdy kamsi odlétl i Karel, zůstal kdesi za hranicemi paměti. A jak jsem tak ležel ve studené břečce, mhouřil oči před oslnivým slunečním světlem, v bezděčné embryonální reakci přitahoval kolena k břichu, byl jsem najednou ochoten propadnout záchvatu hysterie. Rozdělili nás. S lehkou nenuceností zkušeného chirurga nás jednoho od druhého jednoduše odťali.

Ve spáncích mi pulzovala bolest. Hlava mi připadala jako kus litiny, který právě projel pecí, válcovací stolicí a nakonec kovářským bucharem. Hrdlem cloumaly dávivé konvulze. Zřejmě mě právě proškubli prostorem, a to zjevně někam hodně daleko – tady byl vzduch jiný, naplněný nepříjemnými hustými pachy, a přitažlivost tu byla přinejmenším jako zemská, možná ještě o něco větší. Zář, která mi bušila do obličeje, se zdála oslepující dokonce i skrz zavřená víčka.

Přitiskl jsem mokré špinavé dlaně ke spánkům a posadil se do dřepu. Bolest odcházela, ale jen pomalu a zdráhavě. Zmocnil se mě nezvládnutelný třas. Že by to všechno byly následky přenosu jinam? V takovém případě dávám přednost jumpu – ode dneška už navždy…

Červené kruhy před očima postupně hasly. Opatrně jsem pootevřel víčka. Svět kolem mi připadal zpola smazaný a vybledlý jako stará fotografie. S každým dalším okamžikem se však plnil barvami, barvami jasnými, výraznými a divokými.

Džungle.

Válel jsem se na pomezí lesa a močálu, na úzkém pruhu vlhké hlíny, porostlé vysokou travou. Slunce, které zrovna vstalo zpoza obzoru – a já jasně cítil, že není večer, ale ráno – svítilo jasněji než to pozemské a ten svit v sobě obsahoval jakýsi těžko postřehnutelný bělostný odstín. Vlevo ode mě se táhla jednolitá, neprostupná sytě zelená stěna, protkaná žlutooranžovými skvrnami květů a šlahouny vzdušných kořenů. Vpravo se prostíralo rovné šedohnědé třasovisko, šalebně protkané zelenou travou. Bažinu prozrazovala jen jáma v zeleném koberci s potrhanými okraji nedaleko břehu, která zřejmě vznikla docela nedávno po dopadu čehosi těžkého. Zachvěl jsem se a pokusil si představit, zda do močálu třeba nedopadla alespoň dvě těla.

Jenže to ne, to sotva. Hladina hnědé břečky byla dokonale hladká. A taky rozměry té bahenní louže byly příliš velké – sem mohl žuchnout celý raketoplán, kdyby na to přišlo.

„Kurňa," zašeptal jsem a odplazil se od okraje močálu. I když přísně vzato jsem vlastně měl štěstí. Močály nemám rád už od dětství – buď jsem už jako malý viděl nějaký film, který mě k smrti vyděsil, nebo jsem do takového třasoviska při procházce s dědečkem sám spadl, podobnou příhodu mi děda z výchovných důvodů mohl docela dobře uspořádat. To nevím a psychoanalýzou se trýznit nehodlám. Ale bažiny prostě nemám rád.

Dál od břehu už byla země pevná, i když si stále uchovávala vlhkou tvárnost. Vstal jsem a štítivě si otřel z tváře bláto. Rozhlédl jsem se. Nikde nikdo. Přinejmenším v blízkém okolí. Ale vypadá to tu docela malebně. Bažina se táhne až k obzoru, celý oceán bahna. Ta džungle bude široká nejmíň dvacet kilometrů a za ní se zvedají hory – skalnaté, holé a chmurné hory.

„Dědo! vykřikl jsem. „Sašo! Danilove!"

Můj křik uvízl ve vlhkém vzduchu a ztichl.

„Mášo!"

Hruď se mi nepříjemně sevřela. Nikdo tu není. Možná na celé téhle planetě. Pokud nás sledovali, a tím jsem si byl téměř

jist, tak nás mohli rozmístit do různých světů. Ale proč by to dělali? Aby si s námi zaexperimentovali? A zkoumali naše reakce? To je samozřejmě možné. Jenže to by byl pokus z kategorie planet jako kosmodromů… A v takové supercivilizace já nevěřím.

Poplácal jsem se po kapsách a přesvědčil se, že konzervy s jídlem nezmizely. Jinak jsem u sebe neměl nic. Proboha, co má tohle znamenat? Že by opravdu zkouška schopnosti přežít?

Natrhal jsem pár chomáčů trávy a začal ze sebe stírat bláto. Tráva byla docela obyčejná. Nejsem sice botanik, ale na první pohled bylo jasné, že flóra je tady vyloženě pozemská. Takže bych snad mohl doufat, že dinosauři tou džunglí běhat taky nebudou.

Bolest hlavy se pomalu mírnila a odcházela. Uklidnil jsem se i já. A pak jsem si konečně všiml něčeho, čeho jsem si měl povšimnout hned.

Pod nohama jsem měl stejný plácek, prostě Fortnu, jako na bludné planetě.

Byl to zvláštní pocit. Nebyl jsem schopen si uvědomit, čím se tohle místo lišilo od okolí. Dokonce ani v duchu, sám pro sebe jsem nenacházel slov. Prostě jsem ten hustě porostlý pěťák hlíny ucítil stejně jako střelka kompasu kus železa.

A taky jsem věděl, že brána je zavřená. Mohl jsem tu zdupat všechnu trávu, skákat, běhat, válet se po zemi – a stejně se nic nestane.

Pokud mají světy Stínu k dispozici takovouto dopravní sít, lze jim jen zatleskat. Tohle nejsou banální „telefonní budky“ geometrů, ale cosi utkaného z okolní reality, z kamení, trávy a hlíny. A navíc tato místa zanechávají v paměti stopu, jakýsi maják.

„No a co jste tím dokázali?“ zašeptal jsem a rozhlédl se kolem.

Chtěl jsem věřit tomu, že tímhle vším chtěl opravdu kdosi čehosi dosáhnout. Že na mých slovech a činech alespoň trochu záleží.

Učinil jsem několik kroků a postavil se přímo do středu Fortny. Chvíli jsem stál a čekal.

Jenže nic se nedělo – i kdybych tady býval vystál důlek. Asi bych tu takhle stál ještě dlouho a čekal neznámo na co.

Jenže pak se vysoká tráva u kraje lesa dala do pohybu, i když vzduch se ani nepohnul.

Co že jsem to říkal o zdejší flóře a fauně? Ať to bylo cokoli, v následujícím okamžiku už jsem ležel na zemi a napjatě sledoval zelenavé pohyby dlouhých stébel. Jak jsem svého času vysvětloval svému malému sousedovi, organika jiných světů je pro jakéhokoli jedince nepoživatelná. Otázkou ovšem je, zda to vědí i zdejší šelmy…

Tráva se uklidnila. Má obrazotvornost už vykreslila šavlozubého tygra, přikrčeného před posledním skokem po oběti. Což by bylo to nejmenší, protože v kosmu vždycky narazíte na dost a dost ohavností, při pohledu na něž takovému šavlozubému tygrovi ještě rádi skočíte do náruče.

Utíkat bylo hloupé a taky nebezpečné. Ostatně přibližovat se k místu, kde se tráva hýbala, taky. Ale přece tu nebudu stát jako solný sloup, ani se nebudu zavrtávat do země!

Tak jsem nejdřív přidřepl a pak se dokonce napřímil – některé šelmy se leknou, když vidí, že soupeř je vyšší něž ony – a vykročil jsem kupředu. Sice pomalu, ale krokem pokud možno co nejjistějším.

Třeba ho vylekám…

Jenže za chvíli jsem zjistil, ke komu se to blížím.

V trávě s rukama založenýma za hlavu ležel a do nebe spokojeně zíral mladý muž. Mohl být o něco mladší než já, tak dvaadvacetiletý. Měl vlasy barvy popela a měděné tmavou kůži. Oblečený byl do zelené bundy splývající s trávou, stejných kalhot a na nohou měl těžké boty s ošlapanými podrážkami. Pomalu na mě pohlédl a v jeho mírně šikmých očích se zalesklo cosi jako zájem. Pak ale oči znovu upřel k obloze.

Zmátlo mě to tak, že jsem se taky zadíval k nebi.

Nebylo tam ale nic zvláštního. Jen osamělý mráček.

„Co je ti?“ zeptal jsem se ho zmateně a až dodatečně si uvědomil, že mi přece nemůže rozumět. Navíc jsem mu rovnou začal tykat.

Ještě o chviličku později mi došlo, že nemluvím ani rusky, ani anglicky a dokonce ani jazykem geometrů.

„No ležim," utrousil ten mládenec.

Tomuhle tedy říkám kontakt!

S pohledem dál upřeným na neznámého jsem přidřepl. V hlavě se mi převalovala nějaká pitomost, a já ji hned vyhrkl:

„Už dlouho?"

„Vod rána."

Nejpodivnější na tom všem samozřejmě bylo, že jsem mu normálně rozuměl. Na okamžik se mi do mysli vkradla domněnka, že je to Karlova práce.

Ačkoli – co bych si s tím lámal hlavu? Za zády mám Fortnu, která mě přenesla ze světa do světa a ještě ke všemu mě naučila, jak ji mám vyhledat. O jeden zásah do psychiky víc nebo míň…

Potřeboval jsem nějakou radu – jako snad ještě nikdy v životě. Jenže Kualkua, jediný tvor, s nímž jsem to mohl probrat, mlčel.

Chlapec se přizvedl na lokti a prohlédl si mě pozorněji.

„Jak se menuješ?"

„Petr."

„Ale já tě neznám."

Řekl to bez zvláštního zájmu, ale taky bez podezíravosti. Prostě mi to sdělil. Jako by mě znát měl a teď mu neznámá tvář dělá starost, ale jen malou, co nestojí za řeč…

„Jsem tu poprvé."

„Jasně." A znovu se svalil do trávy. Opatrně jsem jeho příklad následoval. Hlavou se mi honila dobrá stovka otázek, které bych měl položit především. Jenže vyptávat se ještě neznamená získat informaci. Velice často ji člověk těmi otázkami naopak poskytne.

„Líbí se ti tady?"

Teprve teď zazněla v jeho hlase zvědavost.

„Eště nevím," opáčil jsem opatrně.

„To mně se tu líbí. Sníh."

„Cože?!"

Jediný mráček na nebi rozhodně nevypadal na to, že by z něj mělo sněžit.

„Já se tak jmenuju. Sníh. Blbý jméno, co?“

„Ale ne, proč…“

„Rodiče, který pomenovávaj svý děti obecnýma substantivama, bych trestal za výtržnictví,“ usoudil s odporem ten mladík. „Říkali, že když jsem se narodil, akorát nápad první sníh. A že to bylo hrozně hezký.“

Odmlčel se a a pak zamyšleně dodal:

„Eštěže ten den třeba nepraskla kanalizace…“

Zasmál jsem se. Ne proto, že by tenhle zřejmě potisící vyřčený bonmot byl tak trefný. Spíš proto, že jsem se rychle zbavoval napětí.

Obyvatelé Stínu byli pozemšťanům viditelně mnohem bližší než geometři.

„Co tvoje méno – znamená něco?“

„Ne.“

„Tak to jsi teda šťastnej. A máš něco k žrádlu?“

„Mám.“

Chlapec nečekaně hbitě vyskočil.

„A že nic neřekneš? Naval to sem!“

Vytáhl jsem z kapes konzervy. Já jíst nechtěl, obzvlášť tyhle kreace geometrů. Náruživost, s jakou se na jídlo vrhl ten mládenec, však ve mně vyvolávala podezření.

„Hele, copak tady se nedá nic jíst?“

„V džungli?“ zašilhal po bujné zeleni. „Ale jo. Akorát že je to všechno nakažený. Pokud chceš chcípnout, tak si do něčeho kousni… Cos mi to strčil za svinstvo?“

„To je univerzální potravinová dávka,“ broukl jsem ponuře. „Je v tom všechno nezbytný – bílkoviny, tuky, uhlovodany, stopový prvky. Plus voda. Plus celulóza, aby měl pocit nasycenosti taky žaludek.“

„Jasně. Akorát na nějakou pořádnou chuť už nezůstalo místo, že jo?“ Přes tato kritická slova chlapec jedl se záviděníhodnou chutí a nakonec konzervu pečlivě vytřel prstem. „Ale stejně díky. Ty asi počítáš se vším, jak na to tak koukám…“

Poplácal mě po rameni:

„Ty to teda dotáhneš daleko! Pokud nechcípneš v močále…“

Sníh byl tak dokonalým protikladem geometrů, že lepší už se snad vymyslet nedal. Chvíli netečný, chvíli zase bouřlivě iniciativní – myslím ve chvíli, kdy se řeč stočila na jídlo. Po jídle si blaženě odfukoval, trousil nepříliš duchaplné vtípky a rozhodně se nezdál obtěžkaný nějakými vznešenými ideály. V návalu emocí by určitě byl schopen přátelsky mě obejmout. Díval jsem se na něj a pocit, že mě někdo balamutí, ve mně byl stále silnější.

Že by si mě opravdu zkoušeli? A někde stovky kilometrů nebo stovky světelných let odsud stejně takhle civí na podobné řečné a dobromyslné domorodce Danilov, Máša a Karel?

„Vidíš támhle tu louži bahna?“ zeptal se Sníh. A pak ve snaze otázku upřesnit hodil do označeného místa prázdnou plechovku.

„Vidím.“

„No tak tam jsem žuchnul. V noci. Byl jsem rád, že jsem se z toho vyhrabal. To byla čistě záležitost vůle. Na to já jsem tak zvědavej – zalknout se takovýma sračkama a chcípnout v močále…“

Podívali jsme se po sobě. Zřejmě si v mých očích přečetl nechápavost.

„Sestřelili mě tady, Petře. Tři zelený se mi přilepili na vocas. Jednoho jsem sundal, a jak krásně, ale ty jeho kámoši mě pak dostali. Eštěže jsem to dokázal dotáhnout až za frontu.“

A zvonivě, málem dětsky se rozesmál:

„Hele, snad sis nemyslel, že tady bydlim? A kochám se tady mráčkama?“

Podíval jsem se na to jeho oblečení poněkud jinýma očima. No jasně. Maskáče. Že mě to taky nenapadlo hned.

„Ani nevim… jestli na základně zachytili muj nouzovej signál nebo ne… Tak do poledne počkám, jestli přiletí nějaká pomoc. Když ne, tak nezbyde než vyrazit džunglí pěšky.“

Ničemu jsem nerozuměl. Sundali? Zelený? Fronta?

Jistě, doufat v to, že další rozvoj civilizací povede k vymýcení válek, je naivní. A přesto se takové iluze na Zemi vynořily. Vymýšleli jsme všelijaké Velké prstence a Společenství inteligentních světů. Doufali jsme, že atomová bomba nás odnaučí bojovat a že s příchodem raket nebude zapotřebí pěchoty. To všechno byl nesmysl. Alaři jsou schopní drtit na prach celé planety a polovinu personálu každé jejich lodi tvoří výsadkáři. Nebo Daenlové – u těch se vlastně vůbec neví, kde jsou meze jejich ničivé síly. Jenže jim se bojovat nechce, a tak si místo sebe vychovali potravu pro děla z maličkých Alarů. No a my pozemšťané jsme si taky nevzali ponaučení z toho, že jsme obklopeni cizími světy a že v hierarchii civilizací jsme málem na posledním místě. Ničemu nás to nenaučilo. Jatka na Kavkazu trvají už tři desítky let, Velká Británie se co nevidět rozpadne na jednotlivá hrabství a USA už neumějí nic jiného než prohánět své armády po celém světě a hájit tam své nedozírné zájmy.

Ale tady?!

To jsem do centra Galaxie přijel jen proto, abych zase poslouchal ty otravné řeči o linii fronty a vojenských základnách?

Tak já se dostal na planetu, proděravělou hyperpřechody jako dobře uzrálý ementál, prošel jsem Fortnou ven – a první, na koho narazím, je právě sestřelený pilot! Ale k čemu vzdušné souboje, krucipráce, když mají na druhé straně k dispozici takové technologie? Nebo je to snad jako u nás na Zemi, že každý má v podpažním pouzdře onačejší kanón, ale případná nedorozumění se stejně vyřizují pěstmi?

„Co na mě tak čumíš?“ zajímalo Sněha.

„Je ta základna daleko?“ zeptal jsem se jen tak nazdařbůh.

„No – tak dva tejdny cesty.“

„A – dá se to zvládnout?“

„Samozřejmě nedá. Ale co jinýho bys mi radil?“

Ocitl jsem se v obrovském pokušení ukázat za sebe, na Fortnu. Na mne nereagovala. Domorodci by ale měli umět využívat své dopravní systémy!

„Nic si z toho nedělej," vysvětlil si mladík mé mlčení naprosto špatně. „Však voni nás najdou. Radši mi řekni, co tady hodláš dělat."

Pokrčil jsem rameny.

„Lítáš rád?"

„Přijde na to s čím."

„Něco už se najde. Důležitý je, jak to vidíš."

„No… rád."

Sníh přikývl:

„Výborně. Vezmu tě k sobě do letky."

Zatvářil se, jako by tím naši debatu považoval za skončenou, pečlivě si otřel ruce o trávu, vstal a odloudal se ke břehu. Že by tím veškeré formality byly u konce? Prostě „budeš bojovat v mý letce" – a jinak žádné výslechy a žádné požadování dokumentů.

Díval jsem se mu do zad a zápasil s pokušením tuhle komedii rázně ukončit. Požadovat vysvětlení. Říct, co jsem zač a odkud a že chápu, že tohle všechno je jen předem připravený pokus…

Jenže pravděpodobnost jedna ku tisíci, že jsem se opravdu dostal do pásma místních válečných akcí, mě přece jen přiměla k obezřelosti.

„Máme kliku," prohodil zasněně Sníh. Otočil se ke mně a ukázal rukou kamsi na močál. „Jen se na to podívej, Petře, jakou máme kliku!"

Nad hladinou bažiny se cosi pohybovalo. Vypadalo to spíš jako indiánská kanoe, než jako vojenský stroj. Nemělo to ani motory, ani žádná další zařízení. Byla to prostě loďka klouzající pár centimetrů nad močálem.

Na přídi tohoto primitivního dopravního prostředku stál muž. Na sobě měl stejnou uniformu jako Sníh. Pokud to podivné plavidlo sám řídil, tak k tomu nepotřeboval vůbec žádné ovládací prvky.

„Hele – teď mě začne jebat," a Sníh okázale zívl. Jisté napětí v jeho hlase však naznačovalo, že tak jedno mu to zase není.

Těsně u břehu člun zastavil, ale dál zůstával viset kousek nad povrchem. Muž v uniformě vyskočil na břeh a zamířil k nám. Mně věnoval jen velmi zběžný pohled.

„Takžes to přežil…“

„Přežil,“ přikývl Sníh.

„Tos udělal blbost.“

V hlase toho vojáka zaznělo opovržení. Něčím mi připomínal Danilova – byl stejně mohutný, nakrátko ostříhaný, se stejně souměrně utvářeným obličejem, a choval se vlastně taky stejně. Byl sebevědomý a pánovitý jako plukovník až do chvíle, než jsme se dostali do konfliktu.

„A co ty seš zač?“

Tahle otázka už byla určená mně.

„Petr. Já jsem tu zatím jen krátce.“

„To vidim, že krátce…“

Muž pohlédl někam stranou a já pochopil, že o Fortně moc dobře ví. A nikdo mu nemusí nic vysvětlovat.

„Sedni si do člunu.“

Podrobil jsem se. Zblízka ten vehikl vypadal jako slepený z papíru. Mou váhu ovšem hravě unesl, ani se nezhoupl. Přístroje ani řízení tu nebylo vidět žádné, sedačky taky ne. Tak jsem se postavil na „záď“ a sledoval, jak se události budou vyvíjet dál.

Sníh byl na koberečku.

„Opustil jsi střežený pásmo,“ peskoval ho štítivě příchozí. „Uvědomuješ si to? Opustil jsi bojovou sestavu a ztratil stroj.“

„Ale jednoho jsem dostal, kapitáne.“

„To není žádná omluva! Jiná by byla, kdyby ses dokázal v pořádku vrátit zpátky…“

Muž se otočil a zamířil k loďce. Sníh zůstal stát.

„Nejradši bych ho nechal tady, ksindla, aby se musel vrátit po svejch,“ zasnil se kapitán. „Co tomu říkáš?“

„Já bych to nedělal,“ odpověděl jsem rychle.

Kapitán se přes rameno ohlédl na Sněha:

„A co si o tom myslíš ty?“

„Tak si to zkuste,“ řekl s nepochopitelnou vyhrůžkou v hlase Sníh. „Právo na to samozřejmě máte…“

Důstojník na okamžik zaváhal. Veškeré emoce, zračící se v jeho tváři, byly jasně čitelné a já už málem uvěřil, že můj nový společník skutečně bude muset ťapkat džunglí.

„Tak šup do lodě! Máš štěstí, že bojovej poplach už byl odvolanej…“

Sněhovi se viditelně ulevilo a nikdo mu nic opakovat nemusel. Sotva jsme se v člunu usadili všichni tři, dal se stroj do pohybu. Ne dál do bažin, ale podél břehu. Jasně jsem cítil, jak loďka prudce zrychluje, ale nějaký protivítr jsem si skoro neuvědomoval. Tohle plavidlo zřejmě generovalo silové pole, které nás před proudem vzduchu chránilo.

„Vypadáš docela odpovědně,“ prohodil kapitán. „Takže Petr, jo?“

„Ano,“ řekl jsem jen a nechal na kapitánovi, aby se rozhodl, na kterou z jeho poznámek vlastně odpovídám.

„Jednoho Petra jsem znal. Ačkoli – možná se jmenoval jinak.“ Kapitán se zamyslel. „Takovej albín, vysokej, červený oči, trochu strašidlo, to jo, ale jako pilot… Máš nějaký příbuzný?“

„Ne.“

Kapitán přikývl. Pohlédl ke břehu – a loďka okamžitě poslušně zamířila tím směrem a doslova se přitiskla k okraji džungle. Stromy tu zasahovaly až přímo do bažiny, z níž hojně trčely světlé kořeny. Mezi těmi se hemžilo cosi droboučkého, ale o to živějšího.

„Ty se tady ale rozplemenili, prevíti, na ty je i jed krátkej,“ odplivl si kapitán. „Ale ukecanej zrovna nejsi, Petře…“

Pokrčil jsem rameny. Na pár dní jsem byl ochoten zůstat i němý, jen abych nebyl zbytečně podezřelý.

„Prej že rád lítá,“ vmísil se do debaty Sníh. „Já bych si nad nim vzal patronát, kapitáne.“

„Zbytečně bys kluka kazil,“ odsekl důstojník. „Jeden blbej frajer u eskadry docela stačí.“

Jejich vztahy byly zvláštní. Vypadalo to, že Sníh je hodnostně nižší a tudíž kapitánův podřízený.

Na druhé straně však po nějakých zásadách subordinace v jejich vztazích nebyl ani stopy.

„Na čem jsi lítal?“

Řekl jsem si, že lež by neměla cenu.

„Na esúčkách. A na spirále.“

Kapitán se zaškaredil:

„Tyhle mašiny neznám… My tu máme delty. Ale nevadí, přeškolíme tě.“

Tohle mi taky připadalo zvláštní – nikoho tu nezajímalo, zda si vůbec přeju posadit se za knipl vojenské stíhačky a vrhnout se do boje. A určitě ne proto, že jsem na nich byl od přírody závislý… Spíš je ani nenapadlo, že bych si třeba mohl přát něco jiného.

Loďka najednou vyklouzla na skoro čistou vodu. Bláto a vlhký travní porost zůstaly za námi, zato před námi se otevřela malá zátoka, do níž ústila nějaká říčka. Klikatý modravý hádek vodního toku se táhl džunglí zřejmě někam k horám.

„Zastavte, kapitáne, my bysme se umyli,“ navrhl Sníh.

„Však se bez toho obejdete, přinejmenším ty se obejdeš určitě.“

Loďka vyrazila vzhůru po řece. Rychlost jsme měli značnou, určitě přes stovku, břehy se jen míhaly. Vítr začínal řezat do očí i přes silové pole.

„Za dvě hodinky jsme tam,“ řekl kapitán. „Klidně se uvolněte, pánové.“

Sníh, který už se na dně loďky rozvalil bez vybízení, kývl i na mne. Posadil jsem se.

„Ale ty se neztratíš, kamaráde,“ broukl kapitán, aniž se ke mně obrátil. „Asi ti to v hlavě pěkně šrotuje, co?“

„To ano,“ přiznal jsem se.

„A máš pojem, kam tě vezem?“

„To nemám.“

„Jasně, jako obyčejně.“

Pohlédl na mě a usmál se.

„Galis. Tak se jmenuju. Jsem dočasnej velitel třináctý základny.“

Vypadalo to na formální seznamovací rituál.

„Petr. Tak se jmenuju. Jsem bývalej pilot.“

„V atmosféře? Nebo v prostoru.“

„Nejdřív v atmosféře. A pak i v prostoru.“

Galis se tvářil stále spokojeněji.

„Proč bývalej? A pochop, že já musím bejt zvědavej…“

„Řek bych, že už mě propustili.“

„Za co?“

„Za neuposlechnutí rozkazu.“

Sníh se vesele zasmál.

„A v čem jsi neuposlech?“

Otázka samozřejmě velice přirozená. Pokusil jsem se odpověď zformulovat co nejmlhavěji.

„Nezbylo mi než jednat v rozporu s instrukcema a vykonat nepovolenej let, protože jsem to považoval za nezbytný a užitečný.“

„A bylo to tak nakonec? Kdo měl pravdu?“

„Nevím.“

Kapitán zakroutil hlavou:

„Ono se to nakonec říká dobře – Fortna zafunguje občas, ale přesně.“

Sníh mě poplácal po rameni a oznámil mi:

„To už je zkrátka osud, budeme lítat u stejný jednotky…“

Galis před námi přidřepl a povzdechl si:

„Doufám, že jsi aspoň nedezertoval.“

„To bych neřešil. Proč se vlastně ptáte, má to nějakej význam?“ otázal jsem se mírně vyzývavě.

„Ale nemá. Žádnej. Teď jsi prostě náš…“ Galis svraštil čelo, vzduch mezi námi začal světélkovat a pak se zahustil v prostorový obraz. Byl to mírně světélkující globus, jakoby z matového skla. „Tohle je náš svět.“

To jsem pochopil sám. A ničemu se nedivil. Ani tomu, jak vytvořil model planety, ani tomu, jak její povrch vypadal – byla to přehršle drobných ostrůvků, mezi nimi pár nepříliš velkých pevnin a to vše obklopovala hnědá rovná pláň. Roli moří a oceánů sehrávaly v tomto světě močály.

Mě však upoutalo něco jiného – blankytné body, posévající všechny kontinenty i ostrovy. Fortny. Ta síť byla stejně hustá jako na planetě bez Slunce.

Tak k čemu jsou vůbec v tomhle světě jiné druhy dopravy?

„Tohle je naše území," řekl Galis, a půlka planety se potáhla oranžovou barvou. „My jsme teď tady…"

A bez rozmýšlení píchl ukazovákem do globusu, aby označil místo těsně u hranice oranžové zóny.

„Protivník obsadil plochu o něco větší."

Zbytek globusu se rázem obarvil do zelena.

„Takhle teda vypadá situace, Petře. Linii fronty kontroluje sedumnáct našich základen. Protivník jich má zhruba stejnej počet jako my…"

„Galisi!"

Nechápavě ke mně zvedl oči.

„Jsem tu teprve pár hodin, a tak bych se potřeboval na pár věcí zeptat. Kdo je to ten váš protivník?"

„No zelený."

Bylo to zvláštní, ale pocítil jsem, jak ten pojem přesně sedí. Byl dvojsmyslný, a zároveň jedině možný. Obsahoval jak jistou vnějškovou charakteristiku, tak narážku na ekologii.

„Podívej se."

Globus zmizel a vystřídal ho trojrozměrný obraz člověka. Člověka se zelenou kůží.

„Před stovkama let založili to svoje hnutí, který usiluje o návrat planet do původního stavu. No a náš svět je hlavní ohnisko odporu. To chceš říct, žes o nich nikdy neslyšel?"

„Slyšel, ale nepředpokládal jsem, že to má tyhle rozměry."

Loďka nadskočila. Vyjela nejdřív na mělčinu a pak už uháněla přímo po břehu. Džungle řídla.

„O rozměrech bych nemluvil. Oni prostě plánovitě uváděj přírodu do původního stavu. Na jejich území už pozměněnou flóru a faunu nenajdeš. A když se nám nepodaří je zastavit, tak se to samý stane i s naší částí světa. Což žádná lidská bytost nemůže přežít."

„Copak oni sami nejsou lidi?"

Vypadalo to, že mě problém zaujal. Kapitán na mě každopádně vrhl užaslý pohled.

„Oni měněj i sami sebe. Endemický prostředí je pro ně naprosto přirozený."

„Počkat, Petře… Copak ty vo našem světě nic nevíš?“ vložil se do debaty Sníh.

„Nevím. Nic.“

Kapitán se Sněhem na sebe překvapeně pohlédli.

„Takový věci se nestávaj,“ utrousil Galis. „Ale to koneckonců není naše věc, Sněhu.“

Sníh jen přikývl a po krátkém zaváhání se zeptal:

„A jak se jmenuje tvůj svět?“

„Země.“

„To chápu, že Země. Ale jak se jí říká jinak?“

Musím přemýšlet. A to co nejrychleji. Jak se zdá, civilizace Stínu není jednolitá. Mě tu považují za přivandrovalce z jiné planety, ale na druhé straně za přivandrovalce zcela loajálního. Pokud ale nedokážu rozumně vysvětlit, kde jsem se tu vzal…

Vybavil jsem si systém vnitřní klasifikace Konkláve. Podle té měla Země číslo sto osmdesát devět. Proč právě tohle číslo, když inteligentních ras bylo podstatně méně, to nevím. Ale byla to dostatečně upřímná a zároveň zavádějící odpověď:

„Sto osumdesát devět.“

Galis se zachmuřil:

„A kdo vám tak říká?“

„Obyvatelé jinejch planet.“

„Musím se přiznat, že mi to nic neříká,“ řekl Galis. „O tvý planetě jsem nikdy nic neslyšel. Já se narodil tady. Na naší Zemi.“

„A jakej máte jazyk?“ zeptal se Sníh. „To s náma mluvíš vaším nářečím?“

„Ne. To jsem se naučil až tady.“

„To mě napadlo hned. Máš až příliš přesnou intonaci. A moh bys nám říct něco ve svý řeči?“

To je mi tedy přání. Já měl totiž pocit, že už i uvažuji v jejich jazyce. Ruština, angličtina i jazyk geometrů jako by někam zapadly a já je jednoduše zapomněl…

Přimhouřil jsem oči a zkusil si představit, že přede mnou stojí Danilov. Nebo děda.

„Tak dobře,“ řekl jsem. „Hned to bude…“

Vlastní slova mi najednou připadala cizí – a to jsem mluvil rusky.

Sníh vyloudil jakési tiché zavrčení. Byl to evidentně jazyk, přesně ten, jímž jsem naprosto plynně mluvil až doposud.

Jejej…

Pocítil jsem, jak mě začíná tupě bolet hlava.

Jako skrz vatu ke mně dolehla Galisova slova:

„Takovejhle jazyk jsem taky ještě nikdy neslyšel. Ale budiž, to není důležitý. Sněhu! Tebe tady snad taky nikdo neotravoval…“

Otevřel jsem oči a zadíval se na oba muže. To mámení už přešlo. Jejich jazyku jsem znovu rozuměl. Jen jsem cítil tupou bolest ve spáncích.

„Nijak si to neber, Petře,“ uklidňoval mě Sníh. „No tak jsme o tvým světě nikdy neslyšeli…“

Řekl bych, že se báli, aby se mě nějak nedotkli.

„Tady o jeho planetě taky skoro nic nevím,“ prohlásil mírně Galis. „Samozřejmě mám pojem o tom, že existujou nějaký Duhový Mosty, ale to je asi tak všechno. Přál bych ti někdy slyšet jejich dialekt…“

„Nono, tak to pr, kapitáne!“ nadskočil hned Sníh. „V tomhle ohledu se nedohodnem nikdy!“

„Ono existuje hodně světů, který se zatím nijak neprojevily… Myslím ve vztahu k naší Zemi…“

No výborně.

Celý rébus se mi řešil přímo před očima. Stín je složitý konglomerát civilizací. Fortny jsou dopravní tepny, určené výhradně pro meziplanetární kontakty. A zároveň zajišťují i výuku jednotlivých jazyků, což je pohodlné a přímo se to nabízí. A mě tedy mají za dobrovolníka, který se rozhodl jim pomáhat, nebo prostě hledá dobrodružství.

Je to tak?

Asi ano. Ale jedna věc mi ještě pořád vrtala hlavou. Něco tu nesedělo…

„Hele, Petře!“

Džungle skončila, a my se ocitli v polích. Všechna byla obdělaná a osetá nějakými obilninami. V dálce, za souvislým zeleným kobercem, bylo vidět nějaké stavby.

„To je naše základna."

To mi ani nemusel říkat. Vojenská městečka všech světů a všech ras mají něco společného. Dokonce i ubytovny hixanských vojáků na kosmodromu vypadaly jako normální kasárna.

„Kus dál, na úpatí, je město," pokračoval Sníh a ušklíbl se. „Moc pěkný, tam se ti bude líbit."

„První měsíc nebudeš mít na žádný radovánky čas," upozornil mě kapitán.

Jejich handrkování, které připomínalo spíš hádku dvou trhovců než rozmluvu důstojníka s jeho podřízeným, jsem neposlouchal. Já už se soustředil na základnu.

Kdysi dávno, ještě v učilišti, jsem snil o tom, že se stanu vojenským letcem. Ani kosmonautem, ani obchodním pilotem, ale právě vojenským letcem. A vyloženě jsem si přál bydlet někde u malé posádky v horoucích peklech někde na čínské hranici – tehdy se všichni Rusové báli, že Čína bude v expanzi pokračovat. Nebo naopak na Západě, že bych tam ve starém migu prohánět čiperná letadélka ukrajinských narkobaronů. Byl to zkrátka takový mladistvý krvežíznivý romantizmus, který navíc živě podporoval děda.

Pak mě to samozřejmě přešlo. Tím spíš, že do Ruska už se nikdo táhnout nechystal – proč by to taky dělal. A stejně se mě tu a tam zmocňoval takový pitomý pocit, že jsem svůj klukovský sen zradil. A mohl jsem si stokrát opakovat, že ve vesmíru přináším své zemi i celému lidstvu stokrát větší užitek a přibližuji svou prací tu hypotetickou zářnou budoucnost – ta podivná pachuť v mysli nepomíjela.

A teď jsem tedy přímo před sebou viděl posměšnou parodii na své dětinské tužby. Řady nízkých hangárů, několik krátkých vzletových a přistávacích ploch, malé domky, u nichž se jasně dalo rozlišit, zda jsou to prostory obytné nebo služební, věžičky s radary i masivní mřížovou ohradu. To vše vybudované ze stejného, na první pohled papírovitého

materiálu jako naše loďka. To vše zkrátka klamně křehké na pohled, ale ve skutečnosti zatraceně pevné a navíc určitě nacpané technikou.

Takhle se tedy plní dětská přání. Když jsem chtěl sloužit v pohraniční posádce, tak to mám mít. I když na jiné planetě. Zato můžu válčit se šílenými ekology v řadách neméně šílených pilotů.

„Čemu se směješ?“ zeptal se Sníh. Řítili jsme se přímo proti masivnímu plotu. Buď pro loďku není problém dvoumetrovou výšku překonat, nebo se v tom plotu otevře průchod.

„Připomíná mi to… jedno známý místo.“

Sněha tato odpověď plně uspokojila, a tak jen přikývl.

Plot před člunem se opravdu otevřel. Jednotlivé jeho sekce působily dojmem, že se smršťují nebo zasouvají navzájem do sebe. Což znamenalo, že loďka se příliš vysoko nad terén zvednout nedokázala. Když dolétla do středu základny, zastavila a klesla na zem. Kolem jsem nikoho neviděl.

„Ubytuj kamaráda, Sněhu.“ A Galis jako první vystoupil na kamenné desky, jimiž bylo vydlážděno cosi jako cvičiště.

„S tím si snad poradím i bez tvý asistence.“

Kapitán na tuhle troufalou odpověď nijak nereagoval a jen mi pokývl na rozloučenou:

„Kdyby ses potřeboval o něčem poradit, Petře, klidně se stav. Rád tě uvidím.“

Ještě jsem se podíval, jak odchází – pevným, jistým krokem a rovnými, širokými rameny, pravé ztělesnění vojenského velitele.

„Vy ale máte divný pravidla subordinace,“ řekl jsem Sněhovi. „Vždyť tys mu div nevrazil facku.“

Sníh se ušklíbl.

„Teďka se to může. Protože není poplach.“

„A kdyby byl?“

Pilotova tvář okamžitě zvážněla.

„To bych dostal pecku do čela. Bez milosti. Na to bacha, Petře! Jakmile bude základna ve stavu bojový pohotovosti, tak tě něco podobnýho nesmí ani napadnout!“

„Díky," odtušil jsem. Nějaký zvláštní dojem na mě ale to varování neučinilo. Po nějaké disciplíně tu nebylo ani památky – natožpak po tribunálech či vojenských polních soudech. „Hlavně mě upozorni, až to vypukne."

Sníh se podivně zachichotal:

„Toho si všimneš sám. Jdeme…"

I nadále mě mátla liduprázdnost základny. Došli jsme k nízké jednopatrové budově a vstoupili dovnitř. S lačnou zvědavostí jsem si začal prohlížet její zařízení. Ve světě geometrů jsem byl potěšení posoudit, jak žijí jiní, předem zbaven – s nefungující pamětí jsem prostě nemohl srovnávat.

Ostatně tady to taky nebylo snadné, především proto, že to tu vypadalo až příliš pozemsky, zhruba asi jako na začátku jedenadvacátého století. Byla to jakási směsice vojenského městečka a útulného hotýlku.

Hned za vchodem jsme narazili na stanoviště služby. Byl tu i nízký pult, za nímž měl zřejmě stát strážný. Nad tímto stanovištěm byla asi zapnuta nějaká energetická bariéra, protože vzduch prosycovalo slabé mihotání. Vchod ale nikdo nehlídal.

„Služba je tu jen při poplachu," sdělil mi Sníh, když si povšiml mého pohledu. „My to tu máme přísný jen v dobách bojový pohotovosti. U vás je to snad jinak?"

„To ano."

„Nevadí, však si zvykneš…"

Zvykat jsem si nehodlal, ale to jsem mu přece nemohl vykládat.

„Jdeme."

Halou s koženými křesly, stolky a obrovskou obrazovkou na zdi, která by opravdu byla úplně dostačující i pro lacinější hotel, jsme prošli ke schodišti. Stejně by mě zajímalo, proč všechny rasy v Galaxii tolik tíhnou k dvourozměrným obrazovkám, když technologie třírozměrného zobrazování přímo ve vzduchu je tak jednoduchá! Dokonce i na Zemi jsme ji dokázali zvládnout bez cizácké pomoci. Pečlivě jsem si prohlížel všechny zdi ve snaze objevit alespoň nějaký obraz. Cizí kultura je vždy ta nejjistější cesta k porozumění.

Jeden jsem nakonec objevil. Moře – nebo možná stále táž bažina – v měsíčním světle, po hladině ubíhá stříbřitá pěšinka a nad tím se vznáší pták. Takovýchto uměleckých děl jsem ještě nedávno vozil Hixanům celé tuny. Kruci. Tomu říkám příbuznost kultur!

Pocit, že si tu připadám celý nesvůj, neustále sílil. A určitě ne proto, že by mi tenhle interiér byl nějak cizí – přímo naopak! Na nic neobvyklého jsem tu nenarazil. Leda snad na tu silovou bariéru nad prázdným strážním stanovištěm… Ačkoli, po paralyzátorech vytvořených všeuměly z FSB by mě něco podobného v našem Hvězdném městečku taky nepřekvapilo. Takže příbuznost kultur? Ale běžte. To u geometrů to bylo mnohem neobyčejnější. A přitom je Stín civilizace, která sítí hyperpřechodů spojila stovky planet. Civilizace, která mimochodem přiměla malou, ale sveřepou rasu geometrů k útěku. Kdyby mezi nimi a geometry vznikl nějaký vážný konflikt, tak by mě tu mezi sebe nepřijali tak snadno a bezstarostně…

Tak jsem teď na jejich planetě. Ve světě, kde se loďky slepené z papíru řítí rychlostí závodního automobilu. Na planetě, kde polovina obyvatelstva přizpůsobuje přírodu svým potřebám, kdežto druhá polovina přizpůsobuje sebe přírodě. Když se tu objeví nějaký Cizák, rozhodně to není důvod ke zbytečné zvědavosti, a navíc se ten Cizák okamžitě naučí zdejšímu jazyku, aniž by si toho sám povšiml.

A nic, absolutně nic vás tu nepřekvapí. Ani zdi, ani okna, ani dveře. Ty dveře jsou mimochodem zavěšené na pantech, které při otevírání skřípou…

V prvním patře byla ještě jedna hala. Vítalo nás tu stejné erární pohodlíčko křesel a stolků a vypnutá obrazovka. Zastavil jsem a čekal.

„Vypadá to, že tyhle věci dobře znáš," prohodil Sníh.

„Ano. Znám to skoro všechno. Přestože jsem v něco takového… ani nedoufal."

„Já taky nemám rád změny," přikývl pilot.

Měl jsem pocit, že spolu sice mluvíme, ale zároveň si nerozumíme. Cosi v jejich životě činilo z mého příchodu

událost nejen všední, ale dokonce naplánovanou. To, že budu bojovat na jejich straně a že se zorientuju v jejich technice, se to rozumělo jaksi samo sebou.

„Ubytujeme tě v Lajdově pokoji," rozhodl se Sníh.

„A nebude mu to vadit?"

„Teď už ne. Před dvěma dny ho sestřelili nad nepřátelským územím. Naše družice zaznamenaly plameny, spálili ho rovnou ve vzduchu i s mašinou, ani vyskočit nestih. Takový věci se už rozchodit nedaj, to jistě chápeš."

Sníh mluvil všedním, samozřejmým tónem. No bože, tak ho sestřelili a upálili zaživa.

Vytřeštil jsem na něj oči v naději, že jde o hodně drsný černý humor. Ale kdepak, o takových věcech se nežertuje. Sníh se tvářil naprosto vážně.

„Když na tebe kápnou nad cizím územím, tak to radši skonči sám," poradil mi. „Zelený zajatce stejně neberou."

„A co vy?"

„My jo," usmál se Sníh. Z toho úsměvu mě až zamrazilo. „Však se na jednoho podíváš. Jedna taková ropucha zrovna sedí v base. Tak se aspoň pěkně pokocháš – člověk má zkrátka vědět, jak vypadá jeho nepřítel."

Jako by v něm sídlili hned dva lidé. Ten první je roztomilý výtržník, který se o něčem věčně dohaduje se svým velitelem. Kdežto druhý je chladnokrevně krvelačný ničema.

„Pojď dál."

Dveře do pokoje, v němž ještě nedávno bydlel zmíněný Lajd, byly pootevřené. Tady při vstupu do cizích prostor žádné ceremonie jako u geometrů nedělali. Sníh vstoupil jako první a rozhlédl se tu se samozřejmostí pána domu.

„Jeho věci můžeš klidně vyhodit. Nebo si je nech, aspoň to, co se ti bude zamlouvat."

Mlčky jsem se rozhlédl po příbytku, který mi byl právě přidělen. Normální doupě. A zase – nikde nic zvláštního: Stěny neutrální barvy, banální svítidla na stropě, dřevěné skříně a širokánská postel, neznámo proč inspirující k představě šampaňského, slečen a laciných německých pornofilmů. Možná to bylo těmi fotografiemi po zdech – samé

polonahé krasotinky, převážně zrzky. A mezi nimi i jeden chlápek ve sněhobílém oděvu, který ovšem nikterak neskrýval jeho mohutné svalstvo.

„Tohle je Lajd, přesně takhle vypadal," ušklíbl se Sníh. „Já mu dycky říkal, že ho to naparování jednou přejde."

Přistoupil ke zdi a fotografii ledabyle strhl.

„A nebudou proti tomu něco mít jeho kamarádi?" zeptal jsem se, protože jsem si tu ještě stále připadal jako vetřelec.

„Von vlastně kromě mě žádný kamarády neměl," oznámil mi Sníh.

Na další podrobnosti už jsem nebyl zvědav. Pokud to s nejlepším Sněhovým přítelem bylo takhle, je to k politování. Sníh se s úsměvem zeptal:

„Potřebuješ s něčím pomoct?"

„Díky, poradím si sám."

„Tak si tu udělej pohodlí. Čistý ložní prádlo by mělo bejt ve skříni. Možná tam najdeš i něco na sebe, řek bych, že máte zhruba stejnou postavu. No a kdyby ne, tak se to nějak upraví…"

Zdálo se, že to myslí smrtelně vážně. Že by tady panovaly pořádky jako v nějaké zapadlé ruské posádce, kde vojáci nedostanou ani pořádnou výstroj?

„Tak za hodinku se stavím a skáknem si na oběd."

„Dobře."

Sníh odešel. Já ještě chvíli postál, díval se na zavřené dveře a pak jsem si nahlas řekl:

„Takže se můžu považovat za zařazeného k jednotce."

A stejně by mě zajímalo, na čem to létají. Na deltách? A jsou to letadla, vrtulníky, kosmické čluny nebo ekranoplány? Nebo snad papírové létající talíře?

Ačkoli – co blázním? Jaký je v tom rozdíl? Copak já se chystám bojovat proti malým zeleným mužíčků, posedlým představou dokonalého splynutí s přírodou?

Prudce jsem zakroutil hlavou a tu vidinu zaplašil. Pak jsem se prošel po místnosti. Pohlédl jsem oknem ven na poutavou scenérii s kasárenskými baráky, ranvejemi a vydlážděným cvičákem. Loďka, na které jsme přijeli, už tam nebyla. Všude

ticho a pusto, jen vítr honil po cvičišti prach. Ale jinak to tu vypadalo dost čistě a úpravně, dokonce i zeleně tu bylo dost. Naši pozemští ekologové by si tu moc vyskakovat nemohli, ani kdyby sebevíc chtěli… No dobře, a co ještě bychom tu měli? Za nenápadnými dveřmi jsem objevil sprchu. Normální sprchovací růžice na hadici a jeden kohoutek. Na umyvadle naopak žádné kohoutky nebyly. Ruce se tu zřejmě myly na německý způsob, v umyvadle naplněném vodou. To nenávidím.

Na poličce pod zrcadlem stála lahvička. Otevřel jsem ji a přičichl. Vypadalo to na šampón. Vedle byl kousek mýdla. Ještě tak najít břitvu nebo nějaké holítko, protože už jsem pořádně zarostlý. Naposledy jsem se holil na alarském křižníku málem před tisícem let… Musím teď vypadat jako kavkazský separatista z propagandistických plakátů…

No nic, aspoň ta sprcha že tu je… Zavřel jsem dveře a svlékl se. Pak jsem si přejel rukou po tváři – opravdu pořádné strniště! Co by to bývalo Kualkuovi udělalo, kdyby mě při poslední proměně zbavil i tohohle porostu? Že by si Kualkua v době, kdy jsem po světě běhal v těle Nika Rimera, pečlivě zaznamenával, jak dlouhé mám mít vousy, až se vrátím k vlastní vizáži?

Tobě vadí porost na obličeji?

„Kualkuo!“

Já se nezaradoval, já přímo nadskočil nadšením! Nabídnutá pomoc, a to v záležitosti tak bezvýznamné a životně nedůležité – to bylo v chování symbionity cosi zcela nového.

„Ano… Můžeš mi to strniště nějak odstranit?“

Myslíš pod nosem i na bradě?

„Ano.“

Rozhodně jsem nehodlal riskovat a spoléhat na jeho holičské schopnosti. Jen ať to pěkně dá pryč všechno.

Můžeš si to setřepat.

Přejel jsem si dlaní po tváři a na podlahu se začaly sypat drobné vousy, asi jako když otevřete holicí strojek.

Seber to. Jen k nim přilož ruku. Nutně potřebuji elastin, požádal mě trochu mdle Kualkua.

Váhavě jsem vousy shrábl na hromádku a přikryl je dlaní. Jen ať se nají. Je to spojenec. I on má své potřeby.

Mohl bych je spolknout i přímo skrz tvé tělo, ale to by pro tebe mohlo být nepříjemné.

To je zvláštní.

Velmi zvláštní.

Ještě nikdy, ani když nám hrozila smrt, se Kualkua nějakou ohleduplností nevyznačoval. Takže můj amébovitý přítel se buď napravuje nebo…

„Co je s tebou?“

Mlčel. Má dlaň se zachvívala, symbionita se zřejmě živil. Teď zřejmě přestěhoval značnou část svého těla do mé ruky.

Jenže to přece neznamená, že bychom spolu nemohli komunikovat!

„Když se jí, tak se nemluví… Ale na tebe přece tohle dětský pravidlo neplatí, kamaráde!“ řekl jsem tlumeně.

Jsem v pořádku.

„Lžeš.“

Kualkua mlčel.

Snem schizofrenika je, aby mohl mluvit sám se sebou. A já taky nejsem ochoten vzdávat se práva na odpověď!

Bojím se…

Hlas v mém vědomí byl sotva znatelný. Takový vnitřní šepot.

„Co to říkáš?“

Že se bojím.

Odtrhl jsem ruku od bezvadně čisté podlahy a na chvíli se zadíval do zrcadla. Co když mě skrz to sklo pozorují? Ale ne. To je určitě nesmysl.

„A čeho se bojíš, Kualkuo?“ zeptal jsem se ho laskavě jako dítěte. „Tobě přece žádná smrt nehrozí. Nebo snad…“

Má domněnka byla až mrazivě pravděpodobná!

„Ty jsi ztratil kontakt se svou rasou? A teď jsi sám?“

To by pro něj opravdu musel být šok! Být neustále částí celku – a najednou o ten celek přijít!

Litovat mě není třeba. Mýlíš se. Kdyby nějaká část mé podstaty začala fungovat autonomně, neuchovala by si rozum a zahynula by. A ty bys zahynul se mnou.

Lítost ve mně okamžitě vystřídala hrůza a nenávist. Takže Kualkua takovouto možnost připouští? A kdyby se cestou k centru Galaxie spojení se zbytkem této civilizace přerušilo, tak by ta šílená améba mé tělo roztrhala zevnitř?

Ano. Promiň. Ale pravděpodobnost takovéhoto vývoje je minimální. To, co mě spojuje v jeden celek, se zničit nedá.

Přistihl jsem se při tom, jak si bezděky křečovitě zatínám prsty do prsou. Jako bych chtěl najít ten kousek cizího těla v sobě, nahmátnout ho a vyrvat ven…

Uklidni se…

„Tak co bys vlastně potřeboval? Proč se bojíš?“ zařval jsem. „Mluv! Já mám právo to vědět!“

Umlkl jsem, protože jsem měl pocit, že mi to přece jen hodlá sdělit… Srdce mi v těle splašeně bušilo.

Když jsme vstoupili do Fortny… To byla prostě chyba…

„Proč?“

Protože…

A následovala pauza. Že by ta téměř všemocná bytost měla problémy s vysvětlováním? Vždyť má k dispozici takovou inteligenci, o jaké se ostatním rasám ani nesnilo. I zalhat mi nakonec může tak obratně, že na to nikdy nepřijdu. A nejde o to, že jsme příslušníci ras na různém stupni vývoje – mezi námi je prostě nepředstavitelná propast.

Lhát ti nebudu. To nikdy nedělám. Já buď mlčím, nebo mluvím. Ale teď mám formulační potíže…

„Tak se snaž,“ poprosil jsem ho. „A já se taky budu snažit.“

Když jsi prošel Fortnou, tak ses nepřesunul v prostoru, jako to dělají třeba geometři.

„No a?“

Bylo to…Už jsem ti přece říkal, že mám formulační potíže. Když jsi vstoupil, tak došlo ke tvému „postižení“. Jsi čímsi postižený. Takhle je to…

Pocit, který se mě zmocnil, je nesdělitelný. Jako bych vyrazil zoufalý křik – nezvučný kvil, který dokázal obsáhnout

všechno, nejasnými dětskými vzpomínkami počínaje a holením za pomoci Kualkuy konče. Na kratičký okamžik jsem si vzpomněl i na takové věci, které ta ničemnice paměť už dávno a dávno odklidila. Na to, nač jsem vzpomínal rád. I na to, oč jsem rozhodně nestál…

Svalil jsem se na podlahu, bolestivě si natloukl kolena a lačně vtahoval vzduch. To ne, tohle ne…

Kapitola druhá

Všechno je velké. Moc velké. Je to svět pro obry. Teď zrovna jeden z nich stojí nade mnou a podává mi ruku.

„Půjdeš se mnou?“

Zdá se, že přemýšlím. Je ale těžké pochopit, o čem přesně, ty myšlenky jsou jaksi nesprávné, nezvyklé – neuvažuji ve slovech, ale v obrazech, v úryvcích jasných a prostých emocí. Asi chci jít s ním. Moc chci. Až bych brečel. Ale bojím se to říct. Nebo se stydím. Proto se zachovávám jednoduše – jednou dlaničkou se chytám napřažené ruky, kdežto druhou se držím nohy ženy v županu, stojící hned vedle mě. Ta žena má starou vrásčitou tvář, v očích jí stojí slzy, ale ona se přesto usmívá. Jako by ze mě měla radost. Je hodná a já ji mám moc rád. Jenže ještě víc se mi chce odejít s tím, co mi právě podává ruku. A taky že s ním půjdu, to se nedá nic dělat. Když dospělí něco chtějí, tak můžete klidně plakat nebo se schovávat, a není to nic platné – stejně bude po jejich. Takhle je to vždycky…

Podlaha taky vypadá, že je z papíru. Ale stejně je studená… a tvrdá…

Jak ty jsi tenkrát byl mladý, dědečku. Já si tě pamatuju už jiného. Jak hodně jsi sešel! Že by jen kvůli klukovi, kterého ses v šedesáti letech ujal?

V dubnu 1661 se dva jezuité, Rakušan Johann Grüber a Belgičan Albert Orville, vypravili po souši z Pekingu do Říma s tajným posláním…

Zazvonil telefon. Aniž jsem knížku pustil z ruky, zvedl jsem sluchátko a stiskl knoflík.

„Haló!“

„To seš ty, Péťo?“

V tu chvíli ve mně hrklo.

„To je Roma?“

„Jo. Co děláš?“

Zavrtěl jsem se v křesle a skrčil nohy pod sebe. Knihu jsem odložil.

„Nic. Čtu si knížku.“

„A jakou? Je to zajímavý?“ zeptal se Roma po chvíli.

„No. Cestopisnou.“

Ne, to není možné, on mně volat neměl! To on byl v právu, a ne já! To já se měl snažit obnovit mír, volat mu, rozpačitě supět do sluchátka a pokoušet se zapomenout, že jsem svému největšímu – ale co největšímu, jedinému! – kamarádovi rozbil nos!

„Hele, nechceš si to číst se mnou?“ zaúpěl jsem s nadějí v hlase. „Stav se u nás!“

„To nejde, já nemůžu,“ řekl Romka docela vesele. „My totiž… já s Danilou chceme…“

Ztišil hlas:

„My chceme vlízt do toho sklepa! Pod s náma! Danila říká, že na to musíme bejt tři…“

Jako by nemohl zavolat někomu jinému! Ale já mu rozumím, já vím, o co mu jde, já se s ním se taky chci usmířit!

„Tak jo! Ale až zejtra.“

„A proč?“

„My jsme se s dědou vsadili, kdo toho víc ví vo zkoumání Tibetu… Tak si potřebuju ještě něco přečíst, protože večer spolu pořádáme souboj.“

A už jsem nebyl rád, že jsem o něčem takovém vůbec začal mluvit… Nevídáno, tak bych prohrál a dědeček by se mi posmíval…

„Ty se prostě bojíš,“ vyhrkl najednou Romka.

A než jsem stačil sám sebe zarazit, zarylo ve mně cosi ostrého a neposedného a já vybafl:

„Tohle bude mně říkat takovej ufňukánek…“

„A ty jsi zase hajzl! A srab!“ vykřikl Romka. „Tak řekneme Jurkovi, no! A ty mi radši nelez na voči…!“

Odhodil jsem pípající sluchátko na stůl. Pak jsem popadl tu zatracenou knížku a mrštil jí o zeď.

A je po všem. Kamaráda už nemám. A nikdy mít nebudu.

Ale to ještě neznamená, že se mám válet po podlaze. Proč vlastně ležím na podlaze, v cizím pokoji a na cizí planetě…

Takhle to tenkrát bylo, Romko. A tos byl můj jediný kamarád. Možná že to děda nevěděl, že nechtěl, abychom se rozhádali. Jenže… ono to tak dopadlo.

Je to ostuda… A přitom jsem přesně tohle čekal. Dobře jsem věděl, že napoprvé se to moc nevyvede. Ve všech knížkách se přece píše, že muž zpočátku celý proces nedokáže kontrolovat, to se taky musí naučit. A jakého já ze sebe dělal lovce žen…

„Tos mě tak strašně chtěl?“ zeptala se Nataša a pohladila mě dlaní po zádech. Vypadala zklamaná, ale zase ne moc.

„Ano,“ chytil jsem se spásného stébla. „Promiň, Nataško…“

„Ale běž, to je dokonce příjemný, když tě nějakej kluk tak hrozně chce. Vsaď se schválně, že když teď…“

Zasmála se, převalila se na mě a má neschopnost byla najednou ta tam, silná žádost se vrátila, navíc smíšená s představou, jaký asi teď bude svět, ten se přece musí změnit, nemůže zůstat stejný, jako byl předtím, asi to všechno budu mít napsané ve tváři… A Lída to taky všechno hned prokoukne, ale na tu bych teď myslet neměl, to se nedělá…

Vstát. Jasně, musím vstát. Hýbat se a dívat se na svět, a ne na povadlé stíny minulosti…

Promiň, Nataško, tohle jsem opravdu zapomněl. I když tobě je to stejně jedno, ty jsi na mě zapomněla už dávno… Však já vím, jak si zrovna na tohle potrpíš. Ale trochu tě mám rád pořád. Jako svou první ženskou. Tak promiň. Tu první si brát nemáme. Té máme jen být vděční. Ale to přece taky není k zahození…

„Takže co provedeme teď, kurzisto?“

„Varovný výstřel ve směru letu.“

„Dobrá. Neoznačený stroj ale nereaguje a pokračuje dál k naší státní hranici.“

„Znovu naznačím, aby mě následoval a zopakuji varovný výstřel.“

„A co když ho tím varovným zasáhneš?“

Major se rozesmál. Vyloženě se mu líbí hnát mě do slepé uličky. Ne snad že by mě neměl rád, on to dělá každému. Obzvlášť nejlepším žákům kurzu.

„Nezasáhnu.“

Nebe kolem mě se pohupuje. Stařičká dvojmístná školní stíhačka letí v desetikilometrové výšce. Řídit mám já, ale major najednou řízení převzal. Do vzduchu se už jinak moc často nedostane. Kdežto já mám všechno teprve před sebou.

„Mimochodem – na sedumašedesátkách žádný kanóny nejsou. To bys zkoušel vypálit varovnej výstřel samonaváděcíma raketama?“

Neřekl jsem nic.

„No dobře. Všechno jsi zatím udělal podle předpisu. Letadlo dál směřuje k naší hranici.“

„Zeptám se věže.“

„A věž ti nařídí, abys jednal podle situace. Protože to ti věž řekne pokaždý. Pamatuj si, že ty jsi ten výhybkář, kterej nakonec za všechno ponese odpovědnost. A s tebou někdy ten zpocenej oficír u mikrofonu…“

„Přiblížím se k vetřelci, abych zjistil typ.“

„Může to stejně dobře bejt dopravní boeing jako radiolokační nebo desantní mašina.“

„To si zjistím.“

„To si nezjistíš, kurzisto. V noci a se starou rachotinou nezjistíš nic. Jak budeš jednat? Na rozhodnutí máš deset vteřin! Objekt míří do neutrálního pásma. Převezmi řízení!“

Ale proč ten prastarý příběh s jihokorejským boeingem zkouší zrovna na mně? Proč? Proč právě se mnou, jehož rodiče zahynuli při letecké katastrofě… A nikdo dodnes neví, jestli to byla opravdu jen únava materiálu, nebo jestli se o to postaral nějaký příliš horlivý pilot z letky protivzdušné obrany státu. Pilot, který zrovna bloudil po nebi ve starém letounu, trápil se nerozhodností věže a zároveň si uvědomoval existenci amerického „karanténního pásma“, které bylo zřízeno za vlády junty, vybavil si třeba stále větší rozpínavost Číňanů…

„Čas vypršel!“

„Pal!“

A dokonce jsem stiskl spoust. Úplně automaticky jsem odklopil pojistné víčko, houpl nosem letounu směrem k neexistujícímu narušiteli a zamáčkl červené tlačítko, kam až to šlo. Nedělo se samozřejmě nic. Knoflík se rozsvítil, ale náraz, způsobený startujícími raketami, se nedostavil. Na cvičební „dvojče" bojové rakety samozřejmě nikdo nepřivěšuje.

Major se ozval až po chvíli. V jeho hlase zazněl lehký podiv:

„Cíl zasažen, kurzisto. Letadlo padá. Jaká bude další činnost?"

„Budu cíl doprovázet až do kontaktu se zemí."

„A nebojíš se, že zjistíš, co to vlastně bylo?"

„Bojím."

Major si povzdechl.

„Nezlob se na mě pitomce, Péťo. A teď zpátky na základnu."

Nasadil jsem k oblouku – dost nejistě, vlastní ruce mi připadaly jako cizí, ale major to nechal být. Kolem nás bylo jen nebe.

„Obyčejně říkám, že to bylo dopravní letadlo," pronesl major polohlasně. „My… my to máme v popisu práce, abysme tohle říkali. A tlumili tak přílišnej zápal. Nějaký zbytečný incidenty naše země rozhodně nepotřebuje…"

Nijak jsem na to nereagoval.

„Ale tobě řeknu pravdu," oznámil mi suše a úsečně major. „Byl to americkej bombardér."

Vstávám. Už jsem vstal.

Jaký smysl by mělo sestřelovat americký bombardér, který si svůj smrtonosný náklad stejně odnášel pryč?

Naprosto jasný.

Pro poučení.

Rozuměl jsi, Petře?

Zatím jsem ještě ani pořádně nepřišel k sobě. Obhlédl jsem maličkou sprchu. Nikdo tu není, jen hlas Kualkuy někde hluboko v mozku. Jsem na planetě Stínu. Země a její dětské problémy jsou nepředstavitelně daleko.

„Asi ano. Co to bylo?"

Postižení. *Když jsi vstoupil do Fortny, stalo se to samé. Jen sis to neuvědomil. Teď jsem všechno udělal hruběji. Schválně o dost hruběji.*

Hlava se mi točila. A v ní kroužily a zmítaly se vzpomínky, které mi svíraly srdce. Stíny vzpomínek…

Teď tě znám mnohem líp. Už jsem tě postihl a jsem schopen tě vysvětlit. Představ si, že jsi uchopil do ruky papírovou vlaštovku. Rozpřáhl ses a hodil ji do vzduchu… Takhle fungují kabiny geometrů. A teď si představ, že nejdřív jsi ten poskládaný list papíru rozložil, přečetl sis, co na něm bylo napsáno, a teprve pak ho zase složil a hodil. Takhle fungují Fortny Stínu.

„A ty ses polekal, že někdo si přečet všechny moje myšlenky?“

Ne, na tom by nebylo nic mimořádného. Postižení může dosáhnout jakýkoli mozek, který tě přinejmenším o jeden řád předčí.

„To znamená…“

Ano, to znamená, že postihli i mě.

No to je zajímavé. Kualkua byl zvyklý okolní svět nazírat tak, že od něj nic nežádal, ale taky mu nic neposkytoval… Myslím nic skutečného, protože amébovití jedinci, tvořící celý ten obrovitý celek, se nepočítají.

Nejméně o řád, Petře, chápeš to? V Galaxii máme hrubou sílu – to jsou Daenlové, Hixané nebo Torppové. Pak je tu jedna geniálně organizovaná rasa – počtáři. Jenže ti kladou příliš velký důraz na individualitu. Ti se nevydali cestou splynutí jednotlivých rozumů. Ve všech rasách jsou jednotlivci s obrovským intelektuálním potenciálem. Zásoba jejich znalostí může být nepatrná, zato mají mimořádnou schopnost syntézy všeho nového. Mně ale postihl obrovitý celistvý rozum – podobný tomu mému, ale nesrovnatelně dokonalejší. Obrátil mě naruby, spolkl a pak zase pustil. Už bylo pozdě cokoli podniknout. Kdybych to býval věděl dřív…

„Jasně – tak by ses zabil. Myslím ten kousek Kualkuy, co žije v mým těle. Předpokládám, že společně se mnou.“

A zasmál jsem se. Nene, já jsem opravdu byl spokojený.

„Ty sis prostě zvyknul parazitovat v cizích tělech, viď, Kualkuo? Pokukovat po světě, hromadit vědomosti, prostě nedělat nic a vychutnávat si svůj klid… Jenže teď máš po klidu, kamaráde. Teď jsme na tom stejně, protože jsme oba stejnej kus hadru pod nohy.“

Copak tebe to neděsí?

„A proč by mělo? Já jsem zvyklej bejt slabej.“

Zatočil jsem kohoutkem a vymámil tak z růžice tuhý proud teplé vody. S požitkem jsem ho namířil na sebe.

Co se chystáš dělat?

„Osprchovat se.“

A pak?

„Hledat šéfa tohohle divadla.“

Já bych řekl, že tohle není divadlo, odpověděl Kualkua. Pak se znovu odmlčel a stáhl se do hlubin mého vědomí, odkud se na světlo Boží vynořoval jen velmi nerad.

No nic, uvidíme… Nalil jsem si na dlaň šampón a namydlil si hlavu i tělo. Tohle že není divadlo? Já si myslím něco jiného. Když si celý můj život přečetli během krátkého okamžiku hyperpřechodu a pochopili, kdo jsem a odkud, pak to, co se tu děje, může být jen experiment. A je dost pravděpodobné, že dědu to napadlo taky.

No a geometři odsud zřejmě utekli ze strachu z cizí síly. Také ji pocítili, ale na konfrontaci s ní si zřejmě netroufli. Inu, jak se u nás na Rusi říká: Proti ráně není zbraně – leda před ní utéct pryč. Hlavní otázka tedy zní: A můžu já tady počítat s nějakou pomocí?

Je to rozum, před nímž se musí sklonit i Kualkua. A měli bychom si rovnou přiznat, že tudíž nemůže být lidský. Tak co to ale je – že by nějaký obří mozek, spočívající v křišťálové cisterně? Nebo počítač, ponořený do jezera kapalného hélia? Nebo snad plazmoneuronová soustava – něco jako uměle reprodukovaný Torpp? Na to se budeme muset podívat. Pokud mě nevyhodili někam do kosmického prostoru, pokud mě nezničili, tak mě možná k něčemu potřebují. A kdyby třeba jen jako hračku. Nebo jako zajímavé zvířátko, pro které stálo za to

vybudovat klec v podobě planety, jež je obydlena loutkami v podobě lidí.

Mýlíš se. Tihle lidé se od tebe ničím neliší. Jsou skuteční.

Asi mělo smysl brát Kualkuovy názoru v potaz. Byl sice hodně zpanikařený, ale už samotnou svou podstatou ustrojený tak, že situaci vždy hodnotil svrchovaně objektivně.

Jenže to, co já mu nemohl odpustit, nebylo to přiznání, že by byl schopen mě zabít, jen aby se neodhalil cizí síle. Zrovna tohle jsem naprosto chápal a byl jsem ochoten vnímat to jako rozumné, dokonce hluboce etické rozhodnutí.

Kdežto **postižení –** to byla jiná.

Amébě jménem Kualkua je všechno naprosto jedno. Mé dětské obavy a spory, mé komplexy i nutnost překonat sebe sama. Jsou mu stejně lhostejné jako mně problémy línání reptiloidů nebo roubování Daenlů. Cizákovi můžete vylít své srdce docela klidně – oni sami nic takového stejně nemají.

Je nepříjemné vzpomínat na sebe samotného. Postihovat se.

Že by až na dně duše nebylo nic jiného než strach z osamělosti a citové nezaopatřenosti, obava předvést se světu takoví, jací skutečně jsme, schopnost překročit sebe sama – a zabít? Takový že bych doopravdy byl?

To nechci.

Mně bylo také těžko. Na to nezapomínej. I já mám své problémy.

Zaklonil jsem hlavu a lokl si teplé vody.

„No dobře. Smiřme se. *Směřování-k-míru,* jak říkají geometři. Na jedný věci bysme se ale měli dohodnout…“

Kualkua souhlasí. Jakmile budeš potřebovat pomoc, bude ti poskytnuta.

Vůbec jsem nechápal, proč o sobě symbionita najednou začal hovořit ve třetí osobě. Že by proto, aby to znělo slavnostněji? Prohrabal mi duši – a to není jen tak.

„Petr Chrumov taky souhlasí. Vynasnažím se zjistit o tomhle světě všechno. Aby ses moh přestat bát…“

Cizí šatník jsem prohrabal bez sebemenšího ostychu. Možná že Kualkua tím svým **postižením** odstranil z mé mysli jistá tabu. Oblečení tu bylo mnoho, ale část mi byla velká a

druhá část zase příliš obnošená. Pak jsem ale konečně našel prádlo v zataveném igelitovém obalu, nově vypadající kalhoty a k nim i svetr. Obé bylo poněkud smutné tmavozelené barvy, ale co se dalo dělat – byl jsem přece v armádě…

Teď jsem se tedy mohl začít seznamovat s každodenním životem Stínu.

Asi tak pět minut jsem se páral s televizní obrazovkou. Bohužel z toho nakonec nic nebylo. Vypadalo to, že tady se skutečně vše ovládá výhradně myšlenkami. Nějaký Hixan by si s tím zřejmě poradil, ti takové technologie taky využívají. Mně ovšem nezbývalo než to s lítostí vzdát. Škoda. Koukání na bednu je sice ne právě nejspolehlivější, zato však nejrychlejší způsob, jak se seznámit s cizím životem..

Knihy nebyly v tomhle pokoji vůbec žádné. Ani elektronické, jaké používají třeba geometři, ani normální. Možná svět Stínu knihy prostě neznal, anebo to třeba byl osobní problém nebožtíka Lajda.

Podívejme se tedy na jejich zvykovou kulturu.

V zásuvkách malého stolku, jehož účel mi nebyl příliš jasný, jsem objevil hromádku fotografií. Jediné, v čem mě ty snímky utvrdily, bylo, že místní ženy jsou úplně stejné jako ty pozemské. Když jsem si spočítal, že přítelkyň měl Lajd celkem šest, hromádku jsem zase odložil. Podobné sexuální návyky se koneckonců zmiňovaly i na našich školách.

Malý přístroj, do něhož byla vsunuta průhledná destička, mohl být cokoli. Mohl to být třeba přehrávač, nebo kapesní kávovar, anebo dokonce nečekaně účinná zbraň. Každopádně jsem se ještě jednou ujistil, že místní technika je pro mě nezvládnutelná.

Tohle je snad za trest! U geometrů jsem dostal k dispozici alespoň regresorské učebnice. Co na tom, že sdělovaly jen část pravdy a poskytovaly jen jeden jediný obraz tamní společnosti – mnohé mi přece jen objasnily…

„To vyhoď.“

S nepochopitelným přístrojem stále ještě v rukou jsem se otočil. Ve dveřích stál Sníh. Také čistý a nesnesitelně vonící

jakousi ostře květinovou kolínskou, v černých kalhotách a košili.

„Tenhle iluzor je stejně naladěnej na Lajda. A k čemu by ti taky byly jeho sny? Koupíš si jinej.“

„Nojo,“ přikývl jsem poslušně a přístroj odložil.

„Koukám, že něco se tu pro tebe přece jen našlo.“ Sníh uznale pokýval hlavou. „Vypadá to bezvadně. Nemáš hlad?“

„Upřímně řečeno ne.“

„Škoda.“ Bylo vidět, že pro Sněha je jídlo věc velice podstatná a důležitá. „Zrovna se chystám, že si zajedu do města…“

„Tak to bych asi jel s tebou,“ přikývl jsem horlivě. Město, to má cenu. Tomu říkám zdroj informací!

„Tak na,“ podal mi Sníh bílou plastovou kartičku bez obrázků a nápisů. A vysvětlil mi. „To jsou peníze. Takhle u nás vypadaj. Než ti ty naši byrokrati nějaký daj, umřel bys hlady. Takže to považuj za půjčku…“

Aha, zdá se, že mám právo se divit. Čemukoli. Světy Stínu jsou dostatečně rozmanité na to, aby tu jakákoli otázka zněla naprosto normálně.

„Chtěl bych toho o vaší planetě vědět víc, Sněhu.“

„Tak se vyptávej.“

Mlčky jsme jeden na druhého pohlédli.

„Hele, ty máš zablokovanou obrazovku?“ zeptal se mě překvapeně a otočil se k ní.

Obrazovka se spustila. Její povrch se rozzářil – a pak skoro zmizela. Jako by se na jejím místě otevřelo okno. Upřel jsem na ten výjev zvědavý pohled.

Byl to velký sál. Po scéně se míhaly kruhy pestrobarevných světel. Mezi těmi světly poskakoval nějaký chlap, do pasu nahý a v černém obtaženém triku. Nejdřív jsem si řekl, že to bude nějaký zpěvák, zněla však jen muzika – na náš vkus trochu divoká, ale vlastně příjemná. Že by místní balet?

Pak se obraz změnil. Zase nějaké jeviště, i když menší. A na něm tentokrát skutečně nějaký pěvec. Mladý chlapec v přísných šatech. Zpíval snaživě, ale poněkud neuměle.

A další výjev. Nudná černobílá místnost. V ní mladík s veselou, optimistickou tváří.

„Nabízím pomoc při konání oslav!“

Oblečen byl okázale a nevkusně. U krku bílé žabó, šaty samá krajka. Učiněný harlekýn z dětského představení Zlatý klíček. Zhluboka se nadechl a zapěl:

Dodáme verše, dodáme prózu!
Popřejem kolegům, známým i vám.
Nezklamem, přijedem, složíme z vozu,
vše bude pravé, přesvědč se sám!
Zvedni hned telefon a vytoč číslo,
vše bude hotovo, jen přání vyslov!
Radostí vyběhneš na balkon nahý –
a sotva za měsíc zavoláš zas…
Vyhovět umíme pro každý vkus,
nápadů je vždy dost, tak jen to zkus!

Obrazovku zaplavily jakési barevné kytičky, které po ní poletovaly jako motýlci.

„Jé,“ řekl jsem jen. „Jééé.“

Sníh se jen uchichtl. Jemu ten text taky udělal radost, krátkou, ale výraznou – asi jako když si poškrábete komáří kousanec. Přepnuli jsme na další kanál. Nic jsem nechápal. Vypadalo to na nějaký stadion, po jehož ploše pobíhali lidé. Muži, ženy i děti. Tu a tam se všichni svalili na zem, znehybněli a chytili se za ruce. Pak vyskočili a rozběhli se na všechny strany. To vše bez jakéhokoli hudebního doprovodu. Ozýval se jen lehký šustot, do nějž nakonec zazněl melancholický hlas:

„Družstvo města Dzarran podává velmi vyrovnaný výkon. Trochu pozadu zůstávají dívky, ale diváci si jistě vzpomenou, že včera absolvovaly sólová vystoupení…“

Sníh si odkašlal a poznamenal:

„Samý amatéři. Ale hlavně že to funguje. Co bys tak potřeboval? Ekonomický přehledy, politický komentáře nebo nějakou historickou šou?“

„Nejlepší by asi bylo všechno.“ Zaváhal jsem. „Jenže já nevím, jak se to ovládá, Sněhu!“

„Jo tak,“ přikývl. „Promiň. Jsem blbec. U nás na Duhovejch Mostech jsme totiž taky měli systém neverbálního ovládání… Jak ti to mám nastavit? Na hlasový pokyny? Nebo na ruční interface?“

„Na ten hlas.“

„Tak si poruč.“

„Už…?!“

Bezděky jsem pokročil k obrazovce blíž. Po stadiónu se dál proháněli lidé. Teď už jsem dokázal rozlišit hráče celkem tří družstev – ti se pokoušeli ze svých těl vytvářet na hřišti jakési obrazce, a to tak, aby soupeřům zároveň ve stejném záměru bránili…

„Tak politický komentáře,“ požádal jsem.

Obrazovka mě poslechla. Vznikl na ní celkový záběr sálu, v jehož středu seděla kolem stolu skupina lidí. A mezi nimi…

„To jsem si moh myslet!“ vyhrkl Sníh. „Zvětši mi toho zelenýho!“

„Zvětšit zelenýho,“ opakoval jsem poslušně. Obraz se dal do pohybu, jako by kameraman použil transfokátoru.

Mužík měl tvář opravdu zelenou. Ten odstín byl takový jemně salátový – ne snad nepříjemný, ale nutící vybavit si utopence. Nos rozplácnutý, ústa maličká, kdežto oči naopak obrovské. Vlasy měl krátké a nápadně tenoučké, asi jako srst drobného živočicha. Zelený neseděl v křesle jako ostatní, ale na vysoké dřevěné stoličce. V koženě oficiální atmosféře toho zasedání to vypadalo přímo nemístně.

Zelený vyloudil z hrdla sérii pisklavých zvuků.

„To jsou neřádi – ani při oficiálních jednáních nechtěj mluvit normální lidskou řečí,“ rozčílil se Sníh.

Vzápětí následoval překlad:

„Nezplnomocněný představitel je zklamán a rozhořčen tímto dalším porušením příměří. Útok na mírumilovný konvoj podrývá samotné základy důvěry mezi oběma našimi rasami…“

„Rasami?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Nojo, oni už se za lidi nepovažujou," utrousil přezíravě Sníh. „Hele, poslouchej, to se mluví vo mně!"

Nadšeně se rozzářil.

„Oběti mezi civilním obyvatelstvem…"

„Já bych ti to přál vidět, ten jejich mírumilovnej konvoj!" Sníh se doslova a do písmene rozběsnil. „Deset tankerů, který oceán osejvali až k samý linii fronty! Jako by jim těch sraček, který všude na vodě vypěstovali, bylo málo! Vypni tu zrůdu!"

Neochotně jsem vydal příslušný pokyn a obrazovka pohasla.

„Tohohle hajzla kdybych teď tak dostal pod ruku… Pudeme, Petře. Něco ti ukážu!"

Vykročil jsem s ním – z kasáren ven. Šli jsme po dlážděném cvičišti, všude kolem nás bylo stále stejné mrtvo a ticho. Sněhovo sprosté klení se proto rozléhalo nejspíš po celé základně.

„Taková drzost – to by teda jeden nevěřil…"

Najednou jsem se necítil ve své kůži. Meditovat si o divadle, které tu uspořádali kvůli neznámému přivandrovalci kdovíodkud bylo velice pohodlné. Těžší už bylo hrát v tom kuse svou vlastní roli…

„Sem…"

Přistoupili jsme ke stavení stojícímu stranou a sešli po schodech do sklepa. Prošli jsme několika dveřmi a já podle Sněhových vteřinových zastávek před každými z nich pochopil, že je v duchu odemyká.

„Teď něco uvidíš, kamaráde," slíbil mi podmračeně můj průvodce.

Za těmi posledními dveřmi se otevřel pohled do místnosti, přehrazené uprostřed mihotavou silovou bariérou. Vypadalo to tu velice útulně a, i když jsem ostatně tušil, kam to jedem, takovýto fešácký kriminál jsem neočekával. Okna tu přirozeně byla nepravá, zase jen obrazovky, ale od opravdických k nerozeznání. Normální nábytek, na podlaze koberec a ještě jedny dveře – nejspíš do hygienického bloku. Na stole jsem zahlédl podnos plný jídla.

A uprostřed toho pokoje nehybně stála dívka. Absolutně nahá. Se světlezelenou pletí. Byla vyhublá, žebra by jí člověk mohl počítat. V její póze se zračilo napětí – jako by to byla štítivá netykavka, která se najednou ocitla po kolena v záchodové jímce.

„Rád bych ti představil tady slečnu pilotku od zelenejch, Petře. Ta statečná žena se nám zatím ani nepředstavila, takže jí můžeš říkat, jak chceš…“

Sníh přistoupil až k bariéře a na dívku zamával.

„Co to tu s ní děláte?“ zeptal jsem se tiše.

„My? My nic.“

„Tak proč tu takhle stojí?“

„Nato se zeptej jí.“

Také jsem došel až k silovému štítu. Pohlédla na mne. Bariéra sice mírně zkreslovala barvy, ale zvuk, jak se zdá, propouštěla bez překážek.

„Jak se jmenuješ?“ zeptal jsem se měkce.

Pevně sevřené rty se pohnuly.

„Na tom nesejde!“

„Hele, mluví!“ zaradoval se Sníh. „Konečně si ráčila vzpomenout na jazyk svejch předků.“

„Vy nejste naši předci.“

„Jak to, že ne?“

„Proč tu takhle stojíš?“ zeptal jsem se.

„Je to tu mrtvé. Všechno kolem je mrtvé,“ pronesla monotónně, jako by to říkala už potisící. „Nechci se ničeho dotýkat.“

„Je jí to u vás opravdu nepříjemný,“ řekl jsem Sněhovi. Když jsem se ale setkal s jeho vzteklým pohledem, umlkl jsem uprostřed věty.

„Hořet je ještě nepříjemnější!“

„Pusťte mě,“ řekla dívka. Neprosila, ona oznamovala, či spíše žádala.

„Milerádi,“ přikývl Sníh. „Návrh na výměnu už jsme dávno poslali. Za poslední rok zmizelo na vašem území dvě stě našich lidí. S radostí tě vyměníme za kterýhokoli z nich.“

„My zajatce nebereme.“

„Jó? Tak na co si stěžuješ?“

Sníh se tiše zasmál.

„Je to tu mrtvé. Všechno kolem je mrtvé.“ Dívka zavřela oči a jakoby zcepeněla.

„Tak deme, víc už neřekne nic.“ A Sníh mě odvedl pryč.

Když jsme se dostali ze sklepa nahoru, zeptal jsem se:

„Co s ní teda ale bude? Vyměněj ji za někoho?“

„Ne. Voni zajatce likvidujou. Každej neadaptovanej prej škodí jejich biosféře.“

„No ale to teda…“

„Jasně. Umře. Hladem a žízní. Jenže na co si chce stěžovat? Naše potrava pro ni rozhodně není jedovatá. Možná není nejchutnější, ale jinak nezávadná. A kdyby se oblíkla, tak z toho vyrážku rozhodně nedostane. Nebo kdyby si sedla do křesla – puchejře jí nenaskáčou.“

V těch Sněhových slovech rozhodně nebylo nic osobního. Možná se tam dala uslyšet i jistá lítost. Hledat v nich ale milosrdenství by nemělo smysl.

Musel jsem si znovu připomenout, že tohle rozhodně není moje válka. A pak, když to nepomohlo, ještě jsem si zdůraznil, že to není vůbec žádná válka, ale test, který tu připravili jen a jen pro mne.

„Vemem si nějaký auto,“ řekl Sníh. „A vyrazíme si do města, je tam jedna moc roztomilá hospůdka… Moře už na planetě nejsou žádný, jak jistě chápeš. Jen bažiny, jako před kolonizací. Ale tahle hospůdka má svoje bazény, kde se pěstujou všelijaký ryby, krabi a asi tak deset druhů jedlejch řas…“

Kráčel jsem za ním poslušně jako automat. Z hlavy mi pořád nešla ta zelená slečna, která se jako strunka vypjala uprostřed „mrtvé“ místnosti. Kdyby to aspoň byl chlap, aby člověk necítil takový hnus…

U plotu kolem základny jen tak ve vzduchu stálo několik aut. Byla z kovu a rozhodně ničím nepřipomínala loďku, na které jsme sem dorazili. Normální kabriolety s pohodlnými sedadly, jen kola tomu chyběla – ta nahrazovaly dvě

mřížované roury po stranách. Buď to mělo gravitační motor, ale možná taky vzduchový nebo silový polštář.

„Já myslel, že zase pojedeme na tom člunu.“

„Proč? To je dopravní prostředek zelenejch. Galis si ho vzal proto, aby na něj nekáply jejich radary… Přece jen je to tu pohraniční pásmo. Aby nakonec nepřiletělo něco mírovýho a nevyklopilo nám to na hlavy deset tun napalmu…“

Naskočil do kabiny.

„Já asi nepojedu, Sněhu.“

„Co blázníš?“

„Radši si sednu k obrazovce. Nechci tu chodit jako blázen a ničemu nerozumět.“

Sníh se zamyslel.

„Posaď se na chvilku do auta,“ navrhl mi pak.

Přelezl jsem nízký bok a posadil se vedle něj. Vypadalo to skoro jako běžný pozemský vůz. Mělo to dokonce i palubní desku, takže se to dalo řídit i jinak než myšlenkami. Což bylo dobře.

„Promiň.“ Sníh se konečně dostal z tenze. „Fakt promiň, Petře.“

„A co se vlastně stalo?“

Nuceně se pousmál a na chvilku začal vypadat jako kluk.

„Choval ses hrozně divně. Nejdřív ses pořád díval na tu zelenou… Pak sis zase nechtěl sednout do auta. Voni se naší techniky hrozně bojej, až hystericky. A taky nechceš ani na voběd.“

„No a co, to si myslíš, že jsem jejich špión?“ podivil jsem se upřímně. Ta pozdní bdělost mi připadala ještě nesmyslnější než počáteční bezbřehá důvěra.

„No, trochu jsem zaváhal…“

Zasmál jsem se a vylezl z auta ven.

„Přísahám ti, že s nima nemám nic společnýho.“

„Mám ti něco přivézt?“ otázal se kajícně.

„K jídlu rozhodně. A taky…“

Jenže mají oni knihy? Jasně, ty pitomče. Když mají to slovo v normálním lexikonu, tak asi něco znamená.

„…nějaký knihy o dějinách tohohle světa.“

Sníh přikývl.

„Takhle se ti to bude líbit? To ale musíte mít dost legrační svět.“

„Legračnější už to snad ani bejt nemůže,“ souhlasil jsem.

„No dobře, něco ti tam seženu. A ještě jednou promiň, Petře. To mě asi zmát Stín…“

Auto se o kousek přizvedlo a vyrazilo přímo proti ohradě, která se začala chvatně otevírat. Já zůstal s otevřenou pusou stát na místě.

Až doposud jsem si byl jist, že Stín je pojem geometrů. Nepřátelskému živlu můžeme říkat všelijak – Tma, Zlo, Stín… Jenže Sníh to slovo zopakoval taky.

To znamená, že geometři se jejich životu pokusili porozumět. Vyslali sem regresory a někteří z nich se dokonce dokázali vrátit. A zřejmě hlásili dost na to, aby neohrožené bojovníky za Přátelství jaksepatří vyděsili.

Jak tedy asi vypadá kultura, která tak vylekala věrozvěsty *boje-za-mír?* Je to militantní svět, rozdělený mezi zelené a technokraty? Ale v žádném případě! I ti i oni by velmi rychle zdegenerovali až k válce kamennými sekerami.

Otočil jsem se na podpatku a vykročil ke kasárenskému baráku, kde mi přidělili pokoj.

Kapitola třetí

Asi tak deset minut jsem se trápil s obrazovkou a sledoval buď připitomělé sportovní soutěže (tentokrát šlo o přespolní běh) nebo několik podob koncertů – a musel jsem plně dát za pravdu Sněhově charakteristice, který je označil jako amatérské. Pak mě konečně napadlo, že bych od obrazovky taky měl požadovat nějakou možnost interaktivity.

„Splněno," ujistil mě okamžitě měkký ženský hlas.

Hned mi bylo veseleji. Teď jsem mohl doufat, že na žádost, abych mohl sledovat jednotlivé etapy vývoje tohoto světa, mi už nebudou nabízet soutěže smíšených družstev, tvořených všemi věkovými kategoriemi – ročními batolaty počínaje a starci nad hrobem konče. Tento svět byl zkrátka posedlý rodinnými sportovními soutěžemi a amatérským jevištním uměním všeho druhu. I ten nejméně zpěvný zemský ptáček či začátečník v kurzech sebeobrany by tady každého strčil do kapsy…

„Chci se seznámit s dějinami planety," řekl jsem nahlas a posadil se do křesla.

„Má to být všeobecný kurz?"

„Ano."

„A délka?"

„Ééé… jedna hodina."

„Jen dokumentární materiály? Nebo jsou pro vás přijatelné i hrané scény a rekonstrukce?"

„No… pokud budou hodnověrné."

„Připravuji…"

Tohle přirozeně nebyla obyčejná televize, spíš něco jako počítačová televizní síť, běžná ve Spojených státech a dnes dosti často už i v Rusku. Představil jsem si, jak pro mne počítač hledá soubory po celé planetě, jak vytváří *můj přivátní*

populárně-historický dokument, a zakroutil jsem nevěřícně hlavou.

Co to má znamenat – to mrhání silami? Proč na tomhle stupni vědeckotechnického rozvoje a při takové dostupnosti informací vůbec vedou nějakou beznadějnou válku? V té přece měla jedna či druhá strana už dávno zvítězit!

„Nemohla by počítačová síť, s níž jsem právě v kontaktu, být oním rozumem, který tě postihl, Kualkuo?“

Ne, odpověděl mi stručně a se zjevným pohrdáním.

My jsme ale hrdí!

„Studijní film připraven.“

„Tak jedeme.“

V místnosti se setmělo. Náhle jsem pochopil, že výjevy se linou z obrazovky ven a zaplňují celý prostor mého pokoje.

„Jde o výukový program,“ upozornila mě obrazovka.

Kolem mě byl vesmír – jenže ne ten obvyklý, jaký jsem byl zvyklý pozorovat z oken své kosmické lodi. Tohle byl vesmír centra Galaxie – hvězdné šílenství a pulzující světlo. A pode mnou se vynořil kotouč planety – až jsem bezděky přitáhl nohy.

„Objevení planety. Rekonstrukce.“

Planeta se jakoby valila na mě. Už jsem v atmosféře, a teď už se dokonce řítím nad povrchem. Tahle místa jsou mi důvěrně známá – bahnitá moře a džungle.

„První kolonizace před deseti tisíci třemi sty šesti lety.“

Namáhavě jsem polkl.

Cože…?!

To by bylo pět tisíc let před městskými státy v Mezopotámii a před Starou říší v Egyptě.

V té době už tedy civilizace Stínu existuje a osidluje vesmír.

„Kolonizační loď Prazemě. Rekonstrukce.“

Tohle tak předvést Silným rasám…

Uprostřed džungle stojí v kruhu vypálené vegetace obří kovový útvar. Vysoký může být dobře čtyři sta metrů. A s takovouhle krávou přistávají přímo na povrchu planet?

„První město. Záznam z prazemského archivu.“

Tohle by se líbilo dědovi. Domy, silnice, pole. A všude auta, mimochodem normální, kolová. V dálce je vidět zpola zničený, či spíše zpola rozebraný kužel lodi. Všechno je správně. Když jsem v dětství s dědou probíral možné varianty vesmírné kolonizace, právě na tomhle jsme se shodli: Obří kosmická loď by zároveň byla využita jako základ industrializace nového světa. Byl by na ní kov, z něhož by se rovnou dalo něco vyrábět. Různé univerzálně použitelné mechanizmy. Reaktivní motory, jimiž by se například dala vypalovat džungle. Skleníky, v nichž by se předpěstovávaly první kulturní rostliny. A kajuty lodi by sloužily jako první nouzová obydlí pro kolonisty…

„První město. Vykopávky."

No ano. Tak tohle bych dědečkovi naopak radši neukazoval. Rezavý kov a obrysy stěn, sotva rozeznatelné v nakupeninách zvětralého kamene, a uprostřed toho všeho pomník; ten se naopak zachoval dokonale a zobrazuje muže s vítězoslavným výrazem ve tváři a strašlivou zbraní v ruce, pak ženu, která se jako ztělesněná láska a něha přitiskla k jeho rameni, a konečně dítě, zvídavě hledící kupředu. Je to pomník navěky. Ze skvělého kovu. Vůbec mi nejde do hlavy, jak to mohlo v tomhle stavu vydržet deset tisíciletí.

„První město tři sta let po začátku kolonizace. Rekonstrukce."

Maličké, ubohé chýše. Několik kamenných budov s kovovými střechami. Kolem mne právě prošel člověk v lehkém brnění a s kopím v ruce… Tomuto ozbrojenci se hluboce klaní žena, karikovaně podobná oné zvěčněné na sousoší… Místo kosmické lodi je tu hliněná pyramida, umělá hora, po jejíchž úbočích se hemží droboučké body. Horu korunuje chrám, obložený kovem. Tento obraz se rychle přibližuje, jako bych se sám obrovskou rychlostí hnal k návrší se svatostánkem. Před ním stojí muž v nádherném rouchu a zvedá vysoko nad hlavu zbraň, kterou už znám. Před ním tváří v prachu leží poutníci…

„První město. Tisíc let od začátku kolonizace. Hraný výjev, obraz Odsouzenci."

Džungle. Všude jen džungle. Vidím známé obrysy hory, ale ty už ničím nenaznačují, že jde o útvar umělého původu. A přede mnou stojí člověk, špinavý, zarostlý, nahý, s mohutnou palicí v ruce. Poznámka o hraném výjevu byla trochu nadbytečná. Vše je příliš názorné, v nejhorších hollywoodských tradicích. Keře se třesou a pak se rozestupují. Z nich vylézá zvíře. Vlastně nevypadá příliš hrůzostrašně a velké je asi jako pozemská puma. Člověk si to zřejmě myslí taky – rozmáchne se svým kyjem a vyráží bojový pokřik. Jenže z druhé strany mu na záda skočí jiné zvíře. Křik utichá. Stříká krev.

„Konec první kolonizace."

Že by děda měl pravdu? A podobná kolonizace – tedy s jednotlivou lodí a bez trvalého spojení se starým světem – byla předem odsouzena k nezdaru? Nebo mi jednoduše podstrkují to, co jsem schopen opravdu uvidět a vstřebat…?

„Druhá kolonizace. Začátek před čtyřmi tisíci lety. Rekonstrukce a záznamy vojenských archivů."

Terén je možná týž, ale teď už k nepoznání. Až k samému obzoru se táhne skleněně třpytný hladký povrch, z nějž tu a tam nenápadně vystupují kovové kopule.

„Vojenská základna Druhé říše."

Ohohó!!!

Nebe je celé v ohni. Oblohu zaplavily plameny. Nad plání se mihotají záblesky silových polí. První faraóni a král Chammurapi svým poddaným vysvětlili, že to právě oni jsou pány vesmíru. Proháněli se na svých bojových koleskách, oddávali se lásce a obžerství a chvatně a bezhlavě se modlili ke spoustě božstev.

Kdežto skuteční bohové mezitím vedli své malé hvězdné války.

„Vojenská základna Svazu rozvoje před čtyřmi tisíci let. Rekonstrukce. Archivní záznamy jsou nedostupné."

To je ještě zajímavější!

Na první pohled je to však úplně stejné. Pláň. Sklo, kov a kámen. Lodě. Oheň.

Tak jsem si prohlédl celé dějiny války Druhé říše a Svazu rozvoje v rámci planety. Vypadalo to, že moc každých zhruba padesát až sto let přecházela z rukou do rukou, ale přitom se nijak zvlášť neměnila. Celá tato historie měla i dohrávaný rámec, v němž se rozvíjel příběh lásky říšského rozvědčíka a mladíka z druhé strany, agenta Svazu rozvoje. Byla to skutečná láska, mimochodem zcela klasická a normální. Říšský rozvědčík byla vlastně rozvědčice. Mírně přestárlá a přísně vzato nesnesitelná, ale na druhé straně vskutku okouzlující. Námět téhle pětiminutové dohrávky mě zaujal natolik, až mě napadlo, že bych ten příběh vlastně chtěl vidět do konce.

Třetí kolonizace proběhla před dvěma tisíci let a já měl možnost poznat i její plody…

Tentokrát mi žádné lodě neukázali. Jen města, ale těch bylo hodně. A mezi nimi měnící se příroda – džungle přímo před očima vysychaly a měnily se v dosti sympatické lesy. Bažinatá moře byla vyčištěna a po jejich hladinách najednou pluly nějaké čluny a jachty. Bezděky jsem se pro ten obraz nadchnul – planeta se přímo před očima proměňovala nejen v místo, kde se dá žít, ale v pravý kousek ráje. A kvůli tomuhle chtěli válčit? Oni se snad zbláznili, ti zelenohubí ekologové!

„Vstup do Stínu před tisícem pěti sty lety. Archivní záznamy.“

Zachvěl jsem se.

Na první pohled se tu nic nezměnilo. Předvedli mi tu samou scenérii – ačkoli ne!

Jsou tam Fortny!

Ucítil jsem je jako střelka kompasu magnetický pól. Byly to přesně ony „zóny vstřebávání energie“, o nichž mluvila loď geometrů. Nenápadné skvrny, poházené doslova všude.

A víc nic.

„Před tisícem dvěma sty šesti lety vzniklo zelené hnutí. Rekonstrukce, archivní záznamy, dohrávané scény.“

O Stínu už nepadlo ani slovo. Jako by jediná zmínka úplně stačila a ptát se na něco takového by mohl jen beznadějný idiot. A tak jsem tupě zíral na řečnící ekology, na jejich pláč

nad zánikem „prapůvodního endemického ekosystému“ a na pokusy s vytvářením rezervací pro reliktní formy života. Pak přišly další pokusy, tentokrát s přizpůsobováním lidského organizmu původnímu životnímu prostředí na planetě. Několikrát jsem zahlédl i záběry z demonstrací, které přerůstaly ve srážky a krvavé bitky. Komentář byl přitom klidný a suchý. V člověku prostě vznikal pocit, že veškeré materiály pro můj privátní film byly vybrány zcela objektivně. Zelení měli podle toho komentáře v lecčem pravdu – na planetě mohla vzniknout původní inteligentní forma života, ale když už toto životní prostředí bylo zničeno, pak je třeba jeho zbytky úzkostlivě ochraňovat a možná se dokonce pokusit nějak se do tohoto chybějícího vývojového článku přidat. Což je samozřejmě nesmysl, ale znělo to vskutku ušlechtile. Pak ale počet zelených – tak nějak skokem – prudce vzrostl. A to natolik, že jich bylo prakticky stejně jako těch, kteří se nijak proměňovat a přizpůsobovat nehodlali. Za celou tu dobu mě ani na okamžik neopouštěl dojem, že ženy této planety se věnovaly výhradně plození a výchově dětí – počet obyvatel prokazatelně vzrůstal nenormálním tempem. Města se neustále rozšiřovala a vznikaly v nich čtvrti jen pro normální lidi nebo naopak jen pro zelené. Pak bylo dosaženo jakési dohody a obyvatelstvo se od sebe definitivě oddělilo. Zelení se usadili na severní polokouli, kdežto technokrati, jak už jsem jim začal pro pořádek říkat, na polokouli jižní. Zpočátku to opravdu snížilo napětí. Další dvě století proběhla ve znamení vzájemných posměšků, zavedení důsledné kontroly nad vlastním územím a vytvoření řádných armád. Ve filmu jsem dokonce viděl úryvky z jakési staré komedie, v níž obě strany vypadaly zhruba stejně hloupě, ale přísně vzato docela nevinně. Tu a tam padla zmínka o Stínu, ale vždy jen v kontextu a zamotané, na způsob „jsme nejunikátnějším světem Stínu“, popřípadě „co je v nás výlučného ve srovnání s dalšími civilizacemi světa Stínu“. Když ale zelení dokončili přebudovávání svých kontinentů a pobřežního pásma, pustili se i do oceánů. A problémy vypukly naplno. Oceány tu totiž tvořily jeden společný, světový. A místní flóra a fauna,

zdánlivě už dávno zničená, se lehce a rychle šířila po celé planetě. Zazněly sílící vzájemné výtky. Letadla technokratů bující cizí život podél své hranice nemilosrdně vypalovala, kdežto zelení ho ze své strany téže hranice zase hojně „vysévali“. A byli mnohem úspěšnější. Světový oceán se tu každopádně vrátil do stavu, v jakém byl v dobách první kolonizace.

To bylo všechno.

Film skončil a malý iluzorní svět kolem mě se rozptýlil. A já dál seděl ve svém pokoji před zapnutou obrazovkou.

Takže – základní informace bychom měli. Teď je zkusíme analyzovat. Co nám zůstane, když pomineme lyrická extempore (a zapamatujeme si jen to, že v osobním životě se obyvatelé Stínu chovají jako Pozemšťané – tedy že jsou vybaveni řádnou dávkou melodramatizmu a naprosto přirozenými emocemi)? Tento svět měl svou metropoli. Což byla ona zmiňovaná Prazemě…

„Prosil bych základní seznamovací materiál o Prazemi,“ požádal jsem.

„Nemám údaje.“

No vida!

„Vůbec žádné?“ otázal jsem se tupě. Obrazovka chvíli přemýšlela.

„Jen zprostředkované. Prazemě je kolébka lidské rasy. Tato teze se v různých obměnách objevuje v dohrávkách a také v archivních informacích.“

Co bych tak ještě mohl ze zdejšího filmového archivu vyloudit?

„Tak bych prosil základní penzum znalostí o Druhé říši a Svazu rozvoje,“ pronesl jsem klidně a už tušil, jaké se mi dostane odpovědi.

„Nemám údaje.“

„Ani zprostředkované?“

„Šlo o dvě politické síly, které aktivně a vojensky usilovaly o panství nad celou Galaxií. První zmínka se objevuje asi před čtyřmi tisíci lety, poslední asi před dvěma tisíci lety. V

některých historických epochách byla za pokrokovější považována Říše, v jiných zase Svaz rozvoje.“

„Poslyš,“ začal jsem samým vzrušením k obrazovce mluvit jako k živé bytosti, „ale přece jsi mi předvedla dohrávky o Druhý říši i o Svazu. A to jsou koneckonců taky informace.“

„Dohrávky nejsou hodnověrné, protože si navzájem odporují. A tak se nemohou stát podkladem pro vzdělávací kurz.“

To zní logicky. Ale možná bychom to mohli zkusit obchvatem…

„Tak mi dopřej základní informace o dalších planetách Stínu!“

„Nemám údaje.“

„Ty máš materiály jen k týhle planetě?“

„Ano.“

No výborně. Takže všechny zmínky o světě za hranicemi planety jsou jen druhotné. To ale není obyčejná izolace, to je jakási až patologická lhostejnost… Ale Sníh sem přece taky přišel z jiné planety! Z těch svých… Duhových Mostů… Což znamená, že spojení existuje. Že by prostě žádné informace nepotřebovali?

K neuvěření! Přece by v nich měla být alespoň nějaká elementární zvědavost. Zájem o to, jak žijí jejich další bratři v tomto mezihvězdném impériu… Dobře, dejme tomu, že bez obchodu a výměny vědeckotechnických znalostí se obejdou, ale že by vůbec nebyli zvědaví?

„Co je to Stín?“ zeptal jsem se tiše.

„Suma společenských a hospodářsko-politických zvyklostí, které jsou základem moderní civilizace.“

Aspoň něco… Takže tady bychom zřejmě měli začít. Feudalizmus, kapitalizmu, komunizmus, technokratizmus. A pak Stín.

„Kdy vzniknul?“

„Asi před půldruhým tisícem let.“

„V čem se Stín hlavně liší od toho, co tu bylo předtím?“

„Stín zaručuje naprostou svobodu a štěstí pro každého jedince. Stín poskytuje neomezené možnosti rozvoje a dalšího zdokonalování každé individuality.“

No jistě. Třeba pro tu hladem a žízní polomrtvou dívku uprostřed komfortní vězeňské cely. A válka tu trvá už tisíc let!

Položil jsem ještě několik otázek, ale buď jsem je neformuloval dostatečně jasně a přesně, nebo systém opravdu neměl co odpovídat. Nezbývalo mi než doufat, že něco rozumnějšího najdu v knihách, které mi slíbil Sníh. Naděje to samozřejmě byla bláhová. Když odpověď neposkytla celoplanetární informační síť, tak co může člověk čekat od knih…

Co zvláštního se tak ještě dá shledat na tom, co jsem se o tomhle světě dověděl?

Nabíledni bylo například podivné tempo vývoje. Zatímco počáteční etapa se mi jevila jako ztělesnění lidských představ o hvězdné expanzi, dál se začalo dít cosi nepochopitelného. No dobře, dejme tomu, že v dobách hvězdných válek se postup zdokonalování zdejší vědy zpomalil. Bylo to období trvalého vyčerpávání zdrojů na bojové akce, masové likvidace obyvatelstva, období degradace civilizací… Vypadá to dost pochybně, ale možné to je. Jenže co pak? Před dvěma tisíciletími byla celá planeta definitivně osídlena a vznikla na ní životaschopná společnost. Pak se tento svět stal součástí Stínu, a jako by všechny myslitelné vývojové cesty končily ve slepé uličce. Válka se tu odehrávala zhruba na úrovni pozemských technologií. O každodenním životě platilo zhruba totéž. Počet obyvatelstva už taky neroste. To bylo nějakých kilometrů džungle, jimiž jsme projeli a které kromě divokých zvířat nikdo k ničemu nepotřeboval! Městečko u základny vypadá naprosto normálně – jako malé provinční hnízdo někde na Zemi. Že by tedy veškerou svou energii vynakládali na mdlou válku se zelenými a jinak už jen na sportovní soutěže a šumařské muzicírování?

Tomu nikdy nevěřím! Část zdejších maloměšťáků by to možná plně uspokojilo a zřejmě by si s něčím podobným vystačili i milovníci adrenalinu Sněhova typu. Tady ale

nepochybně musejí žít i jiní. Dorůstají tu děti, které sní o letech ke hvězdám, protože děti nemohou nesnít o hvězdách. Stovkami těch amatérských zpěváčků se jistě najednou proklube i hlas, jehož síla a krása bude najednou působit jako perla na hromadě hnoje. A místní vědce jistě nakonec přestane bavit vynalézat jen nové zbraně a prostředky pro vedení biologické války.

Za normálních okolností už by se tenhle svět musel rozletět na kusy – během deseti let! A on přitom takhle žije už celé tisíciletí!

Živě jsem si představil dědečka. Myslím toho původního, v lidském těle. A děda se ironicky šklíbil, protože on odpověď znal. On ji pochopil už na bludné planetě bez Slunce. Ta odpověď se mu nezamlouvala, jenže on se stejně hrnul do Fortny…

Vstal jsem a přistoupil k oknu. Pokusil jsem se znuděně přimhouřit oči a podívat se ven líně a lhostejně. Zafungovalo to – téměř okamžitě jsem objevil dvě Fortny. Jednu hned za plotem základny, druhou o něco dál, u městečka.

Proč ale tahle transportní síť nefunguje? Když mě sem tak poslušně zanesla… Ostatně proč mě dopravila zrovna sem? Kam se vlastně dostali ostatní? Že by k zeleným? Na jinou základnu? Nebo dokonce na jinou planetu?

Odpovědi neznám. To znamená, že je budu muset žádat po živých lidech. Bez ohledu na riziko, že budu vypadat jako člověk, který se ptá, proč dýcháme a do kterého tělesného otvoru se vkládá potrava. Jenže zeptat se musím stejně.

„Petře!“

Ve dveřích stál Galis.

„Už sis tu zvyk?“

Pokrčil jsem rameny.

„Už jsi viděl i zajatkyni?“ pokračoval kapitán. „A co sis o nás řek? Že jsme krutý sadisti?“

„Nevím,“ odpověděl jsem naprosto upřímně. „Ta vaše válka…“

„Ta je ale teď i tvoje.“

Odmlčel jsem se.

„Jasně, my ty zajatce úmyslně strkáme do podmínek, který jsou… myslím pro ně… hodně nepříjemný.“ Galis si povzdechl a prošel se po místnosti. Pak si zvědavě změřil fungující obrazovku. „Tak dějiny tě zajímaj… Výborně… Ale věř mi, Petře, že mně je taky nepříjemný, že ta vyzáblá husa umírá hlady vedle bohatýho oběda. Nebo že stojí na špičkách a bojí se dotknout koberce, kterej přece vůbec za nic nemůže. Jenže co jinýho máme dělat? Tak nám to řekni. Díky Stínu jsme se navždy vzdali logiky rychlýho rozhodování. Tuhle svůdnou možnost jsme prostě ztratili… Kdybys tak věděl, jak strašně bych si přál…!“

A skousl si ret.

„Určitě přemýšlíš o tom, proč třeba já nelítám. Protože bych to nevydržel. Já bych se nedokázal omezit jen na hlídkování. Prostě bych celej jejich světadíl spálil na popel.“

Galis mluvil naprosto vážně a já hned pochopil, že je to opravdu možné. Že jeden pilot z jednoho letadla dokáže vypálit celý kontinent. Z toho pomyšlení se mi najednou udělalo slabo kolem žaludku. Zato Galis mi byl rázem podstatně sympatičtější.

„A oni to moc dobře chápou,“ pokračoval kapitán zamyšleně. „Nepříjemný je, že všichni ty šílenci se seběhli zrovna u nás. Jenže co se dá dělat, je to můj domov. A líbí se mi. Já nejsem Sníh, kterej žádný kořeny nemá a nikdy mít nebude. Tomu stačí si zaválčit, pořádně se naprat a pak se s hlavou hrdě vztyčenou promenovat před nadšenejma holkama…“

„Ale přesně tohle on tvrdil o Lajdovi,“ udal jsem Sněha, aniž jsem to sám očekával.

„Lajd byl vyloženě patologickej případ,“ přikývl bez váhání Galis. „A já taky hned pochopil, že ten u nás dlouho nevydrží. Ten potřeboval něco mnohem velkolepějšího a drsnějšího. Proto jsem mu taky před každým letem všechny těžký zbraně blokoval.“

Kapitán se posadil do křesla a upřel na mě zpytavý pohled. Něco ho mátlo.

„A jaký je z toho teda východisko?“ zeptal jsem se.

„Prostě se držet," řekl nečekaně pohotově, jako by přesně tuhle otázku čekal. „Zelený se dřív nebo pozdějc zloměj. Pochopěj, že tady se jejich sen uskutečnit nedá. Jim polovina světa nikdy stačit nebude. Tak ať si migrujou, ať svý štěstí hledaj jinde. Planet je přece dost."

Nejistě jsem přikývl.

„A co tady u nás vlastně pohledáváš ty?" vybafl na mě nečekaně. „Slyšíš, Petře? Do boje se nijak nehrneš. A ve městě si tě popravdě řečeno taky neumím představit. Tak mi vysvětli, co bys chtěl ty, kamaráde!"

Jak to tak vypadá, asi mi řekne, že mě ve svých řadách nechtějí…

„Fakt to chcete vědět?"

„No jasně," usmál se kapitán.

„Já bych chtěl štěstí pro svou planetu."

„To se podívejme," zakroutil nevěřícně hlavou. „To je teda těžkej úkol. Ale dobře, dejme tomu, že jseš ze všech nejchytřejší. A že na tý tvý Zemi se všichni kromě tebe mýlej. Že pravdu máš jen ty." Zatvářil se jako někdo, kdo zrovna vymyslel nějaký velmi sofistikovaný šprým. „Ale co teda hledáš tady u nás? Tady ti štěstí rozhodně nekyne. To je teda hodně sebevědomý, myslet si, že jen ty víš, co je pro ty ostatní nejlepší!"

„Kdybych já tak věděl, co vlastně hledám," zašeptal jsem.

Galis přikývl.

„To ti věřím. A mám pro tebe jednu radu, Petře… Vlez si do Fortny."

Návrh, abych z téhle planety táhl ke všem čertům, tedy zazněl.

„Do tý už jsem si přece vlez."

Galis si promnul bradu:

„Tak to teda nevím… To by znamenalo, že se mejlím. No budiž. Důvěřujme Stínu."

„Zkusme to," připojil jsem se k němu opatrně. No tak! Řekni ještě něco!

„Pojď se mnou, ukážu ti deltu," navrhl mi Galis. „Dokud jseš tady, měl bys makat jako ostatní kluci. Možná ti to v něčem pomůže…"

Jenže v té poslední větě nebylo jistoty, ani co by se za nehet vešlo.

„Je tady na základně hodně lidí?" otázal jsem se cestou k hangáru. To prázdno kolem mi připadalo víc než zvláštní.

„Teď tu kromě nás není nikdo. Ale jinak je tu posádka, ve který je celkem tři sta dvacet šest lidí."

No prosím. A já si myslel, že na veškeré zdejší vojenské akce stačí nějakých deset fanatiků.

Galis učinil kratší pauzu a pak dodal:

„Tebe zatím počítat nebudu, jestli to nevadí…"

No, jak je libo… Ať mě počítáš nebo ne, stejně sem nepatřím.

Vrata hangáru se před námi otevřela a Galis se na okamžik zastavil:

„Ty sis zatím nezvyk ovládat to tady v duchu, viď?"

„Ne."

„Jasně. Takže vstupní kód hangáru je ‚poplach'."

„To si budu pamatovat," řekl jsem a netrpělivě pohlédl do osvětleného nitra. Vnitřní prostor nebyl nijak rozlehlý a taky stroje, které tu stály, nevypadaly příliš impozantně. Byly dokonce o něco menší než běžné pozemské stíhačky. Delta se jim říkalo patrně pro jejich trojúhelníkovitý tvar. Při trochu pozornějším pohledu se dalo vytušit cosi jako krátká tlustá křídla a pilotní kabina, ukrytá pod zrcadlovitým poklopem. Podvozek to nemělo žádný, delty v hangáru ležely rovnou na břiše.

„Takovou mašinu jsi ještě nikdy neviděl, jak na to tak koukám," utrousil Galis.

„Nikdy."

„Tak tahle bude tvoje." Kapitán přikročil k nejbližšímu stroji a popleskal po jeho trupu. „Všechny tyhle letouny jsou nový. Kabina se bude otevírat na heslo ‚host'."

Posměšek jsem beze slova spolkl.

Kapitán se na mě vyčkávavě zadíval a já tlumeně pronesl:

„Host…“

Zrcadlový poklop roztál a proměnil se v ohebnou zářící stuhu. Stuha se najednou splazila na zem, asi jako jazyk kovového zvířete.

„Jen dál!“ pokračoval v ironickém tónu kapitán.

Váhavě jsem došlápl na její lesklý povrch a připravil se, že se po ní začnu škrábat vzhůru. Toho ale nebylo zapotřebí – stuha se mi zachvěla pod nohama a doslova mě do kabiny vhodila. Ztratil jsem rovnováhu a jak dlouhý, tak široký se rozplácl v pohodlném křesle. To se pode mnou taky okamžitě zahemžilo a začalo mě ze všech stran jakoby obtékat. „Stuha“ se mezitím znovu proměnila v poklop. Zevnitř byl dokonale průhledný.

„No tak co?“ zeptal se zdola Galis.

„Je to dost zajímavý,“ zabručel jsem. Kdoví, jestli mě slyší, napadlo mě.

Kabina mi připadala těsná, ve srovnání s ní se na lodi geometrů sedělo málem v salonu. Je tu ovládací pult a na něm dvě prohlubně se rtuťově stříbřitou vazkou kapalinou!

„Poradíš si s tím?“ zajímalo zase Galise. „Nebo je to zase systém, kterej neznáš?“

Že by mě přece jen taky podezíral?

Zasunul jsem obě ruce co nejrychleji do terminálů.

Dostavila se rezavá bolest. A zatočila se mi hlava. Doslova jsem pocítil, jak se delta slévá s mým vědomím.

Pilote!

„Ano.“

Jaká je asi míra inteligence tohoto stroje? A co to vlastně je – vykastrovaný počítač geometrů, plnohodnotný jedinec nebo jen primitivní ovládací systém?

Jsme jedno.

„Jsme,“ potvrdil jsem.

Bylo to jako smršť – najednou se mě zmocnila lavina zvuků, obrazů a pocitů. Ne ne, delta nebyla inteligentní. Byl to jen přídavek k tělu – ale jaký!

Viděl jsem skrz stěny hangáru. Cítil jsem pohyb aut v ulicích nedalekého městečka. Slyšel jsem Galisův dech i šelest

větviček na stromech. Svět byl najednou obrovský, přístupný a připadal mi podmaněný. Dokonce ani v lodi geometrů se mě nikdy nezmocnil takový pocit síly… Zároveň však cosi zůstávalo nedostupné, jako by ode mě oddělené. Například hvězdy. Jako by delta ožila jen zpola.

„Nekontroluju stroj úplně," řekl jsem. Nikoli rty, ale kovovým trupem letounu. Slova se halou rozlétla v podobě rozhořčeného řevu. Galis svraštil čelo.

„Radši si uvědom, jakou máš teď sílu, Petře. Jasně, nějaký funkce jsou blokovaný. Ještě si tebou nejsem úplně jistej. Ale na hlídkový lety to bude úplně stačit."

Jeho slova jsem ale skoro nevnímal. Měl jsem sto chutí okamžitě si vyzkoušet tu sílu, co jsem přece jen získal. Pohnout se z místa, vzlétnout, proklát nebe tvrdým výpadem, bořícím skály a spalujícím vodu…

„To stačí, pro začátek… Vylez si!"

Chtěl jsem něco namítnout. A ne slovy, ale činem. Vzlétnout rovnou skrz křehký strop, opájet se silou, která se mi podrobovala…

Jenže Galis patrně něco podobného čekal. S lítostí a téměř fyzickou bolestí v hlavě jsem se rozhodl tento pro mě snad až příliš silný letoun opustit. Svět se s nezvučným zakvílením znovu smrskl v maličkou kabinu delty. Celý jsem se chvěl a křeslo, které kolem mě mezitím vytvořilo jakýsi zámotek, už zase ochabovalo a otevíralo se.

„Vylez ven!" opakoval Galis.

Kabina se neochotně otevřela. Zvedl jsem se z křesla a spokojeně pohlédl na Galise, jehož nejniternější naděje jsem zřejmě zklamal. Pak už jsem po ohebném jazyku vstupního můstku sklouzl dolů.

„Moc dobrej stroj, kapitáne. Děkuju."

Galis neřekl nic.

„Je něco špatně?"

„Byl jsem si jistej, že to nezvládneš," řekl velice klidně kapitán.

„Ale proč?"

„Tahle mašina stojí už moc dlouho. Půl roku pořád jen v hangáru, bez letů a bez pilota. Delta je stvořená pro boj, a tak útočí na vědomí.“

„Proč?“ zeptal jsem se ohromeně.

„Kdybys odstartoval, tak… bych vás zastavil.“ Galis mi pohlédl přímo a tvrdě do očí. „Piloty, který nejsou schopný ovládat svěřenou zbraň, tady nepotřebujeme.“

„Ty jsi mi teda pěknej dobrák, jak na to tak koukám!“

Ani jsem si nepovšiml, jak začínám v dialogu s kapitánem užívat stejných intonací jako Sníh.

„Někdo tu dobrák bejt musí,“ odvětil mi stejným tónem Galis. „No dobrá. Jsem rád, že sis poradil. A teď si pamatuj: Tohle je tvůj stroj. Ty jsi zase můj pilot. Já jsem pro tebe král a bůh. Při bojovým poplachu musíš bejt na místě do dvou minut. Sedneš si do kabiny a počkáš. Až dostaneš rozkaz, tak ho splníš. Rozšiřovat rámec rozkazu ti nedoporučuju a neplnit ho už vůbec ne. Porušení pokynu ti můžu odpustit. Ale taky nemusím. Nikdy nebudeš vědět, co se po jakýmkoli tvým přestupku může stát.“

Otočil se na patě a odešel.

Byla to skvělá instruktáž.

A to kolem je báječný svět.

Nejstrašnější na tom všem je, že jsem jeho slova poslouchal málem s radostným rozechvěním!

Co že se to o tom Stínu říká? Že je zárukou naprosté svobody a štěstí? Neomezených možností dalšího rozvoje a sebezdokonalování?

Jak já bych tě tu teď potřeboval, dědo…

Ale ne takového, jako jsi teď – pichlavého cynika, zakletého v cizím těle! Tebe původního. Jako jsi byl v dobách mého dětství. A nevadilo, že jsi sledoval své vlastní cíle. Protože zároveň jsi vždy byl připraven mě přitisknout a uchlácholit… a odpovědět mi. Na jakoukoli otázku.

Byla to zbytečná koketérie, dědo. Náhodou by z tebe byl báječný Patron. Možná zrovna proto jsou mi geometři tolik proti mysli – protože v každém z nich vidím tebe. Láska je totiž nelítostné narkotikum. Zejména je-li to láska pravého

Patrona. Co je platné, když si do omrzení opakujeme, že droga je zlo – jakmile ji jednou okusíte, jste ztraceni. Dokonce i když tu sladkou šalbu proklejete a ze svého života vypudíte, stejně na ni budete do smrti myslet, budete vzpomínat a zmítat se mučivým přáním znovu okusit bezstarostnou euforii z trávy, rozvernou všemoc extáze, intelektuální pronikavost alkoholu nebo vřelou laskavost výchovy…

Porozumět Stínu mi brání to, že dědeček už odpověď zná. Překáží mi dívat se očima bez klapek na to, že se mu Stín zpočátku nezamlouval.

A taky bych si přál – až se mi z toho třesou kolena a do krku stoupá knedlík – všechno to, čím jsem překypoval a žil v dětství. Aby svět byl prostý a jasný. Aby v něm vládla bezmezná svoboda – byť by to bylo v rámci jedné jednotlivé cely. Protože já nikdy nedokážu být doopravdy samostatný. Jak to říkala má jediná skutečná oběť, Patron Per: „Z tebe jednou bude skvělý Patron!“ Ano, asi ano. Buď věčný chovanec, nebo věčný vychovatel. Ono je to vlastně totéž.

A být pilotem delty, šroubkem věčné války – to je přece ze stejné opery! Přísný a dobrý kapitán Galis, jehož důvěru už bych si tolik chtěl zasloužit… Pocit síly, která se mi podrobuje – a nevadí, že na jeho rozkaz je zatím omezená… Že by se celý svět opravdu skládal jen ze dvou typů lidí – tedy z Patronů a jejich svěřenců, z těch, kdož moudře radí a z těch, kdož se jim s rozkoší podvolují? A celý život je jen zmítání mezi oběma krajnostmi, z role do role, z otroctví do otroctví? Dítě versus rodič, nadřízený versus podřízený… Zdráv buď, Eriku Berne, který jsi v lecčem chytřejší než Freud – sex hasne před sladkou žízní po moci a radostným třasem z podřízenosti, hasne nebo se naopak stává dalším bojištěm, na němž se zápolí o jediné dvě myslitelné životní role…

Až jsem umanutě pohodil hlavou, abych se těch dotěrných myšlenek zbavil. Pohlédl jsem na deltu. Teď tak pronést zaklínadlo „host“, posadit se do kabiny… a okusit oné darované síly…

K čertu!

Škoda že tu nejsou nějací kameramani, kteří by natočili můj popuzený odchod z hangáru. Prostě jsem utekl před pokušením, takhle se tomu říká – jako když náruživý kuřák zahodí krabičku cigaret a hned přemítá o tom, do kolika má otevřeno nejbližší trafika…

Zamhouřil jsem oči před sluncem a chvíli hledal „svůj“ kasárenský barák. A zachvěl se při vědomí, že těsně vedle plotu cítím Fortnu.

A proč bych vlastně…

Tenhle ubohý svět mi stejně ničím nepomůže. Odsud je třeba odejít. A hledat Střed, těžiště Stínu.

V džungli Fortna sice nefungovala, ale není důvod, abychom nevyzkoušeli tuhle!

Rozběhl jsem se.

Těžko říct, zda základnu vybudovali tak, aby Fortna byla na jejím území, nebo zda se Fortna objevila později – to jsem nevěděl. Fortna se stejně nedá popsat slovy. Leda tak ji lze srovnat s pohledem, který vám někdo upře do zad a který už nejspíš alespoň jednou v životě zakusil každý z nás. Bylo to jako skvrna, kterou kdosi jen tak ledabyle odhodil na plot, na betonové desky v hlíně a na roh budovy – prostě neviditelná skvrna. Cizorodá, tajemná, dřímající síla.

Tak se mi přece otevři. Ať si Galis tu deltu svěří jinému pilotovi, a Sníh ať si zase v dovezených knížkách čte sám a cpe se lahůdkami z té hospůdky, a zelená hysterka ať se dál tyčí a svíjí uprostřed „mrtvé“ místnosti…

Vstoupil jsem na Fortnu.

Měl jsem pocit, že mé kroky tu zněly jinak, jakoby s ozvěnou. A vzduch jako by najednou taky byl hustší.

A to bylo všechno.

Doběhl jsem až k ohradě. Sevřel jsem rukama pruty mříže, jenže tu ani nenapadlo, aby se přede mnou rozestoupila. Stál jsem přesně uprostřed Fortny, ale nedělo se nic.

„Nevím, co ti poradit…“

Galis stál na samé hranici Fortny. Cítil ji stejně dobře jako já. Bylo ale vidět, že si dává zatracený pozor, aby tu hranici nepřekročil.

„Odpočiň si. A zůstaň tu nějakej časek s námi. Asi jsem se mýlil… Z tebe náhodou bude báječnej pilot…“

Spíš teď ale přemlouval sám sebe než mě. Můj zoufalý pokus na něj viditelně udělal dojem.

„Chci pryč!“ zaječel jsem na něj.

Galis zakroutil hlavou:

„Ne. Nechceš. Protože kdybys opravdu chtěl, tak už bys byl pryč…“

Kapitola čtvrtá

Sníh nakoukl do mého pokoje navečer. Válel jsem se po kavalci – pokud se pro přepychový kus nábytku tohle drsné armádní slovo vůbec hodilo – a civěl do stropu.

Už asi hodinu jsem pod oknem slyšel hlasy. Personál základny se vracel. Snad měli všichni volno u příležitosti příměří, ale možná tady vojenská služba takto probíhala odjakživa. Jednou na mé dveře kdosi zaklepal, už se zřejmě rozkřiklo, že jsem tady. Usilovně jsem přemýšlel a pokoušel se pochopit, jak se z téhle nečekané pasti dokážu dostat.

Jako by Fortny měly svou vlastní hlavu. Prostě o tom, koho ze světa do světa pustí a koho ne, rozhodovaly samy. Možná jsem ale neměl návyky, potřebné k jejich ovládání. Ale stejně dobře je možné, že od jednoho vstupu do Fortny do druhého musel nejdřív uplynout nějaký čas – tedy, právo na přesun Fortnami je celospolečensky zaručeno, ale zároveň se tento pohyb taky centrálně kontroluje…

Jsem srab a slaboch. Jediné, co jsem zatím dokázal, bylo, že jsem utekl geometrům. Jenže jakmile jsem se ocitl před nějakým opravdu složitým problémem…

„Petře! Spíš?“

Byla už tma. Na chodbě svítily jen slabé noční žárovky. Sněhova silueta se na světlejším pozadí jevila jako tmavá skvrna. Podle hlasu byl mírně pod parou.

„Ne. Přemejšlím.“

„To je správný!“ připustil Sníh a vstoupil. „Proč tu máš tmu? Ty si zatím neumíš rozsvítit?“

Bylo to zvláštní, ale tady noční nebe rozhodně neplanulo myriádami hvězd. Nejspíš nebylo o nic bohatší než to pozemské. Buď Stín neobsadil jen jádro – a z téhle představy

se mi dělalo až trochu špatně – nebo světlo hvězd clonilo něco jiného, třeba prašná atmosféra nebo neméně prašný vesmír…

„Ale ne, prostě tu chci mít tmu.“

„To se stává,“ povzdechl si Sníh soucitně. Pak něco postavil na stůl a uchichtl se: „Přitáh jsem ti nějaký žrádlo. Akorát se nesmíš zlobit, že není z tý hospůdky, ale z naší kantýny. Měl jsem takový příhody, že jsem ty pytlíky někde poztrácel. Škoda. Takže budeš mít rybí karbanátky…“

Neřekl jsem nic.

„Zato koňáček mám!“ pochlubil se.

„Ten bych si dal!“ požádal jsem ho a vůbec nechápal proč. Nahmátl jsem láhev a lokl si. To je ale svinstvo! Ačkoli, já se v lihovinách moc nevyznám, možná že takový Danilov by teď jen pomlaskával, mhouřil slastně oči a pochvaloval si…

„Koňak teda nestojí za nic,“ poznamenal sebekriticky Sníh. „Slušnej místní už nezbyl. Všechno rostlinstvo tady pořád mutuje a chřadne. A dovoz je hrozně drahej.“

Dovoz?!

„Jakej dovoz? Jak a odkud se to sem vozí?“

„No vodevšuď. Loděma Obchodní ligy.“

Mou prabídnou náladu okamžitě vystřídalo nadšení. No jistě! Proč já se nechal tolik unést Fortnou, až jsem ji začal považovat za jediný dopravní prostředek Stínu? Fortny jsou pro lidi – a i to ne vždycky. Kdežto náklady se přepravují jinak.

„Naše planeta žádný kontakty s Obchodní ligou neudržuje,“ sdělil jsem mu čistou pravdu. „Co je to vůbec zač?“

„Vy se nepaktujete s Ligou?“ podivil se mírně Sníh. „Ty teda ale máš domov. Liga jsou svobodný obchodníci. Říká se, že nejsou pevně vázaný ani na jednu planetu…“

„A berou mezi sebe Cizáky?“

Sníh umlkl.

„No tak berou?“

„To už tě tenhle svět tolik štve?“

„Ten mě štve už od začátku.“

„Hm. Nojo, Petře… Ačkoli…“

Alkohol ho evidentně vehnal do stavu těžké melancholie.

„Možná že máš pravdu. Je to děsná nuda. Třeba já jsem tady už sedmej rok…“

Buď mu nebylo něco pres dvacet, jak jsem původně předpokládal, nebo začal válčit ještě jako úplný kluk.

„Galis to samozřejmě všechno říká správně. Silový řešení není ta správná metoda. Jedině pomalý vytěsňování. Jenže voni zelený vytěsňujou už tisíc let. A dalších tisíc ještě budou!“

Lokl si z láhve a bez ptaní mi ji podal zpátky. Poslušně jsem se napil. Podruhé už mi koňak hrdlo nespálil. Vidět mě tak dědeček!

„Metodicky… plánovitě… nakonec z planety plánovitě vyčaděj je samotný! Všude tu zase nadělaj močály, proměněj se v žáby a začnou klást jikry…“

Sníh se osípěle rozesmál a s tragickou upřímností v hlase zvolal:

„Víš, co já si přál? Když jsem do těchhle končin zabloudil… Dostat mašinu. Stát se prvotřídním pilotem. A pak zelenejm zavařit tak, až by z toho sami naskákali do Forten! A potom si pěkně vykračovat po ulici – ne proto, abych se nafukoval, to ne, dokonce bych spíš koukal do země, ale všichni by se na mě usmívali. A každej, úplně každej na tyhle planetě by věděl, že za svý štěstí vděčí mně! A nemysli si, já bych rozhodně nechtěl spát na vavřínech nebo sbírat smetanu vší tý slávy. Ne. Mně by stačilo, že by každej věděl, komu za to všechno vděčí! Mně!“

Zhluboka se nadechl a plačtivě se zeptal:

„Jsem blbej, viď?“

„Ne. Jsi prostě kluk.“

„Nojo. Kluk. Jenže to už jsem byl. Tak mi radši řekni, vo čem sníš ty. Není to náhodou to samý?“

Zachvěl jsem se, jako bych dostal ránu.

Nemá nakonec ten Sníh pravdu?

Není to nakonec tak, že navzdory všemu, co si sám o sobě myslím, hraje nejdůležitější roli právě tohle? Nešel jsem do toho všeho navzdory Danilovovi i celé své zemi jen kvůli tomu, aby se ze mě stal poslední spravedlivý… spasitel světa?

„Aha, mlčíš," poznamenal Sníh spokojeně. „Takže jsem na to asi káp."

Dali jsme si každý ještě lok. Já se pěkně ožeru. Určitě se ožeru.

„Copak vy můžete chlastat kdykoli?" zeptal jsem se. „A co když je poplach?"

„Hele, ať to nepřivoláš! Ale kdyby náhodou byl, tak vystřízlivíme, vo tom teda nepochybuj."

Nojo. Takovéhle hrdiny už jsem viděl. Zaplaťpánbu, že alespoň v tomhle u nás byl pořádek – podobné typy z učiliště okamžitě vyhodili…

„Ale nemysli si, Petře – kdybys chtěl někam utýct, tak ti držím palce!" prohlásil procítěně Sníh. „Jedině nevím, co na tý Obchodní lize máš… Dyť jsou to taky troubové… bojovat se Stínem…"

„Cože?!"

Jeho slova přehlušil jakýsi táhlý tón. Byl nízký a projel celým mým tělem.

„Taks to přivolal, kurňa!" zakvílel Sníh. „Ale tolik jsme toho zase snad neřekli…"

Tón utichl kdesi na hranici slyšitelnosti. Sníh stál a láhev pevně svíral v hrsti. Pak ji opatrně postavil na stůl a zabručel:

„Až se vrátíme, tak si eště dáme."

Jeho hlas zněl absolutně střízlivě.

Ostatně sám jsem měl hlavu rázem taky jako sklíčko. A vůbec jsem nechápal, jak se něco takového dá zařídit. Dalo se však tušit, že teď k sobě naráz přišli všichni flámové na celé základně.

„Už jsi dostal mašinu?" zeptal se mě Sníh.

„Ano."

„Tak fofrem."

Galisova slova o dvouminutové pohotovosti se mi v hlavě zrodila naráz a sama. Vyskočil jsem. Sníh mě popadl za ruku a vlekl mě za sebou. V té tmě se orientoval bezchybně. Rázným kopancem otevřel dveře.

Chodbou běželi nějací lidé. Někdo v uniformě, jiný v civilu a někteří vůbec jen ve spodním prádle. Byli to především

mladí muži, ale jednu dívku jsem mezi nimi zaznamenal taky. Ta se na okamžik zastavila přímo u mne a začala prudce dýchat, jenže se rychle ukázalo, že zadýchaná a zrůžovělá není z toho nenadálého běhu.

„Ty jsi ten nováček? Tak zlom vaz!“

„Hele, na to není čas!“ okřikl ji Sníh. A všichni jsme splynuli s proudem valícím se po schodišti. Vida, kolik lidí se do kasáren vrátilo, zatímco já se věnoval tomu sebebičování.

Několikrát do mě bezohledně vrazili. Za chvíli jsem se tedy začal ohánět lokty sám. Schody jsem společně s ostatními seběhl za nějakých dvacet vteřin, ale přitom jsem se nemohl zbavit dojmu, že mám beznadějné zpoždění. Těžké a nepříjemné napětí, které se nade všemi vznášelo jako pach potu, šlo člověku dost na nervy.

„Pohyb!“ křikl na mě Sníh a vrhl se někam ke svému hangáru. Já zazmatkoval a pokusil se v tom shonu zorientovat. Žádné venkovní lampy tu nebyly, muselo stačit jen světlo z oken. Základna, která mi za dne připadala tak dokonale uspořádaná, vypadala v tom hustém šeru docela jinak.

„Kde je tvoje delta?“ Byla to ta dívka a chytila mě za loket. Usmívala se a neposedně křepčila na místě. „No tak, bažante!“

„V hangáru s novýma mašinama…“

„Tak běž támhle!“

Vyrazil jsem a pevně doufal, že nic nepopletla.

Hangár se přede mnou vynořil náhle, jako by mi ze tmy vyplul naproti.

„Poplach!“ vykřikl jsem.

Vrata se rozjela do stran.

Je to on!

Ještě že se svítilo alespoň tady. Řady nehybných delt mi připadaly stejně rozjitřené jako jejich piloti. Možná se mi to jen zdálo, ale měl jsem dojem, že můj stroj otevřel kabinu ještě dřív než jsem stačil zvolat heslo „host“.

Náraz – a vstupní můstek mě usadil do křesla. Svět se okamžitě proměnil – cítil jsem, jak s deltou splývám v jeden celek.

Prostor kolem byl jako v jednom ohni. Delty se jedna po druhé utrhávaly ze svých míst a s kočičí grácií proklouzávaly otevřenými vraty hangáru. Napočítal jsem jich čtyřicet sedm, přesněji řečeno nenapočítal, ale věděl jsem to hned, jakmile jsem si tuhle otázku položil.

„Petře?!“

„Ano, Sněhu!“

„Jsme na přímém spojení. Následuj mě.“

Jedna z delt se pohupovala ve vzduchu na místě a vyčkávala. Její barva byla o nepatrný odstín jiná a receptory mého stroje rychle zjistily, že je to právě Sníh.

„Stihnuls to v normě, Petře.“

Galis!

„Čekám na váš úkol.“

Chvíli bylo ticho.

„Následuj Sněha. No a ty… Vlastně jsem tě radši nechtěl pustit… Hlídkuj ve svém sektoru. Hranici v žádném případě nepřekračovat!“

„Provedu!“ vyhrkl kvapně Sníh. Pak bez jakéhokoli přechodu pokračoval: „Ty teda máš kliku, Petře. Když nás kapitán pustil oba ven, tak to znamená, že je to vážný. Hlavně se mě drž…“

A jeho delta probodla nebe. Vyrazil jsem za ním a cítil jsem, jak všechno kolem pluje, jak se země propadá dolů a jak se kolem mě stále rychleji míhají stěny hangáru. Vrata stroj minul jen o vlásek, jako by se chtěl před ostatními letouny blýsknout. A možná to tak doopravdy bylo.

Nebe. Nekonečné nebe.

Najednou jsem pochopil, *jak* se mi po něm stýskalo!

Krátký přistávací manévr raketoplánu člověku nikdy nemohl poskytnout pocit skutečného letu. Je to jen takové úzkostlivé poškubávání kolem správného kurzu – nic víc. No a letět jako pasažér nemá smysl skoro vůbec.

A já chtěl strašně létat naplno! Cítit v ruce knipl… No dobře, dejme tomu na deltě žádný knipl není, ale cítit stroj samotný, sílu motorů, řev proráženého vzduchu a naprostou volnost jakéhokoli manévru. Tohle bylo něco docela jiného,

než jsem před časem zakusil na lodi geometrů. Tam mi byla vyhrazena role diváka, nanejvýš možná velitele. Kdežto tady to byly pocity kočovného nájezdníka, který osedlal až příliš odpočinutého válečného koně. Kůň je sice vycvičený a přání má stejné jako jeho jezdec – řítit se rovnou do nejšílenější bitevní vřavy. Ale stejně – každý pohyb je překonáváním jiné vůle, sice poslušné, ale přece jen s vlastní náturou…

„Nezůstávej pozadu, Petře."

Prolétli jsme nad městem. To utichalo přímo před očima. Světla zhasínala. Lidé z ulic se vytratili. Stačilo malé úsilí – a jakoukoli scénu jsem před sebou měl jasně a zřetelně, jako na dlani. Támhle je stadion s davy diváků, kteří se valí do jakýchsi bunkrů. Po skupinách se rozbíhali do svých nor… hrome, ale to je přece ta nesmyslná soutěž s vytvářením formací, co jsem ji viděl ráno na obrazovce! Nad všemi budovami vykvétají energetické deštníky – buď se město připravuje na nálet, nebo se prostě maskuje. Také v ulicích je vidět rozbíhající se postavičky, jinde zase převrácené stolky zahradní restaurace, a támhle nějaká starší paní chytá bezhlavě utíkající dětí a táhne je do svých dveří, pod ochranné křídlo energetické clony…

„Fronta je hned vedle," poznamenal suše Sníh. „Mutagenovej útok tu bude nejpozdějc za patnáct, dvacet minut. Kdo se nestihne schovat, změní se v zelenáčka… A letky civilní obrany tu budou nejdřív za půl hodiny. Ty maj základny až za horama, tam je to bezpečnější…"

Město zmizelo za námi a my se širokým obloukem blížili k močálovitému moři. Lítostivě jsem se ohlédl a řekl jsem:

„Škoda…"

„Co je škoda, Petře?"

„Že jsem se tam nepodíval."

„Prosím tě! V takový náladě…"

„Promiň."

Umlkl jsem. Blížili jsme se k hranici.

Žádné mapy v běžném smyslu toho slova jsme neměli. Na druhé straně jsem nic takového ani nepotřeboval, protože díky své deltě jsem všechno kolem sebe viděl na stovky kilometrů

daleko. Stroj sám přitom zdůrazňoval veškeré důležité objekty. Tamhle to je například linie fronty – myslím ta planoucí modravá čára, táhnoucí se přímo po bažině.

„A jsme v našem sektoru.“

Sněhova delta zahoupala křídly a zůstala nehybně viset ve vzduchu. Donutil jsem se jeho manévr zopakovat a potlačil tak vášnivou touhu – svou vlastní i svého stroje – po pohybu.

„Úkol: Nepřipustit průlom nepřítele přes dělící čáru. Jakmile bude hranice narušena, pal ze všech zbraní!“

„Jasný. A co když ji nikdo nenaruší?“

„Tak zatni zuby,“ poradil mi po krátkém zaváhání.

Vznášeli jsme se zcela osaměle asi v dvoukilometrové výšce. Ostatní naše letouny nebylo vidět, zřejmě chránily své příhraniční sektory.

„Mě už to tak nebaví,“ zašeptal Sníh. „Ale vodejít pryč nemám sílu… Cítil bych to jako zradu. Jenže snášet to už taky nemám sílu…“

Opatrně jsem se svou deltou klesl. Zavěsil jsem se nízko nad močál a zadíval se do hnědé břečky. Sníh mé počínání mlčky sledoval.

V močále kvasil život. Břečka nezůstávala jen na povrchu, ale sahala desítky, ba stovky metrů hluboko a na mnoha místech dospěla až ke dnu. V propletencích nití a šlahounů klouzaly jakési stíny. Droboučcí oranžoví ráčci, vyjukaní z velkého stroje, se zmateně rozbíhali do stran a mizeli v hlubinách. Nahoře na povrchu se hemžila klubka bezbarvých červů, kteří jako by sem vylezli z jakýchsi podzemních jeskyní. Blátem se sunuly i průzračné huspeninovité potvory, většinou ploché a velmi ohebné.

„To je krása, co?!“ otázal se ironicky Sníh.

„Je,“ řekl jsem naprosto upřímně. V tom kolotání naprosto cizího života byla jistá krása. Nepříjemná, ale uhrančivá, ze stejné kategorie, jako je krása pavoucích nožek, chapadel medúz či hmyzích fasetových očí.

„A zelený to žerou," pokračoval Sníh. „Třeba ta ropucha u nás ve sklepě by to baštila po hrstech. Když tak jí trochu naber, ať má holka nějaký cukrátka."

Rozchechtal se a já se svou deltou znovu nabral výšku.

„Jen si nemysli, já náhodou vůbec nejsem takovej cynik, jak by se mohlo zdát," pokračoval Sníh. „Jenže tohle to všechno… patří někam do rezervace… To není pro lidi. A když zelený lidma bejt nechtěj, tak by v tom jinejm neměli bránit… No mám pravdu nebo ne?"

Vzpomněl jsem si na živoucí rosol. Na hroudy červů.

Jak krásné by muselo být plavit se tudy na jachtě. Lovit ryby, koupat se v průzračné vodě a obdivovat opalující se přítelkyni…

„Máš."

„Ty ses mi zamlouval vod začátku," prohlásil najednou nečekaně vřele Sníh. „Fakt. A vodpusť, že jsem tě tak podezíral…"

„To je dobrý."

„Nojo, ale stejně… Už letěj, Petře."

V jeho hlase zazněl takový hnus, jako by tu hrst červů právě pozřel.

Podél modré čáry, samozřejmě na své straně hranice, letěly čtyři stroje. Byly dvakrát větší než naše, ale nemotornější, méně pohyblivé.

Už jsem je viděl – snad na dokumentárních záběrech nebo na nějaké rekonstrukci, která se alespoň podle mého soudu nijak nelišila od skutečnosti. Teď jsem je ale viděl jinýma než lidskýma očima.

Byly to spíš živé organizmy než stroje. Taková měkká, zachvívající se šípovitá těla. S nafouknutými pivařskými břichy. Motory byly na dlouhých konzolách daleko od trupu. A nahoře beztvarý výrůstek, zřejmě pilotní kabina. Za každým z letounů se táhl mlžný šál jakési rozprašované tekutiny.

„Sejou," prohodil suše Sníh.

Jasně jsem viděl vibrace trupů, vyvrhujících ven droboučký aerosol. Vítr vanul přímo k městu a odnášel kapénky přes modrou čáru přesně k cíli.

„Ale Sněhu…“

„Tohle je právě v pořádku. Fujtajksl – samozřejmě není… Ale klimatický podmínky se ani v příhraničním pásmu neberou v potaz. Takový jsou podmínky smlouvy.“

Zoufale se snažil ovládat své emoce. A aby taky ne – vždyť teď je zkušený pilot, který nováčkovi předvádí běžné podmínky letového dne.

„To teď budeme vypalovat dobrý dva dny,“ prohodil sklesle.

A smrtící rosa padala a padala. Formace zelených dokonce změnila výšku a já pochopil, že chtějí prolétnout přímo před našima očima.

„Dělaj si z nás prču,“ potvrdil mi můj dohad Sníh.

„To nemůžeme vůbec nic dělat?“ zeptal jsem se. Bylo to jako v učilišti, když nám vysvětlovali, že americké výzvědné letouny musíme v každém případě nechat na pokoji, dokonce i když překročí státní hranici…

Sníh se odmlčel, ale pak najednou vyhrkl:

„Nějak mi blbnou navigační přístroje. Jsou ještě na svý straně hranice, Petře?“

Než jsem odpověděl, polkl jsem naprázdno. V učilišti jsme pro podobné případy dostal zhruba tuto radu:

„Otázce nerozumím, Sněhu. Vaše navigační systémy zatím moc neovládám.“

Jen temně zafuněl.

„Já bych řek, že už jsou za čárou.“

„Až se vrátíš na základnu, tak to zkontrolujou,“ připomněl jsem mu.

„Pokaždý se člověk až na základnu po boji vrátit nedokáže. Protože občas spadne… někdy docela šťastně, přímo na pobřeží…“

Jasně. Moc dobře do tebe vidím, pilote z planety Duhové Mosty.

A jsem ten poslední, kdo by tě odsuzoval.

„Čekám na rozkazy,“ řekl jsem jen.

„Jisti mě.“

A jeho delta vyrazila přímo k modré čáře. Nehmotnou hranici hravě překonala a nebem se přehnal ohnivý pruh. Sníh zatím nestřílel přímo po zelených letounech, jen vypálil dávku ve směru jejich letu a snažil se je od hranice vytlačit. Čekal jsem a stejně tak čekala moje delta – jako šelma před rozhodujícím skokem po kořisti…

Čtyři nepřátelské letouny provedly obrat s takovou hbitostí, jakou bych při jejich rozměrech rozhodně nečekal. Za okamžik už letěly přímo na Sněha; zatím nestřílely, ale už z jejich pohybu se dala tušit nepokrytá hrozba. A aby taky ne – to Sníh porušil hranici. To, že zelení předtím čekali na příhodný vítr, se podle příslušné smlouvy nepočítá…

„Nepřítel na mě útočí," odtušil Sníh naprosto klidně.

A já zahájil nezbytné kroky.

V tomhle okamžiku se rozhodně nedalo říct, co přesně jsem já a co můj stroj. *Vztáhl* jsem před sebe ruce, které mi delta pohotově prodloužila…

A to, co teď byly mé prsty, obemklo létající šíp zelených.

Projela jimi bolest. Ta stvůra z kovu a živých tkání, která v sobě po nebi nesla pilota se zelenou pletí, rozhodně nebyla bezbranná kořist. Jako bych do rukou uchopil ježka… Ale co ježka, copak takové nevinné zvířátko může člověku nějak ublížit? Tohle spíš vypadalo, jako když jsem do dlaní nabral řežavé oharky. Zavyl jsem a strhl a zmuchlal ohňovou bariéru, do níž byl cizí letoun zahalen. Byl to strašný pocit, asi takový, jako když vlastnoručně zaškrtíte člověka.

A přesto jsem věděl, že jsem v právu.

„Díky, Petře…"

Sněhova delta mezitím unikla kamsi do velké výšky. Kolmo klouzala až do stratosféry a celkem bez potíží za sebou nechávala tři zbylé nepřátelské stroje. Ty si mě kupodivu vůbec nevšímaly.

Že by proto, že hranici jsem zatím nepřekročil?

Zmuchlané trosky létajícího aparátu zelených se zatím sypaly dolů. Povšiml jsem si i nadouvající se koule pilotní kabiny, která se také v mohutných kotrmelcích poroučela k zemi. Jak se zdá, pilot to tentokrát přežije. Z puklého břicha

letounu tryskala tmavá kapalina. Teď už to ale nebyla mlhovina, s níž by si mohl i nadále pohrávat vítr – prostě několik tun jedu.

Začal jsem bleskově stoupat. Výška rychle narůstala – Sníh už byl dobrých dvacet kilometrů nad zemí, ale tři břichatí netvoři ho pronásledovali dál. Tentokrát po něm ovšem už i pálili. Na deltu mířily četné kuželovité výboje. Když jeden ze svítivých kuželů Sněhův stroj zasáhl, pilot pronikavě vykřikl.

„Co se stalo?!“ zaúpěl jsem. Rychlost jsme všichni měli v podstatě stejnou, a tak jsem zatím nemohl zaútočit.

„Až pak…“

Jeho delta na okamžik strnula na místě – a pak zamířila střemhlav dolů. Šípovité letouny tedy zastavily taky, a v tom okamžiku jsem je dostihl.

Pal!!! Smršť, uragán, spalující déšť, bušící nikoli do země, ale do oblohy. Cítil jsem, jak z netušených arzenálů delty ždímu všechno, co v nich bylo.

A přesně to chci!

„Sněhu! Petře! Okamžitě se vraťte na naše území!“

To byl Galis. Jen nebylo jasné, zda ráčil nějak zasáhnout, nebo nám jen věnuje chvilkovou pozornost.

Jeden z nepřátelských letounů vzplanul. Párkrát sebou mocně škubl a zamířil do hloubi zeleného území. Jen ať si táhne… Zbylé dva stroje zmateně manévrovaly a vysílaly směrem ke mně celé sítě blesků. Má delta nadskočila, já pocítil prudkou bolest a vykřikl jsem stejně jako před chviličkou Sníh.

„Drž se!“

V nebi se rozhořela další ohnivá koule, která byla ještě před chviličkou nepřátelským letounem. Já ale dostal další zásah, delta se celá otřásla a začala klesat.

„Tumáš, tumáš!!!“

Rozmanitost výzbroje delty byla skutečně ohromující. Cítil jsem, jak z křídel vyletují rakety, a uvědomoval jsem si, že jsou částí mne samotného, že je to má vlastní dravá a zubatá tlama… Výbuch – s tou první střelou jsem si příliš pospíšil a stroj zelených zasáhla jen tlaková vlna, zato druhá už přesně

trefila zadní část letounu. Měl jsem dojem, že jeho pilot zpanikařil. Z břicha jeho stroje se vyvalila hustá tekutina – zřejmě se zbavoval nákladu. Zelený stroj začal prudce stoupat – ale tím se dostal na dostřel Sněhovy delty, přímo pod nůž čistého plamene. Naráz se proměnil v mastný černý mráček – a bylo po všem.

„Hotovo. Dostali jsme je, Petře… A jednoho máš na kontě ty… Jak jsi na tom?“

„Zatím se držím.“

Jenže držet se ve vzduchu bylo popravdě řečeno těžké. Delta se chovala jako těžce raněné zvíře. Jasně jsem cítil její bolest i křečovitou snahu zůstat ve vzduchu a nespadnout.

„Tak jak jste daleko, Sněhu a Petře?“ ozval se v éteru ledový hlas kapitána Galise.

„Všechno v pořádku, kapitáne,“ zareagoval pohotově Sníh. „Letka zelených překročila hranici. Narušitelé byli zničeni.“

„Mně ale družice poskytla poněkud jiný obraz událostí.“

„Už dávno vám říkám, že byste boj měl sledovat z delty, kapitáne,“ odsekl Sníh troufale.

Chvíli bylo ticho.

„Ty chytráku! A jestlipak z tý svý delty vidíš, co je pod vámi?“

Také jsem pohlédl dolů. Ukázalo se, že je to dost obtížné – mé zorné pole se značně zúžilo.

Ze spousty cizích letounů až přecházely oči. Odkud se berou, že by se vynořily přímo z vody? Dobré dvě desítky strmě stoupajících střel, tentokrát neobtěžkaných žádným nákladem, a proto pohotových a hbitých.

„Už tu na nás čekali,“ vydechl Sníh.

„Samozřejmě,“ potvrdil Galis. „Navigační chyby se některým našim pilotům dějou až příliš často. Zmizte, ale fofrem!“

„Potřebujeme pomoc, kapitáne.“

„Žádnou pomoc nedostanete! Zaletěli jste sto kilometrů do nepřátelského území! Vraťte se. Palebnou podporu dostanete až před městem.“

„Galisi!“ Sněhův tón byl tentokrát hodně zdrženlivý. Teď nežádal, ale prosil. „Petr se jinak zpátky nedostane. Mašinu má zničenou, nechápu, jak se ještě drží ve vzduchu.“

„Tohle je válka. A vy jste porušili její pravidla…“

„Válka žádný pravidla nemá,“ zasáhl jsem do jejich rozmluvy.

„Ty snad chceš, aby naše děti hořely zaživa?“ zeptal se mě Galis. „Ustupujte. Braňte se a ustupujte.“

„Kapitáne…“

„Ne. Užití těžkých zbraní nepovoluji.“

Ze všech sil jsem se snažil dostat deltu výš. Nebo alespoň zvýšit rychlost. Jenže stroj už neměl sil. A dole pod námi startovalo celé mračno nepřátel.

„Sněhu, leť pryč,“ poprosil jsem svého parťáka. „Snad vidíš, jak na tom jsem… Budu tě krejt.“

To je ale hloupé! To je neuvěřitelně hloupé! Tak já se vypravím s prosbou o pomoc k mohutné supercivilizaci, která jediná je schopna zastavit jinou supercivilizaci. Jenže zabřednu do bezvýznamného lokálního konfliktu. A nakonec chcípnu hned při prvním bojovém letu, v němž je mým úkolem bránit jednu bandu šílenců před jinou bandou šílenců.

„Leť pryč, Sněhu!“

„Už mě to vopravdu nebaví,“ vydechl Sníh. Tiše, až znuděně. „A ty di do prdele, Galisi! To jsem ti chtěl říct už dávno! Požírejte se navzájem, jak chcete! Vy teda rozhodně nejste vo nic lepší než ty zelený hajzlové!“

„Už jsi skončil?“

„Konec bude hned!“ vykřikl s furiantským zápalem Sníh. „Petře! Sbohem! Seš bezva kluk… Uvidíme se až v jiným světě…“

„To zakazuju!“ vykřikl Galis. „Znáš přece pravidla, Sněhu…“

„Di víš kam?!“

Doporučení bylo stručné, ale velmi obsažné. V příští vteřině Sněhova delta podklouzla přímo pod můj zmrzačený stroj, zakývala křídly a znehybněla…

Svět se otřásl v základech.

Sestoupil anděl smrti…

Zvuky zemřely. Barvy pohasly.

Z břicha Sněhovy delty vyrazila přízračná záře, která zasáhla smrdutý močál i startující letky zelených. Dravé siluety cizích strojů zmatněly, scvrkly se a měnily se v nejasné stíny.

„Tak jak se vám zamlouvá *plochost*?“ zeptal se velmi zřetelně Sníh.

Co přesně to bylo, jsem nevěděl. Ani v jednom z instruktážních filmů Konkláve jsem neviděl nic, co by se této podívané alespoň blížilo.

Vzduchem poletovaly a rychle tály ploché dvourozměrné siluety. Močál se rychle rozpouštěl a tam, kde se ještě před okamžikem kroutili červi a bujelo bařenisko, pěnila jen čistá voda. Pod námi se rychle rozšířil obrovitý kruh nedotčené vodní hladiny, táhnoucí se až k obzoru.

Co to udělal? Že by prostor připravil o jednu dimenzi?

„Já tě varoval,“ řekl ponuře Galis.

Sněhova delta těžce vydechla – a proměnila se v mračno ohně.

„Kapitáne! Kapitáne Galisi!“ zaječel jsem. „Sněhův letoun… Kapitáne…“

„Ten stroj jsem zničil já. A ty se okamžitě vracej na základnu, Petře. Pokud odmítneš, budu nucen udělat s tebou totéž.“

Nemohl jsem popadnout dech. Udřené kovové tělo pálilo a bolelo.

„Víš, kam di?“ otázal jsem se rétoricky a seznámil Galise s ruskou variantou adresy, doporučené před okamžikem. A vrhl jsem se s deltou dolů, přímo skrz úlomky Sněhovy stíhačky.

Ne.

Nikde nic.

Tentokrát se Sníh z planety Duhové Mosty na břeh nedostane.

Galis se odmlčel. Dobře jsem chápal, že v následující vteřině mohu svého kamaráda následovat, ale přesto jsem klesl

až těsně nad hladinu. Nad čistou a průzračnou vodu, v níž se svíjely dvourozměrné stíny a klesaly ke dnu.

Ještě okamžik – a delta mě pustila. Kabina se otevřela, já se vyhrabal z křesla, na okamžik jsem znehybněl a hltavě lokal chladný mořský vzduch. Plášť mého stroje byl zvenčí horký a drsný jako skelný papír. Vonělo to tu solí. Vonělo to tu čistým, sterilním a vlídným světem.

„Jsi svině!“ zařval jsem. „Ty jsi svině, Galisi! A tvoje planeta je žumpa! Jen ať vás v ní klidně utopěj!“

Tmou se dolů snášely planoucí zbytky Sněhovy delty. Po zelených nezbylo ani stopy.

„Von jedinej byl normální, protože nebyl z toho vašeho zasranýho světa!“

Mé kletby však neměl kdo poslouchat, a stejně tak tu nebyl nikdo, kdo by se díval na mé slzy. Delta visela těsně nad hladinou a konvulzivně sebou poškubávala.

„Vy ksindlové,“ zašeptal jsem ještě.

Proč, no proč už nemám možnost udělat totéž, co udělal Sníh? Vypálit a zničit tenhle svět, proměnit ho v *plochost.*…

A proč se nemůžu vrátit jinam než zase na základnu?

Kapitola pátá

Delta se držela do posledního okamžiku. Připadal jsem si, jako bych nutil do běhu umírajícího, jako bych bičoval uštvaného koně.

Jedinou útěchou mi bylo, že ten bič jsem cítil i já.

Těsně u břehu, kam už Sněhův útok nedosáhl, vystřídalo čistou vodu opět bahno. Delta uposlechla mé přání, znovu klesla a do močálu šlehly ohnivé karabáče. Doupě cizí biosféry vzplálo. Dýmaly bleskově vysychající vodní rostliny, voda se vařila a oranžoví ráčci se pekli ve vlastních krunýřích. Delta za sebou zanechávala vypálenou stopu a pomalu se plazila k základně.

To není moje válka.

To není moje planeta.

Jděte všichni k čertu!

Nad základnou stejně jako při odletu plápolalo silové pole. Vedl jsem stroj přímo k němu a vyčkával jsem. Jak se to pole ruší, mi nikdo nevysvětlil, a nebylo vyloučeno, že se ovládá jen zevnitř.

Inu – když shořím, tak shořím.

Pole se otevřelo. Delta hupsla do průchodu, na okamžik strnula a pak těžce klesla na zem. Kabina se otevřela sama, aniž by se dočkala pokynu.

Stroj umíral.

Pochopil jsem to okamžitě, sotva jsem se vyhrabal ven.

Plášť letounu v cárech padal na zem, asi jako lidská kůže při těžkém ekzému. Delta vydávala těžký, nízký hukot. Vstupní můstek se trhanými pohyby pokoušel vytáhnout nahoru a proměnit se znovu v poklop – pak ale beznadějných pokusů zanechal a zůstal splihle viset k zemi.

„Sbohem,“ řekl jsem svému stroji. „Ale stejně… stejně jsme… zvítězili, ne?“

Tady jsem ovšem neměl co dělat. A nemělo tudíž smysl vracet se do kasáren. Stál jsem na přistávací ploše a díval se, jak moje stíhačka umírá. Možná jsem ještě něco očekával… Snad vojenskou hlídku nebo Galise s blasterem v ruce nebo zelené výsadkáře, rozhořčené tím, co se právě stalo. Jenže tu nebyl nikdo.

Že by to tak bylo lepší?

A přesto jsem tu měl ještě jeden úkol. To jsem pochopil, když jsem kousek stranou, hned vedle vězeňského domku, uviděl létající loďku.

Je to tu všechno dobytek. To ovšem platí obecně. Kdežto v jednotlivostech bychom měli uplatňovat jiná kritéria.

Vykročil jsem k vězení. Strčil jsem do loďky a ta se zhoupla. Ta zelená letkyně ji jistě umí ovládat…

Zbývá jen otevřít dveře.

„Poplach,“ řekl jsem.

Jenže ono nic.

„Otevři. Vchod. Odblokovat. Pustit.“

Říkal jsem všechno, co mě zrovna napadlo, ale dveře se otevřít nehodlaly.

„Marná snaha. Tyhle dveře se otevřou jen na myšlenej pokyn.“

Takhle tiše umí chodit jen Galis…

Otočil jsem se. Zbraň nedržel kapitán v ruce žádnou. Stál u loďky a s netajenou zvědavostí si mě prohlížel.

„A bariéru dole ve sklepě dokážu zrušit jen já,“ pokračoval. „Takže… to zkoušíš zbytečně. A co jsi chtěl udělat? Zabít ji?“

„Pustit.“

„Skutečně?“ povytáhl obočí překvapením.

„Ano. Není důvod… Nemá smysl někoho osobně trápit…“

Těžko jsem hledal slova.

„A co Sníh?“

„Toho nezabili oni.“

„Myslíš? Já byl nucen, Petře. Nic jinýho mi nezbývalo.“

„Už jsem ti přece říkal, kam máš jít… i s tou svou demagogií.“

Galis jen pokrčil rameny:

„Tomu jsem upřímně řečeno neporozuměl vůbec. Rozhodně nejsem příznivec lásky mezi stejnýma pohlavíma, takže… to doporučení s tím ptákem… je velice zvláštní.“

Mimoděk jsem se zasmál:

„To je ale škoda, že nevím, jak tě urazit.“

„Jo tak to byla urážka?“ ožil hned Galis. „Tak dobře, tak si mysli, že se mě to dotklo, pokud ti to pomůže. Ale teď se vrať do kasáren. Poplach už je odvolanej. Měl jsi štěstí, Petře.“

Zůstal jsem stát.

„To tu ženskou fakt chceš pustit?“ podivil se Galis. „Ale já ji teď pustím sám. Proto tu stojí loďka. Vynesu jí z cely, položím do člunu a vyšlu ho směrem k zeleným. Je mrtvá, Petře. Zelený umíraj jinak než my. Spotřebujou všechny síly – a pak se prostě odpojej.“

Všechno, co jsem právě chtěl říct, mi uvízlo v hrdle. Toho nedojmu! Jsou ze stejného těsta jako geometři. Jsou si sebou zkrátka na sto procent jistí.

Otočil jsem se a zamířil k ohradě. Tu přelezu. Prostě ji přelezu a půjdu do města. A najdu tam ty hvězdné kupce…

„Takhle se od nás neodchází, Petře…“

V Galisových slovech zazněla hrozba. Prudce jsem se otočil a Kualkua někde u dna vědomí vypískl:

Nebezpečí! Mám provést bojovou transformaci?

Galis se už sebejistým krokem blížil ke mně.

„Jsi nám něco dlužen, Petře. Kvůli tobě, ano, právě kvůli tobě zahynul dobrej pilot. Takže teď budeš muset krejt jeho sektor. A odejdeš, až já ti to dovolím. Anebo nohama napřed…“

„Nepokoušej se mě zastavit,“ zašeptal jsem. „Moc tě prosím, Galisi – nezkoušej to…“

„Ty štěně…“ Galis se ani nezdál nějak pohněvaný. „Tyhle základně velím už tři sta let…“

Cože???

„A zatím eště ani jedinej cucák…“

Jeho počínání mě zaskočilo. Došel až ke mně a lehce a bez dlouhého rozmýšlení mi vrazil facku.

„Běž do kasáren! Půjdeš do basy, pilote!“

Tvář mi hořela. Pohlédl jsem kapitánovi rovnou do očí:

„Tos teda neměl, kapitáne…“

Jakmile jsem zvedl ruku, mou kůži protrhly drápy. Porovnávat míru potupy a následné odvety je zábava pro syté a šťastné.

„Ani nevstávej,“ dodal jsem jen.

Kapitán ležel na zemi a dlaní si tiskl zkrvavenou tvář. S údivem si mě prohlížel.

„Jo tak ty jsi metamorf, chlapečku…“

Zasmál se:

„Takovýhle hrátky jsou nejhezčí ve dvou…“

Jsi v nebezpečí! zavyl Kualkua.

Galisovo tělo se roztékalo, tálo jako vosk. Jeho kůže rychle porůstala rohovinovými šupinami. Oči se proměnily v úzké škvírky, vlasy opadaly a odhalily tak na hladké kůži ostré kostěné trny. Ruce se protáhly a naběhly na nich mohutné svaly, nohy se naopak zkrátily. Přede mnou náhle stála obludná bytost – takový orangutan, který během evoluce odbočil kamsi mezi krokodýly…

„Tak co uděláš teď?“ zasyčel. „Jsi moc troufalej, pilote! Takový my nepotřebujeme. Ale jednu šanci ti eště dám…“

To, co následovalo, byl zřejmě Kualkuův omyl. Symbionita prostě a dobře zpanikařil. Z mých rukou vystřelily protoplazmové nitě.

Galis Kualkuova chapadla přeťal jediným máchnutím mocné paže. Pak už dlouho neotálel a rovnou se na mě vrhl.

Byl rychlý, obludně rychlý a tělo pod zrohovatělou kůží rozhodně neztratilo mrštnost. Upadl jsem a jeho ruce sevřely mé hrdlo.

„Tady nemáš co pohledávat,“ pronesl Galis dutým nelidským hlasem.

Jenže zaškrtit mě nebylo tak snadné. Kualkua bojoval, jak jen to šlo, přesněji řečeno jak to dovolovalo mé tělo. Krk se

rázem proměnil v pařízek, v tvrdý špalek, ale Galisovy prsty ho drtily i presto.

„Zemři," řekl úsečně a beze zloby Galis.

Jak se asi tak dá vzdorovat tvorovi, který má absolutně analogické možnosti? A navíc jich umí podstatně lépe využívat…

Ruce mi zůstaly volné, a tak jsem jimi ze všech sil praštil do Galisovy lebky. I ocel by povolila. Jeho lebeční kost však ne. Tak jsem zasadil sérii úderů do míst, která jsou na lidském těle tradičně nejzranitelnější.

Výsledek zase žádný.

Ztěžka jsem dýchal. Kualkua zřejmě přestal chránit dýchací cesty a soustředil se hlavně na páteř.

Těsně nade mnou se výhružně skláněla Galisova morda. Z otevřené tlamy kanuly sliny. Připomínal mi teď jakéhosi proslulého netvora… Asi toho, z nějž se stal jakýsi pravzor nepřátelského Cizáka ze starého a zakázaného filmového hororu…

„Zkus to!" zaprosil jsem úpěnlivě. „No tak to ještě zkus, Kualkuo!"

Bolelo to nesnesitelně. Symbionita mi rychle měnil ústní dutinu. Tělem mi projížděly šílené křeče, jako bych měl ústa plná vroucí vody! Nebo snad kyseliny…

Plivl jsem – vyvrhl jsem do Galisovy znetvořené tváře pekelný koktejl z vlastních rozpadajících se tkání a carské vodky.

Galis zavyl a odskočil. Jeho tlama se změnila v jednu obrovitou ránu. Z popálených šupin se kouřilo a vyřinula se zpod nich krev. Realita byla nakonec barvitější než lidská fantazie – něco podobného Galis nečekal.

Chtělo se mi křičet, chtělo se mi na něj zařvat „chcípni, ty zrůdo!", ale má ústa nebyla pro řeč uzpůsobena. Povalil jsem ho, zvrátil mu hlavu a kyselinu vydštil přímo do jeho bolestí otevřené tlamy.

Teď už nemohl ani křičet. Bojovali jsme mlčky a zevnitř nás oba požíral stejný jed.

Bušil jsem Galisovou hlavou o beton. Pravidelně a nepřetržitě, zatímco Kualkua chvatně zašíval mé rány. Vypadalo to ale, že Galis opět odolal a že jeho obludný organizmus si poradil i s kyselinou…

Člověk by nevěřil, co všechno dokáže živá tkáň vydržet!

Tak zkusíme radiaci, elektrický proud nebo mikrovlnné záření…

Jenže to nejde, to bych zabil i sám sebe.

Zalilo nás světlo. Na základnu klesaly vracející se delty.

Zbavím ho kyslíku… Umořím hladem… Ulechtám k smrti – co se vlastně ještě dá udělat s živým organizmem?

Usušit. Sežrat zaživa. Jenže něco takového bych asi nestrávil. Však jsem to jednou vysvětloval jednomu malému klukovi – mimozemská organika je pro člověka nepoživatelná…

Galis už se začal zvedat a já jeho náporu nedokázal odolávat. Jeho zevnějšek se opět proměňoval, tlama se zvětšovala a trčely z ní ostré tesáky, oči potáhla tuhá průzračná mázdra…

Sbíhali se k nám lidé. Z přistávajících delt vyskakovali piloti – osobní zbraně u sebe zřejmě neměli, ale při tomhle počtu mě prostě roztrhají zaživa…

Galis se znovu ocitl nahoře, přitiskl mě k zemi a obludná tlama – proboha, on snad ten horor o zlém Cizákovi viděl taky! – už se osudově sunula k mé tváři. Jako oživlá noční můra, jako ztělesnění smrti…

Chceš-li zabít oheň, staň se ohněm. Chceš-li zabít smrt, staň se smrtí.

Mistři bojových umění zřejmě měli na mysli něco jiného. A přesto právě v téhle zásadě byla jistá šance.

Rozhodl jsem se, že Galisovy transformace napodobovat nebudu.

Tak já to zkusím, povzdechl si unaveně symbionita.

Galisova tlama cvakla a vyrvala kus mé tváře. Nebolelo to. Díky, Kualkuo…

Nejspíš mě i Galise napadaly úplně stejné věci – a tak vyrvanou část mého obličeje okamžitě polkl. Když soupeř umí

proměnit své tělo, je logické, že se pokusíme zmenšit jeho hmotnost a na její úkor zvětšit tu svou…

Vynaložil jsem zoufalé úsilí, abych Galise od sebe odtrhl a odhodil stranou. Z rozervané tváře prýštila krev, protože Kualkua zatím nestačil uzavřít všechny cévy.

A přesto jsem se usmíval. Když si uvědomím, jak jsem vypadal, musel to být ďábelský úsměv.

Galis znehybněl.

„Já…“ Slova utichala a žbluňkala přímo v ústech, ale i přesto jsem se snažil mluvit. „Já… Já… Je to jed… Ty jsi blbej, kapitáne…“

Zařval, zkroutil se a pokusil se polknutý kus mého těla vyzvracet.

A já prostě stál a díval se, jak umírá.

Čím asi Kualkua nasytil mé tkáně, které jsme potom tak laskavě nabídli Galisovi?

Byly to kyanidy. Triviální řešení.

Kůže na tváři sebou konvulzivně škubala a srůstala. Krev už mi netekla. Otočil jsem se k přibíhajícím pilotům a vycenil na ně zuby, takže rázem znehybněli.

Jak to tak vypadalo, jediný metamorf, který se tu vyskytoval, byl kapitán Galis…

Nehýbej se. Je třeba neutralizovat jed. Kapilár je hodně.

Zvláštní pocit… všechno jakoby plave a vzduchu je pořád málo. Proč se dusím? Dýchám přece z plných plic…

Zdřevěnělé nohy mě pomalu nesly k ohradě. Za mými zády se mezitím piloti vrhli ke znehybnělému Galisovi.

Tak jsem tě přece jen pomstil, Sněhu, ty můj kamaráde, kterého jsem si nestihl pořídit…

Vy máte své zákony, a já zase své.

Nemůžu to stihnout! zakvílel Kualkua. *Petře, já nestíhám neutralizovat jed!*

Inu, co se dá dělat, takhle vypadá odplata. Když chceme brát cizí život, musíme být připraveni dát svůj vlastní.

Belhal jsem se dál, i když mi v očích haslo a mysl se stále víc mlžila. Teď by mě klidně dorazilo i dítě – stačilo do mě strčit, a už bych nevstal…

Promiň…

No to by mě tedy nenapadlo. Kde bere tak lidská slova?

Svět zahalila bílá záře. V uších mi zvonilo. Ne, asi už k plotu nedojdu a padnu rovnou tady, uprostřed Fortny…

Petře!

Ztratil jsem vědomí.

Petře! Petře! Petře!

Proč pořád omílá mé jméno?

Copak ten Kualkua nechápe, že umírat se má v klidu a tichu? Tím spíš teď, kdy už se nedusím a jak se zdá, mohl bych se i normálně pohybovat – jako by člověk plul na teplých vlnách a zdálo se mu, že všechno je dobré…

Jen ta hlava bolí. A buší mi ve spáncích.

Tuhle bolest už znám.

Petře, vzpamatuj se! Slyšíš mě? Odpověz! Jsi živý? Odpověz!

Živý? To asi ano. A pokud tam někde něco je, tak to rozhodně není někdejší paličatý Kualkua. Ten malý, zbabělý a lhostejný bůžek. V té své lhostejnosti se schovával hodně dlouho… Ale každá lhostejnost jednou pomine. A teď znovu potřebuje hlavně on mě – tu chodící schránu pro rozum, který nerad vylézá ven do krutého a obrovitého světa. Ale stejně – nakonec mě zachránil…

Petře! Otevři oči. Vstaň.

Podřídil jsem se. Protože kdybych to neudělal, tak by se Kualkua nedejbože rozhodl, že bude řídit taky mé tělo. A to bychom mu umožňovat neměli.

Slunce zapadalo.

Bylo to nádherné.

Ležel jsem na trávě – na suché pichlavé podzimní trávě, pokrývající mírný svah nějakého kopce. V dáli se v nachových a zlatistých pruzích táhl les.

Že by podzim?

„Kde je základna, Kualkuo?“

Posadil jsem se a přejel si dlaní po obličeji. Ještě před okamžikem tu přece zela rána.

Teď tam byla jen zaschlá krev a pod ní ošklivá tržná rána.

„Beze stop by to zahojit nešlo?“ zeptal jsem se.

Vnitřně jsem byl naprosto zpustošený a prázdný. Připadal jsem si dosucha vyždímaný, jako by ve mně nezbyly vůbec žádné pocity ani emoce. Zelení ekologové, Sníh, který neměl rád své jméno, zmrzačená delta, kapitán Galis, který se mě pokoušel sežrat – to všechno bylo strašně daleko. Zůstal tu jen podzimní svět, podzim, téměř ruský podzim s chladným zvonivým vzduchem.

Tu ránu jsem ti nezacelil já.

„A kdo tedy?“ zeptal jsem se pitomě.

To Fortna. Prošel jsi do jiného světa.

Přikývl jsem a jeho slova tak schválil. Tohle opravdu musela být jiná planeta. A ne proto, že místo džunglí jsem tu viděl obyčejný les, a taky ne proto, že tu bylo velice ticho. Je to zkrátka tak, že každý svět má svou vůni. Jak v přímém, tak v přeneseném slova smyslu. No a tady to rozhodně nevonělo válkou.

„A kdo mě tedy zachránil?“

Fortna. Vyplavila z tvého organizmu jed. Odstranila všechny rány. A taky veškeré modifikace, které jsem do tvého organizmu vnesl já.

„Takže nás zase **postihli,** Kualkuo?“

Ano.

„Kolik od tý chvíle uběhlo času?“

Kolik váží západ slunce? Jak voní zvuk flétny? Jak zní dotek mateřské dlaně?

„Ale ty jsi básník…“

Postihl jsem tě, Petře. A tak teď můžu komunikovat za pomoci abstraktních představ.

Vstal jsem a rozhlédl se.

Jak je tu ticho.

Jak je tu pěkně.

„A není to třeba tak, že tady vůbec nikdo není?“ zeptal jsem se s plachou nadějí v hlase. Kualkua neodpověděl. Tak ať.

Kolem je les, pole, v dáli se klikatí hádek jakéhosi říčního toku. Nebe tmavne a slunce klesá za obzor, mimochodem

rychleji než na Zemi. A na ještě světlém nebi začínají naskakovat hvězdy. Jasně – ještě pořád jsem v centru Galaxie.

A přesto se mi tady líbí.

Vykročil jsem z kopce dolů. Na okamžik jsem se ohlédl a ucítil Fortnu. Proč asi tak strašně dlouho nefungovala? A proč mě nakonec přece jen zachránila?

Někdo mě sleduje, někdo na mě má eminentní zájem. Možná jsem vlastně jen hračka. A ten co si se mnou hraje, se mě zatím ještě nenabažil a teď si mě možná chce podrobit.

„Kualkuo, odstraň mi ten šrám," požádal jsem.

Já nechci.

„Cože?!"

Byl jsi obnoven právě do tohoto stavu. Když toho není zapotřebí, nebylo by dobré do toho zasahovat.

„Ty se bojíš, kamaráde," zašeptal jsem.

Rasa, která nezná strach, umírá.

Vydal jsem se k řece. Víceméně automaticky, ve vleku znalostí, které jsem kdysi vyčetl z knih. Řeka – moře – život. Vše živé se stahuje k vodě. A já musím, já jsem povinen se z téhle šlamastyky dostat. Vždyť zatím ani nevím, co to ten Stín je. Musím najít dědu, Danilova a Mášu. Musím se vrátit na Zemi a najít způsob, jak ji ochránit.

Což je docela dobrý soubor činností pro člověka, který před pár hodinami málem umřel na otravu, kterou si sám způsobil.

„Co myslíš, děje se s ostatníma to samý, co se mnou?" zeptal jsem se. „Nebo si myslíš, že Fortnou vůbec neprošli? Co, Kualkuo?"

Symbionita neodpovídal. Ale já jeho odpověď vlastně nepotřeboval.

„Já nechápu jedno – kdo má zapotřebí honit mě z jedny planety na druhou? Když je ta jiná inteligence schopná **postihnout** mě v jediný vteřině, tak je to přece stejný, jako bych si hrál se železnou stavebnicí. Všelijak ji skládat, něco z ní stavět, a přitom jako by nebylo jasný, co se z ní postavit dá a co ne… Já prostě nechápu smysl toho jejich počínání! Proč to všechno?"

Nebo že by to žádný smysl nemělo? Nevím. A Kualkua to neví taky – proto mlčí.

„A těm geometrům… těm taky nerozumím. No dobře, tak narazili na supercivilizaci. Metamorfové… Fortny… Delty… Já chápu, že delty jsou lepší než lodě geometrů. No dobře, tak ať ten Stín má třeba tři sta anebo klidně pět set planet… Stejně před ním neměli utíkat! Jinak jsou pro ně přece jakýkoli potíže důvod k iniciativě. A ten Stín nijak zvlášť chráněnej není! Kdyby nebylo Forten, tak se tu vlastně dá pracovat celkem bez potíží. Člověk se prostě do toho jejich světa začlení a začne se věnovat regresorství. Čeho se tak strašně lekli? Já se tady přece nijak zvlášť nebojím…“

Kualkua se zase neozval.

A já se unavil. Otázek bylo hodně a odpovědí nepřibývalo. Nezbylo mi, než jít a jít.

„Hlavní je tomu porozumět. Víš, Kualkuo, to byl pro lidi vždycky ten největší problém. Pro nás je nejdůležitější pochopit, to si pak myslíme, že si poradíme se vším na světě. A když se nám to nedaří, tak hned přijdou nějaký nepříjemnosti. Třeba takovej jump… Tak jsme ho vymysleli, začali ho používat, ale jeho podstatě vlastně pořád ještě nerozumíme, stejně jako na začátku. A teď na to doplácíme, protože jsou z nás vesmírný formani. Jediná výhoda je, že Cizáci jump nesnášej.“

To se mýlíš.

Málem jsem klopýtl.

„Cos to řek?!“

Jump snášejí přinejmenšim dvě rasy. Počtáři a my.

„Ale ty…kruci!“

Jistě, on má vlastně pravdu. Když mě paralyzovali a pak jsme jumpovali k Zemi, tak byl přece Kualkua ve mně!

Asi jsem si až příliš zvykl na jeho přítomnost ve svém těle. Nezrodil se ve mně ani stín nějakého údivu, že Cizák, ten inteligentní a živoucí Cizák, zůstal stále se mnou!

„A tys ten jump vydržel proto, že jsi byl součástí mýho těla?“

Ne. Jen si vzpomeň na to, jak je ustrojený můj rozum. Před jumpem jsem vědomí z té části, která byla v tvém těle, prostě odklidil. A pak jsem ho zase vrátil. Ty skoky jsem vždycky někde přečkal.

„No dobře, ale dokázal bys jump vydržet?“

Nevím. A zkoušet to nehodlám. Pro mě by totiž negativní výsledek nebyl záhubou jedince, ale smrtí celé rasy.

„Tak to je vážný…“ Trochu jsem se uklidnil. „Ale vy a počtáři jste výjimka, která potvrzuje pravidlo. Protože tebe by podle mýho soudu těžko někdo donutil, abys lítal s kosmickýma loděma po vesmíru sem a tam. A počtářům by cizí poslání asi taky nebylo k ničemu.“

Nejde jen o to, Petře. Přece si nemyslíš, že by se nedalo vyrobit nějaké mechanické zařízení, které by jump hravě snášelo? Nebo čistě mechanické aparatury pro přenos dat do počítačů? Nerozumné biologické struktury, které by bylo schopny orientovat se podle hvězd a zároveň jumperu dodávat energii…

„Tohle před Silnýma rasama rozhodně nevykládej!“ vyhrkl jsem.

Kualkua se zasmál.

Uklidni se. Snad si nemyslíš, že Silné rasy by nebyly schopny dospět k tomuto závěru samostatně…

„Tak proč ale to všechno?“ vykřikl jsem. „Proč zrovna my musíme prohánět kosmický lodě z jednoho kouta Galaxie do druhýho? To se pro nás lepší úloha nenašla?“

Rasu, která nemá žádný konkrétní úkol, Konkláve prostě zruší. To je osud mnoha ras, Petře. Já si je pamatuji. Třeba jantaroví brouci… To byl takový kolektivní rozum, podobný jako můj. Jenže nedokázali snášet kosmické lety a jejich planeta nic zajímavého neprodukovala… Nebo existovala celá planeta, která měla rozum. Takový oceán inteligentní protoplazmy, s nímž nikdo nedokázal navázat kontakt… A tak Alaři dostali rozkaz… Konkláve je pragmatické, Petře. Darmožrouty ve svých řadách nesnese. Dříve nebo později se to obrátí proti němu, ale já se domnívám, že to bude spíš později.

„A v čem je tedy ta naše zvláštnost, Kualkuo?“

Přemýšlel jsi někdy o hodnotě skoku? O přesnosti, jíž je zapotřebí pro jumpování pokaždé o víc než dvanáct světelných roků?

„Ale my jsme přece dosáhli…“

Tak si to všechno spočítej. Všechny ty chyby vaší primitivní orientační soustavy. Vzájemné vztahy rychlostí. Pohyb hvězd v Galaxii. Žádný navigační systém nedokáže přece dovést loď k cíli, když hodnota jednoho skoku je jen dvanáct světelných let.

Byl jsem naprosto zdrcený.

To by snad bylo jednodušší souhlasit, že svatá inkvizice měla pravdu a že Slunce se otáčí kolem Země.

„Ale my přece skáčeme, Kualkuo. Dolítneme k cíli a zase se vrátíme.“

Ano – navzdory logice. Navzdory statistice. Navzdory všemu. Silné rasy už stavěly automatická plavidla s jumperem. Ve vesmíru se ztrácela. Odskočila směrem k Vahám – a skončila u Altairu. Nebo odlétala od Siria, ale cíl nenašla a vrátila se k němu zpátky.

„Ale proč?“

Tohle právě nevím. To mohu jen předpokládat. Jump není jen přesun v prostoru. To je navíc taky interakce s vesmírem. Lidský rozum je stejně neoddělitelná část jumperu jako magnetická cívka vyrobená ze supravodivého materiálu nebo anténa vytvořená ze stříbrného vlákna, stočeného do spirály. V tom je vaše tajemství, milý člověče. A vaše štěstí.

„No dobře… ale proč?“

Pro Zemi bude lepší, když tuto odpověď nikdy nedostane.

Přikývl jsem. Kualkua měl asi pravdu. Štěstí je třeba brát jako danost, proto je správné neklást otázky a nehledat řešení…

„Víš, Kualkuo, ale my to bez odpovědí nějak neumíme. Prostě to tak je.“

Zaposlouchal jsem se do napjatého ticha ve vlastním nitru a bezděky se pousmál.

„A to je, kamaráde, možná ještě větší záhada než celej jump…“

Měl jsem pocit, že neodpoví. Jenže Kualkua šeptl – úplně tichounce, jako by nás někdo mohl odposlouchávat:

Ano, to je záhada. Ba co víc – to je možná i odpověď…

* * *

Ta řeka byla nakonec úplně obyčejná. Což bylo přesně to, co jsem zrovna potřeboval. Došel jsem k ní už za tmy, pokud se v centru Galaxie vůbec dá tohoto slova užít. Na nebi planuly hvězdy, voda se třpytila a na mělčinách se čeřila.

Klesl jsem na kolena a napil se. Voda voněla pískem, ale byla čistá a živá. Ačkoli – k čemu opatrnost, já přece nejsem v situaci, kdy bych se mohl bát nějaké mimozemské úplavice…

Zítra se vydám po proudu dolů. Pocítil jsem hrozný hlad, ale nevadí – Kualkua mi pomůže a nějakou tu rybku tady snad chytíme. Pokud tu nějaké vůbec jsou.

Natáhl jsem se do teplého písku a díval se do nebe. Tam někde jsou hvězdy, podle nichž jsem kontroloval jednotlivé skoky. Kontroloval jsem je, ale přitom neměl nejmenší ponětí, že toho vlastně není zapotřebí. Že nejde o orientaci antény, vzájemný poměr rychlostí a počáteční impulz. Že to nejpodstatnější je přímo ve mně.

Takže my nejsme jen formani! My jsme ještě ke všemu i koně!

Co je pro Rusa radost, může být pro Němce smrt! Co je pro člověka nirvána, to může být pro Cizáka šílenství…

Tak my jsme si potřebovali teoreticky zdůvodnit a popsat jump – k smíchu. Vědci pak zformulovali teorii, kterou astronauti naprosto bezelstně a nerozumně vyzkoušeli v praxi. A ono to fungovalo – jen proto, že to pět sebevrahů sedících v raketoplánu přesně takhle chtělo.

Cizákům tohle dáno není. Myslím schopnost nalézat praktický obsah vyložených smyšlenek. A mezery ve znalostech doplňovat vírou. Přesvědčovat sebe sama, že vše musí být právě tak a ne jinak!

Že by právě proto měli Cizáci takový problém s vírou? Že by v Boha nevěřili proto, že pro nějakou víru nenalézají důvody?

Někde přece musí být odpověď a já to bez odpovědi neumím.

Proč jsme si tak podobní, ale co podobní – stejní! Stín, geometři, lidi – ti všichni jsou si navzájem podobní jako své vlastní odrazy a je jedno, že jedno zrcadlo je obrovské, druhé menší a třetí třeba docela maličké – ta podoba je nesporná…

Děda je asi rád. Protože to by byla už třetí humanoidní rasa…

Usínal jsem. Asi by bývalo bylo lepší kousek od řeky poodejít, protože tady písek rychle vystydne. Jenže mně už se nechtělo vstávat a protrhnout tak pavučinu blížícího se spánku…

Nebezpečí!

Kualkua přirozeně žádný spánek nepotřeboval.

„Co je?“ zašeptal jsem, obrátil se na břicho a rozhlédl se kolem. „Kde?“

Řeka. Zvuk. Světlo.

Zadíval jsem se tedy pozorněji a na hladině opravdu spatřil jakousi nemotornou černou siluetu, plující dolů po proudu. Nad vodou slabě mihotalo malé žluté světélko.

Že by člun?

Ačkoli to ne, na loď se to pohybuje příliš pomalu…

Fantazie už mi poslušně vykreslovala obrysy obludného těla a vypoulené blýskající se oko na dlouhém tykadle. Proč si člověk v podobných situací ze všeho nejdřív vždycky představí obludu?

Mám provést bojovou transformaci?

Vida, jak se mu zalíbilo modelovat ze mě různé zbraně!

„Počkej,“ šeptl jsem. Nejspíš ale až příliš nahlas. Neforemný stín už proplouval přímo kolem nás. Na zvuk mého hlasu na řece cosi zareagovalo. Světélko začalo stoupat, jako by po mně pátralo nějaké oko.

Zvedl jsem se do mírného dřepu a chystal se co nejrychleji zmizet.

„Haló! Je tu někdo?“

Ten hlas nebyl příliš zvučný, ale po vodní hladině se rozléhal naprosto zřetelně. Strnul jsem na místě.

„No tak je tu někdo?“ zazněla otázka s mírnou nejistotou ještě jednou. Kdybych se ani nepohnul, zřejmě jsem téhle pozornosti mohl uniknout. Žluté světélko se pohupovalo a pátralo po mě. Obluda plula dál.

Jenže v tom se přízrak rozplynul.

Jakápak obluda!

Byl to vor a na něm člověk s lampou v ruce!

„Jářku!“ zavolal jsem taky. „Vy tam na palubě!“

Mluvili jsme jazykem, který se od toho předchozího lišil. Fortna mě zkrátka na návštěvu další planety Stínu opět připravila po všech stránkách.

„Ohohó!“ zvolal radostně ten hlas. „Jsi sám?“

„Ano,“ vyskočil jsem a začal utíkat po břehu. Zvolna odplouvající vor se pro mě najednou stal těžištěm celého vesmíru. Ne, ne, já už nechci zůstat sám na tomhle břehu! „Počkejte na mě!“

„Já tu nemám žádnej motor,“ ozval se dobromyslně, ale s jistým znepokojením ten neznámý. „Přeplaveš to?“

Já? Dělá si snad legraci? Vždyť je to sotva dvacet metrů… To přejdu po dně…

Vrhl jsem se do vody. Několik kroků jsem skutečně šel po dně, ale to se prudce svažovalo a tak mi nezbylo než se do ní vnořit.

Byla teplá. Až teď jsem si uvědomil, že jsem na břehu vlastně dost prochladl…

Žluté světélko se blížilo a postupně se proměnilo v malou kulatou svítilnu. Najednou jsem div nevrazil do voru; vzápětí už jsem se chytil kluzkých klád. Zkrátka a dobře klasický vor. Kdosi už mi podával ruku:

„Tak polez nahoru…“

To hlavní, co jsem v onom hlase zaslechl, byla vřelost. Možná se tam dalo zaslechnout i nepatrné znepokojení, ale rád bych viděl takového pozemského turistu, který by tak

samozřejmě uprostřed noci a pustiny přijal takovéhoto nahodilého a zcela neznámého souputníka.

„Díky," zašeptal jsem a vyškrábal se na vor.

Člověk mlčky zvedl svítilnu ke své tváři. Neřekl jsem nic, ale to gesto jsem ocenil.

Byl to muž středního věku – tak něco přes třicet, ale mohlo mu být i ke čtyřicítce. Ostatně po zkušenostech se zesnulým Galisem už jsem raději neriskoval a věk domorodců neodhadoval. Pleť měl tmavou a jak se zdálo, nebylo to opálením, ale přirozeným odstínem. Vlasy měl rovné a černé. Tvář byla nápadně klidná – vážná, ale rozhodně ne napjatá. Jen kdesi v hloubi očí jsem vytušil pichlavé jiskřičky – jako by celý život neměl na práci nic lepšího než jezdit na vorech a lovit z vody rozechvělé návštěvníky z kosmu. Něčím připomínal Danilova, ale byl statnější, mnohem statnější. Chlápci tohohle druhu se vždy okamžitě zalíbí mladým slečinkám. Takový já nejspíš nikdy nebudu. Na sobě měl jen šortky ze stříbřité látky, které ve mně okamžitě vzkřísily vzpomínky na Nika Rimera a geometry.

„Díky," opakoval jsem ještě jednou.

Muž lampu pomalu otočil a posvítil si na mě. Zamhouřil jsem oči a čekal, až prohlídka skončí.

„Ty máš ale šrám, kamaráde," řekl soucitně a nechal svítilnu klesnout. „Asi čerstvej, co? Kdopak to má takovýhle zoubky?"

Zhluboka jsem si povzdechl:

„Metamorf."

„Jasný. Tak to buď rád, že to takhle dopadlo. Je daleko?"

„Je mrtvej."

Muž mlčel, ale v jeho očích jsem četl otázku: Jak se to stalo?

Ne. Tomuhle člověku jsem lhát nemohl.

„Já jsem… vlastně taky metamorf. Do jistý míry."

„No dobře. Ale to se u nás nenosí."

„Však já se přece nechystám…"

Přikývl, jako by vše, co jsem zatím řekl, nestálo za pozornost. Když jsem mu slíbil, že se v nestvůru proměňovat nebudu, tak mu to stačilo.

„Já se jmenuju Kelos. To je jméno, který v žádným z jazyků Stínu nic neznamená. Proto se mi líbí.“

„Ahoj, Kelosi. Já se zase jmenuju Petr a to v jazycích Stínu taky nic neznamená.“

„Tak to se pleteš. V dialektu Prazemě tohle slovo znamená strážce.“

Usmál se.

„Strážce?“ zopakoval jsem po něm tupě.

„Strážce, ochránce nebo taky záškodník. Záleží na historickým kontextu, ale mně se nejvíc líbí ten první význam. A nedívej se na mě tak překvapeně.“

„Já se ničemu nedivím.“

Přikývl:

„Jsi tu dlouho?“

„Pár hodin. Prošel jsem Fortnou.“

„Jasně. To je na tobě vidět. Hlavně nebuď nervózní.“

No prosím, tak on mě ještě uklidňuje.

„A mluv tiše, ať mi nevzbudíš synka.“

Přikývl jsem a pohlédl za sebe. Na zádi voru bylo cosi jako salaš. Hned jsem si vybavil Dobrodružství Huckleberryho Finna.

„Neboj,“ pronesl jsem tiše.

„To máme nějaký dobrodružství?“ ozvalo se ze salaše.

Kelos jen rozhodil rukama, ale vcelku bez lítosti pokračoval:

„No tak vidíš. Žádost se odvolává, protože už je na ni pozdě… Je to tak, Dari! Máme dobrodružství.“

Ze salaše se po čtyřech vyhrabal asi tak desetiletý chlapec. Byl taky snědý, ale o dost světlejší než Kelos. Narovnal se a zkoumavě se na mě zadíval.

„Obávám se, že já jsem dost nudný dobrodružství,“ zamumlal jsem skoro omluvně.

Jak se ale zdálo, chlapec si to nemyslel. Rozespalost z jeho očí se rázem vytratila.

„To, co máte na sobě, je uniforma?“ zeptal se jasným hláskem.

Kelos si povzdychl:

„Ale Dari!“

„Promiňte.“

Chlapec zrozpačitěl. Byl to výborný kluk, který ještě neztratil dětskou upřímnost a bezprostřednost.

„Jmenuju se Dari,“ pronesl až trochu obřadně.

„Já jsem Petr,“ odpověděl jsem tímž tónem.

Kluk se znovu nadechl a vyhrkl:

„To je vojenská, že jo? Jé…“

Kelos na něj zahrozil a trochu nuceně se na mě pousmál:

„S dětma se nedá nic dělat. Radši mu to řekni…“

„Vojenská,“ přikývl jsem. „No a ten šrám…“

Zachytil jsem Kelosův pohled a rychle to uzavřel:

„To mi udělala jedna obluda z jinýho světa. Ale zbraně žádný nemám, čestný slovo. A vlastně vůbec nic zajímavýho. Dokonce ani kamínek jsem z tý jiný planety nepřivez.“

„Škoda,“ řekl naprosto vážně kluk. „Já je totiž sbírám.“

Kapitola šestá

Svítilna nebyla jen tak ledajaká. Kelos na ní ohřál pozdní večeři – přímo v plastových talířích. Vypadalo to, že ti dva podivní voraři, otec se synem, si na využívání primitivních technologií jen hrají.

Snědl jsem všechno, co mi nabídli; ten pokrm byl trochu bez chuti, ale nebyl jsem v situaci, kdy bych se dožadoval nějakých gastronomických zázraků. Kelos mě mlčky sledoval, kdežto chlapec pod otcovým přísným pohledem zanechal vyptávání a už zase poklimbával.

„To je takovej náš rituál," řekl muž.

„Co?"

„No tahle cesta na voru. Celej tejden. Je to pro něj dárek k narozeninám."

Přikývl jsem. Darimu jsem mohl jen závidět. Takovéhle příležitosti se jako malému klukovi jistě dostávalo i Kelosovi.

„Ne. Já jsem z jinýho světa. A my… jsme si potrpěli na jiný dary…"

Naše pohledy se setkaly.

„Myšlenky číst neumím. A taky je to nesmysl – ještě nikdy jsem nepotkal člověka, kterej by doopravdy byl schopnej telepatie. Máš ale hodně výraznou a živou tvář, hned je na ní všechno vidět."

Myslím, že jsem zrudl.

„Já jsem zkrátka v životě přišel do styku s velkou spoustou lidí… mladejch, asi jako ty. A promiň, jestli se tě to dotklo."

„A kde to bylo?" zeptal jsem se.

Kelos pohlédl na podřimujícího syna.

„V armádě. Měl jsem tam na povel plno kluků…"

No co, není sám, kdo si umí číst v lidské tváři. Já v té jeho taky objevil tvrdou pánovitost, i když schovanou pod dovolenkovým poklidem.

„Říká ti něco název… Křišťálová aliance?“

Viděl jsem, jak se celý napjal, když mi tu otázku kladl. Zakroutil jsem hlavou:

„Ne. To mi neříká naprosto nic.“

Měl jsem dojem, že tahle odpověď Kelose uklidnila.

„To už je taková hodně stará záležitost, Petře. A až na pár světů skoro zapomenutá.“

To, že jsem se tu najednou zjevil, ho rozrušilo, a to dost. Zjitřilo to ty tajné skrýše v duši, kam si schováváme své kostlivce.

Nejednou kostlivce skutečné…

„Tys bojoval za Křišťálovou alianci?“ otázal jsem se.

Kelos ještě jednou pohlédl na chlapce.

„Tak vida, a já čekal, že jako host budeš vykládat spíš ty o sobě…“ Pokusil se o úsměv. „Bojím se, že ty jména, hodnosti a planety ti nic neřeknou…“

Pohlédl na břeh – snad ve snaze tuto rozmluvu demonstrativně ukončit, ale možná tam opravdu po něčem pátral. Svět se v záři hvězd zdál být pohádkový a jeho krása rozhodně nebyla mrtvá jako na bludné planetě. Listí stromů, sklánějících se až k vodě bylo celé postříbřené, všude se zachvívaly přízračné stíny.

„Nechci, abychom minuli tu pěšinu,“ vysvětlil mi. „Po tý se za deset minut dostaneme k domu. Už jsme na zpáteční cestě, Petře. Takovejhle svátek je třeba umět v pravým okamžiku ukončit – to je ten hlavní kumšt. To si ho pak zapamatuješ na celej život.“

„A to jezdíte vždycky na voru?“

Kelos zakroutil hlavou.

„Ne. Loni jsme šli pěšky. To jsme ostatně taky potkali člověka z jinýho světa. Ten se tu ale… dlouho nezdržel.“

„A nemáte tu náhodou nějakou menší válku?“ zeptal jsem se.

Opět záporně zakroutil hlavou.

„Ne. A nebude tu. Nikdy. Tohle je mírumilovná planeta.“

„No to je ohromný. To vám závidím.“

„Proč bys záviděl? Teď jsi tu taky, Petře. A nikdo tě odsud vyhánět nebude, to jistě chápeš…“

Že chápu? To sotva. Všichni jsou tu pohostinní, zvlášť zpočátku. A všichni milují své planety. Jenže já se po posledních zkušenostech rovnou obávám, že každý líc má i svůj rub…

„Křišťálová aliance byl čistě silovej spolek,“ prohlásil nečekaně můj společník. „Tyranie v čistý podobě. Která byla od začátku utvářená jako protipól Stínu.“

Pohlédl mi do očí a zjevně čekal na mou reakci. Nojo. Teď ještě kdybych tak věděl, jak se mám zachovat…

„Je to zvláštní, ale o něčem takovým jsem nikdy neslyšel.“

„Jsi asi až moc mladej. Aliance se před půlstoletím prakticky rozpadla. No a tehdy jsem odešel. Ostatně ne z vlastní vůle. A ne Fortnou.“

Panebože, kolik mu tak může být let? Přinejmenším to bude dědův vrstevník. Bolestně mě píchlo v prsou – když se děda namoženě belhal po zahradě, tenhle statný chlap se se synkem vypravoval na pěší túry!

„V nejlepších letech Aliance spojovala dobře sto padesát planet, ačkoli, spojovala asi není to pravý slovo, spíš spoutávala…“

Hlava mi z toho šla kolem. Kolik světů tedy asi Stín spojuje? Pět set? To nejmíň! Když impérium, které dalo dohromady půldruhé stovky planet, po sobě nezanechalo ani stopy… Ona existuje takzvaná Chlystovova mez, pojmenovaná pro sociopsychologovi, který zjistil, že hvězdná říše, která spojí více než sedm set světů s různou kulturou, se musí nevyhnutelně rozpadnout. A říká se také, že údaje o Konkláve potvrzují, že také Cizáci tento poznatek respektují…

„Na podřízenejch planetách jsme nakonec izolovali i Fortny,“ řekl Kelos. „Věřil bys tomu? Nejdřív jsme se je snažili ničit, což bylo víc než naivní. Pak jsme tedy kolem nich aspoň stavěli hradby, zazdívali je do sarkofágů a tak podobně… Jenže Fortny zase vždycky prorostly ven, i když

jim to trvalo dost dlouho. Až nakonec jsme pochopili, který světy je nám Stín ochotnej postoupit…“

Díval jsem se na Kelose a chápal, jaké jsem měl štěstí. Prostě neslýchané. Ten mi to všechno řekne. Ten mi vysvětlí, co je to Stín a zda má smysl očekávat od něj pomoc.

Štěstí se na mě zkrátka přece jen usmálo.

A jako vždy hned vyvstává otázka – a je to náhoda?

„Tati, co je to sarkofág?“ zeptal se z rozespalosti tiše chlapec.

Kelos sebou trhl. Odpověděl ale naprosto klidně:

„Hrobka starých panovníků. Anebo odkladiště na nepotřebný věci?“

„Copak Fortny jsou nepotřebný?“ zvedl Dari hlavu a vyčkávavě pohlédl na otce.

„Kdysi se mi zdálo, že ano.“

Byl jsem jeho způsobem chování vůči dítěti nadšen. Bylo vidět, že se mu do tohohle tématu nechce. A přesto odpovídal jasně a srozumitelně a nijak nenaznačoval, jaký je jeho skutečný vztah k předmětu debaty.

A ve mně to nevyvolávalo ani stín podráždění. Asi proto, že to nebyla rozmluva Patrona se svěřencem, ale otce se synem.

Svět, který dá před rodiči přednost vychovatelům, přece musí být strašný.

„Tati, už jsme tady!“ vykřikl najednou Dari. „Tati!“

Kelos pohlédl na břeh:

„A jo, plazma a popel… Petře, popadni bidlo! A ty ke kormidlu, Dari!“

Během pár vteřin už jsme vor zběsile postrkovali napříč proudem. Z kluka u kormidla nebyl naprosto žádný užitek, ale já jsem ten poslední, kdo by mu něco takového řekl. Jen ať se smýká po mokrých kládách a opírá se do neposlušného vesla – hlavně že ví, že kormidluje domů.

Kelos zvedl batoh a hodil si ho na ramena. Pořád byl jen v těch šortkách, noční chlad mu zřejmě vůbec nevadil. Dari si natáhl svetr. Já stál kousek stranou a díval se, jak se balí.

Je to tak, že mám jít s nimi? Nebo ta krátká návštěva na voru nepředpokládá, že bych nutně musel být zván i do domu?

„Mám tě nějak extra zvát?“ zeptal se mě věcně Kelos.

Rozpaky byly rázem ty tam.

„Není třeba. Ale počítej s tím, že teď se mě jen tak nezbavíš,“ odpověděl jsem drze.

Pěšina lesem byla úzká, ale dobře viditelná. Zřejmě se po ní chodilo často. Asi deset metrů od břehu jsem si povšiml, že kmeny stromů se ve světě hvězd třpytí jemnými jiskřivými odlesky, jako nadrobno rozdrcené sklo ve světle baterky…

„Že by nám máma poznačila cestu?“ zeptal se Kelos syna. „Co myslíš?“

„Ne, to já sám, když jsme odjížděli.“

„Tak to jsi chlapík.“

A znovu jsem pocítil cosi jako hořkost a zároveň závist. Ani jsem přitom nevěděl, komu závidím víc – zda Kelosovi nebo Darimu.

Že by ten jejich zatracený Stín opravdu umožňoval dosáhnout štěstí? A ani by to nemuselo být všude a pro všechny, tak ideální společnost přece neexistuje. Ale není to třeba tak, že alespoň tenhle svět je předurčen pro opravdový život?

„Máte tu hodně měst?“ zeptal jsem se, veden jakousi nejasnou asociací.

„Ty my nemáme vůbec.“

Synek uchopil tátu za ruku:

„A je to ve městě zajímavý, tati?“

„Já bych řek, že ani ne.“

„A proč teda lidi na jinejch planetách stavěj města?“

„Protože se bojej samoty.“

Chlapec asi minutu mlčel a pak se znovu zeptal:

„Ve městě samota není?“

„Tam panuje jedině osamělost. Jedině že si toho nevšimneš.“

Už jsem se neudržel a vstoupil do této debaty se zápalem stejně mladistvým jako byl ten Dariho:

„A myslej si tohle u vás všichni, Kelosi?“

„Ano. Samozřejmě.“

Dari odběhl od otce a teď se za ruku chytil mě. Jak se zdálo, oslovit mě jménem se styděl, a tak ze nejlepší začátek debaty považoval bezprostřední dotek:

„A co ty, ty jsi zvyklej bydlet ve městech?“

„Vlastně ano. Ale tvůj otec má pravdu – rozhodně se nedá říct, že by to bylo to nejlepší místo k žití.“

„Ty jsi taky voják? Jako táta?“

Měl jsem pocit, že Kelos si mě úkosem změřil.

„Já bojoval jen chvilku,“ řekl jsem opatrně. „Válka je moc vošklivá věc, kamaráde.“

Krucifix, co to zase pronáším za moudra? Hotové nedělní kázání pro nezemskou omladinu…

„Nojo. To táta říká taky,“ souhlasil Dari. „To říká každej, kdo už někdy bojoval. Jenže kupodivu všichni ty lidi sami bojovali…“

Teď buď uvažoval nahlas, nebo dokonce naprosto nedětsky ironizoval.

„Petře! Copak tobě v dětství neříkali, že válka je špatná věc? Třeba tátu učili bejt vojákem a on bojoval.“

„Tak přestaň dorážet, Dari…“ pokoušel se ho zastavit otec.

„To vás nebaví si se mnou povídat?“ odrazil kluk jeho snahu vyzývavou otázkou.

Povzdechl jsem si.

„Ale baví. Mně v dětství říkali, Dari, že válka je věc odporná, ale nevyhnutelná. A že když chceš mír, musíš se připravovat na válku. A že tu a tam člověk musí za svou pravdu bojovat.“

„A nastolit tak štěstí pro všechny,“ doplnil mě pichlavě Kelos.

„To ne. Jen proto, abychom chránili sami sebe. Před těma, který pro nás to štěstí chtěj nastolit.“

„Jsi si jistej, že se na tý tvý planetě taky neprosadila Křišťálová aliance?“ zajímalo Kelose. „Takovýhle slova jsem totiž slyšel od…“

A zarazil se.

„Co je to Křišťálová aliance?“ zeptal se okamžitě Dari.

„No vida, a už jsme skoro doma," rozhodl se Kelos tentokrát před otázkou uhnout. „Běž vzbudit mámu."

Vyšli jsme z lesa ven. Přesněji řečeno jsme se dostali do té jeho části, kde stromy prořídly a porost začal připomínat ošetřovaný park. Před námi se mezi stromy vynořil dům – měl asi jen jedno nebo dvě patra, ale zaujímal přímo obrovskou plochu. Bylo v něm cosi ze starých anglických rodinných sídel, a teď myslím ponurou přísnost fasády a jakousi bezděčnou snahu tvářit se jako pevnost.

„Tak co je to ta Křišťálová aliance?" nedal se odbýt kluk.

„To ti vysvětlím pozdějc. A teď už běž napřed."

Chlapec se rozběhl a za okamžik se rozplynul mezi stíny stromů.

„Copak, řek jsem něco špatně?" přerušil jsem po chvíli mlčení.

„Ale ne. To já… jsem nějakej měkkej. Už dlouho jsem nepotkal žádnýho vojáka, tím spíš takovýho, co se zrovna vrací z fronty. A nechci o tom mluvit před Darim. Rozumíš mi?"

„Ne tak docela."

„Ono je docela těžký vyhnout se romantickýmu pohledu na válku, Petře."

„Na to stačí se v ní octnout."

„To je možný. Ale já nechci, aby Dari začal snít o vojenský kariéře."

„Ale u vás se přece nebojuje."

„U nás! Copak tomu nerozumíš, Petře?"

„Víš co – tak o takovejch věcech nezačínej vůbec," doporučil jsem mu. „Ať si kluk myslí, že svět je dobrá a nádherná věc."

Někdo by podobnou radu mohl považovat za urážku, ale Kelos jen zakroutil hlavou:

„Na to taky nemám právo, Petře. Protože to by byla lež. A pokud mám bejt upřímnej… tak doby strávený v Alianci rozhodně nelituju."

„No… to je docela znát," připustil jsem. „Tak se nediv, že to kluka zajímá…"

„Asi máš pravdu. Možná že jsem měl štěstí. Že mě nepopravili povstalci… Třeba jako kluky z třetí zvláštní brigády na Galeonu. A že mě nemučila vlastní kontrarozvědka, když se Aliance začala rozpadat a jedna za druhou vznikaly všelijaký živelný vzpoury. Taky mě ve stíhačce nespálil tepelnej paprsek… Já se dočkal jen toho, že mě…“

Říkal to takovým tónem, jako by se chystal říct „popravili“, ale každopádně to už nestihl.

Na temné siluetě domu se rozzářil žlutý obdélník prudce otevřených dveří.

„Kelosi!“

„Tak dost, válečný memoáry si necháme na jindy,“ varoval mě rychle. Trhl rameny a narovnal si tak narychlo sbalený ruksak. „Nebo tu ještě nějaká válka vopravdu vypukne.“

Nestává se to často, ale někdy se člověku přihodí, že se v cizím a naprosto neznámém domě od prvního okamžiku cítí báječně. To záleží na pánech domu, na domě samotném… Ačkoli, dům bývá vždy obrazem těch, co ho obývají. Obrazem velmi výrazným a poctivým. Žádná slova a úsměvy vám nepomůžu ucítit teplo tam, kde sídlí jen chlad.

A tady bylo tepla dost a dost pro všechny.

Velice zvláštní dojem na mě udělala Kelosova žena jménem Rada. Na první pohled vypadala úplně mladá, vlastně příliš mladá na to, aby měla už desetiletého syna. Vzápětí jsem si ale uvědomil, že odhadovat ve světě Stínu věk je záležitost velice ošidná. Možná proto jsem si připadal tak, že jsem se ocitl ve společnosti ženy chytré, krásné a vlídné, ale zároveň naprosto nereálné. Jako byste se dívali na filmovou hvězdu z titulní stránky ilustrovaného časopisu a najednou nevěděli, kde končí život a kde začíná umělecká fikce.

Dům v každém případě žil svými obyvateli. Byl jimi doslova prosycen a díval se na svět jejich očima – jak z dětských kreseb, tak z velmi sympatických akvarelů (a byl jsem si okamžitě jist, že je malovala Rada), a nakonec i z fotografií jakýchsi drsných, ale krásných přírodních scenérií –

o autorství těchto snímků taky nebylo nejmenších pochyb. Člověk si tu do každého křesla chtěl rovnou sednout, každý stůl chtěl zastavět jídlem a pitím a každou knihu, jichž tu byly spousty, si ihned přečíst. Jako by na obydlí Kelosovy rodiny dolehl jakýsi otisk mé vlastní domácnosti, nebo jsem byl možná příliš utahaný – ale sotva jsem přestoupil práh tohoto domu, okamžitě jsem zapomněl na Zemi, na Konkláve i na geometry. Přesněji řečeno jsem se pokoušel zapomenout. Byl jsem na návštěvě, a to u starých dobrých přátel.

Večeři jsem odmítl, zato delší rozmluvou bych nepohrdl. Jenže nic se nemá přehánět. Utahaného Dariho, který dobrých deset minut nadšeně pobíhal po domě, Rada už uložila ke spánku. Vypil jsem tedy pohár odvaru z nějakých trav, který tu nahrazoval čaj, a odebral se do pokoje, který pro mě hned připravili. Čaj s hostiteli před spaním zřejmě taky patří k místním rituálům. Kultura, která si hraje na patriarchální, takovéto zvyklosti zdůrazňované respektuje, o tom jsme se svého času bavili s dědou…

Na sprchu už mi nezbylo sil, a tak jsem se jen svlékl a praštil sebou do postele. Za otevřeným oknem zářily hvězdy.

Zajímalo by mě, jaká je tady ekonomika. „Komunizmus“ geometrů asi sotva – tam jsou sice všichni lidé sytí, ale na bydlení jim musí stačit ty jejich v podstatě skromné cely. Tady asi bude fungovat něco reálnějšího, asi jako na planetě zelených… Kolik asi tady stojí takovýhle dům?

Dokázal bych tady najít práci, která by se mi zamlouvala? Nebo bych nejdřív musel takových sto let válčit za Křišťálovou alianci… Ačkoli ne, Křišťálová už se rozpadla, takže to bude Dřevěná, Cínová nebo Skleněná… A teprve pak bych si směl žít v klidu a míru?

Jsi neadekvátní, Petře.

Jak se zdá, **postižení** se na Kualkuovi nepodepsalo právě nejpříznivěji. Začal totiž kontrolovat mé myšlenky.

„Ovládej se laskavě.“

Ty jsi zřejmě zapomněl, proč jsi do tohoto světa přišel.

„Ty se bojíš, že se na všechno vykašlu a prostě tady zůstanu, Kualkuo?“

Symbionita mlčel.

„Neboj se," řekl jsem a opět pohlédl oknem ven. Záclonou, která vypadala jako z tylu, jemně pohyboval noční vánek. „Já tu nezůstanu. Však já vím, kdo jsem. A naši Zemi si taky pamatuju."

Země je nádherná planeta, konstatoval najednou Kualkua. *Je na ní mnoho míst, která se svou krásou a přívětivostí tomuto světu jistě vyrovnají.*

Zasmál jsem se:

„Ty jsi mi ale bedekr… Nech toho. Já tu opravdu nezůstanu. Kelos si zřejmě tyhle lesy, krásnou ženu, cestování se synkem a pohodlnej dům už zasloužil. Kdežto já ne. Je mi tu dobře, moc dobře. Ale je to jako když člověk nakoukne do vlastní budoucnosti a pomyslí si: To bude náhodou ohromný, sedět si u krbu a vyhřívat starý kosti… Jenže tady zřejmě žádný stáří nemaj, Kualkuo."

Ty si zřejmě neuvědomuješ, jak je situace vážná, Petře.

„Co máš na mysli?"

Jen si vzpomeň na svůj první průchod Fortnou.

„No a co?"

To jsi byl nabit energií: agresí i žízní po akci. A tak jsi dostal, cos chtěl.

„Ale běž…" zabořil jsem tvář do polštáře. „Já přece nechtěl sestřelovat cizí stíhačky a prát se s nějakejma metamorfama…"

Ukázalo se, že Kualkua umí mlčet i dotčeně.

„Alespoň já si to myslím," dodal jsem ještě.

A vzpomeň si na druhý průchod Fortnou.

„To se teda nepamatuju… Umíral jsem, Kualkuo. Prostě jsem umíral. Takže teď už vím, jaký to je…"

Už podruhé jsi se dostal do světa, který odpovídá tvým přáním. Chtěl jsi klid. A naopak jsi nechtěl žádné nepřátele. Žádné bitvy. Chtěl jsi jen něčí péči a něčí život, který by se dal vyloženě závidět. Chtěl jsi oddech. Tak jsi ho dostal.

Spánek mě okamžitě přešel. Ležel jsem a vybavoval si věci, o kterých se mi rozhodně přemýšlet nechtělo. O čem

jsem to uvažoval, když jsem umíral? Byl ve mně jen smutek, bolest a zoufalé furiantství – tak já jsem zvítězil…

„Takže mě vedou za ručičku, Kualkuo? A podstrkujou mi falešný světy?“

Symbionita mlčel.

„Mluv, kruci! Ty jsi přece mnohem moudřejší než já. Slyšíš, ty superrozume?! Tohle je něco jinýho než posluhovat Silný rase!“

Doufám. Doufám, že tě studují.

„No to je náramný. A je tu nějaká alternativa?“

Je ti slouženo. Podrobují se ti.

„A nebojíš se třeba, že moje rasa jsou potenciální vládci?“ zašeptal jsem. „Ty jsi přece jen pitoma, Kualkuo. A je pro tebe zajímavý, co se s náma zrovna děje?“

Já mám radost z každé informace. Na téhle situaci mě ale mate, že ji nekontroluji.

„A není to třeba tak, že jsi přesně vo tohle stál?“ vyštěkl jsem pomstychtivě. „Stovky let jsi byl jen nezúčastněnej pozorovatel a měl jsi naprostej přehled. Kdežto tady tě voděj za nos. Není ono ti to nakonec příjemný?“

Jestlipak má ten Kualkua taky nějaký podvědomí?

I to je možné. Analyzoval jsem genetický kód každého, s kým jsi přišel do styku, Petře. Sněhův, Galisův, Kelosův i Dariho.

„Výsledek znám, jsou to všechno lidi,“ řekl jsem.

Anebo jste všichni Stín. Dobrou noc, člověče Petře.

„Dobrou, i když vím, že ty spát nebudeš. Řekni mi, co se děje doma?“

Kualkua zaváhal. Bylo pro něj těžké vzdát se vlastních zásad.

Silní o existenci geometrů vědí. Ta informace se rozšířila. Rudofialová alarská eskadra už se v doprovodu Torppů stěhuje do Srdce světů.

„Co je to?“

Lidé té planetě říkají Citadela. Tam se schází rada Silných ras. Jsou vylekaní, Petře. A co víc – už o tobě vědí. Vědí, že jsi byl na výzvědné misi u geometrů a teď jsi ve Stínu.

Čím dál tím horší.

„Teď se tedy můžeš spolehnout, že budu ve střehu. Už se Silný pro něco konkrétního rozhodli?“

Ne. Ale během dvou pozemských dnů se očekává zpráva alarského vrchního velitele. Pak bude rozhodnuto.

„A o tobě Silný taky věděj?“

Kualkua se uchichtl.

Mě neberou vážně.

Je dobré být malý a poslušný. Nebo se alespoň tak jevit.

„Dobrou noc,“ řekl jsem ještě jednou. „A… pokud to dokážeš, tak mě uspi. Kyanidy vyrábět umíš, tak prášky pro spaní pro tebe snad taky nebudou problém. Jen do toho. Jinak neusnu.“

Na to nějakou chemii ani nepotřebuji…

Nejlepším lékařem na světě je Kualkua. O tom prosím není pochyb. Vyspal jsem se báječně a už teď jsem se těšil na snídani a na nové činy.

„Děkuju,“ broukl jsem jen.

Zvyk oslovovat Kualkuu nahlas byl nevykořenitelný. Že bych se tak pokoušel vytvořit si iluzi nezávislosti? Nemyslím si třeba, že pokud nepronesu své myšlenky nahlas, tak jsou pro něj nepřístupné?

Ustlal jsem si a pozorně si prohlédl celý pokoj a jeho zařízení. Známky každodenního života jsou nejlepší vizitkou každé kultury. Jako třeba na Zemi – malé a ubohé ruské bytečky s jejich neodmyslitelným atributem, tedy knihovnami, americké vily s dokonalými interiéry, luxusní domácí technikou a hromádkou komiksů jakožto plnohodnotnou náhražkou skutečné kultury. Nebo jako u geometrů, s tou jejich zdravou kasárenskou askezí. Nebo na planetě zelených – a teď myslím pohodlné myšlenkové ovládání všeho na světě, od komfortní postele až po sportovně-hudební nesmysly v televizi.

Tady mě potěšily dvě věci. Za prvé se tu veškerou technikou, dokonce i tou, kterou jsem neznal, manipulovalo stejně jako u nás – tlačítky a ovladači. Objevil jsem dokonce

cosi jako hudební věž a dokázal jsem ji i zapnout. Teď ještě kdybych pochopil, kam se strkají ty uhlově černé disky, to bych si mohl poslechnout i místní hudbu.

Druhým, ještě radostnějším nálezem byly knihy. Opravdové, z papíru. S přísnými obálkami, ukrývajícími pár ilustrací a text. Číst pro mě v tomto případě bylo dost nezvyklé – všemu jsem rozuměl a ornamentální písmo, připomínající arabštinu, se mi poslušně skládalo ve slova. A přesto jsem měl pocit, že mi to nějak nesedí. Vědomosti narychlo nacpané do mozku se vzpíraly, protože se zřejmě zatím neuchytily dost pevně. Viděl jsem před sebou složitá písmena, vytvářející černý vzor, pak jsem v duchu pronášel cizí, na můj vkus příliš ostré zvuky – a teprve pak jsem začínal chápat smysl přečteného. A přesto pro mě bylo těžké se od těch knih odtrhnout. Kdybych za temnými skly knihovny našel alespoň jednu encyklopedii, asi bych se k ní rovnou posadil, dokud bych si ji celou neprostudoval. Jenže tuhle necelou stovku svazků tvořila skoro samá beletrie. Otevíral jsem knížku za knížkou a žasl čím dál tím víc:

Graj pozvedl k Liře oči zaplavené smutkem a zvolal:

„Naše láska ti přinese jen hoře a rozčarování!“

„Ne!“ vzedmula se vzrušeně její hrud.

„Milovaná moje, musíme se s tím smířit… Odcházím. Tvůj otec má pravdu, člověk s mou minulostí nemůže milovat takovou, jako jsi ty!“

Po jeho tváři sklouzla skoupá mužská slza…

Ne, tohle snad není možné! Otevíral jsem jednu knihu za druhou, ale krutou pravdu jsem si tak jen potvrzoval.

Zvedla křišťálovou paličku a udeřila jí do stříbrného gongu. Audienční síní se rozlil kouzelný zvuk a Gigar ho vstřebal všemi póry své zmučené duše.

„Milovaná!“ zvolal a rozrazil dveře z ebenového dřeva. Zalida spočívala na loži a její nádherné tělo marnivě prosvítalo pavučinkou baldachýnu ze vzácného démantového hedvábu…

Gigar zaryčel, vrhl se kupředu, roztrhl závěs a padl na kolena:

„Ó Zalido, snad jsem si zasloužil alespoň jedno políbení…“

„Proč jsi roztrhl ten baldachýn?!“ vzkřikla Zalida…

Jakto?!

S hrůzou jsem civěl na zasklenou skříň, která mě před chvilkou tak potěšila!

Ženské románky!

Jedině snad že na Zemi má tahle přízračná potěcha starých panen a sentimentálních slečinek jinou vnější úpravu. Ne tak přísnou a akademickou. Na obálky k takovýmto výplodům je přece třeba dávat ležící krasavici z poloprofilu, aby v ní každá žena uviděla sebe. A k té by měl tanečním krokem klesat seladon, chystající se k polibku a vyvedený přesně podle nejběžnějšího ženského vkusu. Na jedné knížce tvoří pár brunet s blondýnou, na druhé zase blondýn s brunetou. No a jednou za sto knih se na obálku dá umístit nádherný ryšavec, který svou vyvolenou veze v loďce…

Běda mné, prostě jsem se nechal nachytat na nezvyklé obálky. Číst podobné knihy proto, abychom v nich hledali nějaké informace, je činnost stejně marná jako přehazovat hromadu hnoje ve snaze objevit perlu. Jediné, co jsem zaznamenal, byli trpící hrdinové, kteří od svých lásek prchali do Forten, kam je po stu či dvou stech stránek následovaly ty vyvolené, aby po nich pátraly. A samozřejmě je nalézaly. Kdyby tam tak autoři prohodili alespoň pár slov o tom, jak se ty Fortny ovládají…

Zajímavé bylo, že ani na jedné ilustraci jsem nenašel vyobrazení lidí. Jen krajinky, abstraktní mazanice nebo nádherně provedená zátiší. Ale nikde ani jedna tvář. Že by to bylo jako u muslimů zakázáno z náboženských důvodů? Nebo je to prostě nenapadlo? Pokud platí varianta druhá, tak bych tady prosperoval. Už jen za nápad halit ženské románky do pestrých obálek bych určitě dal dohromady slušný kapitálek a koupil si taky takovouhle vilu… Fujtajksl! Kualkua má asi pravdu, když se domnívá, že jsem ochabl. Vida, pánovi se zachtělo vily. Pak bych si k tomu asi koupil buben, buldočí štěně a nakonec bych se oženil…

Zavřel jsem skleněné dveře, přihladil si vlasy a vyšel z pokoje ven. Nevím proč, ale přál jsem si, aby všichni ještě spali. Ono to sice není pěkné, ale prošel bych se v klidu po domě ve snaze najít něco lepšího ke čtení a možná se i podívat do místní informační sítě…

Ve velké hale, do níž jako v amerických domech vedly venkovní dveře, seděla Rada a četla si.

„Dobré jitro," pozdravil jsem tiše.

Žena zvedla oči od knížky:

„Dobré jitro, Petře. Odpočinul sis?"

Nene, ta je starší než já. O hodně starší. Pod tím klamně mladistvým zevnějškem jsou životní zkušenosti, o jakých se mně ani nezdálo. Byla v ní taková síla, že jsem si najednou připadal maličký a slabý.

„Ano, a děkuju. Připadám si, jako bych se znovu narodil."

„Pojd, dám ti něco k snídani. Moji chlapi ještě spí." Rada knihu odložila. Bezděky jsem pohlédl na obálku, mimochodem stejně upjatou jako byly ty, co jsem našel v knihovně… „Chrám Annainského prarodiče…" No prosím, paní domu si čte v klasice.

„V tom mým pokoji je taky plno knížek," nadhodil jsem opatrně.

„No ano," rozesmála se. „Naposledy tam bydlela jedna moje kamarádka, byla tu na pár dní minulý měsíc. Ale to jsou přece samé romány pro ženy."

Zaplaťpánbu, tak přinejmenším ona tohle nečte…

„Ano, to jsem pochopil. A to se u vás takhle dělaj všechny knížky? Že jsou bez obrázků a když už, tak na těch ilustracích nejsou lidi?"

Vypadalo to, že je překvapena:

„Ale, to jsou neadaptovaná vydání. Rozumíš…" Zrozpačitěla. „Nezlob se, Petře, ale musím ti to vysvětlit jako dítěti. Nebudeš se na mě zlobit?"

„Určitě ne."

„No… tohle je levné vydání. Takzvané všestínové. A ty ilustrace tam nejsou proto, aby se to nějaké rasy třeba nedotklo."

Ať ti to upřesní! vypískl Kualkua.

„Copak něco takového by se mohlo stát?“

„Tak si to uvědom, Petře… Myslíš, že by starší sentimentální paní bylo příjemné číst ženský román a najednou v něm narazit na dva líbající se pavouky?“

Na odpověď dlouho nečekala. Zasmála se a vzala mě za ruku.

„Tolik si to zase neber. Já to chápu, ty jsi voják. Dobré je už to, že se o literaturu vůbec zajímáš. Nemám ti pro začátek vybrat pár dobrých knížek?“

No prosím.

Má otázka pro ni zřejmě patřila do kategorie dotazů typu „a proč jsou všechny písmenka černý a každý je jiný?“ Proto jsem byl zřejmě zařazen kategorie obhroublých válečníků, kteří se najednou nesměle zajímají o knižní kulturu.

Ostatně ve srovnání s tím, co právě řekla Rada, to byla maličkost, která nestála za řeč. Jiné rasy!

To znamená, že Stín zahrnuje i nehumanoidní civilizace. Jsou tu taky pavouci, a možná taky medúzy, ptáci nebo hmyz…

Prostě jsem měl už dvakrát štěstí.

Vykročil jsem za Radou do jídelny. Soudě podle rozměrů stolu sem hostů přicházely celé davy. Snídaně byla vydatná a chutná. Zvládl jsem pořádný přírodní řízek a salát, ale nějaké rafinované sladkosti jsem zdvořile odmítl.

„Už máš nějaké plány?“ zeptala se mě a posadila se proti mně se šálečkem čaje. „Přemýšlel jsi o životě?“

„Já o ničem jiným nepřemejšlím,“ přiznal jsem se chmurně.

Přikývla a její pohled se zastavil na mé tváři.

„Nevadí ti ta jizva?“

„Ne. Teda nijak zvlášť.“

„Nechceš ji odstranit?“

No jistě, co taky očekávat od lidí, kteří žijou stovky let? Takovou maličkost jako šrám na tváři dokážeme odstranit i na Zemi.

„Snad pozdějc,“ odpověděl jsem vyhýbavě.

Povzdechla si a pohlédla oknem ven:

„Tady poblíž je volný pozemek, Petře. Formálně patří nám, takže by s tím žádné problémy nebyly… Máš nějaké úspory?“

„Ne.“

„Nevadí. Tak si vezmeš úvěr. Určitě máš nějakou odbornost, která se tady u nás bude hodit… Postavíš si dům…“

„Jistě… A není tady někde v okolí taky slečna na vdávání?“ zajímal jsem se pohotově.

„V okolí ne, ale…“ Pátravě se na mě zadívala. „Já ti nějak nerozumím, Petře. Copak ty se chceš vrátit do světa, odkud jsi přišel? Chceš se tam někomu pomstít… Nebo snad někoho zachránit?“

„Ne. Ten svět se mstí sám sobě. Tak ať se i sám zachrání, jak chce.“

„Tomu už ale vůbec nerozumím. Tobě… se tady u nás něco nelíbí?“

„Všechno je tu skvělý,“ odpověděl jsem naprosto upřímně. „Děkuju.“

„Nebo jsme se tě snad nějak dotkli?“

Panebože, tak prosím – teď už je nejvyšší čas zvolat, jací jsou to báječní a milí lidé!

„Ale pro mě je až těžký vysvětlovat, jak moc jsem vám za všechno vděčnej, Rado.“

„A za co, prosím tě?“

Zakroutil jsem hlavou. To se opravdu vysvětlit nedá. Za teplo domova? Za nevyslovené otázky? Za jejich ochotu pomoct docela neznámému poutníkovi?

„Já mám svůj domov, Rado, planetu Zemi… Já vím, že ti to zní jako máslový máslo, jenže Země jinej název nemá. A já ji mám hrozně rád.“

„Je tam dobře?“

„Je tam hnusně, Rado. Častějc je tam hnusně než dobře. Ale to přece není důvod pro lásku nebo naopak nelásku.“

Vypadalo to, že ta moudrá žena najednou nechápe:

„A proč jsi tedy svou Zemi opustil?“

„Protože jí hrozí nebezpečí. Nesmyslný, náhodný, ale neodvratný. A já doufal, že někde najdu pomoc…“

„Vnější nebezpečí?“ Její hlas byl najednou o poznání tvrdší.

„No, asi ano. Ale vnitřních problémů máme taky plno. Teď se třeba bojíme toho, jestli naše planeta vůbec přežije.“

„Takže něco,“ zaškaredila se, „něco jako Křišťálová aliance? Slyšela jsem, že se zrovna aktivizuje Noční alternativa. A snad i Oranžová skupina…“

„Ne. Slyšelas někdy o světě, kterej se jmenuje Vlast, Rado?“

„A takhle si planetu pojmenovali sami její obyvatelé?“

„Ano. Já jim říkám geometři, protože si svoje kontinenty přestavěli s pomocí pravítka a kružítka.“

Zasmála se a ostýchavě si zakryla obličej rukama:

„Nezlob se… Ale to zní opravdu tak nesmyslně… Ne, o něčem takovém jsem neslyšela.“

„A co o Konkláve?“

„To je náboženská sekta dvoudechých?“

„Ne. Spíš něco jako impérium. Který tvořej Silný a Slabý rasy… Hixani, Daenlové, Torppové…“

„Rasy se přece nemohou dělit na silné a slabé…“

„Jenže u nás to tak je.“

Přikývla:

„Už ti rozumím. To je opravdu odporné. O něčem takovém jsem taky ani neslyšela. A ti vás chtějí obsadit?“

„Ne, zničit.“

„Tak to je ještě nepříjemnější,“ povzdechla si.

Její tón byl mírně rozhořčený, asi tak, jako kdybych jí řekl, že Cizáci se chystají ostříhat všechny Pozemšťany dohola nebo jim nařídit, aby prudce snížili spotřebu kokakoly. Prostě nepříjemnost! Tak vida… A já si myslel, že je to tragédie, i když v kosmickém měřítku vlastně nijak významná…

„Dobrý ráno, Petře.“

Otočil jsem se. Ve dveřích stál Kelos. Oblečený byl do přísného obleku, který na něm působil dosti nepřípadně. Ještě kravatu – a mohl by se vypravit rovnou na banket…

Vypadalo to, že tu stojí už dlouho.

„Nechtěl jsem se plést do vaší rozmluvy, Petře. Zopakuj mi název planety geometrů!“

„Vlast.“

„To ne, já bych prosil fonetickou podobu. Znáš jejich jazyk?“

„Ano…“ S mírným úsilím jsem si představil Katti a Taga… „Vlast.“

„Řekl bych, že jsem o tý planetě slyšel.“ Kelos mi připadal stále zachmuřenější. „Jsou ve Stínu už dávno?“

Kualkua ve mně si povzdechl, ale neřekl nic.

„Nejsou ve Stínu. A moje Země taky ne.“

Kelos a Rada si vyměnili významný pohled.

„Tak co jsem říkal?“ zeptal se rétoricky Kelos. „Už včera mě napadlo, Petře, že jsi z vnějšího prostoru.“

„A vy se ani nedivíte?“ zvolal jsem rozrušeně.

„Čemu?“ Kelos si promnul kořen nosu. „Stín je velkej, ale vesmír je samozřejmě mnohem větší. Dřív nebo pozdějc… se vždycky objevěj nový rasy.“

Pod jeho rukou do jídelny proklouzl Dari. Přitiskl se k Radě a zamumlal:

„Dobrejtro…“

Já neřekl nic.

Protože jsem nebyl schopen vypravit ze sebe ani slovo.

Všechny mé drobné úskoky a veškeré pokusy se maskovat nebyly k ničemu!

A oni vlastně ani nejsou příliš zvědaví!

„Musíme si promluvit mezi čtyřma očima, Petře,“ řekl mi a pohlédl na Radu. „Bude to tak pro něj jednodušší.“

„Ale jistě, samozřejmě.“ Žena, která vypadala tak neuvěřitelně mladě, na mě pohlédla očima moudré stařeny. „Svěř se Kelosovi, Petře. Pokud budeš potřebovat pomoc, udělá všechno, co je v jeho silách.“

V jejím pohledu jsem zaznamenal smutek.

„Proč?“ zeptal jsem se a vstal od stolu.

„Protože jsem zvyklej starý dluhy splácet,“ odpověděl mi Kelos.

Kapitola sedmá

„No a tak se jump nakonec stal naším prokletím. Ale taky naší spásou…“

Neznámo proč jsem mu ze všeho nejdřív vykládal o jumpu. Na začátku tehdy stála skupina vědců. Ti se rozhodli vdechnout do železa abstraktní matematický vzorec – a nakonec jim z toho vyšlo tohle…

Kelosova pracovna byla ve druhém patře, až úplně pod střechou… Teď tu ostatně žádná střecha nebyla — její panely se rozjely do stran a do nás pražilo sluníčko. Kelos seděl u svého stolu, v rukou obracel těžký kovový náramek a mlčky mi naslouchal. Já jemu se do očí taky nedíval.

„Silný rasy nám zkrátka přidělily úlohu formanů. No a my jsme dlouho měli za to, že to souvisí s naší unikátní schopností jump snášet. Jenže pak se ukázalo, že my sami jsem nedílnou součástí jumperu…“

„Vy v sobě máte koordináty?“ otázal se mě suše. „A zajišťujete stabilitu skoku?“

„Ano…“

„Chápu. Vaše vědomí reaguje se Stínem.“

„A jak?“

„Protože jste si v myslích uchovali ten výchozí vzorec. To je celý vysvětlení… A v okamžiku přechodu se dostáváte do jistýho kontaktu s Fortnou… Pokračuj. Já ti pak všechno dovysvětlím.“ Kelos si nasadil náramek a rukou několikrát zakroutil, jako by se chtěl podívat, jestli mu sluší.

Polkl jsem naprázdno a pokračoval:

„Všechno šlo víceméně normálně, teda, v mezích možností. Jenže pak se objevila ta nová rasa, geometři. Na tu narazily další Slabý rasy a rozhodly se, že by to mohlo změnit poměr

sil. A nás do toho dobrodružství zatáhly. Protože fyziologicky jsme s geometrama naprosto identický!“

„Chápu. Takže geometři utekli?“ Kelos se ušklíbl. „To je teda něco! Jak se zdá, pud sebezáchovy je v nich hodně silnej. Nezlob se na mě, ale já jsem jima přímo nadšenej…“

„Kdežto já ne. Pokud jde o sílu, dost se Konkláve blížej! Ale Silný rasy už o nich vědí. A kompromis není možnej. Zemi zničej jako potenciálního spojence geometrů.“

„Jsi si tím jistej?“

„Ano. Konkláve nezná slitování. Je to velice stará a… velice krutá struktura.“

„Zajímavej poměr sil.“ Kelos odložil svou hračku stranou. „Poslyš, a co je to za tvora, kterýho máš v těle?“

„To je symbionita, Kualkua, jedna ze Slabých ras.“

Bojová transformace!

„Hubu drž!“ vyštěkl jsem na něj hrubě. „Seď laskavě, kde jseš!“

„Řekni tomu svýmu příteli…“ Kelos přimhouřil oči. „Ale on mě vlastně slyší… Zkrátka a dobře jen tolik, že se nemusí plašit. Hlavně ať se zbytečně nepouští do rvačky.“

Nedbale máchl dlaní, jako by od sebe odháněl cosi neviditelného. Jeho prsty objala bílá záře. Dýchlo z ní teplo.

„Bojoval jsem za Křišťálovou alianci,“ připomněl znovu. „A jestli si myslíš, Kualkuo, že jsme se nikdy neutkali s metamorfama monoosobnostního typu…“

Teď se v jeho dlani rozhořel oslnivý plazmový majáček.

„Zůstalo ve mně až moc všelijakýho bojovýho železa na to, abys na mě mohl zaútočit nepozorovaně a hlavně to přežít.“

Ohnivá kulička se mu odlepila od dlaně a vzlétla vzhůru. Kdesi nad domem se suchým prasknutím pukla.

Koho to ohromilo a vylekalo víc, nevím. Asi mě. Kualkua byl přece z drtivé části někde daleko odsud…

„Situaci jsem pochopil, Petře.“ Kelos vypadal, jako by Kualkuu nadobro pustil z hlavy. „A je to smutný. Nepokoušeli jste se třeba dát se dohromady s geometrama? Když by byli schopný vám proti Konkláve pomoct…“

„Ne!“

„Proč?“

„Jejich svět je něco obludnýho, Kelosi.“

„Ale pořád je to lepší než smrt. Něco málo o tý jejich civilizaci vím. Na naší planetě žije jeden jejich bývalej regresor. No ano, Petře, je to tak. To jméno si moc nepamatuju, nepovažoval jsem ho za důležitý… Jo, Inka! Jmenuje se Inka.“

To jméno mi připadalo známé a za chvilku opravdu z hlubin paměti vyplavalo.

„Copak ty jsi ještě pořád nepochopil, proč utekli? Ty si myslíš, že narazili ně nějakou Alianci, Svaz nebo Federaci, dostali pohlavek a v panice z centra Galaxie vypadli? To teda ne! To by se bývalo mohlo stát, kdyby jejich ideologie byla opravdu *obecně* přijatelná… Jenže to oni nepotřebujou, Petře. Jsou to děti, kterejm kdysi kdosi sebral teplo rodinnýho krbu; jednotlivci, který jsou zvyklý věřit, že maj přátele; nešťastný a sebou si málo jistý individualisti, který přitom budou donekonečna omílat to svoje ‚v jednotě je síla, my jsme jedna družná rodina‘…“

Povzdechl si.

„No dobře. Tak já ti to vysvětlím, stručně a popořádku. Tyhle údaje v běžný informační síti neseženeš, protože není zvykem nechávat k nim úplně volnej přístup. Naše civilizace je velice stará, Petře. Možná nakonec úplně první v celý Galaxii…“

„To se mi moc nezdá,“ šeptl jsem.

„Jistě, já tě chápu. A co bys tak čekal? Planety pokrytý krunýřem jeskyní z ocele? Za každým rohem kosmodrom? Éterický bytosti, který už přemítaj jedině o harmonii sfér? To všechno už tu bylo… A dokonce ještě pořád je. Všechno to začínalo právě takhle. Prazemě vysílala kosmický korábky a ty budovaly kolonie. A k humanoidní rase se připojovaly další… No, představ si třeba vaše Konkláve… Vypukly války. Pak přišla etapa postižení přírody. Nastal mír. A vzpoury. Následovaly svazy a impéria. Normální vývojová spirála. O vládu se praly nejdřív státy a pak celý planety. Hořely města a potom i hvězdy. Nastávaly zlatý věky, který střídaly období

úpadku. Prostě klasický schéma a všichni chápali, že lidská podstata se nijak předělat nedá a že to takhle bude, dokud neproměníme v nic i celej vesmír… Máte u vás taky zábavnou literaturu o věcech, který se ještě nestaly?“

„Ano. Sci-fi.“

„Jo. Myslím, že všechno, co jste si do těch knih vymysleli, se u nás už v tý či oný podobě stalo. A pak najednou… to je panečku fenomén, tohle najednou! Všechno a vždycky se přece děje najednou, ale my se tomu přesto divíme… Jako vy jste si vymysleli jumper, tak my jsme si zase vymysleli Fortny. To je samozřejmě věc mnohem složitější. Dokonce i v prapůvodní podobě, když každá Fortna měla podobu oblouku, obklopenýho hyperpolem… To až pak jsme se naučili stavět Fortny tak, že vypadaj jako součást přírody, takže jsou vlastně nezničitelný a věčný…“

Kelos si na okamžik zakryl tvář rukama. Pak se zeptal:

„Piješ alkohol?“

„Řek bych, že teď už ano,“ přiznal jsem se. A v tuhle chvíli jsem na to opravdu měl chuť – ne snad proto, abych si víc připadal jako ve společnosti přátel, ale proto, abych alespoň trochu otupil smysly.

Mezi regály s knihami a všelijakými bizarními předměty se našel malý bar. Kelos z něj vylovil láhev a dva vysoké a úzké poháry. Oba naplnil průzračnou vazkou tekutinou, svůj zvedl a aniž by si se mnou přiťukával, pronesl:

„Tak hodně zdaru.“

Obrátil jsem to do sebe na ex. Hrdlo mi spálil nějaký likér, o dost silnější než naše vodka. Byl trpký a zároveň sladký.

„Hned jsem si myslel, že ve vašem světě zrovna tohle bude tradiční prostředek na uvolnění,“ poznamenal. „Tak poslouchej dál, Petře. Z Fortny se vyklubal skutečně epochální vynález. Protože Fortny tu nebyly jen na to, aby člověka přenesly ze světa do světa, ale i na to, aby samy rozhodly, kam ho přenesou.“

„To už jsem pochopil.“

„Vědomí vstupujícího se…, ne skenuje, ne, to by bylo příliš zjednodušený…“

„**Postihuje** se, že?“

„Jo, to asi bude ten výraz. Každej, kdo vstoupí do Fortny, putuje do světa, kterej nejlíp odpovídá jeho potřebám. Jinak to nejde. Naprostej soulad přání a potřeb s možnostma samozřejmě možnej není, ale maximální přiblížení se těm přáním a potřebám je myslitelný. Nenávidíš techniku? Tak se vyprav do lůna přírody. Cestuj na koni. Když se ti bude chtít, můžeš loupit v lese a učit se střílet z luku. Nebo naopak – žij na planetě, která je celá jedna velká univerzita. Věnuj se vědě. V tomhle období tu ještě existovaly dvě základní síly – Svaz rozvoje a Druhá říše. Fortny jsme *rozeseli* do všech světů, což byla vskutku titánská akce. Skoro celá skupina vědců, která si to vzala *za svý*, postupně zahynula. Pro boj proti nim se Svaz a Říše poprvé a naposledy v dějinách spojily. Císař, kterej ze začátku stál za budovatelema Forten, svou chybu nakonec pochopil. Jenže už bylo pozdě – Fortny se i v tý úplně původní variantě prakticky už nikdy nedaly zničit. Říše i Svaz se pak během pár století v bouřlivý a krvavý agónii rozpadly. Kdyby Fortny byly jen normální dopravní prostředek, tak by Stín možná ani nevzniknul. Jenže ono to zase všechno bylo mnohem složitější, než se na začátku mohlo zdát. **Postižení** totiž na Fortnách zanechalo svou stopu. Protože… protože kopírujou mysl každýho, kdo do nich vstoupí. A přidávaj každou další osobnost do svýho rozumu.“

Mlčel jsem.

„Ty jsi tam taky, Petře. Stal ses částečkou toho, co už dávno přerostlo hranice naší představivosti.“

„Ten svět, co jsem se tam dostal nejdřív…“

„Něco v tobě chtělo právě to. Reálnýho, i když poněkud primitivního nepřítele. A zároveň přesvědčení, jak nesmyslná by taková válka byla. Dostals, cos chtěl. A k tomu ještě vítězství nad metamorfem, nemám pravdu? To bylo nejspíš ztělesnění nějaký tvý obavy… nebo komplexu…“

Otřásl jsem se, jako bych dostal ránu, a vykřikl jsem:

„Ale voni přece bojujou, Kelosi! Já taky dostal co proto, a voni se navzájem zabíjej hodinu co hodinu!“

„Takže tam žijou ti, co se jim to líbí, Petře. Každýmu, co jeho jest…“

Zachvěl jsem se.

„Tam jsou ty, co se opájej tvrdou a nebezpečnou konfrontací… Co nacházejí radost ve vlastním utrpení a v beznadějným boji… Emocionálně chudý… bez nadání…“

„A připravený zemřít?“

„Ach ano,“ Kelos zrozpačitěl. „Hlavně se pokus porozumět mi správně…“

Celý jsem se schoulil, protože už jsem chápal, co řekne teď:

„Smrt není, Petře. Ten, kdo jednou prošel Fortnou, neumře nikdy.“

Proč mlčím?

Měl bych se přece hystericky zmítat, padnout na kolena a provolávat věčnou slávu Bohu, který už teď docela jistě není a nikdy nebude…

Zdráv buď, ráji. Zdrávo buď, peklo! Zdráv buď, Stíne!

„Teď už jsi součástí Stínu, Petře… Můžou tě i zabít. Ale ty zase ožiješ. Přesně tam, kde budeš chtít. V blízkosti nepřítele, abys mohl svůj boj dokončit. Na tichý, klidný planetě, kde žijou ti, který už zabíjení unavuje. Jako člověk, jako pták či jako myslící krystal…“

Kelos přistoupil až ke mně a položil mi ruku na rameno.

„Ty už jsi přece taky umíral,“ řekl mi měkce. „Já samozřejmě nevím, co jste s tím metamorfem spolu měli, ale porozuměl jsem pohledu, kterej si na mě upřel. Smrt není. Mě třeba už třikrát popravili. Zdvořile a klidně. Bez emocí. Jednou jsem zase zahynul i s kosmickou lodí, takže o tom ti nic určitýho vykládat nemůžu. Prostě mi najednou zhasnul celej svět…“

„Smrt není,“ řekl jsem. Jsou to jen slova, prázdná a nudná slova. Když není, tak není… A nebyla vůbec nikdy, protože je buď před námi, nebo už nežijeme. „A co ty, který Fortnama neprošli?“

„Nevím. A ani nemám tušení, v co se Fortny proměnily dnes, kde vlastně berou své informace…“

Takže jste se nedočkali. Mí nepraví rodiče, pravý Petr Chrumov, všichni ti, kteří žili a umírali na malé planetě Země. Vědci i rolníci, básníci i vojáci, otroci i tyrani – věřili jste v Boha nebo naopak hlásali ateizmus, blouznili jste o nesmrtelnosti a vytvářeli pro tento účel filozofii jako Fjodorov anebo jste vysávali cizí životy jako Giles de Ray… svatí a katani, géniové a pitomci – prostě jste se nedočkali! A jste tam, za tou hranicí. Kdežto já jsem tady. V útulném Stínu.

Prošel jsem Fortnou.

Konkláve promění Zemi v prach, kdežto geometři otráví planety Konkláve a na jejich troskách vytvoří svoji malou říši – a já zatím budu žít. Chutně jíst a spát v měkkém pelíšku. Budu bojovat v cizích armádách a studovat na cizích univerzitách.

Všechno je dovoleno, že ano?

Když se budu chtít stát tyranem, odejdu do světa otroků. No a když se mi zachce stát se otrokem, navléknu si okovy. Nebo si vytvořím panožky a na nějaký časek ze mě bude améba. Přidám si ještě čtyři tlapky a naučím se tkát pavučinu. Pak se znovu stanu člověkem, pořídím si harém a napíšu věnec sonetů. Postavím dům, zasadím strom a zplodím syna.

Před sebou mám celou věčnost.

Schoulil jsem se v křesle a plakal jsem. Kelos mě hladil po rameni, jako by chlácholil vlastního syna. A já pro něj taky byl dítě, před tímhle mužem, který prožil už stovky let, vstával z mrtvých a pálil na uhel planety… Kdo stál v čele Křišťálové aliance, Kelosi? Proč znám odpověď?

Na okamžik se otevřely dveře a místností se přehnal průvan. Kelos si povzdechl. Objaly mě dětské ručky.

„Petře, proč pláčeš? Tati, proč Petr brečí?“

„Našel víc, než chtěl, Dari. A to člověka vždycky bolí.“

„No tak nebreč, Petře…“

Tomu ty nemůžeš rozumět, chlapče, protože ty víš už od dětství, že smrt není.

Každé vědění má mít svůj čas. Jedině mě mate, proč z těch slov vane pach spáleného masa…

Našel jsem víc, než jsem hledal.

Všechny hvězdy mám v dlaních.

„Tak proč mu nepomůžeš, tati?“

„Vždycky se pomáhat nemá, Dari. Někdy stačí se otočit a počkat.“

„Ale to je nepoctivý!“

„Je to správný, chlapče.“

„Tak ať to radši správný není, ale ať je to poctivý!“

Kelos si opět povzdechl.

„To jsme si taky kdysi mysleli… Dari, my tady spolu vedeme důležitou debatu. Jen pro dospělý. Prosím tě, běž.“

„Ale tati…“

„No tak, Dari!“

Chlapec odešel.

„Děkuju,“ řekl jsem. Před Kelosem jsem se plakat nestyděl. Před dítětem to bylo něco docela jiného,

„A to není správný, jen když to bude poctivý…“ Ozval se zvuk žbluňkající láhve. „Dáš si ještě?“

„Ne.“

„V Křišťálový alianci jsme vyznávali stejnou ideologii. Domnívali jsme se, že Fortny jsou chyba. Past, pokušení, slepá ulička.

Obsazovali jsme planetu za planetou… A místo ‚jednotné různorodosti‘, jak se tehdy říkalo Stínu, jsme se pokoušeli vybudovat monolitní společnost. Stín s námi nebojoval. A vydával nám jen ty světy, které bažily po boji. Stali jsme se součástí Stínu, fackovacím panákem, na kterým si každej, kdo to potřeboval, moh vybít negativní emoce. A tehdy se nám to všechno sesypalo. Idea – a teď se nehodlám hádat o to, jestli byla správná, nebo ne – se vytratila. Aliance se proměnila v bandu psychopatů, opájejících se životem. Pak nás rozbili i v boji, to když vznikala Obchodní liga a jako první jsme se jí do rány připletli zrovna my… Pak už jsme jen ustupovali od planety k planetě. Stín to tak chtěl, protože lidi už byli z toho věčnýho válčení unavený.“

„Slíbils mi, že mi řekneš, co tak vyděsilo geometry.“

Odtrhl jsem dlaně od obličeje a pohlédl na něj. Otírat si slzy se mi nechtělo. To je známé dětské pravidlo – oči si neutírat, protože až oschnou, nikdo nepozná, že jsme brečeli.

„Copak tys to ještě nepochopil, Petře? Bojej se ty, co jim vládnou. Agenti Vlasti se nevraceli. Stín do nás prostě vidí. Vidí všechno, co máme za lubem. Oni o to své proklamované Přátelství vlastně moc nestojej. Jim se nedostává lásky, docela obyčejný lidský lásky. No a u nás se dá získat docela snadno… Proto se jich vrátilo jen pár a byli to ti, pro který je Vlast doopravdy nejlepší ze světů. Ostatní tu zůstali. Někdo s radostí, jiný zase bloudil ze světa do světa a neustále tvrdil, že se *chce* vrátit… My jsme si jejich příchodu skoro nevšimli. Někde o nich pár slov padlo, ale někde o nich skutečně nikdo nikdy neslyšel.“

„Stejně jako o nás?“

„Ano. Existence příbuzný civilizace daleko od jádra Galaxie je zajímavá novinka. Ale taky ne pro všechny světy.“

„Příbuzný?“

Kelos přikývl.

„V časech První říše, a vlastně ještě před jejím vznikem, jsme odsud pořád někam lítali, jako jiskry z táboráku. Do tmy odlítaly stovky, možná tisícovky lodí a hasly daleko v kosmu. Jenže někdy taková jiskra dopadne do suchýho mechu. Tak asi vznikla rasa geometrů. Je velice pochybný, že by dvě rozumný kultury vznikly na dvou různejch planetách prakticky ve stejným okamžiku – a přesně tak to s nima bylo.“

„Já vím.“

„No a s váma je to totéž. Jinou možnost pro vznik naprostý biologický totožnosti nevidím. Vy nejste ani naši potomci, ani naši předci – vy jste naši bratranci.“

„No a co, je civilizace Stínu schopná a ochotná bratránkům pomoct?“

„Myslíš dát přes hubu dalším příbuznejm?“ zeptal se ironicky Kelos. „Víš co, Petře – popřemýšlíme společně. Já ti upřímně chci pomoct. Věříš mi to?“

„Věřím.“

„Na naší planetě nemá smysl hledat nějakou podporu. Pro sebe prosím, to je jiná. My utýranejm a utahanejm pomáháme strašně rádi… Protože takový jsme i my sami… Ale něco v globálním měřítku, to rozhodně ne, Petře. Ne.“

„No a kromě vás?“

„V jinejch světech? Je eště hodně světů, který si do dneška podrobujou vesmír. Jejich eskadry hledaj dobrodružství, navzájem se ničej v bitvách a zmocňujou se celejch planet. V jistým věku je to velice lákavá cesta rozvoje. No a právě do těchhle světů by ses měl podívat. Určitě se najde nějakej, kterej Zemi rád pomůže. Vypravěj expedici, obklopěj Zemi vojenskýma základnama a daj do huby všem Cizákům… No a když se budeš hodně snažit, tak najdeš i planetu, jejíž obyvatelé Konkláve bez milosti a rozpaků *vyčistěj*. Nějaký šovinisti humanoidnosti – všechny ty pavouky, améby a reptilie proměněj na popel.“

Kualkua ve mně vypískl.

„Ale to já nechci, Kelosi.“

„Tak to pak potřebuješ technicky dostatečně vyvinutou civilizaci, která se drží humánních představ a přitom má dostatečně silnou a vyzbrojenou kosmickou flotilu. Takové někde určitě jsou.“

Bylo vidět, že Kelos je se svou radou velmi spokojen.

„A geometry taky naučej, co je to řád a pořádek, nebo je zaženou někam eště dál. Před Stínem se ale utéct nedá, i kdyby ses dostal sebedál. Stín postupně obsazuje celou Galaxii. Pomalu, ale jistě. Tam jednou budeme všichni.“

Mlčel jsem.

„Co ti teď dělá starosti?“

„Ale copak takhle končí život, Kelosi? Vy jste se přece zastavili. A technickej rozvoj jste vlastně uměle zmrazili! O První říši jsem viděl film, a vy jste se od tý doby vůbec nezměnili!“

„My? Plazma a popel… Tak už konečně pochop, Petře, že každej si žije tak, jak uzná za vhodný! My prostě tohle chcem. A je nám dobře přesně v tomhle životním modu. Protože se

nám normální lidskej život líbí! No a když nás to jednou přestane bavit…“

Kelos přešel po místnosti a zastrčil si prsty za pásek.

„Já viděl *jejich* světy… Křišťálová aliance umírala. A my jsme nedokázali Fortnama proniknout na planety, kde už zapomněli, jak humanoidi vypadaj. A přesto jsem si myslel, že to by mohlo bejt řešení. Tak jsem vzal… kosmickou loď…“

Jeho hlas jako by vyschl a věty byly najednou velmi úsečné. Teď se ocitl ve své minulosti, která obsahovala takové věci, o kterých pozemští vojáci zřejmě neměli ani potuchy.

„Pohybovali jsme se rubem prostoru. Pokoušel jsem se loď dovést k Prazemi. Ale to se mi nepodařilo… Pokaždý jsme dorazili někam jinam. Podařilo se nám například doletět k Piroze… To je jedna z prvních kolonií, velice starej svět. Tehdy platil takovej zvyk, že se kosmický lodě pojmenovávaly podle námořní terminologie – Galéra, Karavela, Škuner a tak… A planety se zase pojmenovávaly po lodích, který na ně dorazily jako první. Tam jsme se přesunuli do normálního vesmíru…“

Kelos už nehybně stál u okna a díval se ven.

„Planeta hořela, Petře. Celej její povrch byl pod jedním plazmovým mořem. Z atmosféry vystřelovaly protuberance, jako by to nebyla planeta, ale hvězda… Nejdřív jsem si řek, že to prostě přepískli. Že u nich došlo k nějaký strašlivý technologický katastrofě. Nebo ke světový válce. Člověka až bolely oči, když se na to musel dívat, na ten svět, kterej tonul v ohni… Ale pak jsme se stejně přiblížili. Nejlepší křižník Aliance byl schopnej prolítnout i fotosférou hvězd… Tak jsme to zkusili…“

To, co mi líčil, jsem měl před očima. Dokázal jsem si ten planoucí svět představit. I křižník, co nad ním kroužil, loď spolehlivě zabalená do silových polí, křižník plný lidí, obyčejných lidí, kteří se pokoušeli vystavět na troskách Stínu svou vlastní říši…

„Na planetě ale všechno zůstávalo celý, Petře. V lesích poletovali ptáci a v oceánských vlnách si hráli delfíni. Města normálně stály, prastarý města, který jsem vždycky chtěl tolik

vidět… Po ulicích normálně chodili lidi. Rozumíš tomu – ten svět hořel, ale vůbec si toho nevšímal! Jako by se to dělo ve dvou neprotínajících se prostorech; ale my jsme opravdu viděli oheň a ochrana lodi sténala přetížeností. A v ulicích plnejch plazmatu chodili lidi. Jako automaty. Jako natahovací panáčci, který už nikdo nepotřebuje, ale péro se ještě úplně nerozvinulo a mechanizmus byl taky v pořádku… Bylo to strašný. A smutný – jako by nám někdo vymáchal čumák v naší vlastní ubohosti. Pokusili jsme se tedy navázat spojení, ale nikdo si nás nevšímal. Pak se z planety zvedla další protuberance… A naše silový pole to nevydržely. Loď to prošilo skrznaskrz. Strašná záře a všechno v jednom plameni, ale pokud se někdo z nás zapotil, tak to bylo jen strachy. A měli jsme takovej pocit – někdo ho zakouší, když prochází Fortnou… Pocit, že jsme byli **postiženi.** A dost. Že si nás jen někdo důkladně prohlédl, a zase šel. Ti, kteří žili v tomhle světě, už lidskou společnost nepotřebovali a nebáli se jí. No a když jsme odlítali, tak jsme na planetu ještě udeřili. Ze vzteku, z pocitu křivdy. Ale stejně dobře jsme se mohli pokusit seřezat moře. A ty mi chceš říkat, že jsme se zastavili. Ti, co chtěj, jdou pořád dál, Petře. Někdo dřív, někdo pozdějc…“

„A ty už nechceš?“

„Ne. Ani nevím proč. Ale zatím mě ještě nepřestalo bavit lidský tělo a všechny radosti s ním spojený.“

„Jsi si jistej, Kelosi, že tvůj syn nakonec taky nebude chtít z tohohle klidnýho a tichýho světa odejít? A hledat ve vesmíru nějaký dobrodružství?“

Kelos teskně pohlédl na dveře a řekl:

„Můj syn… Měli jsme s Radou celkem šest dětí, Petře. A každý z těch dětí… jednoho krásnýho dne odešlo. My už si vystačíme s tímhle světem. Jenže pro ně je malej a nudnej.“

Proč já tuhle otázku vůbec kladl?!

„Dá se samozřejmě žít i takhle. Hledat jen malý lidský potěchy. Vychovávat malý lidi, který odejdou do velkýho světa a jednou se v podobě nehmotnýho stínu proženou přímo skrz tvou planetu a ani si na tebe nevzpomenou, stejně jako ty si nevzpomeneš na kdysi milovanýho plyšovýho medvídka.

Když odešla naše nejmladší dcerka, tak jsme si řekli dost. Další děti už mít nebudeme.“

„Ale Dari…“

„To není můj syn. On vlastně ani není člověk.“ Kelos na mě úkosem pohlédl. „Nenech se zmást vnějškovou obvyklostí našeho světa, Petře. Třeba tady na stole mám hudební věž. Když ji zapneš a zavřeš oči, máš pocit, že posloucháš živej orchestr. Jenže uvnitř je jen prázdno…“

„A Dari…“

„Dari je totéž. Fantom. Náhražka. Hračka pro rodiče zmítaný nostalgií. Bude to věčný dítě. Z kterýho se nikdy nestane člověk.“

Jako bych dostal facku.

Kam jsem to přišel? Od koho se to pokouším dočkat pomoci a soucitu?

Jsem já to ale idiot!

„Tak trochu si tu hrajeme na vědu, i když všechny naše objevy jsou v jiných světech už dávno zapomenutý. Uchováváme rodiny a třeba si ani nevšimneme, že sousedovic šestiletý holčičce je vlastně už padesát. Ukryli jsme se před světem, Petře. Děsíme se každý alternativy a každý změny. A tak sjíždíme řeky na vorech, rozděláváme v lesích ohně, lovíme zvěř, když se nastydneme, tak kýcháme a pořád cvičíme. A moc a moc se bojíme umřít, Petře! Protože nikdo neví, kam ho Fortna zanese pak. Nikdo z nás neví, co vlastně chceme doopravdy.“

Kelos se prudce sklonil ke mně a tiše se zeptal:

„Copak ty nevidíš oheň, Petře? Mně se teda zdaj strašlivý sny, drahej bratránku z planety Země! Zdá se mi třeba o tom městě na dně plazmovýho oceánu, zdá se mi o loutkách, co se procházej ulicema, hádaj se, smějou se a hrajou si s dětma… Ty opravdu nevidíš oheň, bratranče? Tebe nespaluje plamen? Možná že už jsme všichni mrtví, Petře. A tohle kolem je jen fikce! Suchá kukla, ze který se dávno a dávno vyloupnul motýl, svlečená hadí kůže, kterou můžeš za živou bytost považovat jen někde v pološeru… A můj neexistující syn, kterýho učím zapálit oheň jedinou sirkou a zpívám si s ním

veselý písničky, když spolu kráčíme deštěm… Možná že nakonec žije jen on, jen Dari, a s ním jsou tu dva panáci – panák tatínek a panák maminka…“

Oči měl šílené a ztmavlé bolestí. Tváří poškubával nervní tik.

„Vidíš ten oheň, Petře?“

„Vidím zbabělce!“

Tma v jeho očích začala roztávat:

„Ale proč, Petře? Co ty jsi zač, abys *mně* předhazoval zbabělost? Už jsi někdy ve svý lodi hořel? Víš, jak puká srdce, když se ho dotkne kulka? A víš, jak se trhá na kusy, když ztratíš vlastní dítě? Viděl jsi světy, který nejen že si nemůžeš podmanit, ale který neuchopíš ani rozumem? Co už jsi na světě vykonal, že si troufáš mít mě za zbabělce?“

„Já jdu pořád dopředu.“

Stál příliš blízko na to, abych mohl z křesla vstát. Tak jsem ho odstrčil a rychle vyskočil.

„Já jdu pořád dál, dopředu, můj dobrej starej brácho! Dívám se na vaše světy, ale když vidím oheň, tak očima neuhejbám! Když nechceš oheň, neběhej pro vodu! Když se můžu svést autem, tak nejdu pěšky, ale když se naopak chci projít, tak to přece eště neznamená, že auto zničím! Já sám jsem byl panák, milej bratranče! Byl jsem báječná, poslušná a vzorná loutka. Máš pravdu, fotosférou hvězd jsem se svou lodí neprolítával. Já ji jen musel posadit na okresní silnici a brzdit o autobus s rajčatama. Ale věř mi, že jsem se taky bál! A v životě jsem zatím nikoho neztratil, protože jsem neměl ani milovanou ženu, ani rodiče, ani děti! Já ztratil jen sebe samotnýho – zato už dvakrát. Jednou na Zemi – to když jsem obsadil místo někoho jinýho. A pak na Vlasti, když jsem si tam vlez do cizího těla. A věř mi, že ztrácet sebe sama bolí taky. To pak začneš žít jinak, za sebe i za toho kluka. Já geometrům nic špatnýho nepřeju. A stejně tak nic špatnýho nepřeju ani svý Zemi. Ale hlavně nechci tenhle váš ráj, v kterým to až moc zasmrádá sírou!“

„Jenže ty už ze Stínu neodejdeš, Petře. Už je v tobě.“

„Ať. Ale já nejsem v něm.“

Kelos jen mírně zakroutil hlavou. V jeho pohledu jsem nečetl vztek, ale závist.

„Já býval taky takovej, Petře. Když jsme zakládali Alianci, když jsme karabáčem učili svobodě jiný světy, který byly svobodný i beztak… Běž do Fortny, Petře. A najdi svět, kterej bude ochotnej vás ochránit. A čekej, čekej až do chvíle, kdy Stín přijde i na tu vaši Zemi.“

„To my sami přijdem k vám,“ ujistil jsem ho.

Unaveně kývl.

„Jsi prima kluk. Vidím v tobě sám sebe. A nezlob se, jestli jsem se tě něčím dotknul. To jsem čestný slovo nechtěl.“

Má zlost se kamsi vytratila a zůstal ve mně jen smutek.

„Moc ti děkuju, Kelosi. Na jednu věc bych se ale ještě zeptal…“

„Odpověď neznám. A ani znát nechci.“

Tvář se mu opět zaškubala.

„Takže přece jen čteš myšlenky!“

„Čtyři sta let je dost na to, aby se všechny otázky stačily i několikrát zopakovat.“

„Ale já se stejně zeptám… Takže Dari… musí už navždycky zůstat loutkou?“

„Odpověď neznám. A ani znát nechci…“

„Ale ten oheň, Kelosi – ten tě přece jen dočista spálil.“

Přikývl.

„Ano. Možná že dočista. Možná už jsem jen popel. Nikdy se nedotýkej zámků z popela, Petře. Protože ty můžou bejt nádherný ale žít se v nich nedá.“

„Díky za radu. Až v tom ohni budu hořet, vzpomenu si na tebe. A děkuju za pohostinnost. Jdu pryč, Kelosi. Já totiž mám strašně málo času. Zbývaj dva tři dny, ale pak by byl se Zemí konec. Musím spěchat.“

Otočil jsem se na patě a vydal se ke dveřím. Kelos si hlučně povzdechl, ale já už se neobrátil. Otevřel jsem dveře a za nimi uviděl Dariho, jak obkročmo sedí na zábradlí. Neřekl bych, že poslouchal u klíčové dírky, protože to by se takhle neusmíval. Byl to hodný kluk, skoro jako já v dětství.

„Nespadni,“ varoval jsem ho.

„Petře!“ křikl za mnou Kelos. „Počkej chvilku! Za tří dny… to nestihneš.“

Jeho tvář zůstávala klidná. Ale i za tenhle pohled jsem mu byl vděčný…

„Věř mi, že znám pospolitosti, který se podobaj Křišťálový alianci. A ty bys teď potřeboval právě takovýhle spojence. Určitě ti pomůžou, Petře. Jenže to vyžaduje čas. Měsíce, možná týdny. Tři dny je na získání pomoci prostě nereálný. Stabilní společenská struktura bude schopná vrhnout svý zdroje na pomoc jinýmu světu. A bude to pro myšlenku, ne pro zisk. Ale čas, kterej bude potřebovat k rozhodnutí, bude pro tebe příliš dlouhej.“

„Země už nemá času ani tejden,“ zašeptal jsem. „Konkláve je taky stabilní a tvrdá struktura, Kelosi. Která nezaváhá…“

„To je mi moc líto, Petře. Pak to musíš zkusit. Riskni to a jdi čelem proti zdi. Tak sežeň nějakou loď, která dokáže tvůj svět zachránit sama, a ukradni ji! Ale zázrak rozhodně nečekej.“

„Jakou mám šanci, že to stihnu?“

„Žádnou.“

Už jsem se mu nemohl dívat do očí. Kelos mě litoval. Jenže já o žádnou lítost nestál…

Pohlédl jsem na Dariho.

Tak vida, jak to je, chlapče. Ty nechápeš a nikdy nepochopíš, že nejsi opravdový. Nikdy nevyrosteš a nikam se nevydáš, abys svým až příliš lidským rodičům nedrásal srdce. Ale proč máš tedy v očích stejnou lítost jako Kelos? Jak to, že chápeš cizí bolest, proč tě naučili trpět a soucítit? Loutky duši nepotřebují, chlapče. Loutkám sluší výhradně optimistický ruměnec, chuť k jídlu a schopnost říkat „tatínku“ a „maminko“…

„Ty máš starosti, viď, Petře?“ zeptal se mě.

Přikývl jsem.

„Tvou planetu chce někdo zabít?“

Přesně tak. Zabít. Se vším dobrým i špatným, co na ní je. A já ani nebudu moct umřít společně s ní, kamaráde… Takže

začnu bloudit jako Ahasver a ani nebudu vědět, proč musím takhle trpět – což ostatně nebude vědět vůbec nikdo…

„Copak ty mu nemůžeš pomoct, tati?“ Dari mě uchopil za ruku. „Ty jsi přece říkal, táto, že nějaký východisko se dá najít vždycky… Takže to nebyla pravda?“

„Petr není o nic slabší než já, Dari. A pokud to východisko někde je, tak ho najde sám.“

Ty jsi ale opravdu zajímavý člověk, Kelosi! Kdy asi lžeš – když tvrdíš, že je jen loutka, nebo když s ním debatuješ jako s člověkem?

„No dobře, ale ty mu pomoct nemůžeš?“

„Potřebuješ mou pomoc, Petře?“

Já nemám právo tě o cokoli žádat, Kelosi. Tebe už ožehl oheň, který já teprve pocítím. A není radno dotýkat se popela…

„Potřebuju.“

„Tati!“

Správně, Dari. Ty máš věřit, že tohle všechno je doopravdy. Že vesmír je tu pro tebe a že tvůj otec v něm dokáže napravit každou nespravedlnost. Byl jsi stvořen, abys tomu věřil.

„Dari…“ Kelos vykročil k nám. A pohlédl na mě… s posměšnou výzvou. „Teď budeš hlava rodiny ty. Nezlob maminku. Pokud teď odejdu, tak tu hodně dlouho nebudu. Ale vy tu na mě čekejte, dobře?“

Panebože, Kelosi, ty ses asi zbláznil! Sem se přece nevrátíš nikdy! Vyrostl jsi z lidského života, ty sám jsi plazma a popel. A ty, Dari, jsi na noc slyšel až moc pohádek najednou! Netrhej nitky, které tě poutají k iluzi života. Pusť se mé ruky, pověs se s hrozným brekem na tátu, aby ho ani nenapadlo odsud odcházet…

Nahlas jsem samozřejmě neřekl nic.

A Dari ode mě samozřejmě odskočil a pověsil se na otce. Tak do toho…

„Hlavně se brzy vrať, tati…“

V Kelosových očích planula černá propast.

„Teď běž, Dari, a přistav před dům flyer. Hlavně tiše…“

Chlapec přikývl. Pustil se otce a pohlédl na mě. Jestlipak jsi rád, že je podle tvého, kluku jeden? Jsi zvyklý považovat svého otce za hrdinu, jenže hrdinové se pokaždé domů nevracejí…

„Táta ti pomůže, Petře. Protože ten pomáhá každýmu.“

„Díky, Dari,“ zašeptal jsem. „Ty ani sám nevíš, jakej jsi správnej kluk.“

Chlapec bleskově seběhl po schodech a já se otočil ke Kelosovi.

„Pročs to udělal? No pročs ho poslech? Sám říkáš, že není právej…“

„Jenže já jsem zatím ještě pořád člověk.“

„Pokud jsi člověk, Kelosi, tak sem dejme tomu za pět let přijedu na návštěvu. A ty budeš tady. Darimu bude v tý době patnáct.“

„Tys mi tu teda scházel,“ poznamenal posmutněle Kelos. „Ale to všechno Stín, Petře. Protože Stín věděl, kam máš jít. A taky věděl, jak mě dostat.“

„To ale znamená, že jsi opravdu pořád eště člověk.“

Část třetí

Vlast

Kapitola první

Myslel jsem si, že Kelos se rozhodl utéct. Tajně zmizet Radě. Dělal přece hloupost, a to hloupost zcela očividnou. Ukrýval se tu desítky let, do Fortny nevstupoval a planetu neopouštěl – a to všechno jen proto, aby si uchoval unikající lidskou podstatu. Uchovat něco, co v něm ve skutečnosti už dávno nebylo. To, že byl doslova prošpikován „bojovým železem“, byla samozřejmě pitomost. Důležitější bylo, že viděl, co ho čeká.

Ohnivé moře. Plazma a popel. Loutková těla, která dál žila životem těl skutečných… Ach bože, jak dlouho jste se přeli o princip materiální a duchovní, milí filozofové a sociologové. O konzumní společnost a potřebu duchovního růstu… Tak tady máte ideální východisko. Východisko demonstrativně zdůrazňovaně nádherné. Ohnivé moře, sídlo jiného, nečlověčího rozumu. Uchované schránky, které budou věčně bloudit po obchodech, hodovat, tleskat hercům a vypískávat politiky… Posměšná karikatura, naskýtající se pohledu hostí, kteří sem dokážou dolétnout. Ale možná že to není pohled posměšný, možná je naopak marnivý a laskavý…

Kelos věděl, k čemu dříve či později dospěje. Nejsem pro něj třeba jen záminka? Jen důvod, pro který by konečně vstal a opustil rodný dům, který mu byl stále těsnější?

Jenže Kelos se mezitím šel rozloučit se ženou.

Pro jistotu jsem vyšel z domu ven. Pořád mi tu něco bylo divné a když jsem tak chvíli stál přede dveřmi, pochopil jsem to. Žádný plot tu není a dům stojí v lesích. A přitom se ani nezamyká.

Buď tu vůbec neexistuje zločinnost, což by bylo zvláštní, protože i na planetách Stínu se přece tu a tam musí objevit maniaci a lupiči, nebo jsou strážní systémy zamaskovány tak,

že si jich prostě nedokážu všimnout, anebo se Kelos nikoho nebojí – a hotovo! Při jeho schopnostech by na tom nebylo nic divného…

Na okamžik, ale opravdu jen na okamžik se mě zmocnilo zoufalství. Všechno, co jsem zatím vykonal, bylo jen myší hemženíčko. Tady, v srdci Galaxie, už dávno odběsnily bouře, o jakých se nám na Zemi zatím ani nesnilo. Rodily se tu a zase zanikaly říše a smrt se tu proměnila v krátký okamžik odpočinku před novým životem. Heslem „každému podle potřeb“ můžu být nadšen, ale může mě taky rozhořčovat. Tady už ho stejně dávno realizovali. Ve světech Stínu se dávno zrodili noví bohové, kteří si ještě stále hrají na lidi, každý den se tu rodí další lidé, kteří před sebou nemají jiné východisko než se stát bohy.

Kdesi daleko předaleko ve vesmírném Zapadákově jacísi důležití generálové rozhodují o tom, podle jakého paragrafu mě v nepřítomnosti odsoudit k trestu smrti. A v jiném podobném koutě, kde je bláta o něco míň, neméně důležití představitelé Silných ras rozumují o tom, jak co nejlépe zabít Zemi.

A tady, kousek ode mne, vede Kelos důležitý hovor se ženou, loučí se se svým iluzorním dítětem a chystá se odejít navždy.

A z téhle představy se mi najednou ulehčilo.

I kdyby moc a schopnosti nějaké rasy byly sebevětší, i kdyby nová veleříše zahrnovala sebevíc světů, stejně je to všechno jen klam a mámení.

Dokud člověk zůstává člověkem, nejdůležitější jsou pro něj ty problémy, které jsou před tváří nebes naprosto bezvýznamné. A mám-li být upřímný, tak osud mého psa je pro mě důležitější než osud věčné války zelených o triumf ekologie…

Ať si klidně umějí všechno, co se vůbec dá vymyslet! Ať klidně svážejí celé hvězdy na smetiště a z planet pečou koláčky. Ať si pro sebe beze všeho vytvářejí nepřekonatelné ženy a ideální děti, ať žijí tisíce let a rychlosti světa ať

dosahují pěšky. Ať jejich říše klidně zavážou Mléčnou dráhu na uzel a ať jejich kýchnutí dokáže uhasit supernovu.

Hodně zdaru!

Já potřebuji jen jedno, malou planetu, která dnes nemůže být pyšná už vůbec na nic. Planetu, jejíž svět se zrodil díky uprchlíkům z centra Galaxie. Planetu, kde se narodil a zemřel Petr Chrumov…

Opřela se do mě tlaková vlna. Otočil jsem se a spatřil klesající flyer.

Krásná mašina, to se musí nechat. Opravdu krásná.

Byl to stříbřitý kotouč o průměru asi tři metry. Dole to mělo šedivé žebrování, nahoře průzračnou kopuli. Takové chrastítko pro Gargantuovo nemluvně. Motory nebylo vidět žádné a totéž platilo i o podvozku. Prostě technologie, která už skoro žádné vnější známky nevyžaduje. Něčemu podobnému se začínali blížit geometři, ale to, co pro ně bylo vrcholem letecké techniky, bylo tady všední asi jako tříkolka.

Průhledná kopule rychle roztála. Tak vida, ono je to taky pole. A já si byl jist, že je to plast nebo sklo.

Dari opatrně přelezl hranu kabiny a seskočil dolů. Pak na mě hrdě pohlédl.

„Pěkná věcička!“ pronesl jsem uznale.

Jen by mě zajímalo, jestli tu náhodou nevychvaluji nějaký předpotopní krám…

„Petře,“ oslovil mě váhavě. „A mě byste s sebou asi nevzali, co?“

Žádná zvláštní naděje v jeho hlase nezněla.

No prosím. Tohle by byl skvělý závěrečný akord mého šíleného záměru. Tak já chci letět tam, nevím kam, pro to, nevím co – a v čím doprovodu? V doprovodu vysloužilého vojáka, který se bojí stát nadčlověkem, a jeho náhražkového syna, který se člověkem naopak nikdy nestane!

„Já myslím, že bys měl zůstat doma, Dari. Tvoje maminka by tu sama byla moc smutná.“

Přikývl. Naše oči se na okamžik setkaly a já se zachvěl.

Kdepak Kelos! To Dari je skutečný člověk!

A není to tak nakonec doopravdy?

To nebyl Kelos, kdo prožil už stovky let a teď si snaživě hraje na obyčejný život. Tenhle iluzorní svět si vytvořil Dari, který mi teď velkomyslně věnuje jednu ze svých loutek…

Je to šílenství.

Černá studna, do níž se dá padat donekonečna.

A co je ve Stínu vůbec pravé? Kdo je tu živý a kdo je tu loutka? Není to nakonec tak, že se povaluji na studených kamenných deskách pod černou hvězdnatou oblohou a kdosi mi promítá tenhle film, aby mohl zvědavě zkoumat mé reakce? Nejsem třeba v zajetí geometrů, upoutaný do laboratorního křesla, zatímco moudří Patroni rozhodují, co teď se mnou – zda mě pustit, strčit do koncentráku nebo rovnou zlikvidovat?

Okamžitě přestaň, Petře. Tvé domněnky nemůžu vyvrátit, ale je to cesta ke zkáze. Znám hned dvě rasy, které zemřely v důsledku ztráty víry v jsoucnost vesmíru.

Polkl jsem knedlík, který se mi usadil v krku. Srdce mi bušilo a pokoušelo se vyskočit z hrudi ven.

Kualkua má pravdu. Lidský rozum není ten nejlepší nástroj pro rozbor objektivity a subjektivity světa.

Dari se najednou ohlédl. Podíval jsem se k domu a spatřil Kelose.

Panečku! Tak starý válečník se vypravuje do boje v plné parádě!

Buď byl jeho rozhovor se ženou tak hutný a krátký, nebo ho spojil i s převlékáním.

Jeho šat, utkaný z průhledné, ve slunci se třpytící látky, ze všeho nejvíc připomínal fólii z briliantů, stavených v jeden celek – pokud by něco takového vůbec bylo možné. Oslnivé jiskry jednotlivých hran se rozhořely při každém jeho pohybu. Bezděky jsem uhnul očima.

„Druhej takovej bohužel nemám. Škoda.“

„Ta vaše Křišťálová aliance – to povstalo z těch uniforem?“

„Ne, Petře. Křišťál byl pro nás symbolem čistoty našich záměrů.“

Dari si otce prohlížel s neutuchající zvědavostí. Asi tuhle uniformu už někdy viděl, ale jen sotva to mohlo být příliš často.

„Rada nepřijde? Že by si mě vyčítavě změřila…“ prohodil jsem.

Kelos zakroutil hlavou:

„Jsi stejná hračka v rukou Stínu jako my. Takový věci si neber. Nikdo tě z ničeho neviní.“

Pak přistoupil k chlapci a roztržitě ho pohladil po vlasech.

„Měj se pěkně, Dari. A hezky tu na mě čekejte, ano?“

Nebylo vyloučeno, že Dari se výsledků svého naléhání polekal až teď. Ohlédl se na mě – měl jsem pocit, že v naději, že bych pomoc mohl odmítnout.

Odpusť, chlapče – a je jedno, jestli jsi skutečný nebo ne – ale teď na nějaké sebeobětování nejsem připraven…

„A vrátíš se brzy, tati?“

„Vrátím se. Musíte čekat.“

Jak to říkal básník… *Nikoho však nechránila v dáli přislíbená schůzka, nikoho však nechránila láska, zvoucí do dáli…*

Já Zemi taky slíbil, že se vrátím. Jenže co si počnu, jestli nebude kam se vrátit?

„Posaď se, Petře.“

Flyer visel půl metru nad zemí. Žádné schůdky nebo můstek do něj nevedly. Vyšvihl jsem se tedy na jeho okraj a strnule se zadíval dovnitř.

Nikde ani ovládací pult, ani nějaká křesla. Jen tma, černá a neprostupná tma, s níž si neporadilo ani jasné slunko. Skoro hmatatelná, jako chomáč obarvené vaty. Jenže takhle černá tuš není nikde na světě k mání.

„Posaď se.“

Desetiletý kluk se toho koneckonců taky nebál…

Učinil jsem krok. Jako do studené vody, ale ta tma byla naopak nečekaně teplá. Měkká, pružná, pohodlná tma. Posadil jsem se a pocítil, jak se mého těla ujala neviditelná opora. Stačilo znehybnět, a prostor kolem vás okamžitě vybudoval velmi pohodlné hnízdo.

„Hlavu taky," broukl Kelos, který konečně pochopil důvod mých rozpaků. „Tohle je jen ochranná clona, neboj se."

Ponořil jsem se do tmy.

A vida!

Uvnitř tma nebyla. Flyer vypadal dokonale průhledný, jen pod nohama byl o něco temnější, asi jako když se díváte skrz kouřové sklo. Matně jsem tušil stříbřitý plášť flyeru, což byla zřejmě jediná jeho hmatatelná součást. Pohyby nic neomezovalo, ale vnitřní prostor přitom dovoloval znehybnět v jakékoli poloze – vleže, vsedě nebo třeba hlavou dolů.

Bylo to nezvyklé, ale pohodlné. Ačkoli, naše anatomická křesla přece taky nejsou k zahození!

Kelos stále ještě stál hned vedle Dariho, cosi mu laskavě a zároveň vážně říkal, přesvědčoval ho a dodával mu kuráž…

Je to opravdu zvláštní. Ti, pro které už je pozdě stát se znovu lidmi, jsou nakonec mnohem lepší než lidé sami: že by teprve ve chvíli, kdy se dostaneme za hranice toho, co je vymezeno člověku, a ucukneme hrůzou, jsme schopni ocenit vše snadno dostupné, ale dřív jaksi nepotřebné?

To opravdu není jiné východisko než připoutat se k lidskosti živoucími kotvami?

Co Kelos ve skutečnosti získává a co naopak ztrácí?

Jaké slasti by se mu otevřely, kdyby ze své lidské schránky vykročil ven? Že by všechny naše emoce, všechna naše přátelství i lásky byly jen ubohým stínem toho, čeho se dá dosáhnout? Nebo Kelos před tváří věčnosti nakonec litoval všech těch minut, měsíců a let, kdy si hrál na člověka?

To nevím. A vědět nechci.

Kelos poplácal Dariho po rameni a vykročil k flyeru.

Nebe. Nekonečné nebe.

Vystoupali jsme tak vysoko, že den pohasl. Slunce plápolalo vysoko na nebi, ale světlo hvězd přemoci nedokázalo. Žlutý terč a barevné jiskry – a jestlipak jsou ve Stínu taky světy pro básníky a výtvarníky? Třeba takové, kde prší oranžové deště, vybuchují zelené blesky a barevná slunce tančí v kole, obklopená brilianty hvězd… Jsou někde světy

čisté krásy, bezbřehé inspirace, bezvýhradného zbožnění, velikého smutku či svaté lásky? Určitě jsou. Stejně jako světy věčných válek, jako planety-věznice, sídla krvavých tyranů a náboženských fanatiků, a také světy, které se utkvěle maskují, aby vypadaly jako světy lidí…

Stín.

Tenhle název se nezrodil podle bludné sešeřelé planety. Spíš ze stínu, který žije v lidské duši. Stín každého obdaří naprostou volností seberealizace. Jen vstupte do Fortny – a pokud opravdu chcete odejít, tak odejdete. Tam, kde se naplní vaše plány a sny, tam, kde najdete vytoužené přátele i nepřátele…

„Kam to letíme, Kelosi?“

Můj souputník pololežel ve vzduchu a díval se na nebe, které už se potáhlo hustou černí, na ten koutek nekonečna, pod nímž se choulila jeho planeta…

„Na stanici Obchodní ligy.“

„Já myslel, že k Fortně.“

„Ne, Petře. K tý se vždycky dá dojít pěšky… Já se opravdu hodlám vrátit. Jenže abych to dokázal, musím se Fortnám vyhnout.“

Kelos rozhodil rukama a diamantová látka znovu zajiskřila.

„A taky nesmím umřít. Protože to už bych rozhodně neožil jako člověk. Ale to snad chápeš.“

„Chápu. A promiň.“

„Neomlouvej se. Na druhý straně je fakt, žes mi nedal na vybranou, příteli. Ani v nejmenším. A odmítnout tě nebylo možný, když si uvědomím, čím jsem se zabejval posledních padesát let. Jít s tebou je krok skoro beznadějnej, ale lidskej. Což ovšem není tvoje zásluha. Možná že opravdu přišel čas volby.“

„A k čemu nám bude Obchodní liga?“

„Je to alternativa. Sice chaboučká, ale přece jen alternativa Forten i Stínu. Oni se nepokoušej bojovat se Stínem jako Křišťálová aliance. Pohybujou se ale ze světa do světa a jsou dost silný na to, aby je panovníci novejch říší nechali na pokoji. A taky ledacos vědí.“

„No dobře, ale budou mi chtít pomoct?“

„Možná ano. Jejich heslo praví, že člověku neslouží jen Stín. Když se někam potřebuješ dostat, tak to vždycky jde loděma Ligy. A navíc… tuhle cestu si vybralo hodně mých přátel z Aliance. Připojili se k těm, který nás rozdrtili. Já byl na něco takovýho asi příliš hrdej…“

„Ale o co je mám žádat, Kelosi? Copak mi můžou vyčlenit nějakej bojovej svazek, kterej by chránil Zemi?“

„To není jejich metoda,“ poučil mě Kelos. „Ne, Petře. Já pro tvou planetu vidím jedinou cestu – stát se součástí Stínu.“

Kelos se tiše zasmál:

„Divíš se opravdu upřímně… Ale je naprosto nereálný najít za pár dnů obránce pro tak vzdálenej svět. To je nereálný dokonce i ve Stínu. Ale když do tvýho světa přijde Stín sám, tak je ten svět ochráněnej.“

„Ale jak?“

„Planeta, na který se objevěj Fortny, už není bezbranná. Přiblížit se k ní dokážou jen některý kosmický plavidla. A jen některý zbraně budou proti ní účinný. Jenže i kdyby se tam to tvý Konkláve nakonec dostalo, tak zabít nikoho nedokáže. Jen vašemu světu darujou nový zrození.“

„Takže to chce Fortny?“

„Ano. Kdysi jsme je budovali dlouho a komplikovaně. Kdežto teď je to vyloženě jednoduchý. Říká se, že právě Obchodní liga vysévá Fortny, kam se jen dá – do světů obydlenejch i pustejch. Prostě do všech, který by se jednou žijícím ve Stínu mohly hodit.“

„Tak oni jsou proti Stínu, ale Fortny šírej?“

„Samozřejmě. Protože jejich vzdorování není snaha postavit se silou. Liga nabízí alternativu, ale nijak nebrání normálnímu vývoji života v tom či onom světě.“

Kelos se odmlčel. Čekal jsem ještě další argumenty, ale marně. Kelos mi zkrátka navrhl jedinou myslitelnou cestu – přinejmenším podle jeho názoru.

„No dobře. A proč ty jsi proti Stínu?“

„Já? A proti?“

„Byla tu přece Křišťálová aliance, ničení Forten…“

Povzdechl si:

„Mý pocity s tímhle nemaj naprosto nic společnýho.“

„Budiž. Ale stejně.“

„Dávno a dávno, Petře… Opravdu hodně dávno se na jedný malý planetě, který se ve Stínu vedlo velmi dobře, narodil chlapec. Žil, rostl podle zákonů svýho světa – hrál si na válku, učil se střílet a chodil i do kroužku mladejch kontrarozvědčíků… Takhle to tam tehdy chodilo. Pak ale jednou potkal holčičku. Úplně obyčejnou holčičku z tohohle světa. Nepřipadá ti to banální, Petře?“

„Spíš normální.“

„Dál to ale bylo eště banálnější. Oba vyrostli a dospěli. Holčičku čekala smlouva s jednou podivnou planetou, dneska už si na ni nikdo nevzpomene, ale tehdy už jen slovo Sultanát vyvolávalo hrůzu a odpor. Všude… kromě vlasti chlapečka a holčičky, protože na jejich planetě bylo zvykem s dětma obchodovat. Byli to nejlepší vojáci v celý Galaxii. K tomu je ale třeba říct, že holčičce bylo úplně jedno, na čí straně bude prolévat krev. Jenže chlapec se měl vypravit na Duhový Mosty, což znamenalo, že budou bojovat proti sobě. Jejich city tu nehrály žádnou roli, protože obchod se uzavřel eště před jejich narozením. A tak utekli.“

Mluvil klidně a vyrovnaně, jako by to ani v nejmenším nebyl jeho příběh. Jenže kdoví, co se s takovou první láskou stane po čtyřech stoletích?

„Mladík v tý době už prošel prvníma bojovýma implantacema. A byl ochoten zabít každýho, kdo by se jim postavil do cesty. A tak se nebáli. Neobávali se dokonce ani hanby, protože na jejich planetě byly Fortny od začátku považovaný za útočiště zbabělců a smolařů. Nikdo je nezastavil. A došli až Fortně – prostě ke smetišti, jaký se na místě každý Fortny zřizovaly. To bylo tehdy normální – žádný stráže nebo hlídací psi, jen hromady odpadků. Tak si na jednu tu hromadu vylezli, vzali se za ruce a čekali, až se pro ně otevře novej svět – svět jen pro ně dva. Na co myslela holčička, to nevím, a pokud jde o chlapce, tak už jsem to zapomněl. Řek bych, že snil o moři. Na jejich planetě totiž

žádný moře nebylo… A Fortna je nezklamala. Otevřela se. Chlapec stál na břehu moře a v jeho dlani…“

Kelos pomalu zvedl ruku.

„…v jeho ruce, kterou se daly ohýbat traverzy a trhat ocelový lana, už nebylo nic. No a dál… Dál je to ještě banálnější. Vrhnul se zpátky do Fortny. Na moře se ani nepodíval, i když šumělo hned vedle. Fortna se zase otevřela. A otevírala se tak den za dnem a chlapec se zmítal ze světa do světa, protože věděl, že musí svou dívku najít. Bez ní by mu totiž všechny dary Stínu byly k ničemu… Oblaka, připomínající hejna zářících ptáků, který se předháněly s létajícíma ostrovama, divoký lesy, kde polonahý lidi žili v harmonii s přírodou, obrovský města, kde pro výškový budovy nebylo vidět nebe, vodopády, který stékaly po skaliscích z drahokamů, i malej domek na kraji nekonečnýho pole, kde ho nakrmili a dlouho se snažili nějak ho utěšit… Občas se chlapci zdálo, že prošel už úplně celej Stín, ale pak pochopil, že celej ho neprojde nikdy. A tak plakal a zase se smál, vstupoval do Forten a čekal, protože holčička ho určitě taky hledala, ta ho přece nemohla nehledat… Občas se ho zmocňovalo dočasný šílenství, vynořoval se ve světech, kde se zrovna válčilo, a vrhal se do boje bez ohledu na to, proti komu a zač bojuje. Stal se z něj výbornej voják a několik let o něm kolovaly legendy. V jednom světě z něj pak udělali vůdce. Tam tedy nakonec zůstal. A když ho Stín nechtěl k dívence dovést, tak se rozhod, že ho zničí. Přísahal, že vytvoří novou říši, dobude celej vesmír a svou dívenku najde. Protože nevěděl, kolik chlapců už na něco podobnýho přísahalo před ním…“

„A našel jsi ji?“ zeptal jsem se.

„Ne. Pak, když chlapec výrost a dostal rozum, když přestal její jméno volat ze spánku, pochopil, o co tady šlo. Miloval hlavně on, to on vydával oslnivý světlo, kdežto v dívence se jen odráželo. Což jí nikdo nemoh mít za zlý. Ona sama věřila, že je čeká věčnej život a věčná láska. Jenže Stín… Stín věděl, jak to je. A dal jí svobodu.“

„A ty na ni nemůžeš zapomenout? A nedokážeš to Stínu odpustit?“

„Zapomenout… Zapomněl jsem na ni už dávno, Petře. Skoro si nevybavuju její tvář. Odpustit nemůžu něco docela jinýho. Ten okamžik, kdy jsem poprvé prošel Fortnou. Vůni moře, šplouchání vln, nachový nebe – bylo to zrovna při slunce západu… Okamžik nadšení – kratičkej okamžik, kdy jsme ještě byli spolu a všechno měli před sebou. Jenže pak jsem se podíval na svou ruku – a ta byla prázdná, sevřená v pěst. Západ pohas, moře umřelo a chlapec začal křičet bolestí. Tak tohle jsem opravdu neodpustil, Petře."

„Stín nepřináší štěstí."

„Stín jen dává svobodu. Jak s ní naložíme, to už je věc každýho z nás. No a když je tvoje štěstí uplácaný z něčí nesvobody, tak máš smůlu…"

„To ale znamená, že štěstí není."

„Není. Takže pokud hledáš ideální svět, kterej by vám pomoh a přinesl vám prosperitu, bezpečí a štěstí, tak to je omyl. Přinejmenším v jednom bodě."

„Já ale hledal jen svobodu, Kelosi."

„Dejme tomu. A taky jsi ji našel. Ale přineslo ti to radost?"

„Moc ne. A navíc nevím, co bych měl hledat dál."

Umlkli jsme. Flyer se hnal nad planetou a kolem nás se mihotaly hvězdy. Daleké, krásné, volné a zároveň zakované do stejného řetězu.

Co si ale vybrat, když ani jedno řešení nepřináší správnou odpověď.

Drsný sen geometrů?

Nerudný pragmatizmus Konkláve?

Lhostejnou volnost Stínu?

Když jsou jen dvě alternativy, vždy se dá doufat v nějakou třetí.

Jenže třetí syn vítězí nad drakem a třetí přání se ukazuje jako to správné jen v pohádkách.

Ve světech nesvobody, ve světech krutě omezených práv, ve světech volné anarchie, zkrátka vždy a všude jsou lidé odsouzeni k tomu, aby trpěli. Aby ztráceli, hledali a mýlili se. Aby způsobovali bolest a sami zakoušeli muka. A já bych

potřeboval něco, co mi nikdo nemůže dát. Potřeboval bych ráj, a ten nikde není.

„Je ti těžko," řekl Kelos. „Což chápu. Ale má rada… Má jediná rada zní – rozhodni se pro Stín. Ten nebude překážet. Když zatoužíte po štěstí, budete šťastný. Což je lepší, a to nesrovnatelně, než navždy umřít."

„Tohle říkal můj děda, když se ocitnul v těle reptiloida. Ten kdyby mi tak teď moh poradit."

„Tak to riskni a vstup do Fortny. Pokud chceš opravdu najít dědu…"

„Jenže jak mám vědět, co chci?"

„Ohó! Zdá se, že dospíváš, příteli! Ostatně podívej se na támhletu zelenou hvězdu před námi…"

Přikývl jsem. Jestli si myslí, že nejsem zvyklý rozeznat umělou kosmickou stanici od hvězdy…

„Je to k ní tak sto kilometrů," řekl jsem.

„Kolem deseti tisíc."

No tohle! Že bych se zmýlil o dva řády?

„A v průměru má tak čtyři kilometry?"

„No… nevím, jestli se slova průměr vůbec dá užít…"

Měl pravdu, pojem průměr se skutečně příliš nehodil. Stanice připomínala spíš obrazec z učebnice stereometrie, nebo možná vycpaného mořského ježka. Z mnohostranného srdce tohoto výtvoru do všech stran trčely dlouhatánské jehly, které mohly být u základny silné kolem sta metrů. Hnědozelený povrch stanice byl nerovný a hrbolatý.

„Trochu to připomíná živočicha," usoudil jsem.

„To je daň tradici. Ale jinak se Liga pěstování biologických lodí už dávno vzdala."

Málem jsem se zakuckal. Dokázal bych vůbec vymyslet něco, co ve Stínu ještě nebylo?

Popřípadě může mi Stín ukázat něco, co bych si nedokázal vymyslet?

Flyer pomalu klouzal mezi rozbíhajícími se ostny. Nikde jsem neviděl nic, co by připomínalo nějakou přechodovou

komoru – naopak, přímo proti nám teď čněl jakýsi široký výrůstek.

„Nejsou to špatný lidi," prohodil Kelos. „I když zdaleka ne všichni jsou opravdu lidi…"

„A proč je ta stanice tak obrovská?" zeptal jsem se, ale odtrhnout pohled od blížící se stěny satelitu jsem nedokázal. Teď do toho přece musíme vrazit… „Jak živě s nima obchodujete?"

„Skoro nijak. Náš svět přece nic zajímavýho nevyrábí. Stanice Ligy jsou všechny stejný, bez ohledu na to, u jak důležitý planety se ocitnou. Je to nakonec výhodnější než přebudovávat satelity, který najednou začnou být pro Ligu klíčový."

Vpluli jsme přímo do chapadla, které směrem k nám z družice vyrostlo. Místo abychom narazili do souvislé stěny, najednou jsme byli uvnitř válcové, jasně osvětlené prostory.

„Teď to bude nejzajímavější," prohodil Kelos. „A nenech se zaskočit jejich podobou, chováním a tím, na co se tě budou ptát. Naše planeta tě ničím nezaskočila, jenže na tu ses dostal Fortnou. Kdežto tohle je svět, kterej není určenej pro tebe."

Obratně se přitáhl vzhůru a vynořil se z ochranné clony flyeru ven. Následoval jsem ho. Svrchní kopule už byla otevřená. Stáli jsem v přechodové komoře, v normální přechodové komoře, na níž se zřejmě nic zvláštního vymyslet nedá.

Tak čemu se tu mám divit?

Pokud si Kelos myslí, že jsem ještě něčeho takového schopen, tak se mýlí. Může sem klidně přijít Luke Skywalker s Darthem Vaderem nebo páreček tančících čertů, anebo ať sem klidně vleze po zuby ozbrojený pavouk – já se divit nebudu. Vždyť je to přece Stín.

Stěna se zachvěla, pak prohnula dovnitř a vzápětí dovnitř vstoupila lidská postava. I za to zaplaťpánbu.

Byla to mladá nesympatická dáma v bílé šupinaté kombinéze, svírající v ruce zbraň, která připomínala samopal s krátkou hlavní.

„Vítám vás na stanici Ligy," utrousila suše. „Představte se."

Nepřekvapilo mě to. Přece jsem slíbil, že se nedám ničím zaskočit.

„A nebudeš nakonec chtít ještě občanku, Mášo?"

Její pohled se zastavil na mé tváři.

„No tak!" pobídl jsem ji znovu. „To se budeme seznamovat úplně od začátku?"

„Petře… Péťo…"

Brada se jí roztřásla. Samopal vypadl z ruky a dutě buchl o podlahu.

Vzlykající Máša se mi pověsila na krk. Tomu bych tedy nevěřil. Majorka státní bezpečnosti Máša Klymenková, má nedávná žalářnice, najednou brečí a křečovitě mě objímá. A co ten obojek s výbušninou, děvenko?!

Ani už nevím, jak se stalo, že jsem se rozbrečel sám.

Byl to zázrak, že jsme se setkali ve světech, které obývá možná miliarda miliard živých bytostí. Jenže náhodné zázraky se nedějí.

Jeden z nás moc chtěl najít toho druhého. A já to asi nebyl. Mně to bylo vcelku jedno, jestli se Máša najde nebo navždy zmizí ve Stínu. Že by naše setkání bylo tak důležité pro ni? Důležitější než pro Kelose, který hledal svou mladou přítelkyni v tisícovkách světů?

„Já… Já… Nikdy bych si neodpustila," zašeptala Máša.

„Vy se znáte, Petře?" zeptal se mě Kelos. „To… je tvoje společnice?"

„A čemu se tak divíš, vždyť jsme ve Stínu," broukl jsem jen a znovu pohladil Mášu po zádech. „No tak… uklidni se, holčičko. Všechno bude zase dobrý. Vždyť vidíš, že jsme se potkali…"

„Myslela jsem si, že je po všem… Že tady zmizíš… A já přece slíbila… Prostě jsem tě musela najít…"

Panebože!

Že se nestydíš, Stíne!

Co to je – láska dvou dětí, které utečou ze své planety? A co jsou to obydlené planety, i když jsou jich tisíce a

desetitisíce! Co všechno tohle znamená před služebním hrdinstvím pracovnice ruské státní bezpečnosti!

Jsi směšný, Stíne. Holčička Máša, která si v dětství moc lidského tepla a lásky neužila, učinila svou láskou službu vlasti. A tak se holčička Máša dostala přesně tam, kam jsem nutně musel dorazit já.

Neodstrčil jsem ji a nic jsem neřekl.

Možná je to k smíchu, ale i takováto láska zasluhuje naši úctu.

„Všechno je v pořádku," opakoval jsem.

„Petře," řekla ještě jednou a poodstoupila ode mě. Pohlédla zběžně na Kelose, za víc jí zřejmě nestál. „Ani nevíš, jak strašně jsem ráda. Andrej Valentinovič říkal, že tebe dokážu najít jen já, protože jeho jsi přestal mít rád a nikdy nepřijdeš do světa, kde je on. A já už do žádný Fortny nechci, já se toho bojím."

„Říká?! Děda je tady?"

„Ano," zasmála se Máša. „Ach ano… Ty přece nevíš… Kdybys to jen věděl, Péťo… My se ocitli v takovým světě, to byla taková hrůza… Zato teď…"

Tak vida, kam jsem mířil.

Samozřejmě ne rovnou. Potřeboval jsem svět, kde jsem zabil Galise – toho, jehož mi sám osud (nebo snad Fortna) předurčil, aby se stal mým laskavým a zároveň přísným velitelem, svět, kde jsem ztratil Sněha, s nímž jsme mohli a měli být přátelé. Potřeboval jsem Kelose s jeho iluzorním synem, starého a vylekaného Kelose, který se bojí milovat. A to vše proto, abych se nakonec přece jen vrátil k dědovi.

Navzdory tomu, co bylo na začátku, když si utrápený a osamělý člověk koupil živou hračku – budoucího bojovníka za jeho ideály. Navzdory bolesti, jíž jsme se navzájem tak štědře obdarovávali, navzdory kruhu lží, v němž jsme se ocitli.

Tak promiň, Mášo, že mě jako první napadl tvůj úkol… Nikdy se sice nesblížíme, ale taky jeden druhého navzájem už nikdy nezradíme.

Já se tě nebojím, Stíne… Nebojím se tě a nebažím po tobě, protože jsem nakonec silnější než ty.

„Tak co, pustíš nás na stanici?“ zeptal jsem se.

Máša se šťastně rozesmála:

„Ano, samozřejmě. Pojď, děda je teď u místních šéfů a blbne jim hlavy… Ten bude rád!“

Aha, tak už zase mu říkáš dědo. No prosím.

„Tohle je můj… souputník,“ kývl jsem na Kelose. Říct „přítel“ jsem raději neriskoval, toho slova jsem se teď bál. „Chce nám i Zemi pomoct. Jedno řešení už vymyslel – možná není právě nejlepší, ale stejně…“

Máša s Kelosem si mlčky stiskli ruce. On na mě pohlédl a řekl – snad až příliš tvrdě na to, aby mu člověk chtěl věřit:

„Samota, Petře. Vám pomáhá osamělost. Světy stínu jsou hodně velký, a tak vás to nevyhnutelně přitahuje jednoho k druhýmu.“

Kapitola druhá

Pozemské stanice byly jakousi směsicí kasáren, dílny šíleného počítačového odborníka a nedostavěné kosmické lodi ve chvíli havarijního poplachu. Alarský křižník zase uvnitř připomínal kus skály, prožraný jeskyněmi. A svou základní tvář měla i stanice Obchodní ligy.

Jejím symbolem byla cesta. Bylo to zvláštní, ale nic víc než cesta.

Obří ostny, které ji obklopovaly, byly uvnitř prázdné. Jen tu a tam se v nich dalo narazit na svítící panely. Kráčeli jsme po jedné z vnitřních ploch, sloužících jako podlaha; gravitace tu byla jen maličko nižší než pozemská. O něco výš, tak půl metru nad podlahou, asi přitažlivost nápadně klesala – jakási žena, která nám šla naproti, přímo před mýma očima nadskočila, zamávala ruka a vzlétla až k protilehlé ploše. Dlouhá květovaná sukně, která nutila ke vzpomínkám na pozemské cikánky, ji koketně následovala. Zaklonil jsem hlavu, chvíli zápolil s tím, aby se mi netočila, a zjistil jsem, že ta žena se asi padesát metrů nade mnou normálně postavila na strop hlavou proti nám.

„S tou gravitací si tady poradili úžasně!“ zvolala Máša. „Připomíná to O‘Neilův válec, co ho tak rádi stavěj Američani, jenže tady se to samozřejmě obejde bez rotace…“

„Prostě povrchový gravitační pole s vysokým gradientem poklesu,“ pokrčil rameny Kelos. „Copak vy jste tuhle technologii nezvládli?“

„My gravitaci nekontrolujeme vůbec,“ přiznal jsem.

„A co teda děláte ve vesmíru?“

„Lítáme,“ odvětil jsem žlučovitě.

„Ale ne, já měl na mysli normální každodenní věci. Jak třeba chodíte na záchod…“

„Proboha aspoň na tohle se mě neptej!“ zapřísahal jsem ho úpěnlivě. „A zkus na to přijít sám.“

Kelos mé reakci viditelně neporozuměl, a tak nezbylo než mu to vysvětlit:

„To je otázka, kterou pokládaj všechny děti i některý dospělý…

Poslední rok nás věčně honili po školách na besedy, jako součást živý propagandy: Je třeba víc pilotů! Takže mám vyloženě hotový odpovědi – pro žáky prvního stupně, pro starší školáky i pro maturanty…“

„To nebude třeba. Jsem schopen porozumět tomu samostatně.“

Šli jsme dál a dál. Čas od času jsme na stěnách tunelu narazili na jasně barevné domky, vroubící v jisté vzdálenosti chodník, jako by vyrůstaly přímo ze stěny. U jednoho z nich seděl starý černý muž a pokuřoval dýmku. Kouř se z ní linul ve složité spirále.

Jasně, Kelosi, já se tu taky nemám čemu divit. No bože – starý černoch sedí na zdi a kouří.

Máša už si zřejmě na stanici Obchodní ligy stačila zvyknout doopravdy. Že by pro ni právě tohle byl ten ideální svět? Prázdné bizarní prostory s obyvateli, kteří se jeden o druhého prakticky nezajímají, taková atmosféra kozácké stepní svobody – tohle že by bylo to pravé zrovna pro ni?

Ačkoli, čemu se to divím? Když si vzpomenu, kde jsem málem zůstal já sám…

„Tvůj děda bude mít obrovskou radost,“ řekla Máša. „To si prostě neumíš představit, Petře… To překvapení… Ostatně ty sám budeš taky překvapenej…“

A šibalsky se pousmála.

„Já snad už mám překvapení za sebou, stačilo, když jsem tě uviděl s tím samopalem.“

Máša nadhodila zbraň v ruce:

„To je jen taková hračička – ruční šokovač. Vypadá to, že Obchodní ligu nechávaj všichni na pokoji, když i já můžu vítat návštěvy z kosmu.“

„V tomhle světě ne," připustil Kelos. „Jsou ale stanice, který jsou s nejbližšíma planetama v permanentní válce."

„Ale mně říkali…"

Ano, Máša už po krk vězela v každodenním životě Ligy. V jejím hlase zněl upřímný zápal.

„Jestli se nepletu, tak máte jistý vojenský zkušenosti, Kelosi," konstatovala jen tak mimochodem.

„Jistý ano," odpověděl stejným tónem, jakým svému umělému dítěti vysvětloval, co je to sarkofág.

„Je Obchodní liga schopná Zemi pomoct?"

„Tuhle variantu už jsme s Petrem probírali. Ne. Takovouhle politiku Liga nevyznává. A světy, který by byly schopný aktivního zásahu, bychom hledali příliš dlouho. Pokud tomu dobře rozumím, tak vaší Zemi zbývaj tak dva, tři dny života…"

Máša zůstala stát jako solný sloup.

„Tři dny?!"

„Mluvil jsem s Kualkuou," vysvětlil jsem jí.

„No a co?"

No jistě – nikdo z nich přece neví, jaká je ve skutečnosti podstata téhle malé a poslušné rasy.

„Je ve spojení… s jinýma jedincema."

„No neblázni!"

„Silný už vědí o geometrech. Alarská eskadra je v pohotovosti. Zřejmě k tomu došlo hned, sotva jsme ji opustili."

„Tři dny… Takže my máme k dispozici už jen tři dny? Ale Andrej Valentinovič říkal, že zapotřebí bude nejmíň dvou týdnů…"

„Pojd, Mášo," pobídl jsem ji měkce. „Čím dřív všechno probereme s dědou, tím líp."

Buď byl život u Obchodní ligy opravdu tak neuspěchaný, nebo Máša kratší a rychlejší cesty prostě neznala. Do srdce stanice jsme se dostávali skoro hodinu – především pěšky, jen dvakrát jsme se chvíli přesouvali obrovitými prázdnými výtahy. Na obyvatele stanice jsme začali narážet stále častěji,

ale stejně jako předtím nám nikdo nevěnoval pozornost. Že by sem Mášu přitáhlo právě tohle ostentativní nezasahování do cizích záležitostí? Viděli jsme tu mnoho podivného a zajímavého – lidi se změněnými tělesnými proporcemi, stavby, vyrůstající přímo ze stěn a ze stropu, skupinu mladých lidí, kteří letěli středem tunelu a přitom nečinili žádné pohyby – viditelně je unášelo jakési silové pole. Jednou se opodál přehnalo i jakési obrovské zvíře, velké přinejmenším jako hroch. Pořádně si ho prohlédnout jsem ale nestihl, a tak jsem nevěděl, zda to byl nějaký zvláštní Cizák či jednoduše robot nezvyklého tvaru.

Mezitím už opravdu bylo znát, že se blížíme do centra stanice. Tunelovitá ulice se teď stáčela do spirály. Kelos se tvářil naprosto lhostejně, takových stanic už v životě viděl spousty.

To, co jsem Máše sdělil, nadobro zrušilo veškerá další možná témata k debatě. Stručně jsem jí převyprávěl, co všechno se se mnou v uplynulých dnech stalo a doufal jsem, že se dočkám téhož. Máša však jen poslouchala, přikyvovala a sama neříkala nic. Její příhody tedy asi byly mnohem podstatnější – nebo si to o nich alespoň myslela.

„A co je s Danilovem?“ zeptal jsem se, přestože odpověď jsem znal předem.

„Nevím. Je tu přes dvě stě tisíc planet.“

„Ano? Už tolik?“ zeptal se jen tak mimochodem Kelos. „Stín nám roste…“

Mlčel jsem. Ve srovnání s něčím takovým působí Konkláve jako víska někde u Moskvy, Novosibirska nebo u samotné metropole…

„Nejdřív jsem z toho taky byla celá pryč,“ přikývla Máša. „Uvědom si ale jednu věc, Petře: jen málokterá planeta Stínu má víc než milion obyvatel.“

Což bylo logické. Proč se tísnit ve městech, proč se tlačit na jedné planetě, když je tu takový výběr? Čím míň obyvatelstva, tím snazší je vyhovět všem jeho nárokům.

„Jsou tu i velký světy, zpravidla centra říší nebo svazů. Ale je tady i přes tisíc planet, na nichž žije jen jeden jedinej člověk.“

„Takže každej psychopat má vlastní svět… Jak se zdá, už se tu orientuješ dobře.“

„Andrej Valentinovič říká, že Obchodní liga má k dispozici největší penzum informací. Přinejmenším v tý podobě, která je pro nás pochopitelná. Ale jsou tu i planety, na nichž se rozumnej život v procesu evoluce proměnil v cosi naprosto nepredstavitelnýho.“

„To taky vím.“

„No prosím, už jsme skoro na místě…“

Konečně jsme se dostali z tunelu ven. Tady už měl průměr sotva deset metrů a chaloupky tu ze stěn už rozhodně netrčely. Když zbývalo posledních pár kroků, pochopil jsem, že se děje něco nezvyklého – Máša po mně pokukovala stále častěji a Kelos se začal usmívat.

No tak co? Čím mě to chcete zaskočit: Modrým nebem, které vidím na konci tunelu? Čerstvým větříkem? Nebo snad zpěvem ptactva?

V duchu jsem se ušklíbl a s pokornou tváří dál kráčel za těmi dvěma. Tunel se proměnil v trychtýř s obleh zahnutými stěnami a po těch jsme se dostali na povrch. Na okamžik se mi zase zatočila hlava, zřejmě z prudké proměny gravitačního vektoru.

Ale to se hned napravilo.

Učiněné požehnání!

Pod nohama tráva. Nad hlavou čisté blankytné nebe s bílými obláčky. Před námi teče široká řeka, po níž kloužou trojúhelníky plachet – snad jachty, snad windsurfingy. Za tím vším se zelená les. A v dáli je vidět domky a jakési útlé, elegantní věže s prapory…

„Moc pěkný,“ utrousil jsem.

Máša s Kelosem se po mně nechápavě ohlédli. Otočil jsem se, pohlédl do trychtýře a hluboko „dole“ spatřil jasně osvětlenou chodbu. Kdosi odtud zamyšleně a beze spěchu stoupal k nám.

„Ale nebojte, já jsem nadšenej," ujistil jsem je. „Rozhodně. Víš co, Kelosi? Kdysi jsem viděl takovej film – jak se skupina kluků a holek vypravila fotonovým hvězdoletem k jiný hvězdě. To je samozřejmě… smyšlená záležitost, protože nic takovýho se nestalo. No a na tý filmový lodi taky měli imitační místnost. Která zajišťovala dokonalou iluzi otevřenýho prostoru…"

Usmívali se a dokonce si vyměnili chápavý pohled. U Kelose bych to chápal, ale co je k smíchu Máše?

„Rozhlídni se líp, Petře," vybídl mě Kelos.

Tak jsem se po tom virtuálním světě podíval ještě jednou a…

Bylo to jako rána elektrickým proudem. Těch Forten všude! Támhle je jedna, pak druhá a o kus dál další… Nedaleko od nás, u řeky a za lesem…

„To není imitace."

Celý jsem se ošil a po zádech mi přeběhlo mrazení. Znovu jsem nahlédl do trychtýře tunelu – a odskočil jsem.

Byl jsem daleko…

V jiném světě.

„Tohle je planeta Obchodní ligy," prohlásila slavnostně Máša. „Každá jejich stanice sem má spojení."

„To je jedna z alternativ Fortny," přikývl Kelos. „Dřív nebo později začne svoje tunely od planety k planetě natahovat i Liga. Co z toho vzejde, zatím netuším. Ale určitě chápeš, že jim přeju plnej zdar. Pro mě je to věc velice aktuální."

„Panebože," zašeptal jsem. Fortna milosrdně zahalila okamžik přechodu a taky nevypadala takhle všedně, jako králičí nora pro zvědavou Alenku…

„No a právě proto jsem toho názoru, že byste měli přijmout Stín!" prohlásil slavnostně Kelos. „Soustava nekontrolovanýho pohybu prostorem má plno nevýhod. Kdežto tenhle systém, až se plně rozvine, veškerý napětí a nedorozumění odstraní. Pokud se člověk chce spolehnout na superinteligenci a dosáhnout nesmrtelnosti, tak ať vstoupí do Fortny. Ale pokud chce putovat ze světa do světa podle vlastního uvážení, ať ráčí do systému Obchodní ligy."

„A tahle věc se dá okamžitě využít jako dopravní prostředek?“ zvolal jsem. „Je to tak? Přiletět na stanici, jít sem a z tyhle planety se dostat na jinou stanici…“

„Liga zatím takovýhle cesty nevidí příliš ráda,“ řekla mi Máša. „Myslím, že se docela bojej důsledků. Tak co, jdeme?“

Vydali jsme se k jednomu z domků. Byla to přízemní cihlová stavba, útulná a přitom velice jednoduchá, asi jako chata průměrně vydělávajícího Pozemšťana.

„To nám přidělili na bydlení,“ vysvětlila mi Máša. „Jen na období adaptace, protože oni sami radši žijou na stanicích.“

Dům obklopovala zahrada; stály v ní kvetoucí stromy, které při zběžném pohledu připomínaly jabloně. Z domku k nám doléhaly nějaké hlasy.

„Andrej Valentinovič je zase v ráži,“ konstatovala tiše Máša.. „Tak… běž jako první. Kvůli překvapení.“

Kývla na Kelose a ten taky poslušně zůstal stát.

Překvapení… To jsem zažil, už když jsem se vrátil od geometrů…

Ale jinak ses neuvěřitelně polidštila, Mášo! Jako by z té energické, ale nepříjemné ženské, kterou jsem poprvé viděl před čtrnácti dny a hned jsem ji neměl rád, opadala nějaká drsná slupka. Vrstva po vrstvě, nejdřív chlad, pak tvrdost, potom přespřílišná serióznost… Takhle tě nakonec dostanem i z té státní bezpečnosti, i když o té se říká, že se z ní už nikdy odejít nedá…

Potřebovala by chlapa. Ne manžela, ale právě chlapa. Aby se naučila tisknout se k jeho rameni, koketovat, flirtovat, rozbíjet talíře… a třeba se i dívat na televizní mýdlové opery.

Pomalu jsem obešel dům. Neměl jsem kam spěchat, minuty o ničem nerozhodují ani pro Zemi, ani pro dědu.

„…v podvědomí?“ ozval se známý hlas. „Taková hovadina! Tady přece nejde o to, zda bude volba osudu závislá na lidském podvědomí! Jistě, něco se omezit podaří. Nejzrůdnější z vašich světů uvadnou nebo zůstanou v izolaci. Ale sama existence neomezené volby je přece past!“

Opřel jsem se o domovní zeď a zavřel oči. No vida, dědečku, takže je všechno v pořádku. Jak vidím, dál pátráš po ideálech. Zase jsme spolu. A tom nám žádný Stín nezabrání.

„Ta volba nebude neomezená," pronesl jistý a pánovitý, ale teď poněkud zrozpačitělý hlas. „Vy stále matete pojmy, Andreji! My nehodláme propojovat *všechny* planety Stínu! Jen…"

„Takže zase filtrace? Vy optimisti! Ale to vám ty tunely dlouho nevydrží! Buď poskytnete naprostou a adekvátní alternativu Forten až po počet vstupů na každou planetu, nebo tenhle souboj projedete!"

Vykročil jsem kupředu. A uviděl reptiloida. Počtář seděl s vyplazeným dlouhým jazykem a pozorně poslouchal. Pak se jeho trojúhelníková hlava otočila ke mně.

„Já vám opravdu z celého srdce přeji plný zdar! A nepochybuji, že alternativa je možná – jenže ji zatím nevidím! To se na mě nesmíte zlobit, ale nevidím!"

Ne!

Počtář přece mlčí!

Reptiloidova tlama se roztáhla v úsměvu.

A já se vrhl kupředu.

Proutěný stůl a na něm skleněný džbán s temně rudým vínem. U stolku dvě proutěná křesla. V jednom se zaujatě předklání neznámý šedivý muž a komicky svírá prázdnou sklenici. Kdežto v tom druhém se rozvalil a nedbale usrkával víno člověk, kterého jako bych odněkud znal…

Němá scéna.

Můj bývalý děda pohár v ruce neudržel. Vyskočil, přičemž své vínem polité košili nevěnoval nejmenší pozornost. A usmál se – provinile, jako bych ho v jeho pracovně přistihl se sklenkou koňaku a rozkouřenou dýmkou…

„Dědo," hlesl jsem dřevěným hlasem. „Ale ty bys víno pít neměl."

„To už mi nevadí."

Na pohled mu bylo tak čtyřicet, víc určitě ne. Teď nevypadal ani na mého otce, natož na prarodiče. Takhle jsem

ho viděl jen na starých fotografiích, na které si neznámo proč příliš nepotrpěl a vytahoval je velice nerad…

„Péťo…“

Obejmout ho bylo pro mne neuvěřitelně těžké – jako by to byl cizí člověk. Ty známé rysy byly znetvořené – co na tom, že mládím? Kdyby děda takhle vypadal v dobách mého dětství, asi by ze mne vyrostlo něco jiného. Teď už na to není ta pravá chvíle. Ale takhle je to pořád – v pravý čas nepřichází nic…

Vydal se mi naproti.

„Ale to jsem přece pořád já, Pete,“ řekl tiše. „Tak si jednoduše představ, že ten starý paprika si nechal udělat plastickou operaci…“

Proboha, vždyť já se chovám úplně stejně jako Máša! A co jsem se jí toho navykládal – o formě a obsahu, o tom, že duše je důležitější než tělo! Že by to všechno byly nesmysly? Že bych i já sám byl ochoten dědu akceptovat jen jako starce nebo v cizácké podobě, ale ne takhle, jako živého, zdravého a energického muže středního věku? Co se to ve mně probudilo? Že by žárlivost na jeho znovuzískané mládí, vlastně ne mládí, spíš zralost… Že by to byla obava ze ztráty vlastní samostatnosti? Aby se takovýto Chrumov nezačal s novou nezdolnou energií věnovat mé výchově? Anebo je to tak, že se mi prostě zastesklo po starém bezmocném dědečkovi, přikovaném k vlastnímu domu? Co se to ve mně děje? Jací čertíci to dovádějí v mém podvědomí?

„Ty jsi teda formát, dědo,“ vydechl jsem. „Ale co žes nakonec zůstal na půl cesty? Takovejch pětadvacet by přece bylo eště lepších!“

Jen se ušklíbl.

„To máš tak, Pete,“ vrátil se ke svému obvyklému mírně pichlavému tónu. „Když máš na výběr, tak si v každém věku najdeš něco, co se ti vyloženě zamlouvá. Až budeš tak starý jako já, tak to pochopíš.“

Mezitím k nám přistoupil i dědův společník a postavil se mezi nás. Pak se na mě tázavě zadíval:

„Ty jsi Petr Chrumov?“

„Ano.“

Zakroutil hlavou, jako by mým slovům nemohl uvěřit.

„Jistě chápeš, Kreji, že jsi prohrál bednu vína,“ poznamenal dědeček.

Šedovlasý muž přikývl a s lačnou zvědavostí studoval rysy mé tváře.

„Ale vy přece nejste ani biologičtí příbuzní… Promiňte prosím – jsem Krej Zaklad, pracovník Obchodní ligy.“

Stiskli jsme si ruce.

„Na chvilku vás opustím, to bude zřejmě nejrozumnější,“ rozhodl se Krej.

„Tak ho vidíš, Kreje Skladníka,“ zašpičkoval děda, když se pracovník Ligy vzdálil. „Jsou to nezdraví optimisté. Žijí stovky let, ale rozum zatím stejně nedostali. Nechtěl mi věřit, že bys mě dokázal najít. Dokonce se vsadil. No umíš si to představit?“

Přikývl jsem. A tak jsme tak stáli, jeden před druhým trapně uhýbali očima a báli se v rozmluvě pokračovat.

„Snad abych ti nalil trochu vína,“ vzpamatoval se najednou dědeček. „V radostech života se tu opravdu vyznají… Vlastně jsou to milí a dobří lidé…“

Otočil se ke stolu – tak nějak trhaně a neobratně, každý jeho pohyb mi připadal příliš rozevlátý. Děda zřejmě zatím nedokázal koordinovat své nové a silné tělo s navyklými motorickými stereotypy starce…

„Dědo!“ vykřikl jsem a vrhl se k němu. „Dědo!“

I to jeho objetí bylo příliš silné, protože už zase zapomněl, kolik síly je teď v jeho těle, tak štědře omlazeném ve Fortně…

„Ani nevíš, jak jsem rád, že jsi najednou takovej,“ zašeptal jsem. „Za tohle si snad ten Stín nakonec zamiluju, krucipráce… Pokud budeš zase přednášet na univerzitě, tak se studentek nezbavíš…“

„Ticho buď! Hlavně nic takového neříkej před Mášou, nebo se nedočkám ani univerzity, ani studentek…“

Vyměnili jsme si významný pohled.

No jistě, a čemu bych se vlastně divil?

„Spolehni se,“ přikývl jsem.

„Odpusťte laskavě, že přerušuji tuto vaši hluboce soukromou rozmluvu…“

Otočil jsem se, ale dál dědu držel v náručí. Reptiloid seděl u našich nohou s dotčeným vzezřením milovaného psa, jehož si rodina zničehonic přestala všímat.

„Ahoj, Karle,“ pozdravil jsem ho.

„Rád tě vidím. Řekni mi, Petře – není to náhodou tak, že od chvíle, kdy už Andreji Valentinovičovi nepropůjčuji svou tělesnou schránku, se tvůj vztah ke mně zhoršil?“

Přidřepl jsem a pohladil ho po měkkých šedivých šupinách. Ruku jsem mu podat nemohl, protože to by vypadalo jako nějaké „dej pac!“.

„Mám z tebe velkou radost, počtáři,“ řekl jsem. „A za toho počtáře se na mě nezlob. To je náhodou kompliment. Dokázal jsi spočítat úlohu, která je pro mě nejdůležitější na světě, a přitom uchovat výsledek. Vzpomínáš, jak ses ptal na to, jak lidi přijmou vaši rasu? Já teda nevím, jak lidi, ale já jsem tvůj dlužník. Nebo přítel. Přijde na to, co se ti víc zamlouvá.“

Počtář se postavil na zadní a natáhl se k mému uchu. Jeho šepot bylo sotva slyšet.

„Hvězda, které vy říkáte Spika. Je to plynný gigant – úplně osamocený. Gigant z plynů, opásaný prstencem.“

Polilo mě horko. Tohle nebylo jen gesto jednotlivého reptiloida vůči jednotlivému člověku.

„Děkuju. Ty přece taky víš, kde je můj domov.“

„Takže ty ses rozhodl odměnit důvěrou i Petra, Karle?“ zeptal se dědeček. „Ale to klidně. Jen do toho. A neboj se, ten umí uchovat tajemství.“

Reptiloidova tlama cvakla. Váhal tak jasně a viditelně, že jsem nezapochyboval ani na okamžik – tohle není hra na lidské city, to je skutečný vnitřní boj, který v něm právě zuří. Boj, který podle jeho vnitřního času plane už po staletí…

„My nežijeme, Petře.“

Děda při pohledu na mou ohromenou tvář jen přikývl.

„Z plynných gigantů se nerodí život. My jsme potomci toho, co byl dříve stroj. Stroj ze Stínu.“

Aha, tak takhle je to s živými počítači kosmu!

S počtáři…

Odtud ta neuvěřitelná schopnost zacházet s jakýmikoli mechanizmy a aparaturami, proto nepotřebují dýchat a jíst! Proto nejsou schopni symbiózy s Kualkuou!

Ale jak to, že jsem na to nepřišel dřív?

Počtář čekal a pohlížel do mé tváře.

„To nic nemění, Karle," řekl jsem mu. „Naprosto nic."

* * *

Všechno v domku bylo zbrusu nové a neslo to tak jasnou pečeť dědečkových zvyků, že jsem se nedokázal zdržet tázavého pohledu.

„Inu ano, udělali mi to na míru," rozvalil se spokojeně v koženém křesle. „Bez ptaní. Je to úžasně pohodlné, když se při něčem podobném obejdeš bez těch pitomců instalatérů a nemusíš se po obchodech dohadovat s těmi kretény prodavači…"

Přikývl jsem. Vřelý dědův vztah k pracovníkům „sféry služeb" mi byl důvěrně znám.

„Vypadá to, že se tu chystáš zůstat nadlouho…"

Děda nesouhlasně zvedl ruku:

„Rozhodl jsem se, že tu budu čekat na tebe, Péťo. Doufal jsem, že dříve či později…"

„Ale mně na to stačily dva dny," zarazil jsem ho.

Máša s Kelosem zůstali v zahradě. Měli v sobě zkrátka dost taktu na to, aby nám dali čas, což mě naprosto nepřekvapovalo u Kelose, ale na druhé straně mi to naprosto zvláštní připadalo u Máši.

Pootevřenými dveřmi jsem nahlédl do ložnice. A hrome! To by mě tedy nenapadlo. Zrcadlový strop, velká postel – dřív děda takovýmto interiérům posměšně říkal „Lenin je s námi" – po stěnách jakési křišťálové sarapatičky, všude obrazy a květiny…

Děda si mého pohledu povšiml a zrozpačitěl:

„Pete, no tak, chlapče, přece nejsi dítě… Umíš si představit, co to je – znovu získat mládí?“

„Čistě teoreticky, dědo. Ale budiž, to bych nechal stranou. Radši mi vykládej, co bylo s vámi! Kde jsi byl ty s Mášou? A jak ses během pár dní dokázal spojit s vedením Obchodní ligy?“

„Počkat!“ zarazil mě děda. „Vezmeme to pěkně popořádku, ano?“

Bylo pro mě těžké říkat mu „dědo“. Nejradši bych jako před časem na alarském křižníku zavřel oči a vybavil si někdejšího Andreje Chrumova. Nakonec jsem však tomuto pokušení nepodlehl. Tohle je už navždy. Takto teď bude dědeček vypadat.

„Nejdřív jsme se dostali do jednoho velice svébytného světa… Už ti to Máša říkala?“

„Abych pravdu řek, tak ne. Jen jsem z toho pochopil, že se jí tam strašně nelíbilo.“

„Aby ne. Chápeš už, v čem je problém… Třeba já nemám Cizáky rád jakožto třídu. Jakožto společenské struktury, vybudované na zcela jiných etických základech. K jednotlivým představitelům Cizích jsem ovšem ochoten chovat se víc než přátelsky. Kdežto Máša nepřijímá Cizáky jakožto jedince, má v sobě jakýsi bytostný odpor k nelidské podobě… Ale budiž, to je taková ta běžná životní lyrika, o které ti asi nemusím nic vykládat. Tak tedy, Pete – já pochopil podstatu Stínu už na té bludné planetě. K dopravě lidí se Fortny hodí stejně dobře jako mikroskopy k zatloukání hřebíků. V každém světě je jich příliš mnoho, a zároveň příliš málo na to, aby ta doprava byla opravdu pohodlná. Padesátikilometrové vzdálenosti mezi jednotlivými Fortnami jsou na naše představy o dopravní síti prostě velké. A tvé přátele geometry mohlo vylekat jen jedno jediné: světy, do nichž budou jejich hrdinní regresoři emigrovat po celých oddílech. Že tam nezahynou v boji, ani se neztratí mezi miliony příslušníků tamní rasy, ale jednoduše zběhnou a pohrdnou tak vším, co do nich Patroni nabušili výchovou. A teď společně pouvažujme, co může lidi donutit k masové… dejme tomu emigraci anebo

ještě spíš dezerci tisícovek lidí… Lidí, kteří jsou prese všechno, co o nich víme, každý jiný! Veškerá unifikace geometrů totiž zůstává jen na povrchu, kdežto v hloubi každé jednotlivé duše je to pořád ta stará známá písnička. Jeden píše potají verše a předčítá je počítači, jiný stydlivě sní o slávě a okázalých poctách nebo o měkké sesli v síni Světové rady, no a třetí by si zase přál – a jak by si přál! – aby mu jeho milovaný Patron seřezal tu mozolnatou regresorskou zadnici rákoskou…“

Nad tímhle vydařeným obrazem se děda až slastně uchichtl:

„Člověk se zkrátka unifikovat nedá! Ani k obrazu andělskému, ani k ďáblovu! Všichni zůstávají různí. To tedy znamená, že taky pasti na ně musí být různé, a navíc musí fungovat rychle a nenávratně. Každý musí dostat svůj vlastní prostor k seberealizaci. Někdo ze ztracených geometrů se určitě doposud dál věnuje svému regresorskému poslání… Jsou to chudáci, ale i pro ně se našel svět, který už je unavený technologickým pokrokem a který baží po petrolejkách, rytířských turnajích nebo dokonce po nespoutaném lovu na huňaté mamuty. To všechno se dá zcela elementárně propočítat, Pete. Proto má ta finta s Fortnami nijak nepřekvapila. Spíš mě na tom zarazilo, že Máša zůstala se mnou. A vlastně ještě předtím, než jsem se ocitl mimo počtářovo tělo.“

„No dobře, ale doufal jsi tedy, že se ti tvá původní podoba vrátí?“

„Samozřejmě. Jinak bych přece nelezl do Fortny. No a ten svět, kam jsme se dostali, byl vskutku velice zajímavý…“

Děda legračně zažmoulal rty. Ta stařecká grimasa ve tváři chlapa jako hrom působila dojmem karikatury.

„Byl to svět metamorfů, chlapče. Planeta, jejíž obyvatelé si se svým zevnějškem pohrávali jako vadnoucí krasavice s hadříky a kosmetikou, když na to má peníze. Zajímavá podívaná… Mášu to přivedlo do naprostého úžasu. Tím spíš, že – jak jistě chápeš – potřebovala zjistit, co jsem ve skutečnosti zač: Chrumovova maškara v reptiloidově těle,

nebo nefalšovaný Andrej Valentinovič? A tak se ocitla ve světě, kde mohla dospět k jednoznačnému závěru. A já tenhle svět zase potřeboval k tomu, abych opět získal svou někdejší podobu.“

„A je to jedinej důvod, proč jste se oba dostali na stejný místo?“

Děda uhnul očima.

„Možné to je. Každopádně jsem cítil, v jakém se ocitla zmatku. Něco podobného jsem ostatně očekával… Ale byli jsme spolu. A viděli na vlastní oči ledacos. Od docela obyčejných vlkodlaků – lidi-tygři, lidi-ptáci, lidi-ptakoještěři – až ke zjevům víc než exotickým. Představ si třeba tohle, Péťo: Jde si bytost, která v zásadě vypadá jako člověk. Jenže má dvě hlavy… a jsou to milenci, rozumíš tomu? Navždy spolu, přinejmenším do první hádky. Byl to takový miloučký hermafroditek, vrkající sám se sebou. Prostě se jim zachtělo, a tak splynuli. A teď bloudí světem v neustávajícím orgazmu. Ale je tu i další etapa. Po pláni se plazí celý kopec. Hora hnědé tkáně, celá vrásčitá a zjizvená, prýští z ní sliz – což ostatně není samoúčelné, nýbrž kvůli menšímu tření o povrch. Tahle hora váží dobrých padesát tun a je to celá rodina. Táta, máma, děti, babička s dědou, bratranci a sestřenice do kdovíkolikátého kolena i s potomstvem… Co se děje uvnitř, nikdo neví. Možná nic. Navenek je to absolutně soběstačná bytost, mimochodem velice přátelská a zvídavá. A nejvíc mě zaujalo, Péťo, že tam na nás nikdo neútočil. Nikdo se nás nepokoušel ani sežrat, ani nás asimilovat. Naopak – přátelili se s námi a pomáhali, kde mohli. Když se ukázalo, že v těle reptiloida dlí ještě jeden rozum, tak mi prostě udělali tělo. A Karel, za to mu budiž nehynoucí dík, do něj nastěhoval mého ducha.“

„Udělali?“

„Já ti rozumím,“ zasupěl děda. „Karel měl i vzorky mého těla. Já sám jsem ho o to před smrtí poprosil. Prostě jsem doufal, že se v reptiloidovi dočkám dne, kdy se my sami naučíme obnovovat lidské tělo.“

„To umíme už dnes. Copak jsi neslyšel o japonským premiérovi nebo o americkým…“

„To jsou jen fámy,“ skočil mi do řeči dědeček. „Jediný člověk, který si trvale prodlužuje život za pomoci klonování… Ačkoli, ono by vlastně nebylo dobré, abys znal jeho jméno. Je to prostě velmi bohatý muž a známý filantrop. Jenže to bych nedokázal – hladit po hlavinkách své mladé klony a pak chirurgům ukázat, kterého z nich mají položit na operační stůl jako prvního… To tedy ne, Péťo, to už je lepší odebrat se do hlíny k červům.“

„Tak tohle ti věřím,“ řekl jsem. Samozřejmost, s jakou děda vyvrátil bulvární dohady a sdělil mi pravdu o neznámém miliardáři, byla až děsivá.

„Zkrátka a dobře jsem tohle všechno dostal darem,“ pokračoval a podíval se na své ruce. „Příjemný dárek. Ale stejně se mi ani trochu nechtělo tam zůstat. A tak jsme s Mášou zase odešli… I když jsem se moc bál, abychom se neocitli každý v jiném světě. To se zaplaťpánbu nestalo. Vynořili jsme se rovnou tady, ve světě Obchodní ligy. A zřejmě to byla ta pravá adresa – naslouchají nám s upřímným zájmem.“

„A chtěj nám pomoct?“

Děda si povzdechl.

„No tak mluv! Co slibujou?“

„Skoro nic. Lézt do nějaké války se rozhodně nechystají. Na Stín si dost naříkají. Označují ho za dočasné opatření, kterou vystřídá jejich soustava volného pohybu vesmírem… Hlupáčkové. Buď dospějí ke stejnému výsledku, nebo si nakonec těch jejich tunelů nikdo nevšimne. A doporučují nám, abychom se stali součástí Stínu.“

Přikývl jsem:

„Kelos, a to není špatnej chlap, dědo, nám radí to samý.“

„Přirozeně, jinou možnost nemáme, Péťo.“

Pohlédli jsme jeden na druhého.

„Já vím,“ přikývl laskavě dědeček. „Takhle sis ráj nepředstavoval, co? Jenže on to taky žádný ráj není. Prostě si svět geometrů představ jako peklo a světy Stínu jako očistec.

A pak si vyber. Už jednou jsi trval na svém. Spojenectví s geometry jsme neuzavřeli a nacpali jsme se sem. A teď tedy stojíme u pramene. Tady se zrodila lidská rasa. A možná i všechny civilizace vesmíru. Že by život byl opravdu taková vzácnost? Že by všechno, na co už jsme ve vesmíru narazili, byly jen výhonky, pocházející z jediného kořene? Tedy odsud, z Prazemě?“

„A tohle je Prazemě?“

„Ano. Přesně tak.“

Všechno, co jsem chtěl dědovi odpovědět, se mi v hlavě rázem pomíchalo. Až jsem z toho nervně vyskočil a rozběhl se k oknu.

Za tím jsem viděl jen nebe, les a řeku…

„No vidíš, a já si myslel, že tady žijou nejvyvinutější tvorové celýho Stínu. Ty, který už lidskou podstatu ztratili. Kelos mi o jedny takový planetě vykládal…“

„Však tu taky žili. A možná ještě žijí. Jenže my už nejsme schopni je vnímat.“

Mlčel jsem a díval se, jak v zahradě s pohárem vína v ruce debatují Máša s Kelosem. Reptiloid seděl mezi nimi, kroutil hlavou a víc než inteligentní bytost nebo robota připomínal milého domácího mazlíčka.

„Dál už nemáme kam jít, Pete,“ pokračoval děda. Přistoupil ke mně a zezadu mě objal kolem ramen. „Já vím, jak moc ses snažil, chlapče. Všechno jsi udělal tak, jak bylo třeba. Jenže tohle je slepá ulička. Jsme na konci cesty. Dostal ses až do největší herny v celém vesmíru. Karty jsou rozdány a u stolu už zůstala jen poslední dvě místa. Dobrovolné otroctví nebo nucená svoboda. Jinak nic.“

Mlčel jsem.

„Hře se samozřejmě můžeš vyhnout. Připojíš se prostě k personálu kasina. Uvědom si ale, že to bude znamenat porážku.“

Mlčel jsem.

„Tak se rozhodni, Péťo. Na to máš právo. Jsi lepší než já – čistší a upřímnější. Všechno je to na tobě. Rozhodni se sám. Možná že Obchodní liga je opravu alternativa Stínu. Nebo si

vymyslíme něco jiného. Ale teď… teď musíme prostě přežít. A uchovat Zemi.“

„Takže do Stínu?“ zeptal jsem se.

Děda si povzdechl:

„To je právě ta nejtěžší otázka, Péťo.“

Kapitola třetí

Večery jsou tu opravdu krásné. Pod tímhle nebem – již růžovějícím, potaženým oblačnou pavučinou a posetým jiskrami hvězd – je opravdu nejlepší opájet se životem. Snadno jsem si dokázal představit kluky z gruzínské filiálky Transaera nebo naše piloty; jak si pečou šašliky, pijí pivo nebo víno, zpívají si při kytaře a vyměňují si vtípky, kterým se dá rozumět jen v úzké společnosti, která se navzájem dobře zná…

Vida, jak jsem se zasnil.

Bylo to zvláštní, ale Kelos, který hlavně mlčel a po většinu doby byl netečný jako tank, se nepozorovaně, ale naprosto přirozeně včlenil do našich nepočetných řad. A tak jsme všichni vespolek seděli u zahradního stolu. Na jedné straně děda, já, Máša, Karel a Kelos. A na druhé akcentovaně osamělý pracovník Ligy Krej Zaklad.

„Musím vám osvětlit řadu detailů," řekl Krej, který se díval tu na dědečka, tu na Kelose. Jako by tím chtěl zdůraznit, koho z naší malé společnosti považuje za největší autority. „Samozřejmě by tu mohlo sedět hned několik našich lidí z vedení. To by ale byla vyložená formalita. Jsem tu tedy sám, ale věřte mi prosím, že mé výroky jsou společnými rozhodnutími celé Obchodní ligy."

„My ti věříme," ujistil ho děda. „Tak spusť."

Seděl vyloženě velkopansky – jednou rukou objímal Mášu a v druhé třímal kouřící dýmku. Tohle na mě nezkoušej, ty můj mladý dědoušku, však já dobře vím, že máš nervy napjaté jako lana!

„Obchodní liga chová sympatie ke všem inteligentním rasám, a to jak k humanoidům, tak i k jiným druhům života," kývl zdvořile směrem ke Karlovi. „Velmi rádi vstoupíme i do kontaktu se Zemí, s Konkláve i s geometry. Ale…"

No jistě. Podobné projevy se bez nějakého toho „ale“ neobejdou.

„Všechny předchozí pokusy o vytvoření nějaké alternativy Stínu skončily neslavně. Proto jsme vykročili poněkud jinou cestou. Vytváříme mírumilovnou obchodně-kulturní alternativu. Dříve nebo později,“ pohlédl významně na dědu, „se stane rozhodující silou v Galaxii. Rozum přece vznikl proto, aby dospíval k takovým rozhodnutím, která by odpovídala poznaným potřebám, a ne aby hověl živočišné stránce každé osobnosti…“

Děda demonstrativně zívl.

„A proto,“ zvýšil Krej mírně hlas, „se Obchodní liga neuchyluje k žádným silovým krokům – s výjimkou těch případů, kdy by mohly nějak být dotčeny její bezprostřední zájmy…“

„Takže lodě nám nedáte,“ shrnul to dědeček. „Nemám pravdu? Přeložil jsem si to správně?“

„Naprosto,“ přikývl víc než dobromyslně Krej. „Zatím nejste světem Stínu. Zatím…“

„Když jim ale teď hned nepomůžete, tak se světem Stínu nestanou nikdy,“ vložil se do rozmluvy Kelos. „Protože jejich planetu zničej. Navždy. I s miliardami inteligentních bytostí.“

Krej se viditelně zachvěl. Jeho odpověď však zazněla naprosto sebejistě:

„Zbytečné smrti už bylo vystaveno nesčetné množství inteligentních bytostí. Zbytečné podle našeho názoru. Taková je ale bohužel drsná pravda dějin.“

„Tohle je ovšem šance situaci napravit,“ namítl Kelos. „Stačí, aby se u Země objevily dvě tři těžký lodě Stínu. A to by úplně stačilo, aby se pohromě podařilo zabránit. Tak proč…“

„Protože bychom se proměnili v novou Říši! V druhou Křišťálovou alianci!“

V tuto chvíli jeden druhého provrtávali přes stůl pohledy.

„Takže ty dovolíš, aby zahynuli?“ zeptal se Kelos.

„Nejsme bohové! A nesnažíme se jimi stát!“

„V tom případě žádáme, aby Země byla přijata do Stínu!“ přerušil jejich nečekanou slovní přestřelku dědeček. „Bude v takovém případě možné pomoci nám takříkajíc ze zákona? Najdou se tu nějací milovníci podobných dobrodružství?“

„Najdou. Ale vy ve Stínu ještě nejste. Což je ten nejpodstatnější problém…“

Krej na mě pohlédl:

„Pokud vím, Země se ocitla v nebezpečí hlavně tvou vinou, Petře Chrumove…“

Co na to odpovědět? Asi ano. Konkláve je určitě vyděšené už tím, že lidstvo mým prostřednictvím vstoupilo do kontaktu s geometry. Mým prostřednictvím! A to ubohé maličké Konkláve se bojí ubohých maličkých geometrů… a nehodlá vidět střed Galaxie. Ostatně proč sem asi právě Konkláve ještě nikdy nevypravilo žádnou expedici? Ví snad, co je tu čeká? Nebo to alespoň tuší?

„Ano. Je to moje vina. A já vás prosím o pomoc.“

„My jsme do Stínu nikdy a nikoho nepřijímali,“ odpověděl mi bohorovně Krej. „Podle všeobecného názoru Liga na jedné straně se Stínem spolupracuje, ale na druhé straně se pokouší ho vytlačit… Liga instaluje na nových planetách Fortny, ale zároveň se chystá budovat k nim své tunely… Dnes je prostě všechno jinak. Živí lidé odnepaměti létali na svých nemotorných lodích od planety k planetě a instalovali na nich Fortny. Tahle doba ale už pominula – i s těmi lidmi a jejich kosmickými plavidly. Všechno je jinak. Už stovky let. Když bytosti z nových světů přijdou na planety Stínu, musejí se rozhodnout. A Fortny, já ani nevím, co dnes obnášejí! Je to rozum o sobě! Je to víc než život. V primitivním slova smyslu je to Bůh. My přece vidíme jen vnější projevy Forten…“ A kývl hlavou k nedalekému kraji lesa.

Ano, taky jsem to viděl. Viděli jsme to všichni – viděli jsme cosi, změněnou hmotu, deformovaný prostor, prostě tu píď země, kde čekala Fortna…

„Tady přijímáme své hosty,“ usmál se Krej. „Přesně jako teď vás. V útulném domku, v komfortním hnízdečku, v prostorném akváriu. A je nám jedno, zda hosté mají podobu

humanoidů nebo vypadají zcela jinak. To jsou detaily. Důležitý není ani fakt, že jsme na Prazemi. To je jen symbol, jen znamení prapočátečního zdroje… Přicházejí sem představitelé nových ras. A získávají Fortny. Sami. My jsme jen dopravci.“

To poslední slovo mi skoro vyrazilo dech.

„Získají Fortny a odvezou si je do svého světa. To je všechno. My s tím každému jen pomáháme.. Místa ve Stínu však nepřidělujeme. Takové právo nemáme.“

„A proč bysme tedy Fortny nemohli mít i my?“ vykřikla Máša. „To my teda vysvětlete, Kreji! Zachovali jste se k nám úžasně… A za to vám přirozeně děkujem… Ale teď se nad naším světem vznáší příšerná hrozba! Smrtelná! A vy si o tom jen kliďánko konverzujete! Proč? Jak to?“

„Jde totiž výlučně o vás. Vlastně jsem o tom nechtěl mluvit…“ Krej vypadal vyvedený z míry, „Ale… když vy Stín vlastně nechcete a nedožadujete se ho z lásky, nýbrž ze strachu…“

„Proč jsou všichni bohové tak krutí?“ otázal se ho ostře dědeček. „To mi povězte, Kreji! Proč všichni požadují, aby byli milováni čistou a upřímnou láskou, aby se jim smrtelníci klaněli, přinášeli jim v oběť své děti a děkovali jim za způsobené utrpení? Ano, láska ke Stínu v nás není! Navíc nejsme celé obyvatelstvo Země! Ale přitom jsme připraveni Stín přijmout!“

„To znamená, že připraveni nejste.“ Krejův hlas se ani nezachvěl. „Odpověď vám poskytnout nemohu. Protože nevím, kde je příčina. Možná v tom, že jste se nikdy nedokázali dát dohromady…“

„Dvě stě tisíc planet! A na každé z nich jsou tisíce Forten! Jak máme najít Danilova?“ Máša byla jako utržená ze řetězu. „Co to po nás chcete? Jednomyslný hlasování? Abychom vás všichni jako jeden zapřísahali, že do toho vašeho Stínu chceme a potřebujeme? Saška přece může bejt kdekoli! Třeba jezdit ve voze potulnejch komediantů! Klátit souložnice v harému! Bojovat ve službách nějakýho císaříčka, nebo se možná učí řídit vaše lodě! Jak my to máme vědět?“

„To nemusíte vědět," odpověděl jí tiše Krej. „Nemusíte. A o to právě jde… Podívejte se…"

Dál už neřekl nic a neučinil jediný pohyb. V podvečerním šeru se prostě najednou rozlilo světlo a my to spatřili sami.

Skály. Černé jako noc, přestože den ještě úplně neskončil…

Ten obraz plul a klouzal kolem nás. Dojem přímé přítomnosti byl přitom dokonalý – jako by nás někdo prostrčil prostorem a zavěsil do vzduchu nad skály, přímo nad zkroucené postavičky.

„Ti k nám přišli skoro před měsícem," řekl Krej. „Dlouho se snažili pochopit, co se to děje, a ještě déle sněmovali. A teď… teď dostávají Fortny. Tím jsem si jist. Viděl jsem to až příliš často…"

Postavy rozpláclé na černých skalách nevypadaly příliš lidsky. Přestože měly dvě ruce, dvě nohy, hlavu i dvě oči… Velké fasetové oči.

„Tohle je prosím samostatná evoluční větev," oznámil nám s jakousi lehkou výtkou v hlase Krej. „Nepocházejí z Prazemě… jako vy…"

Ty postavy chvílemi drásaly černý kámen dlouhými prsty, chvílemi zíraly vzhůru, k nebi, na nás – neviditelné pozorovatele.

Bytosti vypadaly nelidsky, stejně jako jejich trhané pohyby, ale zároveň v nich byla jakási exotická, cizí krása. Jejich kůže byla modravě černá a ony splývaly s mrtvým kamenem, škrábaly po něm a stále do něj klepaly, jako by o cosi prosily…

„Jejich chování je taky jen vnější projev," vysvětlil úsečně Krej. „Výraz jejich snah. Potřebují Stín. Potřebují Fortny."

A pak se něco stalo. Kámen pukl. Kousek skály se odlomil. A ozval se zvuk – pronikavý a naplněný cizí triumfující radostí. Viděli jsme ruce, vztažené k nachově pulzující kuličce, velké asi jako višeň. Poté nastalo ticho – posvátné ticho. Figury povstaly. Po skalách kráčelo pět útlých, vysokých, nelidských bytostí a v rukou jedné z nich planulo ohnivé Zrno, jasnější než den.

„Dostali Fortny," poznamenal klidně Krej. „A to je všechno. Teď jejich cesta do Stínu teprve začíná. I se všemi neblahými důsledky… Kdybyste ale viděli, jak žijí, co dokázali udělat se svou planetou, tak byste pochopili, že tohle je pro ně požehnání."

Obraz hasl. Znovu jsme se ocitli uprostřed zahrady a já netušil, co cítili ostatní. Já osobně jen záviděl. Možná o něčem takovém jsem snil celý život – abych takto kráčel a v rukou nesl zárodek Fortny, brány do jiných světů. A nevadí, že v těch světech bude i všechen bol, všechny hříchy a všechna hloupost vesmíru – jen když alespoň jeden z tisícovky projeví porozumění a přichýlí u sebe osiřelé dítě, dá kousek chleba chudému básníkovi a poskytne spravedlnost ponížen̆ému…

„A vy se ptáte, jak získat Fortnu…"

Jít po Zemi s planoucím ohněm v dlaních. Upustit Zrno do země a dívat se, jak se kolem rodí nehmotné Fortny. Oceán možností. Oceán svobody.

„Čekejte. A doufejte. Pokud Fortny potřebujete, tak je dostanete…"

„Kreji!" protrhl vidinu Kelosův hlas. Vstal. „Vzpamatuj se! Oni ještě nejsou připraveni! Jsou to jen děti, jsou to batolata a jejich dějiny, to je jen jiskra ve tmě! Naše prastaré lodě se plazily Galaxií, aby po ní roznesly semena života. Oni to nemohou přijmout takhle najednou. Potřebují čas, potřebují pomoc. To je přece čistá nesmlouvavost mládí – copak to nechápeš? Zrovna ty!"

„Ano, nechápu, nesmrtelný Vůdče!"

Krej vyskočil a učinil několik pitvorných úklon.

„Odpusť nám laskavě, Vůdče! Ale Liga nepůjde cestou Křišťálové aliance!"

„Kreji Zaklade, když jsem tě kdysi jako usmrkané štěně vytáhl z morového baráku, nepřemýšlel jsem o tom, zda dělám dobře či ne a zda tvůj život stojí…"

„Tak teď tě opravdu poznávám, Vůdče!"

Kampak se poděla všechna ta jeho zdvořilost a vyrovnanost? Dva muži, kteří svůj život měřili ve staletích, si najednou spílali jako dva ožrali mládenečkové!

„Děkuju, nechci, Vůdče! Nezradil jsem tě, ani když mě naráželi na kůl! A kolik povstalců jsem předtím pekl na pomalém ohni, hodně pomalém, přesně jak jsi nařídil, aby je ani nenapadlo vrátit se do svého světa, a nikdy jsem nezaváhal! Věděl jsem, že jen ty jsi pochodeň uprostřed tmy, že jen ty máš právo rozhodnout, kde je dobro a kde zlo! Vydali jsme se tvou cestou – a skončili jsme v bahně. Proto teď jdeme přesně na druhou stranu! Já těm lidem přeji jen to nejlepší, ale nehodlám je oblažovat násilím! Odpusť, Vůdče! Mám odejít do výslužby? Nebo se mám rovnou zastřelit?“

„Na to už je pro tebe pozdě!“

Nastalé ticho bylo působivější než křik. Oba muži umlkli jako na povel.

„Liga už rozhodla,“ pronesl po chvíli tiše Krej.

„Už v tobě nezbylo nic lidského,“ odpověděl Kelos.

„Jak si troufáš o něčem takovém mluvit – právě ty, Kelosi!“

„Vaše plány jsou nesmyslné. Vy jste přece taky součást Stínu… A ne právě ta nejlepší.“

„Mají ale přece možnost…“

Dál už jsem to neposlouchal. Vstal a jsem a ruku, kterou mi dědeček zaťal do kolena, jsem odstrčil. Drž se tu, dědo. Moc tě prosím, drž se! A rozběhl jsem se pryč.

Fortna zářila tmou. Byla hned vedle, úplně blizoučko…

„Petře!“

Běžel jsem a větve stromů mě švihaly do obličeje. Fortna byla stále blíž.

„Petře!“ Kdosi mě strčil do ramene. Kelos mě dohnal. „Stůj! Jinak se už nikdy nevrátíš! Mysli na to, co jsem ti říkal! Já s tebou nejdu, Petře!“

Div se nevřítil až na území Fortny. Na poslední chvíli jsem stačil zastavit a udeřit ho – buď se sám chtěl nechat odstrčit, nebo ani jeho reflexy už nebyly absolutně spolehlivé. Upadl těsně před hranicí proměněného prostoru, před mezí, za níž ho čekala nová budoucnost – oslnivá a nelidská.

„Počkej,“ prosil jsem ho. „Tohle je moje cesta.“

Ještě krok – a do očí mě udeřila bílá zář.

Je to opravdu strašná bolest, když vás **postihují**…

Probral jsem se díky Kualkuově vřeštění. Na tenhle kvil už jsem byl zvyklý.

Petře! Petře! Petře!

„Neřvi…“

Ta slova mi uvízla v hrdle. Ústa jsem měl zacpaná sněhem. Válel jsem se na úpatí jakéhosi vršku a matně vzpomínal, jak jsem se kutálel závějemi, narážel na kameny ukryté ve sněhu a úpěl bolestí…

Teď jsou receptory utlumené. A probíhá obnova poškozených tkání.

Petře! Petře!

„Tak drž už hubu…“

Pomalu jsem vstal – bolelo mě celé tělo.

Ale pokud jsou receptory utlumené, tak co se se mnou muselo dít předtím?!

Pane jo!

Zhodnotil jsem strmost svahu, z něhož jsem se zřítil – a pochopil jsem, že si Kualkuy musím zatraceně vážit. Dát mé tělo dohromady po tak děsivém pádu musela v tuto chvíli být práce pro celým tým zdatných operatérů. Padal jsem a kozelcoval z dvousetmetrové výšky po stěně tak strmé, že by si na ni netroufl ani ten nejzdatnější alpinista. Přinejmenším v takovémto počasí.

Začínala vánice. Vlastně ne, nezačínala, ta tady trvale žila. Vítr nebyl nijak silný, ale mě se okamžitě zmocnil nepopsatelný pocit, že vane už hodně týdnů. Do očí mě bodala drobná ledová krupice. Na nebi unyle visel kalně rudý sluneční kotouč.

„Poslyš, Kualkuo, vzpomínáš si na Svěží vítr?“ zeptal jsem se. „Nejsme náhodou u geometrů?“

Přitažlivost a složení atmosféry jsou jiné.

„Aha. No tak dík.“

Asi musím být naprostý idiot. A teď za trest dostanu krátký a nezajímavý život ve sněhové pustině… Už jen na pár hodin, než tu definitivně zmrznu.

„Tak mi aspoň napověz, jestli je tu někde nějakej život!“

Kualkua odpověděl až po chvíli. Bylo málo pravděpodobné, že by využíval jen mých smyslů, určitě se kolem díval i svýma očima a získával informace i způsobem, o němž jsem neměl ponětí…

Ano. Pohlédni doleva. Ještě kousek. Stop! Asi kilometr tímhle směrem.

Ať jsem asi poulil oči sebevíc, neviděl jsem nic.

Jiné východisko jsem ale neměl. Když člověk nejdřív jedná a pak teprve myslí, ničeho dobrého se obvykle nedočká.

A tak jsem se plahočil tam, kam mi bylo řečeno. Kualkua vyhověl a mlčel. S mým tělem však určitě pracoval dál – cítil jsem, jak se mi vrací normální vnímavost a jak se naopak ztrácí pocit chladu. Zvláštní pocit – jako by to tady už někdy bylo… Nene, tohle nebude svět geometrů. Určitě ne. I když, mám-li si to poctivě přiznat, celý tenhle Stín je jen běh veverky v kole. Nekonečné účinkování v dávno skončené hře. Jediné východisko je přestat být člověkem. Ale co mám dělat, když to nechci? Filozofům, psychologům a spisovatelům se to o osudech lidstva mudrovalo snadno. Odumře, vyroste, půjde dál a dostane se do dalšího patra vývojové spirály… Jenže já nechci! Nechci! Jiné východisko ale nemám, což znamená, že budu bušit hlavou o skály Prazemě, vyškrabávat z nich Zrna Forten, ponižovat se a žadonit – i přesto, že tuhle cestu ke spáse nenávidím…

Přede mnou se ve sněžném závoji vynořily jakési stíny. Zastavil jsem a promnul si zdřevěnělé ruce. To vypadá na strážní věže. A na baráky. To už tady bylo. Déja vu… Jářku, Hbití přátelé!

„Oj…“

Ten bezděčný hlas, který se ozval úplně blízko, mě přinutil přidřepnout. Že by zasténání?

Ale ne.

Oj, má vlasti převeliká,
svobodná, ach svobodná…

Vypadalo to spíš jako píseň. Jako by kdosi zcela zledovatělý tiše mumlal mrazem zkamenělá slova.

Svobodná a převeliká…

Toho zpěváka jsem si hned prohlédl. Byl to skrčený muž v nemotorném kožichu až na zem, celý zanesený sněhem. Rozhodně se ale nezdálo, že by mrzl. Seděl na jakémsi dřevěném špalku tváří ke strážním věžím a lágrovým barákům a mumlal a mumlal, přecházeje beze změny intonace od písně k jakýmsi nejasným steskům:

„To je morna, fuj, to je morna…“

Lidé mluvící sami se sebou ve mně odjakživa vyvolávali jakési sympatie, snoubící se s lítostí. Když se vám vede dobře, rozhodně si společníka pro dialog nebudete hledat sami v sobě – už proto, že takový společník je děsivý a nelítostný.

Ozval se jasný praskavý zvuk, asi jako když na mraze rozkládáte igelitovou fólii. A pak zasupěni – ten muž se zakousl do zmrzlého jídla. A ještě jednou zasupěni.

Zvolna jsem se k němu blížil zezadu a teprve když už jsem byl sotva na krok od něj, zahlédl jsem lesknoucí se kov. Hladový zpěváček měl na klíně zbraň, samopal s krátkou hlavní. Ztuhl jsem.

To je bachař. Úplně normální bachař.

Být to Hbitý přítel, bylo by všechno snazší. Mnohem snazší. A kdyby tenhle dozorce seděl úplně tiše nebo přecházel sem a tam, taky by to bylo méně svízelné. Jenže takhle – vpadnout do zad člověku, zakutanému do nepohodlného kožichu a žvýkajícímu kus studeného bůčku… To se mi nechtělo.

Napřáhl jsem ruku, ale s útokem jsem ještě okamžik počkal. Oni přece neumírají navždy. To je třeba mít neustále na paměti. Zároveň bych ale takhle uvažovat neměl, protože tím se pak dá obhájit všechno, cokoli na světě, a to je vlastně nejpříšernější dar Forten, ta strašlivá libovůle. A přece to budu muset udělat, protože musím jít dál…

Bachař se otočil. Na okamžik jsem zahlédl překvapenou hrubou tvář a ústa, která se užuž chystala vykřiknout – a udeřil jsem. Beranice úder ztlumila, ale buď jsem se snažil až moc, nebo můj protivník nebyl příliš zdatný. Každopádně se beze slova svalil do sněhu.

„Spi sladce," zašeptal jsem a zvedl samopal. „Ať se ti zdá o jiným světě, kterej bude teplej a přívětivej… Tam se vyprav."

Asi po deseti krocích jsem narazil na ostnatý drát. Celkem pět pichlavých nití obalených sněhem, takže připomínaly vánoční řetězy.

„Makej, symbionito," nařídil jsem Kualkuovi. „Na onom světě se spolu vyrovnáme…"

Počkal jsem, až se mé prsty potáhnou lesklou černou skořepinou, a pak už jsem se na dráty vrhl a jeden po druhém je přestřihl.

Ještě že v tom není proud. A nějaká signalizace. Všechno to bylo až opovrženíhodně primitivní.

Jsi si jist, že jsi dorazil na to správné místo? zeptal se mě Kualkua.

„Ano."

Chvilku jsem se plahočil závějemi, ale po chvíli jsem narazil na udupané pěšiny. Pak jsem si všiml jednoho detailu, jímž se tohle místo lišilo od sanatorií geometrů. O kus dál, za drátěným plotem, stály jakési továrenské haly. Vidět bylo charakteristické obrysy průmyslových staveb s kouřícími komíny, ve velkých oknech se odráželo slabé sluneční světlo. Tady to rozhodně nevypadalo na to, že by tu někdo vyrovnával pobřeží a přesypával pusto do prázdna.

Šel jsem nazdařbůh a beze snahy se nějak ukrývat. Z věží mě určitě viděli, ale nikoho ani nenapadlo, že bych sem nepatřil.

Je den, a to je špatné. Továrna určitě jede, a mně by se nechtělo brousit po všech provozech. To bych mohl chytit nějakou kulku, dřív než se naděju. Kualkuovy možnosti nejsou neomezené a elán, který mě vyprovázel do Fortny, může vyvanout. Ačkoli – v té továrně může běžet nepřetržitý provoz…

Vlezl jsem do prvního baráku, který se mi namanul. Ostraha tu nebyla žádná. Uvnitř bylo teplo a slabě svítily žluté žárovky. Smrdělo to tu. Strašně to smrdělo nemytými těly, tabákem a dýmem ze spáleného mazutu, jako někde na nádraží.

Hlaveň samopalu jsem namířil do stropu a chvíli jen tak postál. Z dvoupatrových paland stlučených z nehoblovaného dřeva a zčernalých špínou se ozývalo svorné rovnoměrné chrápání.

Jak podobné jsou si ve všech světech zbraně…

Stiskl jsem spoušť a do stropu udeřila ohnivá čára. Strop se rozzářil jako hvězdné nebe, které tak nádherně osvětluje noci Stínu.

„Budíček!“ zařval jsem.

Muklové se ze svých pelechů sypali jako hrách. Sklouzl jsem pohledem po jejich tvářích. Byly prosté a přituplé, takové, jakých na matičce Zemi najdete spousty.

A stejně je zajímavé, proč pro nás je matička Země, kdežto pro geometry Slunce…

To je jedna z nuancí, která se slovy dá vyjádřit jen těžko.

„Danilove!“ zařval jsem znovu. „Saško!“

Muklové ode mne odskočili a nahrnuli se do kouta.

„Sasko!“ zavolal jsem ještě jednou a vypálil do stropu další dávku. Kolem mě popraskávaly sypající se jiskry.

„To seš ty, Petře?“

Strčil jsem si samopal do podpaždí a prošel barákem na druhý konec. Pak jsem si na jeden kavalec přisedl. Aspoň místo dole že si vyválčil. Pašák!

„Ahoj, Petře,“ řekl jen.

Danilov se válel na hrubé vlněné dece. Byl oblečený – v šedomodré kombinéze a černých bagančatech.

„Vstaňte, plukovníku,“ řekl jsem. „Přišla pomoc.“

Danilov se mi díval do očí.

„A kde máš ty vlaky s petrolejem, mladej?“

„V prdeli. Vstávej. Žádný vlaky jsem nepřivez, Sašo. Já se nechystám tě odsud vyplatit.“

„To ale není spravedlivý.“

„Není,“ nehádal jsem se. „Spravedlnost neexistuje a existovat nebude. Prostě tě odsud odvedu. A když bude třeba postřílet sto bachařů, tak to udělám. Věříš mi to?“

„Věřím. Jenže my voba jsme zajatci vlastního osudu. Chápeš to?“

„Ne. A na tvoje bláboly ti kašlu.“

„Svý dluhy musí platit každej, Petře…“

„Tohle že je Saška Danilov? Miláček davů? Dobyvatel žen a vzorný otec rodiny? Příklad pilota hodný následování? Hrdina Krymské války…? Dluhy platit musíme. Takže vstaňte, plukovníku. Vaše země vás potřebuje.“

„Já znám svou cenu, Peťko. Třicet cisteren petroleje.“

„Mazutu.“

„Petroleje, Péťo… Tryskáče lítaj na petrolej…“

Přizvedl jsem Danilova za límec a zatřásl jím.

„Vzpamatuj se, vojáku!“

Jak já tě mám zdolat, plukovníku státní bezpečnosti a superúspěšný kosmický formane? Jak tě mám vytrhnout z té noční můry, ze světa, kde jsi zločinec i hrdina, kat i jeho oběť zároveň? Jak tě mám zlomit, a to ve tvém vlastním zájmu? V zájmu celé Země…

„Spravedlnost nám nikdo nesliboval, Sašo…“

„No právě…“

Netečně a ochable se válel po kavalci. Protože on si vydobyl právo na svou noční můru. Na své zasloužené osobní galeje.

„Saško…“

Byl jsem ochoten rozplakat se bezmocí a hrůzou. Ale vše marno. To bych se třeba mohl spálit na popel. A sebe sama proměnit v jedno jediné přání – najít plukovníka Alexandra Danilova, který se mnou vlastně nemá skoro nic společného. Mohl bych zkrátka udělat cokoli na světě. Jenže pro něj je zrovna tenhle svět ten jedině správný a jedině reálný. Svět, ve kterém stále ještě platí nejen za dutý povzdech vakuové bomby, která proměnila v nic symbol ukrajinských vojenských ambic – vlajkovou loď Hetmana Mazepu, ale také za ty lidi stejné krve jako je ta naše, kterým se Fortna nikdy neotevře…

Ano, Saško, jsi válečný zločinec. To se nedá nic dělat. A já bych takový byl určitě taky, kdybych se narodil jen o něco dřív. A taky bych se teď choulil studem a zoufalstvím a nevěděl bych, jak je možné mít rád vlast, která je stále ještě připravena platit, ale už není ochotna nás chránit…

„Saško…“

Co jiného mu ještě můžu říct? Otcem by mi být nemohl, a já zase nikdy nedokážu být jeho přítelem. Je spolubojovník a zrádce zároveň. Je to voják i zločinec, rytíř Řádu slávy a nikdy neodsouzený kandidát na Londýnský tribunál, na němž Američané s takovým svatým nadšením posílali na smrt Rusy i Ukrajince…

Alexandře, ty vítězi, který se nakonec nekonal – co já vlastně zatím v životě pochopil? Jak ti mám říct, že svět je mráz a síra i oheň a bič, ale přesto ho musíme milovat jako svátost nejsvětější? Jak ti sdělit, že odměna i odplata už nám zůstanou navždy, že už nemusíme znovu začínat hrát ty staré hry? On přece není Káj a já nejsem Gerda, která přišla do komnat Sněžné královny…

„Už jsme všichni pohromadě, Saško. Všichni.“

Jen mlčky přikývl.

„Děda má nový tělo. Umíš si to představit?“

Jeho očima se mihla jiskřička mírného údivu.

„A to tělo je mladý, kamaráde. Ten teď vypadá mladší než ty. Chudáci jeho oponenti… Už dlouho říkal, že na úplný vítězství mu tenhle život nebude stačit. Zato teď má času na všechny možný vítězství na světě.“

„A co Máša?“

„Ta na něm visí,“ oznámil jsem mu nadšeně. „Což se koneckonců dalo čekat. Řek bych, že to nebude nadlouho, ale vona je teď docela jiná.“

„To já taky.“

„Ty jsi stejnej, jako jsi vždycky byl. Jenom už by ses neměl povalovat tady. Vstávej. K Fortně je to kousek, ale máme málo času.“

„Na co?“

„Abychom získali zárodek Fortny. A vzali ho s sebou na Zemi. Protože Silný můžou každou chvíli rozhodnout vo její likvidaci…“

„Silný?“

„Tak vstávej už! Vstávej, vojáku!“ Už jsem nepožadoval, ale prosil. „Saško! No tak! To chceš, abych tady všechny voddělal, než se rozhoupeš? To se klidně může stát, vo tom nepochybuj! Protože na těch věžích stojej jedině takový, kterejm se to líbí!“

„Kdežto na pryčnách zase ležej ty…“

„Rozhodni se, Sašo! Vodejít musíš chtít sám. Silou tě k tomu nutit nemůžu…“

Mlčel.

„No tak! Vzpomeň si na ženu, na děti, na svou loď! Vo co ti jde nejvíc?“

Které z těch slov zabralo, nevím. Žena sotva, takže spíš děti nebo loď.

Danilov namoženě zasupěl a posadil se. Pak se rozhlédl po svých spoluvězních a zeptal se:

„Je to daleko?“

„Tam dolezeš!“

„Já v sobě žádnýho symbionitu nemám, Péťo. Klidně můžu cestou zmrznout.“

„No tak najdeme bachaře a poprosíme ho, aby ti pučil kožich.“

Danilov si povzdechl:

„Jsi holt mladej, Péťo. Mladej…“

V jeho hlase zazněla lehká závist. Ale přece jen vstal.

Už nás čekali.

Všichni kromě Kreje.

Seděli u ohně, který děda prohraboval dlouhým prutem. Máša pololežela a loktem se opírala o dědovo koleno. U jejích nohou se uložil počtář. Kelos seděl kousek stranou jako kamenná socha.

Jak mírumilovný, idylický výjev…

Naše vynoření z Fortny muselo působit jako dokonalý kontrast. Táhl jsem Danilova za sebou a ten na všechno na světě nadával jako špaček. Otrhaná a sněhem obalená plukovníkova kombinéza byla místy zakrvácená.

„To není možný," utrousil Kelos, vyrazil nám naproti a čekal na nás přesně na hranici Fortny.

Děda s Mášou naopak vběhli až na její území, Danilova z obou stran podepřeli a odvedli ho k ohni. Mně dědeček věnoval jediný vděčný, ale jen zběžný pohled – jako by ani na okamžik nepochyboval, že se zase vrátím a Danilova přivedu s sebou.

„Někdo tě zranil?" zeptala se Máša, která se ho ujala s fortelem zkušené frontové ošetřovatelky.

Danilov svraštil čelo, ale neřekl nic.

„Nikdo ho nezranil," řekl jsem. „To si udělal vo skály. A vo led. Spadnul dolů, eště štěstí, že se nezabil."

„Já nechápu, proč jsi mě vláčel zrovna k týhle Fortně!" štěkl po mně Danilov. „To sis teda našel horolezce! Mohli jsme sebrat auťák…"

Tentokrát jsem mlčel zase já. Samozřejmě, že jsme to měli udělat přesně tak. Sebrat bachařům terénní vůz a vyrazit stepí k jiné Fortně. Já se však nemohl zbavit takové pitomé předtuchy, že nejrozumnější bude ustoupit stejnou cestou, jakou jsem se do lágru dostal.

Kelos Mášu opatrně odstrčil a posadil se vedle Danilova. Plukovník cosi broukl, pak utichl a zvědavě se zadíval na Cizáka. Kelos mu rychle ohmatal nohu.

„To nic není. Zlomeniny nemáš žádný."

„Já vím," odstrčil plukovník jeho ruku. „Díky."

„Dědo," oslovil jsem svého prarodiče šeptem. „Řekni mi jednu věc – ty sis byl jistej, že Sašku najdu?"

„Jasně."

„Ale proč?"

„Protože máš ve zvyku každou věc dovést až do konce."

„To není odpověď."

Dědeček si povzdechl:

„Tak dobře. Zatím jsi nevěděl, co je to porážka, rozumíš mi? Nikdy se ti nepřihodil žádný takový ten běžný životní karambol. Když sis něco zamanul, tak jsi toho dosáhl. S dětskou sebejistotou a prostomyslným přesvědčením, že svět je dokonale poznatelný. Umíš sám sebe přesvědčit, že to, k čemu ses rozhodl, je jediné správné řešení, které je navíc zcela nepochybně proveditelné. A to je všechno. Ono se ti to jednou zatraceně vrátí, Pete. Ale zatím máš dostatek víry v sebe sama a dostatečně se taky oddáváš své věci, takže Fortnami procházíš bez problémů. Líp než my všichni, a dokonce taky líp než většina zdejších lidí."

Nevím, zda si to myslel doopravdy nebo jestli se jen pokoušel můj úspěch nějak dodatečně zdůvodnit. Vypadalo to ale až příliš jednoduše, asi jako ve starých filmech, jejichž hrdinové klidně procházeli betonovou zdí, když si to usmysleli.

„Tady nejde o mě, dědo. Teda – nejen vo mě. Kdyby Danilov nechtěl, abych ho z lágru vytáh, a kdybyste tu na nás nečekali…"

„No ano. To jistě. Přiklouzal jsi k nám po neviditelné niti, která nás celou tu dobu spojovala. Možná že tvůj přítel má pravdu… Jsme tu příliš osamělí, než abychom se jeden druhému mohli ztratit. Bojíme se. My se tu docela jednoduše bojíme."

„Ale teď přece…"

Děda pokrčil rameny. Máša převazovala Danilovovi nohu. Ten neříkal nic a poslouchal Kelose, který si mimochodem lidi opravdu získávat uměl.

„Dědo?" řekl jsem, tuše nějakou zradu. „Co se děje?"

„Jsme všichni pohromadě," odpověděl.

„No a?"

„Já taky řeknu ‚no a'! Kde je Fortna? Rozestup se, země, zjev se, talířku s modrou obroučkou! Dejte nám dveře do vašeho světa! Přijměte taky nás, siroty nemoudré!"

Děda se obrátil ke mně a položil mi ruce na ramena:

„Jsi hlavinka, Péťo. Jsem na tebe hrdý. Mám tě rád. Ty jsi opravdu ochoten udělat pro kamaráda všechno a projít ohněm

a vodou, jen abys zachránil toho zrádce Sašku – a vsaď se, že to uhádnu napoprvé! – z koncentráku! Ano, my všichni jsme hrdinové od hlavy až k patě. Jsme zachránci lidstva. A proto dejte, dejte nám Fortnu…“

Všichni mlčeli. Všichni naslouchali dědovi.

„Problém je v něčem jiném!“ zvýšil najednou hlas. „My ty Fortny vlastně nechceme! Krej to řekl přesně – my se bojíme stát se součástí Stínu. Což znamená, že tu budeme sedět až do zblbnutí, dokud se nenadchneme, dokud sami nepochopíme, že nic správnějšího a přirozenějšího na světě není!“

Kelos mlčky vstal a poodešel od ohně.

„A na to budeme muset čekat dlouho, Péťo… Obávám se, že až moc dlouho. A nic nám nepomůže. Ani nám, ani Zemi.“

„Tak už mi konečně vysvětlete, co se to tu vodehrává!“ zařval Danilov.

Kapitola čtvrtá

Děda i Kelos si o Obchodní lize můžou říkat, co chtějí.

Jenže Krej má taky v něčem pravdu. Jejich tunely se můžou, ale co můžou – musejí stát východiskem.

Člověku *nelze* poskytovat takovou svobodu, jakou mu poskytují Fortny. Přece není možné ponechávat rozhodování na našem podvědomí, na té hrstce smetí někde u dna lebky. My jsme se už dávno naučili chovat se nikoli tak, jak by se nám chtělo, ale tak, jak je zrovna zapotřebí – a v tom jsme našli svou skutečnou svobodu. Dokonce i v jednomyslném otroctví geometrů je nakonec víc svobody než ve světě Stínu, ve světě absolutní libovůle. Protože pravým otroctvím je chovat se tak, jak se nám zrovna zlíbí.

Je to otroctví v nás.

Ale ať už ve mně Stín se svými základy i s Fortnami, stvořenými z ničeho, vyvolával sebevětší nevoli, v tuto chvíli jsem byl ochoten dát cokoli za ohnivé Zrno. Za takto získanou ochranu, za nesmrtelnost, za šanci… A to rozhodně ne pro sebe osobně. Já už jsem přece všechno získal, právě díky tomu, že jsem vkročil do Fortny.

Jenže je tu jeden problém – Stín nás zatím nepřijal. Protože jsme si to nezasloužili, nevyžadonili. Možná že… kdyby mezi námi byl někdo… snad s větším nadšením vůči celému tomu humbuku, s větší vírou v očekávané požehnání, tak už by to ohnivé Zrno dostal. Jenže *my* ho nechceme. Tak ho nedostaneme.

Do domu nikdo neodcházel. Všichni jsme zůstali sedět u táboráku. Jen Danilov se po chvíli odbelhal, ale zase se vrátil – vymydlený a převlečený. Já do ničeho nezasahoval a jen mlčky naslouchal proudu výkladů, který na něj vyvalili Máša a

děda. Kelos taky mlčel. Chvilku chodil kolem a pak se posadil vedle mě.

„Přece jen jsi kádr… Projít Fortnou a zase se vrátit… Fakt jsi formát.“

Závist jsem v jeho hlase nezaslechl. Zřejmě se závidět odnaučil už před stovkami let.

„A co je mi to platný?“ odpověděl jsem.

„Máš pravdu. Ale to jsem čekal.“

„Můžeš se klidně vrátit, Kelosi. Díky. Udělal jsi všechno, co moh.“

Neurčitě pokrčil rameny.

„To mě vyháníš?“

„Proč bys riskoval? Teď jsi naživu. A do Fortny jsi nelez. Vrať se domů, dokud máš šanci.“

„A co vy – vy máte nějakou šanci?“

„Ne.“

Kelos přikývl. Pak zvedl dlaň a v té se rozsvítilo. Ve vzduchu se otevřelo malé okénko.

„To je tvůj vojevůdcovskej palcát?“ zeptal jsem se polohlasně.

„Ne. To je informační systém Ligy. Pracuje se s tím docela snadno, protože je to odvozený od stejnýho systému Křišťálový aliance. Podívej…“

Na drobné chvějivé obrazovce se objevily protáhlé černé stíny. V dlani toho, co šel jako první, zářila rudá tečka a to světlo se odráželo v obrovských fasetových očích.

„Vracej se ke svý lodi,“ usoudil Kelos. „Tak za den, za dva, podle toho, jak rychlá ta loď je, se jejich planeta stane součástí Stínu.“

Vyměnili jsme si krátký pohled.

„Zrno Fortny není vázaný na nějakou konkrétní planetu,“ dodal tiše Kelos. „Je to prostě Zrno. Může se zasít do jakýkoli hlíny.“

Zakroutil jsem odmítavě hlavou.

Kelos dlaň sevřel do pěsti a vzdušné zrcadélko se zmuchlalo a změnilo se v planoucí chomáček. Skoro v Zrno.

„Rozhodni se sám,“ utrousil unaveně.

„Ale ty budou určitě sledovaný.“

„To sotva. Tak daleko by Liga nezašla.“

„A… kde teď jsou?“

„To můžu zjistit.“

„Proč to děláš, Kelosi?“

„Jsem člověk.“

„Ale to mi dokazovat nemusíš. Věř mi, že nemusíš.“

„Chlapče zlatá, člověk musí celej život pořád něco dokazovat sám sobě.“

Rozevřel ruku – vyklouzlo z ní cosi podobajícího se suchému hořícímu listu, sklouzlo to dolů a rozplynulo se ve tmě.

„Vy to teď potřebujete víc. Křišťálová aliance kdysi přísahala, že nikomu pomoc neodmítne. Nikomu. Co na tom, že ta pomoc bývala krutá a krvavá… Co na tom, že Aliance už neexistuje… Já přece ještě žiju!“

„Danilov není ve formě,“ připomněl jsem mu tiše. „Ten teda do boje nemůže, rozhodně ne. A dědu nepustím sám. Takže jen my dva a Máša.“

„Na tu je spoleh,“ přikývl Kelos. „Ve třech na to budeme stačit.“

„A zbraně?“

„Já mám vše své vždycky s sebou. A ty jsi metamorf.“

„Splníš svůj slib, Kualkuo?“

Ano.

„A co doprava.“

„Můžu něco objednat. Dopravní síť Ligy…“

„Já vím – je okopírovaná podle sítě Aliance. Tak do toho.“

Vstal jsem a přistoupil k Máše. Pak jsem jí pohledem naznačil, aby se mnou šla kousek stranou. Děda se po nás podezíravě podíval, ale neřekl nic. Asi se bál, že jakákoli jeho otázka v podobné situaci by se mohla stát záminkou k posměškům stran jeho žárlivosti.

„O co jde, Petře?“ zeptala se mě, když jsme se od ostatních vzdálili asi na deset metrů.

„Byl by tu takovej plán,“ řekl jsem, ale rázem upadl do rozpaků.

„Myslíš těch pět blbečků se Zrnem?“

To je hlavinka! Děda si zkrátka do péče nevezme jen tak někoho.

„Ano. Souhlasíš?“

„Ale Andrej Valentinovič zůstane tady.“

„Jasně.“

„A co Danilov?“

„Radši ne.“

Rozuměli jsme si málem beze slov. Čas urychlil svůj běh, stejně jako naše prudce bušící srdce.

„Takže jen my dva?“

„A Kelos…“

„Dá se mu věřit?“

„Určitě. Nikoho jinýho tu nemáme. Zajistí dopravu a trasu.“

Máša nepříliš nadšeně přikývla:

„To bych dokázala taky… Ale pak budeme muset rychle prásknout do bot, Petře. Hned. Sebrat tady Andreje Valentinoviče a Sašku a pryč… Jenže ne Fortnou, to by nešlo. Musíme tunelem na některou ze stanic Ligy. Tam ukrást nějakou loď, s tou se dostat na bludnou planetu a domů.“

„Cestou ale musíme domů vrátit taky Kelose.“

„Jasně. Zmizíme zase tady tím tunelem,“ kývla příslušným směrem. „Jsem tu hned.“

„Kam jdeš?“

„Pro samopal, ty moulo. Copak sis nevšim, že maj zbraně?“

„Ne.“

„Zato já jo.“

Zůstal jsem sám a najednou jsem měl dojem, že se do mě dala zimnice. Panebože, co to vyvádíme?! Šílený Kelos, co se za staletí naučil každý problém řešit jedině silou, Máša s tou svou patologickou militantností, no a k tomu já. Něco takového bych do sebe opravdu neřekl.

Kolem nás je svět Stínu. Přesněji řečeno nejdůležitější z jeho světů. A to hned ve dvou podobách – v podobě stavitelů Forten, kteří už postoupili do nového a pro nás

nepředstavitelného stupně inteligenčního vývoje, a v podobě Obchodní ligy, která je nám sice bližší, ale na rozdíl od nás obludně mocná. Zničí nás už po cestě. Nebo při pokusu uloupit cizí Zrno. Možná že nám odmítnou znovuzrození, nebo nás zaženou do takového klubka zmijí…

„Petře…“ Kelos se ke mně přiblížil naprosto nehlučně. „Kde je Máša?“

„Tady jsem.“ Také ona se zjevila jako duch. V ruce svírala samopal.

„To je dobře,“ přikývl Kelos souhlasně při pohledu na zbraň. „Za mnou.“

Je to pitomost! Zavylo cosi v mém nitru. Ale následoval jsem ho. Kelos s Mášou už se o čemsi kvapně radili.

„Petře! Mášo!“

To je děda. Asi vytušil, že něco není v pořádku.

„Rychle,“ utrousil Kelos. Ze tmy se vynořila silueta flyeru – přesně takového, jakým jsme putovali na stanici Ligy. „Nastupte si.“

Kvapně jsem se ponořil do husté tmy a ocitl se v pružném prostoru. Kolem mě se mihla Máša. Celá se neobratně kroutila, jak se pokoušela usadit se tu co nejpohodlněji. V něčem takovém zkrátka ještě necestovala.

„Není to daleko,“ prohodil Kelos, který už se uveleboval mezi nás. „Řek bych, že vaši přátelé se ani nestačej pořádně leknout.“

Noc za průzračnými stěnami stroje překotně světlala. Zřejmě jde o nějaké uměle zpracované zobrazení vnějšího prostoru. V blankytných stínech jsem zahlédl oslnivý kvítek našeho táboráku a dvě strnulé siluety u něj – Danilov s dědou se bezvýsledně koukali do neproniknutelné tmy.

„Teď se z toho hlavně nesmíme podělat,“ broukla Máša. Samopal stiskla mezi koleny a překotně si upravovala vlasy. Něco nesmyslnější jsem ještě v životě neviděl. „Lítá tohle akvárium rychle?“

„To se bát nemusíš, zlatá rybko,“ pousmál se Kelos.

Flyer se vznesl. Pak strmě poskočil vzhůru a zamířil kamsi k západu. Tak… Teď už je opravdu hluboká noc… Tam, co

kráčí skupina pěti černých Cizáků, je naopak ještě světlo. Takže tak blízko to asi nebude…

„Radši mi řekni jinou věc. Ty s tím Zrnem – už někdy prošli Fortnou. Ožijou zase, když umřou?“

„To nevím.“

„Dobrá odpověď,“ přikývla Máša. „Moje hračka smrt nezpůsobuje. Takže tohle nechte na mně.“

„Já se obávám, že těch pět má hračky o dost nebezpečnější,“ namítl Kelos. „Takže jednat budeme podle situace.“

„A nemáme je třeba jen docela obyčejně požádat, aby nám Zrno vydali?“ zauvažovala Máša nahlas. Když se odpovědi nedočkala, jen si povzdechla: „Je to jasný.“

Flyer se hnal nocí. Kolem se míhaly modré stíny, nad námi chomáče hvězd, dole na zemi zase četná světla. Tenhle svět byl zřejmě obydlen dosti hustě, i když se tvářil opuštěně.

„Kdyby tě tady za tuhle rošťárnu někdo popotahoval, tak se seber a přileť na Zemi,“ doporučila Kelosovi zcela vážně Máša. „Nám když někdo pomůže, tak mu to nezapomenem.“

Mluvila tónem tak sebejistým, jako by zastávala přinejmenším úřad prezidenta Spojených států.

Kelos neřekl nic.

„Nakonec si za to můžou sami,“ pokračovala mladá dáma. „Teď mám na mysli ligu. Při jejich možnostech by pomoc Zemi pro ně byla naprostá maličkost. Sami nás donutili!“

„Každý svět vstupuje do Stínu po svém,“ odpověděl tiše Kelos. „Někdo s pokorou a modlitbami na rtech. Jiný díky práci a úsilí. No a ještě další zase prostřednictvím krádeže nebo dokonce loupeže. S tím bych si hlavu nelámal.“

Máša se zarazila. Možná že se teď spíš potřebovala vymluvit, ale tuhle touhu v sobě potlačila.

„Přistaneme hned vedle nich,“ upozornil nás Kelos. „Jednat je třeba rychle a bez váhání. Jsi připraven, Petře?“

„Ano.“

Dál už jsme nepronesli ani slovo. Flyer se řítil dál a dál, modrá tma pohasla a vystřídal ji málem pozemský soumrak. Pod námi teď ubíhaly černé skály.

„Vzpomenu si na mládí," řekl Kelos. Mírně se přizvedl a celým jeho tělem jako by proběhla tlaková vlna. Kůže se začala lesknout ocelovou šedí, oči jako by zeskelnatěly a dlaně se zvětšily – asi jako u nafukovací figuríny.

„Ty jsi robot?" vykřikla Máša.

„Kyborg," odpověděl jí chladně. „Kyborg, který se pokouší stát se člověkem."

Mezitím už flyer strmě klesal. Přetížení jsme necítili žádné, ochranné prostředí zřejmě fungovalo stoprocentně. Skály se hrozivě přibližovaly.

„Tak zlom vaz," řekla najednou Máša a pokusila se Kelose dotknout. Kabina však už tála a nás všechny jakási síla tlačila vzhůru.

Zajímavý způsob výsadku…

Na okamžik jsem se začal obávat, že se nedokážu zkoncentrovat a praštím se hlavou o skálu. To by panečku bylo finále celého našeho dobrodružství!

Jenže pole, které nás vymrštilo z kabiny, svou práci ještě nedokončilo. Zatočilo to se mnou, pak mě to zbrzdilo a měkce postavilo na velký kámen, a to tak pečlivě, že jsem stál tváří přímo k pětici Cizáků.

Muselo to vypadat dost efektně.

Potkali jsme se na úzké horské pěšině. Na jedné straně byl prudký svah, stoupající vzhůru, na druhé straně propast. Cestu za námi přehradil flyer. Pět Cizáků strnulo na pár kroků od nás.

Jejich kůže nakonec nebyla černá, ale tmavomodrá. A lesklá, jako by byla nalakovaná. Oči měli velké jako kávové podšálky, fasetové, nehybné, a proto podivně uhrančivé. Zdálo se, že na všech končetinách mají o jeden velký kloub víc než my.

Jsou tohle vůbec lidi?

Stál jsem k těm Cizákům ze všech nejblíž. Od prvního z nich, který kráčel se Zrnem v rukou jako první, mě dělilo něco přes metr. Ohnivá kulička zářila jako hvězda utržená z nebeské klenby. Byl to studený, ale oslňující svit…

„Dej mi to," řekl jsem a natáhl k němu ruku. Doufat v nějaký kompromis bylo samozřejmě hloupé. Přesto jsem to ale musel vyřknout. „Dej mi to. My to potřebujem víc."

Úzká bezzubá ústa se pootevřela. Mluvili jsme spolu stejnou řečí – v tomto ohledu Fortna neošidila nikoho.

„Ne."

Ucítil jsem pach. Takový lehký, nakyslý pach. Naprosto nechápu, jak se člověk s takovýmto málem chitinovým povrchem těla může potit.

„Stejně si to vezmem," řekl jsem. „Vy dostanete nový. Tak mi to dej."

Cizáci byli neoblečení. Jejich těla však byla křížem krážem přetažena řemeny z šupinaté kůže, připomínající hadí. Ty řemeny byly doslova poseté kapsičkami, pouzdry, úchytkami a oky…

Tenké nafialovělé ruce sklouzly k řemenům…

„K zemi!" zařvala za mnou Máša. Jenže to mě ani nenapadlo. Skočil jsem po Cizákovi se Zrnem a schoval se za něj tak, aby mě od zbylých čtyř odděloval. Jeho tenké ruce byly nečekaně silné. Zápasili jsme přímo na hraně nad propastí a až dosud si zatím nikdo netroufl vystřelit.

„To je naše!" zvolal Cizák. „Naše. Tohle. Naše…"

Srazit ho na zem bylo nakonec snazší než vyrvat mu z prstů Zrno. Upadli jsme – a přímo nad námi se v tom okamžiku rozhořela pravá bouře. Ohnivé záblesky z cizácké strany prošívaly dávky z Mášina samopalu. My dva jsme se kutáleli po kamenech, stále blíž a blíž k propasti, kdežto naši společníci na obou stranách řešili odvěkou otázku: kdo je v právu a kdo má toho práva víc.

Boj byl velmi krátký a my s Cizákem jsme prakticky naráz ve rvačce ustali, hnáni stejným přáním – zjistit výsledek.

Na kamenech se válely tři modro fialové postavy. Ty zřejmě dostala Máša – rány nebylo vidět žádné.

Kelos a poslední z Cizáků se utkávali jako rytíři na turnaji. Před Kelosem mihotala bílá zářící stěna – silový štít. Cizák měl před sebou totéž, jenže jeho štít byl žlutý. Jak se zdálo, štíty byly zhruba stejně výkonné, a tak se oba soupeři jen

přetlačovali a usilovali o to, aby jeden druhého vystrčili z pěšiny do propasti.

O tom, kdo zvítězí, jsem neměl nejmenší pochybnost.

Cizák krok za krokem ustupoval ke skalní římse nad propastí. Kelosova tvář v tomto okamžiku ztratila jakékoli emoce a změnila se v nelítostnou kovovou masku. Další krok. A ještě krok.

Cizák už se potácel na samém okrají propasti. Stejně dobře jako já už chápal, že svůj boj prohrál. Jenže stejně jako člověk rozhodně neměl v úmyslu se vzdát.

Žlutý štít se scvrkl v maličký bod. Kelosova strašlivá rána jako kladivem Cizáka srazila dolů.

V posledním okamžiku předtím ale ta planoucí žlutá tečka propálila bílý štít a vzápětí proklála i Kelose.

Při pohledu na to, jak náš jediný spojenec vzplanul, jsem zaječel hrůzou. Plamen zuřivě tančil a požíral ho zevnitř. Modrý Cizák už zmizel v nenávratnu a dál nezvučně padal po skalách, ale ten oheň zatím ustát nehodlal.

„Kelosi!“ Máša odhodila samopal a vrhla se k němu. Kelos ustoupil, jako by se bál, aby ji tím žárem neohrozil. Pak padl na kolena.

Tak tě nakonec dostal oheň, kyborgu, který ses pokoušel být člověkem, člověče, který ses narodil vojákem… Osud si nás zkrátka najde, ať se před ním schováváme, jak chceme. A všechny nahromaděné dluhy si vybere…

Pohlédl jsem na nepřítele pod sebou. Ve fasetových očích, v nichž nebyl a nemohl být žádný cit, jsem zahlédl zoufalství. Udeřil jsem Cizákovou hlavou o kameny – jednou, pak podruhé a ty oči pohasly.

Teprve pak jsem se odhodlal taky se vrhnout ke Kelosovi.

Plamen už se uklidnil a pohasínal. Kelos ležel bez pohybu, jen pravá ruka se křečovitě zachvívala. Jeho tělo vypadalo jako vybuchlé zevnitř a bylo zbrázděné nesčetnými ranami. Z některých těch ran prýštila krev. V jiných bylo vidět spíš třpyt potrhaného kovu.

„Kelosi,“ zašeptal jsem. „Kelosi, kamaráde…“

Ještě žil. Díval se na mě. Z ničeho mě nevinil a o soucit taky neprosil – on se loučil.

„To je konec," zašeptal.

„Poslouchej mě!"

„Poslouchám…"

Vzal jsem ho za ruku – byla nesnesitelně těžká. Kolik asi váží? Kolik je v něm vlastně železa a kolik živé tkáně?

„Ty jsi člověk."

„Byl jsem…"

„Jsi člověk, Kelosi!"

„Teď ani necítím bolest, Petře. Já jsem ji… vypnul. Tak jaký já jsem člověk…"

„Kelosi! Tak už mě konečně poslouchej, ty mizero!"

Život z něj odcházel s každou krůpějí prýštící krve, s každým kusem kovu, který vypověděl službu. Co si to proboha vtloukl do hlavy, pitomec! Je člověk ten z nás, kdo od narození přebývá v lidském těle? Nebo ten, který se neustále pokouší člověkem opravdu být?

„Kelosi, ale doma tě čekaj! Uvědomuješ si to? Když se nevrátíš, tak tvoje žena půjde za tebou."

„Na to není připravená…"

„Nerozhoduj za jiný! Nikdy nerozhoduj za jiný!"

„Mě tu nic nedrží, Petře."

Jeho slova zněla stále tišeji. Odcházel, a já nevěděl, co mu říct, jak mu sdělit to, v co jsem věřil a co pro nás bylo spásou, jediným, nenahraditelným, věčným ukotvením našich světů…

„Doma na tebe čekaj, Kelosi. Tvá žena na tebe čeká. Když se tu udržíš, tak se udrží i ona."

„A musí to být?"

„Takhle nemluv!" okřikl jsem ho. „A poslouchej mě už konečně! Já nevím, co je ti drahý a co ne, ale jedno si zapamatuj: Fortna je nit a dokud ji někdo drží, dokud na tebe někdo čeká…"

Usmál se, ale ten úsměv v potrhané tváři vyšel spíš jako škleb.

„Doma na tebe čekaj! Kelosi. Věř mi to!" opakoval jsem už kdoví pokolikáté.

„Nerozhoduj… za jiné. Nikdy…“

Vstal jsem.

Pak jsem se ohlédl na Mášu.

„Nedalo se nic dělat,“ zašeptala. „Já jsem střílela, Petře… Ten hajzl měl silovej štít…“

Hajzl?

Ale kdež, to vůbec ne. Oni taky bránili svůj svět. A ten kousíček štěstí, co mu přinášeli. My jsme prostě byli silnější. Zvítězili jsme. A nebesa se neotevřela a země se nám pod nohama taky nerozestoupila. Darované Zrno není pohádkový amulet, který se nedá odebrat. Dá – a jak snadno.

Každý vstupuje do Stínu po svém.

Přistoupil jsem k nehybné bytosti s modrou kůží. Začal jsem Cizákovi násilím rozevírat pěst a pracně jsem páčil křečovitě zaťaté prsty, abych z nich vydoloval hrudku studeného ohně.

Tělo sebou škublo. V obrovitých očích se znovu zatřpytil rozum.

„Eště žije!“ vykřikla Máša. „Doraz ho, Petře!“

Modrý Cizák se nijak nebránil. Ležel a tichounce sténal. Takhle asi zní jejich pláč. Jen tenké prsty praštěly, jak se kolem Zrna svíraly stále usilovněji.

„No tak co vlastně hrozí vám? Proč to tak nutně potřebujete?“ zařval jsem na něj.

Bytost sténala a jako by se snažila vmáčknout se do skály. Světlo Zrna, ukrytého v hrsti, skoro nebylo vidět.

„Doraz ho!“ vybídla mě znovu Máša.

„Jo – a ty bys to dokázala?“ odsekl jsem. Neřekla nic.

„Musím,“ zašeptala najednou ta bytost. „Musím. Moc. Moc. Musím. Moc…“

Trhaná slova toho modrého muže nebyla selháním jazykových znalostí – jeden druhému jsme naopak rozuměli naprosto přesně. Už díky stavbě základních myšlenek, jejich podstatě, přestože jinak nám byli velmi vzdálení…

„Je zle. Moc. Moc zle. Zle. Zle. Smrt. Přichází. Smrt. Přichází…“

Buď nejsem schopen jejich pocitům porozumět, nebo je ta zobanovitá ústa nedokážou sdělit, ale z Cizákova sdělení zbývala jen slova, nesmyslná a ubohá slova, z nichž plynulo, že mě jimi rozhodně nepřesvědčí, stejně jako já jsem nedokázal přesvědčit Kelose a ten odešel navždy; kyborg si přestal hrát na člověka a svět těchto jedinců s modrou kůží taky přestane žít… Ano, já mu věřím, že je u nich zle, možná ještě o dost hůř než u nás, ale co mně je do jejich pohrom, když já přece musím zachránit svou Zemi…

A ti, co přijdou po mně, mi můžou blahořečit nebo mě naopak můžou proklínat, můžou buď zažehnávat moje hříchy nebo se té vymizelé rase bohapustě vysmívat… A stejně by mě zajímalo, na čem bude záležet, zda se budou kát nebo usmívat? Jak to udělat, abych se dokázal podívat *tam*, dopředu, do světa, který bude jasný a prosluněný, jak spatřit výraz jejich tváří?

Jak to bude?

„Dej," řekl jsem. „Dej. Musím. Musím. Musím."

Dlaň se rozevřela a já si vzal droboučkou kuličku. Nene, nebyla studená, spíš teplá, ale ne moc.

Studená ovšem nebyla v žádném případě.

Takový chomáček měkkého ohně. Zárodek Fortny.

Máša za mými zády si povzdechla. Natáhla k Zrnu ruku, ale pak jí zase ucukla. A zašeptala:

„Ať je všechny vezme ďas… Petře, rychle, musíme pryč…"

Ani jsme se nepohnul. Ona zamířila ke Kelosovi, sklonila se k němu a zvedla ho. Koutkem oka jsem zaznamenal, jak ho táhne k flyeru.

Jak žes to říkal, Kelosi? Každý vstupuje do Stínu po svém? Někdo modlitbou, jiný prací a ještě jiný za pomoci loupeže? Že si s tím nemám lámat hlavu?

Podíval jsem se tam, kam se dohlédnout nedá – do daleké budoucnosti. Potomci se usmívali.

„Ať to všechno vezme ďas," souhlasil jsem s Mášou.

A podal jsem Zrno Cizákovi.

Fasetové oči zamrkaly, ožily a zaplanulo v nich světlo Zrna.

„Dáváš? Vracíš?“

„Jo. Dávám. Vracím,“ přiznal jsem se.

A vhodil jsem Zrno do nastavené dlaně, která znovu hladově sevřela prsty a ukryla tak to, co jsme potřebovali jak my, tak oni.

Jen to světlo nezmizelo. V mé dlani jako přilepený ke kůži zářil ještě jeden ohnivý korálek.

Modrý Cizák pohotově dlaň otevřel, aby se podíval, zda se nestal obětí eskamotérské obratnosti.

„Jedno? A druhé? Dvě? Zrna?“

„Dvě,“ přikývl jsem.

A do mé duše se znovu vkradl strach. Přede mnou už neležel skučící, poražený a bezmocný nepřítel, ale rovnocenný soupeř. V ruce jsem i já ucítil teplo. Teď už ovšem ne cizí, ale své vlastní.

A věděl jsem, že ho nebudu chtít dát. Nikomu.

Stále ještě v podřepu jsem začal couvat a přitom upřeně zíral na Cizáka. Ten se přizvedl a volnou rukou vytáhl cosi ze svého řemení. A hrome!

Jenže on nevystřelil.

Doplazil jsem se do flyeru. Pak jsem se chytil za hranu kabiny. Ztuhli jsme – jako dvě vylekaná zvířata, která si každé urvalo svůj kus kořisti, ale teď se šíleně bojí, aby se soupeři náhodou nezachtělo získat všechno. Jacípak inteligentní reprezentanti velkých civilizací! Spíš dva šakalové, kteří se – zatímco lev spí – porvali o ohryzané zbytky antilopy…

Nu a pokud místní bohové nespali, tak se při pohledu na nás asi museli smát, až se za břicha popadali.

Jediným skokem jsem se přehoupl do kabiny a vnořil se do spásné měkké tmy. Skrz průzračnou stěnu jsem uviděl, jak ten modrák bleskurychle zmizel ve skrytu skal.

„Tys mu to Zrno dal?“ zaječela Máša polopříčetně. Tak jsem rozevřel dlaň a ona zmlkla. Pak ale ne zcela jistě dodala: „Já ale viděla…“

„Dostali jsme svoje, Mášo. Svoje vlastní Zrno…“

Pohlédla na Kelose – na mrtvé tělo, ležící nehybně mezi námi.

„Takže tohle… bylo zbytečný?“

„Jen máloco na světě je zbytečný…“

Jistě. To Zrno bychom získali i bez Kelosovy pomoci, tím jsem si byl jist.

Jenže bychom ho získali jinak. Přesně tak, jak jsme se chystali – prostě bychom ho sebrali těm, co Stín potřebují přinejmenším stejně nutně jako my sami.

„Zatraceně…“ Máša se najednou zasmála a odrazila se od jakési neviditelné opory. „Mně to pořád nejde do hlavy… Tady se přece v zásadě neumírá nadobro…“

S očima upřenýma na mrtvé tělo se pořád smála.

„Doufám, že už je doma. A oplachuje ze sebe zbytky hrdinskejch činů…“

Nepřerušoval jsem ji, protože jsem viděl, že ze sebe všechno to napětí potřebuje dostat. Ono je to nakonec jedno. Mrtví se pro takové věci nezlobí. A pokud Kelos opravdu ožil, tak by vlastně ani neměl proč. Pokud už se jeho rozum povznesl o další závit vývojové spirály, tak si tohohle zalykavého smíchu, který se každou chvíli může proměnit v ženské hysterické vzlyky, vůbec nevšímá…

„Já taky doufám, že už je doma,“ přisvědčil jsem zdřevěnělým hlasem. „No dobře, tak už dost, Mášo.“

Poslušně zmlkla.

„Ano. Promiň. To není hezký. A letíme zpátky, Petře. Musíme si přichvátnout.“

„A umíš tohle řídit?“

„Trochu snad jo, ukazovali mi to.“

„Tak vyraz klidně a beze zmatků. Teď už přece utíkat nemusíme.“

Máša svraštila čelo.

Zvedl jsem ruku a na okamžik sevření prstů povolil. Nachová hvězdička rozhodila po kabině svůj chladný svit.

„My jsme ho totiž neukradli. My jsme tohle Zrno normálně dostali a nikdo si nedovolí nám ho brát. Protože takový idioti

jako jsme my dva s Kelosem je jev vzácnej dokonce i v celogalaktickým měřítku…“

„Ukaž mi to…“

Já ale rukou ucukl. Nechápavě se na mě zadívala.

„Ne. To ne. Lepší bude, když to vůbec nepocítíš.“

„A co?“

„No lakomost,“ usmál jsem se. „Docela obyčejnou lakomost. Ono to… prostě ti to dá pocítit svou vlastní důležitost. Jakmile vezmeš Zrno do ruky, přestaneš se zabejvat tím, jestli je v něm dobro nebo zlo. Chce se ti ho hlavně schovat, někam uložit, zahrabat do země. Do svý Země. Aby pustilo kořeny.“

Mášina ramena se otřásla, jako by celým jejím tělem projela bezmocná snaha dostat se z flyeru ven.

„Nojo, tak já asi… vopravdu poletím,“ prohlásila po chvíli zcela jiným hlasem.

Rozednilo se.

Noc do sebe vstřebala všechno, co si jen člověk dokázal představit. Výpravu za Danilovem, rvačku o Zrno i Kelosovu smrt.

Teď ale její čas vypršel. Je čas se vrátit. Opravdu vrátit.

Domů.

Dole čekali celkem tři – tedy, tři lidé a reptiloid. Na okamžik mne ožehla šílená naděje, že Kelos třeba opravdu ožil jako člověk a vrátil se…

Byl to ale Krej.

Vylezl jsem z flyeru ven. Máša šla krok za mnou se samopalem připraveným k palbě. Jako eskorta… Najednou jsem si připadal starý, strašně starý, ještě starší než děda, než Kelos i Krej, než Prazemě sama…

„Tak jste jim to sebrali,“ řekl Krej překvapeně. „Přece jen jste jim to sebrali.“

Bylo příjemné si uvědomovat, že i oni se mýlí.

Rozevřel jsem ruku a Zrno mu podal. Věděl jsem, že se ho ani nedotkne…

Krej mlčel a upřeně zíral na ohnivou kuličku. Zrno neustále měnilo barvu, chvíli bylo oranžově žluté, chvíli šarlatové a pak zase kouřově nachové.

„Dosáhl jsi svého?“ zeptal se mě.

„Ano,“ přikývl jsem.

Ohlédl se po dědovi:

„Pokud tomu dobře rozumím, vracíš se na svou planetu, Andreji.“

„Ano,“ přikývl zachmuřeně dědeček. Už vidím, co všechno si budu muset vyslechnout za to, že musel s Krejem komunikovat v podmínkách naprostého nedostatku informací.

„V každém případě ale ještě budeme mít někdy čas dokončit naši polemiku.“

A došlo na Mášu. Na tu se Krej podíval daleko vřeleji:

„Ty taky odcházíš?“

„Samozřejmě.“

„Já měl pocit, že se ti náš svět docela zamlouvá. Takže jsem se mýlil?“

„Ne. Ale…“

„Omlouvat se nemusíš. To je zbytečné. Máš dostatek vědomostí o tom, jak se užívá naše technika. Dostanete loď.“

Máša mlčky sklonila hlavu.

„Máme ve flyeru ještě Kelosovo tělo, Kreji.“

Krejova tvář se celá zachvěla.

„Tak nakonec přece jen doskotačil… Nedělejte si starosti. Tělo pochováme.“

„Pomoh nám vstoupit do Stínu.“

„Člověku v jeho věku už umírání škodí.“

„Ale někdy je to docela užitečný – protože zůstane člověkem!“ nevydržel jsem to už.

„Kdoví,“ pokrčil rameny Krej. „V každém případě si počínal tak, jak si sám přál. Ještě jednou se zachoval jako dobrodinec, tentokrát dokonce vůči celé planetě.“

Možná že měl svým způsobem pravdu. Já o Kelosovi rozhodně nevěděl tolik jako Krej. Jejich spor se táhl celá staletí a Krej se vlastně i teď pokoušel najít nejlepší

východisko pro Stín a neschovával se v nějakém sladkobolném pastorále.

Ale stejně – jen jsem se po těch jeho slovech pousmál a přitom z něj nespustil oka. Pohledem naopak při pohledu na můj úsměv uhnul Krej. Pomalu jsem prsty zase sevřel, Zrno tak ukryl a teprve pak se zeptal:

„Copak to je tak málo, Kreji?“

Kapitola pátá

Vše se opakuje. Vykročili jsme zpátky tunelem Ligy, po niti, spojující Prazemi s naší kosmickou stanicí. Šlo nás pět. Úplně vpředu já se Zrnem v ruce, za mnou jako čestný doprovod děda, Danilov a Máša a naše malé procesí uzavíral Karel.

Pokud bychom si odmysleli detaily, týkající se našeho zevnějšku, vypadali jsme úplně stejně jako deputace modrých Cizáků.

Naproti nám šli různí lidé a tu a tam i tvorové, které s humanoidy spojoval jen rozum. Občas se na nás někdo usmál, ale většinou nás míjeli lhostejně.

Do Stínu přece jen vstupuje nový svět, tak co je na tom? Něčemu takovému se přece stejně nedá vyhnout.

„Poletíme na Zemi lodí Ligy?“ zeptala se Máša.

Zakroutil jsem hlavou:

„To není nutný. Na bludný planetě přece loď máme.“

Děda nespokojeně vyhekl, jako by se mu mé rozhodnutí čímsi strašně nezamlouvalo. Otráveně se mě zeptal:

„Je to nutné, Petře? Pokud tomu dobře rozumím, o moc rychlejší to nebude.“

„Při brodu se koně nepřepřahaj,“ pokusil jsem se ho odbýt nepříliš vydařeným šprýmem.

„Já ti něco řeknu,“ dostihl mě a položil mi ruku na rameno. „Je v tom cosi divného, žes to Zrno Forten dostal. Ty jsi ho přece nechtěl.“

„Snažil jsem se ho nechtít.“

„Já tě znám, Petře. Svou podstatu jsi změnit nemohl. Ty ses přece nemohl donutit, abys uvěřil v nevyhnutelnost Stínu!“

„Jenže já to dokázal!“

„A to mě na tom právě mate," povzdechl si dědeček. „Nikdy bych nevěřil, že v mladém mozku budu nakonec mít méně myšlenek. Petře, já cítím, že… že něco není v pořádku. Ale nedokážu popsat ani své pocity."

Zůstali jsme stát.

„Ale Petr to přece takhle chtěl, Andreji Valentinoviči," poznamenala smířlivě Máša. „A chtěl, abyste na něj moh bejt hrdej…"

Ach bože! Kdy už se konečně odnaučí mu vykat? Až mi porodí strejdu?

„Mášenko," změřil si jí někdejším shovívavě laskavým pohledem. „Snad si nemyslíš, že vnukovi a svému žákovi závidím to vítězství. To rozhodně ne. Věř mi."

Už jsme byli kdesi na konci paprsčitého tunelu, v jeho nejširší části, kde se nad hlavou i po stěnách tísnily chaloupky, domky a salaše. Na „stropě" seděl hlavou dolů malý chlapec a zvědavě nás pozoroval. Pak sebral nějaký klacík a už se rozmáchl, že ho po nás hodí, ale pak narazil na můj pohled, lekl se a zmizel v domku.

Stejně by mě zajímalo, jestli je to skutečné dítě nebo jen fantom. S rozmnožováním si tady asi velkou hlavu nedělají, nesmrtelní děti vlastně nepotřebují.

„Poslyš, Péťo, dej mi to Zrno," požádal mě děda.

Strnul jsem.

„No tak, Pete…"

„To je… moje."

Ta slova ze mě vytryskla sama. Děda si vyměnil pohled s Mášou. Danilov jen pokýval hlavou, jako by ani nic jiného nečekal.

„Copak ty vlastnímu dědovi… to Zrno nepůjčíš? Ani na chvilku? Svému dědovi a Patronovi? Pete…"

Ruka se mi roztřásla – jako by v mém nitru cosi explodovalo, jako by se tam srazily dva neúprosné zákony a jeden z nich musel přece jen kapitulovat…

„Nnn-na…"

Když jsem k dědovi natáhl ruku se Zrnem, opravdu jsem začal koktat. Uchopil je do silných prstů a párkrát s ním zatočil…

„No vida, třeba já necítím absolutně nic, Péťo," poznamenal dobromyslně. „Naprosto nic. Nene, zvědavý samozřejmě jsem, a nadšený taky… To jsou mi koumáci, co vymysleli takovouhle věc! Jenže to je všechno!"

Neřekl jsem nic. Zrno jsem doslova požíral očima. Bylo moje, bylo mi darováno, a tak ho nemám dát z ruky… Jak je to v tom starém příběhu o kouzelném prstenu? „Milášku můj…"

„Proč se Stín oddal právě tobě?" otázal se rétoricky děda. „Proč se ti oddal, proč se ti pokořil? A proč já, Pete, já mám přece Zemi stejně rád jako ty… Tak proč já necítím nic?"

„Nevím…"

Začal jsem se zimničně třást. Děda mohl se Zrnem udělat něco nesprávného! Něco nemyslitelného. Třeba ho uhasit, rozmáčknout, pokazit, i když je pevnější než ocel a žhavější než hvězdy… Jenže on nechápe, jak strašně je důležité!

Kdesi v nejzapadlejším koutku mysli jsem chápal, že se se mnou děje cosi nenormálního. Jenže jsem neměl sil o tom soustředěně pouvažovat.

„Vezmi si to, Pete. Já nechci, aby ses na mne takhle díval."

Sotva Zrno kleslo zpět do mé dlaně, to přechodné pomatení mysli pominulo. Popadl jsem dech a uvědomil jsem si, jak se mi do tváře žene stydlivý ruměnec.

„Co se to děje, Pete? Můžeš mi to nějak vysvětlit? Proč to tak je?"

„No… asi ano," vyhrkl jsem něco, co překvapilo i mě samotného.

Má další slova se nerodila, ona jen vyplouvala z paměti, kde byla dlouho a spolehlivě uložená:

Ale stín tvůj stín
na téhle stěně
každý den
střeží každý můj okamžik
A stín můj stín

na prázdné stěně
beze slov
na tebe dohlíží.

Děda přikývl. Zatvářil se, jako by právě dostal ránu a zašeptal:

„Ach bože, to byl panečku regresor, Péťo. Nejlepší regresor geometrů. Ti troubové… A oni si ho neuměli vážit…“

V jeho očích žila bolest. A mne jako by fackovala – protože není větší bolesti než je bolest Patronova… Moc jsem chtěl, aby to pochopil. Aby to pochopil, pochválil mě a přestal se chovat zkroušeně… Tak jsem pokračoval:

Dva naše stíny běží jak psi
jeden za druhým jako ti psi
vedle mne a vedle tebe
utržených ze stejného řetězu
dva naše stíny dva věrní psi
nenávidící tebe i mne
stále klidnější den ode dne
stále lačnější den ode dne

„Tak takhle jsi procházel Fortnou, Pete.“ Dědeček se zatvářil vyloženě utrápeně. „Takhle to tedy bylo, když jsi před sebou měl takovou povinnost… a v sobě takovou sílu… Co je to s tebou?“

„Kualkuo!“

Kůži mi zevnitř znovu drásaly kartáče, skelný papír a rašple a nelítostně mě přebrušovaly do jiné podoby.

Vydal jsi mi přece pokyn, ozval se dotčeně symbionita. *Abych tě změnil v Nika Rimera!*

Že by? Je to možné? Ačkoli – proč ne?

„Budeme se přece vracet lodí geometrů,“ vysvětlil jsem pohotově. „Tak proč bych se do role nepřevlékl předem.“

Děda na okamžik zamhouřil oči.

„Ano… samozřejmě. Máš pravdu, Petře.“

„Měli bychom si pospíšit!“ oslovil jsem je. Proč ale mají tak smutné tváře? Proč se tváří tak ublíženě – mí *nejlepší přátelé*, přátelé tak věrní, že byli ochotni napravovat mé chyby silou, třeba jako Danilov a Máša… „Musíme se rychle dostat k lodi!“

Celou cestu jsem proklímal. Stále jsem ale po očku sledoval *nejlepší přátele*, kteří seděli vpředu. Interiér kosmické lodi Obchodní ligy mě naprosto nezajímal, stejně jako její ovládací a řídicí systémy, naladěné na Mášu, a nezajímal mě koneckonců ani princip jejího pohybu vesmírem. V tomhle světě je vše poznatelné. Vše se opakuje. Zevnějšek nemá žádný význam. Loď má člověka převážet – a jak to dělá, na tom nesejde. Člověk má bojovat za své štěstí – ať se s ním děje, co chce.

Loď se ve své práci vyzná.

A já zase ve své.

Mí *nejlepší-přátelé* polohlasně rozmlouvali. Snad si nakonec nemyslí, že je neslyším?

„Chápat člověka jen jako tělo je chyba,“ říkal děda. Je moudrý. A všemu rozumí… „Ale ještě větší chybou by bylo dívat se na člověka jen jako na paměť, sumu znalostí, jako na soubor informačních bitů. Když děláme krok dál a řekneme, že osobnost je určována jazykem, budeme mít v mnoha ohledech pravdu.“

„Babylón sedum,“ řekla Máša.

„Jistě. Ale to je příliš mlhavé. Jazyk rovná se společnost, nikoli jednotlivec. A pak je tu ještě jeden důležitý rys. Kreativita, tvorba. Cosi, co dokáže vytvořit osobnost, cosi zrozeného jen z jejího rozumu. Ale to už bude hodně blízko duše, nebezpečně blízko. Chudák chlapec Nik Rimer, regresor a básník. Ani pořádně zahynout se mu nepodařilo.“

„Mohl bych se s Petrem dát do řeči,“ navrhl Karel.

Otevřel jsem oči a zahleděl se na něj. Jeho tlama se otevřela v kvapném úsměvu.

„…ale nebylo by to nic platné,“ dokončil Karel svou myšlenku.

Znovu jsem se propadl do dřímot. Jen jsem bažil po své lodi. Po své.

Rychle. Rychle. Musím Zrno dopravit na místo. Moje planeta je v ohrožení. A mou povinností je ji zachránit.

Uchovat ji pro vesmír, pro Přátelství.

Petře. Konkláve mobilizuje síly. Značná část Torppů už opustila fotosféru svých hvězd. Alaři se zformovali do dvou eskader. Jedna je hlavní a druhá podpůrná. Hixané a Daenlové taky oživují své flotily.

„Díky. To stihnem."

Není třeba mi vysvětlovat, která eskadra bude vyslána, aby spálila mou vlast, a která… která…

„Petře!"

Všichni stáli kolem mě. Světlo v oválné kabině lodi pohaslo. Na monitorech planuly hvězdy.

Panebože, jsou přímo u mě! Co kdyby se rozhodli, že mi seberou Zrno?!

„Petře," opakoval ještě jednou děda. „Jsme na místě. Stojíme vedle lodi geometrů."

Nemotorně jsem se zvedl ze svého křesla.

„Ale můžeme pokračovat i touhle lodí," upozornila mě Máša. „Liga poskytne loď každýmu, kdo dopravuje Zrna Forten."

„Ne," zakroutil jsem hlavou. „A jak jsme sem doletěli?"

„Ty jsi celou cestu spal," řekl tiše děda. „Víš, měl jsi dočista dětskou tvář a já tě nechtěl budit…"

Počtář u dědových nohou mě provrtával očima.

„A Karlovi jsem to taky nedovolil," pokračoval dědeček.

Pomalu jsem zamířil k přechodové komoře.

„Petře!"

Neotočil jsem se. Průlez. Pak další. Je to cizí loď, přece jen se jí trochu bojím. Hlavně ven, rychle…

Východ ven se otevřel – a já uviděl nebe.

Černé, dokonale černé nebe. Hvězdy se můžou uštvat, aby nebeskou báň zaplnily. Zdvojují se, ztrojují, tvoří velké shluky. Ale stejně – té nebeské černi je víc. Mnohem víc.

Seskočil jsem na kamenitý povrch bludné planety, otočil se a podal ruku Máše. Loď Ligy ležela přímo na zemi – byla to broušená jehla ze zrcadlového skla. Na jednotlivých hranách si pohrávalo světlo hvězd.

Vylezli ven hned po mně, ti blízcí a zároveň vzdálení přátelé…

„Jdeme," vybídl jsem je. Hlas se mi zachvěl – takové rozrušení jsem od sebe nečekal, ale fakt je, že se mě neptalo, jestli se smí objevit.

Loď geometrů stála asi padesát metrů ode mě. Osamělá a jakoby ztracená v té kamenité pustině. Kolik jich tu asi stojí… těch mrtvých, spících lodí, do nichž se jejich piloti nikdy nevrátí…

„Petře." Děda mi podal ruku. Zachvěl jsem a pokročil k němu, v očekávání Patronovy něhy. „Kam chceš letět?"

Mlčel jsem.

„Petře, komu neseš to Zrno? Kdo si ho vzal? Jak ti teď mám říkat? Petře Chrumove? Nebo Niku Rimere?"

Dědo, nedělej to, moc tě prosím, netrap mě…

Jak já mám vědět, co teď ve mně je?

Copak jde o jména?

„Petře! Niku!"

„Na mě čeká Vlast," odpověděl jsem. „Volá mě."

„Niku Rimere," řekl unaveným, zlomeným hlasem dědeček. „Jsi mrtvý, Niku Rimere. Už dávno. Tvá Vlast tě odepsala jako spotřebovaný materiál, vyškrtla tě z řad bojovníků za Přátelství. Už dávno jsi mrtvý."

„Ne," zakroutil jsem hlavou. „Já… já nejsem mrtvý. Petr a já jsme jedno a totéž. Já převzal Zrno. Je… je moje…"

„Je tě příliš málo, Niku Rimere!" Dědeček ze mě nespouštěl oči. „Tys nedokázal ožít, když jsi prošel Fortnou. A proto jsi mrtvý!"

„To znamená, že žiju místo něj."

„Petře! Teď volám tebe! Slyšíš mě? Ty máš Zemi. A ta nutně potřebuje pomoc."

„Vlast pomůže každému, kdo o to stojí," odpověděl jsem. A začal ustupovat k lodi. „Nebojte se!"

Žena Máša pohlédla na mého Patrona a na cosi se ho zeptala pohledem. „Ne," řekl Andrej Chrumov. „Ne. Za prvé si s ním nikdo z nás neporadí. On je teď regresor a s tím se nedá nic dělat…"

Petr Chrumov má moudrého dědu.

„A za druhé… to nedovolím. Už toho bylo dost. Už jsem ho zradil mockrát."

„A co když zradit v tomhle případě znamená zachránit?" zeptal se hlasem neskutečného chlapečka Dariho, hledajícího hranici mezi pojmy „správně" a „čestně", plukovník Danilov.

„To znamená, že ho zachraňovat nemáme."

Loď za mými zády už ožívala. Kabina se otevřela.

„Nebojte se!" opakoval jsem a Zrno mě pálilo do daně. Regresor Nik Rimer se přece jen vracel ze světa Stínu. Vracel se s kořistí, kterou po něm nikdo nežádal, kořistí, které se Patroni kdysi lekli a odvlekli Vlast až na kraj dosažitelného vesmíru.

Jenže chlapec Nik Rimer nebyl teď jen sám sebou. Víc už nemohl zůstávat sám.

A samotu nechtěl ani pro jiné.

Regresor Nik Rimer se posadil do křesla a dotkl se koloidního terminálu.

Vítám tě na palubě, kapitáne.

„Buď zdráv, palubní partnere."

Na monitorech jsem viděl přátele Petra Chrumova. Stáli opodál, vedle cizí lodi – zcela nehybní, jako by doufali, že se vrátím.

Jak směšné naděje!

Tag a Han, tedy povolení přátelé Nika Rimera, taky doufali, že se vrátím. Docela stejně, jako doufali v návrat společného přítele jménem Inka, přítele, který navždy zůstal ve světě Stínu. Žena, již už dávno unavuje krásné mladé tělo, trpělivě čeká na svého Kelose. A jejich vymyšlený syn zase čeká na otce, jehož sežehl věčný plamen.

Čekejte.

Nám všem je vlastní jedna lidská vlastnost a naděje – čekat.

Mám zahájit přípravu ke startu, kapitáne?

„Ano, palubní partnere.“

Silné rasy s obavou očekávají nepřítele, Slabé rasy zase s toužebnou nadějí čekají na svobodu. Počtáři doufají v postižení absolutní pravdy a lodě geometrů čekají na příležitost k zábavě. Geometři sami čekají na skutečné, pohádkové Přátelství. Stín čeká na další motýlky, kteří se budou slétat k jeho světlu.

My všichni na něco čekáme. Jsme už ze všech těch očekávání unaveni, proklínáme je, ale nedokážeme se zříct jejich omamného kouzla. Hvězdy před námi, hvězdy nad námi, celé nebe hvězd, řeka plná mléka, všeobjímající láska, Velký prstenec… neboli Kruh všemocnosti…

Petr Chrumov ve mně se zasmál.

„Lodi, leť domů,“ řekl jsem. „Domů. Je mi zle. Ztrácím rozum.“

Mám zařadit terapii?

„Ne. Stačí spánek. Dva dny jsem nespal.“

To je nádherné!

Propadnout se do temné propasti – za lehkého hluku, způsobeného startem – tonout ve tmě a v hrsti tisknout ohnivé Zrno…

Ale proč tedy tam za tmou na mě stejně čekají?

* * *

Probudil jsem se sám.

Vybředl jsem z noční můry, v níž jsem se stal Nikem Rimerem, oživlým regresorem geometrů, který na mě dosáhl až z onoho světa. V tom těžkém snu jsem opustil dědečka i další přátele, v tom snu jsem zamířil na Vlast, protože jsem najednou chtěl zachránit ji, a ne Zemi.

Křeslo se se mnou třáslo a já se neúspěšně snažil ty otřesy nějak zastavit. Byl jsem v lodi geometrů.

Což znamenalo, že ten sen byla skutečnost!

„Ty neřáde!“ zařval jsem na Nika Rimera, který se ničím neprovinil. Na chudáka Nika, který se ze všech sil v životě i ve smrti snažil splnit svůj úkol. „Co to vyvádíš?“

Má loď se točila jako tříska ve vodním víru. Na monitorech se nedalo rozeznat naprosto nic – byl tam jen černý kolotoč, prošpikovaný ohněm.

„Co se děje, palubní partnere?“

Útočí na nás.

„Proč jsi mě nevzbudil?“

Útok se nepočítá. Napadají nás lodě Vlasti. Útok se nepočítá.

Z pocitu smutku a zoufalství jsem až zaskučel. Mudrlantský palubní počítač geometrů si znovu nasadil klapky na oči.

„Proč na náš útočí?“

Vlast se domnívá, že na palubě je ne-přítel. Sděluji, že je to mylný dojem. Je pravděpodobné, že všechny útočící lodě mají porouchaný komunikační systém. Ke znepokojení není důvod. Útok se nepočítá.

Že by i tahle lodička opakovala to samé a rozpadala se pod laskavými rodičovskými pohlavky? Nebo ta částečka Nikovy duše, která se prostřednictvím lodě přestěhovala do mě, dokázala tomuhle šílenství vzdorovat?

„Naprosté splynutí!“ vyštěkl jsem.

A rozpustil se v nebi.

To nebe planulo.

Pode mnou proplouvala Vlast – má milá, přemilá Vlast, s dokonale pravidelnými a přesnými obrysy pevnin, s nádherně uspořádaným oblačným příkrovem, domov dobra a spravedlnosti, přátelství a štěstí. Už jsem se dotýkal atmosféry – jen opravdu letmo, samého okraje…

A nade mnou manévrovaly stejné lodě, jako byla ta moje a tiskly mě dolů. Naše lodě. Dštící oheň. Viděl jsem mezi nimi i dvě spřátelená plavidla – toroid Hbitých přátel a pěticípou hvězdu Malých přátel.

Obě se mě s veškerým zápalem pravého Přátelství snažila zabít.

„Zahaj odvetnou palbu!“

Útok na vlastní lodě není možný!

Co je to za hlásek, který mi odporuje? Není to náhodou vykastrovaná mysl téhle lodi? „Dej si pohov, kamaráde, se mnou se hádat nebudeš… Je to v souladu se třemi prvními postuláty regresorství… V souladu se zásadou Dobrých úmyslů, se zásadou Menšího zla a se zásadou Zvratnosti pravdy… Na plavidla Vlasti neútočíme, nanejvýš provádíme cvičení, maximálně se blížící realitě. Zahajuji akci.“

Buď se mi to jen zdálo, anebo loď s „cvičením“ začala dřív, než jsem si to stačil pomyslet. A snažila se opravdu věci neodbývat.

Jako první se nám na dostřel dostal „preclík“ Hbitých přátel. Ani jsem přesně nevěděl, čím konkrétně jsme ho dostali – zda laserovým dálkoměrem nebo rentgenovým radarem. Ale každopádně mu to stačilo. Preclík, který příliš pečlivá hospodyně nakonec zapomněla na plotně, rázem zčernal. A rozpadl se v obláček popela.

Ale proč se za to vůbec nestydím?

Že by v souladu se zásadou Morální pružnosti?

Poprvé v životě jsem pocítil, že pojmy „nahoře“ a „dole“ mají smysl i ve vesmíru. Mají – a jaký! Dole bylo tam, kde jsem viděl povrch planety. Pode mnou. Což znamenalo, že lodě Vlasti nemohly použít paprskové zbraně: každá rána vedle by znamenala hořící město, poškozené sanatorium nebo zničený internát. Nebo dokonce nedejbože zabitého Patrona.

Nestydatě jsem se tedy kryl povrchem planety a ničil útočníky se sveřepým potěšením, které by určitě uměla ocenit Máša… nebo Kelos.

Poslyš, Niku, který ses ostýchavě ukrýval v hlubinách mé paměti! Kde jsi? Tohle je jiná, než hubit ty alarské myši!

Jak to tak vypadalo, pro podobné případy ani neexistovaly instrukce. Ukradenou loď identifikovali příliš pozdě a stejně pozdě rozhodovali o tom, co s ní udělat…

Hlídkové lodě se rozprskly do stran. Teď mě zřejmě budou chtít dostat zespodu…

„Přistáváme!“

Přistání je omylem zakázáno. Povolení k přistání žádáme nepřetržitě.

„Copak nám pro podobné případy doporučuje zásada Zvratnosti pravdy? Přistání je zakázáno na kosmodromech. Přistaneme prostě na povrchu.“

Kde?

„Kdekoli!“

Udej souřadnice.

„U internátu Bílé moře.“

Řekl bych, že to bylo naše společné rozhodnutí. Rozhodnutí Nika Rimera, pro nějž byl internát bez ohledu na cokoli jediným světlým místem ve vzpomínkách. Stejně jako pro Petra Chrumova, který v Bílém moři přečkával nejhorší chvíle…

Loď začala klesat. Před pronásledovateli jsme si udržovali už od začátku malý náskok, který se nezmenšoval, protože všechny zdejší kosmické aparáty byly stejného typu. Ale stejně… teď už se tam neschovám! Přece nebudu brát děti z internátu jako rukojmí!

Ačkoli – v tomhle případě budou nejlepšími rukojmími Patroni. Ti budou ve své ochotě ochránit dětičky vlastními těly naprosto neopakovatelní! Vždyť jsou přece tak dobří a velkomyslní.

Škoda, že nejsem schopen poskytnout jim takové potěšení.

„Palubní partnere, potřebuji se někam ukrýt. V zájmu Vlasti.“

Pronikal jsem atmosférou v ohnivém mračnu, v plazmovém kokonu a zatím na mě ještě nikdo neútočil. Ale už brzy, velmi brzy mě doženou.

Provádím.

„Je to reálné?“

Není.

„Tak mě poslouchej, palubní partnere. Klesej k internátu. Pronásledování se pokus uniknout. Potřebuji dvě vteřiny… Dvě vteřiny ve výšce deset… nebo ne, raději dvacet metrů, v rychlosti maximálně sto kilometrů za hodinu…“

V tom rozčilení jsem bezděčně přešel na pozemské míry času a vzdálenosti, ale loď pochopila.

A Kualkua taky. Ucítil jsem jeho protest – takový ostrý náraz, zchlazující můj zápal, který přišel v okamžiku, kdy symbionita porozuměl mému záměru. No a co, to mám požadovat úplné zastavení?

To nejde. V malé rychlosti budeme příliš zranitelní. Přistávací manévr nad obydlenými oblastmi je zakázán.

Zmocnilo se mě zoufalství. Co budu dělat teď? Rozevřel jsem ruku sevřenou v pěst a pohlédl na Zrno. Tomu je všechno jedno. To pád ze stratosféry možná v klidu přežije.

Kdežto já ne. Kualkuovy možnosti taky nejsou neomezené.

Co teď, Niku Rimere, který jsi z hlubin mé paměti začal bojovat za svou planetu? Co teď?! Jak si v podobné situaci počínají regresoři?

A regresor Nik Rimer se z té své chladné a beznadějné dálky ozval a přišel.

„Palubní partnere! Připrav se k bojovému výsadku. Režim průniku na planetu ne-přátel.“

Úkol plním.

„Únik před pronásledováním.“

Zvýšení rychlosti není možné. Porušení prahu stability atmosféry je zakázáno.

„Plň úkol. Jde o bojové cvičení.“

Zakázáno.

„Je to naše povinnost před Vlastí.“

Zakázáno.

Vypadalo to, že loď pociťuje z téhle poměrně primitivní hry se mnou … nebo snad s Nikem Rimerem? – jistou rozkoš. Plň úkol – zakázáno. Kdo s koho…

„Proveď průzkum mezní rychlosti.“

Zakázáno.

„Je to rozkaz.“

Zakázáno.

„Je to rozkaz Světové rady.“

Nepotvrzen.

Teplo? Teplo až horko?

„Copak ty sám nechceš překročit povolenou rychlost?“

Tohle ale není Nik. To jsem já.

Vždycky.

„Tak ji překroč.“

Plním rozkaz.

Plazmový mráček, halící plášť lodi, v mžiku zmizel. Koule planety se prudce pootočila a najednou mi spěchala vstříc. A loď mi tiše, docela jako tenkrát, když jsme vstupovali do Stínu, pošeptala:

Tak vidíš, jak je to jednoduché.

Opravdu – to je jednoduché.

Řítili jsme se nad oceánem. Už docela nízko, tak ve dvou či tříkilometrové výšce. Dole tančily bílé hřebeny vlny, oceán se zřejmě nehodlal smířit s geometricky dokonalými obrysy pevnin a dál a dál hnal na břeh všechna svá vojska… A pronásledovatelé zmizeli, zůstali pozadu, zabředli ve všech těch svých instrukcích a zákazech, které ovšem nebyly schopny překonat jediné slovo – slovo „chci“.

A my jsme chtěli.

Připravte se k výsadku, kapitáne.

Jenže jak se připravit k výsadku, ví Nik Rimer. Já ne.

Lehké pousmání.

Tato fráze nemá žádnou významovou zátěž. Je to jen daň tradici.

„A co budeš dělat ty?“

Manévrovat. Bojová činnost bez pilota je zakázána.

No a je to. Takhle zní stručný autoepitaf. Nemám já vůči lodi cítit nějakou lítost?

Nejde mi to. Rozum, který není schopen uvěřit v sebe a na všemocnost si jen hraje, není lítosti hoden.

Děkuji za upřímnost. Je to směšné, cítit odpor ze zrodu vlastní myšlenky. Tento problém ještě promyslím… Výsadek, kapitáne.

Na okamžik jsem si řekl, že loď je vybavena normálním katapultem. Křeslo se ale probořilo rozestoupivším se trupem a řítilo se dolů. Odpor vzduchu jsem necítil žádný, kolem mne se vytvořila jakási pružná stěna. Stabilizace byla ideální,

křeslo padalo klidně a bez rotace. Pode mnou už se táhl břeh a spatřil jsem známé kopule a věž internátu. Nahoře se mezitím rozplývala má loď.

Tak. Výborně. Ale kde je padák?

Země se neúprosně přibližovala. Zazmítal jsem se ve snaze vyprostit se z křesla. Ruce se samy pokusily nahmátnout bezpečnostní popruhy, které tu ovšem nebyly. Zrno, které jsem křečovitě třímal v hrsti, mi vlastně překáželo, ale neměl jsem sílu ho pustit. Popruhy, kde vlastně jsou? Reflexy byly prostě rychlejší než rozum – pokoušel jsem se odepnout a uniknout z křesla, jako při katapultáži z běžné stíhačky.

Co to ale dělám, vždyť padák stejně nemám!

Obnovu tvého těla nezaručuji, šeptl Kualkua.

Zasněžený povrch se přibližoval tak střelhbitě, jako bych dostával nějaké umělé zrychlení. Což bylo docela dobře možné. Pro skutečný výsadek to vlastně není k zahození, ale jak geometři tlumí energii pádu? Motory? Nebo padáky? Nějakým křídlem? Nebo snad mravním odhodláním?

Samy od sebe se mi vybavily veškeré reálné i nereálné bajky, kolující mezi profesionálními piloty. Letec, který dopadl na zasněžený svah, letec, který se zřítil do oranice, letec, který skončil ve stohu sena…

Vlast se blížila. Její pohostinnost měla být kratičká, ale energická.

Strach mě přešel. Naráz. Roztřásl se a rozplynul v nekonečném nebi.

Padal jsem. Bylo to přesně tak… Upnutý do křesla, bezmocný a upadající do mdlob z chladu a ztráty dechu. A sněžná pláň pode mnou už se na to setkání těšila – stejně jako celá planeta geometrů zvaná Vlast.

Už jsem se nebál.

Protože jsem umíral.

A protože jsem dobře věděl, jak vřele mě Vlast miluje.

Křeslo se nafouklo a celé nakynulo v pružnou kouli, která mě celého obalila. Pocítil jsem náraz, ale jen velice lehký, vlastně sotva zaznamenatelný. A vzápětí přišel příval světla.

Měkký obal pukl a zmizel. Dopadl jsem tváří do sněhu. Ve vzduchu kroužily droboučké vločky a dosedaly na zem.

Co mělo tohle být – obyčejný nafukovací amortizátor pro pád z dvoukilometrové výšky? To určitě ne. To není možné. Pomáhalo by to zhruba stejně jako hydraulický tlumič hrdinům Julese Verna, kteří se obřím dělem nechali vystřelit na Měsíc. Jenže tohle křeslo dokázalo pád jednoduše utlumit… To bude asi nějaké silové pole. Nějaká amortizační kapsle.

Měl jsem trochu zalehlé uši. Jinak jsem ale byl naprosto v pořádku. Kolem jen mírný, snad až příjemný mrazík a vysoké čisté nebe… Vstal jsem a setřásl z hlavy útržek lehké, skoro nehmotné tkaniny. A řekl jsem hlasem, který se rozlehl do neuvěřitelné dálky:

„Má to tak někdo štěstí!“

K internátu to mohlo být tak dva kilometry. Pokusil jsem se zauvažovat, zda odtud byl můj pád vidět.

To je víc než pravděpodobné. Pokud to ovšem není tak, že podobný pád je neviditelný. Což je ještě pravděpodobnější – při představě, že tato procedura byla vymyšlena pro skrytý průnik na cizí planety.

Útržky, které původně pokryly sníh kolem mě, zmizely. Takže padák zahrabávat nemusím.

Musím se ovšem schovat já sám. Možná bych mohl dojít k dopravní kabině a znovu zkusit ukrást kosmickou loď…

Anebo se na všechno vykašlat? Rozmáchnout se a Zrno zahodit. Nebo ho naopak pečlivě zahrabat na předpokládaném Poli zázraků? A pak se pokorně jít vzdát?

Zrno mi planulo v dlani. Kvapně jsem ho přikryl druhou rukou a tlumeně řekl:

„Brekeke… Mám tě zahrabat?“

Ohnivý útržek Stínu mlčel. Protože nebyl zvyklý odpovídat. A Nik Rimer byl taky zticha.

„My tě prostě potřebujeme,“ řekl jsem mu. „Tak to pochop… A ty taky, Niku… Vy si přece klidně žijete, na vás si hned tak někdo netroufne. Jenže Zemi nikdo neochrání. Jedině já.“

Mlčeli, protože bohové nemají zapotřebí sestoupit až k lidem a pro mrtvé je zase velmi těžké přít se s živými.

Vysoko na nebi se zrodil jakýsi zvuk a vzápětí zmizel za obzorem. Na mou loď se pořádala štvanice.

„Budeme to považovat za znamení," řekl jsem nahlas. „Budeme to považovat za svolení… Dokážu do tmy ležet pod sněhem, Kualkuo? Zajistíš mi teplo?"

Ano.

Poznamenal to stručně a věcně. Nezbývaly tu už žádné stopy – vyjma promáčkliny, kterou způsobila moje záchranná amortizační kapsle. Klesl jsem na kolena a začal se zahrabávat do suchého sypkého sněhu. Musím co nejhlouběji, až k zemi. Jak to vypadalo pro případného nezaujatého pozorovatele, nevím, ale pořád to bylo lepší než trčet na čistém bílém povrchu.

Kualkua nezklamal. Chlad jsem opravdu necítil. Jen mi prudce bušilo srdce – tak, že mi kůže jen hořela a bylo jasné, že neusnu. Symbionita mi nevypěstoval srst, jak jsem se původně obával, ale jen docela obyčejně urychlil krevní oběh. A zřejmě taky posílil vylučování tepla. Tak vida, tohle je ta nejlepší dieta – prostě ležet ve sněhu. Do večera se určitě zbavím aspoň tří kilogramů tělesné váhy…

Zahrabal jsem se do sněhu a pak už jen čekal.

Čas od času jsem ale přece jen zdříml a propadal se do zmatených, nepokojných snů. V těch snech mě kdosi stále nutil, abych se někam vydal a něco tam dělal. Svět byl znetvořený a připomínal řetězec chladných, nízkých jeskyní. Bloudil jsem jimi, nenacházel východ, trýznil se svou vlastní bezmocí a čas, jehož jsem dostal opravdu málo, zatím neúprosně plynul. Pak jsem se budil, opatrně se ve své natáté jeskyňce pohnul a zvedal hlavu z pěstí. V jedné té pěsti pulzoval tlumený nach, Zrno dokázalo prozářit i hřbet ruky. Pokaždé jsem vyhlédl ze sněhu ven a připadal si jako pštros, který si spolehlivě zahrabal hlavu do písku.

Kolem však nebyl nikdo. Budova internátu se zdála být bez života. A proč by taky nakonec ne? Po tom, co se tu stalo a když byla zjištěna smrt Patrona Pera, je docela dobře možné,

že všechny chovance evakuovali. To bude panečku radost, až tam narazím na tým tvrdých regresorských vyšetřovatelů…

Znovu jsem se nořil do sněhu a pokoušel se usnout. Den se táhl nesnesitelně pomalu. Mou loď už nejspíš sestřelili. Jestlipak se geometři dopátrají taky toho, že pilot v kabině nebyl? A nezačnou prohledávat celou trasu jejího letu? Oni přece vědí o všech možnostech plavidla! Tolik otázek, a odpovědi nikde žádné. Mluvil jsem sám se sebou, oslovoval jsem Nika Rimera, který se ukrýval v mé duši, a Kualkuovi jsem pokládal nesmyslné otázky. Jenže od sebe jsem se ničeho nového dočkat nemohl, Nik Rimer mlčel a Kualkua mě odbýval jednoslabičnými odpověďmi, jako by i jeho něco ničilo. Chvílemi jsem měl dojem, že všechno, co se stalo – z Máši a Danilova se vyklubali pracovníci státní bezpečnosti, Stín zahrnuje už půl milionu planet a děda umřel a získal nové mladé tělo –, je jen sen. Jen zmatené blouznění, kdežto ve skutečnosti jsem jen utekl z lágru geometrů a teď tu umírám ve sněhu. Možná že nebyl a není ani žádný Petr Chrumov a já jsem jen šílený regresor Nik Rimer, který pozvedl ruku na svého Patrona a byl za to po zásluze potrestán…

A tak jsem otevíral oči a díval se na ohnivé Zrno. To bylo reálné, reálnější než zledovatělý sněžný škraloup kolem mě, reálnější než rudá krev, která přitékala do dlaně, na níž leželo. Zrno – to je to nejdůležitější, protože já jsem jen jeho chodící přívažek, který je přinesl do tohoto světa.

Pak ale konečně nadešel okamžik, kdy jsem se ze sněhu vynořil a zjistil, že rudý terč Matičky pomalu zalézá za obzor. Slunce taky bylo jako Zrno, obrovité a nezúčastněné, a taky rozhánělo mé pošetilé vidiny.

„Pusť mě, Rimere," poprosil jsem. „Pusť mě, Stíne. Pusťte mě…"

Nejradši bych se býval rozplakal. Nevěděl jsem, zda mám dělat to, co chtěl Rimer, a dokonce jsem ani nechápal, jestli to ještě pořád chce. To jeho zmizení přece nebylo jen tak. Ať už snil o čemkoli a ať už psal jakékoli verše, přece jen byl krví krve tohoto světa. Měl právo darovat mu Fortny. A stejně tak

měl právo nechat Zrno mně. Jedině Rimer teď mohl rozhodnout o tom, čí planeta nakonec vstoupí do Stínu.

Ať všechno skončí co nejrychleji. Už je mi jedno, jak to dopadne, ale ať je to hned. Možná že jsem stejně svobodný jako lodě geometrů. Nebo stejná loutka jako chlapeček Dari. Anebo jsem stejně šťastný jako Nik Rimer. Hlavně ať už všechno skončí.

Postavil jsem se na nohy. Bylo mi mírně špatně, souboj s chladem byl znát. Už se ale setmělo a začínalo sněžit, bylo třeba vydat se na cestu, ať už mě na ní čekalo cokoli.

Pronikat dovnitř vodovodní šachtou bylo hloupé, jenže jinou cestu do kopule jsem neznal. Navíc pokud geometři pochopili, jak se Cizák do internátu dostal, už dávno šachtu přehradili nebo ji napěchovali sledovací technikou… Až těsně před průzračnou bání jsem zůstal stát a zauvažoval.

Sníh mě bičoval stále silněji. Jako bych tu byl včera… Opravdu včera? Ne. To už je celý týden. Celou věčnost.

Všechno už mi bylo jedno.

Našel jsem známou budku, která teď úplně tonula ve sněhu. Rozhrabával jsem závěj a zároveň čekal, že každou chvíli musí sklapnout past nebo po mně šlehne paralyzující paprsek. Ale ne, nic takového. Tady jsou dveře, opatřené klikou. Zatáhl jsem za ně a uslyšel hukot tekoucí vody. No tak budiž, zopakujme celou tu historii jako frašku.

Ale co když tam jiná cesta opravdu nevede? Budova sama má přece jen troje dveře, a ani jedny se mi otevřít nepodařilo. Kdybych měl podobu Patrona Pera, tak by to možná šlo, jenže Per je mrtev. A jeho otisky prstů už tedy budou z paměti zámků vymazány.

Inu – děj se vůle boží.

Vlezl jsem dovnitř, dvířka za sebou zabouchl a skočil do vody. Proud mě uvítal jako starého kamaráda – teplem a přátelským popleskáváním. A už mě unášel úzkým tunelem. To koukám! Že byste opravdu byli tak bezstarostní, mí milí geometři?!

Znovu mě to vyneslo do malého kruhového sálu a hodilo na mřížovanou podlahu. Voda se s hukotem valila prese mne a

plynula systémem dál. Ležel jsem a rozhlížel se kolem. Nikde nikdo. Co to proboha má znamenat?

A do mé mysli se začalo vkrádat nesmělé podezření.

To je přece nemožné. Nemyslitelné.

Jedině že by tělo Patrona Pera doposud nenašli!

Že by ho doposud nezapsali do seznamu mrtvých a mě že by naopak vyškrtli z řad živých!

Protože kdo má právo kontrolovat Patrona? Ten je přece mimo jakékoli podezření! Pokud se Patron Per rozhodl opustit internát, tak to bylo jeho velice soukromé, absolutně osobní rozhodnutí. Až se vrátí, tak všechno vysvětlí. Pravda, viděla mě Katti… A to jak v podobě Nika Rimera, tak v podobě Patrona Pera a nakonec i v mé vlastní. Že by nikomu o tom, co viděla, nevyprávěla? Nebo že by jí nevěřili?

Neuvěřitelné.

Štvanice na mou loď se ale přitom taky dá snadno vysvětlit. Přibližovala se a hlásila, že na její palubě je regresor Nik Rimer. A přitom všichni dobře věděli, že regresor Rimer zahynul během léčení v sanatoriu.

Je to zvláštní, nesmyslné, ale přitom docela dobře představitelné.

Došel jsem až k ústí tunelu, kterým sem přitékala voda, a chvíli postál pod jejím tuhým proudem. Apatie a lhostejnost pod tou studenou sprchou rychle mizely.

Tak do toho, Péťo… Tímhle kruhem musíš projít až do konce.

Po ocelových kramlích jsem vystoupal z filtrační komory nahoru. Na okamžik jsem se zastavil pod víkem a napjatě jsem naslouchal.

Vypadalo to, že nahoře je klid. Tu a tam se mi zdálo, že se tam něco ozvalo, ale jen velice slabě, takže to docela klidně mohlo být spíš bušení krve ve spáncích.

Odstrčil jsem víko; zasáhla mě prška hlíny, ale vzápětí už jsem byl pod kopulí.

„Jéé!“

Přímo od mé tváře odskočil lehký stín. Jen tak tak jsem v sobě potlačil podvědomé přání popadnout to a držet.

Takhle je to vždycky. Nejsnazší je prostě chytit a držet.

Místo toho jsem rozevřel pěst a oranžové světlo Zrna rozehnalo tmu.

Ryšavý kluk, který ode mne ve zmatku couval, narazil na strom a strnul. Rukama šátral za sebou a hledal ústupovou cestu. Poznal jsem ho hned a cosi ve mně se zachvělo.

„Neboj se, Tile," oslovil jsem ho tiše, když jsem se definitivně vyhrabal ze šachty ven. Poklop jsem nohou zasunul zpátky na místo. Chlapec mé pohyby sledoval pozorně, ale bez údivu.

Tohle Velké tajemství – tedy filtrační komoru vodovodu – znají asi všechny děti z internátu.

„Já se nebojím," odpověděl rovněž polohlasně chlapec. „A kdo jste?"

„Strašnej duch podzemí."

Nejistě se pousmál.

„Hlavně nekřič," poprosil jsem ho, „nebo se rozsypu a proměním se ve shnilej pařez." A posadil jsem se do dřepu. S dětmi je nutno zacházet jako se psy – promiňte laskavě, duchové Pestalozziho a Makarenka. Nesmíme dominovat. Nesmíme zdůrazňovat svou tělesnou převahu.

Zvlášť když se člověk uprostřed noci vyhrabe zpod země, je mokrý a špinavý a v očích mu plane zvířecké odhodlání.

„Já nebudu křičet. Protože se nebojím."

„Tak proč jsi brečel?"

Til si rychle otřel oči rukávem košile. Odpověděl však už klidně, snad i trochu nakvašeně:

„Copak to neznáte? Že se člověku někdy chce brečet…"

„Znám, Tile," přikývl jsem. „To je blbá otázka. A promiň, že jsem tě vyrušil…"

„To nic." Kluk taky přidřepl, ale jinak ke mně moc nespěchal. „Ale co jste zač? Doopravdy…"

„Mokrej a hladověj tulák. Šel tuláček ulicí, celý modrý zimou byl… Znáš to?"

Ne, tohle samozřejmě znát nemohl. Geometři tyhle prastaré vánoční elegie nepěstují. Til se na mě díval, jako by se v mé

tváři pokoušel objevit známé rysy. Jenže odkud by on mohl znát zmizelého regresora Nika Rimera…

„Jste Patron?“

„Ne. Čestný slovo ne.“

Přikývl – bylo vidět, že mi věří. Zvědavost a obava se v něm snoubily se zdvořilostí. Zvědavost jako obvykle zvítězila.

„Tak co jste teda zač?“

„Rozvědčík z jiný planety.“

Kluk chviličku mlčel. Bylo ale znát, že tahle varianta se mu zamlouvá podstatně víc než strašný podzemní duch.

„Z jiný planety?“

„Přesně tak.“

„A jste progresor nebo regresor?“

„Prostě rozvědčík. Pozorovatel.“

„Tak to bejt nemůže,“ zakroutil hlavou. „To ví každej. Nezasahování není možný z etických důvodů, podle zákona Garady a Rice…“

Najednou se zcela uklidnil.

„Vy jste Patron. A jen mě zkoušíte. Já vím, co to je – to je normální hodina. Hodina etický volby – prostě jak se zachovám…“

„No a jak se zachováš?“

Měl jsem pocit, že se úplně přestal bát. Přisoukal se po zemi blíž ke mně. Bílé kalhoty už měl beznadějně umazané, ale z toho si nic nedělal.

„To je docela složitý,“ vyhrkl se zápalem. „No, jak to dokazuje Garada… Když ta jiná civilizace vyznává jinou etiku než my, tak tu do ničeho zasahovat nebude. V tom případě je možnej buď primitivní silovej konflikt nebo korektní sousedský vztahy. Ten zásah prostě nikdo k ničemu nepotřebuje. Ovšem pokud je etika podobná, tak je nevměšování najednou nepřijatelný… Nikdo se přece nedokáže klidně dívat na to, jak trpí jeho bratři v rozumu. A zásah je pak oprávněnej. Říkám to správně?“

„Správně,“ přikývl jsem. „Nezasahování je nemyslitelný.“

„Jenže pak Ric dospěl k závěru, že když předpokládáme vlastní pomoc jiným rasám, musíme být připraveni k

analogickýmu kroku vůči nám… Je to to… no… chybný axioma!“

„Proč chybný?“ zeptal jsem se.

„No protože je chybný!“ podivil se kluk.

„Tak proč je to axioma?“

„Protože se přece nedá vyvrátit!“

Ušklíbl jsem se. Už zase jsem ve světě chybných axiomat a logických chyb. Ve světě, který tolik připomíná můj.

„A jak se teda zachováš? Když budeš vycházet ze zákona Garady a Rice?“

Til zafuněl a otřel si z tváří poslední zbytky nedávných slz.

„Nevím. Měl bych oznámit, že jste tady. Protože jste rozvědčík z jiný planety a moh byste se pokusit něco tady změnit. Jenže v takovým případě bych porušil ten Ricův závěr, protože to by znamenalo, že příštím Přátelům znemožňujeme svobodu etický volby…“

„No,“ přešel jsem do hodně důvěrného tónu, „ale tady by ti moh pomoct princip Menšího zla. Anebo princip Zvratnosti pravdy. Za jejich pomoci si velmi lehce dokážeš cokoli… Prostě to, co zrovna chceš.“

Tilovy oči se rozhořely.

„Vy jste regresor!“ zvolal radostně. „Já to vím, protože jsem čet učebnice. Tohle jsou regresorský zásady!“

Samým vzrušením mě málem chytil za ruku, ale v poslední chvíli se přece jen zarazil. Mohl jsem být regresor, tedy hrdina dětských snů, ale přece jen nejsem Patron.

„No a vy jste k nám přišel, abyste… Ale ne, už mlčím!“

Ta poslední slova vyhrkl velice naléhavým tónem – no tak, zeptejte se, zeptejte se mě přece, na co jsem pomyslel!

A tak jsem se na to zeptal.

„Vy si tu vybíráte partnera!“ vyhrkl na mě. „To já vím, protože jsem to čet! Takhle se to dělá, když se potřebujete usadit na cizí planetě, a navíc ne sám, ale jakoby s rodinou, jako to bejvalo v dávný minulosti, že se dá dohromady skupina složená z muže a ženy a ty si občas vemou eště dítě! Takže vy si teď chcete najít nějakýho kluka… nebo holku,“ jeho hlas na okamžik pohasl, „který by dělali vaše dítě…“

Podezíravě na mě pohlédl.

„No, nebo třeba mladšího bráchu.“

Mlčel jsem. Zrno v mé ruce posměšně a shovívavě doutnalo. Tak co, Petře Chrumove? Pořád ještě si myslíš, že Země potřebuje Stín víc? Že bez tebe si neporadí? A že geometři mají svůj svět v podstatě v pořádku?

„Hlavně si nemyslete, že jsem eště malej,“ poznamenal popudlivě. „Já náhodou dějiny moc dobře znám. Obzvlášť Pevnostní epochu. My s klukama si na to dost často hrajeme…“

Najednou jako by celý pohasl.

„Laki teda ten dějepis umí eště líp než já,“ podotkl sebekriticky. „A Fal je zase komediant. Ten když takhle začne dělat barona nebo kněze, tak mu to hned věříte. A úplně zapomenete, že je to všechno jen tak. Ale hlavně nikdy zbytečně nežvaní. Nikdy nic nevykecá. To mně by se to klidně stát mohlo.“

Po krátké pauze nejistě dodal:

„Grik se vyzná ve starý technice, pokud už tam maj nějaký stroje…“

Ten kluk už byl *tam.* Na planetě příštích Přátel, které je třeba okamžitě regresovat. Ačkoli, okamžitě vlastně ne, aby si tam mohl nějaký čas žít… a předstírat, že má rodinu…

„A nejsou tam třeba nějaký hodně velký rodiny?“ zeptal se Til.

Kde tam, chlapče? Myslíš na planetě Země? Vlastně všelijaké. Jenže planeta Země už brzy nebude. Ačkoli ne, to je nesmysl – přinesu tam Zrno, vstoupíme do Stínu a všechno zase bude v pořádku. I hlupáci si najdou světy podle svého gusta, politici dostanou každý svou tribunu – no a bez pitomců a politiků si budeme žít jako v bavlnce… Možná bych tě mohl vzít s sebou na Zemi. Možná i s tvými přáteli. Ať má děda radost, že se mu dostává dalšího pedagogického bojiště…

„Víš co, Tile? Já ti teď na nic odpovídat nebudu,“ řekl jsem mu.

Celý se rozzářil. Zřejmě dospěl k názoru, že všechny jeho dohady jsou oprávněné.

„Hele, a tohle máte nějakou lampičku?“

„Něco takovýho.“

„Můžu se podívat?“

„Ne. Zatím radši ne.“

Til se s tímto odmítnutím smířil celkem lhostejně. Ta ohnivá kulička pro něj byla jen nějaká zvláštní baterka – tedy naprostá prkotina ve srovnání s perspektivou, která se před ním otevírala.

„Co já tady jen tak sedím!“ okřikl se najednou velmi opravdově. „Vám musí bejt hrozná zima. Asi taky máte hlad…“

„Tos uhod.“

„Tak pojďte.“ Til vyskočil a okatě nedbalým pohybem mě chytil za ruku. „Rychle! Schováte se na našem pokoji.“

„A jak to uděláme se strážným?“ zeptal jsem se.

Til se celý rozzářil.

„Dneska má službu Fal. A ten to neřekne. Jak si myslíte, že jsem se sem uprostřed noci dostal?“

„Jenže jsou tu kamery. Celej internát je pod dohledem, kamaráde.“

„To vím,“ prohlásil hrdě Til. „Jenže my teď stálýho Patrona nemáme. A měli jsme, výbornýho! Patrona Pera. Ten odcestoval a zatím ho nikdo nenahradil.“

No jistě!

Pera ještě nenašli!

A kupodivu jsem ani tentokrát žádnou kajícnost nepocítil. Naopak jsem byl pyšný. Pyšný na to, že za hodinu v Perově podobě jsem si tu vysloužil takovou reputaci.

„No a náhradní Patroni se podívaj jen občas, co děláme… A navíc to máme promyšlený tak, aby se nedívali, když my nechceme. Čestný slovo! Nikdo vás neuvidí!“

Byl jsem příliš unavený na to, abych o jeho slovech začal pochybovat. Navíc už do mě zaťal prsty a bylo jasné, že beze mě neodejde.

„No dobře. Taks mě přemluvil.“

„Ale rychle,“ pobídl mě Til. „Fala budou brzy střídat, do tý doby tudy musíme projít…“

Kapitola šestá

Stál jsem pod sprchou a s rozkoší si užíval skutečně horkou vodu. Ještě lepší by byla vana, ale když se v tomhle světě s něčím nepočítá, tak se s tím nepočítá. Byla tu jen mělká odtoková mísa pod nohama. To v Nikově obydlí jsem podobnou askezi nepozoroval. Že by koupání ve vaně bylo u geometrů považováno za škodlivé pro děti?

Na malé poličce ležely čtyři stejné kousky mýdla a čtyři lahvičky se šampónem. Kapalina uvnitř těch čtyř nádobek byla na dokonale stejné úrovni. Představil jsem si Tila, jak pečlivě odměřuje předepsanou dávku do víčka, a zakroutil jsem hlavou.

Svůj oděv, který se mnou absolvoval veškeré zkoušky už od planety zelených ekologů, jsem vhodil do pračky. Rimer ostatně žádnou pračku neměl. Zřejmě se předpokládalo, že dospělí jsou na svůj oděv opatrnější, a tak pračku tak často nepotřebují…

Za půl hodiny už jsem byl naprosto čistý a spořádaný a strašného ducha podzemí jsem nikterak nepřipomínal. Taky oděv se mi bez ohledu na podezřelý rachot, který pračka vydávala, docela dobře vypral a byl už téměř suchý. Přehodil jsem si Zrno do levé ruky a oblékl se. Samozřejmě mi dost překáželo, ale pustit jsem je nemohl.

Tak už se konečně rozhodni, Niku Rimere!

Odevzdej svůj svět Stínu, nebo mě odsud pusť!

Nik mlčel.

Povzdechl jsem si, přihladil si vlasy a vyšel z hygienického bloku ven.

Pokoj, kde žili nejhůře zvládnutelní chovanci internátu Bílé moře, se mi zalíbil už při mé první návštěvě, když jsem do něj zavítal v podobě Patrona Pera. Celá ta středověká kulisa,

kterou si čtyři kluci vytvořili sami – slaměná rohož na podlaze, lampy s pečlivě ukrytými žárovkami, pletený závěs na okně i stůl a postele z hrubého dřeva…

Celá čtveřice teď seděla na jedné z postelí a očekávala můj příchod. Fal už se ze služby vrátil a jak vidno, ihned se mu dostalo patřičných vysvětlení. Fakt je, že když jsme s Tilem vycházeli z obřího skleníku, ten mládeneček skutečně nehnul brvou. Pohlédl jsem na Tila, který si výstražně přitiskl ukazovák ke rtům, a zadíval se na protější zeď…

„Všechno je v pořádku," ujistil mě kučeravý blonďáček. „Máme starý záznamy sledovacího systému. Co na nich spíme… A ty teď běžej. Takže když někdo koukne na obrazovku, nic nezjistí."

„Díky, Griku. Věřím ti."

Usadil jsem se na podlahu a vyčkávavě se na kluky zadíval. Tak do toho, ptejte se…

Oni nejdřív pohlédli jeden na druhého.

„Jak to, že nás znáte?" zeptal se jako první Grik.

„Protože už jsme se spolu seznámili. Před týdnem."

Nechápavě si mě změřili.

„Mluvili jsme tehdy o rozhodování. O tom, že osudy celých světů se občas ocitají v rukou jediného člověka…"

„Ale to byl Patron Per!" zvolal Til. „Vy jste Patron Per?"

„Tomu nevěřím!" vyštěkl ostře Grik. „To není možný!"

„A já zase jo!" Til seskočil z postele, vrhl se ke mně, chytil mě za ruku a posadil se vedle mě. „Hele!"

Ten si o kousek něhy přímo říkal. Pro něj nebylo důležité, jestli lžu nebo jestli mluvím pravdu – hlavní pro něj bylo, aby mě mohl považovat za Patrona… Pohladil jsem ho volnou rukou po hlavě a řekl jsem:

„Rád bych se s vámi poradil, hoši. Protože jinak tu nikoho nemám. No a pak, vy tady přece budete žít. To je váš svět. A já sám nemám právo!"

„No tak vykládejte," přikývl Fal. „Já bych řek, že to bude ohromně zajímavý."

Také on sklouzl z postele a uložil se přímo na podlahu. Ne sice hned vedle mě, ale ani daleko stranou. Grik s Lakim

zůstali sedět na posteli a snad podvědomě se přitiskli jeden ke druhému. No jistě, normální dělení skupiny jedinců v nestandardní situaci.

„Hlavně mě nepřerušujte," požádal jsem je. „I beztak to pro mě bude dost těžký. Nejdřív si všechno poslechněte a teprve pak se ptejte, když něčemu nebudete rozumět."

Přikývli všichni – včetně dvou skeptiků na posteli.

„Jsem člověk. Jenže z jiný planety. Takovou techniku jako vy nemáme, ale taky lítáme do vesmíru…"

Vykládal jsem co nejstručněji a nejsušeji. Přece jsem ten výklad nemohl roztáhnout na celonoční přednášku. A přitom bylo třeba říct jim toho tolik… O Zemi, kde v jistém smyslu doposud vládne Pevnostní epocha, na kterou si oni tak rádi hrají – i přesto, že už létáme ke hvězdám. O Konkláve, které spoutalo stovky planet neúprosnými zákony. Samozřejmě ne ze zlého úmyslu, spíš pod tlakem kruté nevyhnutelnosti. A také o tom, že příchod geometrů do našich končin kosmu vyvolal u Slabých ras naději – a proto jsem se v podobě Nika Rimera, který při plnění svého úkolu zahynul, vydal na výzvědy…

Chvíli trvalo, než mi uvěřili. Sledoval jsem, jak pomalu se jejich tváře mění, jak se v nich jednou objevuje údiv, jindy zase nadšení nad mou fantazií, a pak zase ohromený závěr, že to, co říkám, je pravda. Možná mi pomohla jejich dětská důvěřivost. Anebo třeba pocítili, že prostě neumím lhát. Laki slezl z postele a posadil se taky vedle mě. Jako poslední to vzdal Grik. Zato tak bezelstně, že si nejen přisedl, ale dokonce mě objal kolem ramen. Samozřejmě mi hned začal tykat a zašeptal:

„My ti pomůžeme, regresore Petře! Budou z vás naši Přátelé! A to vaše Konkláve taky naučíme Přátelství!"

Už si nepřipadal jako malý chlapec, žijící v internátu pod neustálým dohledem, ale jako odvážný regresor…

Nepřel jsem se s nimi. Začal jsem prostě mluvit o tom, jak se mi jeví jejich svět. Nejdřív očima Nika Rimera, zbaveného paměti. A pak už očima člověka Petra Chrumova.

Kluky to viditelně rozrušilo.

Možná jsem byl až příliš krutý. Jenže když je choroba zanedbaná, je třeba obrátit se rovnou na chirurga.

„Kriminály a koncentráky jsme měli taky. Vlastně… je ještě máme. Ale neříkáme jim sanatoria.“

„Nojo, ale co se dá dělat, když je někdo nemocnej? Když je zlej? Když druhejm překáží nebo by dokonce moh zabít?! My už nejsme malý a víme, co všechno se může stát!“ vykřikl Til a zadíval se mi do očí.

„Neříkat tomu nemoc,“ odpověděl jsem prostě.

A začal jsem jim vykládat o Hbitých přátelích, kteří se stejnou náruživostí jako ryby požírají i lidi. V nějakých deseti větách jsem na prach rozdrtil celou tu růžovou stavbu Přátelství, kterou v nich tak snaživě budovali Patroni. A pochopil jsem, že budu muset přibrzdit. V Tilových očích se znovu zaleskly slzy a bohorovnému Falovi začalo poškubávat víčko.

Já nejsem chirurg. Mě samotného to taky bolí.

Začal jsem tedy líčit, co je to Stín. Vynechal jsem jen zradu svých přátel – to je koneckonců jen naše věc. A tak jsem líčil hlavně nekonečné řetězce světů, světů zabývajících se válkou, nebo naopak láskou, nebo zemědělstvím… nebo třeba dloubáním v nose, mlácením prázdné slámy či dokonce uchopením neuchopitelných pravd…

„Takže se tam dá dělat cokoli?“ zeptal se Grik.

„Ano.“

„No a co když to, co bych chtěl já, nikde není?“

Měl jsem dojem, že v tomhle případě nejde o abstraktní otázku. A tak jsem k němu promluvil co nejpřesvědčivěji:

„V tom případě se dá najít něco hodně podobnýho. Třeba… třeba úplně prázdnej svět. Ve kterým budeš naprosto sám.“

„Já nechci nikde bejt úplně sám,“ pronesl chmurně. „No ale to teda vypadá, že ten Stín opravdu není špatnej!“

„Stín není ani dobrej, ani špatnej. To je…“ Chvíli jsem uvažoval, než jsem našel co nejpřesnější obraz. „Filtr! Asi jako ta čisticí komora na přívodu vody do internátu. Jenže tady filtr zadržuje nečistoty, kdežto ve světě Stínu jsou Fortny k tomu, aby přefiltrovávaly přímo lidi. Tam se hned pozná, co v kom

dříme. Co kdo potřebuje. No a ten filtr je proto převádí do situací, který jsou jim nejbližší – někoho do krvavý válečný lázně… a přitom přesně na tu stranu, kde mu to bude víc vyhovovat. Jiný zase vyšle jinam, aby tam pod hvězdnou oblohou sepisovali básně – dokud je to nepřestane bavit. Ten filtr je ale nelítostnej, kluci. A každej nemá sílu na to, aby jím prošel. Člověk by si možná nakonec sám se sebou poradil a nezměnil by se ani v tyrana, ani v mizeru. Jenže Stín je ochotnej pomoct absolutně komukoli. Protože právě Stín žádnou morálku nemá a nikdy neměl…“

Natáhl jsem ruku před sebe. A rozevřel jsem ji, přestože malé zvířátko kdesi v mém nitru úpělo, že pustit Zrno z ruky se nesmí…

Ohnivá kulička dopadla na podlahu a ukryla se mezi slaměnými stébly.

„Tohle je Fortna. Dostal jsem ji… Nebo vlastně ne, ne já, ale Nik Rimer. Nejspíš právě Rimer, protože mě donutil, abych Zrno přivez sem k vám. Jedině že teď nevím, co si s ním počít.“

„No a jak se dá přinutit, aby rostlo?“

To byl Grik. Jak se zdá, je ze všech nejvěcnější.

„Zatím nevím. Ale myslím, že to pochopím, až toho bude zapotřebí. Nejdřív se ale musím rozhodnout.“

Teprve teď pochopili, co to po nich chci.

„Někde daleko v centru Galaxie, pod oblohou, planoucí hvězdným svitem…“

„Jasně, já si to pamatuju,“ přerušil mě Til. „My všichni si to pamatujem. Vlast se stěhovala v celkem pěti etapách a po tý první se nebe skoro nezměnilo.“

„To teda není pravda – náhodou změnilo!“ nesouhlasil Grik. „Tys tenkrát byl eště úplnej mrňous, kdežto mně byly už tři roky. Já si to pamatuju!“

Tři jejich roky je šest našich. Geometři svou planetární soustavu stěhovali téměř sedm *skutečných* let, to je zkrátka něco jiného než jejich čiperné kosmické lodě… Počkal jsem, až po tomhle komickém sporu poleví napětí a pokračoval jsem:

„Pod nebem, planoucím hvězdami, je v centru Galaxie jedna planeta… Ani nevím, jak se jmenuje. Ale ono je nakonec jedno, jak každej z nás pojmenuje svou Zemi. Ale kdyby se vás třeba někdo ptal," ušklíbl jsem se, „můžete říct, že má číslo B-642. Když se ale na vás ten dotyčnej neusměje, tak se s ním dál nebavte."

Poslouchali to všechno bez dechu. Jako zjevení. Však jsem taky chtěl, aby to pro ně zjevení bylo:

„Na tý planetě je plno lesů, řek a hor. A taky mám takový tušení, že tam budou i moře. Dokonce se domnívám, že by se tam daly najít i pouště a ledovce… Taková je to planeta – samozřejmě nic tak strašně zvláštního. Ostatně všechny pevniny na ní jsou dokonale nepravidelnýho tvaru, každej dům vypadá jinak a nikoho ani nenapadne, že by před svým domem měl sekat trávu…"

Poslouchali mě. Opravdu poslouchali. Mnohem pozorněji, než když jsem mluvil o hvězdných válkách, Křišťálové alianci a lidech, kteří se proměnili v čistý rozum.

Slyšíš mě ale taky ty, Niku Rimere?

Zcela zničený a rozdrcený, zrazený a zapomenutý nejlepší regresore světa geometrů, který ses na svou Vlast nakonec přece jen vrátil.

Slyšíš mě?

„Stojí tam dům. Taky nijak zvláštní. Jedině snad, že je hodně velkej. Je to dvoupatrovej kamennej dům, v němž žijou jen tři lidi. Otec, matka a syn. Každej z nich má svý problémy. Muž Kelos se bojí, že přestane být člověkem. Ví, že ho čeká nekonečná cesta, a bojí se na ni vydat. Což je docela zvláštní pohroma – bát se sebe sama. Možná je to tím, že si až moc zvyknul nést odpovědnost za jiný a činit těžký rozhodnutí. To se taky stává."

Rimer mě asi neslyší. Ale ti kluci ano. A jak!

„A taky tam žije Rada. Krásná mladá žena. Ta moc miluje Kelose. A bojí se, že Kelos se vydá kupředu a ona ho bude muset následovat. Jenže ona nikam odcházet nechce. Jí se líbí být člověkem, jenže ve Stínu je jaksi stydno se k něčemu takovýmu přiznávat."

„Ty jsou ale hloupý!“ rozhodl se Laki, který se rovněž rozhodl vstoupit do debaty. „No nejsou hloupý?“

„Spíš unavený,“ opravil jsem ho. „To se může stát každýmu. A pak maj eště synka Dariho. Je o něco mladší než vy. No a ten má největší problém. Jenže to se strašně těžko vysvětluje, to byste museli vidět sami a sami se snažit tomu porozumět. Taková je to planeta…“

Díval jsem se na ně a usmíval se.

„Já bych řek, že když k jejich domu jednou přijdou čtyři kluci… Statečný kluci, možná jen trochu rozpačitý, tak jim to rozhodně nebude na obtíž. Možná že se dokonce vyloženě zaradujou.“

Choval jsem se jako dobytek, to ano.

Přímo neuvěřitelný.

Snažil jsem se z nich vymámit odpověď, kterou jsem potřeboval slyšet. Nesliboval jsem těm nešťastným klukům to, co se jim může stát, až vkročí do Fortny, ale to, o čem sní. Maminku, tatínka a domov.

Jenže Stín je přece to, když se vám uskuteční, co si přejete, no nemám pravdu?

„A ty se tam vrátíš, Petře?“ zeptal se tiše Til.

„Časem. Musím stisknout Kelosovi ruku. A říct mu, jak moc mu děkuju. A vůbec bych se tam chtěl zastavit na návštěvu…“

Je to kotva. Spouštím kotvu. Natahuji vlákna mezi jednotlivými světy. Předu novou realitu – a to nejen pro skupinku těžko zvládnutelných mládenečků z internátu geometrů, ale i pro Kelose, pro sebe samotného a vůbec pro všechny, kdo projdou Fortnami.

Křesťanské náboženství zná jeden takový pojem – duchovní čas. Kdybychom ten pojem chtěli přeložit do učené řeči, asi bychom museli říct, že je to čas, který nemá směr. Čas, v němž princip kauzality funguje způsobem nanejvýš neobvyklým.

No a já zřejmě žiju právě v tomto duchovním čase. A pokouším se buď vytáhnout tyhle čtyři kluky z uniformně

laskavého světa geometrů – anebo se snažím vrátit z ohně Kelose.

Jenže kdo zná odpověď, když je ukryta ve Stínu?

„Když teď budeš chtít…“ Til natáhl ruku k Zrnu. Nedotkl se ho však a rukou zase ucukl. „Tak se po celý Vlasti objevěj Fortny?“

„Asi ano.“

„Tak proč to nechceš?“

Tohle už ani nebyla otázka. To byl ortel. Výzva. Nesnesitelná pohana. A já pochopil, že Nik Rimer přece jen dosáhl svého. Zrno čekalo. A já už se s Nikem dál nepřel…

„To je dobře, že se Petr nepouští do skutků, které nelze zvrátit…“

Cizí hlas za zády mě švihl jako rána bičem. Tváře chlapců se protáhly a ztuhly, čímž rázem ztratily dosavadní přirozenou živost.

„Nejnepříjemnější, čeho se v životě můžeme dopustit, je nezvratný čin. Schopnost se něčemu takovému vyhnout… a oddalovat okamžik rozhodnutí je velké umění.“

Otočil jsem se. Kualkua v mém těle cosi nesrozumitelně mumlal – o tom, jak těžké je sledovat situaci v nedokonalém lidském těle a že je připraven zahájit bojovou transformaci… Neposlouchal jsem ho, jen jsem se díval na muže, který vstoupil do dveří.

Trochu jsem ho znal.

Od okamžiku, kdy jsem navštívil Světovou radu.

Byl to komandant Dálkové rozvědky Big.

Mohutný světlovlasý chlap s otevřenou příjemnou tváří.

Bývalý šéf Nika Rimera, jestli se nemýlím.

Nejpodivuhodnější na tom všem bylo, že děti ho taky znaly. Grikovy oči se rozhořely. Fal se začal usmívat a Laki pomalu vstával. Jen Til dál zůstával pod ochranou mé ruky.

„Dobrý den, chlapci,“ pronesl laskavě Big. Patronem s největší pravděpodobností nikdy nebyl, zato se mohl pochlubit mnohem větší proslulostí.

„Dobrý den, Komandore Bigu!“ ozvala se celá obtížně vychovatelná skupina skoro sborem.

Zmocnil se mě podivný pocit. Ne, zrady ne, spíš jako by si ze mne někdo tropil posměch.

Na Vlast se vloudil had-pokušitel v podobě Nika Rimera… Jenže nikdy nebude mít dost jablek na to, aby svedl z pravé cesty i toho nejméně zkušeného z mladých geometrů.

„Řekněte nám, Komandore Bigu – tohle je školní hodina?“ otázal se naléhavě Til.

„Ne, hoši. To není hodina. Všechno je přesně tak, jak jste to slyšeli. Mluvili jste s rozvědčíkem z jiné planety.“

Til mi pohlédl do očí.

„Ale přesně to jsem vám přece říkal!“

Chlapec se nenápadně odtáhl.

A je to. Všechno je v pořádku. Dokud celá situace zůstávala na pomezí hry – mohli připustit v podstatě cokoli. I že ve vesmíru jsou statisíce obydlených planet a že všechny se předělat stejně nedají. I že Hbití přátelé jsou odporné pažravé potvory, které nemáme mít rádi, ale naopak je likvidovat napalmem.

Jenže pak do toho všeho přijde zdejší slavný hrdina komandant Big. A v pár větách zase všechno uvede na pravou míru.

„Mohu i nadále počítat s vaší uvážlivostí, Petře?“

Big i nadále zůstával u dveří. Bylo málo pravděpodobné, že by se mě snad bál, naopak, z každého jeho pohybu vyzařovala sebejistota. Spíš nechtěl, abych se zbytečně polekal já.

„Jak to myslíte?“

„Přesně jak to říkám. Doufám, že se nehodláte znovu vrhnout po Zrnu.“ A rychle pohlédl na tečku, rdící se na rohoži. „A také že nebudete chlapců chtít zneužít jako živého štítu.“

Udělalo se mi skoro zle.

„Zrno si vezmu. To se na mě nesmíte zlobit.“ Big neřekl nic. „Chlapci ale můžou odejít – terorizmus jsem odjakživa nenáviděl.“

„Máme odejít, Komandore Bigu?“ zeptal se Grik.

Jak snadno opouštíte svou pevnost, hoši! Bez boje, bez paniky a bez slz. Prostor hry, v níž jste byli ochotni kácet

autority, hledat alternativy a činit vlastní závěry, jste vyklidili bez sebemenší námitky.

Je to všechno komedie, hoši. Obyčejná komedie. A taky cenná lekce pro mě. Abych si příště nemyslel, že starší generace je moudrá a mladší zase nepředpojatá.

„Ne. Posaďte se. Slyšeli jste až příliš mnoho na to, abyste teď odcházeli."

Ironický podtón téhle věty jsem samozřejmě zaznamenal jen já. Kluci se poslušně rozešli a usadili se každý na svou postel. Big si přirozeně nemyslel, že se dověděli „až příliš mnoho". Spíš se chystal ještě jim naložit.

„Co chcete?" zeptal jsem se.

Big se zachmuřil:

„Já? Kladete zvláštní otázky, Petře. Ale já vám odpovím. Například bych si přál vidět Nika Rimera. Toho báječného chlapce Nikkiho, který miloval svou Vlast."

„To, že zahynul, není má vina. Vtrhli jste do cizího kosmu. A vyslali jste do něj rozvědčíky… s debilním úkolem získat zajatce. Nik se snažil. Pustil se sám do boje s celou eskadrou. A nakonec se stal zajatcem sám – želbohu zajatcem mrtvým."

Big přikývl. Pohodil hlavou tak, až se mu dlouhé plavé vlasy rozsypaly po ramenou.

„Proti takovým aktivitám jsem protestoval. Opravdu protestoval. Věříte mi to?"

Nevím proč, ale věřil jsem mu. Možná proto, že měl tvář poctivého člověka. Tvář, která si lidi uměla získat.

„Takže teď položím otázku já: Jak zemřel Patron Per?"

Ví to. On to ví! Zato tváře chlapců se okamžitě proměnily.

„Bylo to krvácení do mozku. Já to nechtěl. Zabil ho strach… napětí…"

„Věřím vám."

Big působil dojmem člověka, který si usmyslel, že udělá co nejlepší dojem.

„Jeho zdraví skutečně nebylo nejlepší. Už dlouhá léta. V jeho situaci by bylo rozumnější myslet na odpočinek, na léčení, jenže on…"

Umlkl. A já stále ještě nerozuměl, co to vlastně chce…

Že by jen získával čas?

„Asi bych vám měl něco říct…“

Big si povzdechl a přímo u dveří přidřepl. Bezděky jsem si vybavil, jak jsem sám udělal totéž, když jsem se ve skleníku pouštěl do řeči s Tilem. Byl velmi statný, ale řekl bych, že v tomhle ohledu jsem za ním nijak nezaostával.

Prostě mi došlo, jak komická je tohle situace. Pokoušeli jsme se navazovat kontakt úplně stejnými metodami. Jenže já nejsem dítě, Bigu…

„Tak především, Petře. Můžeš přísahat, že všechno, co jsi řekl, je pravda?“

„Ano.“

„Ale jak potom…“

Zarazil se – a vzápětí nasadil úsměv tak smutný, že jsem z toho byl celý nesvůj.

„Div jsem tě teď neoslovil Niku. Dávno jsem se přitom smířil s myšlenkou, že už není, ale stejně…“

Cosi se ve mně zachvělo. Cosi z Nika. Nechal jsem si to ale pro sebe.

„Jak jsi prošel kontrolou? Nemám na mysli genetickou prověrku, ale zkoumání paměti. Když tě poslali do sanatoria, měl jsem najednou dojem, že něco není v pořádku. Tak jsem si záznamy prohlédl sám. Jenže všechno bylo jeho… asociativní řady, logické řetězce, emocionální stavy… Jaks to udělal?“

„Všechno, co se z něj podařilo uchovat, je ve mně. Řekni mi jednu věc – nalétal toho hodně?“

„Ano. Nik měl rád samotářské hlídkové lety. A nejradši ze všeho volný průzkum.“

„Mluvil s lodí. Z nudy a samoty… jí recitoval své verše, hádal se s ní a popichoval ji…“

„Hádal se? S lodí?“ zakroutil Big nechápavě hlavou. „Ačkoli ano, to je celý Nikki.“

„Nevím, zda mám právo o tom mluvit, ale někdy se mi zdá, že ještě žije.“

Big přikývl:

„V našem světě jsi cizí, Petře. Ale v jistém smyslu jsi můj kolega. Proto budu taky upřímný. Slyšel jsem celý tvůj rozhovor tady s chlapci a chápu, k čemu jsi ho potřeboval."

Ach bože, vy moji mladí géniové! Tak vy jste odpojili kamery!

„Hledal jsi ospravedlnění. To chápu… To znamená, že ses ještě nerozhodl, co se Zrnem uděláš. A to je dobře."

Já si červenou kuličkou volně pohazoval a čekal jsem, co bude dál.

„Bylo těžké pospojovat si to všechno do jednoho logického celku, Petře. Můj svěřenec Nik Rimer zmizel, ale najednou se vrátil, i když s poškozenou pamětí. Pak zvedl ruku na Patrona. Dostal se do sanatoria. Vyvolal tam vzpouru. To všechno je myslitelné, ale postavit se Hbitým přátelům, a utéct jim…"

Big zakroutil hlavou.

„Když pak zmizel Patron Per, uvědomil jsem si, že něco asi není v pořádku. Informace jsem z nich musel páčit jako z *nepřátel*. Byl to pro tu malou, ale hrdou rasu šok – potkat člověka, který je ve všech ohledech předčí a dokáže je zabíjet holýma rukama. Jenže postupně mi to do sebe začalo všechno zapadat. V podobě Nika Rimera na Vlast pronikl Cizák. Náš život však nepřijal. Unikl. Pilot, který ztratil paměť, pak zmizelá loď. Skládal jsem to všechno dohromady jako mozaiku, ale nikdo mi nevěřil, Petře. Nakonec mi prostě neuvěřili. Per prý zažil těžkou krizi a bylo možné, že se chtěl uchýlit do samoty. Pilot zase dostal díky Matičce úpal. A zmizelou loď prý mohli unést chovanci jednoho internátu, kteří byli zrovna na útěku. To všechno se přece může stát. Pro Světovou radu je vždycky lepší likvidovat podobné případy jako náhodnou shodu okolností. Jenže já pochopil, že to žádná náhoda není…"

„Copak ti Katti nic neřekla? Ona přece viděla…" Umlkl jsem v půli věty. Ne, přítelkyně Nika Rimera přece nemohla smlčet to, co věděla o Cizákovi, který na sebe postupně vzal Nikovu a pak i Perovu podobu… Ale stejně – připadal jsem si, jako bych ji vyzradil.

„Předpokládal jsem, že to víš.“ Bigovy oči na okamžik zledověly.

„Co?“

„Lékařka a exobioložka Katti Tamer… odešla.“

Zachvěl jsem se.

Černá číše noci. S temným plamenem na dně. Zrnka písku, planoucí ve vzduchu… Padající hvězdy… *Loučení.*…

No to snad ne!

Tak ono je to obludně velké krematorium smrt, proměněná v divadlo. To bych opravdu nevěřil!

Znovu jsem uviděl Kattinu tvář, tisknoucí se ke sklu dopravní kabiny. A uslyšel ten křik – „Nikki!“

Krematorium. To ano. Ale nejen pro mrtvé. Také pro ty, kdož chtějí odejít. V tomhle ohledu jsou geometři, jak se zdá, přímo neuvěřitelně tolerantní. Nikde žádné ploty a žádný personál… Stačí překročit kamennou hranu a řítit se ohni vstříc…

„Katti Tamer, lékařka a exobioložka, loučení…“

Kráčel jsem po nekonečné pláži. Tvrdý a soustředěný, odhodlaný ukrást loď a vrátit se domů.

A Katti vkročila do ohně.

„Tak tys to nevěděl…“

Regresor geometrů Nikki Rimer, který spal na dně mé paměti, se probudil a zakřičel. Bez jediného zvuku, tak, že jsem to slyšel jen já.

Big přejel pohledem po dětech. Byly celé schoulené a vylekané. A řekl:

„Tak takhle to všechno je, chlapci. Slova o svobodě jsou vždycky krásná. Vždycky můžeme říct, že svobody je málo a že je jí zapotřebí víc… Jenže pak za sebou můžeme nechávat zármutek a smrt.“

„To je vaše vina!“

„Moje?“

„Celé vaší planety… Katti… prostě neunesla… že Nikki je živ i mrtev zároveň!“

„Jak krásně ti to všechno hraje, Petře. Patron Per nevydržel a zemřel. Katti už to taky dál nemohla snášet a odešla sama. A ty za nic nemůžeš.“

Nik Rimer ve mně utichl. Celý se scvrkl a znehybněl… ve snaze zachytit se posledních ostrůvků své duše.

„Když jsem se dověděl, že zmizelá loď se vrací, že prolétá nad územím internátu a že oznamuje přítomnost regresora Nika Rimera na palubě, pochopil jsem, kde tě mám hledat. Tebe… a ne Nika, který zahynul v boji. Zločinec se vrací na místo svého činu. To jsem věděl, a proto jsem tě našel.“

„No a co teď, Bigu? Taks mě našel. Odposlouchal jsi náš rozhovor. Ale co dál?“

„Přinášíš jen neštěstí, Petře. Do našeho světa jsi přišel jako nechtěný a nezvaný host. A ještě ke všemu… s tímhle.“

Pohlédl jsem na Zrno.

„Ty ho ale nepoužiješ,“ řekl Big. Naprosto klidně a oznamovací intonací. „Nedokážeš to. Ty nejsi z našeho světa. Stín nepřichází násilím – a to je to jediné, co nás zachránilo. Snad si nemyslíš, že jsi první, kdo dostal takový dárek? Já měl taky takové Zrno, Petře. A víš, kde je? Shořelo v paprscích Matičky. Já dobře věděl, že my Stín nepotřebujeme. A dokázal jsem se toho daru zbavit. Já přece taky prošel světy Stínu, Petře. Nevím, kolik planet jsi viděl ty, ale já byl na dvanácti. A všechny mi předvedly jen špínu a bolest. Byly to světy, které potřebují pomoc. A my jednou budeme schopni jim ji poskytnout.“

No prosím.

Nik Rimer a společně s ním já jsme jen zopakovali cestu, kterou před námi podnikl Big. A každý z nás ve Stínu uviděl jen to, co tam vidět chtěl. Komandant Big strategický prostor pro zásah, terén pro nastolení Přátelství.

„Internát je zablokován, Petře. Dokonale. Přišel jsem sám a věřím, že budeš mít tolik zdravého rozumu, abys mi nevzdoroval. Jistě, já vím, máš určité… schopnosti a možnosti… Ale stejně mi neutečeš.“

„Ale co Ricovo chybné axioma?“ zvolal Til.

Big si chlapce protektorsky změřil:

„V tomto případě bychom měli vycházet z principu Menšího zla.“

No vidíš, já ti to říkal, Tile…

„Bojoval jsi čestně, Petře. Ale prohrál jsi. A to ne proto, že my jsme silnější, ale proto, že na naší straně je pravda. Ty v sobě nemáš víru, souhlasíš? A Stínem taky nejsi zrovna nadšen. Takže si myslím, že by nemělo cenu dál hromadit chyby…“

Vstal, povzdechl si a natáhl ke mně ruku:

„Odevzdej mi Zrno. Nepatří ti, Petře. V našem světě stejně nedokážeš Fortny aktivovat.“

„A čeho se tedy bojíš, Bigu?“ otázal jsem se ho.

„Tvých chyb. Nových obětí. Zlo jsi tu už rozšířil. Předestřel jsi před chlapce svou stranu pravdy, svůj náhled na náš svět. Tvrdě a cynicky…“

„Zasel jsem símě pochyb?“

Big nerozuměl. Byla to ryze pozemská fráze, doslova přeložená do jazyka geometrů.

„S chlapci teď budou nuceni pracovat nejlepší Patroni Vlasti.“

„To nic, s tím si poradíte. Řekl bych, že tu máte i dětská sanatoria.“

„Jsi cynik, Petře. Pak tedy přemýšlej o svém světě. Vy a my jsme jedno, a stejně nezbude nic jiného, než abychom žili společně. Budeme se přátelit, bojovat a společně budeme kráčet dál ke štěstí. Navrhuji, abychom to udělali takhle: Ty mi dáš Zrno. To pak bude zničeno. A my dva se vypravíme na ústředí Dálkové rozvědky. Promluvíme si tam o tvé rase a o tom, co můžeme jeden druhému dát. Nepovažuj nás jen za dogmatiky, Petře. Ono vůbec není nutné vracet váš svět až někam do doby kamenné. Můžeme naopak…“

A začal doslova překypovat možnostmi, návrhy a alternativami. Nabízel rovnocenné kontakty, Přátelství a pomoc – vždyť Země je dnes v naprostém područí jiných ras… Zkrátka všechno to, co mi říkal dědeček, když mi navrhoval, abych si vybral menší zlo. Svět geometrů není statický, vyvíjí se a vůbec není tak špatný… Ostatně jsem

ochoten ihned odpřísáhnout, že pozemský svět se řídí lepšími zákony?

Inu ano, možná že máš v lecčem pravdu, Bigu. Váš svět hledá svou cestu. Stejně nemotorně jako ten náš, ale neuchyluje se přitom ke lhostejné libovůli Stínu.

A já opravdu nemám právo vracet vás do Stínu, od nějž jste tak zoufale utíkali. Není ve mně dost zavilé víry, jíž je k něčemu takovému zapotřebí.

Pochopil jsem, že všechno, co mi říká, vlastně není určeno přímo mně. Já už jsem v pasti. Je ale třeba, abych se vzdal a tady před těmi kluky se přiznal, že jsem se mýlil, když jsem se je opovážil přesvědčovat, že jejich svět je nedokonalý.

„Pojďme, pojďme, Nikki…“

Tohle říkat neměl. Okamžitě trpitelsky svraštil čelo, jako by se chtěl za svou chybu omluvit. Jenže Nik Rimer ve mně už se pohnul a vydal se na cestu z mého nitra ven.

„Bigu Altruisto!“ oslovil jsem ho. „Proč ti tak strašně vadí zrovna tahle přezdívka? Nemysleli jsme to špatně, když jsme ti tak začali říkat. Vždycky ses stavěl za ta nejlepší řešení, za minimální ztráty, za snášenlivost k cizím tradicím a obyčejům. Ale tu přezdívku přitom rád nemáš…“

„Petře!“

„Jsem Nik. Nik Rimer. Souhlasím s tebou – Petr Chrumov za náš svět rozhodovat nemůže. Ale já ano.“

A Nik nadhodil Zrno ve dlani. Nadhodil ho – a zase chytil. Ohnivá kulička kolem sebe rozstříkla snop pichlavých jisker.

„Samozřejmě, Bigu… Pro obyčejného člověka je to úkol skoro neřešitelný – změnit najednou celý svět. Pro obyčejné lidi je tu proto Stín. Ale my jsme regresoři. My jsme zvyklí rozhodovat za celé světy. Zvláštní pocit, není-liž pravda?“

Stále jsem čekal, až se Big vrhne kupředu. Silových rozuzlení se nikdy neštítil, v něčem takovém mu ten jeho altruizmus rozhodně nepřekážel. Ale stále ještě nemohl uvěřit.

„Ale neutekli jsme před Stínem právě proto? Před tím, že nás urážely světy, které si žijí podle vlastních zvyklostí. Světy, kde rozhoduje každý, ale výhradně sám za sebe.“

„Nedělej to, Nikki! Nepropadej zase tomu svému dětinskému maximalizmu! Vlast nepotřebuje Stín!“

„V jistém stínu jsme už dávno všichni utonuli, Bigu. Všichni. Přesně toho dne, kdy se pro nás slovo staršího a zkušenějšího stalo zákonem. Když jsme si zvykli neochvějně věřit v Patrony… Kdy jsme v učiteli začali vidět boha, v každém, na koho jsme narazili, Přítele, a v každé nové hvězdě výzvu! A tuhle svou zaslepenost jsme proměnili ve věčnost. A já věčné věci nesnáším, Bigu! Docela nedávno jsem začal své lodi recitovat verše. Chceš si je taky poslechnout, Bigu? Ty jistě nejsi o nic horší posluchač než kosmická loď, a přece jsem se nikdy neodhodlal přednášet právě před tebou…“

Big mlčel. A Nik Rimer, který od útlého dětství nikomu žádné verše nerecitoval, najednou spustil:

Hlásek dětství
z dálných dálav do mladosti dolétá
Výrostek jím zhrdá a slyšet ho nechce
ne ne
mumlá velmi tence
to přec vůbec nejsem já, je to jen dítě
které neví, co mluví
Ale dítě vždy říká jen to, co ví
dokonce i když mlčí a hlavně když mlčí
A výrostek roste a vyrůstá
ale dokud ještě nevyrost
neumí v sobě potlačit ani zmatky,
ani slzy, ani smích
Vychovatelé by chtěli, aby z něj
vyrostlo totéž,
co z jiných, jež už vyvedli na cestu
jemu se ale nechce myslet na povel
a nechce se mu ani jenom dle rozkazu snít…
Do dětství zpátky chtěl by jít.

Nik Rimer se zasmál, Nik mrkl na chlapce Tila.

Zrno znovu vzlétlo do vzduchu. Big ho ostře sledoval a byl připravený vrhnout se okamžitě kupředu – přesně ve chvíli, kdy mu šílený Nik Rimer a Cizák Petr Chrumov, kteří splynuli v jedno, dovolí upadnout na zem. Asi v tom byl symbol, který umožňuje Zrnu klíčit – v tom pádu.

Petr Chrumov Zrno zachytil.

Nik Rimer ho nechal dopadnout.

Ohnivá kulička kolem sebe znovu rozprskla jiskry a vnořila se do slaměné rohože.

Druhé Zrno jsem pevně sevřel v hrsti.

Big klesl na kolena a zoufale natáhl ruce do míst, kam Zrno vlétlo. Zapraskala zpřelámaná a potrhaná stébla. Hladká, lesklá podlaha byla dokonale čistá a prázdná. Žádné Zrno na ní neleželo. Nebylo tam nic.

Jen sotva postřehnutelné *cosi*, co už prorůstalo kamenem, kovem, umělou hmotou i dřevem, co prorůstalo celou Vlastí Nika a Biga, Taga a Hana, Katti a Pera. Prostřelovalo to celou planetu křížem krážem a protkávalo ji hustou sítí Forten.

„Sbohem, Nikki," zašeptal jsem. „Sbohem, Niku Rimere. Svou povinnost jsi splnil."

Už ve mně nebyl.

Nik Rimer odešel společně se svým Zrnem. Vrátil se na Vlast, která se stane planetou Stínu. Vrátil se navždy.

„Cos to udělal! To je přece nezvratné, Rimere!"

„To on věděl," souhlasil jsem. „Dlouho to v sobě potlačoval. Ale byla to jeho volba, Komandore Bigu!"

Big se zvedl. Teď už stál na malé, ale stále se rozšiřující skvrně Fortny. Nedělo se s ním nic a mě to nepřekvapovalo – komandant Big miloval svou Vlast takovou, jaká až doposud byla. Miloval ji ostatně stejně, jako já svou Zemi.

„Okamžitě opusťte tento prostor, děti," zašeptal. „Všichni se okamžitě evakuují do kopule. Rychle!"

Dveřmi sem dolétal nějaký hluk. Ano, Big sice vstoupil do místnosti sám, ale další za dveřmi pozorně sledovali všechno, co se tu odehrávalo. Teď se asi budou dít věci!

Co všechno se asi stane na téhle sebevědomé, jednotné a mocné Vlasti?

„Rychle ven, děti!“ vykřikl znovu Big s nenávistnýma očima, upřenýma na mě.

Co blázní, copak to nechápe? Fortna už zabírala celý střed místnosti. Pokud se kluci chtějí dostat ven, musí přes ni přejít. Třeba se jim to povede.

Já si to ovšem nemyslel. Dívejte se – Tile, Griku, Fale a Laki. A rozhodněte se sami. Fortnu už přece musíte cítit.

A to znamená, že vás volá.

„To si zodpovíš,“ sykl na mě. „I kdybych nebyl v právu… A ať si mě klidně potrestají, ale ty si to zodpovíš! Ty neunikneš!“

Zřejmě měl za to, že si se mnou poradí. Inu, možné to je. Regresoři zřejmě dokážou ledacos.

Zasmál jsem se a pokročil kupředu, do středu Fortny. Svět se zahalil do bílé záře.

„Myslíš, Bigu? Řekl bych, že se mýlíš!“

A svět geometrů se rozplynul, zmizel ve Stínu.

Najednou jsem měl pocit, že opravdu slyším hlas Nika Rimera, hlas, který mi téměř patřil. Byl tichý a daleký:

A naše paměť
z čeho ta se skládá
jakpak ta vypadá
a jaký potom mívá vzhled
ta naše pamět
Možná, že kdysi pro vzpomínky
na chvíle klidu byla zelená
však teď je barvy krve košatina pletená
s maličkým ubitým vesmírem uvnitř
a s nálepkou zvenčí se slovem NAHOŘE
a se slovem DOLE
a s *nápisem KŘEHKÝ OBSAH*
s obrovským rudým písmem
nebo modrým
nebo fialovým
ostatně proč fialovým
klidně šedohnědým

když si teď můžu vybírat.

Tak si vyber, Niku Rimere. Ode dneška na to máš navždy právo.

Na rozdíl ode mne – protože pro mne byl každý průchod Fortnou **postižením,** a já tentokrát dokázal porozumět sám sobě.

Kapitola sedmá

Čekali. Prostě na mě ty dva dny, co jsem tu nebyl, čekali. Navzdory logice, navzdory tomu, že regresor Nik Rimer unikl a že s sebou odvlekl jak Petra Chrumova, tak i Zrno.

Jiné východisko samozřejmě neměli. Neměli by dokonce ani příležitost sdílet neblahý úděl rodné Země. Všichni jsme už prošli Fortnou, všichni jsme se stali součástí Stínu. Takhle zvláštně to nakonec dopadlo – přestože jsme Stín odmítali a vlastně ho zavrhovali, byli jsme nakonec odsouzeni k tomu, abychom dostali jeho hlavní dar. Nekonečnost volby. A přesto bych něco takového asi nedokázal. Jen čekat, už v nic nevěřit – ale přece jen čekat.

Já jsem přece alespoň šel. Taky jsem v nic nevěřil a v nic nedoufal, ale pohyboval jsem nohama, činil krok za krokem.

Seběhl jsem z návrší tam, kde se ve stínu leskly hrany kosmické lodě Obchodní ligy. Když tak ležela přímo na terénu, vypadala jako spící zvíře, jako hlubokomořská obluda, vyvržená na břeh. Ta loď mi připadala cizí a za duši mě rozhodně nebrala. Byl to jen mrtvý kus cizího železa.

Jediným orientačním bodem, k němuž jsem šel a který jsem cítil, pro mě byly postavičky lidí.

Samozřejmě tu nepálili dříví. Bludná planeta Stínu byla bez života, a to zřejmě navždy. Ve výčtu myslitelných světů přece musí být aspoň jeden, kde po životě není ani památky. V ohni klidným a vydatným plamenem hořely bílé kostky stejné velikosti. Jak se zdálo, Obchodní liga si zkrátka na živý oheň potrpí.

Přistoupil jsem k ohni a natáhl k němu ruce.

„Tak kdopak jsi tentokrát?“ zeptal se dědeček.

Naše oči se setkaly.

„Nik Rimer odešel. Už navždy.“

Jen přikývl.

„No a ty? Kdo jsi ty?“

„Tvůj vnuk, dědo.“

Pohlédl jsem do jejich tváří. Asi v tom byl kus spravedlnosti, že jsem je zradil, opustil, odešel od nich – a zase se vrátil.

Pokud mi odpustí, tak jsme si kvit.

Děda táborák obešel, posadil se vedle mne a objal mě kolem ramen.

„Bylo to těžké, Pete?“

Přistoupila ke mně i Máša a taky mi položila ruku na rameno.

„Takže Zrno se zase rozdělilo, Péťo?“

„Ano.“ Několikrát jsem ohnivou kuličku obrátil v prstech. „Přesně tak – rozdělilo se.“

Počtář prošel rovnou ohněm. Měl za to, že teď už si na nic hrát nemusí. Položil se mi k nohám a zvedl trojúhelníkový čenich:

„Zeptej se Kualkuy, Petře, kolik zbývá času.“

„Nezbývá už vlastně nic,“ řekl jsem lehce. „Skoro nic. Silný rasy už se sešly, aby rozhodly. A my to nestihnem. To prostě nejde. Přemísťovat se v prostoru okamžitě nedokázal ještě nikdo. Než se dostaneme k Citadele, stačej Silný zničit Zemi a zaútočit na geometry. Škoda jich. Oni to taky nemaj lehký.“

„A co na Citadele?“ svraštil čelo dědeček. „To se snad chystáš předstoupit před Silné rasy a dokazovat jim, jací jsme ohromní?“

„Já tě chápu – vypadá to hloupě. Ale na Zemi bychom cestovali stejně dlouho. A co taky teď na Zemi?“

„Máme přece Zrno…“

„Vem si ho,“ strčil jsem kuličku dědovi do ruky. „Ty bys byl schopnej odevzdat Zemi Stínu?“

„Já ne. Dostals ho přece ty!“

„Já ho taky nedostal, dědo. Dostal ho Nik Rimer, kterej pro svou planetu jiný východisko neviděl. A to druhý – to si vzal

Kualkua. Pro něj to je lehký a přirozený. Čím větší prostor má k dispozici, tím líp.“

Jen Danilov mlčel a prohlížel si mě přes plameny. Nějak nápadně zestárl, ten čacký hrdina společnosti Transaero. Shrbil se a pohasl, jako by z něj vyždímali všechny síly.

A presto to byl právě on, kdo první pochopil a přikývl.

„Stín přichází jen k tomu, kdo ho chce,“ vysvětloval jsem trpělivě. „A nikdo z nás není schopnej ho přijmout. Protože v týhle loterii jsme pořád vyhrávali až moc nepříjemný světy. Takže dokonce i kdybysme Zrno na Zemi přivezli, tak nám tam z něj nic nevyroste. To nám není dáno.“

„Jsi si tím jist?“

„Ano, dědo. Naprosto.“

„Tak do lodi!“ Dědeček vyskočil a já si povšiml, že mnohem obratněji – už si na nové tělo zvykal.

„To nestihnem,“ konstatoval jsem unaveně. „Pochop, že než se tam dostanem, bude už rozhodnuto…“

„No dobře, ale přece nemůžeme dřepět tady!“ Děda mi Zrno hodil a já ho zachytil. „Jak jen můžeš…“

„Počkejte,“ zvedl se konečně Danilov. „Možná že máš pravdu, Petře. A Andrej Valentinovič má taky pravdu. Ale když už není k dispozici pořádnej dopravní prostředek, třeba se najde aspoň spojení…“

„Jaké spojení, proboha?!“ mávl beznadějně rukou děda.

Já ale pochopil.

„Kualkuo!“

Mlčel, ten můj věrný souputník a pomocník, který se tu a tam snížil k drobné službičce – dejme tomu když bylo třeba někoho zabít nebo mě zahřát ve sněhu. A který na druhé straně jakoukoli skutečnou aktivitu zásadně odmítal. Částečka prarozumu, který se rozlévá v těch světech Stínu, jež mají humanoidní formu existence už dávno za sebou. Mlčel, protože věděl, co po něm budu požadovat.

„Kualkuo!“ zařval jsem. Přechod od tupé odevzdanosti, s níž jsem od Fortny kráčel k ohni, k šílené poslední naději, byl až příliš náhlý.

Nemohu zasahovat. To je nepřijatelné. Sloužíme všem, ale jen v drobnostech. Opravujeme reaktory, navádíme střely na cíl, překládáme…

„No tak překládej, ty ničemo! Nic jiného od tebe přece nechci! Já tě nežádám, abys zastavil eskadru, co už se chystá k útoku na Zemi, a nežádám po tobě ani, aby ses pokusil Silný nějak polekat! Normálně překládej! Dělej to, co vždycky!“

Mám tě překládat Silným? Ale od těch nás dělí půl Galaxie.

„Copak je to pro tebe nějaký problém?“

Pro mě ne… To ty tak zoufale hledáš východisko. Jde ti o spásu tvé planety?

„Ano!“

Dobře. Tak to zkus. A já… tě budu překládat.

Bylo to jako pád do propasti. Jako okamžik absolutního prázdna, když mě Kualkua protahoval svým vědomím, rozesetým po celém vesmíru. A přes všechnu opatrnost mě pustil někam, kam jiného Cizího nikdy nepustil.

Pak jsem uviděl světlo.

Vlastně ne, ještě jsem ho neviděl, protože na něco takového jsem zatím neměl oči – jen jsem ho cítil. Kualkua se zatím probíral formami a vytvářel mě znovu. Tentokrát už ne na bludné planetě v centru Galaxie, ale ve světě, kterému se říkalo Citadela.

Ale proč? To by mě tedy zajímalo.

Zvedl jsem se ze země. Kolem jen cizí hlína a pod nohama cizí tráva, takové tuhé a krátké strniště, které píchalo do chodidel. Byl jsem nahý a mé tělo mi připadalo cizí, protože koneckonců cizí bylo. Kualkua mě samozřejmě prostorem přenést nemohl, jen mě sem překopíroval.

Musíš přece vidět, s kým mluvíš. A Silní zase musejí chápat, s kým mají co do činění.

Ironie v jeho slovech byla téměř nepostřehnutelná. Já už se ale naučil ji slyšet a ocenit ji – jako náhodné zrnko zlata v říčním písku.

„Díky,“ zašeptal jsem a postavil se tváří v tvář Silným.

Na nebi tu nesvítilo slunce, to určitě ne. Byl to Torpp, zřejmě nejzvláštnější a taky nejmohutnější rasa Konkláve. Inteligentní plazmoid, desetikilometrový oblak čisté energie, stažený jako korzetem silovými poli. Leckdo se domnívá, že právě Torppové jsou v Konkláve ti nejdůležitější. Jiní si zase myslí, že jsou to naopak bezduší otroci organických ras. Odpověď neznám, ale řekl bych, že nejsou ani o nic lepší, ani o nic horší než my. Prostě takové živoucí střepy slunce. Torpp se vznášel někde za hranicemi atmosféry, ale zářil přinejmenším stejně intenzivně jako rodná hvězda naší Země. Jak vnímal to, co se děje na povrchu Citadely, jsem si popravdě řečeno moc představit neuměl.

Tady dole, na nekonečné pláni, se shromáždili představitelé všech ostatních Silných. Konkrétně osmi ras, které mají organické tělo. Prostor byl mlžnými stěnami rozdělen na několik sektorů. Byly různě velké, což by už samo o sobě bylo pro pozemského diplomata přímo senzačním odhalením. Že by si ani Silní nebyli mezi sebou rovni?

Támhle jsou Hixané. Šest či sedm jedinců. Nachová barva napovídala, že jde o intelektuální elitu. Všeobecně se soudí, že rodáci z Hixi žádným zvláštním intelektem nevynikají, ale Kualkuové byli přece odjakživa taky pokládáni jen za bezmocné zrůdičky…

Daenlo. Ano, ten je tu jediný. Tělo má o dost větší než nosorožec, ale jinak se mu nápadně podobá. Jen na čenichu nemá roh, ale věneček dlouhých a velmi pohyblivých chapadélek.

Dženšové, tak oni jsou tu i Dženšové? Copak tihle uštvaní inženýři, vypadající jako děsuplný kříženec opice se včelou, patří k Silným rasám? Ale ne, to je vyloučeno, to musí být jen nějaká vnější shoda… Nebo že by doopravdy?!

Okrouhlý plácek, na němž jsem stál já, od ostatního prostoru rovněž oddělovala mlžná přepážka. V přiléhajících sektorech jsem zahlédl ještě představitele dalších pěti civilizací, ale o těchto Silných se na Zemi nevědělo vůbec nic. Vybavil jsem si jen pouhé názvy dvou dalších ras, ale ke komu je v téhle chvíli přiřadit, jsem nevěděl.

V tom svém kruhu jsem navíc nestál sám. Hned vedle mne stál Alar. Jeho černá srst se ježila a na hrdle mu pulzovala beztvará hrudka tlumočícího Kualkuy. Je vlastně směšné uvažovat o Kualkuovi ve třetí osobě, když já sám jsem jeho vlastním výtvorem. Co když se Kualkua, který stvořil mé tělo, oddělil právě od té jazykově nadané bulky na Alarově hrdle?

„Vrchní veliteli rudofialové flotily!“ oslovil jsem ho. „Dovol mi podat hlášení.“

Buď ty přerostlé myši mají opravdu ocelové nervy, nebo se jimi mohl pochlubit právě tento jejich vysoký vojenský hodnostář. Protože mi prostě odpověděl:

„Je nejvyšší čas.“

Torpp na obloze se rozzářil jasněji. Kdoví, jestli tu není noc – třeba shromáždění svolali na tuto denní dobu proto, aby i Silného, který nemůže sestoupit na povrch planety, bylo dobře vidět…

Proč ale říkáme tomuhle světu Citadela? Od obzoru k obzoru jen rovina, vše je dokonale vyžehlené, jen v dálce na obzoru se tyčí kuželovitá hora. Nikde žádné obranné stavby, žádné kyklopské konstrukce ani jiné atributy centra moci Konkláve.

Osamělý Daenlo se ve svém sektoru pohnul. Pak vykročil kupředu, mlžná stěna se před ním rozestoupila a společně s Cizákem ke mně propustila vlnu těžké kořeněné vůně.

„Mluvíš jménem Slabé rasy, konkrétně lidstva?“

Také on využíval služeb kualkuovského překladatele, jenže v jeho případě jsem bulku zahlédl na temeni hlavy.

„Ano, hovořím jménem lidstva,“ potvrdil jsem. „Jmenuji se Petr Chrumov.“

„To víme. Kualkua oznámil, že je tvým prostředníkem a předestře nám tvůj obraz. V jiném případě by na místě, kde stojíš, zbyla jen hromádka popela. Torpp nikdy nespí.“

Bezděky jsem pohlédl k nebi, na kolébající se ohnivý mrak. Měl jsem dojem, že totéž učinily i Daenlovy ploché a jakoby sklem potažené oči.

„Budu právem odpovědného za Slabou rasu jménem lidstvo pokládat otázky. Své pravomoci na mě delegovali i

Hixané. Jsou příliš rozhořčeni na to, než aby dokázali reagovat adekvátně.“

Hixané se mi rozhořčení v žádném případě nezdáli. Spíš rozpačití. To jsem si ale nechal pro sebe.

„Tobě, majícímu na starosti lidstvo, odpovím na veškeré otázky.“

„Označení lidstva jakožto Slabé rasy jsi vynechal záměrně?“

„Ano, Daenlo. Zcela záměrně. Tato Slabá rasa společně se třemi dalšími neméně Slabými už pro Konkláve hodně udělala.“

„Nebojíš se, protože ve skutečnosti jsi velice daleko.“

Věnec chapadélek vystřelil směrem ke mně a ovinul celé mé tělo. Pak mě chapadla zase pustila, sklouzla po zemi a nechávala po sobě pruhy potrhané trávy.

„Vzbudil jsi náš velký zájem. Především proto, že právě v tvém případě Kualkuové opustili svou zásadu lhostejného nezasahování. Proč ti pomáhají?“

A to je všechno?

Jak jednoduchá otázka!

„Budu nucen mluvit velmi dlouho, moudří Daenlové, odpovědní za lidstvo. Sám přesnou odpověď neznám, ale možná že na ni přijdete sami.“

„Čas ještě máme, člověče Petře Chrumove. Mluv. Když si budeme potřebovat něco upřesnit, položím doplňující dotaz. Mluv.“

Daenlové jsou v mnoha ohledech stejně neuspěchaní, jako jejich pozemská karikatura – nosorožci. Ale dokážou být i stejně zuřiví.

„Vše začalo na Hixi-43, Daenlo. Vracel jsem se z běžné cesty a když jsem za sebou měl první jump, zaslechl jsem v kabině nějaký zvuk. Ukázalo se, že to byl počtář…“

„Počtář přestál jump?“

„Ano, Daenlo. Absolvoval jump a uchoval si normální rozum. Já bych to ale raději vyložil všechno popořádku.“

„Mluv.“

„Počtář mi řekl, že se musí setkat s Andrejem Chrumovem, což je můj dědeček…“

Chapadélka se rozčileně otřásla.

„Andrej Chrumov je člověk, který Konkláve obviňuje z přílišné krutosti?“

„Ano.“

Škoda, že tu se mnou děda není. Takováhle popularita by mu určitě udělala radost. Že mluvit budu dlouho, jsem věděl.

Jenom mě nenapadlo, že to bude takhle dlouho…

„Rozhodli jsme se, že se vyhneme spojenectví s geometry.“

„Ale proč? Tato rasa je přece s vámi identická. Jsou to přirození spojenci.“

„Jejich morálka je ale stejně krutá jako etické zásady Konkláve.“

„Takže ty si taky myslíš, že jsme krutí?“

Pohlédl jsem do plochých talířků jeho očí.

„Ano, Daenlové, kteří jste odpovědní za lidstvo…“

Noc pominula a nad Citadelou vyšlo slunce. Taková narudlá vzdálená hvězda, vypadající vedle rozzářené hory světla jménem Torpp jako nahodilé nedorozumění.

Mluvil jsem dál:

„Alarský velitel mě povýšil do důstojnické hodnosti a pověřil mě výzvědným úkolem v centru Galaxie.“

„Tím ovšem překročil své pravomoci,“ řekl Daenlo. Pak se odmlčel a hlasem stále stejně monotónním dodal: „Zmýlil jsem se. Vrchní velitel nezávislé bojové entity může nařizovat výzvědné mise a může do nich povolávat i představitele Slabých ras. Jsi nevinen, veliteli. Smíš kruh obvinění opustit.“

Černá myš vedle mě se pohnula:

„Silní Daenlové! Z titulu vysokého důstojníka musím u výslechu člověka Petra Chrumova zůstat.“

„Dobře, povoluje se. Hned ti přinesou potravu a vodu.“

Já se podobného shovívavého gesta nedočkal. Ačkoli – tělo vytvořené Kualkuou sotva něco podobného potřebovalo. Mluvil jsem dál a dál. Slunce už zase začínalo zapadat. Torpp klouzal po nebi sem a tam – pomalá debata organických bytostí ho patrně nudila.

„Člověk z rasy geometrů Nik Rimer uvedl svou rasu do Stínu…“

„Znamená to, že planeta geometrů je pod ochranou?“

Dobrá otázka! Jen jsem pokrčil rameny:

„Planeta Vlast nikdy nebyla bezbranná. Ovšem teď, být na místě Silných ras, bych na geometry neútočil.“

„To je rada… nebo pohrůžka?“

„Rada.“

„Dobře. Tak pokračuj.“

Než jsem skončil, nad planinou se znovu rozestřela noc. Jestli za tu dobu odpočívali jiní Cizáci, nevím. Daenlo se ovšem ode mě nehnul ani na krok.

„Odpověz mi na tuto otázku: Jak naloží rasa Kualkuů se svým Zrnem Forten?“

„To nevím…“

„Tak se zeptej.“

Nechápavě jsem se na Daenla, jehož temeno zdobil neforemný pahrbeček, zadíval.

„S námi nikdy nemluví. Od okamžiku, kdy byl jejich svět zničen a jejich jediným domovem se stal vesmír… Slouží, ale neodpovídají. Zeptej se ho.“

Najednou jsem pochopil a celý jsem se zachvěl. Kualkuové nemají planetu, kam by Zrno mohli přinést. Žijí všude, v každém ze světů Konkláve! Bez asistence těchto malých kamikadze, poslušných tlumočníků a věrných otroků by se tu neobešel nikdo! Leda snad pětice ras, které nejsou organického původu…

„Kualkuo?“

Řekni jim, že jsem se ještě nerozhodl.

„Ještě se nerozhodl,“ opakoval jsem. „Kualkua se ještě nerozhodl.“

„Konkláve si vstup do Stínu nepřeje,“ řekl Daenlo, jako by si mi chtěl postěžovat. „Přestože naši předkové z centra Galaxie vzešli, zatím vstup do Stínu nechceme. Zeptej se ho, kdy se rozhodne? Kolik času na to bude potřebovat?“

Zeptej se ho, co je to čas, ozval se Kualkua.

„Ptá se, co je to čas, Silní Danelové…“

Daenlo mlčel. Nebyla to náhodou tvoje rasa, která spálila svět Kualkuů, Silný Daenlo? Možná to byl svět, který Kualkuové nepotřebovali, ale copak vždycky milujeme jen to, co potřebujeme?

Jak asi rozhodují? Budou se nejdřív radit? A budou pak hlasovat – vztyčení chapadel nebo vyvrhováním protuberancí a pseudopodií?

„Člověče Petře Chrumove, představiteli lidstva. Vaše činy překračují rámec toho, co je Slabým rasám povoleno.“

Copak, že by verdikt?!

„Vaše počínání však Konkláve žádnou újmu nepřineslo. Naopak…“

Daenlo se odmlčel.

„Člověče Petře Chrumove, řekni Kualkuovi, že vše nezbytné už jsme si vyjasnili a nadále jeho tlumočnické služby nebudeme potřebovat. Původní obvinění Slabých ras, známých jako lidstvo, Alaři, počtáři a Kualkuové, je zrušeno. Teď rozhodneme. Ty jsi volný.“

Ještě jsem stihl podívat se na Alara a dokonce jsem se pokusil podat mu ruku. Snad na rozloučenou, snad jako výraz vděku vrchnímu veliteli, který po boku svého důstojníka zůstal až do konce.

Svět kolem mě však už hasl. Kualkua kopii mého těla na Citadele přestal udržovat.

A mně už začínaly starosti s tělem originálním. Na obloze středu Galaxie stále plály hvězdy. Byly nádherné a lhostejné, jinak jsem v nich neshledával nic – ani konfrontaci, ani lásku.

Byly to prostě hvězdy.

Ležel jsem na zemi, zachumlaný v jakési přikrývce. Vedle hořel oheň a kolem něj seděly tři nehybné postavy.

To, že už jsem přišel k sobě, jako první zaznamenal počtář. Přistoupil ke mně rychlými neslyšnými krůčky a nahlédl mi do tváře.

„Je to dobrý,“ šeptl jsem něco, čím jsem si jinak rozhodně jist nebyl. V krku jsem měl sucho a tělo se zdálo být jako z vaty. Kamenná byla jen dlaň, v níž jsem křečovitě svíral Zrno. „V pohodě, Karle…“

Ostatní se mě chopili a pomohli mi sednout. Jejich oči byly stejně žadonivé jako počtářovy.

„Řek bych, že jsme se z toho vykecali.“ Pokusil jsem se o úsměv. „Minimálně… jsme dostali oddechovej čas. Teprve se rozhodnou…“

Máša mi podala vodu. Lokl jsem si a zaposlouchal se do Kualkuova tichého šepotu.

Zrno, Petře…

„Cože?“

Nech ho tady. Polož ho k ohni. Já se taky teprve musím rozhodnout…

„Proč mi tak pomáháš, Kualkuo?“

Je to zdařilá symbióza.

Usmál jsem se. To určitě ucítí. A pak jsem požádal:

„Sašo, dědo, pomozte mi vstát. Už toho nebe mám plný zuby. Je čas vrátit se domů.“

„To si myslíš, že tě tam budou vítat s otevřenou náručí?“ ušklíbl se ponuře Danilov. „Bejt náma, tak zůstanu tady ve Stínu… Už jen za tu poškozenou stanici nám napařej úhradu všech kosmickejch škod, počínaje zánikem chudinky orbitální stanice Mir.“

„To mě teda nijak nebere, i když to potrestání pojmou takhle velkoryse,“ pokrčil jsem rameny a vstal. „Nevadí, však mám ve Svobodným kámoše. V nejhorším případě s ním budu vozit rajčata.“

Epilog

Psy mám rád za to, jak umějí odpouštět. Za velkorysou schopnost proměnit cizí vinu ve vlastní.

Tyran se tiskl k mé noze a jen tu a tam zvedal čenich, aby mi ho strčil do dlaně. V jeho pohledu jsem četl jedno jediné: Takže je mi odpuštěno, pane? A *tam* už mě nikdy nestrčíš?!

Nestrčím, to víš, že nestrčím…

Kéž by se takhle přetvařovat uměli i lidé! Kéž by neměnili každý čin rovnou ve zločin, kéž by uměli učinit první vstřícný krok!

Jenže to bychom asi přestali být lidmi. Každý z nás má své silné i slabé stránky. Každý má své hoře a svou bolest. Kde vzít váhy, které by rozhodly o tom, co je lepší – zda chladný úsudek počtářů, pasivní lhostejnost Kualkuů nebo dokonce nelítostnost Dženšů?

Ono jednoduše není možné vždy a za všech okolností zlomit to, co do nás vložila příroda, co nám do hlav vtloukla evoluce, výchova a zvyk…

Opřel jsem se o rozeschlý plot a zadíval se na sousední dům. Ještě nebylo devět, ale tam už se činili nějací řemeslníci. Kousek stranou od tohoto typického ruského letního sídla se budovalo cosi grandiózního. Vypadalo to na vrtulníkovou přistávací plochu s hangárem. Práce běžely rychle a v naprostém tichu – jako ve snu. Firma zřejmě využívala zvukotěsnou clonu, která se asi před půlrokem začala dovážet z Andianu-7. Drahý špás, ale zaplaťpánbu, že to tu instalovali – je to zvláštní, ale děda i v novém těle spí stejně špatně jako dřív.

Stejně by mě zajímalo, zda si noví Rusové u svých domů za městem zanedlouho nezačnou stavět i startovací a přistávací

rampy pro své kosmické jachty. Že bychom se ráno probouzeli tichým svistem plavně protínaného vzduchu…

Pokud nám samozřejmě někdo současné domácí vězení po celotýdenních výsleších nenahradí pobytem v sibiřském sanatoriu…

Na verandě vedlejšího domu práskly dveře a přes zahradu jako střela vyrazil rozcuchaný kluk. Byl jen v kraťasech a tričku a zjevně se bál, aby nepřišel pozdě. Když mě uviděl, okamžitě krok zvolnil. Tentokrát ale zanechal obvyklých zbytečných kliček a zamířil rovnou ke mně.

„Ahoj," pozdravil jsem jako první. Tyran na mě pohlédl a na Aljošku ani nezavrčel.

„Brejdén," protáhl kluk poněkud rozpačitě. Pak se na okamžik zamyslel a rozhodným hlasem dodal: „Měli jste tu domovní prohlídku… dva dny!"

„Nojo," přikývl jsem.

Aljoška nerozhodně přešlapoval – zřejmě se ostýchal vyptávat se dál. Jenže zvědavost jako obyčejně zvítězila:

„A kde jste byl?"

„Daleko," odpověděl jsem. „Dokonce moc daleko."

„Na Citadele?" rozhořely se jeho oči. Všechny zprávy z kosmu měl samozřejmě v malíčku. O sněmu Silných ras tu mluvil každý, přestože nikdo netušil, co ho vyvolalo.

„Ještě dál," utrousil jsem skoupě.

„A je to vocuď vidět?"

Střed Galaxie ze Země samozřejmě vidět je. Nechtěl jsem mu ale jitřit mysl.

„Ne."

A tak jen stál a šťoural se špičkou rozvázané maratónky v zemi. Trpělivě jsem čekal.

„Dáte mi nějakej kamínek, Petře?"

Kdyby býval řekl „Přivez ste mi?", tak jsem musel zakroutit hlavou. Kdežto v tomhle případě… Sehnul jsem se a hrábl do štěrku pod nohama. Ten kamínek byl šedý a uprášený a od milionu svých soukmenovců kolem se naprosto ničím nelišil.

„Na."

Kluk si kamínek zmateně vzal. Párkrát ho obrátil v dlani a zadíval se na mě. Oči se mu podezíravě blyštěly. Takový posměch od svého idolu nečekal… A idol přece musím být – aspoň pro někoho!

„Tohle je kousíček planety, Aljošo," řekl jsem mu. „Malinkej úlomek malý planety, na který žijou lidi."

Mlčel.

„Je to opravdu obyčejná planeta, kamaráde," pokračoval jsem. „Nic zvláštního na ní není. Jen hodně vody a nějaká ta pevnina. Oblaka si plujou, jak chtěj. Prší přesně v okamžiku, kdy o to nejmíň stojíš. Všude plno bláta, kdežto lesy umíraj…"

Jeho oči najednou jako by ztvrdly. Rty se najednou zachvěly, ale ne proto, že by nabíral do breku, naopak, v lehkém úsměvu.

„Prostě úplně všední svět," pokračoval jsem. „Ale jinej zatím nemáme, no nemám pravdu?"

Přikývl.

„Jenže nejdůležitější je něco jinýho," přešel jsem do šepotu a chlapec se ke mně bezděky o kok přiblížil. „My nemusíme všechny milovat. A už vůbec nemusíme všechny nenávidět."

„Rozumím," řekl Aljoša a pohlédl na kamínek ve své dlani. Prohlížel si ho tak soustředěně, jako by to byl duhový topaz z Attassi nebo přízračné blejno z Chalduinu-17.

„Tohle je ten nejdůležitější kámen v celý tvý sbírce," řekl jsem. „Úplně ze všech nejdůležitější."

„Já vim," přikývl a pohlédl mi do očí: „Řekněte mi, Petře Andrejeviči – a vemou mě do leteckýho učiliště?"

„Nevím," odpověděl jsem poctivě.

„No a vy byste mě nedoporučil? Samozřejmě až budu větší…"

„Ty myslíš, že by to mohlo nějak pomoct?"

Strašně se podivil:

„No jasně! A jak!"

„Tak to tě doporučím."

Přikývl a zeptal se:

„Už můžu jít?"

Sotva jsem potlačil úsměv.

„Jen běž.“

Díval jsem se za vesele pelášícím klukem a přemýšlel o tom, že na tenhle můj slib sotva někdy dojde. Moje požehnání nebude nikomu nic platné. Zejména pokud půjde o vesmír. Spíš naopak.

Ale stejně je příjemné, když člověka mají za hrdinu.

V kapse se ozval mobil. Vytáhl jsem ho a řekl:

„Haló!“

„To seš ty, Petře?“ zajímalo Danilova.

No prosím. Tak jeho taky pustili. A to jsem se bál, že jako bývalého vysokého důstojníka FSB ho budou vyslýchat třeba měsíc nebo dva.

„Kdo jinej?“

„Nespíš náhodou?“

„Ne.“

„Za čtvrt hodiny pro tebe přijede auťák. Tak se dej do pořádku. Převlečeš se až ve Hvězdým, už tam pro tebe něco slušnýho připravujou.“

Mlčel jsem, protože jsem vůbec ničemu nerozuměl.

„K Zemi se blíží oficiální loď Konkláve!“ zařval najednou. „V doprovodu pěti Torppů!“

„No a?“ zeptal jsem se a zároveň cítil, jak ve mně všechno stydne.

„Tos ještě nečuměl na televizi?“ zaječel na mě hystericky.

„No… ne,“ odpověděl jsem s pohledem upřeným na Aljošku, mizejícího v sousedním domě.

„Přijeli sem, aby Zemi a lidstvo slavnostně přijali mezi Silný rasy!“ Danilovův hlas najednou přešel do šepotu: „Hele… Copak ty to vopravdu nevíš?“

Zakroutil jsem hlavou, jako bych v ruce nedržel laciný krám, ale rovnou videotelefon.

„Představitel Konkláve prohlásil, že jednání o procedurálních záležitostech chce vést s Petrem Andrejevičem Chrumovem,“ prohlásil plukovník tentokrát hlasem, který byl především erárně slavnostní. „Zejtra se schází Valný shromáždění OSN, který potvrdí tvý zplnomocnění.“

Asi minutu jsme oba mlčeli, jako bychom zkoušeli, kdo má nervy pevnější.

„Máš na to čtvrt hodiny, ty vole!“ nevydržel to jako první on.

„Půl hodiny,“ odpověděl jsem.

„Cože?!“ přeskočil mu hlas.

„Musím eště vyvenčit psa, Sašo,“ vysvětlil jsem mu. „Rozumíš mi?“

„Jo,“ hlesl po chvíli bezmocně.

„No tak výborně,“ řekl jsem jen a telefon vypnul. „Viď že jo, Tyrane?“

Pes jen krátce a pochvalně zaskučel.

„Však počkaj,“ broukl jsem si jen pro sebe a vydal se s Tyranem po obvyklé trase. Kolem plotů, pak kolem záhonů s pohaslými astrami a nakonec i kolem hlavního stromu, který je den co den třeba alespoň jednou označkovat. „No, že počkaj?“

Pes přirozeně neřekl nic. Bylo ale vidět, že se mnou souhlasí.

Když pak věcně zvedl zadní tlapu u stromu, zmocnil se mě záchvat smíchu.

Na sta kilometrů kolem nebylo psa, který by se Tyranovi vyrovnal. A přesto si své území den co den paličatě značil.

A není to nakonec stejně důležité jako slavnostní ceremoniál přijímání lidstva mezi Silné rasy?

Tahle analogie se dědečkovi bude líbit. Přes veškerou svou falešnost. Tím jsem si jist.

Leden – září 1997, Moskva

Mimozemské rasy v románech
Hvězdy, ty studené hračky a Svět stínu

1. SILNÉ RASY

Daenlové

Co do zevnějšku jde o přesnou kopii pozemských nosorožců, jsou však mnohem větší a na tlamě nemají kostěný útvar v podobě rohu, ale svazek dlouhých ohebných tykadel, která plní úlohu osobní zbraně. Šíří kolem sebe těžkou kořeněnou vůni. Oči mají ploché, jakoby skleněné. Stejně jako pozemští nosorožci jsou pomalí, někdy ovšem vzteklí. Množí se dělením.

Daenlové mají obstojnou kosmickou flotilu, která ovšem není tak impozantní jako třeba alarská. Oblíbeným tvarem jejich mezihvězdných plavidel je mnohoúhelník. Ničivá schopnost Daenlů nezná mezí; naštěstí je tato rasa líná bojovat a dává přednost soustavné militarizaci Alarů.

Daenlové vyvinuli poloprůhlednou aromatizovanou tkaninu, z níž se na Zemi vyrábějí luxusní kravaty. Tatáž civilizace vynalezla také technologii tzv. živého kovu, která technologickým objektům v případě potřeby umožňuje snadnou tvarovou transformaci.

Daenlové společně s Hixany poskytují Zemi četné poradenské služby, díky čemuž se stali nejpopulárnějšími postavami pozemských anekdot. Daenlové plné kontrolují také mihotavce a společně s nimi veškeré informační kanály v Konkláve. Právě jim za svůj vstup do Konkláve vděčí rasa počtářů.

Dženšové

Dženšové patří stejně jako Alaři k bojovnickým rasám. Jsou to umanutí inženýři, kteří vypadají jako šílený hybrid včely s opicí.

Lidé Dženše z nedostatku informací dlouho považovali za Slabou rasu. Tohoto názoru byl dokonce i známý xenolog Andrej Chrumov, který ho uvádí dokonce i ve svém základním díle *Místo pod hvězdami*. Tento epochální omyl se podařilo opravit až po historické konferenci na Citadele, které se zúčastnil jeho vnuk Petr Chrumov.

Torppové

Torppové jsou nepočetná rasa, žijící přímo ve fotosféře hvězd. Je to nejpodivnější a nejmocnější rasa celého Konkláve. Torppové jsou vlastně inteligentní plazmoidi, desetikilometrová mračna čisté energie, stažená silovými poli jako korzetem. Jsou to živoucí střepy slunce. Dokonce i za hranicemi planetární atmosféry je každý Torpp z povrchu planety viditelný stejně jasně jako slunce samo.

Jsou absolutně nezranitelní, i když jsme v jistém smyslu oprávněni předpokládat, že by je mohly zničit paprskomety kosmických lodí geometrů. Na druhé straně jsou však Torppové schopni zasazovat údery na povrchu planet cíleným svazkem paprsků, a to i z meziplanetárního prostoru.

Hixané

Hixané jsou obři, vysocí kolem tří metrů. Takoví šediví svatoušci. Na první pohled trochu děsivá, ve skutečnosti však velmi křehká stvoření. Králové horkých bezvětrných stepí na planetách kolem Siria. Co do inteligence se například počtářům zdaleka nevyrovnají, ba jsou spíše mdlého rozumu. Nejméně tupí z nich nosí červenou pásku. Nedostatek životního prostoru je v závislosti na počtu dorůstajících larev nutí ke kolektivní eutanázii.

Hixanský zrak je podstatně dokonalejší než lidský. Proto si na Zemi nakupují celé hory jednoduchých obrázků a kresbiček

– stačí jim už ona osobitost, již těmto dílkům propůjčuje třeba chloupek vypadlý ze štětce a ulpělý v barvě nebo třeba otisk prstu na tempeře. Osobitosti a individuality si však Hixané váží jedině ve výtvarném umění, ve všech ostatních ohledech jsou to nudní pedanti a vyznavači striktních pravidel.

Hixané vyrábějí kortrizon, což je materiál, který na svých planetách využívají výhradně ke zhotovování šperků. Na Zemi se ze stejného materiálu dělají nejlepší neprůstřelné vesty a žáruvzdorné obklady kosmických lodí. Kromě toho patří Hixané k oněm nemnoha rasám, které mají systém podobný pozemské televizi a vyznávají taky cirkusové umění.

Před deseti lety uspořádaly křesťanské církve „křižáckou výpravu na nebesa“, konkrétně na planety obývané Hixany. Hixané zase na Zemi vybudovali svou vlastní stálou misii; jak se ukázalo později, šlo o skupinu profesionálních iluzionistů. Misii proto nakonec museli uzavřít a hixanská metodika proměny vody ve víno a uzdravování nevyléčitelně nemocných zůstala pro lidi záhadou.

Hixané a Daenlové poskytují Pozemšťanům četné poradenské služby, díky čemuž se stali nejfrekventovanějšími hrdiny lidských anekdot. Právě oni byli vůbec první civilizace, s níž se setkaly pozemské kosmické lodi, které dokázaly opustit Sluneční soustavu.

Další silné rasy

Kromě již jmenovaných je tu ještě pět dalších Silných ras.

Pozemšťané však o nich nevědí téměř nic – jsou známa jména dvou z nich, kdežto o třech dalších neexistují vůbec žádné informace.

2. SLABÉ RASY

Alaři

Jsou to malí mizerové. Dvacetikilogramoví hlodavci s hebkou srstí.

Alarské myši pocházejí z pahorkatin Fomalhautu; jejich civilizace se vyvíjela v obrovitých labyrintech podzemních

nor, proto potřebovali být malí a mrštní. Přední tlapy mají Alaři delší než zadní a jsou ukončeny obratnými prstíky. Právě proto jejich hrudník i hlava nápadně směřují vzhůru, což působí velice agresivním dojmem. Mladí jedinci mají srst černé barvy; jakmile se barva srsti změní v tmavošedou, jsou Alaři schopni určit své pohlaví.

Počítají ve čtyřkové soustavě. Jejich řeč zní hladce a šelestivě. Jejich oblíbená odpověď na pozdrav či na radu starších zní obvykle takto: „Víra a láska mi pomohou.“ V boji muže proti muži s oblibou využívají zubů, které považují za zbraň. Při podobných soubojích se obvykle zahryznou protivníkovi do hrudi a všemi tlapami pak útočí na jeho hlavu a krk. Achillovou patou Alarů je černá špička čenichu. Jejich výsadkáři bývají oblečeni do proslulých alarských obrněných uniforem. Osobní zbraň bývá zpravidla uzpůsobena tak, aby se dala připevnit na čenich.

Alaři sice nejsou nejmilitantnější rasou ve vesmíru, ale jejich křižníky jsou nádherné. Jsou to kotouče o průměru zhruba osm set metrů a jsou poseté věžičkami neznámého účelu (snad jsou to palebná postavení, ale stejně dobře by to mohly být obytné kajuty). Každý z těchto kotoučů je silný kolem padesáti metrů. Po obvodu jsou kotouče opatřeny třemi masivními mřížemi gravitačních motorů, které do prostoru chrlí ve zlomku vteřiny nesčetné gigawatty energie. V konstrukci těchto lodí se využívá i technologie „živého kovu“, kterou Alarům poskytli Daenlové. Dva takovéto křižníky jsou schopny zničit celou planetu.

Rudofialová (čtrnáctá) eskadra Alarů je nezávislou bojovou jednotkou celého Konkláve. Hlídkuje ve více než třiceti sektorech Galaxie, ale přitom se nepodřizuje ani jediné Silné rase.

Alarské bitevní lodi jsou nejsilnější v celém Konkláve. Alaři jsou nuceni provozovat a udržovat obludně velkou kosmickou flotilu, což je trvale ožebračuje. Jsou elitní bojovou gardou Konkláve. Tato úloha se části Alarů zamlouvá, ovšem rozhodně ne všem. V časovém úseku, popisovaném v románech *Hvězdy – ty studené hračky* a *Svět Stínu*, se Alaři

připojili ke spiknutí čtyř Slabých ras, které byly znepokojeny příchodem geometrů do své části Galaxie.

Kood-Deldové

Kood-Deldové jsou rasa, které není proti mysli kanibalizmus.

Kualkuové

Příslušníci rasy Kualkuů nemají trvalou podobu. Jsou to protoplazmatické symbiotické bytosti, které nemají ani vnitřní, ani vnější kostru a jejich váha kolísá od půl kilogramu do jednoho metráku. Nenahraditelní jsou při montážních a opravářských pracích, protože jsou schopni protéct do každé skulinky a vystačit si se sebemenší kabinou v maličkém pracovním modulu nebo dokonce v bojové hlavici. Jsou to zkrátka takoví pěšáci na kosmické šachovnici. Často bývají využíváni i jako symbiotičtí tlumočníci. Symbiózy s Kualkuy nejsou schopny jen dvě rasy – Torppové a počtáři.

Kdysi měli Kualkuové svou vlastní planetu a jejich nejpřirozenějším životním prostředím byl oceán. Jednou se však tato rasa dostala do sporu s Konkláve a vzbouřila se. Z jejich planety zbyl jen prach.

Takto Kualkuové vypadají pro své okolí – ne však pro Petra Chrumova, který zná jejich největší tajemství. Rasu Kualkua tvoří jen jeden jedinec. Je to bytost, která tvořila celek rozptýlený po celém vesmíru, žila v cizích tělech a mechanizmech, hřála se v paprscích tisíců sluncí a hledí na svět kolem sebe miliardami očí. Odjakživa. Tento jedinec se nebál smrti, protože pro něj smrt neexistovala. Kromě toho se klidně nechal využívat k čemukoli, protože ztráta jedné buňky přece nemůže organizmus nijak ohrozit.

Když část Kualkuy začne fungovat autonomně, neudrží si rozum a zahyne, čímž zároveň způsobí i smrt svého symbiotického partnera. Kualkua je schopen přežít jump, a to tak, že před jeho začátkem odklidí vědomí z té své části, která se právě nalézá v těle symbiotického člověka. Po ukončení kosmického skoku se vědomí zase do této části Kualkuy vrací.

Mihotavci

Mihotavci spravují veškeré komunikační a informační kanály Konkláve.

Tuto Slabou rasu plně kontrolují Daenlové. Mihotavci slouží už dávno a jsou na to zvyklí.

Nevyslovitelní

Slabá rasa Nevyslovitelných podniká zoufalé pokusy o zvýšení své prestiže uvnitř Konkláve, a to tak, že vytvořila nové vědění, které je ostatním rasám nedostupné.

Nevyslovitelní se pokoušejí vypracovat Všeobecnou morálku neboli Všeobecnou filozofii (přesný překlad pojmu neexistuje.) Tato morálka musí odpovídat potřebám všech ras. Vytvoření Všeobecné morálky by automaticky zrušilo vzájemné výhrady jednotlivých ras a zastavilo by vykořisťování Slabých Silnými.

Oponenti ovšem namítají, že Všeobecná morálka by existující stav spíš zakonzervovala. Možná dokáže potlačit některé psychologické bariéry, ale nic víc. Nebo by mohla nastolit celogalaktickou nadvládu Nevyslovitelných.

Prašníci

Prašníci jsou příkladem rasy, která se také dopracovala nového vědění, které jiní nezvládli, ale nezměnila tím svůj statut v Konkláve, nýbrž jen funkci.

Prašníci byli dřív využíváni pro havířské práce – těžili uhlí a rudy. Dnes se zabývají přetvářením planet na základě potřeb Silných ras.

Prašníci se živí anorganickými látkami. Na Zemi nakupují síru, bauxity a litinu. Lidé si jednou od prašníků opatřili sedm tun mononukleárních nití. Jak se ale později bohužel ukázalo, prašníci tyto nitě využívají jen pro jediný účel, připomínající lidský porod. A tak lidé mohou na základě Zákona o neoprávněném využití tyto nitě uplatnit jen pro stejný účel.

Prašníci nechodí, ale tečou. Fyziologicky jsou utvářeni tak, že se dokážou snadno ovinout kolem lidského chodidla a vytvořit neodstranitelnou obruč.

Počtáři

Počtáři jsou teplokrevné vejcorodé ještěrky. Vypadají jako želvy bez krunýře, potažené vrásčitou kůží. Ve vráskách mají ukryta dlouhá tenká chapadla. Malá trojúhelníková hlava spočívá na krátkém krku a jejich bleděmodré oči, potažené šedobílou blankou, ve tmě svítí. V ústech mají rovné žvýkací destičky. Pohybují se pomalu. Váží 25 – 30 kg.

Nejsou schopni vnímat vizuální podněty pozemské televize, zato dokážou odečítat informace přímo z počítače, aniž by k tomu potřebovali monitor. Stejně tak umějí přeprogramovávat veškerou lidskou elektroniku a dokonce i zasahovat do lidské inteligence. Kromě toho dokážou uvolnit segment svého mozku tak, že do něj mohou ukládat plody vědomí jiné inteligentní bytosti.

Rasa počtářů není příliš početná. Nemají žádnou vládu. Nejdůležitější problémy probírá celá rasa, přesněji řečeno ta její část, která se právě nachází na hlavní planetě. V tomto procesu se dospívá k jediné, všeobecně platné pravdě. Jedinec, který pak rozhodnutí své rasy přednese na Konkláve, je jen prostředník. Lidstvo ani jiné rasy tohle nedokážou, ale počtáři jsou v celém vesmíru zvláštní kapitola.

Stejně jako Torppové nejsou schopni symbiózy s Kualkuy. Stejně jako Kualkuové jsou ale schopni snášet jump. Vědomí počtářů má dvě hladiny – vnější a vnitřní. Rozhodující roli hraje vědomí vnitřní. Právě v této hladině se zpracovávají složité soubory matematických informací. Je to hladina matematické logiky. I tato hladina však má svá omezení, není například schopna pracovat s neřešitelnými úlohami. V okamžiku jumpu počtář dělí nulou, což mu způsobí šok. Šok je klasická reakce počtáře na situaci, kdy není schopen nějakou informaci zpracovat.

Vnější vědomí obstarává veškerou materiální činnost. Když je toho zapotřebí, fungují obě hladiny paralelně. Když je

počtář doma v hnízdě, je lepší vnější vědomí odpojit. Pokud je zbaven přístupu k informacím, odpojuje se zase vnitřní hladina. Otázka, které z obou vědomí je důležitější, nemá smysl. Vnitřní vědomí vzniklo dřív, kdežto vnější bylo vytvořeno uměle.

Vraždu morální normy počtářů nepřijímají. Naopak vyloženým kultem je pro počtáře hledání prapočáteční pravdy. Naplnění tohoto kultu ovšem vyžaduje svobodu. Proto se počtáři podílejí na spiknutí čtyř Slabých ras.

Prvnímu představiteli této rasy, jemuž se podařilo navázat kontakt s lidmi, říkali lidé Karel.

A nakonec fakt, který jsou schopni strávit jen vyvolenci: Počtáři nejsou živí, protože jsou potomky čehosi, co bylo strojem. Strojem ze Stínu.

3. RASY „PŘÁTEL“

Hbití

Hbití pocházejí z Vnější planety, která svými podmínkami připomíná Mars. Jejich přirozeným živlem jsou podzemní jezera. Snažit se z jejich jazyka přeložit termín, jímž označují sami sebe, nemá smysl – znělo by to jako „lidé“. Na Vlasti jsou využíváni jako dozorci v sanatoriích.

Hbití jsou asi čtyři kroky dlouhé, černošedé, lesklé bytosti. Mají dvě hlavy a dvě tlamy. Zvukovou řeč nemají, ale slyší. Jsou mimořádně vnímaví vůči i těm nejslabším vibracím. Sliny Hbitých jsou prudce jedovaté. Jedí všechno, v tomto ohledu jsou velmi adaptabilní. Jejich těla jsou naplněna hnědým hnisem. Ve vodě se pohybují na základě reaktivního principu (otevrou obě tlamy a voda pak proudí jejich trubicovitými těly). V přímém souboji porazí každého člověka.

První kontakty geometrů s Hbitými nebyly právě jednoduché. Průzkumníci z Vlasti objevili jen řídký vzduch, písek, mráz a podzemní jezera, obývaná jakýmisi obřími pijavicemi. Přišly první oběti a kárné výpravy. Potom geometři ke svému velkému údivu u těch pijavic objevili

známky svébytné civilizace. Pak už následoval běžný postup: regrese, výchova, přátelství.

Kosmické lodi Hbitých mají tvar toroidů.

Malí přátelé

Malí přátelé pocházejí z Vnitřní planety. Na Vlasti se objevují jen velice zřídka, protože životní podmínky planety geometrů jsou pro ně téměř k nesnesení a musejí si periodicky nasazovat kyslíkovou masku.

Malí přátelé dosahují ve srovnání s lidmi poloviční vzrůstu a téměř celé tělo mají pokryté drobnými šupinami. Tváře jsou karikovaně lidské. Tlapky mají šedé.

Civilizace Malých přátel byla také podrobena regresi. Geometři vytvořili zvláštní oděvy, v nichž k Malým přátelům vysílali děti. Uměle tak brzdili normální proces růstu, aby vypěstovali dospělé regresory malých postav (děti se pokaždé prozradily). Za právo říkat této rase Malí přátelé geometři zaplatili sedmnácti generacemi vlastních umělých trpaslíků; tu a tam se recidiva dostavuje dodnes.

Kosmické lodi Malých přátel mají obvykle tvar pěticípé hvězdy.

Tyto informace pňpravil a laskavě poskytl internetový portál „neoficiální FAQ podle knih Sergeje Lukjaněnka“ – http://ale-khaznt.pp.ru/ Autor tvůrcům tohoto portálu upřímně děkuje.

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko

Jeden z předních současných ruských autorů fantastické literatury se narodil 11. dubna 1968 v kazašském Karatau (městečko v Džambulské oblasti na jihu země). Vystudoval obor lékař-psychiatr na Státní lékařské fakultě v tehdejší Alma-Atě, avšak této profesi se prakticky nevěnoval. O fantastiku se zajímal již od dětství – mezi jeho oblíbence patřili Krapivin a Heinlein. Delší dobu působil jako zástupce šéfredaktora časopisu Miry (Světy), zaměřujícího se na fantastiku, a právě tehdy – ve druhé polovině 80. let – se pustil do psaní svých vlastních povídek. První z nich, Narušení *(Narušenije),* vyšla v časopise Zarja (Úsvit) již v roce 1988. Úspěchy jeho krátkých příběhů ho po několika letech přivedly na dráhu profesionálního spisovatele; nutno říci, že oblibu u čtenářů získal hned od začátku své tvůrčí dráhy. Po rozpadu Sovětského svazu se přestěhoval do Moskvy, která mu brzy přirostla k srdci. Žije tam dodnes a v tomto městě se odehrává i nemalá část jeho knih.

Jako první byla Lukjaněnkovi publikována sbírka **Atomový sen** (*Atomnyj son,* 1992), obsahující průřez jeho dosavadní povídkovou tvorbou. V témže roce vyšel i jeho první román, jenž mu okamžitě přinesl popularitu. **Rytíři Čtyřiceti ostrovů** *(Rycari Soroka Ostrovov)* jsou příběhem skupiny dětí, unesených mimozemskou rasou na jinou planetu, aby tam mezi sebou bojovaly o šanci vrátit se domů.

Daleko výraznější však byla trilogie Lord z planety Země *(Lord s planěty Zemlja)* z roku 1994, tvořená romány **Princezna, pro niž stojí za to zemřít, Planeta, která není** a **Skleněné moře.** V těchto klasických dobrodružných space operách se mladý hrdina ze současnosti (zpočátku spíše antihrdina) ocitá ve vzdálené budoucnosti Galaxie, kde usiluje

o záchranu mladé šlechtičny, svádí boje s náboženskými fanatiky, a dokonce zasahuje do velkého konfliktu lidstva s mimozemskou civilizací.

Díky dilogii **Hranice snů** (*Linija grjoz*, Triton 2005) a **Vládcové iluzí** (*Imperatory iljuzij*, Triton 2005), která v Rusku poprvé vyšla v roce 1996, se Lukjaněnko ocitl mezi naprostou špičkou ruských autorů sci-fi. V dokonale propracovaném vesmíru se mezihvězdný tulák a profesionální bodyguard Kay Altos zaplétá do záležitosti, která může změnit osud celého lidstva. Obě knihy bývají označovány za „filozofické space opery"; a třebaže toto hodnocení ne zcela sedí, rozhodně se nejedná o bezduché akční příběhy, nýbrž o texty s „něčím navíc", jak už je u Sergeje Lukjaněnka zvykem.

V roce 1996 se na trhu objevila také povídková sbírka **Odložená pomsta** *(Otložennoje vozmezdie)*, v jejíž titulní novele je velice věrohodně vylíčen svět, zdevastovaný jadernou válkou, a dark fantasy **Chlapec a Temnota** *(Maľčik i Ťma)* – posledně jmenovaná kniha později vyšla také jako Dveře do Temnoty.

Na další trilogii Lukjaněnko spolupracoval se spisovatelem, básníkem a hudebníkem Julijem Burkinym. Knihy **Dnes, mami!** (*Segodňa, mama!*, 1997, připr. Triton), **Ostrov Rus** (*Ostrov Rus'*, 1997) a **Car, carevič, král, kralevic…** (*Car', carevič, koroľ, korolevič…*, 1997) spojuje kromě hlavních postav také kousavý humor a satira. Autoři se bez servítků vysmívají všemu a všem – od žánrových klišé až po stav současné ruské společnosti.

Po zvláštním mystickém thrilleru **Podzimní návštěvy** (*Osennije vizity*, 1997) přišla další kniha, která se v Rusku stala kultovní. Kyberpunkový román **Bludiště odrazů** (*Labyrint otraženij*, 1997, připr. Triton a Argo) vzbudil tak velkou vlnu zájmu (především mezi počítačovými nadšenci), že se dočkal řady dotisků i dvou pokračování **Lživá zrcadla** (*Faľšivyje zerkala*, 1998, připr. Triton a Argo) a **Průzračné mozaiky** (*Prozračnyje vitráži*, 2000). Děj se odehrává v nedaleké budoucnosti, kdy vedle skutečného světa existuje i masově používaná virtuální realita – Hlubina. Ze všech jejích

obyvatel jsou nejzáhadnější Potápěči, kteří se v digitálním neskutečnu cítí jako ryby ve vodě a dokážou dělat věci, o nichž se dnešním hackerům ani nesnilo.

K vesmírným science fiction se autor vrátil v románech **Hvězdy, ty studené hračky** (*Zvjozdy cholodnyje igruški*, 1997, Triton a Argo 2006) a **Svět Stínu** (*Zvjozdnaja ťeň*, 1997, Triton a Argo 2007). Lidstvo se do vesmíru dostalo příliš pozdě. Galaxie je již rozdělena mezi Silné rasy, pro něž jsou rasy nových kosmických cestovatelů pouhými bezvýznamnými služebníky. Nebyli by to však lidé, aby se svému osudu nevzepřeli.

Že mu není cizí ani žánr fantasy, ukázal Sergej Lukjaněnko v knize **Zlé časy pro draky** (*Ně vremja dlja drakonov*, 1997), na níž spolupracoval s jiným výborným mladým autorem Nikem Pěrumovem. Originální fantasy je i román **Chladné břehy** (*Cholodnyje běrega*, 1998) a jeho pokračování **Nadchází jitro** (*Blizitsa utro*, 2000), odehrávající se v alternativním světě, v němž se místo Ježíše Krista objevil Nevlastní syn Boží, který lidem přinesl magii a zcela tím změnil běh dějin.

Konec roku 1998 přinesl knihu **Noční hlídka** (*Nočnoj dozor*, Triton a Argo 2005), o které asi není třeba se zvláště rozepisovat. Stačí jen poznamenat, že nesčetněkrát dotiskovaná, zfilmovaná a cenami ověnčená sága o věčném boji sil Světla a Tmy přinesla spisovateli obrovský věhlas doma i ve světě, velké peníze a také obavy z toho, aby u čtenářů nebyl navždy zaškatulkován jen jako „autor Hlídek“. Druhý díl **Denní hlídka** (*Dněvnoj dozor*, Triton a Argo 2005) napsal ve spolupráci s Vladimírem Vasiljevem, třetí – **Šerou hlídku** (*Sumerečnyj dozor*, Triton a Argo 2005) – opět sám. V roce 2006 spatřila světlo světa kniha **Poslední hlídka** (*Poslednij dozor*, Triton a Argo 2006), jež má celý cyklus definitivně uzavřít (třebaže, jak si uvědomuje i sám autor, je *definitivně* příliš silné slovo).

Lukjaněnkův několikaletý příklon k fantasy však neznamenal, že by autor zanevřel na sci-fi příběhy, odehrávající se ve vzdálené budoucnosti. Patří k ním román

Genom (*Genom,* 1999), v němž je lidská rasa geneticky rozdělena na dva odlišné „poddruhy“ a čelí hrozbě v podobě agresivních mimozemských vetřelců. **Tance na sněhu** (*Tancy na sněgu,* 2001), zasazené do téhož pochmurného světa, sice byly napsány později, odehrávají se však sto let před událostmi Genomu.

Román **Spektrum** (*Spektr,* Epocha 2005) v Rusku vyšel v roce 2002 a znamenal návrat ke svižným dobrodružným space operám z počátečního období Lukjaněnkovy tvorby. V nedaleké budoucnosti se před lidstvem otevírá celý vesmír – je totiž kontaktováno mimozemskou rasou Klíčníků, přinášející technologii teleportace mezi planetami.

V roce 2004 se čtenáři, čekající na další Lukjaněnkovu knihu, dočkali alespoň povídkové sbírky **Gadget** (*Gadžet,* 2004), obsahující celou řadu žánrově odlišných příběhů – starších i těch nejnovějších. Autor se během tohoto období kromě práce na Poslední hlídce a tvorbě filmových scénářů věnoval také psaní povídek, vycházejících v časopisech i v rozličných tématických antologiích.

Kirill, hlavní hrdina knihy **Makulář** (*Černovik,* 2005), je doslova vymazán ze světa. Přátelé, sousedé, kolegové z práce, ba i milovaná dívka na něho zničehonic zapomínají, jeho občanský průkaz se rozpadá v prach. Kdo za to může? Kirillovi nezbývá, než aby se to pokusil odhalit.

Sergej Lukjaněnko žije, jak již bylo řečeno, v Moskvě. Je ženatý a má jednoho syna. Chová několik domácích zvířat, rád vaří a kouří svou oblíbenou dýmku. Jeho největším koníčkem je psaní – což je nejspíš dobře, neboť ho právě psaní zaměstnává natolik, že mu už na nic jiného prakticky nezbývá čas. Za své knihy získal řadu cen; je nejmladším držitelem Aelity, nejprestižnějšího ruského SF&F ocenění, jež se uděluje za největší přínos do rozvoje fantastických žánrů.

Lukjaněnko je autorem, který nezklame. Jistě, jako každý spisovatel má lepší a horší knihy, žádná z nich však nebyla propadákem, žádná neurazila čtenářskou veřejnost. V jeho dílech snad každý nalezne to své – ať už je milovníkem přímočaré akce, nebo literárním gurmánem, pro nějž jsou

nejdůležitější důmyslná podobenství o relativnosti dobra a zla a věčné hledání místa člověka ve světě. Navíc mu není cizí žádný z fantastických žánrů – umí napsat vše od kyberpunku, přes space opery až po hrdinskou fantasy.

Navzdory tomu, že Lukjaněnkova spisovatelská dráha již trvá téměř patnáct let, stále mu neschází chuť do psaní a množství nápadů. Existuje nemálo autorů, kteří psali kvalitně jen do doby, než se proslavili, a ve svých dalších dílech už pouze pilně vykrádali sami sebe. Lukjaněnko se však nenechal zkazit literárním věhlasem ani vysokými honoráři. Stále zůstává spisovatelem, který má rád své čtenáře, a každá jeho další kniha přináší něco nového a originálního. Počkejme si tedy, čím nás překvapí příště. Rozhodně je nač se těšit…

Konstantin Šindelář

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Svět Stínu

Z ruského originálu *Zvjozdnaja ťeň*,
vydaného nakladatelstvím Izdatělstvo AST v Moskvě
roku 2004, přeložil Libor Dvořák.
Vydala nakladatelství Triton jako svou 1063. publikaci,
v edici TRIFID svazek 210.,
a Argo jako svou 970. publikaci v Praze roku 2007.
Vydání první.
Odpovědná redaktorka Marcela Turečková.
Technický redaktor Milan Dorazil.
Ilustrace na obálce Milan Fibiger.
Grafická úprava obálky Dagmar Krásná.
Sazba Petr Teichmann.
Tisk Těšínské papírny.

ISBN 978-80-7254-943-6 (Triton)
ISBN 978-80-7203-865-7(Argo)

Knihy nakladatelství Triton si můžete objednat
na www.triton-books.cz.
Tamtéž naleznete informace o zvýhodněných cenách
SF klubu Trifid.

Knihy nakladatelství Argo distribuuje
knižní velkoobchod Kosmas,
sklad: V Zahradě 877, 252 62 Horoměřice
tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387
e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz
Knihy je možno zakoupit v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz